

ZALAI NÉPAKARAT

Hasznosítás és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Sugár-ut. 4. szám
Ezeresztől és kiadóhivatal
teljesen az 18. Nyomda t. r.

A SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA MUNKÁSOK PÁRTJÁNAK
ALSÓZALAMEGYEI REGGELI HIVATALOS LAPJA

Elfizetési árak:
Ezeres árú 50— korona
Fél évré 45— korona
Havonkénti árú 25-30 korona
Egy hónapra 7-10 korona

A kormányzótanács a vörös katonákhoz.

Budapest, június 30. A magyarországi tanácsköztársaság kormányzótanácsa ma proklamációt bocsátott ki a vörös hadsereg minden katonájához, mely többek között ezeket mondja:
— A tanácsköztársaság kormányzótanácsa szól hozzátok, vörös katonák! Mi szíjünk hozzátok, akik fegyverbe hívtunk benneteket, akik a dolgozók nevében küldtünk a frontra, kiknek felhívására mentetek előre. A proletárhaza érdekei most pillanatnyilag nem azt parancsolják nektek, hogy előremenjete. A proletárhaza most még nagyobb áldozatot követel:

hagyjátok el a diadalmas csapatokban elfoglalt területek egy részét, menjetek át egy más területre, melyet jelenleg román bojár rablócsapatok tartanak megszállva. A osehatszlovák imperiálisták szocialos csapatai elöl nem hátráltunk, nem is hátrálunk meg. Nem az ő rablódivígyuk, hanem a világ legnagyobb kiemlékényeiből, a francia, angol, amerikai pénzkirályok munkásszűző és parasztfosztogató hatalma áll velünk szemben.

Hogy a harcokból kiszabadítsuk magunkat, visszavonjuk csapatainkat arra a határra, melyet a világon osztozkodó rablók számunkra kijelöltek. A cseh-szlovákoktól elfoglalt területek helyett a proletárhaza megkapja a jóval termékenyebb, területekben is nagyobb tisztántult, ahonnan a román bojár rabló csordáinak az antant parancsára ki kell vonulniuk. A proletárdiktatura, a dolgozók hazája élni fog ezen a területen.

Kézben fogjuk tartani a fegyvert, nem adjuk ki és utolsó sepp vérünkig megvédjük a dolgozók uralmát.

Az időt, ha nyugton hagynak a rablók, arra használjuk fel, hogy megszilárdítsuk a tanácsköztársaságot. Fel akarjuk lendíteni a mezőgazdasági termelést azokon a földeken, melyekről elűztük a földesurakat. Gépeket, ekét, ásót, kapát gyártunk a városokban, gyapjút fonunk és szövünk szövetet és adjuk a falu szegényeinek, hogy ők élelmiszerfelhasználással lápják a gyárak munkásait. Leszámolunk az ellenforradalommal és minden olyan kísérletet, mely a bányát, földet visszaakarja juttatni a kiemlékényező herék kezére, megakadályozzuk.

Ennek feltétele, hogy a paraszokat, melyek az új határ elfoglalására vonatkoznak, öntudatos felelősséggel teljesítsék.

Ne üljete fel semmiféle rémhírnek, aljas uszításnak, mely ilyenkor fel szokta ütni fejét. Ne hallgassatok a csábító szavakra, bármilyen színű köpönyegbe burkolva kiáltják is felétek azokat. Emlékezzetek vissza, hogy a háromszínű lobogó alatt csaltak benneteket legfőbbben, mikor eladtak benneteket a német

és osztrák kapitálístáknak. A világforradalom szövetségese a szabadsáért küzdő magyarországi tanácsköztársaságnak, mely új erőgyűjtésre készül ezzel a csatlakodásával, hogy hazát teremtsen a dolgozóknak, melyben nem az urak, papok mágnások és bankárok, hanem dolgozók kezében van a hatalom. — Éljen a magyarországi szövetséges Tanácsköztársaság! Éljen a Vörös Hadsereg! Éljen a nemzetközi proletárforradalom!

Kun Béla beszéde

a vörös hadsereg visszavonulásáról.

Budapest, június 30. A szövetséges központi intézőbizottság ma ülést tartott, a melyen Kun Béla mondott nagyobb beszédet. Többek közt ezeket mondotta:

— A nemzetközi proletárforradalom szempontjából ma a magyarországi tanácsköztársaság főállása a legfontosabb szempont. A magyarországi tanácsköztársaság minden egyes megnyilvánulása, amely tönmaradását célozza, egyben a nemzetközi proletárforradalom érdekében is történik. Nekünk a világforradalom a szövetségünk és ez jönni fog, bárhogyan is állítják, hogy a proletárforradalom csak a legyőzött országokban mutatkozik.

Kun ezután elfogadásra ajánlotta a kormányzótanács javaslatát. Az élők megállapította, hogy a

a központi Intézőbizottság egyhangúlag hozzájárult a kormányzótanács azon javaslatához, hogy a csapatok vonuljanak vissza az antant által megállapított határhoz.

Győz a bolsevizmus.

A svéd és norvég munkásság csatlakozása.

Stockholm, június 30. A norvég munkáspárt rendkívüli kongresszusa elhatározta, hogy a párt csatlakozik a kommunista III. Internacionáléhoz.

Stockholm, június 30. A svéd baloldali szociáldemokraták harmadik kongresszusa 180 szavazattal 22 ellenében elhatározta, hogy csatlakozik a III. Internacionáléhoz.

A három napos vita után 138 szavazattal 69 ellenében a taktika kérdésről elfogadott határozati javaslat a bolsevista iránygyözelmérő tanuskodik. A javaslat kimondja, hogy a párt a szociálista világforradalmat látja egyedül eszközként, hogy a munkásokat és az egész emberiséget kiemeljék a nyomorúságból, ahová a kapitalistáktól felidézett világháború taszította. A párt szükségesnek tartja a proletárdiktatúrát, mint átmenetet a szocializmushoz. A párt bizik benne, hogy a forradalom mindenütt megteremtí harcos szervezetet és azon új társadalmi szervezetet, amely végrehajtja a kapitalista világrendből a szocialista világrendbe való átmenetet. A párt teljes erejével támogatni fogja a katonatanácsok megalakítását és beviszi a szociálista propagandát a katonák köze. A ha,

tározati javaslat követeli a burzsoa-osztály lefegyverzését is. A kongresszus kimondja, hogy csupán az olyan pártokkal való együttműködést helyesli, amelyek a forradalmi osztályharc és a proletárdiktatura alapján állanak.

Az antant munkásság tiltakozik.

Saint-Germain, június 30. A munzák-konferencia ülésének harmadik napján Handerson bejelentette, hogy a francia, angol és olasz köldöttek elhatározták, hogy július 20-án és 21-én a szövetségeseknek Oroszországban való intervenciója ellen nagyarányú tünteléseket rendeznek.

Vasutasstrájk Berlinben.

Berlin, június 30. A vasutasok szakszervezetéhez intézett felhívás ellenére, hogy ma ismét kezdjék meg a munkát, a strájkoloknak csak igen kis része jelent meg ma délelőtt a műhelyekben és pályaudvarokon, hogy a szolgálatot megkezdje. A vonatok forgalma ma reggel meg egy irányban sem indulhatott meg.

Nagykanizsa mezőgazdasági kerület székhelye.

Magyarország új mezőgazdasági kerületi beosztása. — A nagykanizsai kerülethez 8 járás tartozik.

(Saját tudósítónktól.) A mezőgazdasági tanács gazdasági kerületekre osztotta fel az országot és minden kerületben kerületi népgazdasági tanács felállítását rendelte el. E tanácsok hatáskörébe a szocializált, továbbá a magántulajdonban lévő mezőgazdasági üzemek termelésének irányítása és ezeknek az üzemeknek anyaggal való ellátása tartozik.

A kerületi beosztás eddig 18 kerületre vonatkozóan készült el. Ezek a kerületek nem esnek össze az eddigi vármegyékkel. A kerületi beosztásnál ugyanis az irányadó szempont az volt, hogy az összetartozó szocializált nagybirtokok ama centrum köré csoportosuljanak, amellyel megfelelő közlekedési és szállítási kapcsolatuk van. A kerületet közelekre, főintézőségekre és intézőségekre osztották be. Egy intézősége körülbelül 8000 katasztrális hold szocializált nagybirtok területre esik. Egy főintézősége körülbelül 18000 katasztrális hold, egy közzetre pedig átlag 2-3 intézőség. Minden kerületnek a székhelyén a szocializált birtokok gazdasági kerületi központját és az illető kerület gazdasági műszaki hivatalát állították fel, mely utóbbinak a szerepe nemcsak a szocializált birtokokra terjed ki.

Horváth Béla elvtárs Alsózalamegyei kerületi gazdasági felügyelője az alsózalamegyei gazdasági kerület beosztásáról és ügymenetéről munkatársunknak a következőket mondta:

— A szocializált gazdaságok járásonként körzeti felügyelőségekké tömörülnek. A körzeti felügyelőségek viszont a Nagykanizsán székelő kerületi gazdasági felügyelőség alá tartoznak. A kerületi felügyelőség tulajdon-

képpen nem más, mint a termelőszövetkezetek központja. Az öt körzeti felügyelőségben, valamint a nagykanizsaiiban, letenyeiben, pacsiban, keszthelyiben és alsólendvaiiban (ez utóbbit állítólag a zalamegyei gazdasági felügyelőséghez fogják csatolni.) 96 termelőszövetkezet működik, körülbelül 120000 katasztrális hold területen. A 96 termelőszövetkezetet 61 vezető állásban levő egyén igazgatja, akikon kívül még 10 számtartó, 21 segédtszít és 20 főintéző végzi a termelőszövetkezetek hatalmas adminisztrációjával járó óriási munkát.

A mezőgazdasági kerület egységes gazdasági komplexum, amelynek a működése illetve a szervezete hasonló egy bármely más volt nagyvállalatéhoz, amelyben az intenzívebb termelés az összes értékeknek és gazdaságosabb felhasználása a jelszó. Idővel, amikor a szervezet kiépült, minden mezőgazdasági kerület központja egy oly hivatalállalakul, mint egy nagy 100—200 ezer holdas uradalom centruma. Itt említem meg, hogy az alsózalamegyei termelőszövetkezeteknek összesen 4000 állandó tagja van, míg a termelőszövetkezetekben élő emberek létszáma körülbelül 16000 embért tesz ki, akik a gazdasági irányítást mind innét nyerik.

Budapestről volt távirati értesítésünk szerint azokon a járásokon kívül, amelyek eddig is Alsózalamegyéhez tartoztak, bevonták az alsózalamegyei gazdasági kerületbe a balatonfüredi, tapolcai és sümegi járásokat is. A kanizsai mezőgazdasági kerület keretéből kapcsolattak meg a somogyeyei Mihály községet, ami által a miháldiak régi vágya teljesül.

A földművelésügyi népbiztosságnak ez az intézkedése, amelyet kormányzati tanácsai hozzájárulása előzött meg, valószínűvé teszi azt a feltevést, hogy a gazdasági beosztás alapján fogják megállapítani az új közigazgatási kerületeket is, az eddigi elavult és ki-mondottan időszerű vármegyei beosztás helyett. Az új közigazgatási kerület felállításakor a balatonfüredi, tapolcai és sümegi járásokat annál inkább hozzácsatolják Nagykanizsához, mivel a közigazgatási felosztás csak a gazdasági körökben történik és ezek ennek alapján nyugodhatnak.

A földművelésügyi népbiztosság a zalamegyei gazdasági kerülethez a zalaszőlősi, zalacsengeri, novai és alsólendvai járásokat csatolta.

A székesfehérvári kerület a régi Fejérmegyéből áll. A Pestmegyéhez kapcsolt 12 község kivételével. A győri kerület a régi Győr vármegyén kívül Mosonmegye 2, Komárommegye 1 községét, ugyszintén a mosonmegyei Khuen-Héderváry birtokát is magában foglalja. Az esztergomi kerület a megye meg nem szállított részéből, továbbá 4 komárommegyei községből áll. A komáromi kerület, amelynek Tatabánya a székhelye, a megye meg nem szállított részéből áll. Ehhez még a kisházi állami inónesbirtoknak Vaszprém megye területén elterülő pusztái is hozzátartoznak. A szekszárdi kerület Tolnamegye dunaújvárosi, szekszárdi és völgyeyi járásából, továbbá Baranyamegye 7 községét foglalja magában. A dombóvári kerülethez Tolnávármegye dombóvári, simontornyai és tamási járásai, ezenkívül Fejérmegye Igar községe tartozik ideiglenesen, ide tartozik Baranyamegyének meg nem szállított része is. A vaszprémi kerület Vaszprém megye szék-

vezprémi és enyigi járásaira terjed ki. A pápai kerület Pápa székhellyel, a vármegye devecseri járásából, Sopronmegye csornai és Vas megye celli járásából áll.

A nyolcszáz ezer katasztrális hold szocializált nagybirtokot kitevő somogyi kerülethez Somogy megye meg nem szállított területe tartozik. Székhelye Kaposvár. A szombathelyi kerületet a celli járás kivételével Vas megye területét, a mosoni kerületet Magyarország székhellyel Mosonmegye területét foglalja magában.

Svájc forradalom előtt.

Svájcban hazatért munkás a svájci proletárforradalomról. — Svájcban már csendes proletárdiktatúra van.

Egy elvtársunk érkezett tegnap Nagykanizsára, aki több éven át Svájc különböző városaiban dolgozott, mint szervezett munkás. Legutóbb Zürichben volt, ahonnan sikerült neki most zalamegyei rokonainak látogatására hazajönnie.

Elvtársunk elbeszéléséből, aki megcáfolta burzsoalapok szemenszedett hazugságait és a svájci helyzetről, hű és pontos felvilágosítást adott, kitént, hogy a csendes, békés Svájc valóságos vulkánvá változott át és már ég a föld a levélzetű királyok, kronikus elmeegyenesben szenvedő arisztokraták és a világ minden tájáról odasereglett politikai kalandorok lába alatt, akik a túlforgó forradalom tüze elől Svájcba, a burzsoázia e nemzetközi üdülőtelepre menekültek, hogy ott folytassák kiadott játékaikat.

A munkásság megunt a negyri vendégek piákos üzemeit és lecsapni készült nemcsak rájuk, hanem azokra a dicső svájci honpolgárokra is, akik csalókszerű szegődtek és hatalmukat nem a dolgozók javára, hanem ellenkezőleg arra használták fel, hogy még szorosabba vonják a hurkot a munkásság nyaka körül.

Egy héttel ezelőtt Zürichben hatalmas kommunista mozgalom volt a meggyilkolt Luxemburg Róza emlékének ünneplésére. A rendőrség azzal akarta a mozgalom továbbterjedését megakadályozni, hogy letartóztatta King és Trossi elvtársakat, a zürichi kommunizmus vezetőit. Mikor át tüntetők megtudták ezt, rohantak a rendőrökre, akik sorral feleltek. Négy munkás meghalt, tizenhat megsebesült.

A tüntetők erre főbeszakították, a temetés napján azonban a harc újra kezdődött. Röviddel ezután, hogy az egész zürichi munkásság részvételével a burzsoa rendőrfegyverek áldozatainak temetése megtörtént, a gyászolók óriási tömegei a Paradi Platzra vonultak, lefegyverezték a teret megszállva tartó rendőröket, majd megindultak a rendőrség épületeit és kiszabadították letartóztatott vezetőiket.

Ezután népgyűlést tartottak, melyen ultimátumot szövegeztek meg a nyolc órai munkaidő és az általános munkakényszer behozataláról, továbbá az élelmi cikkek árának leszállításáról és lakásnégyzet enyhítéséről. Egyben elhatározták, hogy az általános sztrajkot mindaddig fenntartják, míg az ultimátumban foglalt követeléseiket nem teljesítik.

Minden munkás fel van fegyverezve és csak a sztrajk van a harcra. Svájc többi ipari városában, Bernben, Genfben, Basolban, Luzernben, St. Gallenben ugyanaz a helyzet, már mindenütt csendes proletárdiktatúra van.

Rendelet.

Aki a városban kifüggesztett plakátokat, hirdelményeket, vagy parancsokat letépi, megromolja, vagy befirkálja, torzadalmi törvénytessék elé állíttatik és a legszigorubb büntetésben részesül. Felhívjuk az elvtársakat, hogy minden egyes ilyen esetet a legelőszöröbben hozzanak az illetékes hatóságok tudomására.

DIREKTÓRIUM.

HIREK.

1919. NAPTÁR	
Június 30.	A nap két 4 óra 05 perccor, nyugszik 7 óra 50 perccor.
1	A hold két d. u. 2 óra 02 perccor, nyugszik újjel 12 óra 17 perccor.

Hivatalos frontjelentés. A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenti: *Június 22-i* kelettel: Frontjaink helyezetlen változatlan. *Június 30-i* kelettel: Az antant-jegyzők értelmében visszavonulásunkat a kirozsakolt határok felé ma délelőtt 3 órakor megkezdttük. A többi arcvonalon nincsen újság.

Hadsereg főparancsnokság — Csurgó a proletárdiktatúraért. — Budapesti tudósítónk jelenti: Kun-Béla külügyi népbiztos elvtársához és Haubrich elvtársához, Budapest katonai főparancsnokához a csurgói munkánács intető-bizottsága, valamint a Csurgó állomásozó II. és III. határvédelmi századok parancsnokai ma táviratot intéztek, amelyben bejelentik, hogy a Budapesten és több más helyen lezajlott ellenforradalmi merényletek gyors és teljes letörése alkalmából a csurgói munkánács a járásba szolgálatot teljesítő vörös őrséggel együtt hatalmas tüntető felvonulást rendezett. A csurgóiak a táviratban kifejezik a Tanácsköztársaság és a proletárdiktatúra mellett töretlenül ragaszkodásukat és biztosítanak arról, hogy a forradalom eddigi vívmányait épp úgy, mint a Tanácsköztársaság további fennállását mindnyájan utolsó lehetőkig készek megvédeni.

A vasárnapi népgyűlés. Hatalmas arányú népgyűlés keretében ünnepelte Alsózalamegye munkássága az aratás napjának megkezdését. Alsózalamegye minden tájékról tömegesen jöttek be Kanizsára a földműves proletárok, hogy az 8 husokból és veréből való népbiztosnak, Nyisztor elvtársnak ajkáról hallják meg, mit kíván a földműves proletár érdeke és mi a földműves proletár kötelessége. Nyisztor elvtárs kitűnő szólok. Nagyszerűen tud a nép nyelvén beszélni. A legkényesebb kérdéseket úgy fogja meg, hogy a hatás elmaradhatatlan. Számtalanszor szüggott föl vasárnap délelőtt is a taps, amely nemcsak Nyisztor elvtársnak szólt, hanem azoknak az igazítókknak is, amelyeket az ő józan logikájával mindenki által érthetővé tett. Sok földműves-proletár lelkeben gyalladt világosság vasárnap. Ezzel megindult Alsózalamegye földműves-proletárjainak forradalmosítása. Még néhány ilyen népgyűlés, mint a vasárnapi volt, még néhány ilyen szölok, mint Nyisztor elvtárs Nagykanizsának — és a földműves-proletároknak — soha meg nem rontható új olozópát nyerjék a diktatúrának. — A másik szólok Spády Adél volt, akinek londoni beszöde sokban hozzájárult a népgyűlés nivójához. Kár, hogy a kanizsai elvtársnók nem igen járnak népgyűlésekre. Vasárnap ritka alkalmat szalasztottak el.

A nagykanizsai szociálista-kommunista párt végrehajtó bizottsága minden külön értesítés nélkül ez úton közli az összes helyi szakszervezetek vezetőivel, hogy július 1-én, kedden este 7 órakor a városháza nagyteremben rendes évi pártgyűlést tart, amelyen minden szakszervezet vezetősége felelősségre vonás terhé mellett köteles megjelenni. A pártgyűlés napirendje: 1. A pártvezetőség jelentése; 2. A pártgyűlési beszámoló; 3. kilenc tagú ellenőrző bizottság választása. Minden szakszervezet köteles vezetőségét igazolvánnyal ellátni, mert a terembe csak igazolvánnyal lehet lépni. Azok az elvtársak, akik a pártgyűlést végig akarják hallgatni, karzati jegyekért forduljanak a párttitkársághoz. A szociálista-kommunista párt titkársága.

A budapesti proletárgyermekek megérkezése. A proletárgyermekek megérkezése, amelyet Péter-Pál napjára jeleztek az illetékes körök, néhány nappal eltölelt, úgy értesülünk, hogy a budapesti proletárgyermekek első csoportja Lukács Gyula kormányzótanácsi biztos elvtársal még a hét folyamán meg fog érkezni. Lukács elvtárs az országos vasutas kongresszus befejezése után fog visszatérni Nagykanizsára. — Itt említjük meg, hogy a direktorium ismétellen felszólítja a nagykanizsai lakosságot, hogy nyújtson nekik segítséget az éhező pusztuló budapesti gyermekek megmentésében. A jelentkezési határidő még nem járt le. A direktorium ezúton szólítja fel a város lakosságát, hogy a rövidesen beérkező proletárgyermekek elhelyeztetése céljából ajánlja fel mindenki felesleges szalmaszakjait és egyéb ágyneműjét. A kölcsönadott ágyneműket a nyaralás befejezése után a direktorium visszaszolgáltatja a tulajdonosoknak.

Gyászrovat. Rövid, de nehéz szenvedés után ma hajnalban elhunyt Nagykanizsán Ney József kereskedő. Fáradtságos munkában töltött élet utolsó estendeje után tért örök nyugvóra. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Bethlyáni-utca 4. sz. gyászházából. Az elhunytban dr. Ney Hugó orvos elvtárs özvegyét, dr. Elek Mór ügyvéd elvtárs apósát gyászolja.

Nagykanizsán is megindult a tisztító munka. Mint minden városban, végre Nagykanizsán is megindult az a folyamat, mely elsőpri a müproletárokat, szabotaló dolgozókat és a büntetés-lempenproletariátósról a helyről, amelyre nem valók. Ez a tisztító munka meg fogja erősíteni proletáramunka pilléreit. Ez a kulcsa a proletárság jövőének, így lehet csak egy tiszta emberi társadalmat megteremteni. A tisztító munkát minden vonalon alkalmazni kellene. Álljon félre az utból, aki kicsinyhitű, ellensége a proletárságnak, vagy újonnan szerzett hatalmát arra akarja felhasználni, hogy magának jogtalan előnyöket szerezzen — mert sorsát úgy sem fogja elkerülni. A nagykanizsai direktorium a tisztító munkát a Prpić fátelen kezdte meg. A Prpić fátelen termelési biztos feljelentést tett a direktoriumnál, hogy a fátelen egyes alkalmazottai szabotázs-zsal, a szerkezettel, továbbá helytelen és céltudatos intézkedéssel arra törekednek, hogy az üzem termelőképességét csökkentessék. A feljelentés szerint emiatt az üzem nagy károkat szenvedett. A direktorium vizsgálatot indított a fátelen, amelynek lefolytatása után megállapították, hogy a felhozott vádak a valóságnak megfelelnek. Ezért Romer Adolfot, Burkus Jullakát, Neumann Miksát, Krumpelc Istvánt,

Prpić Ferencot, Krumpelc Millt és Prpić Károlyt a fátelen szolgálatából tegnap elbocsájtották. Prpić Milán továbbra is megmarad az üzemnél. Az elbocsájtott alkalmazottak helyébe a direktorium Bíró István és Lehr Oszkár elvtársakat alkalmazta.

A murarátka gyilkosság tárgyalása. Négy ügyben itélkezett tegnap a forradalmi törvényszék, mely Szemes elvtárs elnöklése alatt Komerszka és Kócsa elvtársakból alakult. Először Pap János murarátkaírdőő ügyét tárgyalta, akit emberölés — büntetővel vádolták. 1919. május 9-én szolgálatának teljesítése közben lölette Lukovnyák József murarátkaírdőő közismert vadászot, akit a szolgálatát teljesítő őrddőrt fegyveresen meg akarta támadni. A bizonyítás során beigazolódott, hogy Pap János tettét önvédelemből és szolgálatának teljesítése közben követte el, amiért őt a forradalmi törvényszék az emberölés vádjá alól felmentette. — Császár Károly murarátkaírdőő lakost. Fegyverbe nem szolgáltása miatt 3 hónapi fogházra ítélték, amiből azonban egy hónapot kitöltöttek vettek. — Ugyancsak fegyverbe nem szolgáltása miatt ítélték 3 hónapi fogházra a forradalmi törvényszék Fodor Jónót, a közismert kanizsai lakost. — Póji Józsefné, kerkeszentmiklósi asszonyt, behajthatatlanság miatt 1000 korona pénzbüntetésre — behajthatatlanság esetében 30 napi fogházbüntetésre — ítélték.

Nem lesz befőzési cukor. A nagykanizsai direktorium nemrég befőzési cukor kiutalását kérte a Cukorközponttól. Ma jött meg erre a válasz, mely elutasító. Azt írja a Cukorközpont, hogy oly csekélyek a rendelkezésre álló cukorkészletek, hogy azokból nemhogy befőzési cukor nem telik, de még a lakosság rendes cukorszükséglete is alig fedezhető.

A vörös órség hírel. Kohn Flópp szappanos, Király-utca lakos tegnap feljelentést tett a vörös órségnél, hogy tegnapra virradó éjjel ismeretlen tettesek behatoltak szappanos-műhelyébe és onnan nagymennyiségű szódát loptak el. A vörös órség rögtön megindított nyomozás eredményeként megállapította, hogy a betűrest egy csomó fiatal gyermek követte el, akiket, illetve utazdájuknál nemcsak a feljelentő által említett szódát, hanem nagymennyiségű szappant is találtak, amiről a meglopott maga sem tudott. A fiatalok beírás ellen megindult az eljárás.

A Novacek-féle Circus gazdag, remek műsorával, gyönyörű elsőrangú lovaival nem mint tévesen hirdette volt július 2-án hanem pénteken július 4-én este 8 órakor tartja megnyitó díszelőadását. Nagykanizsán a Szabadságtérben (volt Erzsébet-tér.)

Közelítési közlemények. Kihívatalnak a dohánykiskárda tulajdonosok, hogy a június havi dohányjegyeket a közellátási üzemeknek 22 nap alatt szállítsák ki. Ugyanakkor pontosan mutassák ki a kapott közlelet és visszamaradt dohány mennyiségét. Közellátási üzemek.

Pártügyek.

A magánalkalmazottak szövetségének má délután 6 órakor (Csengery-utca 2. szám, III. em.) felügyelő-bizottsági ülését tart. Pontos megjelenést kérünk.

A szabómunkások és munkásnők szakszervezetének má délután 6 órakor tartja értesítő tanácsot, hogy a hatibefizetést

szórda estére halasztotta el. Ugyanakkor jelenjenek meg az összes férfitagok is, dohánykiosztás végett. A vezetőség.

Újmagánkés elvtársak és elvtársnők! Diák elvtársak és elvtársnők! Ma este 8 órakor a városháza közgyűlési teremben nagygyűlést tartunk. Megjelenés kötelező. Vezetőség.

A cipészek és calzmadlak nagykanizsai szakosztálya ma este fél 7 órakor az Ipartestület helyiségében fontos ügyben értekezletet tart. Kérjük az összes tagok megjelenését. — A vezetőség.

Sport.

(1) A Tornaegylet mérkőzésel a vidéken. (NTE—Szombathelyi MÁV 1:1). A szombathelyi MÁV egymásután győzte le a vidék legjobb csapatait, például a dunántúli bajnokcsapatot, sőt a győri ETO-t is. Az NTE eldöntetlen eredményre idegen pályán — Tóth és Pollanz helyén — játékosokkal minden dicsőretet megérdemel. A szombathelyi közönség is állandó tapsal jutalmazta az NTE minden szép attrakcióját. A játékok mindkét részről szép kombinációk és jó egyéni akciók tették érdekessé. A gólt a 15 percében rúgták, amit röviddel reá Salfer JJ-osból kiegyenlített. A csapatból különösen kitűnt a védelem (logikvált a Juhász II.—Horváth Gyula hávédőpár és Pücher a kapuban). Az NTE ezt az eredményt tudásán kívül, főleg lelkes játékosok köszönhetik. — Zalaegerszegen, minthogy az I. csapat ugyanakkor Szombathelyen volt, az NTE II. csapata játszott az ottani Sportclub I. csapatával. Eredmény: 2:0. Egerszeg-járára — kitekötve attól, hogy ezt az eredményt nem ismerjük el reálisnak, mert csak a II. csapat ellen győztek, igen sok szavunk volna ehhez a mérkőzéshez! Mindenekelőtt azt ajánljuk az ottani vezetőségnek, hogy addig ne rendezzenek városközi mérkőzéseket, amíg a vendégjátékosoknak csak olyan szobákat tudnak rendelkezésre bocsátani, amelyekben egyik játékosunk 2 perc alatt 10 parazita fergőt talál a ruháján! Ami pedig a sport vendégszeretlet, a rendezést, a bíróit és a közönség sportszerű viselkedését illeti, erről majd mi adunk egy kis példát: ha öt tónérót Kanizsán! Tiszteletadás helyett csak egyet említsünk: amikor Kanizsa támadásban volt, a csapat kísérőit a szokásos módon biztatták. A kanizsaiakat, mire az egerszegi közönség egy része lekialbálta a kísérőket és végül egy rendező a csapatunk kísérőinek meg is akarta tiltani a „közbekifaltásokat”. Ehhez nem kell magyarázat! A rovansra majd szabad lesz az I. csapat és akkor azt hisszük, más lesz az eredmény is! — Keszthelyen az ifjusági csapat a keszthelyiek erős fizikumú ifjusági csapatával szemben 3:1 kikapott. Kanizsa goalját Balogh lötte. Itt is kifogást emlíünk az utón, hogy játékosainkat egy torná teremben helyezték el éjjeli szállásra szőnyegen, minden takaró nélkül.

(2) A Tornaegylet hetenkint kétszer és pedig: szerdán a polgári iskola tornateremben, szombaton a katonaréteg (rossz idő esetén) ugyanancsak a tornateremben) hat órai kezdettel rendszeresített atletikai traininget tart. Mindazok a tornaegyleti tagok, kik föléspadában, korlát, nyújtó, magasugrás, rudmászás, súlydobás, diszkosz, gerely és kalapácsvetésben stb. magukat képezni akarják, szerdán este hat órakor jelenjenek meg összerés végett a tornateremben.

Az osztrák vámbatár.

Az osztrákok részére az entente szintén teljesen megsemmisítő békefeltételeket szabott meg s az osztrák hatarmegállapítás talán még kedvezőlenebb, mint a magyar. Az osztrákok hiába viselkedtek jó fiuk módjára, hiábavoltak alázatosak, az osztrák kormány-szocialisták hiába pakláltak a keresztény-szocialistákkal és hiába védtek mindhalálig a kapitalizmust: azért a győztes kapitalizmus még sem mutatkozott irántuk engedélynek. Ebből arra lehetne következtetni, hogy az osztrák kormány legalább annak szocialista tagjai belátták az imperialista béke lehetetlen voltát, belátták, hogy sem Párisból, sem a békekötésnek ilyen módjától nem remélhetnek semmi jót. Ezzel ellentétben az történt, hogy egy nagyon alázatos hangu jegyzékben, melyet Renner szocialista kancellár az ententehez intézett, — kétségbeesett siránkozást visz véghez Ausztria közgazdaságának (helyesebben, szólva, kapitalizmusának) tönkretétele miatt; egy másik jegyzékben viszont, mely a területi kérdésekkel foglalkozik, átvéve az imperialista módszert s olyan hangon beszélve, mintha ő volna a győztes, a legsemeőbb mellenebbül követeli az ententétől, hogy adjon át számára — a magyar tanácsköztársasághoz tartozó területeket. Főként gazdasági argumentumokra hivatkozva kéri ez a jegyzék Nyugat-Magyarországot, de nem riad vissza politikai hazugságoktól sem, amilyen például az a kijelentés, hogy a Lajta politikailag és gazdaságilag évszázadok óta nem volt többé határ Ausztria és Magyarország között. Elmondja azután, hogy Sopron vidéke volt Bécs főzelékes kertje, Sopron, Moson és Vas megye látta el egész Bécsset tejjel és hússal, sőt azt is állítja, hogy Gráz is Nyugat-Magyarországról élemezte magát. Ez egyrészt nem igaz, mert Gráz vidéke még ma is, midőn Bécs és Budapest éhezik, nagyon jól el van látva hússal és tejjel, másrészt pedig ilyen argumentáció alapján a bécsi kapitalisták akár az egész magyar tanácsköztársaságot követelnék.

Ausztria nagyon könnyen szoros gazdasági viszonyba kerülhet Magyarországgal, csak akarnia kell, s főként — a kapitalizmussal kell szakítania. Amíg ezt nem teszi, addig hiába próbálja legyőzött és tönkretett ország létére az imperialisták módszerét eltanulni s ha még is elakarja tanulni és rabolni őnjait a magyar tanácsköztársaság területeiből, — akkor megérdemli sorsát.

APRO HIRDETÉSEK

Csendes, tiszta, egészséges butorított szoba keresetkímélőre, családnál. Cím a kiadóhivatalban. 1529

Csengeri-utcai 2 szobás udvari lakószobát kicserélném a város belsajén 2-3 nagyobb szobás lakással. Cím a kiadóhivatalban.

Keresek azonnali belépésre igen jó fizetéssel, egy ló mellé

megbízható kocsis

Személyes jelentkezés Központ szállóban „Állat- és husforgalmi központ kirendeltség”-ének vezetőjénél.

URANIA mozgóképpaletta

Hétfőn, kedden. Junius 30. és július 1.

Henny Porten felléptével

A kék lámpás

dráma 5 felvonásban.

Pénzárnyítás délután 3 órakor.

Előadás kezdete este 8 órakor.

A VILÁG-nagymozgóban az átalakítás munkálatai befejeztéig előadás nem tartatik.

ad 9490/1919.

Hirdetmény.

A Zalai Népakarat f. hó 1. számában 9490. sz. alatt a részleges szükséglet biztosítása tárgyában közzétett hirdetmény tárgyalanná vált, mert a hivatkozott bécsi cég ajánlatát visszavonta s mert egyébként is a tanácskormány rendeleti értelmében az u. n. kék-pénz f. hó 30-ika után megszűnik törvényes fizetési eszköz lenni.

Nagykanizsa, 1919. június hó 20.

Közellátási üzemek.

8439/1919.

Határidő 1919. július 5.

Aranka írtás tárgyában kiadott jelentés.

Hirdetmény.

Ujból felhívatik a gazdaközönség, hogy az aranka írtást a löher és lucerna földön a legnagyobb gondossággal fogadják, az arankával elletett területet nagyobb területeket kapják: föl, szalmával, mintsek be és égessek föl, hogy az aranka tovább terjedése megakadályoztassék, mert aki a rendelkeznek elogat nem tesz, ellenőrzés legzigorubb eljárás fog megindítani.

A mezőőrök pedig fölhívják, hogy mindazon gazdak nevével, akik az aranka írtást július hó 3-ig fogadják, elmulasztják, azok névsorát a direktóriumhoz július hó 5-ig terjesszék be.

A városi tanács intéző bizottsága.

Nagykanizsa, 1919. június hó 28-án.

Dr. Sabján, ü. o. vezető.

Novacsek-féle CIRCUS

gazdag és remek műsorral, gyönyörű elsőrangú lovaival, nem mint révesen hirdetve volt július 2-án, hanem

pénteken július 4-én

este 8 órakor tartja

MEGNYITÓ

ELŐADÁSÁT

Nagykanizsán a Szabadságtéren (volt Erzsébet-tér)

Forgács féle öngyújtó

— ég mint a forgács —

Tüzkö, ből, benzín, kizárólag:

Forgács R.

dohányüzemében Magyar-utca 43.

Ügyes kifutóleány

felvétetik a Zala irodájban!

Ozv. Ney Józsefné szül. Felsenburg Hermin asszonyát, valamint gyermekeit Hugó, Bóla, Ilka és az összes rokonok nevében fájdalomlól megtört szívvel tudatja, hogy forrón szeretett férj, legjobb apa, fivér és rokon,

Ney József

június 30-án reggel 4 órakor, életének 64-ik, boldog házasságának 33-ik évében elhunyt.

A megboldogultnak hült tetemei július hó 1-én délután 5 órakor fognak a gyászházból (Battyányi-utca 4) a helybeli izraeli temetőbe örök nyugalomra helyeztetni.

Nagykanizsa, 1919. június hó 30-án.

ÁLDOTT NEGYEN EMLÉKE!

Dr. Elek Mór veje. Günsberger Harmanné szül. Ney Sarolta, Dr. Ney Ignác testvérei, Ney Boláné szül. Krausz Ilonka menyje, Elek Gyurka unokája.

ZALAI NÉPAKARAT

Szerkesztőség és kiadóhivatali
Nagykanizsa, Szigor-ut. 4. szám
Szerkesztőség és kiadóhivatali
telefonszám 78. Nyomda 111.

A SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA MUNKÁSOK PÁRTJÁNAK
ALSÓZALAMEGYEI REGGELI HIVATALOS LAPJA

Hirdetési árak:
Egy évre 90— korona
Fél évre 45— korona
Három hónapra 30— korona
Egy hónapra 7-10 korona

Felhívás!

Az összes helyi szakszervezetekhez.

Felhívjuk az összes szakszervezetek vezetőseit, hogy a pártiszervezeti szabályzat 6. §-a értelmében haladéktalanul válasszassák meg a pártbizalmi férfi testület tagjait a megválasztottakat igazolvánnyal lássák el, akik kötelesek július 11-én este 7 órakor a városi közgyűlési termében tartandó pártbizalmi férfi ülésen megjelenni.

A pártgyűlés határozata értelmében minden azakszervezet 100 tagig kettőt és minden további 500 után egy-egy tagot válasszhatnak.

Ugyanosaik felhívjuk az összes szakszervezeteket, a szakszervezeti tanács határozata értelmében, hogy válasszassák meg haladéktalanul a szakszervezeti tanács tagjait, ugyanosaik minden 100-ig kettőt és minden további 500 után egy tagot. A szakszervezeti tanács július 22-én este 7 órakor a városi közgyűlési termében fogja tartani alakuló ülését, minden megválasztott egyént igazolvánnyal lássanak el és a megválasztottak kötelesek pontosan megjelenni.

Nagykanizsa, 1919. július 3.

A pártgyűlés határozatából:

A szociálista kommunisták munkások végrehajtó bizottsága.

Fegyverszünet — forradalom.

A magyar tanácsköztársaság kormánya súlyos és fontos elhatározásra jutott. A kormány a vörös hadsereget visszavonja a ránk kényszerített határok mögé, miután a belső és külső politikai helyzet az adott pillanatban ezt a döntést tette szükségessé és az antant ennek folytán süríteti ki azokat a tisztántull területeket, amelyeket a román csapatok önkényesen megszállottak.

A kormány elhatározását semmiféle más szempont nem irányította, csak a proletárság érdeke. Vitan felül áll, hogy a vörös hadsereg nemcsak a magyar proletárságért harcolt, vérzett és győzött, hanem megérinte a nemzetközi forradalom kitörését. A vörös hadsereg diadalai, a cseh imperialista hadsereg letérése, a szomszédos országok belső zavarái és az antant közeledése emellett szólnak, hogy azok a kézzelfogható sikerek, amelyeket a magyar tanácsköztársaság fegyveres fellépése kiváltott, egyáltalán nem maradnak meddők. Miután azonban a német béke aláírásával az antant csapatok teljesen felszabadultak és miután az antant nyomása következ-

tében a nemzetközi forradalom egységesen még nem robbanhatott ki, a magyar tanácskormány megkötötte a fegyverszünetet anélkül, hogy programját bármilyen tekintetben is módosítaná, anélkül, hogy a proletárdiktatura erőyes és öntudatos érvényesítését csökkenteni akarná. Sőt fontosabbá vált mindaddig az a feladat, hogy a kormány a proletárság uralmát a belső ellenségekkel szemben is megvédje és hogy az ellenforradalmat végleg leverje addig is, amíg a további akciókat a szomszéd országok proletárszájának csatlakozása még eredményesebbé teheti. Ugyancsak a belső helyzet szempontjából, az élelmezés biztosítása céljából számba jött az a körülmény is, hogy a fegyverszünet folytán felszabadulnak azok a tisztántull megyék, amelyek a munkásság ellátását nagy mértékben elő fogják segíteni. Ezzel szemben a kiürített szlovák területek inkább tehermentesítést jelentenek, amint hogy az ország többi része számára is tehermentesítést jelent az a körülmény, dus tisztántull megyék fogják a főváros élelmezését kiegészíteni.

Egészen más kérdés az, hogy a szlovák tanácsköztársaság, amelynek életérdekeit fenyegeti a cseh imperialista uralom, bele fog-e törődni abba, hogy a felszabadító magyar vörös hadsereg helyét az antant zászlós hadserege vegye át és hogy a proletárdiktatura helyébe a cseh tőkés uralma kerüljön? Nem kérdés az, hogy tót munkástestvéreink a maguk területén, a szlovák tanácsköztársaság területén hajlandók-e

megtérni a cseh véreket, akik a munkásságot Kolesak szibériai módszerével akarják megsemmisíteni? Más kérdés az, hogy mi kell a — szlovák népek: a politikai és gazdasági hatalom megtartása, vagy pedig rabszolgaság, kizsákmányolás és terror?

Erre a kérdésre elsősorban a szlovák köztársaság s a szlovák vörös hadsereg illetékes válaszolni. Kétségtelen azonban, hogy a magyar és orosz tanácsköztársaságok egyaránt messzemenő figyelemmel kísérik a szlovák köztársaság helyzetét. A magyar proletárság tisztában van azzal, hogy csak úgy és csak azért tudtuk visszakapni a tisztántull területeket, mert erőt mutattunk. Szlovák testvéreink is meg lehetnek arról győződve, hogy a maguk földjét csak úgy tudják maguknak biztosítani, ha érvényt szereznek a maguk akaratának. Csak sikereink, csak fegyvereink, csak hatalmunk bizonyosságai kényszerítették az antantot arra, hogy rendszeres tárgyalásokba bocsátkozzék velünk. A proletárforradalom diadalát semmi sem gátolhatja: a magyar tanácsköztársaság fegyverszüneti megállapodása csak egy kis állomást jelent a forradalom országútján. Bizonyos, hogy a magyar vörös hadsereg töretlen lelkesedéssel és elszántsággal áll tovább is a világotradalom szolgálatában és épügy tudni fogja kötelességét, mint a szlovák tanácsköztársaság hadserege, mert egy a céljuk, s egy az akaratuk: a szocializmus győzelme és a burzsoázia megsemmisítése.

Teljesen felbomlott a cseh hadsereg.

A Vörös Hadsereg fegyveresen befejezte a visszavonulást. — A rémhírek alkonya. — A cseh kormány ratifikálta a semleges zónára vonatkozó egyezményt.

Budapest, július 4. A M. T. 1. jelenti: A budapesti hivatalos áhírterjesztők újabb naponta más-más antant-állam misszióját vontatják fel a magyar tanácsköztársaság ellen és a legélénkebb fantáziának is becsületére való sebességgel adják szájról szájra, hogy milyen követelésekkel lép fel egyik-másik antant-tiszt a forradalmi kormányzatánccsal szemben. Ezek a rémhírek mindenesetre siralmasan jellemzik azoknak az ugynevezett hazaffyaknak érzületét, akik azelőtt műfelfáborodásuk egész erejével zudultak fel az ország bolygúiba avatkozó előkelő idegenek ellen. Lassankint azonban egyre szűkül azok köre, akik az ilyen

áhíreknek hitelt ednek, annál is inkább, mivel ezek a rendesen igen rövid lejártaú jövedelmekkel és ultimatumhatáridőkkel egybekötött koholmányok a rövid terminus lejárta után közönséges hazugságoknak bizonyulnak. A dolgozó nép egybe-

ként egészen távol áll a rémhírektől, azoktól tudomást sem vesz. A rémhírterjesztők legújabbant az a szemenszedett hazugságot is kolportálják, hogy Diósgyőrnél a csehek frontukat áttörték. Miután a közönség tisztában van azzal, hogy az utóbbi napokban az erre kijelölt területek kiürítése folyamatban volt, az első pillanatra is minden gondolkodó embernek tisztában kell lennie, hogy ez a hír még hazugságnak is túlságosan ostoba. A tény az, hogy

sem Diósgyőrnél, sem másutt a vörös hadsereg frontját át nem törték, sőt a csehnek még nem is követték a magyarországi csapatokat. Mig csapalek teljes rendben és fegyverrel halottak végre a visszavonulást mozdulatok — a cseh hadsereg teljesen felbomlóban van, úgy, hogy mi már befejeztük az erre kijelölt területek kiürítését, a csehnek még nem is tudtak bennünket követni. Erre a területre, mely a megszállás céljára rendelkezésükre állott.

Prága, július 4. (Szakratiókat.) Pellő tábornok Böhöm népbiztossal közölte, hogy a cseh-szlovák kormány a "seulegas zónára vonatkozó jegyzőkönyvet, amelyet Mittelhauser tábornok és Ágoston népbiztos részletes tárgyalás után július 1-én állapítottak meg, — ratifikálta.

Rendelet.

A megjelölt sorozások eredménye felüli tájékoztató, nyilvántartás céljából elrendeltük, hogy a megyei munkás-, Katona és földműves tanácsok a sorozások összeredményéről és pedig járásek és városok szerint rész-

letezve, még július 1-vel lezárt kimutatást a hadügyi népbiztosság toborzó osztályához (Hadügyi népbiztosság, épület. III. tizenötödik szám.) táviratilag terjesszék elő. — Július 1-től a megyei munkás-, Katona- és földműves-tanácsok által napl. távirati jelentések küldendők be a járásekben és városokban megjelölt sorozások eredményéről. A jelentések részleteset illetőleg a napi jelentések rovatai a "Mervadok" A napi jelentések a hadügyi népbiztosság toborzó osztályához telefonon is (adhatók) (Telefon 58—05.)

Rudapest, 1919. július 2.

Hadügyi népbiztosság.

A városi munkástanács ülése.

Megválasztották a munkástanács elnökét. — A sporttelep kérdésének megoldása. — Az utcázóbizottság tagjainak napidíja. — Megállapították a villanyáram új egységárát.

(Sajtó tudósítókól.) Nagykanizsa város munkás-, Katona és földműves tanácsa tegnap este a város háza nagytérben ülést tartott. Az ülés este 7 órakor vette kezdetét, melynek napirendjén a munkás tanács vezetőségének és az egyes albizottságok megválasztása szerepelt. A munkástanács a tanács elnökévé Snelff József elvtársat, a városi és megyei intézőbizottság elnökét, elnök helyettesé pedig Bárány Antal elvtársat választotta meg, a szakbizottság megválasztását azonban a következő ülésig elhalasztotta. A szakbizottságok tagjainak jelölése céljából a munkás tanács jelölőbizottságot küldött ki, melynek indítványa fölött, a legközelebbi ülésen döntenek.

A jelölőbizottságha a munkás tanács a következő tagokat küldötte ki: Posner Izidor, Marvalics József, Jancsecz Imre, Jabasics Lajos, Götti Imre és Verem István.

Ezután az intéző bizottság hivatalból működő tagjainak illetményeit állapította meg a munkástanács. Jancsecz Imre elvtárs ellenindítványával szemben, amelyet a vita során visszavont, az intézőbizottság javaslatát fogadták el, amely heti 600 korona munkadíj megállapítását indítványozta.

Majd a "megüresedett" tüzoltőbiztisi és tüzoltő-szertárosi állások" beöltésével foglalkozott a munkás tanács. A tüzoltő tisztii állásra hirdotott pályázatra Fonyesi Sándor és Deák Péter jelentkezett. A munkás tanács a többek között a tüzoltőbiztisi állásról döntött, hogy az intéző bizottság javaslatának elfogadásával, ezidőszent nem tölti be a tüzoltő tisztii állást, hanem a tüzoltő tisztii ügykörnek el látásával egyelőre Fonyesi Sándort bizza meg. A hirdotott szertárosi állásra Vigand János és Gárdonyi György pályáztak. A tanács Vigand Jánost választotta meg Nagykanizsa tüzoltő szertárosává.

A választás megjelölés után dr. Krátky István Nagykanizsa dohányoltatásának rendezése tárgyával kapcsolatosan bejelentette, hogy a pénzügyi népbiztosság rendelete értelmében a zytak, szertalpek, közhivatalok, és irodák munkásai az egyes dohánynemeket már e hónapban 50 százalékkal olcsóbban kapják. Krátky István elvtársnak a dohány-elosztásra vonatkozó javaslatával szemben Snelff József ellenindítványt nyújtott be, a melyben annak elfogadásnak adott kifejezést, hogy ragaszkodik ahhoz az eredeti tervhez, amely szerint a dohánynomokat az egyes szakszervezetek után oszták el, mert nem volna igazságos, hogy az egyes gyárakban, üzemekben és hivatalokban dolgozó nem

szervezett munkások is részesüljenek ebben az árszállításban, amikor ők a szervezett munkás mióváltával járó kedvezőségeket, mint például a sorozáson való megjelenés, nem tették eleget.

A tanács Snelff József elvtárs indítványát egyhangú többséggel elfogadta.

A tanács ezután a villanyáram egységárát állapította meg. A világító áram hektowattját 30 fillérben, az üzemi áram hektowattját 15 fillérben és az évi általánylampák árát 108 koronában szabták meg.

Ezután a régóta vajdó nagykanizsai sporttelep kérdését tárgyalta a tanács. A munkástanács elfogadta a műszaki tanácsoknak az intéző bizottság által előterjesztett javaslatát, amely szerint a sétatérrel délre eső szántóföldből a város új holdnyi területet vessz meg a sporttelep céljára. Arra az időre, amíg ontek a tervnek a megvalósítása folyik, a Katona-réti sportpályán egy deszka-ültőzt állítanak fel.

A munkástanács foglalkozott ezután még a póttárgysorozattal. Türek István cukrász iparengedély megadására vonatkozó kérelme után, amelyet engedélyeztek, a szegényházi lakók segélyét heti 2 koronáról 5 koronára emelték fel, és elfogadták az intéző bizottság azon javaslatát, hogy Nagykanizsán egy hatóságú munkaközvetítő állítanak fel. Néhány honosági és illetőségi ügy letárgyalása után a tanács elhatározta, hogy a munkástanácsot, hasson teljes erejével oda, hogy a munkásság vessen le már egyszer a közömbösség köntösét az ujonnan felállított Szabad-Iskolával szemben, ne szervezkedjen nyíltan a tudatlanság mellett és ragadja meg a tanulás alkalmát.

A munkástanács ülése este fél 9 órakor véget ért.

Felhívás Alsózalamegye kerület összes szak- és pártszervezeteihez

A nagykanizsai párt végrehajtó bizottsága ezúton meghívja az összes alsózalamegyei szak- és pártszervezetet a tolvó évi július 20-án Nagykanizsán tartandó kerületi gyűlésre. Minden szakszervezet jogosultva van 100 tagig kettő és minden további 500 tag után egy taggal képviselőt küldeni magát. A küldötteket legkésőbb július 17-ig jelentésk be a nagykanizsai párttitkárságnak levél vagy távirat útján. A pártgyűlés a város háza közgyűlésé termében lesz megtartva. Kezdeté délfél 9 órákor. Napirendi I. pont a Szocialista-

kommunista párt aglóciójának terjesztése. II. pont: Kerületi végrehajtó bizottság megválasztása. III. pont: Ertékesen indítványok. Minden szervezetel algonvan figyelmeztetik, egykezezzék ezen gyűlésen magát a pártszervezeti szabályzat értelmében képviselőt lenni.

HIREK.

1610. NAPTAR.
Július 5. A nap költ. 3 óra 0 perc.
kor, nyugszik 7 óra 58 perc.
kor.
5. A hold két d. u. 1 óra 0.
Szombat paékor, nyugszik éjjel 11 óra 31 percor.

A kanizsai burzsoa és a bécsi sajtó.

Nagykanizsa burzsoáinak a bécsi sajtóhoz való viszonya feletle érdekes: Mintha külön szikralérvője volna a kanizsai burzsoáinak, amelyen a bécsi kapitalista sajtó minden rémhír szörnyszülőijéről azonnal értesül. A "nemzetközi" ellenforradalom leg-hűbb tükre a bécsi megfizetett sajtó, amely napról-napra helyt ad a bécsben tengődő magyar ellenforradalmakoz hazug rágalomnak. A rémhírek "forrása" a "bécsi sajtó", amelynek majdnem mindennap van valami szenzációja az antikuszapitoknak a magyarországi tanácsköztársaság elleni mozdulatáról, s. b. Ha a bécsi lapok biztos értesítéssel valóra válnának, akkor a magyar tanácsköztársaságot már ötvenötör megsejzített volna. De a kanizsai burzsoa nem tanul: ma is vígan esküszik a bécsi sajtó lóréle-síltiségre. A csodával határos butaság ez — de csodálatosan érthető. De mintha a napokban valami változás állott volna be. A kanizsai előkelő rémhírszerzők mintha elhallgaltak volna. Tény, hogy a "Noue-Freie Presse" következő aradi tudósítást, amely tegnapl lépünkől kizorult, elhallgalták:

Varjassy, a szegedi kormány kereskedelmi miniszere a "Petit Parisienne" munkálása előtt a következőket mondotta Károlyi Gyula kormányának jövő kildatásáról: "Mivel az antant Kun Bélának időt adott a lélegzelvele, Kun újjászervehette és megerősíthette a magyar hadsereget. Most a románokat akarja megtámadni és újból megakarja kísérelni, hogy kezét nyuljon Leninnek. Katona és diplomáciai sikerei közelkeztében Kun nyíltan gunyolhatja az aradi kormányt, mely őt deironizálni akarja. Mindnyájunknak az a meggyőződésünk, hogy lehetetlenek vagyunk és képtelenek arra, hogy a budapesti, bolshevikiek ellen komolyan kezdjünk valamibe: néplázadás Kun Béla ellen, Kun Béla megbuktatása beillről lehetetlen."

Erről a tudósítástól bőlesen hallgat a bécsi sajtó rémhíreiről mindig "Jól értesült" kanizsai burzsoa. "Tahin" elromlott a külön szikralérvő, — talán nem hisznek már a bécsi burzsoa-sajtónak sem — vagy nem iszik nekik Varjassy "elvtársuk" megnyilatkozása? Ez utóbbi a valószínűbb. Bizony lehetetlen a szegedi kormány, Menylyre lehetetlen letjet, ha ezt maga-magáról

be kell vallania, ha a rendszeren hozugságoktól hemzsegő *Neue Freie Presse* kénytelen-helyi adni ilyen tudósításnak. Tehetetlenek a szegediek, de tehetetlen a kanizsai burzsoá is. Hídba proskribálóknak, hídba itéltek halálra, kitoloncolásra és társadalmi bojkottra a proletárság vezetől, mint a napokban is, mikor nagyon közel álltak a franciákkal, — nem fognak tudni, soha érvényül szerezni akarataknak. Ha most hallgat a kanizsai burzsoá, tehetne egy szívességet a proletárságnak: *hallgasson ezután is* és ne is igyekezzen a proletárság egységét rémhírekkel megbontani. Tegye ezt saját érdekében! A kanizsai burzsoá *keddi szünetlenség után* ugyanis minden proletár tudja, hogy mi várhat tőlük, mindenki tudja a kötelességét.

Kanizsai burzsoáiról leholon az átlarc, ill. állnak meztelenül a fürlehes erkölcsi pszichákkal és bomlási illatukkal. Ez a néhány műproletár és átlarc, akik nem is igazi burzsoák, hanem csak a személyes érvényesülésüket tartják szem előtt — már elkészítették a legulabb szervezeti bírlót, amelyen kivégzik a proletárság helyi vezetőit, azokat, akik szembe helyezkedtek egy világgal, hogy éppen a burzsoákat védjék meg saját leszállásuk veszélyeztetésével. Sehol, egy városban sem bírtak oly mérsékeltet, és oly... dühjelentő... burzsoával, mint Kanizsán. Kanizsán nem volt még oly dühöd, ezérves elnyomásért bosszulni lehető proletárdiktatura — hát legyen? Érdőszakollak? Akkor lesz.

Érvénytelenül a nem szakszervezeti tagok párttagságát. A nagykanizsai szocialista-kommunista párt végrehajtó bizottsága tegnap a következő felhívást bocsátotta ki: A nagykanizsai szocialista-kommunista párt végrehajtó bizottsága a július 1-én megtartott évi pártgyűlés határozata értelmében felhívja mindazokat, akik a szocialista pártba egyenként szakszervezetük hiányában oda beléptek, hogy párttagságuk, pártadójuk befizetésére való tekintet nélkül, a pártgyűlés határozata értelmében megszünt Amennyiben valaki az újonnan szervezett szocialista-kommunista pártba közülük újabb belépni óhajt, ezen szándékát foglalkozása, lakása, életkora megjelölésével *Augusztus 30-ig a pártkiszágnál irásban jelentse be, hogy a végrehajtó-bizottság dönthessen a pártba való felvétel fölött.*

Megnyit a Győr — budapesti vasútvonal. Győrből távrirozózzák: A cseh fronton közös megállapodással az ellenségeskedés megszűnt, illetve a hadműveletek, harcok szünetelnek. A Budapest—győri vasúti vonal a megocgyezés folytatás szabaddá vált és a forgalom megnyílik.

Be kell jelenteni a vármegye összes anyagszükségletét. A Kerületi Ipari Termelési Tanács a napokban egy körrendelettel bucsajt ki, melyben felszólítja Zala és Alszólamegyék összes városait és községeit, hogy a rendelkezésükre álló nyersanyag mennyiségét f. hó 20-ig beazórlag jelentsék be. Remélhető, hogy ezidőpont után annyi nyersanyaggal fog a Kerületi Ipari Termelési Tanács rendelkezni, hogy megkezdheti az egyes üzemek számára az anyag kiosztást. A Kerületi Ipari Termelési Tanács hatáskörébe tartozik ugy a szocializált, mint a nem szocializált üzemek minden ügye, így az anyagbeszerzés, áruértékesítés stb. A nem szocializált üzemeknek is csakis a pénzügyi műve-

letei tartoznak a tulajdonos hatás körébe. — Itt említtük meg, hogy a kerületi ipari termelési tanács intéző bizottságának irodahelyiségeit folyó hó 4-én, P5-ut 24 szám, I. em. (Badacsonyi vendéglő) helyezték át.

A forradalmi törvényeszek tegnapi ülése. A forradalmi törvényeszek tegnapi ülésén Dezső elnöklétével Kócza József és Vlaszák János ünnök-jelenlétében ülést tartott, amely a következő ítéleteket hozta: Nagy Gyula korszthelyi lakost lépés büntette miatt 1 évi fogházra és kényszermunkára, — Ziskó Ádámot nagykanizsai lakost orgazdaság miatt 1500 korona pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 3 havi fogházra, — Engländer Béláné nagykanizsai lakost orgazdaság miatt 1000 K pénzbüntetésre, mely behajthatatlanság esetén 2 hónapi fogházra változtatható át. Végül a forradalmi törvényeszek Egyed János dioskai lakost büntették tárgyalta le, aki orgazdaság vádjá miatt állott a törvényeszek előtt. — A forradalmi törvényeszek a tanukihallgatások lefolytatása után beigazoltak látta a vádat és ezért Egyed Jánost bűndösnek mondta ki az orgazdaság vádságában. Egyed Jánosra egy havi fogházat és 1200 korona. pénzbüntetést róttak ki. A forradalmi törvényeszek tárgyalásait ma folytatja.

Beteg vörös katonák panasza. (Levél a szerkesztőséghez.) Tisztelt szerkesztőség! Bocsánat azért, amiért a vörös katonák önjöket panaszainkat zaklatják, de minden tapintatosságunk ellenére is kénytelenek vagyunk vele. A fehér pénz el nem fogadása már hiúgon hagy bennünket, mi most másról akarunk beszélni. Tegnap este a „Központi” étteremben akartunk vacsorázni. Nagy meglepetésünkre az ajtóban két feltűzőt szuszonyú-fegyveres katonával találkoztunk, akik azt mondták, hogy felsőbb parancsra vörös katonákat csak 8 óra után lehet beengedni, — akkor, amikor a maradékot kaphatjuk. Arra a kérésünkre, hogy nevezzék meg, kinek a parancsára történnik ez, nem tudtak (vagy nem akartak) felvilágosítást adni. Igen kérjük a panaszunknak b. lapjukba helyt adni, hogy az illetékes hatóságok, akik ezt a parancsot kiadták, és uton adjanak felvilágosítást: melyik számú rendelkezésre történt ez az intézkedés? Tisztelettel több beteg vörös katonák.

Felhívás a volt tan. elemi iskola tanulóhoz. A Szabad iskolában sokan akarnak németül tanulni, de kellő mennyiségű tankönyv — különösen kezdők számára — ma alig szerepelhet be. Felkérjük tehát mindazokat, kik valaha a volt izr. iskolába jártak, hogy német ABC-s könyvüket engedjék át a Szabad Iskola c. könyvtárára, amely minden nap d. e. 9 órakor Kertész József iskola-vezető irodájában.

Az Uránia ma szombaton és vasárnap mutatja be a Nordisk filmgyár remek attrakciós drámáját az *Őszi vihar* című, melynek főszerepét *Carlo Wirth* és *Gudrun Houbert* interpretálják.

Szűcsösztás. Az Általános Fogyasztási Szövetkezet huszékó-ertesíti a közalkalmazottak csoportjához tartozókat, akik még a július első két hetére járó zslr-szalonnájukat át nem vették, hogy azt ma délután 2 órakor a Fogyasztási Szövetkezet huszékóben átvehetik. Hatósági igazolvány ulhozandó.

Színház.

Heil műsor. Szombaton: *Becstelének* dráma. Vasárnap délután: Szerelmes, anyós, este: Nán, vagy a glagovácil szép sváb leány népszimű.

Pártügyek.

Az élelmezési Ipari munkások szakcsoportja ma délután 6 órakor sürgős ügyben választmányi gyűlést tart a Munkásotthonban. Megjelenés kötelező. A vezetőség.

A cipész munkások vezetőségi ülése ma délután 6 órakor lesz. Az összes vezetőségi tagok megjelenését kéri a csoportvezető.

A népzenezek szövetsége folyó hó 7-én délelőtt fél 10 órakor taggyűlést tart. Megjelenés kötelező. Vezetőség.

A nőlszabók ma szombaton este 7 órakor gyűlést tartanak az Iszartestületben. Az ügy fontossága megkivánja, hogy mindenki ott legyen.

Be a Munkás szabad iskolába. Felkérjük mindazon elvtársakat, kik a Munkás Szabad Iskola valamely tanfolyamára jelentkeztek, vagy még jelentkezni óhajtának, a lapokban között órend beosztás szerint jelenjenek meg a pól. iskolában.

A női szabadszervezet felkéri azen tagjait, kik a tagsági díjjal hátralékba vannak illetve fél évet vagy annál kevesebbet fizettek, hogy a hó 7., 8. és 11-én este 7 és 8 óra között tagsági díjajkat annál inkább is befizessék, mert ellenkező esetben tagsági könyveckéjüköt ilőlük bevonjuk és a párt tagsággal járó minden kedvezménytől elesnek. — A szabás és varrás tanfolyamra jelentkezettek közül mindazok, kik nem a szabó és varró női szakszervezethez tartoznak, hanem a női szabadszervezetben jelentkeztek, jöjjenek el kedden délután 5 órakor a polgári leányiskola rajztermébe. — Szervezett elvtársnő ki díjazásért a „Nőmunkás” című hetilap hetenként egyszeri kihordására vállalkozhat. az jelentkezék 7., 9. és 11-én este 7—8 óra között a szervezetben, volt Kaszinó I. em.

9800/1919. szám.

Hirdetmény.

(Dohány ügyben)

A beérkezett dohányigénykimutatásokból megállapítottuk, hogy nagyon sokan a kimutatásban is szerepelnek. A kettős ellátás elkerülése céljából az összes eddig benyújtott kimutatásokat figyelmen kívül hagyjuk és a munkásdohánykimutatás útján csak az új kimutatásokat fogadjuk. Felhívjuk eméllögva az összes helybeli szakszervezeteket, hogy a 18 évnél idősebb, helybenlakó és munkabérről dolgozó férfitagjainak létezmát névszerinti kimutatás mellőzésével legkésőbb folyó hó 6-án délelőtt 10 órára a városi intéző bizottság első ügyosztályánál jelentsék be. A bejelentésben feltüntetendő, hogy melyik dohánygyárudában kívánják az ellátmányt igénybe venni. Ha valamely közhivatalnak, vagy iroda-személyzetnek nincsen helyi szakszervezete, ugy ez a körülmény a már beadott igénylésre való kivátkozással jelentendő. Azok, akik a vörös katonák, vagy vörös őrség körébe tartoznak, a munkásdohány-ellátmányra igényt nem tarthatnak. A kiutalás idejét és módját külön hirdetményben közöljük.

Nagykanizsa, 1919. július 4.

Az Intézőbizottság.

Forman
a néha ellen

Proletár külpolitika.*)

Ugy a régebbi cári politika, mint a Habsburgok politikája csak az újabb időkben hasonlított a többi európai államok külpolitikájához: amikor mindkét államban megerősödni kezdett a kapitalizmus és a maga részéről is kezdte rányomni bélyegét ezen országok külpolitikájára. A modern kapitalizmus külpolitikája, az úgynevezett imperialista külpolitika a nyugati államokban, különösen pedig Németországban nyilvánul meg tisztán.

II.

A kapitalizmusnak a múlt században még nem mindenütt jutott döntő szerep a külpolitikában. Amennyiben a tőkés befolyással bírtak rá, úgy ez a befolyás hosszú időn át inkább békés jellegű volt. A kapitalisták harcban állottak egymással, versenyeztek, a konkurencia szabadságáért szállottak síkra, árúik számára szabad bevittet akartak biztosítani minden országba. A háborús bonyodalmak csak zavarták volna őket gazdasági tevékenységükben. A militarizmus kiadásait természetesen befektetéseknek tartották. Ennélfogva a kapitalisták általában a békés irányzat hívei voltak. Ez a helyzet később alaposan megváltozott. A szervezeten túli helyett a szervezett tőke foglalta el. A tőkés nem versenyeztek egymással, hanem kartellekbe tömörültek. A kartellek magas árakat szabtak meg és hogy ezeket az árakat a külföldi versenyvel szemben fenttarthassák, egyre magasabb vámfalakkal vették körül az országot. A szervezett tőke a bankokban koncentráldott. A tőke koncentrációjának jelentékeny mérvű üzemmegkoncentráció is lett a következménye, oly üzemmegkoncentráció, amely a termelést megsokszorozta. A magas árak, amelyeket a kartellek szabtak, korlátozták a belpiac befogadóképességét. A külföldre való szállítást magas vámok nehezítették meg, a főtalmozott tőkék értékesítésére vártak. Erre legalkalmasabbnak a gyarmati befektetések kínálkoztak. A szervezett kapitalizmusnak egyik fő jellemvonása a nagy törtetés gyarmatok megszerzése iránt. Ugyanakkor azonban, amikor a belpiacon oriasz profitor dolgoztak, a gyarmatokon pedig a belpiac profitjának néha sokszorosát érték el, ugyanakkor a tőkésök egyes piacokon valóságos elherdálták árúikat. Tették ezt azért, hogy ne legyenek kénytelenek termelt árúik mennyiségét csökkenteni, ami együtt járt volna az üzemek korlátozásával. Ily korlátozás viszont a maga részéről megárgította volna az egyes árú előállításai költségét.

A magas védővámok kiélezték az ellentéteket az egyes országok között. A gyarmatok megszerzésére irányuló lörekvés nemzetközi bonyodalmakra vezetett, ezzel egyidőben pedig az árú elherdálása gyűlöltette tette a versenyző burzsoáziát az idegen országok burzsoáziája és azok nézetét valló tömegek előtt. Amíg a szervezeten kapitalizmus általában véve békés jellegű volt, addig a szervezett kapitalizmus ezzel ellentétben háborús jellegű. A végsőig fejleszti a militarizmust és a haditengerészetet, melyek nemcsak a burzsoázia külpolitikai érdekeit vannak hivatva megvédeni, hanem egyben nagyszerű befektetési tereletekké is válnak, amelyek a tőkének a legnagyobb hasznot biztosítják. A szervezett kapitalizmus kora az állandó há-

boru veszélyének kora. Alig mulik el év háboru, vagy nemzetközi bonyodalom nélkül. Hogy csak néhány adatot említsünk: 1898-ban az amerikai-spanyel háboru a Filippini szigetek miatt, 1899-ben az angol-bur háboru Dél-afrika miatt, 1900-ban a kínai expedíció, 1901-ben az orosz-japán háboru Kelet-Ázsia miatt, 1905-ben a marokkói válság, 1908-ban az osztrák-magyar monarchia elnyomulása a Szandzsákon és a boszniai annexió, 1911-ben a tripoliszi háboru, 1912-ben a Balkánháboru — hogy csupán egyes fő dátumokat említsük fel. Ez alatt az idő alatt állandóan tart a nagy hatalmak terjeszkedése a gyarmatokon, érdekéserjük kiterjesztése elmaradott országokra (Perzsia, Törökország). A nemzetközi bonyodalmak állandóan napirenden vannak, míg végre egy kis szikra kibombantja a nagy világháborút. (Folytatjuk.)

APRO HIRDETÉSEK

Egy **PIANINO** keresetlik, azonnali megvételre. **Antal, Vasuti vendéglős.**

Összerakható lakarkétszobely Munkás-ut (előbb József főherceg-ut) 63. sz. a. eladó.

Intelligens német leány keresetlik tiszéves leányka mellé. — Cim a kiadóhivatalban.

Hirdetmény.

Alulírott parancsnokság törzséng
2 géplronó

azonnal felvételik.

Havi járandóság esaládfeltartónak 1000 K, családfenntartónak 800 K. Ajánlatok alulírott parancsnoksághoz (Petőfi Sándor, volt 20-as taktanya, őrségi épület) sürgősen benyújtandók. Nagykanizsa, 1919. július hó 3-án.

Garab Csufa,
Vérővár vármegyei parancsnok.

CIRCUS NOVACSEK

vonatkésés miatt a
megnyltó előadás
szombaton/ július
5-én este 8 órakor
lesz megtartva!

Ügyes kifutóleány
felvételik a Zala irodában!

* Szemlévény az „Internacionale” című kommunista tudományos folyóiratból. Az Internacionale a Sociální Termékek nagykanizsai elárúhelyén (Városháza-épület) és minden újságüzemi enél kapható.

Pályázat.

A nagykanizsai szocialista-kommunista munkások végrehajtó bizottsága a pártszervezeti szabályzat 17. § a figyelembe vételével ezúton

párttitkári állásra

pályázatot hirdet.

Elsősorban ezen titkári állás betöltésénél azok jöhetnek figyelembe, akik agitatórikus képességükkel szervezési munkálatokban jártassak.

Fizetés: havi 2000 koronában állapították meg. A pályázatot legkésőbb július 13-ig írásban kell beküldeni a nagykanizsai szocialista-kommunista munkások titkárságához. Borítékra kívül ráírandó „Pályázat”. Az állást megválasztás után azonnal július 15-én kell elfoglalni.

A Nagykanizsai Szocialista-Kommunista Párt
Végrehajtó Bizottsága.

URANIA mozgóképpalota

Bonyhási-a. 4. Teljesen 250

Szombaton és vasárnap július 5 és 6-án

Carlo Wieth és Gudrum Houlberg
dán művészek főszereplésével

AZ

Őszi vihar

szenzációsdráma 4 felvonású.

Pénztárnyitás délután 6 órakor,
Előadások kezdete este 8 órakor.

A Kozmetikusügyi Népbizottság rendelete értelmében 14 éven aluli gyermekek a mozi nem látogathatók.

A VILÁG-nagymozgóban az általunk általunk munkálatok belezestélg előadás nem tartatik.

Forgács fele öngyújtó

ég mint a forgács!

Tűzközlől, benzinkizárólag:

Forgács R.
dohánygyártásában Magyar-utca 43.

Garamvölgyi és Szemere

dohánygyáruda Nagykanizsa

Aldnunk legjobb minőségű szivarka hülveket, szivarka papirokat, szivarkés szivarka szopókákat, szivarka-és dohánytárcákat, — levélpapirokat és képealap újdonságokat.

Pontos kiszolgálás! Bélyegáruda!

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal!

ZALAI NÉPAKARAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Rügér-ut. 4. szám
Szerkesztői és kiadóhivatali
telefonszám 78. Nyomda 112.

A SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA MUNKÁSKOR PÁRTJÁNAK
ALSÓZALAMEGYEI REGGELI HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Egész évre 80— korona
Fél évre 45— korona
Hegyed évre 25— korona
Egy hónapra 15— korona

Nagykanizsa város munkás-, katonas- és földművestanácsa ma délelőtti 9 órakor a városháza nagytermében fontos ügyben ülést tart. Minden tanács tag okvetlenül jelenjen meg. Az érdeklődő elvtársak számára a karzat nyitva lesz.

AZ INTÉZŐBIZOTTSÁG.

A „kékpénz“ babonája.

A kormányzótanács eros kézzel fogott hozzá, hogy szültéje a kékpénz babonáját, Rendeletének, amely Osztrák Magyar Bank régi bankjegyeinek bevonásáról intézkedik, minden eszközzel érvényt szerez s akik tegnap még mulattak azon, hogy a kékpénz nimbuszát meg akarják tapáznai, minden vásárlási vagy fizetési kísérletüknél szemben fogják magukkal találni a kormányzóhatalom végrehajtó akaratának teljes szigorát.

De a kérelhetetlen szigorúságon kívül, amely azt a tömegbábonát csirájában kell hogy kiirtsa, a felvilágosítás legyvereivel is kell küzdeni azok ellen, akik talán jóhiszeműen, talán hozzá nem értésből ragaszkodnak a kékpénz magasabb értékbe vetett hitükhöz és azt hiszik, hogy a kormányzótanács pusztán azért visel hadjáratot a kékpénz ellen, mert a régi rendnek ez a fizetési eszköze ellenszenves előtte.

Meg kell értetni mindenkivel, hogy a kékpénz kivonása a forgalomból, az új gazdasági rend felépítésének átmeneti, de elkerülhetetlen szükségszerűsége. A kékpénz, mint minden másjáté régi állami kötelezvény, ígret, utalvány-volt, a régi állam pénzrendszerének fedezetére. Minden bankjegyre rányomtaták, hogy az Osztrák Magyar Bank bárki kívánságára azonnal fizet bécsi és budapesti löntözeteinél ennyi meg ennyi korona törvényes ércpénzt, az arany és az ezüst a kapitalizmus öt esztendő háborúja alatt azonban szépen kívándorolt a semleges külföldre, ahol a nálunk legendás kékpénz ígretét csak úgy fogadták el fizetési eszközzel, ha az ígretet, a monarchia hadviselő kapitalistái csengő aranyban vagy ezüstben előre beváltották. Így történt azután, hogy a háború mérhetetlen belső szükségleteinek kielégítésére egyre nyomatták a papírpénzt és pedig, amíg jófajta kék papír és festék rendelkezésre állott kék papírra, azután fehérre, az arany és az ezüst pedig, amely fedezetül szolgált volna ezekre a papiros ígretekre, lassan-lassan eltűnt.

Negyven milliárdra, negyvenszer ezer millióra szóló papírigrettel szemben, az Osztrák Magyar Bank pincében és tresszorjaiban néhány száz millió

arany maradt, amelyre azonban külföldi hitelezők még igényt is tartanak. A kékpénzre nyomtatott ígret, amely a pénz értéket is megszabta, nem több, tehát pusztán betűnél. Ha az Osztrák Magyar Banknak be kellene váltania ezt az ígretet, nemcsak saját aranykészleteit kellene felhasználnia, de meg kellene szereznie a világ majd minden jegybankjának aranyát és meg az is keves lenne. Hogy ez mennyire lehetetlen, azt talán bizonyítani nem kell. Mi hát az oka a kékpénz magasabb értékéről szóló makacs legendának? Marx a bankjegyetiszmusnak nevezi a pénz elértéktelenedésének azt a periódusát, amikor a pénz elszakad az alapját képező rendszer-fedezetétől és értéket már csak a tömeg megszokása, hite, tudatlansága tartja fenn.

A bankjegy bálványozásának ebben a mostani periódusában, ha nem az ellenforradalmi szabotázs, csak a tudatlanság, a bálványozás alapja. Vagy ellenforradalmár vagy vaksággal megvert tudatlan az, aki egy szépen nyomott, nyomdatechnika ügyesebb eszközeivel

eloállított szines papírt csak azért szorongat kezében, csak azért rejteget, mert szines és tetszetős, bár tudja, hogy a reá nyomtatott ígretét senki a világon be nem váltja. Ellenforradalmár vagy tudatlan az, aki a csödbe jutott hitelező, a régi kapitalista állam fedezetlen váltóját előnyben részesíti egy olyan utalvánnyal szemben, amelyet a társadalom meglévő összes javainak megfelelő hányadára, a fiatal, a maga erejének és jövőjének biztonságában most építkező, alkotó proletárállam-bocsájt.

Az ellenforradalmárokkal az új gazdasági rend szabotálóival úgy kell eljárni, mint ellenforradalmárokkal szokás. A tudatlanokkal azonban meg kell értetni, hogy a kékpénz, pénz, amely bantartatlan ígretet szines papíron hordoz, a másik oldalon a fehér pénz a Tanácsköztársaság pénze, amelyre bőséges fedezetül szolgál az ilju proletárállam minden vagyonja, földje, háza, bányája, aranya, ezüstje. Csak józan esztét kell mindenkinek elő vennie, hogy a különbséget meglessa és örökre szakitson a kékpénz babonájával.

Pécset és Baranyát kiűritik a szerbek.

A kiűritendő területeken megalakultak a fehér gardák. — Jugoszláviában erőszódik a kommunista mozgalom.

Budapest, július 5. A „Vörös Ujság“ jelenti: Megbízható értesülés szerint a megszálló

szerb csapatok Pécs és Baranyamegye kiűritésére készülnek. Minden elmozdítható homlit összehajtották már, hogy a kivonuláskor magukkal vigyék. Pandurovics a szerbek által kinevezett főispán elhagyta Pécsét. A szerbek még ki sem mentek az elfoglalt területekről.

A fehér garda máris szervezkedik hogy átvegye Pécs város és Baranyamegye vezetését. A rendőri szolgálatot már kezükbe is ragadták a fehérek, de erre nagy szükség is van, mert

a megszállott területek proletáregy erősen forradalmiszellelmelelvan állítva hiszen szemük előtt játszódot le az utóbbi hónapokban a kapitalista és burzsoa üzelmek. Fokozza még az elkoseredést, hogy

a fehérek általános sorozást rendeltek el,

ez a terv azonban a munkásság forradalmi hangulatán kudarcot fog vallani. A fehérek át akarják venni az egész szerb frontot. Az Arpadhegyen fehér őrszolgálatok cirkálnak. Minden a fehérek készülődsére és a szerbek közeli kivonulására vall.

Bécs, július 5. Grazi távirat szerint Jugoszlávia paraszt lakossága körében erős a forrongás. Egy szerb fedezet alatt Karintiaiba irányított horvát csapat megtagadta az

engedelmességet és a kommunizmust éltette. Lukanich ezredet letartóztatták, mert a parasztságot arra igaztatta, hogy ne vonuljon harcba Karinthia ellen.

Budapest, július 5. Pécsről jelentik: Pécsét, Dunántúlnak ezt a virágzó kereskedelmi gőcpontját valósággal kifosztják a megszálló csapatok. A bőrgyár gépeinek az elszállítása után a híres majolikagyár kifosztása következett. A sok iskolából a szerbek mindent elszállítottak Szerbiába. Hogy ezt hogyan kell érteni, erre legjellemzőbb az, hogy az új főreáliskolából még a parkettát is elvitték Belgrádba. Ez lett a többi középület (törvényszéki palota, posta stb.) sorsa is. Végül a szerbek leszerelték a híres bábaintézetet is, ami annyit jelent, hogy abból minden műszert, kötszert és egyéb gyógyszerközöket elszállítottak.

Olasz-francia konfliktus Fiumében.

Berlin, július 5. Luganoi jelentés szerint Fiumében súlyos összefütközés volt az olasz és francia csapatok között. Ugy a Secolo, mint a Corriera della Sera panaszkodik a franciák ellenséges fellépése miatt s azt írja, hogy a franciák visszaéltek az olaszok részéről nekik biztosított flottabázissal, óriási munició készletet és hadianyagot hordnak be a jugoszlávok részére.

Felhívás!

Az összes helyi szakszervezetekhez.

Felhívjuk az összes szakszervezetek vezetőseit, hogy a pártiszervezett szabályzat 5. §-a értelmében haladéktalanul válaszlássák meg a pártbizalmi férfi testület tagjait a megválasztottakat igazolvánnyal lássák el, akik kötelesek július 11-én este 7 órakor a városi közgyűlési termében tartandó pártbizalmi férfi ülésen megjelenni.

A pártgyűlés határozata értelmében minden szakszervezet 100 tagig kettőt és minden további 500 után egy-egy tagot választhatnak.

Ugyancsak felhívjuk az összes szakszervezeteket, a szakszervezeti tanács határozata értelmében, hogy válaszlássák meg haladéktalanul a szakszervezeti tanács tagjait, ugyancsak minden 100-ig kettőt és minden további 500 után egy tagot. A szakszervezeti tanács július 22-én este 7 órakor a városi közgyűlési termében fogja tartani alakuló ülését, minden megválasztott egyént igazolvánnyal lássanak el.

és a megválasztottak kötelesek pontosan megjelenni.

Felhívás Alsózalamegye kerület összes szak- és pártiszervezetéhez

A nagykanizsai párt végrehajtó bizottsága ezúton meghívja az összes alsózalamegyei szak- és pártiszervezetelt a folyó évi július 20-án Nagykanizsán tartandó kerületi gyűlésre. Minden szakszervezet jogosultva van 100 tagig kettő és minden további 500 tag után egy taggal képviseltetni magát. A küldötteket legkésőbb július 17-ig jelenítsék be a nagykanizsai párttitkárságnak levél vagy távirat útján. A pártgyűlés a városi közgyűlési termében lesz megtartva. Kezdetét adja 9 órakor. Napirend: I. pont: Szociálfalkommunisták párt-egítőkörének terjesztése; II. pont: Kerületi végrehajtó bizottság megválasztása; III. pont: Esztendősi indítványok. Minden szakszervezet szigorúan figyelmeztetik, igyekezzenek ezen gyűlésen magát a pártiszervezeti szabályzat értelmében képviseltetni.

Nagykanizsán folytatják a lakásrekvirálást.

Beck elvtárs a lakásügyekről. — 400 kérvény a lakáshivatal előtt. — Nincs lakás. — A rokonok összeköltöztetése és az igények leszállítása. — Kiutasítják az idegeneket.

(Saját tudósítónktól.) A proletárdiktaturnak első napjában az átszervezett lakáshivatal Nagykanizsán gyors ütemben segített azokon a bűnökön, amelyet a burzsoázia önző és anarkisztikus terelése teremtett meg a lakásviszonyokban. Mindannak ellenére, hogy a lakáshivatal közel ezer proletárcsaládot emelt ki a legrettegettebb társakból, még mindig több százan vannak, akik naponta magrohanják a lakáshivatalt és egészséges, emberhez méltó lakások kiutalását kérik. A lakáshivataltól kapott jelentésünk szerint ma még 400 kérelmező kérvénye fekszik a lakáshivatal előtt, amely ma már csak úgy tud lakást biztosítani, ha valamilyen lakás felmondás után ürösedik meg, ami pedig ritkaság.

Mivel az építkezések belátható időn belül nem indulhatnak meg és így nincsen kilátás arra, hogy bármiképpen is új lakások felett rendelkezzen a lakáshivatal, a városi intéző bizottság úgy határozott, hogy a budapesti eljárásához hasonlóan, megkezdje a legpragmatikusabb lépéseket a város tohermentesítése érdekében. Nagykanizsáról el fogják távolítani mindazokat, akik a legutóbbi időben telepedtek le a városban és produktív, közhasznú munkát nem végeznek. A másik rendszabály a lakásigények redukálása lesz.

Munkatársunk felkereste Beck Soma elvtársat a városi intéző bizottság vezetését ügyosztályának vezetőjét, aki a súlyos lakásprobléma megoldásáról a következőket mondotta:

„Már a lakáskérdés megoldásában ugyanazt a kötelességünket tartjuk szem előtt, mint minden más esetekben: az emberek egyenlőségének elve alapján a lehetőség szerint mindenkit egyenlő jövedelmű életviszonyok közé akarunk helyezni. Senki sem akarunk joggalansul és terrorisztikus eszközökkel megrovívidíteni, azonban az egyenlőség elve alapján oly lépésekre is rákényszerítünk magunkat, ami a burzsoázia eddig elvezett előnyös helyzetének megnyirbálásával jár. Nem állhat fenn az a helyzet, hogy míg egyes emberek ma a teljes egész lakóosztályok felett rendelkeznek, addig a proletárállam dolgozó egészségét, vizes, dülledő odúkban tengessék életüket és ne házasodhassanak meg a lakásinség miatt.

A lakáshivatal előtt napról-napra tornyosuló kérvények tömege, amelyek legnagyobb részét jogos kérelmeket tartalmazznak, alhatározó lépésre kényszerítenek bennünket. A lakáskérdéssel éppen úgy állunk, mint az élelmi-zserekekkel: kevés áll rendelkezésünkre és azt arányosan kell elosztanunk. Az arányos elosztást három módszer teheti lehetővé: a rokonszaládok önkéntes, vagy ha kell kényszerrel való összeköltöztetése, a lakásigényeknek minimumra való leszállítása és Nagykanizsa terhmentesítése. Ugyanakkor, hogy a legújabbban megtelepedetteket, akik közhasznú munkát nem végeznek, kiutasítsuk. Ami a rokonok összeköltöztetését illeti a budapesti központi munkástanács legutóbbi határozatát mi is magunkra tesszük, de nem követjük a tulzó baloldali álláspontot, amely

Veszélyben Nagykanizsa közellátása.

Nagykanizsa egész sertésállományát azonnal el akarják szállítani. — A városi munkás tanács lemond?

(Saját tudósítónktól.) A népgazdasági tanács közlemészi ügyosztályának a kiküldöttje tegnap reggel azzal a rendelettel érkeztek Nagykanizsára, hogy a város hivatalában az állomány-elvált levő dr. dr. Seres István és haladéktalanul Budapestre szállítsák. A kiküldöttel együtt ma tegnap megérkezett Nagykanizsára a sertések elszállítására szolgáló szerelvény is. A népgazdasági tanács rendelete kimondja, hogy az átvett sertések biztonságba helyezése és szakszerű hizlalás biztosítása érdekében rendelik el, egyben felhívják a városi intézőbizottságot, hogy a sertéseket haladéktalanul adja át és az elszállítás elő súlyos felelősség terhét mellőlt szempontból akadályt ne gördítsen. Megemlíti végül a rendelet azt is, hogy a sertésekre nézve a kanizsai fogyasztók jogát feljegyzik.

A városi intézőbizottsága tudatában nagy felelősségének arra az álláspontra helyezkedett, hogy bár a kormányhatósági rendeletek végrehajtásáért felelős, elsősorban mégis Nagykanizsa város fogyasztó proletárságának tartozik felelőssége, amelynek szereplése a legutóbbi időben éppen a városi proletárság érdekében így is veszélyeztetve van. A város szűrné ugyanúgy eddig már mindazokat a sertésállományokat, foglalatokat, amelyeket a város a maga számára a környéken lekötött. Ennek eredményeként Kanizsán már felnyírt kellett leszállítani a zsir fejkvótát. A ridog tény tehát az, hogy azt a kis sertésállományt akarják fölünk elvenni, amely nagyon kicsi fejkvóta mellett alig 3 hónapra biztosítja Nagykanizsa proletárfogyasztóinak zsirszükségletét. A városi intézőbizottság a sertések átadásával járó óriási felelősséget el akarván magától hátrálni, már tegnap délután 5 órakor összehívta a városi munkástanácsot, amelynek határozatától tette függővé a sertések kiadását.

Téchnikai akadályok folytán a Nagykanizsa közellátása szempontjából oly nagy fontosságú volt tegnap délután 5 órakor, hogy a városi határozat képes számban. Mindazonáltal azonban, akik megjelentek, egy véleményen voltak, amely véleményből már előre látható a városi tanács mai ülésének a határozata.

Mindenki tudja, hogy a városi tanács magáévá teszi az intézőbizottság álláspontját, amely következőképpen hangzik:

„Mondja ki egyhangúlag a városi munkástanács, hogy a városi lakásügyi közellátási bizottságának 484/1919. VI. sz. rendeletét, amely elrendeli, hogy a Nagykanizsa város hivatalában levő sertések azonnal Budapestre szállítsanak, nem tartja végrehajthatónak, mert szerinte sem a sertések biztonságban helyezése sem a szakszerű hizlalás biztosítására semmiféle kényszerítő ok fenn nem áll. Nagykanizsa város elálatlan lakosságának havi zsirszükséglete a Budapestre is érvényes fejkvóta szerint 105 métermássa. Ennek kielégítéséhez havonta több, mint 200 sertés szükséges. Az egész állomány ennél nagyobb körülbelül 3 havat szükséges fedezésére elegendő. Zsirrelésünknek biztosítására más mid nem áll rendelkezésünkre. Sokkal kisebb tehát a felelősség, amelyet a tanács magára vállal akkor, ha a sertések eselleg szükségeső válto biztonságba helyezését az utolsó 24 órára halasztja, mint az a felelősség, amelyet akkor haramlik a tanácsra, ha az egész sertésállomány elszállításához hozzájárul és ezzel a város amugy is nélkülözö lakosságát a hus és zsir ellátás tekintetében valóságos katasztrófális inszerek teszi ki. Az ebből előállható következményekért a munkástanács semmikep sem vállalja a felelősséget és kéri a népgazdasági tanácsot, hogy roneletének végrehajtásától álljon el.

A városi intézőbizottság álláspontjához és annak indokolásához nem kell kommentár. Mindenki tudja miről van szó. Arról, hogy lesz-e betevő falatunk, vagy nem. Nagykanizsa városi intéző bizottságot tehát nem lokálpatriotizmus, hanem a körülmények kényszerítő hatása vezet akkor, mikor erre az álláspontra helyezkedik. Ertesülésünk szerint ha a városi intézőbizottság és munkástanácsa álláspontjának nem tud érvenyt szerezni, tesztelheteg le fog mondani.

A városi tanács ülésén minden tag ott legyen!

mindenáron bosszúságot igyekszik okozni, egyeseknek. Az igazságosság méltányosság jegyében fogunk eljárni és még így is reméljük, hogy sok lakás szabadul fel. Ahhoz, hogy ettől a radikális lépéstől is megviharassák magukat a város nagylakásainak tulajdonosai talán nem is kell egyéb, mint a lakásigényeknek a minimumra való redukálása. Hűtéstlen, hogy ebben a világban is akadnak emberek, akikben még mindig nem fejlődött ki embertársakkal szemben a szeretet és elűrik, hogy ezek és ezek a legnyomorultabb vityilókban tengessék életüket. **Jelentse be rövidesen mindenkinek a még üresülő helyek szabályait és ha a lakásalkülsők letűrték a házban, a községgel való összeköttetést nem fogjuk végrehajtani.**

— Ha azonban két módszer egyike sem bizonyulna célravezetőnek, **kénytelenek volnánk a várost a felesleges bevándorlókktól a leggyorsabb úton, a kiutasításai tehermentesíteni**, aminek a megkövetelése annál valószínűbb, mivel Nagykanizsa közéletmezőjét a horribilis számú idegen felborítással fenyegeti.

HIREK.

NAPTÁR.	
1919.	A nap két óra 11 perccel.
Július 6.	kor, nyugozatik: 7. óra 58 perccel.
6.	A hold két óra 11 perccel.
Vasárnap	perccel, nyugozatik: éjjel 11 óra 31 perccel.

— A forradalmi törvényszék ítéletel. Róth Lajos nagykanizsai nőszájakereskedőt, mert egy üzemelő házat, melynek belsejében 3 koronára becsülték, 30 koronáért adott el, 4 havi fegyházra átváltoztatható 2000 koronára pénzbüntetésre ítélte a forradalmi törvényszék. Letárgyalták azután Megyes János bánokszegyi taksó bűntudó, aki elűrt Topással vádolták s akit szintén 4 havi fegyházra átváltoztatható 2000 korona pénzbüntetésre ítélték Tóth Gyula, Tóth József, Kele Pál, Tóth György és Tóth Katalin az oljárterjedőben megátmodták György János ottani kovácsmestert, — akire egy örökösödési ügyből költőleg háradtak, — és úgy nyíltak a bűnök, hogy György egy hócipőgyógyászkodó súlyos fejsérüléseket szenvedett. A forradalmi törvényszék arra való tekintettel, hogy a szerelmek igen könnyen halálos kimenetelűek is lehetnek volna, Tóth Gyulát, Tóth Józsefet és Kele Pált 4-4 évi fegyházra, Tóth Györgyöt 5 évi fegyházra, Tóth Katalint pedig fiatal kora miatt 2 évi fegyházra ítélte. Ez utóbbival szemben az ítélet végrehajtását felfüggesztették, A törvényszék tagjai Szentes, Kócsa és Kommerzska elvtársak voltak a vádat dr. Boródy ügyész elvtárs képviselte.

— A Novacsek cirkusz bemutató estéje, a szombat előtt mutatkozott: bu tegnap este a Novacsek cirkusz Nagykanizsán. A közönség nagy várakozással nézett a külsőségeiben is imponáns, cirkusz-vállalat első estélye elé, amelyet a cirkusz a legteljesebb mértékben ki is elégített. Meg megátszott az állatok produkcióin az útazás farsádmá, de minden jel arra vall, hogy a ma esti előadás ennek már nyomát sem fogjuk látni. Helyszükre miatt csak az attrakciók cloujáról emlékeztünk meg, a négy kedves és aranyos parkettartistáról, akik 5-10 éves koruk ellenére olyat produkálnak, ami a berlini és pá-

risi elsőrangú produkciókat juttatja eszünkbe. Ha a többi elsőrangú attrakciótól el is tekintünk, ezért az egyért is érdemes megnézni a cirkusz műsorát.

— **Renitens munkaadók.** Az Ipari és Közlekedési Tisztviselők nagykanizsai csoportja megállapította a tisztviselőknek fizetési osztályokba való sorozását. Két helybeli cég ellen pedig, mivel többszöri felhívás dacára a a forradalmi kormányzatának CVI. számú rendelkezésének megfelnélis a tisztviselők osztályozására vonatkozó lejtromokat a szakszervezetnek bemutatni vonakodott, **feljelentett a nagykanizsai forradalmi törvényszéknek a renitens munkaadókat** — együtlen lépéseket — tette ezen két vállalat szocializálása miatt. Az eset annál jellemzőbb, mert a munkaadók egyike a legnagyobb hadinyereszek közé tartozik a helypiacon.

— **Lőrekvirálás.** Nagykanizsa városi intéző bizottsága 9497/1919. szám alatt a következő hirdetményt bocsátja ki: A hadügyi népbizottság 11438. eln. 38-1919. számú rendeletével a Dunántúli vármegyék területén a lőrekvirálásokat folytatását elrendelte. Nagykanizsán a lőrekvirálást a lővadász-bizottság 1919. évi július hó 8-án a Kossuth Lajos téren délelőtt 8 órától 12-ig és délután 2 óráig teljesíti. A II. körlet (Kiskanyisa) területén délelőtt 8 óráig és délután 2 óráig. Nagykanizsa területén délelőtt 8 óráig és délután 2 óráig. A lőrekvirálásokat a lővadász-bizottság a lővadászok részére elrendelte. A lővadászok köteles gondoskodni, hogy a kizsárlások a szükséges lővegek rendelkezésére álljanak. Ezért a kizsárlások elvégzését a lővadászok által alkalmas lővegek szükség esetén más határon szolgálata alkalmatlan lővegeknek pótolni. Nagykanizsán, 1919. évi július hó 5-én.

A városi tanács intéző bizottsága.
— **Közellátási közlemények.** Nagykanizsán huszjegyrendszer lép életbe. A huszjegyrendszert a hatóság igazgatásának a következő sorrendben jelenkezzenek az életmezési hivatalban: Július 7-én az Általános fogyasztási szövetkezet tagjai, 9-én a köztestviselők besz. csop. tagjai, 10-én Beck Henrik, Dejóvátz Béla, Flóschacker Albert és Fischeer Ferenc vásárlói, 11-én Mezricky József, Brand Adolf, Berger Benő, Berger Adolf, és Spics Andor vásárlói, 12-én Bruncoics József, Balaton Testvérek, Rosenberg Béla, Déli Guszt, Rác-utcai Szövetkezet és Hackenbacher József vásárlói, 13-én Neu és Klein, Rosenfeld Adolf Fiai vásárlói, 15-én Reich Mátyás, Stamp Zsigmond, Rosenthal Jakab és Siegar István vásárlói, 16-én Mersits György, Valás és Demsch, Wollak Mór és Tóth Miksa vásárlói. Felhívjuk az érdekeltek, hogy a közlekedési megállapított napon jelentkezzenek. — **Rézzálc.** A második permotézéshez szükséges rézzálc megérkezett. Igónytel bíró, caerfői és szahndhegyi birtokosok július 7-től kezdve a Közellátási Üzemeknél jelentkezhetnek. Minthogy kibebb összegek fizetéséről lesz szó, az igénylők a rézzálc ára fejében kisebb pénzzel fizessenek, mert az üzem apréppénzzel nem rendelkezik. — **Közellátási Üzemek**

SPORT.

(1) **A mai focballmérkőzések.** Az N. T. E. agilis focball-intézősége a mai mérkőzésekkel Kanizsán is meghonosítja azt a szokást, amely Budapesten, a nagy sportegyesületek körében már régen divik: a ketős mérkőzést. Az első csapatának a Szombathelyi Sport Egyesület nagytechnikájú, kitűnő legénysége az ellenfele. Ez a meccs 3. u. 6 órakor kezdődik. Előzőleg, d. u. fél 5 óráig kezdettel, az N. T. E. ifjúsági csapata veszi fel a versenyt a II. csapattal. A mindkét községen kívül érdekes mérkőzésre érdekes jegyek nagyrésze már elővételben elkelt. — A vezetőség ezúton kéri fel a focballmérkőzés rendezőit, hogy a pályán pontosan fél négykor jelenjenek meg.

(2) **A nagykanizsai Vasuti Atletikai Club (V. A. C.) focballcsapata** ma utazik Keszthelyre, ahol a Munkás Testvér Kör (M. T. K.) focballcsapatával fog mérkőzni. Ez a meccs már azért is érdekes lesz, mert legutóbb a keszthelyi M. T. K. 1:5 arányban verte meg az ugyancsak keszthelyi Gazdasági Akadémia focballcsapatát.

(3) **Sportdirektórium Nagykanizsán.** A városi és vármegyei intézőbizottság Nagykanizsa városi alvadászok részére egy 6 tagú testnevelési direktóriumot nevezett ki. A sportdirektórium, melynek tagjai: Marvalics József, Brónyai Lajos, Fülöp Gyula, Hirschler Imre, Kollaris Géza és Völgyi Zoltán, intézi teljesen önálló haláskörrel a testneveléssel és sporttal összefüggő összes ügyeket. Az új intézmény reményt nyújt arra, hogy Nagykanizsa város sportéletébe, mely a legutolsó pár hónap alatt óriási fejlődést mutatott, nem fog megállni a fejlődés eme fokán, hanem nyílegyenesen fog haladni a reményteljesen megkezdett úton.

— **Felkérjük az összes tornászati csapatokat** (tornászok, atléták, focb.) hogy hétfőn 7-én d. u. 6 órakor a tornateremben okvetlen megjelenjenek. **Vigalmi bizottság.**

Pártügyek.

Az Ipari és Mezőgazdasági Tisztviselők helyi csoportjának tagjai felhívják, hogy dolány illetmény igényüket a szakszervezet helyiségében, ma déli 12 óráig jelentsék be. — **Későbbi bejelentések nyomatomban nem vétőnek.**

A téglagyári összmunkásságnak ma a Kaszinó nagytermében megtartandó gyűlésén a tagok okvetlen megjelenjenek. — **A vezetőség.**

A piaci kiskereskedők szakszervezet értesíti tagjait, hogy könyvecskéik átvétele véget Báhory-utca 14 szám alatt jelentkezenek. **Az elnökség.**

A Szabad Iskola vezetősége felhívja a beiratkozott hallgatókat, hogy hétfőn kezdve pontosan jelenjenek meg a polgári Quiskolában tartandó tanfolyamokon.

A nők szabadszervezete kéri választmányi tagjait, hogy kedden d. u. 4 órakor választmányi gyűlést tartunk. Kérjük a pontos megjelenést.

— **Elveszett folyó hó 3-án 2 drb. fiók és 2 drb. Weithelm-szekrénykulcs.** Kérjük a becsületlen megtalálót ezeknek lapunk kiadóhivatalában ilnő jutalom ellenében való leadására.

APRO HIRDETÉSEK

Egy **PIATINO** kerestelik azonnali megvételre. **Autó**, Vasuti vendéglős.

Összerakható kártyahely Munkás-ut (előbb József-herceg-ut) 03. sz. a. eladó.

Eredeti Wiesse és Wierheim **péozszekrény** eladó Fő-ut 21. sz. alatt.

Kerestik azonnali bejegyzésre **háztartási alkalmazott** esetleg **bejárónő** teljes ellátással 3 havi fizetéssel. Kondor Adolfné Arany János-utca 2.

Csenger-ut 78/e szám alatti műhelyben **fűzők javítását** és **tisztítását** a legolcsóbb áron elvégző **Jámbor Anna** kötszer- és fűző készítő.

Eladó egy pár női teljesem új magaszaru **38-as fehércipő** Anna-utca 5.

Egy darab **széna-szalma prés** a 20. vörös gyalog pórázslóval közérkezési bizottságánál Petőfi Sándor utca otthon (volt honvéd laktanya) folyó utca 7-én (hetfőn) d. e. 10 órakor a legtöbbit igények el fog adatni.

Hirdetmény.

Alulírott parancsnokság törzsénél **2. géplőrő** azonnal felvétetik.

Havi járandóság családfenntartónak 1000 K, családfenntartónak 800 K.

Ajánlatok alulírott parancsnoksághoz (Petőfi Sándor, volt 20-as laktanya, őrségi épület) szívesen benyújtandók.

Nagykanizsa 1919. július hó 3-án.

Gyabb Gyula,
vármegyei vörösrégi parancsnok.

Pályázat.

A nagykanizsai szocialista-kommunista munkások végrehajtó bizottsága a pártszervezeti szabályzat 17. § a. figyelembe vételével ezúton

párttitkári állásra

pályázatot hirdet.

Elsősorban ezen titkári állás betöltésénél azok juthatnak figyelembe, akik agitatórikus készségükkel szervezési munkálatokban jártassak.

Fizetés: havi 300 koronában állapítatik meg. A pályázatot legkésőbb július 13-ig írásban kell elküldeni a nagykanizsai szocialista-kommunista munkások titkárságához. Borítékra kívül ráírandó „Pályázat”. Az állást megválasztás után azonnal július 15-én kell elfoglalni.

A Nagykanizsai Szocialista-Kommunista Párt Végrehajtó Bizottsága.

Forgács féle öngyújtó

Ég mint a forgács!

Tűzkő, bel. benzín, kizárólag:

Forgács R.

dohányüzsdéjében Magyar-utca 43.

Vármegyei Vörösrégi Parancsnokság Nagykanizsa.

Hirdetmény.

A vármegyei Vörösrégi Parancsnokság hivatalos vörösröket toboroz. Csak oly elvtársak toborozhatók, kik a Vörös Hadsereg sorozó bizottságai által beigazolt alkalmatlannak osztályozottak. A betoborzott vörösök a következő illetményeket kapja:

Fizetés rendfokozatra való tekintet nélkül előleges 10 napi részletekben napi 15-
Ott ahol a napi élelmezés nem lehetséges napi 12 32
Ellátatlan családtagok után családi pótlék havi 100-
Hadi segély ellátatlan családtagok után havi 100-
Nős vörösök lakbérére előleges havi 50-
Szolgálati jutalomdíj kifogástalan felgyelmelt szolgálat után havi 100-
Karhatalmi kiküldetési pótdíj havi 10-
Ha sajátját képező katonai ösztényrűhában teljesít szolgálatot amíg e ruhát és lábbelit viseli havi 93-
Munkabérmegtérítés fejében havi 1200-

Jelentkezés helye: A vármegyei Vörösrégi Parancsnokság toborzóosztálya (volt 20-as honv. laktanya.)

Kelt Nagykanizsán, 1919. július 4-én.

Garabb,
vármegyei vörösrégi parancsnok.

A VILÁG-nagymozgóban az átalakítási munkálatok befejeztéig előadás nem tartatik.

URANIA mozgóképpalota

Balogy-utca 4. Telefon 850

Vasárnap július 6-án

Carlo Wieth és Gudram Houlberg
dán művészek főszereplésével

AZ

ősz vihar

szenzációs dráma 4 felvonásban.

Pénztárnyitás délután 6 órakor.
Előadások kezdete este 8 órakor.

A Kozmetikaiügyi Népbizottság rendlete értelmében 14 éven aluli gyermekek a mozi nem látogathatók.

Felhívás.

A Kerületi Ipari Termelési Tanács Intéző Bizottsága felszólítja az érdekelteket, hogy a direktorium által kiadott áru behozatali engedélyüket legkésőbb 1. hó 8-ig szolgáltatják be, mert e kitűzött határidőn túl érvényességüket veszítik. Újabb engedélyek a lentli Intéző Bizottságnál (Fő-ut 24.) szerezhetőek be.

Ügyes kifutóleány felvétetik a Zala Irodájban!

CIRCUS NOVACSEK

MA

vasárnap

d. u.

4

órákor

ese

8

órákor

disz-előadások.

Halló! Halló!

Kinek van használt

hanglemeze?

Régi vagy törött hanglemezeket, míg az anyagihiány tart, legmagasabb áron veszünk vagy cserélünk

WÄGNER

az országoszerle államor előrendő magyar hangszer és beszélő nagy árúja
Budapest, József-herceg-utca 18. Fiók IX, Ráday-utca 18.
Részletek 1500 koronáig - Arany ingyen!

ZALAI NÉPAKARAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 ... künizsa, Soma-ut 4. szám
 Szerkesztői és kiadóhivatali
 telefonszám 78. Nyama 197.

A SZOCIÁLIS-A-KOMMUNISTA MUNKÁSOK PÁRTJÁNAK
 ALSÓZAJMEGYEI REGGELI HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
 Egész évre 8 — korona
 Fél évre 4 — korona
 Negyed évre 2 — korona
 Egy hónapra 7-8 korona

A tudás — hatalom.

A tudás valóban hatalom és ezt legjobban a megbuktatott uralkodó osztályok tudták, mert a tudásból, az ismeretek megszerzésének alkalmaitól minden eszközzel távollattartották a dolgozó tömegeket. Az iskola és az egyház hajlékony és minden érdekre figyelemmel levő instrumentum volt az uralkodó osztályok kezében. Azt a hatalmat, amit a tudás nyújt, a kiváltságos osztályok még a maguk számára sem nagyon szereztek meg, mert hatalmuknak az alapjául nem a tudást tették, hanem az erőszakot. Aki tudott, aki igazán tudott és tudásának értékeit apostoli becsülettel szórta volna szét a nép tömegei között, az állandó üldözöttje volt a kiváltságos osztályoknak. Az a megismerés, hogy a tudás valóban nagy erő, kiterjedt és eredményes akciót produkált a somogy megyei munkásmozgalomban. Ezen akadályokkal küzdve, a legkülönbözőbb formákban, végeztük a felvilágosítási munkáját. És ha ma, a forradalom jelenének és jövőjének szilárd alapjaként itt áll egy hatalmas munkástömeg, az annak köszönhető, hogy a felvilágosítás munkája, az ismeretek elterjesztésének makacs harca egy pillanatra sem szünetelt.

A forradalom tovább folytatásának, a forradalom megvédelmzésének és az új társadalom fölépítésének sikere szempontjából azonban ma még fokozottabb mértékben van szükség a tömegfelvilágosítás munkájára. A tudás megnyitja az elmét, hatalmas hajtóerő a dolgok mérlegelésére, minden egyes dolgozó proletárnak megadja a lehetőséget arra, hogy fölismerje osztályhelyzetét és hogy ezt a megismerést válassa cselekedetnek egyetlen forrásául. Akár minőségét, akár mennyiségét vesszük számításba, a szocialista irodalom rengeteg tömegei általánosan ma már a felvilágosítás munkájának szolgálatában. Az alkalmak, melyek megadják az ismeretszerzés módját, az idő, amely lehetővé teszi a tanulást, — minden meg van ma ma, sokkal inkább, mint ezelőtt lehetett, minden proletárnak kötelessége tehát, hogy éljen ezekkel.

A szervezkedés kötelessége nem fejeződik be a szervezeti tagkönyvecske megszerzésével, mert számtalan feladat marad még mindig, ami a győztes proletariátus jelene és jövője érdekében minden egyes proletár részéről megoldásra vár. Minden alkalmat föl kell használni az önművelődésre, előbb kell menni, föl kell keresni az alkalmakat és nem szabad arra várni, hogy ezek külön-külön minden egyes embert invitáljanak. Olyan hatalmas tömegmozgalom, melynek közepében, most a magyarországi

proletariátus áll, csak akkor hordozza magában a siker feltételeit, ha ezeknek a feltételeknek számtalanja a tudás talajából sarjad ki. *Nincs a reakciónak az a hatalma, amely le tudjon verni harccal, ha a harcoló tömegeket a tudás ereje vitzi a küzdelembe.* A tudással és az öntudat erejével fölvertett tömegek legyőzhetetlen gárdái a forradalomnak. A forradalom véres és vértelen bonyodalmaiban a tudás, az elmék tisztánlátása adja meg az erőt ahhoz, hogy mindenki rideg fegyelmelzetséggel álljon a helyén és álljon a forradalom érdekeinek rendelkezésére. *A tudás állandóan működő forrása a fegyelmeknek.* És csak a fegyelem lehet az, ami megmenhetheti a forradalmat az egyéni akciók zavarokat csináló hatásaitól és a tudásban fegyelmelt elmék képesek csak arra, hogy fölismérjék a veszelmeket és visszaverjék a támadásokat, amelyek a forradalom érdekeit érik.

Az ellenforradalomnak legnagyobb erőssége a tömegek tudatlanságában rejlik. *Az ellenforradalom mindig és mindenütt a tudatlan tömegek bestiális ős-*

tönsire spekulál, ezt használja ki állandóan és csak a tudással fölvertett tömegek lehetnek azok, amelyek az ellenforradalomnak ezeket a számításait keresztülhuzhatják.

A termelőeszközök társadalmi tulajdonbavételével az új rend megépítésének hatalmas munkájába fogott a magyarországi proletariátus. Most van szükség arra, hogy az új rendbe átrendült proletariátus a tudás minden fegyverével fölszerelve álljon az építés munkájának szolgálatába. Minden egyes ember, aki megérezte és megszenvedte a nyomorossággal teli koldus multat s akinek lelkében a mozgalom előtette a tudás vágyát, mindegy ilyen poletár most maga is vegyen részt a tudás elterjesztésének apostoli munkájában. A szocialista irodalom rengeteg mennyisége áll rendelkezésre.

Megnyitott a Munkás Szabad Iskola is. Az itthon maradtak ezeket kultiválják szabad idejükben. Jusson öntudatára minden poletár, hogy a tudás a forradalom leghatalmasabb fegyvere. Be kell tehát a Munkás Szabad Iskolába!

Általános sztrájk Franciaországban és Olaszországban.

Olaszországban szovjetek vették át az élmezőnyt. — Kikötések az élelmiszer üzletet. — A sztrájkok politikai jellegűek.

Saint Germain, július 7. A francia munkásság vezetői elhatározták, hogy a munkásság július 31-én Általános sztrájkba lép. Ezen a napon egész Franciaországban és Olaszországban is szünetelni fog a munka.

Ennek a hatalmas demonstrációnak gazdasági természetét mellett politikai jelentősége is van. Követelik az Oroszország belügyibe való mindenemű beavatkozás megszüntetését, továbbá az azonnali és teljes leszerelést. A követelések magukban foglalják még a politikai szabadság helyreállítását is az általános annesztát.

Bécs, július 7. Az Arbeiter Zeitung-nak jelentik: Froelstra egy interwiewben kijelentette, hogy az erőszak békeje a proletármegyekben a szolidaritást előmozdította. A munkások — ugymond — nem hajlandók továbbra is bérenc szolgák lenni. Mindennek ellenére azonban az interacionale eddigi működése nem felelt meg a hozzáfűzött várakozásnak és így nem marad más hátra, mint egy baloldali politikai lépés.

Bécs, július 7. A Morgen jelenti Milánóból: Az élelmiszerek drágulása és a spekuláció ellen megindult mozgalom Olaszország számos centrumára áttérjedt, minek következtében

sok városban zavargás volt. Firenzeben, ahol még tegnap sem állott

helyre a nyugalom, a külső városrészekben minden felfordult.

Ugyanílyonok a visszonyok Terinóban is, ahol az éhezé tomeg nagy pusztulást vitt véghez. Az „Avanti” értesítése szerint

Enlle tartomány több helységében. Toscanában és a határáll községekben szovjetek vették át az élmezőnyt.

London, július 7. A Times jelenti Milánóból: Az árucikké (általános drágasága következtében Olaszország bangalata mindinkább forradalmibb lesz. Egyes tartományokban az izgalom nöten né, mely mindegy emberrétegre kiterjed. Lombardiában és Euliában a fosztogatások és rablások nyomorotokat vettek. A hatalom teljesen a helyi köztársasági egyesületek kezébe került, amelyek az élelmiszer árát megszabják és az áruelezést szabályozzák. A falusi lakosságtól erőszakosan veszik el az élelmiszerket, az árakat pedig az eddighez képest felére szállítják le.

Milano, július 7. Középeolaszországban a drágaság következtében mind nagyobb a nyugtalanság. Számos olasz városban proklamálták az általános sztrájkot. A sztrájkoknak politikai jelentősége van. Simóia dómján város zászló long. Floranz üzleteinek nagyobb részétől elhárították az árakat.

Róma, július 7. A szocialisták nagy nyomásra a kormány elhatározta, hogy a hadsereg leszerelését gyorsabban viszi keresztül. A tervbe vett demobilizáción kívül megterítik az 1898—1901 évfolyamok leszerelését is.

Utcai harcok Fiumében.

Az olaszok újból megszállták a várost.

Zagreb, július 7. Fiumében a legutóbbi napokban nagy kihágások fordultak elő. A szövetségesek rendőrsége tehetetlen volt a zavargásokkal szemben. Helyenként valósges harcok folytak, amelyekben megtámadták a franciákat, akik csak székösszel tudtak menekülni.

Zagreb, július 7. Csütörtökön Fiumében nagy tüntetések voltak. A horvát olvasókör elzetét lerombolták. Clemenceau és Foch arcképeit pedig nyilvánosan elégették. Péntek délelőtt Fiume utcáit és tereit reguláris olasz hadsereg szállta meg. Az okozott anyagi kárt 2 millió koronára becsülik.

Berlin, július 7. Luganon át jelentik Rómában a nacionalisták tegnap este tiltakozó gyűlést tartottak Nitti kormánya ellen. A gyűlésen több száz alantós tiszt és kápiány is jelen volt. Amikor az egyik szónok a fiumei állapotokról tett említést, az egész hallgatóság szólni nem akart.

„Le, Franciászórági!”

kiáltásban tört ki. Genuában a Corriera della Sera jelentése szerint egy csapat francia katonák a carabinieriek védelme alatt volt könnytelen a kikötőben levő hajókra menekülni.

Berlin, július 7. A német vasúti sztrájk állandóan terjed. A legfőbb forgalmu központokban a vas munkások beszüntették a munkát. Amennyiben egyáltalában határozott követelésekről lehet szó, a legfőbb követelés a német tanácsrendszer bevezetése és a letartóztatott szabadiákra helyezése.

Kun Béla beszéde a helyzetről.

Miskolc, július 7. Kun Béla külügyi népbiztos vasárnap Miskolcra érkezett, hogy részt vegyen, mint előadó a délután 3 órára hirdett népgyűlésen. A gyűlésen az összes szakszervezetek jelen voltak és körülbelül 10.000 ember hallgatta végig Kun Béla beszédét.

Kun Béla beszédében többek között a következőket mondotta:

— Ma két óriási világháramlat küzd egymással szemben. A bolsevizmus folytatja harcát az imperialista reakcióval, amely azt a nyomorúságot keltette, amelyet a magyar proletárság már nem tud elviselni. Osztyárharc folyik most, de nemzetközi méretekben, amelyben a nemzetközi proletárság áll szemben a világ kapitálissal. Ezelőtt a burzsoázia fegyveres önkényének voltunk kiszolgáltatva minden kis sztrájk alkalmával is, ma azonban a burzsoázia le van fegyverezve és a proletárság védi fegyveres erővel osztyárharcát. A nemzetközi osztyárharc dolgában a helyzet úgy áll, mint ezelőtt. Ott meg alulról folyik a küzdelem feléle, mert a hatalom az imperialista rablók kezében van. Belső viszonylatokban pedig az ellenforradalom alulról küzd velünk. A győzelmes imperializmus nem tud békét teremteni még a wilsoni elvek alapján sem.

— A tanácsköztársaság helyzete ma az, hogy csapataink az antant nyomása alatt visszavonultak, hogy rövid idő alatt a szocialista

termelési rendszer alapjait megteremtjük, hogy a hibákat orvosoljuk, hogy megoldjuk az élelmezési problémát és megteremtjük az osztyárharcot a falvakban is, melynek gazdasági proletárai között a proletárság eszméit még nem váltották teljesen öntudatra.

A proletárdiktatúra leverésével nem demokrácia jönne, hanem épp az, mint Ukrajnában és Finnországban, mert Andrassy Gyula és Bethlen István hirdetik a demokráciát.

A diktatúra csak a burzsoázia szemében jelent diktatúrát, magának a proletárságnak azonban demokráciát jelent.

A proletárdiktatúra a tömegek önkormányzata.

Kun Béla külügyi népbiztos beszédét Miskolc proletársága hosszantartó éljenzéssel és tapsal fogadta.

Ma nyújtják át az osztrák békefeltételeket.

Newyork, július 7. Parisból jelentik: Renner kancellár erőteljes tiltakozására való tekintettel az osztrák békedelegátusoknak megígérték, hogy holnap kedden nyújtják át Saint-Germainben a békeszerződés szövegét. Renner tiltakozásában rámutatott arra, hogy Német-Ausztriában a bolsevizmus egyre erősödik, az élelmezési helyzet egyre kritikusabb és a kormány helyzete gyöngy.

Az ötös-tanács és Magyarország.

Newyork, július 7. Az ötös-tanács üléseére Clemenceau szombaton délelőtt váratlanul betoppant, ahol fuszelen beszédet folytattak Ausztria és Magyarország sorsa felől. Az ötös-tanács elhatározta, hogy a magyarországi ügyek tekintetében információkat fog beszerezni.

Törökországot feldarabolták.

Páris, július 7. A békekonferencia véglegesen döntött Törökország sorsa felett. A török hatalom ma már a múlt emlékei közé tartozik. Törökország felosztása már megtörtént a azok a kisázsiai területek, amelyek török kezén maradnak, nemzetközi ellenőrzés alá kerülnek.

Munkában a Kerületi Ipari Termelési Tanács.

(Saját tudósítónktól.) A forradalmi kormányzatának rendelete alapján megalakult Nagykanizsán is pár nappal ezelőtt a Kerületi Ipari Termelési Tanács. A kormányzatának az volt az intenciója ezen szervezet felállításával, hogy az ipari termeléssel összefüggő minden ügy egy teljesen önálló, autonóm testület hatáskörébe tartozzon. A Nagykanizsán megalakított Kerületi Ipari Termelési Tanácsa hatásköre kiterjed egész Zala és Alsózalamegye területére és a szocialista termelés népbiztosságának van közvetlenül alárendelve. Zala és Alsózalamegye területén a Kerületi Ipari Termelési Tanács alárendelt szerveiként az egyes helyi Ipari Termelési Tanácsok működnek, amelyeket mindenütt megalakítanak, ahol legalább 3 szocializált üzem dolgozik.

A Kerületi Ipari Termelési Tanács alig pár nappal megalakulása után máris a leg-nagyobb apparatussal kezdett a munkához, amely munka a pillanatnyilag ugyiszólván teljesen szünetelő termelés megindítását és a lehető legnagyobb teljesítő képességre való fokozását célozza.

A Kerületi Ipari Termelési Tanács

munkaprogramjára vonatkozólag beszélgetést folytattunk a tanács vezető tagjaival, akik jövőbeli terveikről a következőképpen nyilatkoztak:

— A Kerületi Ipari Termelési Tanács Zala és Alsózalamegye egész területére kiterjedő hatáskörrel ellenőrző hatósággal az összes ipari üzemeknek, úgy a szocializáltaknak, mint a nem szocializáltaknak. Mint ilyen ellenőrzi az alá rendelt üzemek termelési biztonságát és munkatanácsainak működését, ugyiszólván az üzem termelésének gazdaságosságát is. A szocialista termelés népbiztosságának utasítása alapján ellenőrzést gyakorol a Kerületi Ipari Termelési Tanács az összes üzemek műszaki igazgatása felől is. Legfontosabb kötelességei közé tartozik az egyes ipari üzemeknek nyersanyagall való ellátása. Az egyes üzemek bejelentik anyagszükségeiket a Kerületi Ipari Termelési Tanácsnak, amely miután meggyőződött a kért anyagmennyiség szükségességéről, a kérelmet továbbítja a központi anyaghiatalhoz. Hogy azonban az egyes üzemeket már most el tudjuk anyaggal látni, közzelében rendeltük el kerületünk egész anyagszükségletének bejelentését. Így rövidesen tudni fogjuk, hogy mennyi anyag áll a rendelkezésünkre. Reméljük, hogy ebből az anyagból, amely hatáskörünk alá tartozik igazságos elosztással hosszabb időre el fogjuk tudni látni üzemünket, amennyiben az addig beérkezett jelentésekből megállapítható, hogy Zalamegyében nagymennyisége fa- és mészanyag van.

— Legközelebbi feladataink közé tartozik az is, hogy az üzemek szocializálását tovább vigyük a megkezdett uton. Még sok üzem van ugyanis kerületünkben amelyet, ha kevesebb számú munkással dolgozik is, kiváló berendezése, egyszerű üzemképesége predestinálnak a szocializálásra. A kiiparra csak ezután kerül majd a sor, amelyet szövetkezeti alapon akarunk egyesíteni és produktivitását a technika minden vívmányával elősegíteni. Reméljük, hogy Nagykanizsa, amely minden téren érvényesülni tudott eddig vezetőinek kiváló kvalitásainál fogva, a termelésben is vezetni fog. Olyan mennyiségű nyersanyagot tudni szeretni az üzemek részére, hogy ezzel legalább is a munkanélküliséget megszüntethetjük.

Itt említtük meg, hogy az Ipari Termelési Tanács megállapította az új sör árakat: a szakszervezetek részére a sör ára palackonként 1 K 40 fillér, egyébként pedig hektóliterenként 250 korona.

Felhívás Alsózalamegye kerület összes szak- és pártszervezeteihez

A nagykanizsai párt végrehajtó bizottsága ezúton meghívja az összes alsózalamegyei szak- és pártszervezeteit a jövő évi július 20-án Nagykanizsán tartandó kerületi gyűlésre. Minden szakszervezet jogosa van 100 tagig kettő és minden további 500 tag után egy taggal képviseltetni magát. A küldötteket legkésőbb július 17-ig jelentésük be a nagykanizsai párttitkarságnak levél vagy távirat útján. A gyűlés a város háza közgyűlési termében lesz megtartva. Kezdeté délelőtt 9 órakor. Napirend: I. pont: Szocialista-kommunista párt agitatójának terjesztése. II. pont: Kerületi végrehajtó bizottság megválasztása. III. pont: Esetleges indítványok. Minden szervezet szigorúan figyelmeztetik, hogy a gyűlésen magukat a pártszervezeti szabályzat értelmében képviseljenek.

Az intéző bizottság ezúton is figyelmeztet mindenkit, hogy a fehér pénz el nem fogadott torradalmi törvényszék elé állítják. A fehér pénz el nem fogadásával folytatott alváló üzelmek végérvényes letörése végett felhívunk mindenkit, hogy mindazok, akiktől bárki is megtagadná a fehér pénz elfogadását, a megtorló intézkedés rögtön hathatós megtétele végett hozza ezt azonnal tudomására az intézőbizottságnak.

HIREK.

— A nagykanizsai torradalmi törvényszék tegnap délelőtt Polgár Sándor kiskánizsai mézárósti fehér pénz el nem fogadása miatt 10.000 korona pénzbüntetésre ítélte.

— Uj vonat Budapestre. Mint illetékes helyről értesülünk, a mai naptól új vonat párcsatlakozik az eddigigehoz a Budapest és Nagykanizsa közti forgalom lebonyolítására. Az új személyvonat reggel 8 óra 30 perckor indul el Nagykanizsáról. Ellenvonata este 10 óra 57 perckor érkezik meg Nagykanizsára délutáni vonat tovább is közlekedik.

— Eljegyezte Kovács Annikát július 7-én eljegyezte Jochmann Árpád Budapesti.

— Lóbi Adél Letenye, Jochmann József és Nagykanizsai jegyesek. (Minden külön írás helyett)

— Házasság. Horánszky Károly fővárosi tanár házasságot kötött Lendvai Ilkával, Lendvai Vilmos biztosítási titkárral.

— A kedvezményes munkás-dohány árak. A pénzügyi népbizottság a gyárak, ipartelepek, bányák, közlekedési üzemek és közhivatalok alkalmazottai számára a helyi munkásnapszok által közvetlenül kedvezményes árban ad ki dohánygyártmányokat. Nagykanizsa dolgozó proletársága helnaptán már az új árakban kapja meg havi dohányellátmányát. A kedvezményes dohányárak ezek: Magyar cigarettá 12 fillér, hercegovina 20 fillér, hályg és király 40 fillér, mirjam 50 fillér, memphis 80 fillér, rövid szivar 1-50 K, cigaretták 48 fillér, portorico 84 fillér, cuba percarico 1 korona, britanika 2 korona, trabuko 250 K, regalita 280 K. A dohányfélék közül 100 grammonként fínom hercegovina 26 K, középfinom török 18 K, legfinomabb magyar pipadohány 6 korona, középfinom magyar 480 K, kapadohány 320 K, 25 grammonként legfinomabb magyar szivarkadohány 180 K, kapadohány 80 fillér, magyar pipadohány 70 fillér.

— A borbélyüzemeket nem szocializálják. A népgazdasági tanács szerdán tartott ülésében foglalkozott a borbélyüzemek szocializálásának kérdésével és kimondotta, hogy a borbély-, fodrász és manikűrüzemek, mint amelyek a termelésben közvetlenül nem vesznek részt nem vehetők köztulajdonba. Amennyiben hasonló üzemek köztulajdonbavételére kísérletek történtek, ezeket a népgazdasági tanács hatálytalanítja.

— Szombathelyi Sport Egylet — Nagykanizsai Tornaegylet. Az idei tavaszi szezonban az első vrcsög érte vasárnap a NTE futball csapatát. A Szombathelyi Sport Egylet gyenge csapata volt ezúttal a NTE ellenfele. Hogy ennek ellenére is a Tornaegylet maradt a küzdőelemben, az főleg az előző heti traininghánynak tulajdonítandó. Rosz hatással volt a csapatra, hogy egyes játékosok az utolsó percben érkeztek meg és döntő befolyással volt az eredményre a gyenge Szombathelyi szerepeltetése. Meg kell állapítani azt is, hogy a szombathelyi játékosok terrorizálták a bírót és a közönséget: pálya a mérészékekkel tele volt, és fényvillanásokkal, valamint hangos, vajon ottan is székük-e?

— Ismét indulnak Celldömölk felé a vonatok. A vasúti közlekedés Celldömölk irányában újra megindult. Naponként Zalaegerszegről Celldömölkre egy vonat indul délelőtt 9 óra 35 perckor, Celldömölkre pedig egy vonat érkezik Zalaegerszegről délután 7 óra 45 perckor.

— Bántornán ériási ezüstkészletet foglaltak le. Zalaegerszegről jelentik: A belatinci járás területén levő Bántornya községben Pandurevics János politikai megbízott Frankó Géza volt százados lakásán a múlt héten nagymennyiségű ezüstműt foglalt le. Az ériási értékű ezüstkészletek nagy része Olaszországból származik. Közülük van egy gyönyörű ezüst dísztárgy: egy udinei lövésény első díja. Lefoglalták a volt tiszti lakásán az udinei tiszti ékezte ezüst evőeszköz-készletét is, amelyekbe az azokat használó olasz tisztek nevei is vannak vésva. A volt százados Jugoszláviába menekült és cinkosai utána akarták csempészni a kéta eredetű kincseket. Ez azonban a proletárállam őreinek éberségén meghiusult.

— Nagykanizsai VAC — Keszthelyi MTK (3:2). A kanizsai vasutasok nemrég megalakult futballcsapata vasárnap szép győzelmet aratott Keszthelyen az ottani MTK budapesti játékosokkal megerősített csapatát felett. A kanizsai vasutasoknak szokatlanul kicsi pályán mindvégig fair játékban győzte le a VAC a keszthelyiek jó csapatát. A VAC-ban kiténtek: Melnár és Szaucsek.

— Közéleti közlemények. Nagykanizsán huszjegyrendszer lép életbe. A huszjegy igénylők a hatósági igazolványukkal a következő sorrendben jelentkezzenek az illetékes hivatalban: július 7-8-án az Általános fogyasztási szövetkezet tagjai, 9-én a Köztisztviselők besz. csop. tagjai, 10-én Beck Henrik, Dedovátz Béla, Feischacker Albert és Fischer Ferenc vásárlói, 11-én Meztický József, Brand Adolf, Berger Benő, Berger Adolf, és Sipos Andor vásárlói, 12-én Bruncsics József, Balaton Testvérek, Rosenberg Béla, Déli Vasút, Rác-utcai szövetkezet és Lackenbacher József vásárlói, 14-én Neu és Klein, Rosenfeld Adolf fiai vásárlói, 15-én Reich Mátyás, Stampf Zsigmond, Rosenthal Jakab és Sieger Istvánné vásárlói, 16-án Mersits Nővérek, Valics és Deutsch, Wollák Mór és Toch Miksa vásárlói. Figyelmeztetnek az érdekeltek, hogy csak a részükre megállapított napon jelentkezzenek. — Rézgalic. A második permetszéshez szükséges rézgalic megérkezett. Igénylők bíró cserélti és szabadhegyi birtokosok július 7-től kezdve a Közéleti Üzemeknél jelentkezhetnek. Minthogy kisebb összegűk fizetéséről tesz szó, az igénylők a rézgalic ára fejében kisebb pénzzel fizessenek, mert az üzem aprópénzzel nem rendelkezik.

— Elvesztett készlet. A tegnap délelőtt Szombathelyről Nagykanizsára érkező vonat kocsiában felelő, vagy a peronon elvesztett egy női fekete káftáska (ridikül) Tartalma: pénz, iratok, kulcsok, Weiss Edéna névjegyre és egyéb apróságok. A taska és a bennelevő dolgok a tulajdonosra nézve értékesek lévén, nagyon kéri a bocsúlást megtagadást, hogy a pénzt tartsa meg, a taszkát

azonban sziveskedjék átadni Krámer Lajos tanárnak (lakik Kazinczy-ut 11 sz. 1. emelet), ki az átadónak még külön 800 korona jutalmat fizet ki.

Pártügyek.

Felhívás! Felhívjuk az összes szakszervezeteket, hogy a Munkásotthonok intéző bizottságán hozott és elfogadott határozat értelmében az 1 korona havi pótdíjat a Munkásotthonok fenntartása költségeihez ítéssék haladéktalanul be. *Munkásotthonok Intéző Bizottsága.*

Eltvársak! A borbély és fodrász alkalmazottak szakszervezete felhívja az összes szakszervezetek vezetőit és az összes szakszervezetek tagjait, hogy Kállóvits János borbély és fodrászmester Deák-téri üzletét bojkott alá helyezze. Egyben felajánljuk az összes szakszervezetek tagjait, hogy Kállóvits János borbély és fodrászmester üzletét minden öntudatos elvtárs kerülje, mert a termelési biztos által és velünk kötött kollektív szerződésben foglalt pontokat többszöri figyelmeztetés dacára sem tartja be. *A fodrász és borbély alkalmazottak szakszervezetének vezetősége.*

Városi alkalmazottak szakszervezete július 9-én szerdán délután fél hat órakor nagyon fontos ügyben taggyűlést tart a városház közgyűlési termében, miert is kéri az összes elvtársak legpontosabb megjelenését. *A vezetőség.*

Husiparl munkások ma délután este 8 órakor jelenjenek meg saját érdeklükben fontos értekezleten. *A vezetőség.*

A Magántisztviselők választmánya ma délután 4 órakor választmányi ülést tart. A választmányi tagok pontos megjelenésére kértetnek.

A biztosítási tisztviselők nagykanizsai csoportja ma, 8-án délután 5 órakor választmányi ülést, 6 órakor pedig tag gyűlést tart a Magyar-Francia helyiségében. Kérjük a tagokat, hogy pontosan jelenjenek meg. *A vezetőség.*

Az ifjúmunkások vezetősége a mai napon 5 órai kezdettel gyűlést tart. Hat órakor vigalmi gyűlés.

Szerkesztői üzenetek.

G. B. Eppinger Lászlót a dandár torradalmi törvényszék nem önkényes rekvirálásért, hanem a Tanácsköztársaság győzelméért, illetve ellenforradalmi magatartásért ítélte el. A büntetés végrehajtását a törvényszék felfüggesztette.

K. I. A Prpic fatelep ellen nem is kellett fenszabályokat életbe léptetni, mert a cég maga orvosolta a bajokat. Péves az a fel-fogása, hogy lumpenproletariat építetn or-nans a Prpic cégre vonatkozott. Olvassa el a közleményt ismétellen és megállapíthatja, hogy ez a kifejezés általánosságban volt mondva, ami a Szövetéségek Központi Intéző Bizottság I. számú rendelete inonclónak teljesen megfelel.

Vörös katonák. Panaszukat orvoslás végett illetékes helyre terjesztették.

Proletár külpolitika.)

Láttuk az abszolutista és dímaztikus államok külpolitikájának irányát. Megismertük a szervezeten és a szervezett kapitalizmus külpolitikáját. Milyen legyen a proletariátus külpolitikája? A külpolitikában a proletariátusnak ugyanazokat az irányelveket kell követnie, mint a belpolitikában. A proletárösszeség érdekeit kell megvédelmezni. A proletárság összességének érdekeit ellentétben állnak bármely gyarmati és nemzeti háborúval. Ezek a háborúk a legjobb esetben is csak az egyes országok kapitalistáit erősíthetik. A győzelem a proletariátusra még nagyobb veszély, mint egy háború elvesztése. Ezenél fogva a kapitalista államok háborús konfliktusa alkalmával a proletariátusnak a háború ellen kell állást foglalni. Meg kell akadályoznia a háború kitörését s ha ez nem sikerült, akkor arra kell törekednie, hogy a háborúból keletkező nagy megrendülést a burzsoázia legyőzésére, a kapitalizmus megdöntésére használja fel.

Ezt az alapelvet állította fel az 1897-ben Stuttgartban megtartott nemzetközi szocialista kongresszus, de tudjuk, hogy a szocialista pártok legnagyobb része még figyelembe sem vette. A nagy háború kitörésekor lelkesen álltak burzsoáziájuk mellé és a háborút hirdették. Hogy ez a politika mennyire helytelen volt, arra ma már kár egyetlen szót is vesztegetni. A győző országok proletariátusa rosszabb helyzetben van, mint a legyőzött országok munkássága. Ezeknek nagyrészt sikerült már teljesen lerázni a kapitalizmus igáját és ahol ezt még nem tették meg, ott is ugyasólván csak egy nagy elhatározásra van szükségük, hogy ezt megtehesék. A régi hatalmak összeomlottak és ha az új burzsoahatalmak némileg meg is szilárdultak, mint az Németországban történt, úgy ez a megsemitülés még sokkal gyöngébb, semhogy egy nagy teherpróbát kibírna. A győző országokban a régi elnyomó gépezet még legalább külsőleg intakt. Proletárokkal szemben még teljes mértékben érvényesül az elnyomó hatalmai, s mindenesetre ezekben az országokban nagyobb küzdelemre lesz szükség, hogy a munkások lerázhassák magukról elnyomóik igáját. A proletárok külpolitikájának ezekben az országokban arra kell irányulnia, hogy megakadályozza az uralkodó osztályoknak azt a törekvését, hogy forradalmi országokat legőssanak. Ezeknek az országoknak forradalmmal kell segítségére sietni a forradalmi proletariátusnak. Hogy a proletárság ennek a politikának helyességét belátta, ezt bizonyítják a nyugati államok proletariátusának nagyszabású mozgalmairól. (Vége következik.)

*) Szemlény az „Internacionale” című kommunista lapunkon folytatásban. Az Internacionale a Szocialista Tervek nagykanizsai elosztóhelyén (Városház-épület) és minden újságterjesztőnél kapható.

APRO HIRDETÉSEK

Egy PIANINÓ kerestek azonnal megvételre. Antal, Vasúti vendéglő.

Intelligens német leány keresetik tízéves leányka mellé. — Cim kiadó-hivatalban.

Ételmes, szolid leány keresetik gyermek mellé, sétára. Róna, Király-utca.

A helybeli méntelep hóval banni fűdő, lehetőleg nos napoztatásnál alkalmaz.

Pályázat.

A nagykanizsai szocialista-kommunista munkások vegrehajtó bizottsága a pártvezetési szabályzat 17. § a) Függelékében vételével ezúton

párttitkári állásra

pályázatot hirdet.

Elsősorban ezen titkári állás betöltésénél azok jöhetnek figyelembe, akik agitatórikus képességükkel szervezési munkálatokban jártassak.

Fizetés: havi 2000 koronában állapították meg. A pályázatot legkésőbb július 13-ig irásban kell beküldeni a nagykanizsai szocialista-kommunista munkások titkárságához. Bőveitokra kívül ráírandó „Pályázat”. Az állást megválasztás után azonnal július 15-én kell elfoglalni.

A Nagykanizsai Szocialista-Kommunista Párt Vezetési Bizottsága.

Forgács féle öngyújtó

— ég mint a forgács! —

Tűzkő, hől, benzín, kizárólag:

Forgács R.
dohányüzemében Magyar-utca 43.

Vörös-Szék városparancsnok Nagykanizsa, 1196 Ksg. 1919.

Tárgy: Magánosok kerékpárjainak beszoállítására.

Hirdetmény.

A 10 H. N. 1919. évi 681. Mg. 1919. sz. adóügyi népbiztosi rendeletok szerinti magánosok tartoznak a birtokukban lévő kerékpárokat és kerékpáralkatrészeket beszoállításra.

Felhívom ennél fogva mindazokat, a kiknek birtokukban kerékpár, vagy kerékpáralkatrész van, azokat legkésőbb július 11-én d. e. 12 óráig a vörös-szék városi parancsnokságához (Városház-épület) beszoállításra.

Minden beszoállítandó kerékpárra, vagy alkatrészre kemény papírral parásítendő, melyen jól olvasható írással rajta legyen a tulajdonos neve és lakása.

A beszoállítandó kerékpárok a fegyvergyárban fel lesznek számolva és értékük meg lesz tértive.

Aki kerékpárját vagy a birtokában lévő kerékpáralkatrészt be nem szolgáltatta, törvényes határidő nélkül el fog koboztatni. Nagykanizsa, 1919. július 7.

1594

Kiss Lajos
városparancsnok.

Zongoratulajdonosok figyelmébe!

Szakértő zangorakészítő és hangoló érkezett Nagykanizsára. Elváltali bőrdészeket, hangolások, angol, bécsi és pianino-mechánikus javításokat. Érdeklődők adják le címüket e lap kiadójánál hivatalába.

1167

Zala nyomdavállalat

Nagykanizsa

TELEFON: 78.

Üzleti könyvgyár, könyvkötészet, papírarukészítés. Mindennemű nyomtatványt a legizlésebb kivitelben készít és legpontosabban szállit.

ZALAI NÉPAKARAT

Utasítások az hird. írtak: Nagykanizsa, Bujár-ut 4. szám Szerkesztési és kiadóhivatal: telefonszám 78. Nyomda 117.

A SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA MUNKÁSOK PÁRTJÁNAK ALSÓZALAMEGYEI REGGELI HIVATALOS LAPJA

Hírtípusok árak: Egész évre 50.— havonta 2 évre 40.— kv. 6.— Negyed évre 25.— koronára Egy hónapra 7.50 k. koronára

Drágaság.

Svájci hírek szerint Olaszországban súlyos élelmiszerzavargások törtek ki. Katonasággal, csendőrséggel észorították mindenütt vissza a drágaság miatt zugolódó, forrongó néptömegeket.

A drágaság öröksége a világháborúnak, amelyben végtelenül robbant ki a tökéletes termelés rendszertelensége, fejtelensége és szervezatlensége. — A háború előtti gazdasági válságokat nem esékély mértékben jellemezte egyes ipari és mezőgazdasági termékeknek a mértékellenes konkurencia miatt való teljes eléréktelenedése. Nem túlzás, ha azt mondjuk, hogy a világháború egyik elindítója éppen ez volt. A kapitalizmus, a kapitalista állam meg akarja védeni portékáinak értékét, az árukba bealkulált profitot. Hogy ezt megtehesse meg kellett semmisíteni az árnyomó vetélytársait, a konkurrenciát, Anglia a német iparcikknek olcsóságától feltette gyarmatait és piacait. Főként ez volt az oka a német angol ellenszenvnek, ez a gazdasági ellentét, nem pedig ugynevezett nemzeti érzés hajszolta egymás ellen a két állam *uralkodó* osztályait, amelyek rokonok voltak fajra, vére, de annál keserveesebb ellenfelek anyagilag. Azután jött a háború.

A békebeli konkurencia állítólag tulságosan lenyomta a fogyasztási cikkek árát, noha ilyen panasz sohasem lehetett hallani a munkásoktól, hanem mindig csak a gyárosoktól és földbirtokosoktól, a vállalkozóktól, akik a mások által kitermelt javakon való nyereszkekésztüket keveselték. Jött a háború és az azután alapesan helyrehozta a régi árakat. A kereslet és kínálat örök törvénye szerint soha még csak *nem is sejtített módon szökött fel mindennek az ára ebben a rettenetes viadalban*, mely egyrészt elpusztította a meglévő készleteket, másrészt eredeti rendeltetésűktől elvonta azokat az üzemekeket, amelyek korábban élelmiszerek, ruházati cikkek, butorok és lakásberendezések termelésére voltak hivatva.

Természetes, hogy a drágaság legelsősorban a dolgozó tömegeket sújtotta. Hk majd egyszer meg lehet írni az európai forradalom és az azt megelőző európai háború összefoglaló, pragmatikus történetét, akkor meg fogjuk látni, hogy mekkora forradalmasító hatása volt a drágaságnak minden országban. Előbb a megvert országokat kergette forradalomba a drágaság, most soron vannak az ugynevezett győző országok, azok az államok, amelyek uralkodó osztálya ideig-óráig győztesen került ki ebből a mindent elsodró világháborúból.

A győztes országok sem tudják újra beállítani a régi termelést. — Az elpusztított közlekedési eszközök, az ösztendős katonasodás által a rendes munkától elszokott munkások diszpozíciója, a folytonos sztrájkok lehetetlenné teszik a termelést az azt a bőséget, amely végül is önmagától enyhítené a drágaságot. Mint legyőzhetetlen, elháríthatatlan örökség marad a háborúból a drágaság.

Ezt, valamint a háborúnak minden

más átkos hatását nem tudja más likvidálni, csak a szocializmus, a tömegek önkormányzata. Csak a termelés szocialista szervezete hozhatja helyre a világ gazdasági életét, amelyet eddig a kapitalizmus kormányzott, de melyet az véres katasztrófába sodort. *Rendel az óridai pusztulás után csak új berendezkedés, az életnek és termelésnek szocialista módra való újjászervezése teremthet.*

Anglia csatlakozott az általános sztrájkhoz

Az autanút proletárral segítségükre jönnek. — Újabb átközetek Fiumében. — Olaszország sürgett a magyar béke megkötését.

Genf, július 8. A *Humanité* jelenti: Az angol munkáspárt értesítette az olasz és francia munkásszövetségeket, hogy az angol szocialdemokraták a július 21-i általános sztrájkban részt fognak venni.

Budapest, július 8. Az *Avanti!* június 20-iki száma közli, hogy Serrati elvtárs Párisban a szocialista föderáció ülésén beszédet mondott, amelyben kifejezte az általános 24 órás sztrájk szükségességét.

— Legfontosabb teendője most a proletárrégnak — ugymond — hogy az orosz és magyar tanácsköztársaságok segítségére essünk.

Arragona röviden szintén felszólalt és biztosította a franciákat, hogy az olasz általános sztrájk ki fog törni, melyet nehezebb lesz megállítani, mint megindítani. Felhívta még a proletáriátust, hogy haladjon továbbra is a teljes emancipáció útján.

Newyork, július 8. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Newyork Tribunenak jelentik Párisból: Az olaszokkal folytatott küzdelem a közeli napokban tetőpontját éri el. Állítólag Titteni követelni fogja, hogy minden a volt osztrák-magyar monarchia kérdétere vonatkozó kérdés, vagy magában az osztrák szerződésben intézzék el, vagy külön egyezményeket kössenek az osztrák szerződés aláírása előtt. Az olaszok olyan híreket terjesztenek, amelyek szerint a szövetségesek nem fogják az osztrák szerződést addig elkészíteni, amíg az összes Olaszországotérdeklő problémákat meg nem oldották. Az olaszok szerint igényeik elintézését elhalasztani többé nem lehet, mert az olasz közhangulat veszedelmes. A francia sajtó hangulata az olaszokra nézve kedvezőtlen. A *Journal Debat* legutóbbi számában örülöknek tartja, hogy Olaszországhoz csatlakozva a szláv és angol-szász világgal szemben foglaljanak állást, ami azt jelentené, hogy nyolcvan millió latin a világ többi népével szembeáll.

Leibaoh, július 8. A Slovenecnek jelentik: Fiumében szombat este megismétlődött a franciák és olaszok közötti összecsúszás. Olasz bandák vonultak végig az utcákon és

a francia katonákkal összecsúszkáltak. Műdön egy francia tábornok Grazielli olasz tábornokkal megjelent autójával a korzón, az olasz tábornokot eljenezték, a franciát pedig szidalmazták. A tegnapi újabb összecsúszásnál több ember megsebesült.

A budapesti munkástanács ülése.

Budapest, július 8. A budapesti forradalmi munkás és katonatanács kedden délután 4 órakor Berna Jenő elnöklete alatt folytatta az a tárgyalást, amely a fővárosi közellátására vonatkozik. — Az ülés elején Rohner beszámolt azokról a tanácskozásokról, amelyeket a fővárosi feladatokat a közellátás vezetőségével. A vidék egyes részei — mondotta többek között — túlárának a bőségtől, Budapest pedig nélkülözik. A felhozatal kicsinyeszerűsége a batyuzásnak a következménye. Meg kell csinálnunk a tökéletes felhozatalt és meg kell szerveznünk a propagandát, hogy a munkásság akadályozza meg a batyuzást.

Végül összegezte a helyzetet és kérte a tanácsot, hogy bízzák meg a munkástanács elnökségét azoknak a nagyobb mennyiségű élelmi szereknek az elkobzásával, amelyek egyes helyeken fel vannak halmozva. Ezután határozati javaslatot terjesztett be, amely szerint a munkástanács követelje a batyuzás megszüntetését.

Több felszólalás után Kulcsár István beszélt és kifejtette, hogy mindent meg kell tenni, hogy a vidéki direktóriumok támogatásuk a fővárosi proletárokat. E tekintetben — ugymond —

a közigazgatást meg kell kellően reformálni.

A betervezett javaslatot a munkástanács elfogadta. A lakásügyek tárgyalását éntekén folytatják.

Meghozták az ítéletet a budapesti ellenforradalmárok felett.

Budapest, július 8. A rögtönítélő bíróság csaknem két héig tartó tárgyalás után ma délután ítéletet hozott a budapesti ellenforradalmárok ügyében.

A rögtönítélő bíróság felülvizsgálta a június 24-i, ellenforradalmi merénylet, kitörésének éjszakáján működött ideiglenes bíróság ítéletét és a megállapított anyag alapján az ítéletet megváltoztatta. Ítélet nélkül mintegy 60 ember ellen az eljárást megszüntették. A bíróság elé állított 402 vádlott felet a következő ítéleteket hozták: 11 vádlott golyó általi halálra, egy vádlott 2 esztendő súlyos bűntökre ítéltetett. Kényszermunkára a következőket ítélték: életfogytiglan hatot, 15 évre nyolcat, 10 évre tizet, közülük egynak a bűntetését feltételelesen felfüggesztették, 5 évre hatot, közülük egynak a bűntetését ideiglenesen felfüggesztették, 3 évre ötöt, 9 évre kilencet, akik közül 3 bűntetését ideiglenesen felfüggesztették, másról évre egyet, egy évre huszat, mely bűntetések közül 11 feltételes, 6 hónapra egyet, internálásra négyet, internálás alatt eltöltendő nevelő munkára 254-et ítélték el. Felmentettek és szabaddá helyeztek 68 vádlottat.

A rögtönítélő bíróság a halálos ítéleteket ma délelőtt hirdette ki a bűnösök előtt.

Bevezetik az akkord-rendszert.

Nagyobb munkateljesítmény nagyobb fizetés.

Budapest, július 8. A népgazdasági tanács választmányáé tegnap délután tartott ülésében behatóan foglalkozott a munkateljesítmény és a munkások kereseti viszonyának kérdésével. A választmány a következő álláspontot foglalta el. A munkásság helyzetének javulása csak a termelés fokozásával érhető el a munkások fizetése a munkateljesítmény fokozásával emelhető. A népgazdasági tanács felhívja a termelőbiztosokat és a munkás-tanácsokat, hogy a szakszervezetekkel és az üzemi munkásságával egyetértésben tegyen minél előbb ilyen irányú javaslatot a népgazdasági tanács munkügyi főosztályánál. Ez a bérek a munkateljesítménnyel való viszonyításával történhetik oly módon, hogy egy megállapított teljesítmény munkaminimumot véve a többteljesítmény külön díjazásban részesüljön, vagy a díjazás darabzám szerint történjen. Az új bérfizetés csak a munkügyi főosztály jóváhagyásával szabad életbe léptetni.

Felhívás!

Az összes helyi szakszervezetekhez.

Felhívjuk az összes szakszervezetek vezetőseit, hogy a pártvezetési szabályzat 8. §-a értelmében haladéktalanul választassák meg a pártbizalmi férfi testület tagjait és a megválasztottakat igazolvánnyal lássák el, akik kötelesek július 11-én este 7 órakor a városi közgyűlési termében tartandó pártbizalmi férfi ülésen megjelenni.

A pártgyűlés határozata értelmében minden szakszervezet 100 tagig költöt és minden további 800 után egy-egy tagot választhatnak.

Ugyanazok felhívjuk az összes szakszervezeteket, a szakszervezeti tanács határozata értelmében, hogy választassák meg haladéktalanul a szakszervezeti tanács tagjait, ugyanazok minden 100-ig kettőt és minden további 800 után egy tagot. A szakszervezeti tanács július 22-én este 7 órakor a városi közgyűlési termében fogja tartani alakuló ülését, minden megválasztott egyént igazolvánnyal lássanak el és a megválasztottak kötelesek pontosan megjelenni.

HIREK.

1919.
Július
9
Szombat

NAPTAR.

A nap két 4 óra 12 perccor, nyugszik 7 óra 57 perccor.

A hold két d. u. 4 óra 50 perccor, nyugszik d. u. 1 óra 03 perccor.

— Személyi hír. Szabó Elemér a közoktatásügyi népbizottság megbízottja tegnap Nagykanizsán tartózkodott. Felülvizsgálta az Alsószalamegyei Művelődési Hivatal működését és a látottak felett legteljesebb megelégedését fejezte ki.

— Kinevezés. A hivatalos lap szombati száma szerint a Népgazdasági Tanács elnöke a forradalmi kormányzótanács IX. számú rendelete alapján Horváth Bálintot a nagykanizsai Franz Lajos és Fla. gőzmalomhoz ideiglenes termelési biztossá nevezte ki.

— Megkezdik az egyházi vagyon likvidálását Nagykanizsán. Az egyházi vagyon likvidálását Nagykanizsán és Alsószalamegyében még e hét folyamán megkezdik. Az egyházi vagyon likvidálását végrehajtó bizottság holnap érkezik meg Nagykanizsára a működését először Nagykanizsán kezdi meg. A bizottság 10 tagból áll.

— Nyári szezon. A nyári szezon, amelyet sokan uborkaszezonnak is hívnak, a mai nappal kezdődött meg Nagykanizsán. A nagy meleggel, a mozik bezárásával majdnem egy napra esik a Fehér-szintársulatnak furdóre való költözése, valamint egy új vonatpár beállításra Budapest felé, amely szinte csalogat a Balatonra. Nem maradt meg más szórakozási alkalom Nagykanizsának, mint a Novacek-féle cirkusz, amelynek a Szabadság-téren levő arénáját nap-nap után szorongások tölti meg a közönség. Nem tudjuk, hogy a cirkusz azért van-e minden nap tele, mert a színház és a mozik bezártak, vagy pedig a mozik és a színház azért csukták be boltjukat, mert a cirkusz elvonja közönségüket. Az utóbbi a valószínűbb. Egyet azonban mégis tudunk és ez az, hogy a cirkusz sem marad örökké Nagykanizsán, rövid idő múlva nem marad semmink, csak a nagy meleg és a sok por, az újságban pedig az egyre ismétlődő hírek a poros utcákról, az "utcaöntözés mizériájáról, a szabad-fürdő hiányáról; és sok más uborkaszezon témáról. Ilyen volt minden nyár, ilyen a proletárdiktatúra első nyara is (1/1).

— Fel kell loccsólni a járdákat. A intéző bizottság tegnap a következő felhívást bocsátotta ki: Szigorú büntetés terhe mellett felhívjuk az összes háztulajdonosokat, hogy tekintettel a nagy hőszégre reggel napkelte előtt és este napnyugta után kötelesek mindenki a háza előtti járdát erősen loccsólni. Aki ez ellen vét, a rendeletet be nem tartja, szigorúan büntetettik. A városi intéző bizottság.

— A csáktornyal tanítóképző Nagykanizsán. Többször megirtuk már, hogy a csáktornyal tanítóképzőnek Nagykanizsára helyezése tárgyában tárgyalások folynak. Nehézségek merültek fel azonban, amelyek késleltették az ügy végleges elintézését. Mivel illetékes helyről értesültünk ma a nehézségek már mind el vannak hárítva, csak a tanítózet helyiségének kérdése van még fűgghben. Ez ügyben az Alsószalamegyei Művelődési Hivatal tegnap távirati feltejerzést intézett a közoktatásügyi népbizottsághoz, amelyben

egy már kiszemelt helyiségnek a tanítóképző céljaira való lefoglalását kérte. Ha ez megtörténik mi sem áll utjában annak, hogy a csáktornyal tanítóképző a tanév elején megkezdhesse kulturumkáját Nagykanizsán.

— A vörössérség hírel. Bogáti József, Csengerly-utcai lakos tegnap délután megfürdött a Principális csatornában. Fürdés után vette észre, hogy a parton hagyott, dupla-csővű vadászfegyverét ismeretlen teljes ellopja. A vörössérség megindította a nyomozást.

— Csálnak a korcsmárosok. E cím alatt olvassuk a Kaposváron megjelenő „Somogyi Munkás”-ban a következőket: „Városzerte nagy a fálhborodás a borkimérésrel megbízott korcsmárosok ellen, akik az elmaradt profitot úgy akarják pótolni, hogy a vizet megborozzák és eladják, mint tiszta bort. Ime, egy újabb bizonyítéka annak, hogy nagyon is alapos oka volt a proletárdiktatúrának arra, hogy a kereskedőket felretolja az utból. Meggyőződünk róla, hogy akik a fogyasztási szövetkezettől kapják a bort, azok kifogástalan italhoz jutnak. Míg a hasznosító korcsmárosok a legszéméretlenebbül csálnak. Végig kellene egyszerű, de mielőbb razzizálni ezeket a csalókat és elbánni velük érdamük szerint” — Ebből is láthatjuk a nagykanizsai illetékes körök, hogy a szeszfogyasztás nyilvánosan, hatóság ellenőrzés mellett szabad. Engedjék meg tehát Nagykanizsán is a korlátolt szeszfogyasztást a dolgozó proletárságnak. Meg kell tenni ezt minél előbb, mert a kritizáló munkának csak emeli öntudatát, ha természetének követeléseit nem a kormányzótanács rendelkezésének megkerülésével lehet csak kielégíteni.

— A szakszervezetek holnap kapnak dohányt. Nagykanizsa város intézőbizottsága a „Zalai Népkarat”-mal számában hirdetményt ulján teszi közzé, hogy mi módon kapja meg Nagykanizsa dolgozó proletáriátusa a kedvezményes áru havli dohányilletéket. A hirdetményben taxatívul fel van sorolva, hogy melyik szakszervezet milyen dohánytösdében veheti át a dohányilletékményt. A hirdetmény szerint összesen 3955 dolgozó szakszervezeti tag kap fejenként 150 gramm dohányt, vagy 60 darab szivarkát, vagy 30 érb. szivart. A fejkvótát a pénzügyi népbizottság 31884. sz. rendeletében állapította meg. A hirdetményben megjelölt szakszervezeteken kívül dohányt Nagykanizsán senki nem kap. A magyar tanácsköztársaság dohányjövédéki központja ugyanis 10.309/919 szám alatt a következő leiratot intézte a nagykanizsai dohányárusítókhoz:

— A pénzügyi népbizottság rendelete értelmében Zala, Tolna, Veszprém-, Somogy- és Fehérmegyeek területén, amelyeken a rendszeres csereakció bevezetése folyamatban van, dohánygyártmány nem adható ki, csak a csereakció keretében. Szigoruan utasítom ennél fogva, hogy az említett megyék területén, székeltő dohánygyártások részére az üzemek dolgozó munkásait megillető dohánygyártmány-mennyiséget kizsgálattalra után fennmaradt és a szabad forgalomra fenntartott dohánygyártmányok kiadása azonnal szüntesse meg.

— Ezen rendelkezés értelmében a Caram-völgyi és Szemerc dohányárudá már csak a szakszervezetek részére kiutalt dohányilletékményt veheti át. Dohány tekintetében tehát a mai naptól életbe lép a szocialista állam alapelve: fogyasztó csak az lehet, aki dolgozik. Aki tehát fogyasztani akar, az dol-

gozzék! Itt említjük meg, hogy a csereakció lebonyolítása Nagykanizsán is a HANGYA van megbízva, annak kiküldöttjei azonban városunkban még nem jelentkeztek.

— **A Munkás Szabadiskola** győrsíri, német és középféku ismeretek tanfolyama megkezdődött. Ma az elemi ismeretek, gépírás és női szabászi tanfolyam veszi kezdetét. Aki ezen tanfolyamokra jelentkezett, vagy még jelentkezni óhajt, jelenjen meg délután 6-7-ig a polgári fiúiskolában.

— **Ló-utószorozás.** Nagykanizsán tegnap délután befejeződött a lószorozás. — Minthogy azonban a lószorozásról sokan (külö-

A vidéki direktóriumok és a közellátás biztosítása

Budapest, július 9.

a tüdőoltó laktanya előtt léren levaikkal egyetemben okvetlenül jelenjenek meg Mindazonkat, akik a felhívás ellenére sem jelentkeznek a ló-utószorozáson, karhatalmmai jogjuk erre kényszeríteni.

— **Leállított óráival.** Körülbelül két-hónappal ezelőtt megirtuk, hogy Weiger Antal gőzfürdői alkalmazottól a gőzfürdőben ellopott egész vagyonát képező duplafedelű ezüst éráját és súlyos ezüstláncát. A vérös órság kéthónapos nyomozó munkáját végre siker koronázta. Az órák harmadikéjében megtalálták, a tettest pedig Kiss István határrendőr vörös örs személyében letartóztatták. Kiss, akit különben még több bűncselekmény elkövetésével is vádolnak, átadták a forradalmi törvényszéknek.

— **Állítsanak fel proletártermet.** Már, régen foglalkoztak Nagykanizsán azzal a tervvel, hogy proletártermet nyitnak a város háztartást nem vezető proletárijai részére. Ez a terv azonban iméi csak terv maradt és újból, elmaradt egy közérdekű, igazán szocialis irányú intézet felállítása. Az a garázdálkodás, amit a vendéglősök a legutóbbi hetekben véghezvittek, felszínre veti újból ezt a kérdést, amire a közérdeket szemmel tartva, ezután hívjuk fel az intéző bizottság figyelmét. — Be kell zárni az összes protekciórészt és képképző felépített kőházban is emberneműzdi étermet. Állítsanak fel helyette a szombathelyi példához hasonlóan egy proletártermet, amely az egész város háztartást nem vezető lakosságát el tudja látni! Ha meg lehetett ezt Szombathelyen tenni, nincs semmi akadály, hogy Nagykanizsán is megtegyék és le lesz vezetve az az elkekeredés, amelyet okmányszerzői igazol a hozzánk naponta beérkező panaszok levél.

— **Közellátási közlemények.** Nagykanizsán huszjegyrendszer lép életbe. A huszjegy igénylők a hatósági igazolványiükkel a következő sorrendben jelentkezzenek. Az illetékes hivatalban: július 7-8-án az Általános fogyasztási szövetkezet tagjai, 9-én a Közfizetviselek besz. caob. tagjai, 10-én Beck Henrik, Dedovátz Béla, Fleischacker Albert és Fischer Ferenc vásárlói, 11-én Mészáros József, Brand Adolf, Berger Benő, Berger Adolf, és Sipos Andor vásárlói, 12-én Bruncsics József, Balaton Testvérek, Rosenber Béla, Béli Vasut, Rác-utcai szövetkezet és Lackenbacher József vásárlói, 14-én Neu és Klein, Rosenfeld Adolf Fiai vásárlói, 15-én Reich Mátyas, Stampf Zsigmond, Rosenthal Jakab és Sieger István vásárlói, 16-án Mersits Nővérek, Vaics és Deutch, Wollák Mór és Toch Miksa vásárlói. Figyelmeztetnek az érdekel-

tek, hogy csak a részükre megállapított napon jelentkezzenek. **Részgálé.** A második permtezéshez szükséges részgálé megérkezett. Igénylő bíró cserfői és szabadhegyi birtokosok július 7-től kezdve a Közellátási Üzemeknél jelentkezhetnek. Minthogy kisebb összegek fizetéséről lesz szó, az igénylők a részgálé ára fejében kisebb pénzzel fizessenek, mert az üzem aprópénzzel nem rendelkezik.

Közellátási Üzemek.

— **Olasz katonák Kaposváron.** Kaposvári tudósítónk jelenli: Tegnap több magyar vasutas család érkezett Fiumából Kaposvárra, akik mellé, hogy a horvát hatóságok és lakosság részéről kelemenlenség ne érje őket 8 olasz katonát adtak kíséretül. Kaposvári tudósítónk tolmács segítségével beszélgetést folytatott az olasz katonákkal, akik közül egy hosszabb időt töltött magyar fogságban s majdnem tökéletesen bírja a magyar nyelvet. Elmondta nekik tudósítónk, hogy Magyarországon a proletáriság kiragadta a hatalmat a kizsákmányolók kezéből, elkergette a királyt és főurat és a köz. szolgálatába állította, a munkások millióból kisajított vagyonát. Az olasz, katonák boldogan halgatták a híreket s egyikük, aki a polgári életben jobb állást tölt be, az olaszországi helyzetről a következőket mondotta:

— **Olaszországban is igen reményteljesen indul a proletáris mozgalma.** Ezidőszereint közel 2 millió olasz van fegyverben, kiknek leszerelését igen nyomatékosan követeli az olasz közvélemény. A békeszerződés megkötésének természetes következménye az általános leszerelés lesz, amit hamarosan követ egy társadalmi rendszert átalakító forradalom. Mert tudott dolog, hogy Olaszország nagy népessége miatt már a békeidőben is oly nagymérvű volt a munkahiány, hogy az olasz munkások nagyrészt az év több hónapját a külföldön szét-szórva kellett tölteni, hogy megkeresse családja fenntartásához a szükséges eszközöket. Vanak olasz vidékek, melyekben az év legnagyobb részében nincs a férfi odahaza. Ez a munkahiány a leszerelés után természetesen sokkal nagyobb mértékben fog jelentkezni. El nem kerülhető a forradalom, amelyhez az olasz nép vérmérséklete is hozzájárul. Nincs tehát messze az idő, amikor Közép-Európában egy újabb, erős tanácsköztársaság létesül mely örömmel fog kezni a magyarokkal, kiknek történelmi emlékek is fűzik. Az olasz hadseregben csak a győzelmi mámor tartja együtt ideiglenesen az embereket. De ennek ellenére is az ideiglenesség moraja mind hangosabb a csapatok között. A nem teljesíthető ígéretek és ámitások kora lejárt. Az olasz katonát lelkesíti és bátorítja a magyar proletáris diadal.

— **Elveszett f. hó 7-én hétfőn este egy nyírott szőrű fehér pincsi kutya.** Kérjük a megtaláló 200 K jutalom ellenében Gálórházi Lajosnál Eötvös-tér 20. sz. a'at lehozni.

Pártügyek.

• **Felhívás.** Az építő munkások szakcsoportja felhívja a vezetőségi tagokat, hogy ma este hat órakor jelenjenek meg a volt kath. legényegyletben. Az elnökség.

• **A Tanítók szakszervezete** ma délután 5 órakor vezetőségi és bizalmi, 6 órakor taggyűlést tart a polgári fiúiskolában.

Felhívjuk a nagykanizsai cipész és csizmadia iparosok szakosztály tagjait, hogy ma délután 5 órakor az ipartestület helyiségében a bürt vegyük át. Vezetőség.

• **A famunkások** ma este 6 órakor taggyűlést tartanak. Minden tag köteles megjelenni.

Elvtársak! A borbély és fodrász alkalmazottak szakcsoportja felhívja, az összes szakszervezetek vezetőseit és az összes szakszervezetek tagjait, hogy Kállovits János borbély és fodrászmester Deák-téri üzletét bojkott alá helyezte. Egyben felszólítjuk az összes szakszervezetek tagjait, hogy Kállovits János borbély és fodrászmester üzletét minden öntudatos elvtárs kerülje, mert a termelési biztos állal és velünk kötött kollektív szerződésben foglalt pontokat többször figyelmen kívül hagyta és dacára sem tartja be. **A fodrász és borbély alkalmazottak szakcsoportjának vezetősége.**

Hirdetmény.

A munkásdohányellátmány kiosztása f. hó 10-én d. u. az egyes kisaruknál és a dohánynagyárusnál megkezdődik.

Az egyes szakszervezetek kiküldöttje a szakszervezet írásbeli meghatalmazásával átvetheti az illető szakszervezet részére kijelölt és alább közölt táblázatban feltüntetett tételekben a szakszervezet tagjai részére járó munkásdohányt készpénzfizetés ellenében.

A szakszervezet kiosztja tagjai között a dohányt a július havi mindkét dohányjegy bevonása mellett. A szakszervezetek vezetői a dohányjegyek bevonásáért felelősek. A dohányjegyek a bevonás után beritkba zárva az illető ügyosztálynál beszolgáltatandók.

Havi fejkvóta a pénzügyi népbizottság 31884 sz. rendelethez alapján vagy 150 gramm dohány, vagy 80 darab szivar, vagy 20 darab szivar. Ennél több dohánynemű egy főre ki nem adható.

A dohányárusok a szakszervezetek kiküldöttjeinek elismervényével tartoznak a nekik kiadott dohányneműeket legkésőbbi nap alatt az illető ügyosztálynak elszámolni. A fennmaradó többlet kiadva szigorúan tilos.

Tartoznak a dohányárusok az egyes dohányfajtákat a hozzájuk jutalt szakszervezetek között arányosan osztani.

Figyelmeztetjük azonban a dohány-ellátmányra jogosultakat, hogy különösen dohányban majdnem hátrólag csak kevésbé fionomított ártanak rendelkezésre. **Kiosztási táblázat.** Roineo trafikjában az élelmezési, pejtás, mértékhiilelcsítő szakszervezet, a tagok száma 287. Fischer Lipót trafikjában a szállodai, éttermi és nyomdász szakszervezet, tagok száma 149. Hirschler trafikjában a festő termelő szövetkezet, sáhvatal, tagok száma 287. Grünhut trafikjában a borbély, szabó, járási egészségügy és tűzoltóság, tagok száma 287. Bajkorné trafikjában a husipar, pénzintézet, politikai nyomozó és pénzügyőr, tagok száma 288. Varga trafikjában a Forgalmi munkások, népzeneészek, molnárok, folyamamérnökség gyógyszerészek, tagok száma 288. Gáramvölgyi trafikjában az igazságügy, város, mező, fogház újságírók, tagok száma 293. Fogyasztási szövetkezetben a munkás-pénztár, kéményseprő, építő, földmunkások, vadbiztoság, tagok száma 783. Faragó trafikjában a bizto itás és magánisztviselek, tagok száma 285. Schvágélné trafikjában a kereskedelmi alkalmazottak, közkórház, terményhivatal, tagok száma 937. Forgács trafikban az ifjnmunkások, tanítók, faterlep, ács és tégla, Yagor száma 288. Goldsteinné trafikjában az állampénztár, vasműnkások, ker. műszaki osztály, tagok száma 238. Basa Károly trafikjában a cipész szakszervezet, tagok száma 145.

Nagykanizsán, 1919. évi július hó 8-án.
Városi Intéző Bizottság.

Proletár külpolitika.*)

Milyen legyen a proletár külpolitika azokban az államokban, ahol a proletariátus már magához ragadta a politikai hatalmat, ahol a saját burzsoáziáját legyőzte, ahol a proletárság diktatúrája uralkodik? Amint ezt már Oroszországban látjuk és ahogy ezt minálunk is tapasztaljuk: szovjet-országok külpolitikai helyzete nagyon nehéz. Míg az országon belül minden hatalom a proletariátusé, minden politikai cselekvés egyetlen irányítója a proletárok összességének az érdeke; addig a külpolitikai kérdésekben ezeknek az államoknak meg van köve a kezük. Szigeteket alkotnak a kapitalista tengerben, minden külpolitikai kérdésben felfegyverzett kapitalista államokkal találják szemben magukat. A külpolitikában a proletár államok legfőbb ereje a fegyveres erő, amelyre támaszkodhatnak. Ez azonban gyöngének bizonyulna, ha nem számíthatnának az idegen országok proletariátusának támogatására. Hogy a kapitalista és imperialista államok nem mernek nyíltan támadni a proletárállamokra, ez elsősorban annak köszönhető, hogy félnek próbára tenni saját proletariátusukat. Nem merik őket bevinni oly háborúba, amelyet nem lehet nemzeti háborúnak elkeresztelni, amely háború nyíltan egy proletárállam megsemmisítésére törekszik.

Igaz, hogy Németország megkockáztatta ezt, sőt megtette Ausztria-Magyarország is, erre azonban keservesen ráfizettek. Azzal, hogy ez a két imperialista állam csapatait forradalmi országba vitte, csak sietette saját romlását. Rossz tapasztalatokra tett szert ugyancsak az entente is Déloroszországban, ahol csapatait aránylag csekély bolszeviki erők döntően megverték. Proletárállam tehát nem mondhat le két dologról: hadseregéről és a forradalom eszméjének terjesztéséről. Bizonyos körülmények arra kényszeríthetik, hogy a kapitalistáknak messzemenő engedményeket tegyen, mint ahogy az egyes országok munkássága is kénytelen volt engedményeket tenni saját uralkodó osztályának, amíg nem volt meg a kellő ereje, hogy ezeket az osztályokat legyőzze. Oroszország is annak idején messzemenő engedményeket tett úgy az osztrák-magyar monarchiának, mint Németországnak, csak azért, hogy lélegzetvételeihez jusson, hogy minél szovjet-állam tovább is fennálhasson, hogy világitó tűz lehessen a nemzetközi proletariátus részére. Mindemellett a proletár-állam csak oly engedményekre lehet hajlandó, amelyek lényegét nem érintik. Nem tűrheti meg semmiképpen, hogy idegen államok a proletariátus és saját burzsoáziája között fennálló viszonyba beavatkozzanak, hogy a kizsákmányolást helyreállítsák. Csak azért, hogy egy proletárkormány megmaradhasson, nem folytathat oly politikát, amely csak látszat szerint hagyja meg a proletariátus fölét. Az élet látászatáért nem áldozhatja fel életét. Ha választás elé állítják, inkább a bukást, mint az ily körülmények között való fennmaradást, kell választania.

Alpári Gyula.

* Szemelvény az „Internacionale” című kommunista tudományos folyóiratból. Az Internacionale a Szocialista Termékek nagykanizsai elosztóhelyén (Városház-épület) és minden újságárusnál kapható.

A szocializált üzemek pénzügyi ellenőrzése.

Illetékes helyről a következő információkat kaptuk:

A köztulajdonba átvett üzemek pénzügyi kezelésének és ellenőrzésének gyakorlásával megbízott Pénzügyi Ellenőrzési Központ megalakította a pénzügyi ellenőrök szakcsoportját, amely még április első napjaiban megkezdte működését. Fokozatosan kiépítve ez a szakcsoport végezte nemcsak a köztulajdonba átvett üzemek ellenőrzését, hanem állami intézményeket és — hatóságok felkérésére — különböző egyéb pénzügyi ellenőrzéseket is végzett.

A Forradalmi Kormányzótanács május hó 19-én kelt rekedetével felállította a Népgazdasági Tanácsot és ennek VII. főosztályaként a gazdasági szervezés és ellenőrzés osztályát létesítette. A Népgazdasági Tanács állatában a proletárállam gazdálkodásának egységes vezetése és ellenőrzése érdekében állítottatott fel. Ennek VII. főosztálya ma a legfontosabb feladatokat van hivatva teljesíteni, amennyiben ügykörébe az anyagi termelés és elosztás szolgálatában álló üzemek (szervek) gazdálkodásának megszervezését és ellenőrzését, a forgalomba kerülő javak ármegállapítását, a munkabér arányosítását és munkáselosztást sorolták.

Fontos a főosztály feladata azért is, mert a proletárállam gazdasági alapja a gazdasági termelés. Ennek a hatékony ellenőrzése során szerzett tapasztalatok alapján való megszervezése a proletárállam jövője szempontjából alapvető. A javakat nem termelhetik a leggazdaságosabb módon, ha nem a leggazdaságosabb szervezettel létesítik erre a célra. Ha az egész gazdálkodást nem a legszigorúbban ellenőrzik, akkor a javaknak és munkának gazdaságos, legmegfelelőbb felhasználása el

nem érhető; nem érhető el az a cél, amely felé a proletárállamban minden intézményben, minden szervnek törekedni-e kell t. i. az anyagot legcélszerűbben a legkevesebb pazarlással, a legkevesebb munka felhasználásával a legolcsóbban termelni. (Vége következik)

Egy PIANINÓ kerestetik azonnali megvételre. **Antal!** Aszuti vendéglő.

„Barba” jelige levelét megkaptam, választ elküldtem.

Intelligens német leány keresetlik tisztes leánya mellé. — **Clara** a kiadóhivatásban.

TÜZKŐ

minden mennyiségben kapható: **GARAMVÖLGYI és SZEMERE** dohány-nagyáruháza!

Zongoratulajdonosok figyelmébe!

Szakértő zongorakészítő és pingoldó érkezett Nagykanizsára. Először bőrdzseket, hanglámpákat, majd I. bécsi és pianino-mechánikai javítók: Érdeklődők adják le címüket e lap kiadóhivatásába.

1567

Zala nyomdavállalat

Nagykanizsa

TELEFON: 78.

Üzleti könyvgár, könyvkötészet, papírárukészítés. Mindennemű nyomtatványt a legizlésebb kivitelben készít és legpontosabban szállit.

ZALAI NÉPAKARAT

Szociálisták és Kádáriak
szervezetének, Bugár-ut 4. szám
szociálisták és Kádáriak
telefonszám 78. Nyomda 117.

A SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA MUNKÁSOK PÁRTJÁNAK
ALSÓZALAMEGYEI REGGELI HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Egész évre 90— korona
Fél évre 45— korona
Negyed évre 22-50 korona
Havonapra 7-50 korona

A vidéki direktóriumok és a közellátás biztosítása.

Budapest, július 9.

A belpolitikai problémák homlokterében ma kétségtelenül az élelmezés és közellátás kérdése áll. Ma minden erő és minden energia a közellátás rendjének megoldására összpontosul, mert mindenki előtt világos, hogy ez az egyetlen pont — különösen a jelen lázas pillanatban — ahol legkönnyebben megingatható a dolgozók uralma. Viszont itt lehet a proletár állam alapjait úgy megszilárdítani, hogy az erejének és biztonságának tudatában rezdülés nélkül állhatja ki a további viharokat.

Súlyos tévedés a konzekvenciák eredő forrásának félreismerésében és a helyzetnek rosszul való megítélésében az a feltevés, hogy a közellátás jelenlegi kritikus helyzetét a proletár-diktatura idézte elő. A csődbejutott kapitalista termelési rendszer — készleteinket termelésünkkel szemben mértéktelenül csökkentette és a möhön habzsoló öt háborus esztendő s az entente fojtogató blokádja: ezek azok az okok, amelyek a dolgozókat az élelmezés mai állapotába juttatták. A proletárság ellátását mérhetetlenül megnehezítik és megnyújtják a szenvedések és nélkülözések órái. Pediglen a proletárdiktatura, ha látszólag nem is javított a helyzeten, tényleg hihetetlen erőfeszítésekkel és nehéz akciók céltudatos keresztülvételével mégis előteremtette eddig a mindennapi élet-szükségletet úgy, hogy a minden oldalról tenyegedően elénk meredő nehézségek ellenére a proletárság szűkös ellátása biztosítva volt. Nem a proletár állam megtöregetése idézte elő a közellátás terén észlelhető bajokat, de igenis a diktaturának, a diktatura minden hivatalos faktorának kell tudással, erővel és szervező képességgel minden emberileg lehetőleg megtenni a közellátás súlyos helyzetének enyhítésére, a dolgozók munkacsejének, lentartásának ezáltal a proletárállam pilléreinek megerősítésére.

Vannak rajtunk kívül eső okok, amelyek leginkább hozzájárultak az élelmezés jelenlegi állapotának rosszabbodásához. Ezeket figyelmen kívül kell hagyni, mert véges erőnk itt amugy is tehetetlenek. Viszont azonban egész sora van az élelmezési kérdéseknek, ahol még cselekedni lehet és cselekedni kell s amely gyors és radikális intézkedéseket kíván.

Ezek a teendőik kétirányúak. Először a pillanatnyi nyomorúságot van hivatva csökkenteni. Az ácsorgás megszüntetése, a rajonrozás törvények megvalósítása, a beszerző csoportok problé-

mája az élelmezéselosztás arányosítása, az árucseres akció kimélyítése és ezáltal a vidéki élelmezés felhozatal fokozása mind olyan kérdések, melyeknek eredményes megoldása halaszthatatlanul szükséges. A közellátás terén teljesítendő feladatok másik részének az élelmezés és ellátás intézményes, vagyis állandó biztosítására kell törekedni. Tehát arra, hogy a learatás előtt álló termés gondosan betakarítottassék, a mezőgazdasági munkálatok zavartalanul folyjanak tovább és a proletárlátás ellátását az új gazdasági évben semmi veszély, vagy bizonytalanság ne fenyegetse.

Mindkét irányú tenai valónak a vezetés és irányítás központi munkáján kívül legfontosabb szerepe a vidéki direktóriumokra vár. A vidéki direktóriumoknak le kell magukról rázni a vádat, hogy akadékossgággal és tultengő hatalmaskodással megnehezítik a közellátás munkáját. A direktóriumoknak nagy simulékonyossággal és dolgozó készséggel kell belkapcsolódnia a közellátás munkájába, Egész erejükkel oda kell törekedni, hogy a közellátás központi szerveinek országos jellegű intézkedéseit azonnal hajtsák végre és be kell látniok, hogy rosszul értelmezett lokalpatriotiz-

musból nem szabad ezeket az országos intézkedéseket helyi érdekű ellenintézkedésekkel gyengíteni. Az élelmezés felhozatal fokozása, az élelmezéses vonatok gyors továbbítása, a proletár árucseres-akció továbbítása, a központi hivatalos kiküldöttek és megbízottak munkájának elősegítése, a direktóriumok felelősségei közé tartoznak.

A proletár ellátás intézményes biztosítása érdekében mindent el kell követni a direktóriumoknak, hogy a gabona termés betakarítása simán és zavartalanul történjék, a felesleg mindenütt a városi munkásság és a fővárosi proletárlátás ellátására, az ipari centrumokba kerüljenek. Ma határozottan az a helyzet, hogy egyedül a vidéki direktóriumok készségén múlik, sikerül-e a központi szervezet intézkedéseinek pontos és lelkiismeretes végrehajtásával a közellátás pillanatnyi zavarain enyhíteni s az új gazdasági év élelmezés szükségleteit a proletár ország részére biztosítani. A feladat nagysága és fontossága remélhetően fokozott munkateljesítményre készíti majd a direktóriumokat és a proletárság a napi élelmezés gondjai nélkül láthat a proletár állama belső szervezetének és az új termelési rendnek kiépítéséhez.

Az olasz és francia katonák véres összecsapása Fiumében.

Mindkét részről több halott, számos sebesült. — Nemzetközi bizottság vizsgálja meg a füstölő állapotokat. — Olaszország és Franciaország között feszült a helyzet.

Zagreb, július 9. A Fiumében tegnap lezajlott olasz és francia katonák villongásáról a következő tudósítást kaptuk:

A francia katonák provokációjára tegnapelőtt az olasz és francia fegyveres összecsapásokra került a sor, mely már majdnem befejeződött, amikor az olasz parancsnok a rend helyreállítására két hadihajó legénységét vezényelte a partra. Alig érték az olasz katonák szárazföldre, amikor

a franciák erős lövés alá fogták a gyanútlan olaszokat.

És amikor látták, hogy zavar támadt az olaszok sorában, nyomban előnyomultak. A megtámadt olaszok megrohanták a franciákat és akik elérték lemesárolták. Tíz franciát végeztek ki ily módon az utcán és körülbelül 100 sebesültje van a franciáknak. Az olaszok részéről egy halott és számos sebesült jelentenek. A harc a színes és fehér franciák leverésével végződött.

Az olasz katonákban indítványozták, hogy a kormány Fiuma tekintetében ismeresse el azt a rendelkezési jogát, amelyben a hatalmakkal megállapodtak.

Leibach, július 9. (Előre érkezett.) A Leibach-i távirati iroda jelenti: Este 8 órakor olasz katonai és füstölő ténkezesek közigazgatással magakarták támadni a Sacaliove francia hadihajót, amely a Zichy-szálló előtt hor-

gonyzott. Egy francia torpedónaszád tüzelni kezdett és több ember megsebesült. Erre az olasz katonák egy része a Baross-kikötőhöz ment, ahol a francia hadsereg élelmezési bázisa van. Az olaszok a 20 analitából álló francia őrséget megtámadták, nyolcan súlyosan megsebesültek, a többi elfogták. Az olaszok részéről ugyancsak több halott és sebesült volt. A zavargás a késő éjszeli órákig tartott.

Meg kell állapítani, hogy az olaszok sűrű oszlopokban álltak készenlétben a város minden utcáján. A fiumei önkéntesek Olaszországból nagy erősítéseket várnak.

Newyork, július 9. (Szikratávirat). A Newyork-Herald jelenti Párisból: A békeértekezlet több napi hallgatás után végre elhatározta, hogy megvizsgálja a fiumei zavargás okait. Már a múlt héten olyan hírek érkeztek Fiuméből, amelyekből az ott levő francia és olasz katonák közötti ellenséges viszony kiderült. A véres összecsapások arra indították a békeértekezletet, hogy Tittoni javaslatára nemzetközi vizsgáló bizottságot küldjön ki Fiuméba. Ebben a bizottságban Dummerell tábornok képviseli az Egyesült-

Államokat, míg Franciaországot, Nagybritanniát magasrangú tiszték képviselik.

Az olaszok tagadják azt a franciaké jelenléti, mely szerint a vasárnapi beszélőközésnél francia katonákat megölték és megsebesítettek volna. Olasz felhívatalos lap szerint a lövöldözést francia katonák kezdték. A franciák rájöttek az útra közönségére, mire az olaszok nekik mentek.

A lelőborodás Fiumében nagy és az amerikaiak elleni ellenszenvet a legnagyobb francia gyűlölet váltotta fel.

Newyork, július 9. Páriból jelentik: A diplomáciai feszültség Franciaország és Olaszország között komolyan tekintendő. Tittoni elutasítása előtt állítólag közölte az östönáncsal, hogy a fumei kérdésnek Olaszország kívánása szerint való rendezése feltétlen és gyorsan meg kell, hogy történjék.

Lyon, július 9. (Szikratávirat.) A fumei incidens megvizsgálására a szövetségesek legfőbb tanácsa bizottságot küldött ki, amely haladéktalanul Fiuméba utazik. A bizottság egy-egy francia, olasz, angol és amerikai tábornokból áll.

Preves beszéde az olasz kamarában

Lugand, július 9. Az Avanti közli Prevesnek nagy beszédét, melyet a kamarában mondott a szocializmus jövőjéről. Megállapítottam — ugymond — hogy egész Európa forradalmi hangulatu. Nemcsak Olaszországban, de a többi győzelmes államokban is nagy nyugtalanság nyilvánul meg. Mindenütt sztrájkoknak a munkások. Mellékes, hogy milyen háttérre van a sztrájkoknak: gazdasági, politikai, evolúciós, vagy forradalmi, ha egyszer nem lehet őket gazdasági úton megoldani és ha elintézésükre a legmesszebbmenő politikai, nemzeti és még inkább internacionális reformokra van szükség. Igazság, hogy a mozgalmakat a háború okozta, hogy a kormányok nem tudják legyőzni a kétségbeesítő drágaságot.

Egyes követelések megoldását oszakis az államok közös tevékenysége révén, azolidária kommunista együttműködő formában lehet megoldani.

Szükség van a proletáriátus nemzetközi tevékenységére. A szocialisták meggyőződésesen alapuló békét kívánnak, nem győzelmes békét. A békét biztosítani lehet jogi garanciákkal, míg a győzelmes békének erőszakos kényszer garanciára van szüksége. Versailles útja tehát nem a békéhez vezet, a népek szövetsége a győztesek szövetsége lesz, hierarchia alakul, amelynek célja és az entente póttitkója odavezet, hogy a szegényebbek a burzsoázijának erőseivé váljanak, hogy velük verjék le a szocializmust. A nemzetközi élet újból való elrendelésének szolidáris és közös tevékenységen alapuló létesítésére kell törekedni.

Az individualiztikus kapitalista termelési rendszer a teljes összeomlása küszöbön áll.

A kommunista rendszer, amely megszervezi a termelést és elosztást, életükségletté vált háború után. Az emberiség csak a szocializmusban és a szocializmusért fog ujjászülni.

Vörös tüntetések Varsóban.

Bécs, július 9. A Press Stimme közli varsói távirat alapján, hogy Varsóban e hó 3-án vörös események történtek. A kommunista gyűlésre hívták a földmunkásokat, akik a megjelölt időben a kommunista vezetésével csoportostul közlekedtek az országház épülete felé. A felvonuláskor lövöldözések látszólag, két ember meghalt, tizenhatalan súlyosan megsebesültek. A munkástanács felhívást bocsátott ki, amelyben tiltakozás bejelentése mellett általános sztrájkra hívja fel a munkásságot. A szocialdemokraták ugyanilyen felhívást adtak ki. Az üzemek legnagyobb részében szünetel a munka.

Jugoszlávia megkezdi a leszerelést

Lajbach, július 9. A lalbach-i távirati iroda jelenti: Mink a Slovenc-nek Belgrádból jelentik előkészületek vannak folyamatban azon célból, hogy a háborút legközelebb likvidálják és a leszerelést rögtön végrehajtsák. A hadügyminisztériumban rendszabályokat készítenek elő a leszerelésre és a hadseregnek békeelőzettságra való leszállítására. A leszerelés egyrésze július 11-én Péter király nevenapján kezdődik.

Az új tíz és huszkoronások e héten forgalomba kerülnek.

A Forradalmi kormányzótanács már régebben elmondta, hogy az aprópénzhiány enyhítése végett kisebb-pénzösszegekről szóló pénzjegyeket kell kibocsátani. E rendelet alapján került forgalomba a Magyar Postatakarékpénztár ötkoronás pénzjegye, most pedig a 10 és huszkoronás pénzjegyek kibocsátására kerül a sor. E pénzjegyek nyomása már megkezdődött és a jövő héten forgalomba kerülnek. Kiállításuk és külső képük valóban szép. A tízkoronás pénzjegy valamivel kisebb, mint az Osztrák Magyar Bank huszkoronás bankjegye volt; a tónusa kék, elsőrangú bankjegypapírra van nyomva, az elkészítés pedig minden tekintetben művészi. A pénzjegy egyik oldalán, a bal részen egy ideális proletár nő feje van, buzakalászközből alkotott körben. A nő fej alatt a következő felírás olvasható:

E pénzjegy utánzása törvény szerint qnttetettik.

A jobboldalon helyezték el a szöveget, amely így hangzik:

A Magyar Postatakarékpénztár bárki kívánságára e pénzjegyet tíz korona értékben átváltja más törvényes pénznemekre. Budapest, 1919 május 15. Pogány főellenőr. Gruber főfelügyelő, Duna főpénztárnok.

A huszkoronás pénzjegy tónusa szintén kék. E pénzjegy valamivel nagyobb az előbbitől, kiállításuk körülből azzal megegyezik. A kettő között a lényeges különbség az, hogy e pénzjegy szövege a magyaron kívül német, szlovák és ruszin nyelven is közölve van. A pénzjegyek hátán oldalán igazán szép diszítések között az érték feltüntetése látható. Elkészítésüknél grafikai szempontból arra voltak különös tekintettel, hogy olyan megoldást találjanak, amely a pénzjegy hamisítását lehetetlenné teszi. Sikerült is annyira bonyolult alapötvet alkalmazni, hogy a pénzjegyek utánzása teljesen lehetetlen. Megjegyzendő, hogy ez az alapötvet nemcsak, hogy nem zavarja a pénzjegyek külső szépségét, hanem jelentős mértékben emeli azt. Az új pénzjegyeket Helbing professzor az Iparművészeti Iskola híres grafikai tanítója tervezte. A munkálatokban az ország neves grafikusai is tevékeny részt vettek.

Arra való tekintettel, hogy az Osztrák Magyar Bank szabadalma ez év végével lejár e pénzjegyek kibocsátásával egyidőben a szabadalmát veszítette és likvidáló bank bankjegyeinek fokozatos bevonását megkezdi. A közönségnek így módjában van a még birtokában levő bankjegyeket próbált pénzjegyekre beváltani és megővni magát a régi bankjegyek elértéktelenedésével járó veszteségtől.

Értesülésünk szerint, a tíz és huszkoronás pénzjegyek kibocsátását a 100 és 1000 koronás pénzjegyek kibocsátása nyomon fogja követni.

HIREK.

1919. július 10. Csütörtök

A nap két 4 óra 12 perccel, nyugszik 7 óra 57 perccel. A hold két óra 5 óra 43 perccel, nyugszik 4 óra 1 óra 45 perccel.

— A forradalmi törvényszék ítéletei.

A forradalmi törvényszék tegnap tartott ülésében Schwartz Adolf és Hegedűs Györgyné benteamestereteket a fehér pénz el nem fogadásának vádjá alól elmentette. — Radványi Henrik kegyelmi alkalmazottat fegyver be nem szolgáltatása miatt 200 korona pénzbüntetésre ítélték. A fiatalokú több lopás elkövetése végett javítóintézetben eltöltendő négy évet, orgazdái pedig egy délvasuti kocsihoz és felesége pedig egy évre felüggesztett 6-6 hónapi fogházat kaptak büntetésül.

— A nagykanizsa-kerület népgazdasági tanács megalakítása. Hamburger Jónó a földművelésügyi népbizottság osztályvezetője tegnap táviratilag jelezte, hogy a kerületi népgazdasági tanács megalakítása végett néhány napon belül Nagykanizsára érkezik. Hamburger elvitára megérkezése holnapra várható.

— Nagykanizsa busellátása. A népgazdasági tanács közellátási osztálya tegnap táviratban utasította a városi intézőbizottságot, hogy a külföldről behozott és rekvirált marhákból csakis a budapesti főadagnak megfelelő jegyrendszer mellett fedezheti Nagykanizsa város marhahúszükségletét. Egyben utasította a népgazdasági tanács az intéző bizottságot, hogy a magánszemélyeknek kiadott vásárlási engedélyeket, amelyek sertéseknek Jugoszláviából való behozatalát voltak hivatva elősegíteni, vonják le. Ha annak e szükségessége forogna fenn — mondja a rendelet — hogy mégis a demarkációs vonalon túli sertésvásárlás, feltétlen elengedhetetlennek bizonyulna, akkor a beszerzés csakis kizárólag az árubeszerzési iroda útján eszközölhető.

— Ellélt vörös katonák. Tegnap ítélték a katonai forradalmi törvényszék azon 21 vörös katoná felett, akik a június 28-án Nagykanizsáról elindult menetszázaláj Andráscsoporijából, öntudatos proletárhoz nem illő módon önkényesen eltávoztak. A Zalaegerszegen székelő dandár katonai forradalmi törvényszék a 21 vadlott közül Horváth József, Megyesi Kálmán, Horváth Pál és Győre Imre vörös katonákat a zászlóaljtló való önkényes eltávozása és a menetből való lemaradás büntette miatt 1-1 évi fogházra, Csóka István, Krisztián György, Mészáros János, Varga Ferenc, Berke György és Mánfal Imre vörös katonákat szűkes büntette és a menetből való lemaradás miatt 3-3 évi fogházbüntetésre ítélt. A büntetés végrehajtását rögtön megkezdték.

— Körözött ellenforradalmárok. A budapesti ellenforradalmi puccsikérteket szervezői közül többen még szűkében vannak. Feltartóztatásuk esetén tartóztatandók és a politikai nyomozó osztályhoz Budapestre kiarendők. A szűkében levők a következők: Schweitzer Gyula volt százados, Szabias-Kompa János volt tartalékos főhadnagy, Szentiványi Adolf volt tartalékos hadnagy, Puyli László volt tartalékos főhadnagy, Csacsevics József volt tartalékos hadnagy, Senkenger Lajos volt szakaszvezető és Hindy István volt százados.

Az intéző bizottság ezután is figyelmeztet mindenkit, hogy a fehér pénz el nem fogadót torradalmi törvényszék elé állítják. A fehér pénz el nem fogadásával folytatott alávaló üzelmek végérvényes letörése végett felhívunk mindenkit, hogy mindazok, akiktől bárki is megtagadná a fehér pénz elfogadását, a megtorló intézkedés rögtön hathatós megtétele végett hozzák ezt aponnal tudomására az intézőbizottságnak.

— Az Intéző bizottság új ügyszabályaival. Ismételten előfordult védeések megismétlődésének elhárítása végett újból közöljük az intéző bizottság ügybeosztását: Az első, illetve elnöki ügyosztály, melynek hatáskörébe a politikai ügyek is tartoznak, a vármegyei és városi intéző bizottság elnöke Sneff József vezeti. A városi és vármegyei intéző bizottság elnökének helyettese és az első ügyosztály helyettes vezetője Bárány Antal. A második, illetve népjóléti ügyosztály vezetője Rauch Ferenc. A harmadik ügyosztály, melybe a közigazgatási ügyek tartoznak, Beck Soma vezeti. A többi ügyosztály Tólos és Balázs elvtársak felmentési kérelme és Kardos, valamint Brónyal elvtársak felmentése következtében megszűnt.

— Mikor érkezik meg az új szintársulat? A Fehér szintársulat, amely tegnapelőtt fejezte be Nagykanizsán működését, holnap utazik Keszthelyre. A társulat a játékterv szerint Keszthelyen huzamosabb időt fog eltölteni a aztán sorra veszi az összes balatoni fürdőket. A Fehér szintársulat, amely konzorcionális alapon működött, egy társadalmozott szervezeti szintársulat fogja Nagykanizsán felváltani, amely eddig technikai akadályok miatt nem érkezett meg még Nagykanizsára. A társulat most áll megszerzés alatt és — Budapestről volt értesülésünk szerint — csak a jövő hó elején fog városunkba megérkezni. A színészügyek direktóriuma legközelebb nyilvánosságra hozza a társulat tagjainak névsorát, amelyben több országos nevű színművész nevével fogunk találkozni. Természetes, a budapesti szintársulat nem a volt Polgári Egylet nagytermében fog működni. Azok a tatarozási munkálatok, amelyeket az intéző bizottság az arénában elrendelt, már befejezést nyertek és az új szintársulat az arénába költözik be.

— Hír a forradalmi törvényszékről. Kócza József, a nagykanizsai forradalmi törvényszék tagja új katonai beosztására való felkinttel beadta lemondását. Teljesen osztozunk Szemes elvtársnak, a forradalmi törvényszék elnökének Kócza elvtársról mondott véleményében, aki a beadott lemondásra a következőkben válaszolt:

— Sajnálattal olvastam lemondási kérvényét, mert nehéz és felelősségteljes hivatalának mindenkor örömmel, pontosan, kötelezettségudással tett eleget.

Kócza elvtárs utódjáról, eddig nincs döntés.

— A termelőszövetkezetek igénylései. A Mezőgazdasági Géphivatal az összes termelőszövetkezeteket figyelmezteti, hogy az igényléseket, rendeléseket bélyegzőjükkel és szabályszerű aláírásokkal lássák el. Csakia ilyen módon intézhetnek el gépekre, gépkalotrázókra és eszközökre vonatkozó rendeléseket az ellenérték azonnal való kiegyenlítés nélkül. Ugyanílyen módon kiadott rendeléseket kell azoknak az elvtársaknak magukkal hozniuk, akik a Géphivatalnál személyesen jelennek meg. Legcélszerűbb, ha az igényléseket a Termelőszövetkezeti Központok útján juttatják el a géphivatalokhoz.

— Házasságok. Dr. Naményi Ernő, néhai dr. Neumann Ede irabbi fia, Cigler Klárával házasságot kötött. — Kiss Ernő perlaki szemkórházi orvos házasságot kötött Horváth Irén tanárnővel. Horváth Pál perlaki telekkönyvvezető hányával.

— Szombathelyen minden civil napi fél liter bort kap. Szombathelyről jelentik: A városi intéző bizottság elrendelte, hogy a város összes 18 éven felüli lakosa részére nyilvános vendéglőkben és éttermekben naponta fél liter bor kiszolgáltatható. Ez a rendelkezés csak a civil lakosságra vonatkozott, amelynek kiegészítése végett a szombathelyi vörösörség parancnokai tegnap értesítette a vendéglőseket, hogy a napi fél liter bort a vörösörsöknek is kiadhatják. Az alkoholtalalom alól tehát, mely csak a fegyveres erőre vonatkozik, részben meg a karhatalmat is mentesítették.

— Ujabb 10%-ot engednek át Nagykanizsának a rekvirált élelmiszerekből. Nagykanizsa közellátásában, mely különböző intézkedésekből kifolyólag rohamlépésben halad a legválságosabb krízis felé, végre úgy látszik változás fog bekövetkezni és a fenyegető veszélyt elkerüljük. Az üres piacon és a megillegzetetlen magas élelmiszer árak Nagykanizsát, amelyet mint Kánaánt emlegettek Budapesten, az éhezők városává tették. Több jelentést terjesztett fel erről az intéző bizottság a közellátási népbizottsághoz, amelyben a termelőszövetkezetek felelőseit kérte Kanizsa ellátásának élelmiszere. Ezek hatása alatt a közellátási népbizottság Nagykanizsa város közellátási viszonyainak tanulmányozása céljából egy megbízottat küldött le hozzánk, aki városunk élelmiszeri viszonyairól jelentést tett Térti osztályvezetőnek. A való helyzet megállapítása után a közellátási népbizottság szükségessé látta a bajokat orvosolni és ezért megengedte, hogy a rekvirált élelmiszert 10%-ot Nagykanizsa város saját élelmiszeri céljaira fordítsa. A közellátási népbizottság távirati felhatalmazása, mely csak az első lépés Nagykanizsa közellátásának biztosítása érdekében így szó: Kiküldöttünk telefonjelentése alapján megengedjük, hogy a vármegye új természetű a város ellátására még rekvirálható tételből 10 százalékot felhasználhasson.

Szűrtel kiáltások. A Népgazdasági Tanács földművelésügyi főosztályának borgezdasági osztályához beérkezett jelentések szerint a szőlők állása jó közepes a megyében. Jelentékeny fagykár nem volt, az időjárás kedvező a szőlő fejlődésére, a peronospora ellen való védekezés folyamatban van. Nehézségeket okozott a permetezéshez szükséges mézsek az előteremtése. A szőlészeti kísérleti állomás megállapította, hogy az eddig felhasznált mézsmennyiségnek, a felerősze is teljesen elegendő a megfelelő bordói oldat elkészítésére. Szükség esetén a mézsmennyiségnek még egynegyed része is elég a rézgalic közömbösítéséhez.

— A sűrellátás új rendje. A sűrellátás biztosításáról és a sűrkészletek elosztásáról a Népgazdasági Tanács közellátási főosztá-

lyának illetékes ügyosztálya a következő értesítést adta: A rendelkezésre álló sűrkészletek elosztásánál eddig is az a szempont volt irányadó, hogy a proletáriátus különböző rétegei lehetőleg igazságosan jussanak sűrhöz: Ez a körülmény készítette az ügyosztályt annak megállapítására, hogy a sűrel elosztás eddigi kulcsán változtasson. Az új elosztási kvóta szerint a bányamunkások továbbra is napi egy liter sűrt kapnak. A hadsereg tagjai változatlanul hetenként kétszer fél-fél literet. Az ipari munkások kontingensét, a rendelkezésre álló készletek csekély volta miatt csökkenteni kellett. Eddig hetenként kétszer kapott fél-fél liter sűrt, ezután csak négyszer fog kapni fél-fél literet. Betegeknek és szoptató anyáknak hatóságos orvosi igazolásra utalják ki a sűrt. Hogy az igénylők sűrszükségletét minél biztosabban fedezhesék, eddigi sűrkivételüket megszüntették. Az összes készletet a belföldi szükséglet kielégítésére fordítjuk. A sűrellátás és sűrel elosztás, továbbá a kiutalásokat a Szeszterítők és Szesztermekek Hivatalának sűrszolgáltatója végzi a Népgazdasági Tanács közellátási főosztálya IX. ügyosztályának ellenőrzése és irányítása mellett.

Textilkrisz Angliában.

Bern, július 9. Angol lapok jelentik, hogy a textilkrisz Lancashireben újra kitört, mivel a már létrejött megegyezést a szervezett pamutszövőké végrehajtó bizottsága elvetette.

Párfügyek.

Az építőmunkások csoportjának vezetősége felhívja az összes tagokat, hogy 10-én este 6 órakor jelenjenek meg a szakcsoport helyiségében. Élelmiszeri könyvecskéjét mindenki hozza magával. Verem István elnök.

Hijumunkás vörös-katonák közül, kik a májusi munkabért még nem kapták meg a szövetség hivatalos helyiségében átvethetik.

Elvtársak! A borbély és fodrász alkalmazottak szakcsoportja felhívja az összes szakcsoportok vezetőseit és az összes szakcsoportok tagjait, hogy Kállóvits János borbély és fodrászmester Deák-téri üzletét bojkott alá helyezte. Egyben felszólítjuk az összes szakcsoportok tagjait, hogy Kállóvits János borbély és fodrászmester üzletét minden öntudatos elvtárs kerülje, mert a termelési biztos állat és velünk kötött kollektív szerződésben foglalt pontokat többszöri figyelmeztetés dacára sem tartja be. A fodrász és borbély alkalmazottak szakcsoportjának vezetősége.

A Magánalkalmazottak Szövetsége ma, csütörtökön d. u. 8 órakor Csengety-utca 2. sz. alatt igazgatósági ülést tart.

A cipész munkások és munkások szakcsoportja folyó hó 10-én 7 órakor rendez havi taggyűlést tartl. A tagok teljes megjelenését kéri a vezetőség.

Hijumunkás és diák elvtársak sportoló tagjai a mai napon d. u. 5 órai kezdettel gyűlést tartanak a szövetség helyiségében.

Hijumunkások és diák elvtársak! Kertgazdasági munkák végzésére lehet jelentkezni az hijumunkások hivatalos helyiségében, hol a feltételek is meg tudhatók.

A szocializált üzemek pénzügyi ellenőrzése.

A főosztály megszervezésénél irányadó szempontnak vették, hogy a csoport beosztásánál a főosztály teljesen a Népgazdasági Tanács, az egyes népbiztosságok szakosztály beosztásához alkalmazkedjék, mert csak így válik lehetővé az üzemek és intézmények ellenőrzésénél a tapasztalt hibáknak és hiányoknak kiküszöbölése. Ennek az elvnek szemeltartásával a főosztály a következő csoportokra tagozódik:

I. csoport: Általános vagy elvi jelentőségi ügyek, a Népgazdasági Tanács elnöksége és választmánya elé terjesztendő beszámoló, rendeletek és szabályzatok. II. csoport: földművelésügyi intézmények. III. csoport: bányászat és kőbányászat. IV. csoport: vas- és fémfeldolgozó ipar. V. csoport: általános gépipar. VI. csoport: mezőgazdasági gépipar. VII. csoport: faipar. VIII. Textil- és ruházati ipar. IX. Tégla és agyag ipar. X. Papírfeldolgozó ipar. XI. Bőr- és bőrfeldolgozó ipar. XII. Élelmiszeri ipar. XIII. Malomipar. XIV. Elektromos ipar és építőipar. XV. és XVI. Vegyészeti iparok. XVII. Közlekedési ipar. XVIII. Munkaügyi és népjóléti intézmények. XIX. Munkabérlő Hivatal és XX. Munkáselöltségi bizottság.

A Népgazdasági Tanács megállapította árpolitikai irányelveknek figyelembevételével a forgalomba kerülő javaknak a fogyasztó részére való ármegállapításával egy nyolctagú kollégium foglalkozik, amely részben az egyes csoportok árvizsgáló vezetőiből, részben a főosztály csoportvezetőinek köréből választott tagokból áll. Emeljeszerint a főosztály közel 150 ellenőrt foglalkoztat, akik május végéig kerekén 900 üzemet vagy intézményt vizsgáltak meg, azonkívül a rendes ellenőrzésen kívül az egyes csoportok különleges megbízatás vagy felhívás alapján is nagyszámú ellenőrzést végeztek.

Az árucseres akció a közellátás szolgálatában.

A közellátás biztosításának egyik legjobban bevált eszköze az árucseres forgalom. Ezt a Népgazdasági Tanács közellátási főosztályának XV. ügyosztálya (Eskü-tér 1. F. em. 47—48.) intézi. Az ügyosztály nagyarányú tevékenységéről és csereakció részleteiről a következő értesítéseket kaptuk:

Az Országos Proletár Árucseres — ez az árucseres-akció hivatalos neve — június hó elején indult meg. Az alapelv az, hogy egyenlő értékű élelmicikkért egyenlő értékű árucikket adnak. Ez a tulajdonképeni kommunista kereskedelem, ahol nem haszonért, hanem egyenlő munkateljesítményért bonyolódik le a forgalom. Maga a csereakció kettős irányú. Először is minden országos szervezet nélkül a pillanatnyi szükség enyhítését szolgálja. Az akciónak ez a része úgy bonyolódik le, hogy az illető közéleti munkástanácsnak, amely ipari és árucikket óhajt kapni, élelmet kell a megfelelő központoknak felszállítania. Ha a felszállítást igazolja, az ügyosztály a felszállított élelmiszerek értékének megfelelő értékű ipari, vagy árucikket utal ki a munkástanácsnak a közéleti szükséglete szerint. A csere tárgya csak zsír, vaj, szalonna, tojás és baromfi lehet. Tej

és a haditerméknyel rendelkezők alá eső gabonafélék csere tárgyal nem lehetnek. Zöldség- és főzelékfélék, valamint a — kontingensen felül beszállított vágómarhák után az osztály bizonyos kedvezményeket nyújt, de csereáru nem ad. Ez a pillanatnyi segítyt nyújtani kívánó csereakció igen nagy forgalmat eredményezett. Éppen ezért a nyugati pályaudvaron az akció céljaira külön raktárt voltak kénytelenek felállítani, de a forgalom növekedése folytán a szállítási osztállyal egyetértően legközelebb a többi vasúti és hajóállomásokon is csereáru raktárakat létesítenek. (Folyt. köv.)

9086—1910.

Hirdetmény.

A belügyi népbiztosság 121—1919. nb. sz. rendeletét egész terjedelmében az alábbiakban közhírré tesszük:

A Forradalmi Kormányzótanács 14. számú rendelete értelmében az Osztrák-magyar bank 50, 100, 1000 és 10.000 koronás bankjegyeit 1919. év júniusától 30. ávjai megadásig törvényes fizetési eszközzé szolgálják, befelfogva ezen bankjegyek folyó évi július 1. elsőjétől kezdődőleg érvényüket veszítik, azaz ily fizetéseket teljesíteni nem lehet, hanem ilyen bankjegyek vannak birtokában, azokat folyó évi július hó 1-től számított hatvan napon belül a postatakarékpénztár vagy bármely a Tanácsköztársaság ellenőrzése alatt álló pénzügyintézetnél vagy ezek bármely közéleti helyénél más azonos értékű bankjegyekkel becsereítheti. Jogában áll mindenkinek a felsorolt bankjegyeket a beváltásra tüdőző hatvan nap letelte után is birtokában megtartani, de azokat forgalomba hozni tilos. Aki 1919. évi

június hó 30-ika után a felsorolt bankjegyekkel fizet, azokat fizetés gyanánt elfogadják, felváltja, vagy a rendeletet bármilyen módon is játssa, forradalmi törvényszék elé kerül és azonfelül, hogy szigorú büntetéssel sújlik a nála talált összes ily bankjegyeket elkobozzák. Aki jelen rendelet ellen vétőt feljelenít, jutalom gyanánt az elkobzott összeg értékének felét kapja meg. Utaltom az intéző bizottságokat és a Vörös-Érség valamennyi parancsnokságát, hogy ezen rendeletet a legteljesebb zaklatásának elkövetésével ugyan, de a legerélyesebben és a legszigorúbban hajtsák végre, a rendelet megsejtésére és a megindított eljárásoknak hatételt 15 naponként összegezve az elkobzott pénzármányosság megjelölésével az Osztrák-magyar bank vezetőségének és a belügyi népbiztosságnak jelentésük be. Landler belügyi népbiztos.

Nagykanizsa, 1919. július 2-án.

A városi tanács intéző bizottsága.

APRO HIRDETÉSEK

Egy jékarban levő gyermekábraképi eladó. — Megtekinthető Nádor-u. 7. szám alatt.

Egy elsőrendű Rösler-féle „Mignon” szongora (rövid) eladó. — Bevehető Aczel Ignácnál, Fő-ut 8. sz. a.

Forgács féle Öngyújtó
 — ég mint a forgács! —
Tűz, bél, benzín, kizárólag:
Forgács R.
 dohányüzemében Magyar-utca 43.

Zala nyomdavállalat

Nagykanizsa

TELEFON: 76.

Üzleti könyvgyár, könyvkötészet, papírárukészítés. Mindennemű nyomtatványt a legizlésebb kivitelben készít és legpontosabban szállít.

ZALAI NÉPAKARAT

Alapkezelő és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Eszter-ut. 4. szám
Szociálisták és Híradóhivatali
telefonszám 79. | Nyomda 111.

A SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA MUNKÁSOK PÁRTJÁNAK
ALSÓZALAMEGYEI REGGELI HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Egyszeri ára 50.— koronás
Fél évre 25.— koronás
Egy évre 50.— koronás
Egy hónapra 7-80 koronás

Nagykanizsa város munkás-, katonai és földműves tanácsának Intéző bizottsága ma délután 4 órakor ülést tart. A városi Intéző bizottság ezúttal az üléselt mindig pénteken, úgy ebben az órában tartja meg.

Vörösek és fehérek.

A győzelemmel övezett, önfeláldozó vörös hadsereg pihen. Csapatait, miután néhány hét alatt kikergette a cseh rablókat Északmagyarországból, visszavonták. Visszavonták az entente megjelölt demarkációs vonalra, nem katonai vagy külpolitikai okokból, hanem azért, mert a Tanácsköztársaság meg akarja mutatni úgy az ország proletárságának, mint a külföldnek, hogy békét akar, békét teremt, békét csinál, elmegy az áldozatok legvégső határáig a békéért, ha ezzel az ország proletárságának pusztá léte érdekében nem kell kockáztatnia.

Amikor fegyverbe szólította a munkás szegénységet, akkor az ország népének léte forgott kockán. Ne felejtjük el, hogy a románok akkor a Tiszán akartak átkelni, a csehek Salgótarjánt ostromolták és eljártak volna Pestig, ha az ország szegénységének szervezett része puskáját, ágyúját és önfeláldozó forradalmi lelket nem szegzi a rabló hódítók elébe. Akkor megmutattuk a proletár-forradalom erejét. Megmutattuk úgy a mi országunkra törő rablóknak, mint a Párisban ülésző, békét hajtogató, de kizsákmányolást és erőszakot cselekvő gyűlölködőknek, az entente-nak. Fegyveres felkelésünk, szabadságharcunk eredményül járt: alkuba 'bocsátkoztak velünk. A kilátrendő északmagyarországi területekért megkapjuk a Tiszántúlt és a Délvidék egy részét, úgy ahogy azt a békekonferencia meg fogja határozni. Egyelőre. Addig, míg a terjedő győzelmes forradalom össze nem dönti a békekonferencia határozatait és föl nem szabaddítja az egész országot a dolgozók számára.

A Tanácskormányának el kellett fogadnia ezt az alkut. Nem akart folytatni, nem akart fölvenni egy végeláthatatlan háborút, ha a Tanácsköztársaság létét anélkül is biztosítani tudja. A Tanácsköztársaság intézményei és rendje még nincs teljesen kiépítve és egy ilyen tartós, nagy háborúra nem vagyunk be rendezkedve úgy, hogy kockázat nélkül viselhethők.

Arra azonban bőven erős a táborozó helyeire visszavonult vörös hadsereg, hogy a fehér ellenforradalom ellen megvédi az országot. Ez lesz most a hadsereg legközelebbi feladata.

Hírek jönnek mindenünne a megszállott területekről, hogy a visszavonul-

ásra készülő románok és szerbek, mindenütt a fehéreket szervezik maguk helyett. Ellenforradalmi közigazgatást és ellenforradalmár csapatokat akarnak visszahagyni mindenütt, ahonnan kivonulnak. És a gyászmagyarok, akik annyira szeretik lengetni a nemzetiszin zászlót, elfogadják a román, a szerb pénzt és támogatást, csak hogy kizsákmányoló hatalmukat, kiváltságait megtarthassák.

Nem kell tulbecsülni ezt a fehér világot, ami odaát most szervezkedik. Azok a fehér csapatok, amiről beszélnek, néhány ostoba és gonosz huszártiszt, néhány félrevezetett taknyos és egy csapat rablásra leső semmiházi bandája. Láttuk, legutóbb Pesten, meg több vidéki helyen, mit tud az ellenforradalom, mikor nekigyürkőzik. A vörös hadsereg, ezúttal áll az, amit oly végtelenen mondtak a világháború kitörésekor: be megy a koromába és rendet csinál a garázdálkodók között.

Fehér hadsereg ma nem lehetséges Magyarországon. Fegyelmet, harci képességet ma csak a szervezett munkásság szocialista csapataiban lehet tartani — és még ott is nehezen, a proletár-intelligencia és akarat teljes megfeszítésével. A fehér csapatok laza, kicsiny rablóbandák lesznek. Akitől ha megszedjük a lakosságot, hálás lesz mindenki. Vakmerő és könnyelmű kísérletekért aztán keserűen lakolni fognak.

A dolgos szegénység állama, a proletárállam pedig most ketűzött erővel lát hozzá, hogy a lakosságot jó közigazgatással, közoktatással, a városokat élelmiszerrel, a vidéket iparcikkkel láthassa el. E szervezet munkájában a vörös hadseregre támaszkodik. A fehér ellenforradalom minden vérszomját és nevetéses kísérletét izmos kézzel fogja visszaverni és letörni. Reszthessenek a fehér rablóvezérek és paprikajancsik!

A svájci szocialisták is csatlakoztak az általános sztrájkhoz.

Délelőszakor ország forrong. — Az Adria-kérdés megoldása. — A békekonferencia garantálja a románok által megszállott magyar területek kiáltását.

Bern, július 10. A svájci szocialista párt vezetősége tegnap Oltenben ülést tartott. Az ülésen indítványt terjesztettek elő, amely azt követelte, hogy a párt programját a maga teljes egészében revideálják. A határozatot 22 szavazattal hozta a pártvezetőség és ez nem jelent mást, mint azt, hogy a legközelebbi pártkongresszuson javáshoznák a svájci szocialisták csatlakozását a III. moszkvai internacionáléhoz. A pártvezetőség még kimondta, hogy csatlakozik azokhoz a tüntetésekhez, amelyekben egész Europa proletáriátusa tiltakozik az antant orosz politikája ellen. A párt ezzel a III. moszkvai internacionálé felhívásának tesz eleget, amikor július 21-ére elrendeli az általános sztrájkot a munkásság tömeges felvonulásával a város utcáin.

Berlin, július 10. A Berliner Tagblatt jelenté Luganából: Hivatalos jelentés szerint a római rendőrségnek sikerült egy anarchista összeesküvést megfúsztatni. Egy csoport anarchista összeesküvő éjjel a Pietro-Lato erődhez vonult és az ott álló rehamzászlóaljat megakarta nyerni a forradalomnak, hogy azután kézigránátekkel rávevessék magukat a városra és azt forradalmisítsák. A katonák az agitátorokat lövésekkel elűzték és a menekülők egy részét elfogták. A többieket a rendőrség tartóztatta le. Ez a hivatalos verzió.

Az Avanti azt állítja hogy az összeesküvés nem az anarchistáktól, hanem a nacionalistáktól indult ki, kik a kormányt akarták megtámadni, hogy helyébe nacionalista ker-

ményt ültessenek. Az Avanti jelenti továbbá, hogy a katonai hatóságok eddig a rohamzászlóalj 7 tisztjét és 92 emberét tartóztatták le a tervbe vett állanyseny gyanúja alatt.

Bécs, július 10. A Neue Freie Presse jelenti Luganából: Tegnapotól Délelőszakor országban, főképpen Rómában, Bresciában és Turinban a legáltalánosabb a polgári rend felbomlása. Több helyütt rálóttak a tömegre. Tarentóban az arzenál munkásai általános sztrájkot kezdtek. Utcai harcok folytak Páviában és Bresciában. Turinban győzelemes fémnunkás sztrájkot. Minden üzletet bezártak. Velencében sok üzletet kifosztottak. A fosztogatások a város széléen kezdődtek és a központban felgyújtottak. Több vidéki városból érkezett zavargások híre. Mindenütt megkezdtek az általános sztrájkot.

Berlin, július 10. A Lokalanzeiger jelenti Hágából: Tittoni miniszterelnök közölte, hogy az új olasz delegáció az Adria kérdés és az osztrák egyezmény teljes megelégedését fogja követelni.

Bécs, július 10. A parisi Figaro közli az entente és a magyar kormány között létrejött fegyverszüneti egyezményt és hozzátesszi, hogy a békekonferencia garantálja a románok által elfoglalt magyar területek kiáltását.

Bécs, július 10. A Reichspost kezli Jugoszláviában az utóbbi időben igen erős forradalmi szellem uralkodik. Egy Belgrádból Pancsovára történő csapatszallítás alkalmával a legénység egy hajóskapitányt és egy gyalogsági tábernekot a Dunába dobott. Indár

az ottlévő garnizon újoncai fellázadtak és a vasúti állomáson tartózkodó két századot meggyilkoltak. Csak erős fegyveres csapatoknak sikerült a lázadó újoncokat lefegyverezni és Eszékre szállítani. Egyébként az összes előjelek arra mutatnak, hogy a jugoszláv hadsereg a teljes felbomlás küszöbén áll.

Amsterdam, július 10. A Reuter ügynökség jelenti: A Newyork-Herald közli, hogy Németországban új nacionalizmus lángol fel és a szövetségesek az által, hogy a császár kiszolgáltatásához ragaszkodnak, erre a tüze elaját öntenek. Ugyanaz a napilap jelenti Párisból, hogy a franciák attól félnek, hogy Londonban az angol dinasztia befolyása, amely a Hohenzollernekkel rokonságban áll, enyhítőleg hathat a császárra kiszabandó ítéletre.

Páris, július 10. Anglia Watson őrnagyot küldötte ki a főmei eseményeket megvizsgáló bizottságba. Franciaország és Amerika már megneveztek megbíróit. Még olasz meghatalmazott nincs.

Newyork, július 10. Szikratávírást Párisból jelentik: A bizottság, melyet Fiuméba kiküldöttek, nemcsak a francia zavargások elveit tanulmányozza, hanem a megoldás módját is javaslatba hozza és valószínűleg javaslatot tesz a kizsákolás kérdései is, hol az elszakok fellépése nyugtalanító. Hivatalos értesülés szerint Fiumében huszezer olasz van, akik a legszükségesebb lépésre is képesek.

A budapesti munkástanács intéző bizottságának ülése.

Budapest, július 10. A budapesti forradalmi munkás és katonatanács 80-as intézőbizottsága csütörtök délután Bogár Ignác elvtárs elnökele alatt ülést tartott. A tárgyszorlat első pontja a gáz és villany árának felmérése volt. Barna Jenő elvtárs terjesztette elő azon javaslatát, hogy a gáz árát 1 korona 50 fillére emeljék köbméterenként és a 4 koronás gázadót szüntessék be.

Több felszólalás után Lengyel Gyula népbiztos elmondotta, hogy az áramelés nem szimpatikus a munkásság előtt, de az árpolitikáját az országos munkástanács és a szakszervezeti elnökök és titkarok ülése is megütközött. A proletárság nem követheti — mondotta — hogy bármely áru, vagy szolgáltatást önköltségen alul kapjon meg, mert azt jelentené, hogy a proletárium egyik része előskodik a másikon. Minden szolgáltatás árát annyiba kell megszabnunk, amennyibe az a proletárrállamnak kerül. Financziális téren csak majd annak idején a termelés fokozásával lehet teremteni. Ne nézzük — ugymond — a dolgot azon szempontokból, hogy mindegy, ha néhány millióval több vagy kevesebb bankjegyet nyomtat a proletár állam. Lelhetően gazdasági helyzet az, hogy a proletárságot valóssággal igazassuk a rendelkezésére álló pénzümővekkel, amelyekkel nem tud vásárolni.

Több hozzászólás után az intéző bizottság Varga Jenő elvtárs javaslatát fogadta el. A villany árát 40 fillérral emelték fel.

Több felszólalás után az ülés este 8 órákor véget ért.

Hivatalban az új cseh-szlovák miniszterium.

Páris, július 10. Prágából jelentik: Tusár miniszterelnök tegnap elfoglalta hivatalát és letette az esküt Masaryk elnök kezébe. A délutáni minisztertanácsban tárgyalta a kormányának a nemzetgyűlésen bejelentendő nyilatkozatát. Este a szövetségezt pártok parlamenti bizottságai gyűléstek Tusár miniszterelnököt. Kramarz volt miniszterelnök állítólag a cseh szlovák köztársaság párisi nagykövete lesz.

A külügyi népbiztosság vezetői.

Budapest, július 10. A külügyi népbiztosság közhírré teszi, hogy a külügyi népbiztosságot csupán Kun Béla, Balogh Elek és Alpári Gyula jegyezhetik.

Tizenhatedikén lép életbe a huszjegyrendszer.

A közellátási üzemek vezetője a város husellátásáról. — 30 deka hus fejenként és hetenként. — Megszűnnek a magánvágások. Nincs többé ácsorgás.

(Salát tudósítónktól.) Tegnap lapszámunkban megírtuk, hogy a népgazdasági tanács közellátási bizottsága utasította Nagykanizsa intézőbizottságát, hogy a jugoszláviából becsempészeti és a rekvirált marhákból csakis a budapesti fejadagnak megfelelő jegyrendszer mellett fedezhet Nagykanizsa város huszükségletét. A rendelet szerinti mindennemű állatfel- és husforgalmi bevezetése csakis az állat- és husforgalmi iroda utján történhetik.

Miután ezen rendelet folytán Nagykanizsa husellátásában nagymérvű változások állnak be, kérdést intézünk Nagykanizsa város jövőbeni husellátásáról a városi közellátási üzemek vezetőjéhez, aki munkatársunknak a husellátás átszervezéséről a következőket mondotta:

— A népgazdasági tanács rendelkezésére a végrehajtására az előmunkálatok már folynak. A huszjegyrendszer július 17-én, vagy 16-án lép életbe, ami végre elejét fogja venni annak a sok panasznak, amely a mai viszonyok mellett felmerül. Nagykanizsa lakóival fejenként és hetenként 30 deka husi kapnak. A husjegyek nyomtatása a napokban elkészül. Hátra volna még az újrendszerű husellátás megszervezésénél a hatósági állatfelhajtás szabályozása, ez azonban a népgazdasági tanács rendelkezése folytán már nem tartozik a hatáskörünkbe. Ugy a felhajtás, mint a husellátás különben rendezése, az állat- és husforgalmi iroda ügykörébe menő, mely a szükséges husmennyiséget vásárlás és rekquirálás utján fogja előteremteni.

— Ezzel a lépéssel Nagykanizsa husellátása államosítva lett, ami természetesen maga után vonja azt a helyzetet, hogy a husmanipuláció kleszen a mézárások kezébe. Az egységes vezetés lehetővé teszi, hogy ezenül a vágásokat is egységesítsék. Július 17-ével Nagykanizsán már csakis központi vágás lesz. Tilos minden magánkezdeményezésű állatfelhajtás.

— A központi kezelés folytán a huszárak, hivatalos áloszidhelyek, a mézárások pedig az állat- és husforgalmi iroda egyszerű alkalmazottjai lesznek, akik bizonyos percben részesülnek. A husellátás úgy fog történni, hogy az egyes üzemek illetve magánosok bejelentik, hogy melyik mézárásnál kívánnak vásárolni a beérkezett jelentések alapján az egyes huszáraknak annyi husi utalnak ki, ahány jelmező volt. Természetesen a mézárások az átvett husmennyiséget a husjegyekkel utólag elszámolják. Az üzemek munkásainak, husellátása jegyzék alapján fog történni, oly módon, hogy az üzemek megbízottai az egész üzem munkásainak járandóságát egyszerre veszik át.

HIREK.

1919. július 11. Péntek

NAPTAH.

A nap két 4 óra 13 perckor, nyugasik 7 óra 55 perckor.

A hold két d. u. 6 óra 20 perckor, nyugasik d. u. 2 óra 24 perckor.

— Kinevezés. A közoktatásügyi népbiztos Hársing István tanítót a nagykanizsai volt kegyesrendi főgimnáziumhoz ideiglenes rendes tanítónak kinevezte.

— 3-nap mulva megszűnik Alsózalamegyében a szeszitalalom. E lap hasábjairól mi sürgöttük először a szeszitalalom felfüggesztését, illetve a korlátozott italmérés megengedését, amikor az adta az impulzust, hogy egy népbiztosi rendelet alapján a Dunántúl összes városában már húsznaposabb idő óta naponta és fejenként fél liter bort utalnak ki a felnőtt lakosságnak. Mint értesültünk 3 napon belül Nagykanizsán is megszűnik a szeszitalalom. Lukács kormánytanácsai biztos elvtárs kijelentette, hogy abban az esetben, ha a szeszitalmat felfüggesztő rendelet 3 napon belül nem érkezik meg, úgy saját felelősségére a szomszédos szombathelyi és kaposvári eljárásához hasonlóan utalja a vendéglősöket, hogy felnőttek részére naponta fél liter bort kiszolgáltathatnak. A vizsziációk elkerülése végett a megyei intézőbizottság a borkiosztásokba ellenőrző-rendszert vezet be, melyek a módozatai azonban még nincsenek megállapítva. Vendéglősök figyelmébe. Értésitem az Alsózalamegye területén levő, a vendéglős szövetségünkhöz tartozó szaktársaimat, hogy Lukács Gyula kormánytanácsai biztos elvtárral folytatott beszélgetésem szerint a megyei intéző bizottsághoz a szeszitalalom felfüggesztésére vonatkozó rendelet még nem érkezett meg. Mindennek ellenére a kormánytanácsai biztos elvtárs kiltatába helyezte, hogy ha 3 napon belül az előtte ismeretlen technikai okok folytán az idevonatkozó rendelet nem is érkezik meg, saját hatáskörében fog a szeszitalalom felfüggesztéséről intézkedni. A borkimérés módozatait, illetve mikéntjét a lap hasábjain fogom a szaktársakkal tudatni. Antal Jenő az alsózalamegyei vendéglős szövetség elnöke.

— Mész és tűzifa igénylés. Felhívtnak mindazon szaknak, melyeknek üzeméhez tűzifa és mészanyagra van szükség, hogy az irányu mérsékelt igényüket három napon belül a helybeli ipartestületnél jelentésük be. Az ipartestület elnöksége.

— Ifjmunakások kiállítás. Szeptember elején a dunántúli ifjmunakasság kongresszust fog tartani, melyen megbeszéli közös ügyeit, megteremt a szoros összefüggést az egyes csoportok közt és megállapítja az elveket, melyekben az ifjmunakasszágjónak a Dunántúl különleges viszonyokat igazolnia kell. Ugyanakkor a dunántúli ifjmunakasszág, mely Győrben székel, kiállításat akar rendezni ifjmunakások munkáiból és képzletmónyeiből. Szóba olyan munkák kerülhetnek, melyeket ifjmunakások készítettek és minőségük, elkészítési módjuk, izléses voltak a kiállításra érdemesit. A mű lehet, akár melyik szakmába vágó: fém-, fa-, vagy bőrmunka, szobor, festmény vagy rajz, nemkülönben fotográfia vagy bármely más munka, melynek elkészítéséhez tudás, izlés és ügyes kéz szükséges. Közlebbi felvilágosítóakkal a titkárság szolgál. Felhívjuk az ifjmunakásokat, hogy minél számosabban pályázzanak.

Az intéző bizottság ezután is figyelmeztet mindenkit, hogy a fehér pénz el nem fogadott forradalmi törvényszék elé állítják. A fehér pénz el nem fogadásával folytatott álváltoztatások végérvényes letörése végett felhívunk mindenkit, hogy mindazok, akiktől bárki is megtagadná a fehér pénz elfogadását, a megtorló intézkedések rögtön hatályos megtétele végett hozzák ezt azonnal tudomására az intézőbizottságnak.

— A nagykanizsai diákok mint kerizgazdasági munkások. A nagykanizsai ifj. munkások diák-csoportja lelkes tanujelét adta a proletárállamhoz való derék ragaszkodásának. Az aratási munkálatoknál hiányzó kerék pótlására önként jelentkezett több diák, aminek hasznosságát az ifj. munkások vezetője felismerve lépéseket tett, hogy a budapesti fogmunkások akciójához hasonlóan megszervezze a nagykanizsai diákok arató-századát. Sajnos az a kísérletelés a munkaadók szándéka miatt hajótörést szenvedett. Ujabbban a diák-csoport vezetősége módosította az arató-század tervét és úgy határozott, hogy a diákokat kisebb csapatokban kertgazdaságokban helyezik el. Már folynak a tárgyalások a termelőszövetkezetekkel s kilátás van arra, hogy a kanizsai diákok vagy Ormód-pusztán, vagy Fenéklakon helyezkedjenek el. A diákok munkája kapálás, gyomlálás, üntözés, vagy rovarirtás lesz. Igen jó alkalom ez az akció arra, hogy a szegényebb sorsú diákok vakációjukat par excellence töltsék el és megismerkedjenek az ugynevezett fizikai munkával is. Az ifj. munkások diák csoportjából, melynek 300 tagja van, ezideig 25-en már jelentkeztek. Az első csoport utabandítása a jövő hétre várható.

— Borsfai 3 évi fegyházra ítélték. Zalaegerszegről jelentik: Borsfai János vörös katonát felett, aki e. hó elsején szolgálati fegyverével apósát és anyósát agyonlőtte, tegnap ítélték a dandár forradalmi törvényszék. A bizonyítékok és tanuvalomások alapján a bíróság a gyilkosság vádját emberöléssel minősítette át és figyelembe véve a vádlott Borsfai János szerencsétlen házasságát és a fronton, valamint fogságban kiállt szenvedéseit, Borsfai 3 évi fegyházra ítélt. Az ítélet jogerős.

— Az alsózálamegyei siketnémák elhelyezése. (Pályázat hirdetés siketnémák számára) A Veszprémben szeptemberben megnyíló siketnéma-intézet f. osztályába felvételnél nemre való tekintet nélkül Alsózálamegye és Zala megye területén élő, olyan 7—10 éves korban levő, épeszü siketnémák, akik siketen születtek, vagy 4 éves koruk előtt siketültek meg s a siketnéma-külvilágban más foglalkozásban nem szenvednek. Pályázati kérvények a közoktatásügyi népbiztossághoz címeltve, az idő rövidségére való tekintettel az intézet vezetőségének a címére sürgősen, de legkésőbb augusztus elsejéig beküldendők. Mellékelni kell a születési-anyakönyvi kivonatot, hímeltetési bizonyítványt és a szülő vagy az anyó, évi jövedelméről szóló hivatalos bizonyítványt. Kívánatos, hogy a szülő a gyermeket az intézet vezetőjének bemutatassa, mert a felvételnél az augusztusig bemutatott gyermekek előnyt nyerne. Érdeklődők Veszprémben, a Dávid árkházban jelentkezzenek. Molnár Antal siketnéma-intézet vezetője.

— Adakozás. Finta József elvtárs a 30. vörös gyalogezred szervező csoportjának parancsnoka tegnap 25 koronát küldött be szervezőbizottságunkhoz jótékony célra. Az összegét átadtam a városi intéző bizottság népbiztossági osztályának vezetőjéhez.

— Névmagyarosítás. A belügyi népbiztosság megengedte, hogy Klein Jenő nevét Kovács-ra változtassa.

— Hivatalos személyek különkocsija a Déli Vasutnál. A Déli Vaspálya társaság Budapest-nagykanizsai vonalán közlekedő és délelőtt 6 óra 20 perckor, illetve délután 2 óra 5 perckor a Déli Vasutról induló 206, illetve 210. számú személyvonatokhoz egy „Hivatalos személyek” felírtatott kocsi van csatolva, amelyet csak az vehet igénybe, aki erre a célra rendszeresített nyolcad iv nagyságú sárgaszínű állandó, vagy egyszeri használatra, érvényes igazolvány, birtokában van. Ezt az igazolványt a Budapesti szolgálati ügyben utazó civil utasok részére a budapesti Déli vasúti állomásfőnökség, a katonai utasok részére a XX. rendészeti vasúti őrszázadparancsnokság I. Fehérvár-ut 11—18. szám délelőtt 8 órától délután 2 óráig a hivatalos kiküldetést igazoló, a hadügyi népbiztosság, vagy a vörösovozság országos főparancsnoksága, illetve a budapesti vörösovozság hadosztályparancsnokság által kiállított és kerek blyegzővel ellátott okmányok (menetlevél, nyit parancs) fölmutatása ellenében állítja ki. A katonai személyek, akik esetleg az új folyamán kapnak sürgős megbízatást, hogy a délelőtt 6 óra 20 perckor induló vonattal elutazzanak, a sárgaszínű igazolványt a Déli vasúti 80. számú rendészeti vasútorosztály irodájában (volt pályaudvarparancsnokság kapják) meg. Kelenföld állomáson katonai személyek a hivatalos kocsiába már nem szállhatnak be. Az utazást vidéken megkezdő összes igényesültaknak az ottani állomásfőnökség állít ki sárga igazolványt.

— Pótbóll. A nyári idény legérdekesebb labdarúgó mérkőzése vasárnap délután játszódik le a katonarégi pályán. Ezúttal a szombathelyi MÁV Haladás és a Tornaegylet csapatai állanak egymással szemben. Elérhető a kanizsai erőknél jól össze kell magukat szedniük, hogy valami eredményt érhessenek el. A mérkőzés iránt nagy az érdeklődés. Jegyek a Hirschler lözsdében kaphatók. NTE tagok Szerbnél, Ifj. munkások szervezőbizottságunknál kedvezményes jegyhez juthatnak.

— Sárnallékiek helyreállított a rend. Az Országos Vörös Órásg főbizottságának egy karhatalmi különítménye Wagner Ferenc és Szijgyártó Miklós elvtársak vezetésével a f. hó 5-én délután kivonult Sárnallék községbe, hogy a Forradalmi Kormányzótanács ama rendelkezését, hogy minden községben a Munkás-, Katona- és Földművelésügyi Tanácsa felállítandó, érvényt szerezzen. A sárnallékiek mindegyike a legszívósabb ellenállást tanúsítottak a Tanácsoktatótársaság rendeleteivel szemben. Ennek oka egyszerű az, hogy félrevezették őket, másrészt az egyszer már megválasztott Tanács feloszlását személyi okok idézték elő. A kivonult különítmény támogatásával Pál Sándor és Kiss Géza elvtársak, a járási Direktórium tagjai f. hó 6-án vasárnap délelőtt 11 órára négyülést hívtak össze a falu lakosságát, ahol szép szóval megmagyarázták a lakosságnak, hogy helyesebben tesznek, ha a rendelkezéseket betartják. A beszé-

deknek meg volt a költő hatása. A gyűlés után rögtön megalakult a helyi tanács, amelynek elnöke jóllátás mellett megígérte, hogy vigyázni fog arra, hogy a hatóságok minden rendelkezését pontosan végrehajtsák. Nyomban megkezdődött a marhaállomány összeírása, melynek eredményeképpen az előírt 5%-ot (20 drb.) f. hó 7-én már be is hajtották a közeli Gizella-majorba. Mint illetékes helyről értesülünk, a kirendeltség a lehető legbarátságosabban bánt el a lakossággal, kerülni akarván minden komolyabb összetűzést és felesleges véronált.

Orosz blokádot megszüntetik.

Amsterdam, július 10. Párisból jelentik: A legfőbb gazdasági tanács levelet kapott Sir Maurice Hankeytől, aki a négyes tanács titkára volt. Hankey közli, hogy a szövetségesek nem akarják a békeszerződés után is fenntartani a bolsevista Oroszország ellen elrendelt blokádot.

Pártügyek.

Az élelmezési ipari munkások csoportja holnap délután 6 órakor gyűlést tart a Munkásokotthonban, mely időben a dohány kiosztást is eszközöl. Kérjük a férfi-tagokat, hozzák magukkal a dohányjegyet és lehetőleg aprópénzt. Megjelenés kötelező. — A vezetőség.

A biztositási tisztviselők júliusi dohányjukat ma délelőtt 11—12 óráig az Első Magyar Irodájában Rogonyi Gyula elvtársnál átvehetik, de csakis a júliusi dohányjegyet beszojgáltatása ellenében.

Szervezett vasutas férfi nyugdíjasok figyelmébe. Ma és holnap dohánykiosztás. Fizetéstül aprópénzt hozzanak. Tagsági igazolvány és dohányjegyet elhozandó. Lasky.

A szabómunkások szakcsoportja felhívja mindazon férfitagjait, akik dohányra igényt tartanak, hogy ma este a Kaszinó helyiségében 6—7 óra között dohányjegyet ellenében a kiutalt kvótát átvehetik. A vezetőség.

A szállodal éttermi és kávéházi munkások helyi csoportjának vezetősége felhívja azon 18 éven felüli tagjait, kiknek dohányjegyük nincs, hogy még a mai nap folyamán jelentsek be a szervezet irodájában. Együttel felhívjuk a tagokat, kik havi zsiárjárólukat a szakcsoport elvtársainak felvételére, ebbeli szándékukat ugyancsak minnél előbb jelentsek be. Bevásárlási könyvüket hozzák magukkal. A vezetőség.

Husipari munkások, akik a 18 évet meghaladták, ma este 8 órakor jelenjenek meg trafikjuk átveletéért. Minden szaktárs mindkét júliusi dohányjegyet hozza magával, mert jogynélkül nem lesz kiszolgáltva. A vezetőség.

Famunkások! Ma délután 5 órakor a Munkásokotthonban minden dohányzó famunkás átveheti júliusi dohány részét, dohányjegyet ellenében. Mindenki gondoskodjon aprópénzről. A vezetőség.

A kereskedelmi alkalmazottak szakcsoportja értesíti tagjait, hogy dohánykiosztás 11-től 14-ig tart. Dohányjegyet ellenében van a dohány kiosztás. A vezetőség.

Az árucseres akció a köz- ellátás szolgálatában.

Ittől az akciótól teljesen függetlenül, de azzal párhuzamosan folyik az ország rendszeres megszervezése a cserekeid céljaira. Eddig öt megyében és pedig Zala, Telsa, Fehér, Vas és Veszprém megyékben szervezték meg a hatósági csereboltokat. Az Országos Proletár Árucseres e megyék ipari és járási centrumaiban fiókokat állít fel. Minden fiók kétirányú tevékenységet folytat. A gyűjtést az Országos Központi Hitelszövetkezet bonyolítja le megfelelő szakkörökkel. Ez a szervezet veszi át az egyesektől és községektől az élelmicikket és gondoskodik azoknak külön élelmiszer vonatokon való elszállításáról. Az átvételkor kifizetik a csereboltoknak az élelmiszer egyenértékűt és irásbeli utalványt adnak nekik a kifizetett értékről. Ez az utalvány feljogosítja az illetőt, hogy a fiók elosztó helyén, melynek forgalmát a Hangya bonyolítja le, ugyanannyi értékű élelmicikket bevásároljon. A vásárlás meghatározott aránykulcs szerint történik, mert egyes cikkekkel csak bizonyos mennyiséget lehet vásárolni. Például 100 korona értékű élelmicikkért a cserebolt fél kilogram sós, 1 liter pejtéleumot és 12 korona értékű dohányt kaphat. Az érték többi részét más iparcikkekkel, háztartási vagy szerszám-árukkel és ruházati cikkekkel vásárolhatja le. A fiókok a legszigorúbb központi ellenőrzés alatt állanak, hogy a megállapított hatósági áratok pontosan betartsák.

Az egyes fiókok részére szóló küldeményeket zárt ipari vonatok szállítják le, s ugyanezek mint élelmiszer vonatok jönnek vissza a beszerzett élelmicikkkel. Hogy mily nagy gazdasági szükségletet elégít ki az Országos Proletár Árucseres, legjobban igazolja, hogy a szervezés első hónapjában, amikor még az akció kifejtését sok helyi és személyi akadály zavarta, máris körülbelül száz millió korona forgalmat bonyolított le. Az akciónak sikerült egyes nehézségeket is sikeresen leküzdölni. Így a cserebolt nem képes vásárolni és földmívelés szegénység részére és a készlet bizonyos hányadát biztosították, mely csere nélkül áll rendelkezésre. Itt a vidéki direktóriumoknak a legteljesebb hatáskört adták úgy az ellenőrzése, mint a kiutalás dolgában. A csereakció sokoldalú és eredményes tevékenységének folytatásaképpen a közel jövőben az egész országot behálózza majd fiókokkal, nyilvántartja az ipari és árukészleteket, a rendszeresen vezetett statisztikával lekötő teszi a szükségletkielégítést és az annak megfelelő áruelosztást. Ez az akció végleg meg fogja szüntetni a magánkereskedelmet s így az Országos Proletár Árucseres a jövőben a kommunista gazdasági rend egyetlen kereskedelmi módja lesz.

Forgács féle öngyújtó

— ég mint a forgács! —

Tűzkő, ből, benzín, kizárólag:

Forgács R.

dohányüzsdájában Magyar-utca 43.

A vidéki villamos- telepek reformja.

A szociális termelés népbiztonságának energiagazdasági szakosztálya most veszi át a tanácsköztársaság számára a vidéki elektromos telepeket. Az átvételt kiküldött szakértők eszközlik. A szociális termelés népbiztonsága az energia gazdasági szakosztály közvetlen felügyelete alatt tudvalevően központi áramfejlesztő üzemvezetést létesített. A most átvételre kerülő telepek ügyeit közvetlenül ez a szerv fogja irányítani és intézni. A központi áramfejlesztő üzemvezetőségnek három csoportja van és pedig: I. Siemens-csoport, II. Ganz-csoport, III. Tréscsoport. A vidéki telepek a szerinti, hogy a Siemens-cég, a Ganz-gyár, vagy a Részvénytársaság villamos és közlekedési vállalatok számára" cég létesítette, ezekbe a csoportokba lesznek beosztva.

Az üzemi anyagellátás egyébként máris központosítva van a három csoport kezében. A feltárolás az egyes villamos telepeken most folyik. A telepek mind üzemben vannak.

A villamos telepek átvétele és központi irányítása lehetővé fogja tenni a vidéki áramfejlesztő telepek áramszolgáltatásának szélesebb körzetekbe való kiterjesztését. Az egyes telepek részről máris nagyobb szabású terveket küldenek be az energiagazdasági szakosztályhoz, amelyek az áramszolgáltatás kiterjesztését és főleg a falu és a mezőgazdasági üzemek elektrifikálását célozzák.

Sor kerül a villamos áramtarifa egységes rendezésére is. Egyelőre a téren a rendezés csak átmeneti lesz és csupán a legnagyobb visszásokot fogja megszüntetni, mihielyt azonban az egységes hálózat az egyes irányítás nyomán megvalósulhat, az egységes tarifa végleges megállapítása is aktuálissá fog válni.

A kisvasutak építő programja.

Megkezdődik a 450 kilométeres gazdasági vasutahálózat kiépítése.

Az ország gazdasági fejlődése érdekében elengedhetetlen sürges szükségesség volt, hogy a gazdasági, mező- és iparvasutakat, termelésünk fontos eszközeit a magánérdekeltség keréből kiemelve, a közönség nagy előjainak szolgálatába állítsuk. A szociális termelés népbiztonsága a kisvasutak ügyében igen fontos intézkedéseket tett. Az intézkedések végrehajtásával és a kisvasutak építő programjára vonatkozóan a gazdasági, mező- és iparvasuti főosztály vezetőjétől a következő információkat kaptuk:

Tevékenységünk mindenekelőtt a termelés folytonosságának zavartalan fenntartására irányult. Elsősorban a meglévő üzemek szükségleteit kellett leedzünk a kisvasuti anyagok készleteinek felkutatásával, a sínek, mezdonyok, csillék, sodronykötélpályák nyilvántartásba vételével pedig anyagnyilvántartásunkat kellett biztos alapokra fektetni. E célnak biztos elérhetése érdekében foglalkoztunk a kisvasuti anyagokat előállító gyárak működésének egyégesítésével is és a gyárak között szoros kontaktus teremtetünk. A termelés egyéges irányítására a gyárak központi vezető szerve a szociális termelés népbiztonságának gyártási csoportjától nyeri általános utasításait, míg a társult és elkészülő kisvasutak

anyagok feletti diszpozíciót tőlünk kapja meg.

A rendelkezésre álló kis készletek mellett átvonasságot és igen nagy ellenőrzést kívántak meg az anyagok kiutalásának kérdésében. A termelés folytonossága és szakszerű fejlesztése a készletek lehető bővítését követeli meg. E cél érdekében az illetékes népbiztonságok faktoraival történt megállapítás után adtuk meg árának a volt es. A kir. hadügyminiszterium által stornirozott telepeknek további gyártására vonatkozó utasításokat és biztunk meg a hadügyi népbiztonsággal egyetértően közegeinket azzal, hogy a megállapított kvóta szerint bennünket a beszerzési anyagokból megillető kisvasuti anyagok hazaszállítása ferszozottassék. Ez akciónak eredményeképpen eddig 240 vagonos ilyen anyag beérkezéséről számolhatunk be.

Mindeme készletek azonban nem lettek volna elégségesek ahhoz, hogy csak a legközelebbi jövő szükségletét is fedezhessék. Ezért az illetékes népbiztonságokkal karöltve és a népbiztonságok által támogatva minden elkövetünk aziránt, hogy Német-Ausztriából és Németországból új anyagok behozatalát lehetővé tegyük. Reméljük, hogy a kisvasuti anyagok rövid időn belül rendelkezésünkre fognak állani és készleteinkkel nemcsak a legszükségebb bányai és erdei üzemek szükségleteit tudjuk ellátni, hanem az ország mezőgazdasági és ipari, valamint közellátási érdekeit szolgáló közfalgalmu, mintegy 450 kilométer hosszú gazdasági vasutunk létesítéséhez is hamarosan hozzájárhatunk.

A bánya és erdőüzemek, közellátási és népjóléti intézmények kisvasuti anyaggal való ellátásáról a rendelkezésre álló készletből gondoskodunk. A főváros és a város hadsereg ellátása érdekében üzemben álló nagytényri serteszkizáló céljára megfelelő mennyiségű anyagot és kocsit bocsátunk rendelkezésre. Az országos Lakásdirektórium kialakítását építő akciója és az építési direktórium budapesti és környéki lakásakciójának céljára iparvasutak létesítésére anyagot utalunk ki.

A mai súlyos viszonyok között, amikor csak csekély készlettel rendelkezünk, egyéddel a szociális termelés kipróbált módszerével, a koncentrációval és a kooperációval elégetünk el eredményt és csak ilyen módon szüntethetjük meg azokat a vizsáságokat, amelyeket a kisvasutak terén eddig a kapitalista üzleti verseny és a termelés szervezettensége okoztak.

**Tíz éves leányka mellé keresetű
jobb német leány. Cim a kiadóhivatalban**

ELADÓ egypár teljesen új 38-as számú női fekete félcipő, Csengeri-utca 10. szám alatt.

Egy jókarban levő **gyermekjáték** kocsit eladó. — Megtekinthető Nádor-u. 7. szám alatt.

TÜZKŐ

minden mennyiségben
kapható: **GARAMVÖLGYI**
és **SZEMERE** dohány-
nagyáruháiban!

ZALAI NÉPAKARAT

Alföldi központosság és kiadóhivatali
Nagykanizsa, Sagar-ut. 4. szám
Közreműködés és kiadóhivatali
teljesítés 76. 1. Nyomda 111.

A SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA MUNKÁSOK PÁRTJÁNAK
ALSÓZALAMEGYEI REGGELI HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Egyszeri ár... 20 —
Fél évre... 45 —
Egy évre... 80 —
Két hónapra... 15 —
Három hónapra... 25 —
Egy évre... 45 —

Felhívás.

Felhívom az összes politikai megbízottakat, akik akár a népbiztoságok, akár a Népgazdasági Tanács, vagy valamelyik propagandá központból küldettek ki, hogy nálam 3 napon belül okvetlen jelentkezzenek. (Városház 1. emelet 9. ajtó.)
Nagykanizsán, 1919. évi július hó 11. én.

LUKÁCS GYULA
Kormánybiztos

A munka ára.

A kapitalista társadalmi piacán az emberi munkaerő volt mindig a legolcsóbb portéká.

A tőkésök önkényuralma a bérszolgálat igájában tartotta a munkásokat, a kapitalista önzés kíméletlenül kiszákmányolta a dolgozó proletárt. A vagyon urai arra használták fel a tulajdonukba jutott munkaeszközöket, hogy kényszermunkához bilincseljék a proletárságot és a holt számmal legázzák az élő munkást.

A gyárak agyonhajszolt páriái, a nagybirtokok meggyötört jobbágysai, a műhelyek és irodák szürke robotosai éhbéret adták el munkaerejüket; a munkanap hossza, a munka intenzitása s a munkaerő termékenysége csak a tőkés aranyhegyét gyarapították.

A munkabér bármely formáját használták is a tőkésök, az időbér és darab bér egyaránt a kiszákmányolás céljait szolgálta.

A proletárradicalizmus diadala kiteljesedett osztályharc eredményeképp végre a politikai hatalommal együtt a gazdasági hatalmat is a munkásság kezébe juttatta. — A proletáriátus megfosztotta a tőkésjédtől a burzsoáziát. Megszüntette a kiszákmányolást s az uralkodó osztály, a szervezett munkásság abba a helyzetbe jutott, hogy a termelő eszközök birtokában most a munka megkönnyítését is biztosította.

A rendszeretlen anarchiztikus tőkés termelést egységesen szervezett társadalmi termelés váltotta fel, ahol nem a profit, hanem a produktivitás elve uralkodik, — s a kiszákmányolás helyett a dolgozó jólétének és uralmának biztosítása a munkáltatás célja.

A kommunista társadalmi rendszer, ahol nem a magántőkés, hanem a proletár állam a munkáltató, új szempontok alapján kell értékelni az emberi munkaerőt, magasabb célok érdekében kell irányítani a nyersanyagot és a termelési eszközök legteljesebb kihasználását s az anyaggal termelőeszközrel és emberi munkaerővel való ésszerű gazdálkodással kell elősegíteni a termelés fokozását,

a munkaerő értékének emelését és ezzel a dolgozók jólétének javítását.

A termelés ésszerű fokozását s ezzel a dolgozók jólétének emelését ideális tökéletességgel csak akkor lehet keresztülvinni, ha a munkásság öntudata oly magas fokot ér el, hogy tudatos együttműködéssel, fokozott munkateljesítménnyel önként igyekeznek az összesség jólétét emelni.

Ily ideális viszonyok mellett a tiszta időbérrendszer alkalmazásával oly módon lehetne a munka árát megállapítani, hogy a rövid munkanap mellett is kultúremberhez méltó jó módot és boldogulást biztosítsa minden dolgozónak.

Sajnos azonban a tapasztalat vezérint az időbér mellett a munka árának a lehető legkedvezőbb megállapítása dacára megdöbbentő mértékben csökkent a munkateljesítmény, lazult a munkafegyelem s a termelés hanyatlása veszélyeztetett a munkásság helyzetét.

Igaz, hogy a munkateljesítmény csökkenését és a munkafegyelem lazulását nemcsak az osztályöntudat elhomályosulása idézte elő, hanem érezhető mértékben kedvezőtlenül hatottak a munkásokra az élelmezési nehézségek, a nyersanyag hiánya és főleg az ellenforradalmi agitáció, amely a kommunista forradalom győzelmébe vetett hitet igyekszik megingatni.

A munkásság helyzetének javítása

és a proletárállam gazdasági megerősödése érdekében sürgős szükség ezen bajok orvoslásán kívül a tiszta időbér rendszer helyett a munkateljesítmény fokozását biztosító prémios és darab bérrendszer beállítása, továbbá a munkaerő nyilvántartásával s helyes elosztásával a munkateljesítmény racionális ellenőrzésével és a munkafegyelmi szabályzat életbevitelével a termelés fokozásának biztosítása.

Magyarország forradalmi munkássága, mely oly ellenállhatatlan lendülettel söpörte el a hatalom polcáról a kiszákmányoló hadat, nem hajja magát többé a burzsoá diktatúra alá és nem dobhatja munkaerejét oda a régi kizsákmányoló szabad prédájára. Bizonyos, hogy minden ellenforradalmi kísértés, minden súlyos megpróbáltatás ellenére is elszánt, bizakodó, a győzelembe vetett szilárd hittel folytatja a magyar proletáriátus a diktatúra fegyvereivel világtörténelmi jelentőségű osztályharcát és az ellenforradalom támadásait visszaverve, a kommunista társadalmi és gazdasági rendszerben hatalmas mértékben fogja növelni öntudatos munkájával a dolgozók jólétét és termelő erejét.

A győzelmes proletáriátus ekkor állapíthatja meg a legkedvezőbb feltételek mellett saját maga eredményes termelő munkájának árát.

Kun Béla jegyzéke Clemenceunhoz.

A burzsoázia is védkötelez. — Megszüntették az összes volt tiszteket.

Budapest, július 11. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Kun Béla külügyi népbiztos Clemenceuhoz a békekonferencia elnökéhez ma a következő táviratot küldötte:

— Elnök ur! Junius 13-án kelt táviratomban azt mondtam Ön, hogy abban a pillanatban, amidőn csapataink a ránk kényszerített harcban a cseh-szlovák köztársaságnak odatért területet kiürítik és elfoglalják a magyar tanácsköztársaságnak odaitélt határokat, a román királyi csapatok azonnal megkezdik a Tisza vonal kiürítését. Utolsó táviratomban kifejtettem, hogy subjectiv garanciaként elfogadom az Ön szavát. Elnök ur! Az Ön megbízottai értesítették Önt arról, hogy csapataink a ránk kényszerített harcban a cseh-szlovák köztársasággal szemben beszüntették és június 24-én elfoglaltuk a Pellé generális által megállapított semleges zóna ingegyő határait. Az ígértének és parancsainak ellenére azonban a román királyi csapatok nemcsak, hogy nem vonultak vissza, de június 24-e után néhány helyen többek között Tiszalucnál támadást kezdtek, amelyeket természetesen véres fővel vertek vissza véres hadseregünk csapatai. Engedje meg elnök ur,

hogy választ kérjünk arra nézve, vajjon az ön szava és a társult és szövetséges hatalmak szava elég súlyos-e arra, hogy a román királyi csapatok visszavonuljanak a megparancsolt vonalra.

— Felkérjük önt elnök ur arra, a román királyi csapatokkal szemben éppen úgy szerezzen érvényt akaratának, mint velünk szemben akkor, amidőn a ránk kényszerített és a diadalmasan folytatott háborút a cseh-szlovák csapatokkal szemben teljesen beszüntették.

— Csak az így teremtett helyzetben igazolhatja a magyar tanácsköztársaság népe előtt azt az eljárást, amely az Ön kijelentését elfogadja garanciának. Aboan a reményben, hogy a szövetséges és társult kormányok tekintélyüknek és parancsainak a román királyi csapatokkal szemben is érvényt tudnak szerezni, vagyok tisztelttel Kun Béla külügyi népbiztos.

Budapest, július 11. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A forradalmi kormányzat tanács minden magyar honosságú férfitagja részére 18—45 évig védköteleztséget állapított meg. A rendelet minden magyar honosságú nem dolgozó (burzsoa) férfitagjára is

kiterjed. A burzsoázia védkötelessége munkakötelességből áll.

Budapest július 11. A forradalmi kormánytanács minden magyar honosága volt tartózkodás, szolgálaton kívüli, vagy népfelkelő tisztelet, továbbá tisztjelölés, valamint azokat a veit önkénteseket, akiknek tiszt vizsgájuk van, mozgósítottak tekintet.

Több olasz városban a munkásság átvette a hatalmat.

Talajdonba vették a középületeket és járműveket.

Róma, július 11. A Neues Wiener Journal jelent: A Secolo híradása szerint Viconzában, Srolliban és Vaniban, valamint Olaszország több városában

alkiállították a tanács-köztársaságot. Minden kocsi, autót és középületet lefoglalták. A szükséges élelmiszert a munkások bizottságai osztják szét. A chiasos munkásszervezetek titkára kijelentette, hogy a hivatalos szociáldemokrata párt szolidaritás az éhségűntetőkkel.

A burzsoázia kaprsi profit-éhsége és a kormány lanyha intézkedései kihajítják az utcára a népet.

Berlin, július 11. AVossische Zeitung, jelent: Az Avant írja, hogy Pireneében a munkásság kezébe vette a hatalmat.

A tömeg erőszakkal lefoglalta az élelmiszereket, amelyeket a munkáskamara által megállapított áron osztottak az a lakosság között.

A város környékén összeütközésre került a sor a fegyveres karhatalommal. Itt azonban a katonák a levegőbe tűtek, a lovaság pedig megtámadta az engedelmisséget amikor rohamra vezényelték.

Egyes helyeken megalakultak a helyi szovjetek, amelyek az élelmiszter-kérdést hamarosan rendezik.

A nehézségeket sikerült megoldani.

Palermóban a kormány úgy akarta eldönteni a népharag kitérésének, hogy 21 közműt élelmiszert drágított át.

Budapest, július 11. Az Avant bécsi és budapesti tudósítói. Grande elvtárs az Avant hasábján előnyös hangon írja meg, miként szervezte meg a magyar proletárság a városi hadsereget.

Olasz elvtársunk Szántó Béla népbiztossal folytatott beszélgetés, mely a következő párbosszóval ért véget:

— Most pedig följön, lenn áll az autóm, menjünk ki a katonasághoz — szólította fel Szántó népbiztos Grandet.

— Önnel akár re pülögépre is felülünk hogy elmenjünk a kommunista Rómába. Szántó:

— Még messze van, de ha a keletre kivágnak, máris ottunk barbová.

Támadják az olasz kamarában a kormányt a magyar újnyelvi beavatkozás miatt.

Lugano, július 11. Az Avant írja, hogy Cavallera képviselő interpellációt terjesztett be a kamara elnökéi Nitti miniszterelnökhez. Az interpelláció második pontjában azt kérdezi, hogy hogyan magyarázza a kormány elnöke

a budapesti olasz misszió főnökének a magyar közlése az olasz ügybe való beavatkozását.

Bezárják a kanizsai szugorkorcsmákat.

A városi tanács Intézőbizottságának ülése. — Kanizsa városi tanácsa szugorkorcsmák bezárását kezeli. — Mielőtt kerülészet Nagykanizsa városi tanácsa ülése. — Bezárják a Kanizsai és a Berliet.

Nagykanizsa városi munkás-, katonai- és földműves tanácsának Intézőbizottsága tegnap délután 4 órakor ülést tartott. Snell elvtárs az ülés megnyitása után bejelentette, hogy Fénékpuzsán a tőzgetermelést megkezdtek, a kitermelt fűtőanyagot azonban Budapestre szállítják. Értesült arról, hogy a bucsuszentbalázi termelő szövetkezetben több száz holdnyi területen 50 centiméter mély és különösen használatos tőzeg van, amelyből Felsőrajkon hosszabb ideig hajtották a malmot is. Indítványozza, hogy Nagykanizsa város a fainásra való tekintettel, saját felelősségére kezdje meg azonnal Bucsuszentbalázi határában a tőzgetermelést és a fűtőanyagot a saját előjaira használja fel. Bejelentette, hogy ugyancsak a bucsuszentbalázi termelő szövetkezet érdekében több száz kocsira való tőzmeleka van, amelyet a fuvarozási költségek meg lehetne szerezni a város számára.

Horváth elvtárs szerint a bemutatott tőzeg minősége igen jó. Indítványozza, hogy ne sokat habozzanak: rögtön kezdjék meg a termelést. Az esetben, ha a város a munkások élelmiszereit eladja, hajlandó a tőzgetermelést a termelőszövetkezet részében megszervezni, amely aztán a kitermelt tőzanyagot átadja Nagykanizsának.

Snell elvtárs indítványát Horváth elvtárs kivételi indítványával együtt az Intézőbizottság egyhangulag magáévá tette.

Yerem elvtárs bejelentette, hogy Merenye községben nagy kiterjedésű egy méter szélességű barnaszén található 80 centiméternyire a föld alatt. Király elvtárs indítványára a bizottság elhatározta, hogy megüregelték Budapestről a geológust, aki megállapítja, milyen értékű a merenyei barnaszén és milyen módon lehetne azt kitermelni.

Lukács kormánytanácsai biztos elvtárs bejelentette, hogy panasz érkezett hozzá, amelyben kéri, hogy a termelőszövetkezetek központja az igazságügyi pártól költözzék ki. Hosszabb vita után a bizottság Lukács, Horváth, Király és Beck elvtársakat bízta meg, hogy járjanak el a hadügyi népbiztosságnál a Kun Béla katonaiotthon átengedése iránt, amelyben a termelő szövetkezetek központja kívül a Népgazdasági Tanács nagykanizsai fiókját és a vármegyei hivatalokon kívül a csáktornyai tanítóképzőt is elhelyeznék.

Sabján elvtárs a város élelmiszere szaporitójáról indítványozza a város határában levő Battyány-Strattmann féle birtok városi kezelésbe való vételét. Horváth elvtárs bejelentette, hogy az illető birtokon 80 holdnyi területen bolgárkertészetet szándékozik létesíteni, amellyel Nagykanizsa zöldségellátását teljesen függetleníteni lehet a kisemberektől. Figyelmeztet, hogy már most meg kell tenni az első lépést, hogy az aratás után közvetlenül megkezdődhessek a bolgárkertészet megszervezése. Végül bejelentette, hogy a lazánki Billot-féle gazdaságot szocializálta és azt megneveléssel foglalkozó gazdasággá fogja átalakítani.

A bizottság a bejelentést tudomásul veszi, az indítványokat pedig elfogadja.

Sabján elvtárs bejelentette, hogy Havas Húgó elvtárs az Intézőbizottsághoz Intézet beadványában lemondott munkástanácsai tagságáról és városi ügyézi állásáról. Snell

elvtárs indítványára az Intézőbizottság a munkástanács tagságról való lemondást visszavette tudomásul, mivel a választás 8 hónapja szől. A városi ügyézi állásáról való lemondást tudomásul vették.

Krátky elvtárs terjesztette elő ezután a kiskanizsai római katolikus hitközség kérelmét, hogy a Szent Flórián téren levő épületet, amely a város tulajdonában van, engedjék át nekik használatra a plebánus és kántor elhelyezésére. Az Intézőbizottság a kérelemnek eleget tett és a szerződés megkötésére bizottságot küldött ki.

Snell elvtárs ezután azt indítványozta, hogy az összes kanizsai szugorkorcsmák, valamint a Berlin és Flume kávéházakat, amelyek veszélyeztetik városunk közegészség-ügyét, közbiztonságát és közérkölcset, — zárják be. Az Intézőbizottság a következő korcsmák, illetőleg kávéházak bezárását határozta el: Berlin és Flume kávéházakat, a Zöldfa-kertjét, amelyből napközi otthont alakítanak, Mandel Gyula, Berényi János, Vida Lajosné (szállodává alakítják), Kraus Samuné, Vortmann Salamon, Merkl János, Gerencsér Gyula, Böhm Samu, Dukács Márton, Miheller Károly, Kovács Sándor, György Deák János, Kosztolic Gáza (Krajcica), Mateszsdorfer Múric, özv. Guttman Mánóné (Magyar királyi szálló), Holczel Gábor, Ritschner Samu, Tóth Péter, Mácsovcia István, Rozslavics János, Gergely János, Kovács Lajos, Leitner Ernő, Völgyi Mór, Simon Kálmáné, Kaufman Mórné, Simon József (óvoda lesz belőle), végül Anik Fatenné kocsmáját; Winhofer Vilmos és Rákos József kocsmájának ügyében bizottságot küldtek ki. A többi korcsma és vendéglő, mint ékező, illetőleg bezárás továbbra is nyitva marad. A bezárt korcsmák helyiségeit a legrövidebb időn belül proletár-lakásokkal fogják átalakítani, amire a vármegyei és egyéb hivataloknak Nagykanizsára való telepítése következtében valóban nagy szükség is van.

Krátky elvtárs terjesztette elő ezután az Ipartestületi kérvényét, amelyben a kislparosok dohánykiutalást kérnek. Hosszabb vita után az Intézőbizottság úgy döntött, hogy a tényleg dolgozó kislparosok részéről fognak a dohányellátásban.

Király elvtárs bejelentette, hogy a hadügyi népbiztosság tudomásul vette, hogy a hadikórház átvételétől a város eláll. Majd előadta, hogy az ország villamostelepeit csoportokba osztották. A Schuckert-csoport vezetősége, amelyhez Nagykanizsa villamos-telepei is tartoznak, a villamosáram új árait a következőkben állapította meg: közvilágítás évi 7000 korona (eddig 8000 K.-t fizettünk), egyenáram magánélosoknak 50 korona, átfényvilágítás a békébeli ár nyolc és félzserese: 200 korona, órabér havi 5 korona. A bizottság a részletek megállapításáig az új árat nem vette tudomásul.

Több apróbb kérdés lefolytatása és Brónyai elvtársnak a mozik kérdéséről mondott beszéde után az Intézőbizottság ülése este 8 órakor ért véget.

Megindult a hadművelet a galicjai fronton.

Moszkva, július 11. A vörös csapatok elfoglalták Veleceleket a galicjai határon.

Munkások Ekvárának Ávezéseinek Ma este fél 8 órákor a városbáza előtt nagy nyilvános népgyűlést tartunk. Előadó ALPÁNY Gyula párttitkár elvtárs Budapestről. Napilapunk KÖI- és Balpolitikai viszonyaink. Mindenki ott legyen!

HIREK

12
Szombat

A nap két 4 óra 13 perccor, nyugszik 7 óra 55 perccor.
A hold két d. u. 8 óra 29 perccor, nyugszik 4. u. 2 óra 34 perccor.

— **Kinevezés.** Nagykanizsa város intéző bizottságához tegnap délután érkezett meg az igazságügyi népbiztos távirata, amelyben a régi buntyúgyeket felülvizsgáló bizottság igazságügyi előadójaként Szamuely Ottó szabadságának tartamára Kayser Elekét nevezte ki.

— **Alsózele, Zala, Győr, Moson-Sopron és Vas megyék megyei és járási munkái** a hó 17-én, csütörtökön délelőtt 9 órákor az országos párttitkárság helyiségében (Erzsébet-körút 10. l em) fontos megbeszélésre okvetlenül jelbjenek meg. A megyében, illetve járásban levő pártszervezetek pontos listáját vigyék magukkal.

— **Új hivatalok a toborzás és sorozás eredményének nyilvántartására.** A forradalmi kormányzatának CIX. sz. rendelete értelmében a toborzások és sorozások eredményének nyilvántartása végéig katonai nyilvántartó osztályok szervezendők. Ilyen katonai nyilvántartó hivatal fog működni elsősorban a megye székhelyén levő munkások katonai tanács mellett, a megye állításköteles lakosságának nyilvántartása végett. A városi, katonai nyilvántartó osztály a város területét a járási pedig az alája tartozó községek lakosságát tartja katonailag nyilván. A városi és járási katonai nyilvántartó osztályok jelentéseket és statisztikai kimutatásait a megyei nyilvántartó osztályhoz intézik, amely öt naponként a hadügyi népbizottság toborzó osztályának tesz jelentést. A forradalmi kormányzatának ezen rendelete ma érkezett le a városi és vármegyei intézőbizottsághoz, mely az új hivatalok megszervezését Nagykanizsán már folyamatba is tette.

— **A felsőtemplomot átadják a római katolikus hitközség kezélsébe.** A nemrégiben megalakult I—II. kerületi római katolikus hitközség azzal a kérelemmel fordult a városi intéző bizottsághoz, hogy a felsőtemplomot, amely eddig a város kezelésében állott, adják át letartásfeletti célokra a hitközségnek. Az intéző bizottság helyt adott a kérelemnek és a leltár mellől átadás megjelölésével Ráuch Ferenc, Hammett Károly és Halvax Frigyes elvtársakat bízta meg az átadás július 14-én fog megtörténni.

— **Vasúti kaland Szombathely és Nagykanizsa között.** Nem a legköllemesebb vasúti kalandban volt része a napokban Juranovich József nagykanizsai lakosnak. Szombathelyről Nagykanizsára utaztában a vasúti kocsiába, amelybe rajta kívül még két katona szállt be, kényelmesen végigfeküdt és elaludt. Már Kanizsa felé járt a vonat, amikor felébredt. A két katonának hűlt helye volt, de hűlt helye volt velük együtt Juranovich 5000 koronát kitévő pénzének is. Juranovich Nagykanizsán megette feljelentését a város őrségén, mely a két vakmerő vasúti tolvaj letartására az intézkedéseket megtette.

— **Vármegyei pénz Alsózalamegyében.** Nemrég megtituk, hogy az utóbbi időben nagyon is érezhetővé váló aprópénzhiányon, amelyet a Budapestről érkezett aprópénzállományok sem enyhítettek előggé, a megye pénzügyeinek vezetősége vármegyei papirpénzjegyek kibocsájtásával kíván segíteni. A városi és vármegyei intéző bizottság, továbbá Forbát elvtárs pénzügyi politikai megbízott tárgyalásai, amelyet ez ügyben folytattak, már eredményre is vezettek. A megyei pénzt az Osztrák Magyar Bank nagykanizsai fiókja fogja kibocsájtani, amelynek forgalomba hozatala a többi megyei pénzügyintézet utánjörténik. Egyelőre egymillió értékű papirpénzt becsajátanak ki 1—2—3 és 10 koronás bankjegyekben, a bankjegyek előállításai költségeit, ugyancsint a felelősséget a városi és vármegyei intézőbizottság vállalja. A megyei pénz előállítását rövidesen megkezdik; reméljük, hogy ezzel a lépéssel az aprópénzhiány Alsózalamegyében végérvényesen megszűnik.

— **A munkaadók és magántisztviselők munkadíja.** A magántisztviselők szakszervezete ezúton értesíti a munkaadókat, hogy a kormányzatának CVI. sz. rendeletében megállapított munkadíjak kifizetése körül semmiféle amerikkázást nem tűr, amiért is felszólítja egy a munkaadókat, mint az alkalmazottakat, hogy a rendeletet azonnal hajtsák végre. A szakszervezet egyúttal megteszi a lépéseket az-éddigi vétkeikkel szemben a forradalmi törvényeszként.

— **A Magyarországi Munkások, Rokkant és Nyugdíjgyűlés** ezúton is felhívja hadbávonult tagjait, illetve azok hozzátartozóit, hogy tagdíjfeladási kötelezettségüknek legyenek eleget, amennyiben bevonulásuk tartamára rendes fizetésben részesülnek. Ily körülmények között az alapszabályok 11. §-ának b) pontja sem mentesíti a hadbávonultakat a törlesztés alól, kivéve azon harctéren levő tagokat, akiknek hozzátartozójuk nincs. Múltán az egyet továbbra is a rendes keretek között működik, fizeti az alapszabályokban előirt rakant-, árva- és özvegysegélyeket, minden tagnak kötelessége tagdíjait pontosan fizetni. Ennek elmulasztása esetén a központi választmány az alapszabályok 10. §-a értelmében mindazon tagokat, akik 20 héttel hátralekban vannak, a tagok sorából törölni fogja.

— **A Balatonmenti harcászati gyakorlatok.** E hó 5-én a II. hadsereg egyes ezredei harcászati gyakorlatokat tartottak a Balaton mellett. A harcászati gyakorlatok célja az volt, hogy ezáltal a Dunántul valamennyi munkástanácsának elnöke és járási politikai megbízottai, akiket mint a proletárium vezetőit a gyakorlatok megszervezésére meghívtak, személyes tapasztalat alapján meggyőződést szerezzenek arról a harcászatról, bámulatos fegyelemlről és a lelkesedéssel, amellyel a dunántuli proletárium derék vörös katonái a proletárdiktatort védik. A harcászati gyakorlatokról a következőkkel közöljük velünk: Nagy örömrünkre szolgált látni lelkes vörös katonáinkat, akik harcoss elzántsággal utolsó leheletükig kúsznak a magyarországi proletárium uralmát megvédeni. A csapatok a legjobban vannak felszerelve, egytől egyig ki-próbált proletárkatonák. A parancsnokok és a katonák között a logdicséretreméltóbb egyetértés uralkodik. A katonák a gyakorlatoknál

a legnagyobb fegyellemmel teljesítik a parancsnokok parancsait. Valamennyien teljes tudatában vannak, hogy a vörös hadsereg magartartásától függ a tanácsköztársaság jövője. Ez a tudat megadózza izmalkat és megszorozza erejüket. A magyar proletárium szabadságéért és a boldog jövőjéért való kézdelem oroszlánbátorságot kölcsönöz nekik. A harcászati gyakorlatok befejezése után délután 3 órákor Fiedler hadseregsparancsnok elvtárs jelenlétében értekezlet volt. Az értekezleten megbeszéltek, hogy a polgári hatóságok mlképen járjanak el, ha a vörös hadsereg katonáit igénybe akarják venni. Megbeszélés tárgyát képezte a vörös hadsereg élemezése is. Általában az az álláspont jutott kifejtésre, hogy azok a megyék, amelyekben nincs vöröskatonaság, mivel az élemezési viszonyok ezáltal jobbak, hathatósabban járulnak hozzá a vörös hadsereg élemezéséhez. Az ilyen megyék jelenlevő proletárvezetői lelkesedéssel ígérték meg, hogy a vörös hadsereg élemezését teljes tehetőségükkel segíteni fogják.

— **Mesemafilmé.** Vasárnap délelőtt 10 órákor a városi nyári színházban mesedélelőit lesz. Mesélni fognak *Halász Jenő* és *Ornyai Lajos* elvtársak. Belépődíj 80 fillér.

— **A církusz előadása** má este a népgyűlés miatt este 9 órákor kezdődik.

Pártügyek.

A borbély és fodrász alkalmazottak szakszopertja felszólítja a borbély és fodrász mestereket, hogy július havi szappan járandóságot átvehetik Kirschhoff Ernő szaktáratól vasárnap délelőlt 10-től 11 óráig a Munkásokotthonban. — Az alkalmazott tagok június havi dohányjárandóságot vasárnap délelőlt 9—10 óráig a Munkásokotthonban átvehetik és egyúttal a beírás is megtartatik. — **A vezetőség.**

A női szabadszervezet felhívja összes tagjait, hogy ma este tartandó népgyűlésen, a városbáza előtt mindnyájan jelenjenek meg, mert a nőket érdekli dolgozókról is lesz szó. Annál is inkább jöjjenek el, mert a legutóbbi népgyűlésen sajnálattal tapasztaltuk, bár budapesti női szónok volt, a tagok gyengén voltak képviselve.

Az építőmunkások csoportja értesíti tagjait, hogy az e havi dohányilletményt vasárnap délelőlt 10 órákor okvetlen vegyék át. Élemezési könyv elhozandó. **A vezetőség.**

A forgalmi és szállítási munkások a havi dohányilletményét ma este fél 7 órákor osztjuk ki a dohányjegyek és aprópénz ellenében. Ugyanakkor illeték-beírás. — **A vezetőség.**

Magántisztviselők szakszervezeté ezúton értesíti dohányzó tagjait, hogy a dohánykiosztás csak a jövő héten lesz eszüközve, amiről a tagok értesítve lesznek.

Fatimunkások, kik még nem vették fel a július havi dohányilletményüket, ma este 8 órákor átvehetik. Aki később jelentkezik, dohányt nem fog kapni. **A vezetőség.**

Cípész munkások ma este 7 órákor a július havi dohányilletményüket felvehetik a havi népgyűlésen. Aprópénzről gondoskodunk. **A vezetőség.**

Az alsózálogmezei kerületi terményhivatal megkezdte működését.

A terményeket a kirendeltségek és az átvevő-bizottságok veszik át. Milyen terményeket kell beszolgáltatni? — A terménybeszolgáltatás rendje.

(Saját tudósítónktól.) Az Élelmezési Diktatura felváltva június hó 14-én kelt első számú parancsával a közszükségleti célokra igénybe vett buza, rozs, kétszeres, köles, zab, tatárka, tengeri és hüvelyesek összegyűjtésével, átvételével és elszállításával kapcsolatos teendők ellátására Kerületi Terményhivatalok felállítását rendelte el.

Az alsózálogmezei kerületi terményhivatal, amelynek szervezési munkálatait most fejezték be, Kaszler Miksa elvtárs vezeti.

A kerületi terményhivatalból a terményhivatal rendelkezéséről és ügymenetéről a következő felvilágosítást kaptuk:

Az alsózálogmezei kerületi terményhivatal, melynek székhelye Nagykanizsán van, működését megkezdte. A kerületi terményhivatal központja Nagykanizsán a Sugár-ut 2. szám alatti Magyar-Francia biztosító intézet helyiségében nyert elhelyezést. Az ügymenet leegyszerűsítése céljából Letenyén, Zalaszentmihályon (a pacsaai járás részére) és Keszthelyen járási kirendeltségeket állítottunk fel, mely járási kirendeltségek viszont az egyes községekben anyaggyűjtőket neveztek ki, akik az Élelmezési Diktatura második számú parancsával rendelkező átvételi eljárás foganatosító átvevő bizottságban működnek és a termények átvételét és a Kerületi Terményhivatal rendelkezése szerint az elszállítást eszközlik.

Működésünk különösen az Élelmezési Diktatura második számú parancsára terjed ki, amelyben a termények igénybeviteléről történik intézkedés. Ez a rendelet a fent megjelölt terményeket zár alá helyezi. A termés felett a termelő csak az ezen parancsban megszabott korlátok között rendelkezhetik. Köteles a termelő a termést a jó gazda gondosságával learatni, késedelem nélkül kicsépelteni és az aratás alkalmával, a keresztek és kővák számát az átvevő bizottságnak szóban vagy írásban bejelenteni, mely adatok valódiságát az átvevő bizottság ellenőriztetni fogja.

A cséplőgép tulajdonosa a cséplés megkezdése előtt legalább 24 órával az átvevő bizottságnak köteles bejelenteni a cséplést, aki a csépléshez egy ellenőrző közeget küld ki. A cséplés időpontjában, tehát a mag kihullásával a termelő magtermelő magtermését az Élelmezési Diktatura közszükségleti célokra igénybe vesz és az átvevő bizottság által megállapított házi és gazdasági szükségletnek felüli mennyiséget senkinek megörölni, feleltetni, feldolgozni, elajándékozni nem szabad, hanem ezen felesleg felett az átvevő bizottság által megjelölt elszámolás után a kerületi Terményhivatal által megjelölt közszükséglet anyaggyűjtő rendelkezik.

A termelő jogosult a termését, vagy annak egy részét, még mielőtt az átvevő bizottság az elszámolást nála megjelölt, a termény átvételével megbízott szervnek, vagy személynek, tehát akár a közszükséglet anyaggyűjtőnek, vagy a terményhivatal kirendeltségének, vagy akár a Kerületi Terményhivatal nagykanizsai központjának átvételre felajánlani.

— Az igénybevitel részleteiről a Köz-

élelmezési Diktatura ezen második számú parancsa részletesen intézkedik, mely intézkedéseknek a cséplésre, annak ellenőrzésére az átvevő bizottságot megjelölt elszámolás és a felesleg átvételére való intézkedése a Termelő Szövetkezetekre nem terjed ki.

— Az Élelmezési Diktatura ezen rendelkezéseinek parancsaiba ütköző és a közellátás érdekében "veszélyeztető" minden cselekmény vagy mulasztás felett a forradalmi törvényszék ítélkezik, mely eset körülményeihez képest a vagyonelkobzás is kimondhatja.

ad 1918—1919.

Tárgy: Nagyszülők és szülők segélyezésére esetlesek után.

Hirdetmény.

A Népjóléti és közegészségügyi népbizottság 60. sz. rendelete értelmében ezennel közhírré tétetik, hogy a harcstéren elesett, vagy a háboruban katonai szolgálat alatt szerzett betegség következtében elhalt katonák szülei és nagyszülei segélyt kapnak.

Hogy e segély folyosítható legyen, kell hogy a nagyszülők vagy szülők, akik a segélyre igényjogosultsággal bírnak, összeírás végett a népjóléti ügyosztály rokkantügyi, irodájában 1919. július 10-án reggel 9 órától 12-ig a délután 3-tól 6 óráig jelentkezzenek a Kossuth Lajos-téri mentelep laktanyájában Kiscsilladi Márton elvtárs előadónál.

Nagykanizsán, 1919. évi július hó 11-én.

Városi Intéző bizottság

Nős képzett vincellért

keresünk szocializált szülőbirtokra azonnali belépésre. Jelentkezni Nagykanizsán (Igazságügyi palota) a termelők központjánál lehet.

Idősebb térfi keres állandó butorozott lakást, hol reggeltől kaphat, a viszonyok változásánál vacsoráit is. Megelégszik egyszerű, tiszta, jó étellel. Nem reflektál különbejárattal szobáira. Választ kérek „Állandó” jellegére a kiadóba.

Magyar-utcai egyszerű lakásomat főcserénem Teleky-uton lévő ugyanolyan lakással. — Bővebbet Teleky-ut 24.

Katonai alreáliskolában 2 mosónő a szokásos munkabér mellett

állandó munkára

felvétetik. Jelentkezni lehet az iskola gazdasági hivatalában.

— (Teleki-uti kaszárnya.) —

Csalítottörkөн, folyó hó 10-én este a Teleky-uti csordával hazajövet

egy párgeszőrű fehér tüköt elvédt.

Főltalója kéri a tehenet Darvas János henteshez Petőfi-ut 34. sz. háttal, hol illő jutalomban részeaül.

Forgács féle öngyújtó

— ég mint a forgács! —

Tűzkő, bál, benzín, kizárólag:

Forgács R.

dohányüzsdájában Magyar-utca 43.

Intelligens magános asszonyt

keresünk mint házvezetőnőt egy specializált birtokra. Birtomi és sertés-tenyésztéshez értsen. Előnyben részesül, kinek butora van. Fizetés meg-egyezés szerint. Jelentkezni a **Termelők Központjánál**, Nagykanizsa (Igazságügyi palota) lehet.

Irodai kifutóleány

azonnal felvétetik a Zala kiadó-hivatalba.

Kovácsmesterek figyelmébe!

Bipkrikaván és abronacs "van kapható" "MERKUR-GYÁRBA"

Zongoratalajdonosok figyelmébe!

Szakértő zongorakészítő és hangoló érkezett Nagykanizsára. Elvállal bőrdzések, hangolásokat, angol, bécsi és pianino-mechanikai javításokat. Érdeklődők adják le címlüket e lap kiadó-hivatalába.

TÜZKŐ

minden mennyiségben kapható: **GARAMVÖLGYI** és **SZEMERE** dohány-nagyáruházaiban!

Zalai-Népakarat

A KOKA REGGELI ÓRÁKBAN JELENIK MEG, EREDETI TELEFON ÉS TÁVIKAT JELENTÉSEKKEL

Egyes szám ára 30 fillér.

Kapható a dohányáruházaiban

és az utcai rikkancsoknál

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban!

ZALAI NÉPAKARAT

Alapítványos és közérdeklődési
Munkásság, Sugárút 4. szám
Szociálisták és Készenlétek
Előfizetés 70. Ft. Nyomda 517.

A SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA MUNKÁSKOS PÁRTJÁNAK
ALSÓZALAMEGYEI REGGELI HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Egyes évre 80.- koronás
Fél évre 45.- koronás
Három hónapra 25.- koronás
Egy hónapra 7.50 koronás

Politikai megbízottak jelentkezése.

Felhívom az összes politikai megbízottakat, akik akár a népbiztoságok, akár a Népgazdasági Tanács, vagy valamelyik propaganda-központból küldettek ki, nálam (Városház I. emelet 9 ajtó.) 18-ig jelentkezzenek.

Nagykanizsa, 1919. évi júl. hó 12.

LURÁCS OYULA s. k.
kormánytanácsal bíró.

JULIUS 21.

Ha ránézünk Európa térképére, a különféle színekkel füstölt országok tarkasága olyan, mint a templomok ablakainak színes üvegmozaikjai, melyeket ólom tart össze. Az európai térkép mozaikot is ilyen ólom, a kapitalizmus, az imperializmus, a zsarnokság nehéz ólma foglalta össze, ragasztotta egymáshoz eddig. De csak eddig, mert a forradalom tüze megolvasztotta ezt a foglalatot s a mozaik, a színes darabkákból összeállított térkép málik széjjel, hogy eggyé olvadjon, hogy piros legyen az egész, hogy ne különböztesse meg az embereket és országokat a zsarnokság tarka színezése. A vén Európa eljutott a forrponthoz. A forradalom hajójában külön válik a nemes érc és méltó helyére csapolódik a salak, amely eddig a természet törvényénél fogva mint könnyebb, a felszínen uszott.

Julius 21-én Európa minden műhelyében megáll a munka. Julius 21-én figyelmeztetést kapnak a kapitalisták, a születés előjogán élőködők, hogy mennyire tehetetlenek, milyen semmik, ha a dolgos kezek megállanak. Az európai általános sztrájk a munkásság tiltakozása a győzők békéje ellen. Utolsó figyelmeztetés lesz ez arra, hogy a dolgozók nem hajlandók a győzelmes békét, az újabb elnyomtatás jármát viselni. Ha ez a figyelmeztetés sem használ, ha a győzők továbbra is ragaszkodnak az erőszak békéjének a keresztülviteléhez, akkor az emberi jogok érvényesítésének energiájából eruptikus erővel tör ki a világorradalom, melynek tüzes látványa megolvasztja, elsöpör, örökre eltemet minden kapitalista eszillogást, a kizsákmányolókat minden bűnét.

Az olaszországi forrongások már nem helyi jellegűek. Az ántánt zsoldos csapatoknak már mindennaposak a lázongások. A háború rendezőinek lelketlen uszorázása nyomán támadt drágaság minden országban tiltakozást váltott ki. Forr egész Európa. A forradalom már előre veti izzó sugarait s ha megindul, trónok, paloták tűnnek el a népakarat érvényesülésének kohójában.

Julius 21-én láthatják Európa remegő, végtusáikat küzdő kapitalistái, hogy a dolgozók megértették egymást, hogy a proletárkezek keresztülyultak a vámsorompókon, a zsoldosokkal megarkott országhatárokon és egymásra tálláltak.

Julius 21-én utoljára szólítja föl Európa proletariátusa az aranybörju

papjait, a dolgozók korúcsoldit a kövozdásra. Ha ez a fölszólítás is sikertelen marad, ha elvakultságukban tovább is újat állják a milliók jogainak, akkor elérkezik a leszámolás órája, amikor lángba borul egész Európa és vértől az elnyomók verédtől lesznek pirosak a burzsza bűnpatolták falai.

Forradalmi mozgalmak Európában.

Az angol rendőrség csatlakozott az Általános sztrájkhoz. — A cseh munkásság üdvözlötte a francia forradalmisokhoz.

Prága, július 17. Burián Odön és Merta Rudolf cseh szociáldemokrata képviselők táviratokat Lengyel francia szociálista vezeték amelyben üdvözik az olasz francia és angol proletárságnak az orosz szovjet köztársaság érdekében megindított akcióját és sikert kívánnak az entente proletárságának.

Prága, július 12. Az Udognost a brünni szociáldemokraták lapja jelenti, hogy a központi szervezetnek Jullensfeldben tartott gyűlésén megtámadták a munkásteleptyaktorló egyesület vezetőségét, mert harcba biztatták a tagokat a magyar tanácsköztársaság ellen. A gyűlés részvevői megkövetelték a vezetőség tagjainak felelőségre vonását.

Finnországban terjed a kommunizmus.

Flume, július 12. A kommunista mozgalom különösen a nagy számban itt levő olaszok között erősen terjed, ugyanynyira, hogy a mozgalom megakadályozását a parancsnokló tábornok sem tartja célszerűnek. Figyelemreméltó jelenség, hogy

francia, valamint az angol katonákra is átáramozott a kommunista eszellelem.

Ez a körülmény indította arra a francia hadvezetőséget, hogy az odavezényelt Yorth dandárt nemrégiben kicserélték megbízható csapatokkal.

Munkástanácsok Franciaországban.

Saint-Germain, július 12. A francia szociálista párt végrehajtó bizottsága jóvá hagyta azt a határozatot, amely visszaautasít minden együttműködést az uralkodó osztályokkal, még vegyes bizottság formájában is. A párt pedig felszólítja a munkásságot, hogy atakítsák mag Franciaországban mindenütt a munkástanácsokat, ahol eddig még nem alakították mag.

A francia vasutasok nemzeti szövetsége elhatározta, hogy július 21-én reggel 5 órától július 22 ének éjjeli 11-óráig sztrájkolni fog.

Budapest, július 12. Az angol munkáskonferenciáról csak hézagosa jelentéseket küldtek a külföldről. A konferencia egész jelentősége csak most bontakozik ki. Minden jel arra vall, hogy úgy ahogy Franciaországban, Angliában is 24 órán át szüntetni fog a táviró, sőt a vasuti forgalom is. A konfe-

rencia legérdekesebb momentuma az volt, amikor szólásra emelkedtek Anglia rendőreinek és fegyőreinek együttes képviselői és csatlakozásukat jelentették be a június 21-é sztrájkhoz, amelyben az angol vasutasok részt kívánnak venni. A konferencia részvevői nagy lelkesedéssel fogadták el a bejelentést, mert a katonák megbízhatatlan viselkedése következtében az angol kapitalisták fötámaszgyandánt a rendőrséget tekintették és most a rendőrség is csatlakozott az angol munkásmozgalomhoz.

A konferencián Henderson erőyes hangú beszédet tartott, amelyben kifejtette, hogy az angol munkáscsotály nem érheti be örökké ígretokkal, hanem kénytelen lesz a cselekvés terére lépni, ha a Rórmány megmarad eddig követett politikája mellett.

Lenin a helyzetről.

Pétervár, július 12. A központ és több kerület július 4-én tartott ünnepi gyűlésén Lenin beszédet mondott, amelyben behatóan megvilágította a mostani helyzetet. A lementette beszéde során azt se tánt, amelyet Szovjetország és a világorradalom tavaly július óta megtett.

— Ennek tökéletes bizalmat kell kellesznie még a legközönbösebb szemben is a tekintetben, hogy végleges és teljes győzelem fogja korenezni mozgalmunkat.

A szónok megemlékezett az elmúlt év politikai, katonai és ölelmzési nehézségeiről, a moszkvai felkelésről, a jaroslai lázadásról, a cseh-szlávokk fenyegető elerényomulásáról és az akkoriban keletkező várs hadserog gyöngeségéről.

— Ha mindezeket a nehézségeket — mondotta Lenin — leküzdöttük, akkor a mostáni helyzet láttára teljes jogunk van azt mondani, hogy a helyzet nehéz, de az iték megpróbáltatásokat összehasonlítva helyzetünk sokkal biztatóbb és ezerszeresen véteköznök, ha kishitűek lennénk.

Vasutasok bevonulása.

Budapest, július 12. A vasuti direktorium kelt: Landler Jenő népbiztos elvárs rendelkezere közzöjtük, hogy volt tartalékos és népfelkelő testek és tisztjelelték felülvizgálatára hozott kormányzótanácsai rendelet a vasuti alkalmazottakra nem vonatkozik, tehát őket a rendeletekből kifolyóan sem jelentkezési, sem felülvizgálati, sem bevonulási kötelezettség nem terheli.

Alsózalamegyéi közigazgatásának kiépítése.

Lukács kormányzótanácsai bizottság 48 Becek megyei intézőbizottsági tagjait nyilatkoztatták. E hóban összehívták a megyei munkástanácsot.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap megtörtént, hogy az intéző bizottság a megye hivatalait a Kun Béla katonasóththonban kívánja elhelyezni.

A megyei hivatalok elhelyezésével kapcsolatban kérdést intéztünk Lukács Gyula kormányzótanácsai biztoshoz Alsózalamegyéi közigazgatásának megszervezése tárgyában, aki a következő felvilágosítást adta:

— Tóvos az az általánosan elterjedt hír, hogy Alsózalamegyének Felsőzalamegyétől való elválasztása ideiglenes jellegű. A forradalmi kormányzótanács Alsózalamegyét végérvényesen választotta el Zalamegyétől és elrendelte a megyei közigazgatásnak kiépítését. Természetes Alsózalamegyéi közigazgatásának megszervezése alatt nem szabad értenünk a régi megyei konstrukció kiépítését. Alsózalamegyéi kiépítése teljesen a kommunista berendezés alapján történik, illetve szűz építünk megyénkben is. A közigazgatás szerveit, mint amivé a többi megyék is átadják. A régi megyei hivatalnokokat átveszük. Megyéinket illetően a zalaegerszegi megyei hivatalnokok Zalamegyé tényleges likvidálása után részben átjönnek. Azert használaton a tényleges likvidálás kifejezését, mivel a megyei közigazgatásnak kiépítése nincs még a megyei előrehaladott stádiumban, amint azt Zalamegyé likvidálása maga után vonná. A likvidálás késésének látszólag egyszerű oka van. Nincsenek üres helyiségek, ahol a megyei hivatalokat és a megyei alkalmazottakat elhelyezhetnénk. Egyéb vonatkozásokban a megyei közigazgatás teljesen meg van szervezve, amelynek az ügymenete sem kifogásolható.

— A kormányzótanácsai biztos működése a megye, illetve körület életében kisebb jelentőségű funkcióktól eltekintve arra terjed ki, hogy a megyében a kormányt képviselje és ellenőrzést gyakoroljon. A kormányzótanácsai bizottságok ideiglenes jellegűek. A megye élén az intézőbizottság áll, mely autonóm szerv és korlátlan intézkedési joggal van felruházva. A megyei intéző bizottságot felülről a kormányzótanács, alulról pedig a megyei munkástanács vonhatja felelőségre. A megyei munkástanácsot még e hó végén összehívjuk, hogy a proletárdiktatúra kezdete óta foganatosított intézkedéseiket jóváhagyja és azokra a felmentvényt megadja.

Beck Soma elvtárs a megyei intézőbizottság közigazgatási ügyosztályának vezetője Alsózalamegyéi közigazgatásáról a következőket mondotta:

— A megyei hivatalok központosítása és elhelyezhetősége végett szerdán utazunk fel Budapestre a belügyi és hadügyi népbiztossághoz, hogy engedjék át részünkre a Kun Béla katonasóththont. Amíg kellé helyiségeink nincsenek, további szervezési munkát nem folytathatunk. Rögtön, amint helyiségekkel rendelkezünk, megérkezhetnek a zalaegerszegi megyei szakemberek. Számszerint 25 hivatalnokot kapunk Zalaegerszegről és ezzel a likvidálás befejeződik. Ha sikerül a népbiztosságok hozzájárulását a Kun Béla katonasóththon átengedéséhez megnyernünk, a hivatalnokok 2 héten belül Kanizsán lesznek, akiknek magánlakásuk a zugorcsmák lezárása folytán felszabaduló átalakított helyiségeket fogjuk kiutalni.

— A járási és falusi intéző bizottságok hivataluk magaslatán állanak és minden ügyet a bürokratizmus mellőzésével a legalkalmasabban végeznek el. Ami a pénzügyeket illeti, tekintve, hogy a falvakban senki sem fizet adót, némi nehézségek még vannak, ezeken azonban úgy segítünk, hogy a közelegeteknek a szükséges kiadások fedezésére előleget utalunk ki, amelyről a belügyi népbiztosságnak jelentést teszünk.

Alpári külügyi népbiztos a politikai helyzetről.

A tegnapi népgyűlés.

(Saját tudósítónktól.) Hatalmas néptömeg gyűlt össze tegnap este fél 8 órakor a városba előtt, hogy meghallgassa a budapesti proletáriátus kiküldöttjét, Alpári Gyula külügyi népbiztos elvtársat.

Snell elvtárs megnyitó szavai után átadta a szót Alpári elvtársnak, aki tartalmas beszédében a kül- és belpolitikai helyzet minden fázisát a legalaposabban ismertette. Rámutatott a háborús öt év minden szenvedésére, borzalomára, nélkülözéseire, amelyek mind a munkásságot érték, akik részint: fegyverrel a harcokban, részint szerszámmal a kezükben időhaza dolgoztak. Dolgoztak, hogy legyen kizsákmányolónak mielőtt hadimilliókat gyűjteni és a legfényűzőbb életmódot folytatni. A kizsákmányoló hatalmasok óriási munkanélküli jövedelmeket házakba, földekbe, értékpapírokba fektették és azt hitték, hogy ezeket a dolgozók millióinak verejtékes munkájából szerzett javakat örök időkre egyedül joggal élvezhetik. Jött azután az októberi forradalom és a nép kiragadta a nagyurak kezéből a politikai hatalmat, de meghagyta náluk a gazdasági hatalmat. A helyzet most már az volt, hogy a dolgozók a politikai hatalom birtokában még mindig kizsákmányolók számára termeltek, akik munkanélküli jövedelmekből továbbra is a legfényűzőbben élhettek.

Rátért azután Alpári elvtárs a márciusi forradalom ismertetésére s elmondotta hogy most már úgy a politikai, mint a gazdasági hatalom birtokában elkezdhette a proletáriátus építő munkáját. Beszélte az ellenforradalmi kísérletekről, amelyek ezt az ideális állapotot vissza szeretnék csinálni a királyok és magánosok uralmát újból visszahozni ennek a helyébe. Azt szeretnék, ha a munkásság ismét éhbéért dolgozna és szerény jövedelmének nagyrészt ismét visszafizetné adóiban a hatalmasok zsebeibe.

Alpári elvtárs ezután a külpolitikai helyzetről beszélt, melynek során többek között a következőket mondotta:

— Az ellenforradalom agitátorai azt a hazugságot terjesztik a magyar nép részéről, hogy ha a proletáriátus lemondana hatalmáról, ha újra rabigába hajtáná fejedt, akkor az antant élénna bennünket élelemmel, ruhával, iparcikkkel és minden más jóval. Tudják meg elvtársaim, hogy az antant csak nagyon rövid ideig lesz abban a helyzetben, hogy a nélkülözött legyőzött országokat minden jóval ellátssa. Nézzük csak meg hogyan bánt az a jószívű antant Németországgal és Ausztriával, amelyek pedig nem helyezkedtek a proletárdiktatúra álláspontjára és mint engedelmes gyermekek lényeg megérdemelték egy kis

cirógatást. — Ezeknek az országoknak küldött ugyan az antant egy kevés rossz lisztet, de oszerbe elvették sóbányákat és vasútaikat. Majd azzal fenyegette meg őket, hogy beszünteti a szállítást, ha nem aranyban fizetnek. Mit tettek erre ezek a kapitalista kormányok? Birendelték az aranyt és a beszállítást, de nem tették rá a kezüket a bankokra. Így azután az arakodó osztályok nyugodtan rejtgethették továbbra is aranyaikat.

— Németország — ugymond — azért írta alá ezt a szegénytelen békét, hogy ne történjen ki lázongás az országban az élelmiszerek miatt. No de kapott is olyan békét, hogy 50 évig koldulhat utána, dacára annak, hogy nem helyezkedett a proletárdiktatúra álláspontjára.

Rámutatott azután az olaszországi állapotokra, ahol — bár győztes ország — most érik a helyzet. Beszélte azokról az ellenforradalmi hazugságokról, amelyek azt híresztelik, hogy egy nemzeti alapon álló szociáldemokrata kormány fog uralomra kerülni. Nincsen olyan igazi szociáldemokrata, aki nem az osztályharc alapján állna. Kifejtette, hogy bár vannak pillanatnyilag nehézségek, ezeket lassanként el fogják hárítani. Senkiben sem bízhatunk — mondotta többek közt — csak saját magunkban. Kérte a megjelenteket, töljenek egy keveset, ne zúgolódjanak, ha nélkülözők is kell pillanatnyilag.

— Nincs messze az az idő — mondotta végül — amikor a világförhadalom meghozza végső diadalunkat, amikor itt lesz az a szobor és jobb jövő, amely megadja a jutalmat a kiállt szenvedéseikért és nélkülözéseikért.

Nédas elvtárs, budapesti kiküldött beszélt azután. Szavalt az elégedetlenséghez, a zúgolódáshoz intette. Zúgolódhat volna akkor, amikor csak pár szásan küzdöttek a proletáriátus érdekében. Bizni, kitartani és remélni — mondotta — mert ha nélkülözők is, magunkért és utódainkért tesszük. Ne az idő nőjlen mihozzánk, hanem mi nőjünk az időhöz.

Snell elvtárs zárószavában összegeste az elmondottakat, emlékeztette a szép számmal megjelent proletárszervezőket, hogy jusson az eszükbe, az 1917. esztendő, amikor hiába állottak félnapig a boltok előtt, nem kaptak egy gramm szeszalonnát sem. Erre gondoljanak, mielőtt zúgolódna. A népgyűlés az Internacionálé elnöke után este fél 10 órakor véget ért.

— Új műsor a Novacsek cirkuszban. Ma vasárnap délután 4 órakor és este 8 órakor még a régi műsor keretében tart a Novacsek cirkusz ünnepi díszelőadást, hétfőn este azonban már az új műsor kerül színre, mely a látottak szerint az addigi is felülmúlja. Az új műsoron szerepelnek *Jozsffy* iskolalovár, aki haláltmegvető bátorsággal végzi produkcióit, *Walton* a csontnélküli ember, aki a londoni artista versenyen díszlevelet nyert, a derűs és aranyosmóru *Piccard* meg *Karcsi*, a hajmeresztő saltomortal lovas, *Adolfi*, több elsőrangú énekesbőhőc és a komikum nevelőbbjait képező, amatőr-lovasok. Az új műsoron találkozunk még a négy aranyos csodagyerek *Outenberg* testvérelrel is, az ugy nevezett, táncoló babákkal, akik rövid néhány nap alatt Kanizsa kedvencei lettek. A 3 személyes jockey társaság vendégcsereprelépés szintén meghosszabbították.

Csehszág pénzügyi zavarai

Mint ismeretes Rasin cseh pénzügyminiszter úgy vélte megoldhatni Csehszág pénzügyi külvíválásának kérdését, hogy az ország területén forgalomban levő bankjegyeket felülbélyegezte. Ezt az alkalmat mindjárt fel is használta arra, hogy a bankjegyekre egy százalékos adót és ötven százalékos kényszerkölcseket vetett ki, ami a burzsoá érdekeknek rendkívül kedvezett, mivel a proletáriátust sokkal érzékenyebben sújtotta, mint a vagyonos osztályt. Mindenki kíváncsian várta, hogy ezen intézkedéseknek meg lesz-e a kívánt eredményük. E kérdésre megkapjuk a választ az *Arbeiter Zeitung* egyik legutóbbi számában, mely a következőket írja:

„A felülbélyegzési bélyegek, melyek segítségével a régi esztrák bankjegyek csehslovák papírpénzre léptek elő, oly egyszerű és naiv kiállításúak, hogy valósággal eszébtantak a hamisításra. Ennek következténye a pénzügyi hamisított bankjegybélyegekkel ellátott bankjegyekkel való elárasztása. Először természetesen az állam ellenségeit, a németeket, azután a magyar kommunistákat gyanúsították meg, míg csak a köztársaság szívében, Prágában egy kifogástalan cseh neveltségű nagyüzem vezetője nem kapta bankjegyek hamisításán. Miután egyenként a 100 koronás bankjegyek felülbélyegzéséhez használt bélyegekből eddig nem kevesebb mint 14 féle hamisítványt állapítottak meg, világos, hogy a felülbélyegzés „magánúton” is egyidejűen több helyen megindult. E körülmény drámai zavart idézett elő. Senki sem tudhatja, hogy valódi vagy hamis pénz van-e a zsebében: Ez különösen a 100 és 1000 koronás bankjegyekre nézve áll. Ugyanis igen egyszerű, minthogy a hamisítók mindig igen célszerű emberek, mindenesetre célszerűbbek, mint a pénzügyminiszterek, a kisösszegű bankjegyekkel nem bajlódnak, hanem mindenekelőtt a nagyösszegű bankjegyeket hamisították.

És mit szól a közvélemény a pénzforgalomnak a rémes bizonytalansághoz? Mindenekelőtt igen érdekes esetek fordultak elő. Nemrégien letartóztattak egy urat, aki hamis 100 koronásokkal akart fizetni és a végén kiderült, hogy az nem más, mint maga a pénzügyminiszter. Mások egy kávéházban letartóztattak egy urat, kinél több gyanús 100 koronást találtak. Az egész éjszakát a rendőrségen volt kénytelen tölteni. Másnap aztán kiderült, hogy a tőle elvett 100 koronások valódiak. Később a Bernányiúti kérés segítséget. A kormány azonban mindössze annyit tett, hogy utasította az összes pénztárakat és postahivatalokat, hogy a *gyanusnak látszó bankjegyeket a felektől egysemmen kobozzák el*. Hogy az elkobzott bankjegyekért jár-e valami kárpótás az még bizonytalan. Végül maga a közönség segített magán. Minden egyes pénz átvétele alkalmával a fizetőnek el kell ismernie, hogy milyen számú bankjegyekkel fizetett, hogy a pénz átvétele így módon biztosítsa magának a kártérítés lehetőségét. E héfyzeten a kormány egyedül új bankjegyek kibocsátása által vél segíteni, melyek állítólag már utban vannak Amerikából. Vajon a hamis bélyegekkel ellátott bankjegyeket is be fogják ekkor váltani? Kérdés.”

HIREK.

NAPYAR.

A nap két 4 óra 14 perckor, nyugszik 7 óra 35 perckor.
A hold két este 7 óra 11 perckor, nyugszik d. u. 3 óra 36 perckor.

1919.
Július
13
Vasárnap

— **Hatósági szemle a szentmihályi tőzegtelenen.** A város bázi kezelésében kiaknázandó szentmihályi tőzegtelenen ma tartják meg a hatósági szemlét. A nagyértékű tőzegtelenre ma egy vegyes bizottság száll ki, amely a telep felbecsülése után hozzávetőleges költségvetést fog készíteni és általánosságban megállapítja a kiaknázás módjait. A bizottságnak, mely ma délelőtt indul el Nagykanizsáról, tagjai Lukács kormánytanácsai biztos, Sneyf Intézőbizottsági elnök, Horváth gazdasági felügyelő- és Király városi főmérnök.

— **Csak a munkástanács engedélyével lehet cipőt venni, vagy javítani.** Ma lépett életbe Népgazdasági Tanácsnak az a rendelkezése, amely szerint cipőszemesterek, cipőkészítő üzemek és cipőelosztó helyek (beszerző csoportok és más jóléti intézmények is) lábbelit, fogyasztó részére csak az esetekben készíthetnek, illetve szolgáltathatnak ki, ha a fogyasztó a helyi munkás-, katona- és földművelésügyi tanácsától a beszerzésre engedélyt (utalványt) kapott és azt a cipő megrendelésekor vagy készcipő vételénél az átvételkor beszolgáltatja. Cipőszemesterek és cipőjavító üzemek cipőfelújítást vagy talpatát szintén csak oly rendelésre készíthetnek, aki a javításra a munkástanácsotól engedélyt kapott.

— **Megnyitott a Nemzeti fürdő.** Annak idején megittuk, hogy fa, illetve szénhiány miatt a Nemzeti fürdőt bezárják, a mai naptól kezdve a Nemzeti fürdő is újból nyitva van és ismét a közönség rendelkezésére áll.

— **A forradalmi törvényszék ítéletel.** A nagykanizsai forradalmi törvényszék szerdán és szombaton tartott ülésén a következő ügyekben ítéletet: **Roth Laura** női kalap kereskedőt, akit a múlt héten ítélték el árdrágításért, ez alkalommal fehér pénz el nem fogadása miatt 500 korona pénzbüntetésre ítélték. — **Dervács János** helybeli lakos szesztilalom áthágásáért 8 napi fogház és 20 korona pénzbüntetést kapott. — **Böröcz István** a szomszédjától Novák volt kisgazdapárti képviselőtől cséplőgéppaltrészeket lopott. 3 havi fogházra ítélték. Ezután **Kramarics György** halált okozó súlyos testisértes ügyét tárgyalta a forradalmi törvényszék. **Kramarics** a szeretője lakásán tartózkodott, ahová Oprovcák István petriventei legény be akart menni. **Kramarics** nem engedte be, **Oprovcák** tovább erőszakoskodott és sikerült is neki az ajtót benyomni. **Kramarics** erre a sötétben feléje süjtött a nála lévő vasbottal. Az ütés fején találta **Oprovcákot**, akit 24 óra alatt belehalt sérülésébe. A forradalmi törvényszék gondatlanságból okozott testisértesnek minősítette az ügyet s a vádlottat, kinek szándékosságát kizárták vette, 1 évi fogházra ítélték. — **Tótsári István** és **Fülöp Ferenc** 1918. augusztusában a hivatását teljesítő Bőjte erdőőrt megátmodták, fejébe szurkalt, fegyverét elvették és összetörték. 3—3 havi fogházbüntetést kaptak s 3500 korona kártérítést kell fizetniük Bőjtének. — **Sáfrán József**, **Kellermann Gyula** és **Fodor Imre** galambok lakások Junius 28-án 8000 korona értékű ruhaneműt loptak el ifj. **Szelák Imre** galambok lakostól. **Sáfránt** és

Fodort 6—6 évi fogházra, **Kellermann** pedig 3 évi börtönrre ítélték. — **Nagy Imre** nagykanizsai lakost sződa és szappanlopásért 4 évi, javítóintézetben eltöltendő fogházra, **Kovács Ferenc** és **szv. Radó Péterné** gelsei lakókat pedig sződalopásért 6—6 hónapi fogházra ítélték a forradalmi törvényszék. Az ítéletek jogerősek.

— **Eljegyzés.** **Schönnwald** Kató Budapest és **Salgó** Jenő Nagykanizsa jegyesek.

— **Házasság.** **Halász** Manó **Reichenfeld** Margit Körömden f. hó 8-án házasságot kötöttek.

— **A Szabad Iskola hírel.** A Szabad Iskola tanfolyamai kivéve az elemi fokot és az analabétákat, már megkezdődtek. Kérjük az elvtársakat, akik az utóbbi tanfolyamokra beiratkoztak, pontosan jelenjenek meg hét óra délután 6 órakor a polgári iskolában, hogy ezek tanítását is megkezdhessük. **A Szabad Iskola vezetősége.**

— **Mesematiné.** Ma délelőtt 10 órakor a nyári Szinkörben mesematiné rendezés a Művelődési Osztály. Mesélni **Halász Jenő** és **Brónyai Lajos** bácsi fognak.

— **MAV-Haladás-NTE.** Ma délután fél 7 órakor tartja az NTE. revanche mérkőzését a szombathelyi MAV-Haladás erős csapatával a katonaréti pályán

Pártügyek.

Alsó-Zalavármegyei Szállodások, Vendéglősök, Kávéosok és Korcsmárosok Szövetsége Nagykanizsán felhívja összes tagjait, hogy ma délután 3 órakor a „Vaskapu”-hoz címzett vendéglőben levő hivatalos helyiségben fontos ügyben feltétlenül jelenjenek meg. **Antal** Jenő elnök, **Sattler** Lajos titkár.

Az Ilymunkások helyicsoportja ma d. e. 11 órakor vezetőségi gyűlést tart, megjelenés kötelező. Értesítjük a 18 éven felüli tagokat, hogy dohányilletmények átvétele végett d. u. 2 óráig jelentkezzenek. Az NTE. mérkőzésre kedvezményes jegyek kaphatók. **Vezetőség.**

A szabad szakszoport felhívja összes női tagjait, hogy a szabászati tanfolyamon, mely a polgári iskolában hétfőn este fél 7 órakor kezdődik meg, mindenki pontosan megjelenjen. **A vezetőség.**

A magánlistviselők szakszervezete felszólítja munkanélküli tagjait, hogy könyvelői, valamint gyors- és gépirői állások betöltése végett azonnal adják be ajánlatukat a szakszervezet vezetőséghez.

— **A Magyarországi Tanítók Szakszervezete** nagykanizsai csoportjának vidéki tanítóit felhívjuk, hogy dohányjárándóságukat legkésőbb f. hó 17-ig a közp. iskolák hivatalos helyiségében vegyék át. **A vezetőség.**

1919/1919.

Hirdetmény.

Felhívom mindazon cséplőgép tulajdonosokat, akik a folyó évben cséplést vállaltak, vagy vállalnak, hogy **folyó hó 15-én délután 4 órakor** a közzéllátsi hivatalban (postával szemben) saját érdekében okvetlen jelenjenek meg.

Nagykanizsa, 1919. július 12-én.

Városi Intéző Bizottság.

E. Wedgwood angol képviselő Sopronban.

Az angol pártvezetőség tanulmányostája Szovjetmagyarországot — Ném engedék a szovjetkormányok működését beavatkozással akadályozni.

(Saját tudósítónktól) E. Wedgwood az angol parlament egyik szocialista képviselője Magyarországra jött, hogy a kommunizmust tanulmányozza. Ez utján tegnap Sopronba érkezett, ahol küldetéséről a következőképpen nyilatkozott:

— Az angol parlament szocialista pártvezetősége bizott meg engem azzal, hogy Szovjetmagyarországon adatokat és tapasztalatokat gyűjtsék a kommunista berendezkedésről. Itt szerzett tapasztalataimról Angliában a parlament előtt fogok beszámolni.

— Tanulmányutammak tulajdonképeni célja az, hogy Anglia esetleges intervenciós politikája ellen a londoni parlamentben személyes tapasztalatokat és bizonyítékokkal fellelkesítve erőlyesen felléphesünk.

— Anglia független szocialista pártja kivánja a blokk megszüntetését és élénk érdeklődéssel kíséri a tanácsköztársaság fejlődését. Mi a proletárdiktatúrát mint az egész világra nagyjelentőségű eseményt figyeljük és ezért tiltakozunk az ellen, hogy annak nyugodt és háborítatlan menetét bárki is zavarja. Az orosz és magyar tanácsköztársaság mintegy iskolája kell, hogy legyen a többi államoknak.

— Az angolok a világháború befejezése után megszüntették a bémeteknek és a többi nemzeteknek ellenségei lenni és a legelőszobben elítélik a francia revanchpolitikát. A békeszorzódás, amely a németeket rabszolgákká teszi, egy történelmi szörny.

— A jövőben minden országot csak föderatív alapon lehet kormányozni és így sokkal könnyebben is fognak megegyezésre jutni. Azenban, hogy ulti elérjék nem szabad a szovjetkormányok működését semmiféle beavatkozással akadályozni.

Végül még az angolországi szocialisták nevében tiltakozott az ellen, hogy a békekonferencia beavatkozzék a nyugalommagyarországi dolgozók sorsába. Nyomatékosan hangsúlyozta, hogy Nyugalommagyarország hovatartozását csak az itteni lakosság döntheti el. E. Wedgwood elvtárs még ma Budapestre utazik, hogy ott Kalmár és Kun Béla népbiztos elvtársakkal tanácskozást folytasson.

ad 1918—1919.

Tárgy: Nagyszülők és szülők segélyezésének elcsúszása után.

Hirdetmény.

A Népjóléti és Közegészségügyi népbiztosság 60. sz. rendelete értelmében esannel közhírré tétetik, hogy a harctéren elesett, vagy a háboruban katonai szolgálat alatt szerzett betegség következtében elhalt katonák szülői és nagyszülői segélyt kapnak.

Hogy a segély folyosítható legyen, kell hogy a nagyszülők vagy szülők, akik a segélyre igényjogosultsággal bírnak, összejárás végett a népjóléti ügyosztály rokkantügyi irodájában 1919. július 18-án reggel 9 órától 12-ig a délután 3-tól 8 óráig jelentkezzenek a Kossuth Lajos-téri mentelep iktanyájában Kisfaludi Márton elvtárs előadónál.

Nagykanizsán, 1919. évi július hó 11-én.
Városi Intéző bizottság.

Katonai átirállakolásban 2 mosónő a szokásos munkabér mellett

állandó munkára

felvétetik. Jelentkezni lehet az lakola gazdasági hivatalában.

(Teleki-uli kaszárnya.) —

CIRCUS NOVACSEK

MA

vasárnap

d. u. este
4 és **8**
órákor órákor

disz-előadások.

HÉTFŐN:
az új sláger-műsor.

Intelligens magános asszonyt

Keresünk mint házvezetőnőt egy szocializált birtokra. Baromfi és sertéstenyésztéshez érten. Előnyben részesül, kinek birtora van. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezni a Termelők Központjánál, Nagykanizsa (Igazságügyi palota) lehet.

Idősebb férfi keres állandó bútoros lakást. Mai reggeli kaphat, a viszonyok változásánál vassorát is. Megelőgészik egyszáz tiszta, jó étellel. Nem reflektál különbejáralt szobára. Választ kérek „Állandó” jellegre a kiadóba.

Nős képzett vincellárt

keresünk szocializált szőlőbirtok azonnali belépésre. Jelentkezni Nagykanizsán (Igazságügyi palota) a termelők központjánál lehet.

Magyar-utcai egyszobás lakásonat főlcseréim Teleky-uton, eseteg Eötvös térsébe ugyanolyan lakással. Bővebbet Teleky-ut 24. szám alatt.

Magasszárú, 39-es vászoncipő, továbbá alig használt 30-as barna gyermekcipő eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Zongoratulajdonosok figyelmébe!

Spekterítő zongorakészítő és hangoló érkezett Nagykanizsára. Elvállal bőrdzésekelt, hangolásokat, angol, bécsi és pianino-mechanikai javításokat. Érdeklődők adják le címüket e lap kiadóhivatalába.

Kovács mesterek figyelmébe!

Bipkarikavaz és akronozs van kapható a MERKUR-GYÁRBAN

Megérkezett, figyeljen ide!

Benzin, tűzkő, bél Forgács üngyűjtő ég, mint a forgács. Kizárólag FORGÁCS R. tőzsdéjében Magyar-utca 43.

Halló! Halló!

Kinek van használt

hanglemeze?

Régi vagy törött hanglemezeket, míg az anyaghiány tart, legmagasabb áran vesszünk vagy cserélünk

WÄGNER

az országos első díjazott előadó a csongor hegyre és beakadályozó nagy áruház Budapest, József-körút 15. Flók: IX., Rádny-utca 18. Hosszúvárosban 1000 koronára — Árjegyzék ingyen!

ZALAI NÉPAKARAT

Szerkesztő: Dr. Kádár István
Nagykanizsa, Szigor-ut. 4. szám
Szerkesztőség és kiadóhivatal
Telefonszám 78. 1. Nyomda 117.

A SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA MUNKÁSOK PARTJÁNAK
ALSÓZALAMEGYEI REGGÉLI HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Egy év 1000
Félév 500
Három hónap 300
Egy hónap 100

Ki akarja visszahívni a szolgabíróit?

Azt a felhívást, melyet a budapesti forradalmi központi munkás- és katonatanács elnöksége a vidéki direktóriumokhoz intézett, olvassa el minden falusi proletár, szíveleje meg minden sorát, gondolkozzék rajta és azt hisszük, hamarosan arra a meggyőződésre fog jutni, hogy a proletárállam, a proletártársaság iránt való szigorú kötelessége a felhívás értelmében agítálni.

Lássá meg, értsé meg mindenki, hogy a forradalom minden vívmánya, a proletárok szabadsága sőt megelhetése is attól függ, vajjon a budapesti munkásság képes-e a nagyszerű küzdelmet folytatni a proletárállam megalapozására. Mindonki beláthatja, hogy ehseen, nélkülözve és szenvedve nehéz harcolni, különösen nehéz akkor, amikor ez a nélkülözés csak Budapest területére szorítkozik. Hiszen Magyarország többi vidékén olyan bőség van, hogy az élelmiszerek feleslegéből bizvást megélhet Budapest is. Nem érzik-e a vidéki, falusi proletárok, hogy a saját maguk érdekében cselekszenek akkor, amikor mindent elkövetnek, hogy Budapest élelmiszerehez jusson. Nem érzik-e, hogy minden falat, amelyet a főváros proletáriátusának juttatnak, a saját maguk hatalmának megerősítésére szolgál és önmagukat támogatják, önmagukat erősítik akkor, mikor a forradalomnak ezt a nagyszerű hadseregét: Budapestet táplálják.

Azt akarják-e az elvtársak, hogy visszaterjen a szolgabíró, azt akarják-e, hogy megint elkeressék a szegény embert, azt akarják-e, hogy megint pofonnal és bottal csinálják a vidéki közigazgatást? Nem hisszük, hogy akadna Magyarországon csak egyetlen vidéki, falusi proletár is, aki vissza akarná hívni a szolgabíróit. Érezzük és tudjuk, hogy a proletárlelkekben ilyen kívánság sohasem születhetik, de meg kell mondanunk, hogy egyedül ezek az érzések nem elegendők ahhoz, hogy a proletárok uralmát Magyarországon mindörökké megszilárdítsuk.

Nem elég az érzés, a kívánság, hanem *cselekedetek* is kellene. A vágyhoz a forradalmi tettnek kell kapcsolódnia és Budapesti munkássága egyelőre semmi mást nem kér a falusi proletároktól, csupán azt, hogy *élelmiszerek segítségével nehéz küzdelmében*. Hígyjék el az elvtársak, hogy szenvedéstől mentik meg magukat, ha nem oltják ki a budapesti munkásság nemes forradalmi tüzet, hanem támogatásukkal lehetővé teszik, hogy Budapest munkássága vé-

rig harcolhassa ezt a harcot, amelynek ragyogó eredménye: a *kizsákmányolás teljes megszüntetése*.

Ha a vidéki direktóriumok közömbösen haladnak el a budapesti munkástanács felszólítása mellett, ha semmit sem tesznek arra, hogy Budapest munkásságát élelmiszerekkel segítsék, *ez éppen annyit jelent, mintha teli torokkal hársány hangon visszahívják a szolgabíróit*. Vajjon ezt akarják? A direktórium tagoknak tudniuk kell, hogy ha a szolgabíró visszatér, megszűnik minden szabadság, minden hatalom, melyet a proletárállam adott a kezünkbe s megkezdődik a burzsoázia bosszúváltása. *Azt*

akarják-e, hogy elkeressék őket, hogy penészes börtönök fenekére dugják őket és megkínózzák minden hozzátartozójukat? Mi szólnának a direktórium tagok akkor, ha valamelyikük kiállna a falu határába és elkiabálná magát, hogy jöjjön vissza a földesur, meg a szolgabíró.

Ugye, hogy börtönbe vetnék, vagy a bolondok házába csuknák az ilyen kiahálot? Mar pedig higgyék meg a direktórium tagok, hogy semmivel sem különböznek az ilyen kiabálótól, ha nem teljesítik pontról-pontra a budapesti munkástanács felhívását.

Ujabb forrongások Jugoszláviában.

Zavargások Szerbiában, Boszniában és Horvátországban. — Svájcban előkészítik már a forradalmat.

Azok a helyenkénti politikai detonációk, amelyek az európai munkásság mindent elölről európaiját megelőzik, újabban mind sürűbben hangzanak el a Balkánon is. Szerbiában, ahol egyáltalán nincs ipari munkásság, szociálista mozgalmakból kifolyólag szintén utcai harcok folynak és a bosnyák párt szervezet csatlakozott a III. Internacionáléhoz. Olyan kézzelfogható jelek ezek, amelyek igazolják, hogy a szociálista-kommunista pártprogram beleesik a fejlődés egyenesébe és azoknál a népeknél is, ahol mindenkinek van 10-20 holdnyi földje szükség van egy újabb, egy erkölcsösebb és tisztább társadalmi és termelési rendre.

A *Neues Wiener Tagblatt* belgrádi jelentése szerint Jugoszláviában a helyzet napról napra kritikusabbá válik. Szerajevóban letartáztatták a szociálista párt vezetőit. Ugyanis

a bosnyák szociálista párt oszatlakozott a III. Internacionáléhoz és a legelkeseredettebb eszközökkel küzdött elve megvalósításáért. A jugoszláv hatóságok bosnyák elvtársainkat már régebben is a legkíméletlenebbül üldözték, ami most legutóljára a pártvezetőség letartóztatására vezetett. Emiatt most Belgrádban és Szerbia más városaiban állandóan tüntetések vannak. Belgrádban a katonák és tüntetők között *veszélyes összecsapások voltak* mindkét részről több halottal és sebesülttel. A nyugtalanság Belgrádban és Szerbia más városaiban olyan nagy, hogy

a belgrádi kormány kénytelen volt a Magyarországon elhelyezett csapatok egy részét visszahívni.

Boszniában és Horvátországban szintén nagyon kritikus a helyzet annál is inkább, mert az erőes szociálista propagandán kívül konfliktus merült fel a bosnyák és jugoszláv kormány között.

A *Reichspost* jelentése szerint a jugoszláv kormány egyre nagyobb aggodalommal nézi a horvát tisztikar viselkedését, mivel a horvát tisztiek nem akarnak beleyugedni a jugoszláv egységbe és Horvátország autonó-

miájának megszűnésébe. A horvát tisztikar körében ezen mozgalmak miatt több letartóztatás történt.

Zürichből érkezett hírek szerint a berni szövetség tanács legutóbbi ülésén foglalkozott a zürichi kommunista párt energikus magatartása következtében előállott helyzettel. Daucourt szövetség tanácsos kifejtette, hogy Svájcban rendszeres előkészületek történnek a forradalmi akció feloldozására. A készülődésnek központja Zürich. A szövetség tanács egy másik polgári tagja Bopp, országos vezérellemnek nevezte a forradalmi nyugtalanságot, amely Zürichből indul ki és egyre nagyobb viszhangja van az ország egyéb városaiban. Nem lehet a veszélyt kicsinyíteni azzal, hogy csak idegen elemek terjesztik a kommunista tanokat. Összintén el kell ismerni, hogy a svájci munkásezetály igen nagy része teltett az Oroszthonból importált elvekkel. Ellenzi a katonaságnak Zürichben való koncentrációját, mert csak belsővelta mérget hordának szét a vidékre. A munkásság elkeseredésének oka, hogy Svájc befogadja a trónjukat veszített fejedelmeket és a reakciós puccsok miatt elmenekült politikusokat, valamint alkesséit őket a háborus nyereszkekedők hirtelen, botrányos meggazdagodása. Amikor egész Európa a forradalom szélén áll — mondotta Bopp — akkor a svájci munkásság nem kapcsolódhatik ki az általános nagy áramlatból.

Vasárnap megszület a német blokádot.

Berlin, július 14. Tegnap a következő hivatalos jelentést bocsátották ki:

Minthogy a szövetséges és társult hatalmak hivatalosan értesültek arról, a német köztársaság szabályosan és teljesen ratifikálta a békeszerződést, elhatározták, hogy július 12-től kezdve megszüntetik a blokádot,

amely eddig Németország ellen fennállott. E határozattal kapcsolatosan a francia kormány megengedte, hogy a közzététel napjától számítva francia állampolgárok Németországgal a kereskedelmi összeköttetéstől újól megkezd-hessék.

Lászlónak munkához a kánizsai szakszervezetek vezetői.

Kezddjön meg újból a komoly szociálisták munkája.

Pártunk azokon a szakszervezeteken alapul, amelyek a szociáldemokrata pártot alkották. A szakszervezetekben folyó munkát lette naggyá a szociáldemokrata-pártot és annyira megerősítette, hogy a márciusi forradalom ereje a proletárság diktatúrájához vezethető. Az a forradalmi munka, melyet a proletárság a szakszervezetekben évtizedeken át végzett és az a rettenetesen bátor és amelytől a szakszervezetek a kapitalista állam erőszakával szemben tanúsítottak, egyenesen kibecélhetően és annyira maradandó, hogy a szakszervezetek munkájára az új társadalomban is szükség van. A szakszervezetek a kapitalista államban a rombolás iskolái voltak és a proletárságot a folytonos ellenzékieskedésre tanították, hogy a kapitalista állam munkáját zavarják és az államgépzet működését hátráltassák. A szakszervezetek forradalmi tanokat véstek a proletárság szívébe, hogy a megjósolt szociálista forradalom öntudatos, fegyelmezett és mindenképpől igazi forradalmárokat mondhatson katonáinak. — *Bátran kijelenthetjük, hogy a régi nagykanizsai szakszervezetek forradalmi munkája lényesen sikerült.*

A szociálista állam a munkástanácsokon nyugszik, de azt is megállapíthatjuk, hogy a munkástanácsok csak akkor felelhetnek meg hivataluknak, ha a szakszervezetek vezetői a munkástanácsok működését elősegítik, ha a szakszervezeteket nem hanyagolják el, ott tovább folytatják a tanítási munkáját.

Valamikor a szakszervezetek munkája az állammal való szembelényezkedésben merült ki, most azonban a szakszervezetek feladata az *állami munkára való nevelés*. A szakszervezetek munkája tehát nélkülözhetetlen a szociálista államban is; a különbség csak az, hogy a rombolás munkája helyett az *építés munkáját* kell végrehajtani és azokat a tömegeket, melyek az események hatása alatt a szakszervezetekbe tödültek, *ők kell világszítani* és be kell vonni őket a forradalmi rendbe. Nem állítjuk azt, hogy a rombolás munkája könnyű; a szakszervezetek kinos harcot vívtak, míg a küzdelem gyümölcsét elérték, de ha a rombolás nehéz volt, az építés hatványozottan nehezebb lesz. Egy lerombolt társadalmi rend helyett újat építeni, egy gazdaságilag tönkrement országot föl- emelni és közben küldő és belső ellenségekkel vívni, nem irigylésre méltó földad és a munkák nagyrésze a szakszervezetekre vár. Biztosra vesszük, — hogy a régi kánizsai szakszervezetek az építés munkájában is megállják a helyüket, a jelenben ez a munka *éppenséggel nélkülözhetetlen*. A szociálista állam a szakszervezeteken alapul, amelyek munkája a proletár állam vérkeringése. Ennek a vérkeringésnek egy pillanatra sem szabad megszűnnie, mert e téren beálló minden zavar a proletárállam fölösleges elvesztésére.

HIRENY

NAPJÁN.

A nap két óra 15 perckor, Hyúzák 7 óra 55 perckor.

A hóid két este 7 óra 11 perckor, Hyúzák 4 óra 30 perckor.

Mesematiné nagyoknak.

Hol volt, hol nem volt, talán még a demarkációs vonalon is túl, volt egyszer egy kis szörnyeteg. Ezt a szörnyeteggel Clemencaunak hívták, aki abból élt, hogy emberek vért szívta és hogy többet ne mondjak, minden reggelre 5 német, 3 orosz és egy éhező pepli gyermeket evett meg. Történi egyszer, hogy egy orosz búvész varázsigéjére az ő népe is öntudatra jutott. A nép, amelyet eddig az *alázat, istenfélelem, bullás és korbács* kezeivel kengettek, a varázslatát követő pillanában hirtelen tisztán kezdett látni és egyszerre rájöttek, hogy ha ez a szörny megetté már a németeket, akkor ő rája kerül a sor. A nép, amelynek az iskolákban azt tanították, hogy a szegénység erény és el volt foglalva az éjjel-nappal munkában, sokkal ostobább volt, semhogy tanulhatott volna és megállta volna, hogy ő szerzi magának a pénzt, csak azért, hogy más parancsolhasson neki és leköphesse a gyárudvaron, hogy a saját erejéből tart fenn egy órási állami gépezetet és ebből neki van a legkevesebb haszna, hogy a csendőrt, aki belé lö, a főszolgabíró, aki megrugja, a főispánt, aki nem fogadja az állattal bula köszöntést, a minisztert, aki rája veti ki a legnagyobb adót, a királyt, aki emberölésért pléhdarabokat aggat a mellére ő fizeti, ő fizet mindenkét, ő fizet a saját hóhérral, mindenkét ő fizet — és ő koplal. Harminc millió ember kezdett el egyszerre kacagni, amikor erre rájöttek. A kacagás, amely 30 millió torokból száll fel a magasba orkánná dagadt, amelyet a szomszédos országok emberkél is meghallottak és egyszerre mindenki összeugrott.

— Mi van? Mi történi?

Az emberkék összebugyorkoltak, idegesen tárgyaltak. Napok mulva ulabb 30 millió vészülőslő kacaj hallatszott. Ittálta kacagott bele a kék égbe, amelyen kérdőjelyszerű felhők usztak. Ujabb kacaj. Anglia is kacog, Azután Svájc. És ma már kacog egész Európa munkássága a saját ostobaságán, hogy eddig ilirte a kizsákmányolási és eddig fizeteli egyeseiket, hogy legyen aki leköpije.

A kacaj július 21-éig lesz hallható. A munkásság 21-ikéig toltta ki a terminust, hogy ideje legyen évezredek ostobaságát kikacagni. 21-én azonban elcsendesedik a kacaj és a munkásság ünnepi arcot öli. Elkövetkezett az utolsó fizetés, még egyszer kifizetik a burzoáit. A munkásság, amely nem tanult meg úgy beazélni, hogy ha valamit mondanak, ne annak az értelmét fontolgassa, se annak a hátterét, hanem arra gondoljon, hogy amikor mondják valamit, akkor a háttérben keresse azt, amit mondani akarnak, — a munkásság, amely csak alfákban és geometriai egyenesekben tud beszélni, könnyedén meg fogja magát rázni és újból szillettik a világ. A bíborvörösek nyében kelő nap Guilliver csizmájában rohan Keletről Nyugal felé. A delelés közeledik.

Alsózala-kerület alakuló pártgyűlése. A nagykanizsai szociálista-kommunista párt vasárnap délelőtt 9 órakor a városi házközpénztári termében tartja meg Alsózala-kerület első rendes alakuló pártgyűlését. A gyűlés pontosan 9 órakor kezdődik, amelyet a dalárda az Internationale éneklésével s vörös sémekar közreműködésével nyit meg. Az elnöki megnyitó után a párt agitációs körzeteit neves budapesti előadó fogja ismertetni. A pártgyűlésen csakis a szakszervezetek által kiküldött elvtársak vehetnek részt, akik legkésőbb f. hó 18-án d. u. 9 óráig kötelesek igazoló irataik felmutatása mellett a végrehajtó bizottság megbízottjánál, Beck Soma elvtársnál az igazoló jegyeket átvenni. A karzatokon való megjelölés szintén belépőjegyhez van kötve. Jegyet csakis a szociálista-kommunista párt tagjai kaphatnak, amelyek szerdától kezdve naponta délután 3—6 óráig a párttitkárságnál kaphatók.

— Személyi hír. Vanus Károly elvtárs a Mura-front katonai főparancsnoka tegnap délután a 2 órai vonattal visszatért Budapestre.

— Nem töltötték be a párttitkári állást. Tegnap járt le a pályázat, amelyet a nagykanizsai szociálista-kommunista párt hirdetett párttitkári állásra. 8 pályázat érkezett be, de a végrehajtó bizottság tegnap esti ülésén a pályázatok hiányos felszerelése miatt döntést nem hozott, hanem a pályázatok határidejét július 28-ig meghosszabbította.

— A kihágási bíráskodás a munkástanácsok hatáskörében. Tegnap jelent meg a forradalmi kormányzótanács CXXIV. számú rendelete, amely a kihágási büntelőbíráskodást kivesszi az eddigi közigazgatási hatóságok kezéből s a városokban a városi, a járásiokban pedig a járási munkás-, katonai és földműves tanácsok hatáskörébe utalja. A rendelet értelmében a kihágási bírákat a helyi munkástanácsok választják a területükön lakó s választójoggal bíró lakosok közül. A bíráskodás három lagu tanácsban történik, egy igazságügyi előadó közreműködése mellett, akit az igazságügyi népbiztos nevez ki. A bíráskodást egyes bíró is gyakorolhatja, ha az igazságügyi előadó úgy találja, hogy a szóbanforgó bűncselekmény miatt 2000 koronánál nagyobb büntetés nem szabható ki. Az egyes bíró ítéllete 3 nap alatt megselebbezhető s akkor az ügy a hármastanács elé kerül, melynek ítéllete jogerős. A kihágási bíráóság legfőbb 6 hónapi eljárást, vagy 10.000 korona pénzbüntetést szabhat ki. A forradalmi kormányzótanácsot ezen bírói szervezet felállításakor az az Intenció vezette, hogy kihágási ügyekben az eljárást lehetőleg egyszerűsítsa, gyorsá és közvetlenné tegye. A rendelet már Nagykanizsára is megérkezett s a városi munkástanács legközelebbi ülésén a nagykanizsai kihágási bírásgot meg is alakítják.

— Megszüntették az iskolákban a bizalmi rendszert. Mivel az iskolákban a bizalmi-fiu és bizalmi-leány rendszer igen sok helyen fegyelmeletlenséget és a tanítás komolyságát akadályozó zavart okozott, a közoktatásügyi népbiztos rendeleire az iskolákban a bizalmi rendszer megszünt. A jövő tanévben már nem lesznek tehát bizalmiak. A közoktatásügyi népbiztoság valamennyi iskola élére szociálista-kommunista vezetőt rendelt ki, ami elég biztosított arra, hogy a tanulók nevelésében és jótéti ügyekben egyformán a kötelességtudás és szorgalom érvényesüljön.

— Műszipari szakfolyóirat Keszthelyen
Keszthelyi tudósintézet jelenti: A népgazdasági tanács házipari szakosztályának kiküldöttel részvételével tegnap az Amazon-szálló nagytermében értekezlet volt, amelyen **Pámer** István elvtárs indítványára elhatározták, hogy egyelőre gyékény, lábtörölő, szatyor, papucs és diaszáműpu szakfolyóiratokat szerveznek meg. Ezzel a követésemelőt, praktikus érzékről tanuskodó intézkedéssel lehetővé teszték köztük azt is, hogy a sok munkanélküli rövidesen állandó munkához és keresetkez jusson. A szakosztályok megszervezésére Budapestről szakmeistert küldenek ki, aki egyszerűen tanítani fogja a fonás különféle módjait. A folyóirat elvégzése után ki-kitevés szerint kap a keszthelyi anyagraktár-ból gyékényt és sást, melynek aratását és szárítását már megkezdték.

— Incidens a szombati népgyűlésen.
Horák Béla drogúta, nagykanizsai lakos a szombati népgyűlésen Alpári Gyula elvtárs beszédének a tanácskormány politikáját tárgyaló részét — a körülötte állók nagy mebotránkozására — becsmérlő közbeszólásokkal zavarta. Horák ellen, akit előállítottak, az eljárás megindult.

— A nagykanizsai körzet gyermek-éldülési asszisztója. Az országos gyermek-éldülési hivatal tegnap távirati megkeresést intézett Alsózalamegye intézőbizottságához, amelyben **Füredi** János intézőbizottsági elnöknek Komáróváros, Kiskomárom, Homokomárok, Hosszúvölgy, Gelse, Zalaszentbalázs és Zalaszentmihály községek, valamint a körzetben lévő termelőszövetkezetek részére gyermekéldülési megbízottá valé kinevezését kérte. **Füredi** János, akinek nagy része van abban, hogy a gyermeknyaralattási akció Alsózalamegyében oly szép eredménnyel végződött, ma tett jelentést az országos gyermek-éldülési hivataloknak az alája tartozó községekben már elhelyezett és még elhelyezhető gyermekek létszámáról. — Itt emlíjük meg, hogy az első transzport, — 800 budapesti proletárgyerek — vasárnap, f. hó 20-ikán érkezik Nagykanizsára, illetőleg a felsorolt kanizsai járásbeli községekbe.

— A forradalmi törvényszék ülésé.
Hat ügyet tárgyalt le a forradalmi törvényszék tegnap esti ülésében **Szenes Dezso** elvtárs elnöke alatt. A legtöbb dolgot a forradalmi törvényszéknek még mindig a félépítkezési nem fogadására adja. Még mindig vannak emberek, akik nem akarják respektálni a tanácskormány rendelkezéseit s igyekeznek a rendelkezések teljesítése alól kibújni. Tegnap já három esetben ítélték a forradalmi törvényszék a félépítkezési nem fogadói felett. **Fekete** Józsefnek pénzbüntetést és 200 korona pénzbüntetést, **Patrici** Ilonának nagykanizsai lakos pedig 30 napi fogságot ítélték. **Mutner György** klakanszal földműves, szeszitalom áthágásért 15 napi fogságra és 50 korona pénzbüntetést kapott. **Ozv. Franciscs** Jánosné nagykanizsai asszonyt becsületsértésért 800 korona, **Szűcs** István helybéli földműves pedig ugyancsak becsületsértésért 1000 korona pénzbüntetésre ítélték. Az ítéletek jogszerűek.

— Hírvadászok. **Ozv. Lank** Jánosné és **Márkus** Károly házasságát köztudottan **Oeko** Paula és **Heigl** Páma délelőtt 11 órákor tartják esküvőjüket. **Bezer** József és **Rosenzveig** Rozsika f. hó 10-án tartották esküvőjüket. (Minden külön értesítés helyett.)

— Rendezesítik a meseműndek.
Budapesti mintára a művelődési osztály Nagykanizsán is megfogja honosítani a meseműndek. A kanizsai gyermekeknek eszentül minden vasárnap délelőtt lehet részük a szebbnél szebb mesékben, amelyeket az érre-hivatott bácsik és néni fognak előadni. Igazi nemes szórakozás lesz ez a meseirodalom legkiválóbb termékeiben és bájos, mulatózó mókákban.

— Újból kikapott az NTE. A vasárnapi mérkőzésen a szombatselyi MÁV-Haladás focibálcspanak derék legénysége fényes győzelmet aratott a NTE csapatát felett. A szombathelyiek játéktéknikája és kitartása elragadta a hozzáértő közönséget. Különösen említést érdemel **Füsti** közép fedezet, aki e felelősségteljes poszton, új klasszist mutatott, mint bármely fővárosi játékos. Biztos fejlődési, labdaosztogatási bálmutaba ejtettek mindenkit. A kanizsaiak ugyan jobbak voltak, mint a mult vasárnap, de a traininghiány ismételen tapasztalható volt a csapatban; beláthat-nak végre a komolytan játékosok, hogy a trainingnélküli focibálcspanat esetleg csak hasonlókon arathat győzelmet. A szombathelyiek goalját a középcsatár (2), jobb szé-szekötő (1) és jobb szélső (1). Kanizsa részéről pedig **Dezso** és **Vincze** rugták.

— A tanítók szociális átképző tanfo-lyama folyó hó 14-én kezdődött. Az előadá-sok reggel 8 órákor kezdődnek a a polgári fuiskola rajztermében tartatnak.

— Sportbírlap, melynek legújabb száma megjelent, Garamvölgyi és Szemeréni kapható.

— Üdvözlét a cseh arcvonairól. A 32. gyalogezredbe beosztott alanti derék nagykanizsai vörös katonák a **Zalai Népakarat** útján küldik üdvözlétüket Kanizsa ismerő-selknek: **Mennar Jenő** pol. megbízott, **Kutas** Sándor, **Halász Ernő** (Alsólendva), **Herczeg** Gyula, **Kummer György**, **Karsaner László**, **Nagy József**, **Tóth Gábor**, **Bolf Ferenc**, **Körös** Rudolf, **Hebe József**, **Horváth János**, **Imrei József**, **Faber Károly**, **Felber** Kolp Izidor.

— Naponként közlekedik a vonat Keszthely és Batatonszentgyörgy között. Mint értesülünk, szombat éta naponként van vonatösszeköttetés Keszthely és Batatonszent-györgy között. — Hasonlóképp megindult é mindennapos vonatközlekedés a Keszthely—Tapolcza—Ukk vonalon is. Keszthely és Ukk között vasárnaponként a 853-as vonat, mely délelőtt 9 óra 26 perckor érkezik Tapolcára. Fentnevezett vonatok Zalaegerszeg és Csel-dömék fele csatlakozás van.

Pártügyek.

A **Petőli Sándor** katonatömbonban fel-állított központi műhelyben szabó és cipész munkások felvételnek a szakszervezet által megállapított munkabérről. A jelentkezők a 20. pótzászlóalji gazdasági hivatal fénokénál (volt Honvédlaktanya) jelentkezzenek.

A szocialista nők szabadsszervezete kéri tagjait, hogy sziveskedjenek ma este hat órák a párt helyiségébe előjnni azok, akik szivesek lesznek egy kis írásbeli munkánál segídekzeni.

Meghívó. A nagykanizsai cipész- és őszimédia iparosok szakosztálya ma este hat órák az ipartestület helyiségében fontos tárgyban taggyűlést tart. — Felkértek a Kez-szthelyi Termelési Tanács, hogy a gyűlésen képviseltessék magát. — A vezetőség.

A **Mágán- és Ipari Tisztviselő** nagykanizsai csoportjának tagjai értesítetnek, hogy dohánnyelteményüket f. hó 15., 16. és 17-én mindenkor délután 2 órától 5 óráig a szak-szervezet helyiségében dohánnyeltemény és aprópénz ellenében átvehetők. Az olyan tagok, kik május és junius havi tagsági díjat eddig be nem fizették, dohánnyelteményüket csak akkor kaphatják meg, ha a tagsági díjat előzőleg megfizetik.

A **húspári munkások** ma kedden este 7 órák okvetlen jelenjenek meg a gyűlésen központi husvágás végett. **Vezetőség.**

A **vas- és fém munkások szakcsoportja** felkéri tagjait, hogy dohánnyelteményüket kedd este okvetlen vigyák el, mert későbbi jelent-kezések figyelembe nem vétetnek. **Vezetőség.**

Felhívás. A Testnevelésügyi Diktetórium felhívja a nagykanizsai tornaegylet, vasutas atlétikai klub és ifjummunkások vezetőségét, hogy f. hó 17-én csatlórtók d. u. 8 órák a polgári iskola tornatermében, a sport fejlesztése tárgyában tartandó értekezleten jelenjenek meg. — Együttel felhívjuk az összes szakszervezeteket is, hogy ezen értekezletre egy-két — lehetőleg sporthoz értő — tagot okvetlen küldjenek ki. (Helyiség Sugár-ut 9. földsz. 10.) **Testnevelésügyi Direktórium.**

A szállítási és forgalmi munkásoknak az a része, mely a július hóra eső dohánnyeménységet még nem vette át, 17-én este 7 óráig **Petőli**-utca 24. sz. alatt annál is inkább jelentkezzék, mivel későbbi igényléseket figyelmen kívül hagyunk. **A vezetőség.**

A **Hadirokkantak Szövetsége** felhívja azon munkanélküli helybeli tagjait, kik rok-kantságuknál fogva semmiféle szakszervezet-nek nem tagjai, dohánnyelteményük összeírása végett jelentkezzenek **Kölcsay**-utca 12. szám alatt levő hivatalos helyiségben 18-án d. u. 8 óráig. Későbbi jelentkezők nem vétetnek figyelembe. — Felhívja továbbá a Szövetség azon hadiözvegyeket és árvaakat, akik nyugdíj ellátmányaikat posta útján a wieni (bécsi) volt közös pénzügyminiszterium számfeljegyzési osepörtjéről kapták, azonban az utóbbi időben nem kapták, jelentésük be panasszal a hiva-taloss helyiségben, **Kölcsay**-utca 12. sz. alatt. Az összes irataikat hozták magukkal. **Rokkanti tanács.**

Szerkesztői üzenetek.

M. I. Panaszt, illetve indítványát illeté-kes helyre juttattuk. — Egy proletár. Mint minden esetben, most sem foglalkozunk név-telen feljelentésekkel. Az a vád, amelyet név-telenül tesznek, nem lehet más mint bossu műve, vagy ragalmazás és se kedvünk, se időnk bosszuművekhez segédkezést nyújtani. Ha vádjának alapja van és a vádat bizonyít-tani tudja, jelentkezzen d. u. 4-7-ig szer-kesztőségünkben a biztosítjuk, hogy az igaz-ságot diadálra juttatjuk. Ha az tartaná vissza az incognito levetésétől, hogy től a követ-kazményektől, hagyja ezt figyelmen kívül, mert — tapasztalhatja — nem a főszoigabi-rák idejét óljuk, hanem a **szójt** uralmunkat. — **F. O.** A népgazdasági tanács 78 NT számú rendelete alapján történéhetik csak az új üzemi ellenőrző munkástanács megválasztása. — **W. Gy.** Cikke nem tárgyalog és ezért saj-nalátunkra nem közölhetjük.

Forgács fűle öngyújtó
== óg mint a forgács! ==
Tűzkő, hó, hejzsa, kizárólag:

A főváros élelmszer ellátása.

A tehermentesítő akció. — A munkástanács felhívása a vidéki direktóriumokhoz.

A fővárosban dolgozó proletárium élelmszer-ellátása ügyében a két legfontosabb tényező az élelmszer felhozatal biztosítása és a fővárosnak a nem dolgozóktól való tehermentesítése. A budapesti forradalmi központi munkás és katonatanács elnökségének sikerült elérnie, hogy az élelmszer felhozatal és az élelmszer elosztás vegre egy kézbe kerüljön és a rajonozás megfelelő okos keresztlételemben és a kettős ellátás megszüntetésével kiküszöbölje az élelmszer elosztás egyenlőtlen-ségeit. A tehermentesítő akció folyamán eddig már több, mint 12 ezer egyén távozott el a nyár tartama és a fővárosból és a tehermentesítő akció új vezetőjének, Horri Emil elvtársnak részletes és mindent magában foglaló programja van, hogy Budapestet a henykélő megszabadítsa.

A főváros élelmszer ellátásának biztosításában és a tehermentesítő akció végrehajtásában azonban a főváros direktóriumának erősen szüksége van a **vidék támogatására.** Ez okból a budapesti forradalmi központi munkás és a katonatanács elnöksége a magyar tanácsköztársaság valamennyi direktóriumához a következő **felhívást** intézte:

"A főváros dolgozó proletárium sulyos élelmiszercsökkenéssel küzd. A budapesti munkásság, mely átvette az összes üdöztetés és bántalmazás ellenére állandóan elől jár az esztályharcban, most nemcsak szerszámmal az egyik kezében, és fegyverrel a másik kezében kénytelen nehéz küzdelmet folytatni a proletárium hatalmának megvédésére. Hanem keserves küzdelmében még a legsúlyosabb nélkülözésekkel meg kell birkóznia.

A budapesti munkásságnak eme kemény küzdelmének a kimeneteléről függ az, hogy letörök egyszerűségeinkkor a kastélyok urainak, a nagybirtokosoknak és a szolgabíráknak uralmát, a budapesti munkásság erősen fordul meg az egész ország dolgozó népeinek sorsa is, ezért az egész ország dolgozó népességének, az egész ország valamennyi direktóriumának a saját érdekében való kötelessége, hogy budapesti dolgozó és harcoló testvéreink minden eszközzel segítségére siessen, azokat minden tőle telhető erővel támogassa.

Iméttel azzal a felhívással fordulunk tehát az ország valamennyi direktóriumához, hogy átérze a most végbemenő események nagy fontosságát, támogassa a tanácsköztársaság minden érdekeit és szívet és hatóságát abban a törekvésében, hogy az országban ma még mindig nagy mennyiségben felhalmozódó élelmszer felesleg Budapest számára megszereshető legyenek, mert keetlen állapot az, hogy Budapest proletáriumának **kapitálisa kénytelen legyen a vidék meg mindig bőségében élni.** Nem hisszük, nem akarjuk hinn, hogy akadna a Tanács-Magyarországban direktórium, mely Budapest proletáriumának élelmszer ellátásához bármilyen akadályt akarna gördíteni.

De amennyire fontos az, hogy támogassák a hivatalos szerveket abban, hogy Budapest számára szervezeten szerezzenek be élelmszerket, annyira szükséges annak a megakadályozása, hogy a vidék **lőmerekben elrejtő budapesti magdnovásárait,** akiknek jelentékeny része a még mindig rejtett pénzkészletekkel rendelkező buzaszántálahoz tartozik, az árut felhajlva, magánvásárlásokkal a hivatalos szervek beszerző tevékenységét hereszteszék.

A legnyomatékosabban kérjük a vidéki direktóriumok támogatását a Budapest tehermentesítésére indított akcióhoz is. Tudvaló dolog, hogy Budapest munkásságának jelentősen része ma nem végez termelő munkát és így felesleges módon terheli meg Budapest élelmszer ellátását. Ezért elhatároztuk, hogy lehetővé tesszük mindenkinél, akik foglalkozása nem köti Budapesthez, hogy a nyár tartama vidéki rokonaihoz utazzak. Ezenkívül azonban

a legelősebb eszközök igénybevételével szándékozunk rövid időn belül eltávolítani Budapestről az igénylő buraságot és rendelkezésére akasztani bocsátani a vidéknek azokat a munkásokat is, akiket jelenleg Budapesten nem tudunk foglalkoztatni. Akciónknak az utóbbi részével egyidejűen akarjuk szolgálni a vidéket is és a fővárost is. A vidéken egy mezőgazdaságban, mint az iparban igen sok munkaerő van. Szükség, Kérészet, mezőgazdasági, gyümölcsstermelő segédmunkákra, továbbá ruházati és egyéb szükségleti cikkek javítására, vaterolásra, külfübbözé házi és egyéb ipari munkákra igen sok munkaerőt tudna a vidék felhasználni és csak kölcsönösen támogatjuk egymást akkor, amikor, az ilyen célokra Budapesten a fősza számban található munkaerőket a vidék rendelkezésére bocsátjuk.

Arra kérjük tehát az összes vidéki direktóriumokat, hogy egyrészt a nyár tartama vidékre utazó budapestiek ott tartózkodása elő akadályokat ne gördítsenek, másrészt szíveskedjenek velünk a legközelebbi időn belül közölni, hogy a különböző mezőgazdasági, ipari ágakban milyen és mekkora számú munkaerőre volna szükségük, hogy ezeket azután haladéktalanul rendelkezésükre bocsáthassuk.

Megvagyunk róla győződve, hogy nem hiába fordulunk vidéki munkástevéreinkhez, emint hogy viszont kemény ükünkkel és fegyveres kezünkkel állunk készen mindig arra hogy a tőke és a földbirtok hajdani urainak ledrését véglegessé tegyük."

Eddig szól a budapesti munkástanács elnökségének felhívása.

Nincs kétség azíránt, hogy a lelkes és forradalmi hangu szót megatlálja az utat a vidék szívéhez és a vidék minden tőle telhető eszközzel segítségére siet a budapesti proletáriumot, mely elszántan és keményen lobogtatja a világorradalom vörhs lobogóját.

6801/1919.

Tárgy: Villamosáram árának megállapítása április hóra.

Hirdetmény.

A munkás-, katonai- és földmivestanosok a villamosáram árát 1919. évi Április hó 1-től további intézkedésig a következőleg állapította meg:

világítási áram hóránként 30 Allér
munka áram " 15 Allér
20 gyertyafényű Allér
világítás hóránként " " " "

Nagykanizsán, 1919. évi július, hó 4-én.
Városi Intéző Bizottság.

Nős képzett vncellért

kérésünk szociálizált szőlőbirtokra azonnali belépésre. Jelentkezni Nagykanizsán (Igazgatási palota) a termelők központjánál lehet.

CZOCZEK IMRE
modern
CZIMTÁBLA,
SZOBAFESTŐ
és **MÁZOLÓ**
vállalata Nagykanizsán,
Magyar-utca 23. szám.

TÜZKŐ
minden mennyiségben kapható: **GARAMVOLGYI** és **SZEMERE** dohány-nagyáruháiban!

Intelligens magános asszisztent
kérésünk mint hávezetőnít egy szociálizált birtokra. Jelentkezni és szerzőtényésztéshez érni. Előnyben részesítjük kinok bulgáriai. Fizetés meg egyezés szerinti. Jelentkezni a **Termelők központjánál, Nagykanizsa (Igazgatási palota)** lehet!

Megérkezett, figyeljen ide!
Benzin, tüzkő, véli
Forgács engyújtó és, mint a forgács. Kizárólag
FORGÁCS R. Izsákdébbin Magyar-utca 43.

CIRCUS
Novacsek

MA ÚJ
SLÁGER
MŰSOR!

ZALAI NÉPAKARAT

Szerkesztő és kiadóhivatal
Nagykanizsa, Sugár-ut 4. szám
Szerkesztőségi és kiadóhivatali
telefonszám 78. 1. yomda 117.

A SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA MUNKÁSOK PÁRTJÁNAK
ALSÓZALAMEGYEI REGGELI HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Féléves ára 60—
Éves ára 100—
Hónapra 8—
Külföldi postaköltséggel együtt

Felhívás.

Az Alsószala körüli eszaki-kommunista párt vasárnap délelőtti 9 órakor a város ház közgyűlési termében tartja meg alakuló pártgyűlést. A gyűlés pontosan 9 órakor kezdődik, amelyet a dalárda az internacionale élénkítésével nyit meg. Az alnőki megnyitása után a párt agitációs kártyáinak nevet budapesti előadó fogja ismertetni. A pártgyűlésen oszák a szakaszvezetők által kiküldött elvások vehetnek részt, akik legkésőbb 11. hó 18-án d. u. 8 óráig kötelesek igazoló iratokat felmutatni a végrehajtó bizottság megbízottjánál. Beok Soma elvárásai az igazoló jegyeket átvenni. A kártyákra való megjelenés szintén belépőjegyre van kötve. Jegyet oszák a szociálista-kommunista párt tagjai kaphatnak, amelyek mártól kezdve naponta délután 3—6 óráig a párttitkárságnál kaphatók.

A világ proletárjai

szervezkednek az entente kapitalizmusa ellen, mert a külföld szocialistái fölismerék a magyarországi Tanácsköztársaságban azt a tényezőt, amely a világ proletáriátusának támogatásával a dolgozók nemzetközi uralmát megalapozhatja. Az entente szocialistái világosan látják, hogy a mostani világégés nem erőszakos határokért folyik, hanem a tőke és a munka vívják irtózatos küzdelmüket.

A kapitalista entente tévedése nagy, ha azt hiszi, hogy a világ nagyobbik felének proletáriátusa fölül azoknak a mekednek és hazudozásoknak, amelyeket a korrupt sajtó az orosz és a magyar munkásságról harcáról terjeszt. Az entente megfizetett lapjai telekörtölik az egész világot rémhírekkel, amelyek lehetetlen hazugságokat tárnak az öntudatlan olvasó elé. Az entente-sajtó most ugyanazokkal az eszközökkel dolgozik, mint a volt monarchia sajtója a múlt évben. Mindezek csak megtévesztő rémhírek voltak és a tájékozatlan olvasó megdöbbenhetett, amikor olvasta azokat.

Valójában pedig az a helyzet, hogy az entente — bármennyire meg akarja is fojtani a magyar Tanácsköztársaságot — nem tud csapatokat küldeni ellenünk, mert számolnia kell a saját proletáriátusával, amely nem tűri, hogy a kapitalizmus legázolja a világ proletárjainak boldogulásáért küzdő magyar és orosz munkásságot. Tagadhatatlan, hogy az entente minden erővel a magyar Tanácsköztársaság megdöntésére törekedik. A rémhírek terjesztése, az ellenforradalmárok támogatása, a gazdasági bloká

mind azt bizonyítják, hogy az entente a magyarországi Tanácsköztársaságot végzetes veszedelemnek tartja a nyugati kapitalizmusára. Az entente fölsorolt harci eszközei kivétel nélkül a magyar proletáriátus megtévesztésére valók. A rémhírek azt a célt szolgálják, hogy a proletáriátus elveszítse önbizalmát. A bloká és a kiéhezetés aljas eszköze emellett kellő öntudat híján alkalmas az elégedetlenség szítására. Egyet meg kell jegyeznie a magyar proletáriátusnak: az entente katonai ereje és a magyar burzsoázia ellenforradalma s hasmen dönthetik meg a Tanácsköztársaságot.

A magyar proletáriátus ezt már ré-

gen tudja, mert a külföld szocialistái szolidárisak a magyar munkásokkal. Július 21-ike lesz az a nap, amikor a világ proletáriátusa hatalmas seregszemlé formájában mutatja meg erejét a kizsákmányolóknak.

Az entente proletáriátusa elhatározta, hogy a magyar proletáriátus harcát támogatni fogja és ez a segítség rövid idő múlva itt lesz. Majd meglátjuk, hogy ki lesz erősebb: az entente kapitalistái, avagy proletárjai. A győzelem nem lehet kétséges, mert a dolgozók szolidaritása egyet akar: a kapitalizmus pusztulását és a munka társadalmának fölépítését.

Német-Ausztria elhatározó lépés előtt.

Az antant beszüntette az élelmiszer szállítását. — Kétségbeesés Bécsben. A Vorwärts a szovjetrendszerrel.

Az önző antant-imperializmus vigyorgó üzleti arcából végre kimutatta a foga fehérjét Német-Ausztriával le: Az öntudati öntudaga ellen hordja össze a napról-napra a terhelő bizonyítékokat, amelyen a kapitalizmusi és az antant mai államférfiok örökre elütnetik az elvilág állványzatában. Az antant beszüntette Bécs részére az élelmiszer szállítását. Az indok ehhez a fömegyilkoló lépéshez az volt, hogy Német-Ausztria, amely kifogyott már utolsó arany készletéből is, nem tud többé fizetni. A Vorwärts már csak a szovjet-rendszerben találta meg a helyzet megoldásának kulcsát és úgy küldés van arra, hogy a közel napokban Német-Ausztria döntő lépésre szánja el magát.

Löwenfeld osztrák közéleti-művelődési államtitkár az osztrák kamara ülésén mondott beszédében kijelentette, hogy az antant segítségére már aligha számíthat Német-Ausztria. Az antant — ugymond csak ígéret Német-Ausztriának élelmiszer, a szállítványok azonban nem érkeznek be. Az eddigi élelmiszer-szállítások fő oka az volt, hogy mindent ki tudtunk fizetni. Német-Ausztria odaadta minden erejét, külföldi valutáját, értékpapírját és külföldi követeléseit, többet már nem tud adni, mert nincs. Most, hogy kifogytunk a fizetési eszközökből és azért mert hitelt akarunk igénybe venni, az antant megazúntott minden élelmiszer-szállítást.

Az antant csupán íszet küld Német-Ausztriának, azt is nagyon korlátozott mennyiségben. Hús, zsír, kondenzált tej, riss és hüvelyesek többé nem érkeznek még olyan kis mennyiségben sem, mint eddig, úgy, hogy a németosztrák kormány többé nem ad egyebet a bécsi munkásoknak, mint száraz kenyert, sőt a kenyéradagokat is kénytelen lesz leszállítani. A drágaság Bécsben napról napra nő,

A Vorwärts legutóbbi számában cikket közöl a bolsevizmusról. Ebben nyíltan bejelenti, hogy ma már is a proletárdiktatura és a tanácsköztársaság álláspontjára helyezkedik. Utal a parlament és a szovjet közötti különbségekre és arra az eredményre jut, hogy a háború által föllédezett alulyos válságokat csak a szovjet oldhatja meg és nem a parlament.

Franciaországban újabb csatlakozásokat jelentenek be a július 21-iki sztrájkhoz. A Mallin e hó 8-iki száma jelenti, hogy a francia közalkalmazottak szövetsége a hivatalnokok nyomoruságos fizetési ügyével foglalkozott, amely a tárgyalás végén politikai tüntetésre emelkedett. A kongresszus elfogadta azt a határozati javaslatot, amely kimondja, hogy

a franbia közalkalmazottak osztrák munkásszövetséghez és részt vesznek ennek minden politikai akciójában, így a július 21-iki sztrájkban is.

Újabb párisi jelentés szerint a szocialista párt nemzeti tanácsa 1420 szavattal 64 ellenében elhatározta, hogy a békeszerződést nem ratifikálja. Ennek a lépésnek a hordereje, amely ezideig a proletárság nemzetközi szolidaritásának legkomolyabb megnyilvánulása, beláthatatlan fontossággal bír.

Hollandia kiszolgáltatja a német császár

Budapest, július 15. Hollandiai jelentések szerint a hollandiai kormány a volt német császár kiszolgáltatásába beleegyezett. A kiszolgáltatás aktusát szombaton fogják végrehajtani.

Moszkva, július 15. Radeknek Berlinbe való letartóztatása ügyében a Kijevben élő német polgárok drótnélküli táviró útján fordultak a német külügyminiszterhez, amelyben azt kérték tőle, hogy Radeket helyezze szabadságra és ez ügyet bonyolítsa le minél előbb.

Mi történik a Délvidéken.

A szerbek Szabadka megszállásától félnék.

— Mozgaltatják a román hadsereget.

Budapest, július 15. Szabadkán július 19-én (ógörög számítás) nagy szokolünnepele volt. Ujvidékről, Zagrábból és más városokból nagy számban érkeztek a szokolisták. Az egész várost díszesen fellobogózták, mert várták az ünnepélyre Sándor trónörökösét is, aki azonban nem érkezett meg.

Palicson bankett volt. Az egyik szokolista felköszöntőjében a következőket mondta:

— Nekünk két gaz ellenségünk van: az egyik Olaszország, amely Jugoszláviának tekintélyes részére tart igényt, a másik a vörös hadsereg, amely a mi drága Suboticánk (Szabadka) visszafoglalására készül. — A bankett parázs botrányral végződött, amelynyiben az egyik szerb szónok beszéde közben a horvátok felállottak és eltávoztak.

Magyarországnak Románia által megszállott területein szintén fejlődnek az események. Arad francia kormányzója felszólította a románokat és magyarokat, hogy a város kormányzására feles arányban kormányzótanácsot alakítsanak. A románok tiltakoztak az ellen és kijelentették, hogy a magyarokkal, akik régi reakciók együtt nem működnek.

A szerbek és románok közötti ellentét élességére mutat Popp-Csicsó István legutóbb Világoson egy népgyűlésen tartott beszédének a következő része:

— Örömmel fogadjuk, hogy Isten segítségével megalakult Nagyrománia. A nagy munkát azonban még nem fejeztük be. Még súlyos harcot kell vívunk a szerbekkel, akik a drága Bánátot nem akarják átengedni. Minden jel arra mutat, hogy a Bánát drága földjét vérünkkel kell megszerezniük.

Sorozás lesz Romániában

és mindenki tartsa kötelességének, hogy fegyverrel kezbe álljon a céltört küzdők sorába.

A gyűlésszó tömeg körében ezek a szavak ellenmondásokat váltottak ki, különösen az aszonyok kiabáltak torkuk szakadtából: „Nem adunk több katonát, elég volt a háborúból!” Az egyik katoná, aki részt vett az orosz offenzívában, folytonosan ezt ordította: „Százszor rosszabb a Tisza a Piavénál.” A botrány közben Popp-Csicsó a gyűlésről eltávozott. A népgyűlés hallgatói sorából még sokáig hangzottak el viharos közbekiáltások az új imperialista tervek ellen s a bolsevizmusért lelkesedve oszlottak szét.

Kintassítják a nemdolgozókat a fővárosból.

Budapest, július 15. A budapesti forradalmi központi munkás- és katonatanács nyolcvanas intézőbizottsága a főváros tehermentesítésére kiküldött bizottság vezetőjévé legutóbbi ülésén Horti Emil elvtársat küldte ki. Horti elvtárs, a tehermentesítő akció legközelebbi feladatairól a következőket mondta:

— A tehermentesítő akció első és legfontosabb feladata a galíciák kiutasítása. Kiutasítunk minden Budapesten tartózkodó galíciát, aki nem igazolja, hogy már 1918. november elseje előtt produktív munkát végzett. November elseje óta akár végzett produktív munkát a galíciák, akár nem, kötelesek elhagyni a fővárost. Most folynak a tár-

gyalások a csehekkel és lengyelekkel, hogy a galíciákat miképpen szállítsuk át a demarkációs vonalon, de ezektől a tárgyalásoktól függetlenül minden elkövetett igénybe fogunk venni a galíciákat eltávolítására, ha másképpen nem lehetséges, kényszermunkára fogjuk őket. Már most figyelmeztetünk mindenkit, hogy a protekció teljesen hiábavaló, az újjat se mozgassa senki ilyen ügyben, mert tökéletesen hiábavaló munkát végez.

Ki fogjuk továbbá utasítani Budapestről mindazokat az egyéneket, akik munkanélküli jövedelemből élnek. Ezek város határidőn belül kötelesek a fővárost elhagyni.

Megszüntetik Magyarország blokádját.

Bécs, július 15. Az Abend jelenti Newyorkból: A Newyork Herald párisi tudósítója úgy értesül, hogy az Oroszország és Magyarország elleni blokádok a szövetségesek gazdasági tanácsa a német békeszerződés aláírása után felfüggeszt.

A tudósító úgy értesül, hogy ehatározat után is a szövetségesek katonái körei még kétszer kísérelték meg a Budapest és Szentpétervár elleni támadás elhatározásának keresztülvitelét.

Kun Béla a kül- és belpolitikai helyzetéről.

Budapest, július 15. A szövetséges központi 150 tagú intéző bizottság Garbai Sándor elvtárs elnöklésével ma ülést tartott, amelyen Kun Béla ismertette a kül- és belpolitikai helyzetet. (Lapzártáig a részletes tudósítás nem érkezett meg. A szerk.)

Alsózalamegye tanügyi átszervezése.

Az iskolák államosítása befejeződött. — A tanítók szociális átképzése. — A csáktornyai tanítóképző megszervezéséről.

(Saját tudósítónktól.) Azok a hatalmas átalakító munkálatok, amelyek a régi rend minden hibáját, gyarlóságát vannak hivatva eltávolítani, hogy helyébe az új társadalmi rend friss, modern és elősorban emberséges szellemét ültessék, a legszebb mederben haladnak városunkban is. A mezőgazdasági és ipari termelésnek, az új közigazgatásnak, a termelt javak centralizált elosztásának megszervezésével kapcsolatban megindult a vármegye közoktatásügyének az átszervezése is. A közoktatás ügyének helyes alapokra fektetése a jövő társadalmának a megfelelő szellemben való nevelése a proletárállam elsődleges feladata. S a proletárállam tudatában is van annak a jelentőségnek, amellyel az ifjúság nevelése az új állami és társadalmi rend kiépítése tekintetében bír. Lázás erővel kezdjük meg a felvilágosító és nevelő munkát olyannyira, hogy ma már a népoktatás ügye, bár a kiépítés részletezése még nem történt meg — megszervezettnek tekinthető.

Alsózalamegyében a szervezés e nehéz munkáját a nagykanizsai Művelődési Hivatal végzte. A vármegye közoktatásügyi viszonyaira vonatkozólag munkatársunk tegnap beszélgetést folytatott Földes Miklós elvtársal, a hivatal vezetőjével aki ez ügyben a következőket mondta:

— Munkánkat nagyon megkönnyítette a vármegye tanítószolgálatának tettékészsége és lelkes odaadása. Mint egy ember állott mellénk az egész tanítói kar és támogatott bennünket

nehéz és felelősségteljes munkánkban. Ilyen lelkes és forradalmi szellemű gárdával orom együtt dolgozni. Munkánk egyik legfontosabb része a megye községi és felekezeti iskoláinak az államosítása volt. *Ma már csakis állami kezelésben álló iskola van* Alsózalamegyében. Az államosítás nem járt minden nehézség nélkül. A falu népe ugyanis nehezen értette meg, sőt legtöbbször félre is magyarázta a vallásoktatásnak a kötelező tananyag sorából való kiküszöbölését. Miközben ezután megmagyaráztuk nekik, hogy a proletárállam a vallást mindenki magánügyének tekinti, hogy nekünk semmi kifogásunk sincs ellene, ha akár a pap, akár a tanító magánúton tanítja a vallást, akkor megnyugodtak.

— A legtöbb bajt az iskolahelyiségek okozták. Rettenetek az azok állapotok, amelyek a megyében a tantermek tekintetében fennállanak. Hogy csak egy példát említsék a polai iskola a nap bármely órájában teljesen sütt. Még véletlenségből sem szűrődik be egy kevés világosság sem. Ellenben az iskola pincéjében egy forrás van, amely az egész környéket ellátni ivóvízzel. Azt hiszem felesleges említenem, hogy a díszépület közegészségügyi szempontból is, hogy maga után kívánni valót. Képzhetők, hogy milyen ezeknek az iskoláknak a berendezése, butorzata. De igazán nem is csodálom, ha sem az államnak, sem az egyháznak, sem a községnek nem volt ideje anyai tenger fontos gondja közepette a népnevelés ügyével foglalkozni.

— Most fogjuk megkezdeni a hó 17-én — mondotta azután Földes elvtárs — a vármegye tanítószolgálat szociális átképzését. Egy három hétig tartó tanfolyam keretében fogjuk részben előadások, részben szemléltetőszerű megbeszélések után Alsózalamegye tanítószolgálatát Marx, Engels, Bucharin, Nikolaj stb. tanáival megismertetni. Az előadásokat Szalay Sándor, Földes, Földesné, Szabó Lajos, dr. Havas Hugó és Wéhry Hugó fogják tartani s a közoktatásügyi népbizottság is kitérőben helyezte egy budapesti előadó kiküldését.

— Elhelyeztlen tanító Alsózalamegyében egy sincs, de nem is lehet akkor, amikor minden 40 gyermek tanításához egy tanító szükséges. Minden tanítónak meg lesz a maga beosztása. Sokkal nagyobb gondot ad a helyiség kérdése. Ezzel úgy meg vagyunk akadva, hogy valószínűleg be kell hoznunk a váltakozó tanítást, t. i. hogy az egyik osztály délelőtt, a másik pedig délután használja a tantermet. Az iskolák kérdése egyébként csak akkor lesz majd teljesen megoldottnak tekinthető, ha a termelő munka megindulással az építkezések megkezdődnek és módunkban lesz helyiségeinket kellőképp felszerelni.

A csáktornyai tanítóképző ügyére vonatkozólag is megkezdettük Földes elvtársal, aki a következő felvilágosítással szolgált:

— A volt Károlyi kormány a csáktornyai tanítóképzőnek Nagykanizsára helyezése ügyében arra az álláspontra helyezkedett, hogy a megszállott területen levő tanintézet elhelyezése, a terület fetadását jelentené és nem volt hajlandó az áthelyezés kérdésében dönteni. A forradalmi kormányzat tanács azintén vonakodott egy ideig ismételt felterjesztéseinket javunkra elintézni, míg végre pár nappal ezelőtt érkezett le a közoktatásügyi népbizottság határozati értesítése, amelynek értelmében csakis a megfelelő helyiség garantálásáról teszi függővé a tanítóképzőnek Nagykanizsára való telepítését. A helyiség

kérdésre vonatkozó tárgyalások már a legjobb ulon haladnak a így biztosra vehető, hogy a Tanítóképző szeptemberben már Nagykanizsán kezd meg működését.

HIREK.

1919
július
16
Szerda

NAP T A R
A nap két 4 óra 18 per-
kor, nyugszik 7 óra 52 per-
kor.
A hold két este 9 óra 17
perkor, nyugszik d. e. 7 óra
55 perkor.

Kavicsok.

A hold úgy mosolygott le Józsegről tegnap este, mint egy nagy és hideg elérhetetlen arany huszkoronás, amelyhez drága emlékek fűződnek. A sötétkék égen apró felhőkarikák uszálok, olyanok, mintha cigarettá füstkarikák lettek volna. Bizonyára az anyukák küldtek búszecscsucorított alakoskákról néhány fehér csokit nekünk szenvedő embereknek, akik ha a holdba nézünk, már nem jut eszünkbe Oszkár Wilde Salomeje, hanem ebben is csak azt látjuk, hogy a holdat nem blokkolja az angyal és ott van zselir, harisnya, talp és lilaloz francia parfüm. A holdban másca elnyomás és kizsákmányolás, ó a holdban mily lók lehetnek az emberek, szép-tesül fiatal leányok zenéje hallható egész nap, akik a Munkát dicsegtetik, Homerosz felhőkötő; és szerelemből azóvi össze a disztichonjait és a New York Herald illa kiadásban jelenik meg. Ó mennyi vágyai való volna, ami mind elérhetetlen. Mennyi lehetne ágyban, álmatlan éjszakákon forgolódni és a pádoszni egy-egy újabb szépít, egy aradzikus gesztusért, ami elfeledett a halálra bűnököt. És milyen melege vagyunk mind-ebből, ha 5 évig kellett ropognia a puskák-
nak azért, hogy „ember szered a felebará-
todal!”

Valaminek lennie kellett. Az ivelésben a szép felé uiba esett a csunya, a vérzőpő és kizsákmányoló ember leírása és az ibseni társadalmi bűnökötök felrobbanása. Zug, morog, csattog minden, a talpi magas-
ságok összeomlanak, a mélységből előtör a nemes érc és a krisztusi szavak valósággyá kövesülnek. Mintha már kellemesebb volna mintha már hüvő, kellemes oázisba érünk volna, — de még hallani valami tromblia, sejt: Rohaminduló még, vagy már a mennyel hasonok? Ne gondolkozz ember, a szép, vér, előret (l. l.)

— **Kérdéskedvelmi értekezlet Nagykanizsán.** Ma délután 5 órakor Nagykanizsán a városzház kistanácsatermében az öt dunántúli határszéll vármegye megbízottai értekez-
letet tartanak, amelyen a külkereskedelmi és áruforgalmi kérdéseket fogják megbeszélni. Az öt vármegye: Zala, Somogy, Vas, Sopron és Győr. Ezen értekezlet célja, hogy a határ-
széll falvak, járáások és határszéll nagyobb gőcponok, úgymint Nagykanizsa, Sopron, Sombathely stb. közelállása szempontjából egy-
esleges akció indítassék és lehetővé váljon az elosztás célszerűbb és igazságosabb veg-
rehajtása, mert csak így lehet a mai nehéz helyzetbe a közérdeknek megfelelni. Ugyan-
-ant a céll szolgálja az értekezlet napirendje,
-ant amit a közérdekes meg szervezésére
-antította az illetékes körök, mert épp úgy,

amint nem engedhető meg, hogy egyes falvak az összes földi javakban dúsuljanak, a más-
-ult a legborzalmasabb nyomorral küzdjenek az emberek.

— **Aladézala, Zala-, Győr-, Moson-, Sopron és Vas megyék megyei és járási ftkáral e hó 17-én,** csütörtökön délelőtt 9 órakor az országos párttitkárság helyiségében (Erzsébet-körút 19. l. em.) fontos megbeszélésre okvetlenül jelenjenek meg. A megyé-
ben, illetve járásban levő pártszervezetek pontos listáját vigyék magukkal.

— **A borbély- és lodráz aboneament 25%-kal megdrágult.** A múlt héten a nagy-
kanizsai borbélysegédek szakszervezete a se-
-gédek munkadíjának újból való rendezését kérte a Kerületi Ipari Termelési Tanács Intéző Bizottságától, mivel a jelenlegi heti 200 ko-
-ronás fizetésből a segédek megélni nem tud-
-nak. Az Ipari Termelési Tanács utasítására teg-
-nap folytatták le a mesterek szakszervezetének és a borbélysegédek szakszervezetének kikül-
-döttel az egyezkedési tárgyalásokat. A tár-
-gyalás azzal az eredménnyel járt, hogy a se-
-gédek munkabéretét felemelték. Minden segéd az eddig élvezett heti béren felül az általa naponta keresett jövedelem 15%-át is meg-
-kapja. A segédek fizetésének rendezése alkalm-
-ból felemelték a havi aboneamentet is, mely egyelőre, a segédek végleges fizetés-
-rendezéséig 25%-at drágult meg.

— **Pályázat.** A művészeti bizottság fel-
-szólítja a helybeli festőművészeket, iparmű-
-vészeket, hogy a megye részére nyomtatandó papírpénzhez, 2 oldali rajzzal pályázzanak. A nagyság a jelenlegi 2 K-nak felel meg, a szöveg ma d. e. 9 órától a Nagykanizsai Ta-
-karékban megkapható. A legjobb pályázat, ha a pénz forralomba kerül, díjaztatik. Hatá-
-ridő: Csütörtök d. u. 5 óra. *Snaff. Forbál.*

— **A munkafegyelmi tanács első ülése.** Megtörtént, hogy a forradalmi kormányzótanács LXIX. számú és a szociális termelés népbiz-
-tosságának 46. sz. számú rendelete értelmé-
ben a Kerületi Ipari Termelési Tanácsok a kábélükben megalakított munkafegyelmi taná-
-csok utján itélkeznek minden a munka-
-fegyelem megbontására irányuló ügy felett. A nagykanizsai munkafegyelmi tanács először tegnap gyakorolta itélkezési jogát. Tóth Ferenc, a Welsér-féle gépgyár vasesztérgályosa azzal a panasszal fordult a munkafegyelmi tanács-
-hoz, hogy őt a munkaidő tartama alatt tanon-
-cának apja, Letzter mozdonyvezető, aki nem is tartozott a gyár személyzetéhez, tetlig súlyosan bántalmazta. A munkafegyelmi tanács elé a panasznak csak az a része tar-
-tozik, hogy idegen ember munkaidő alatt az illetékes körök engedélye nélkül bejuthatott a gyárba s a munka menetét megzavarta. A tanács, melynek tagjai Nikicsor József, Palkó József és Kálmán Ármin elvtársak voltak úgy itélkezett, hogy a mulasztást elkövető elvtársat, aki első ízben járt el hivatalos kötelességének teljesítésében hanyagol a leg-
-szigorubb megrovásban részesített. A panasz-
-nak bűnügyi részét a forradalmi törvényssék fogja elbírálni.

— **Elhunyt folyó hó 14-én este a** Budapestről érkező vonaton Balatonszent-
-györgy és Nagykanizsa között egy utazókosár. A károsult kőr a begyűltes megtalálót, hogy illó jutalom elterében adja le József Főher-
-ceg ut 4 szám alatt.

— **Sport hírlap** legújabb száma meg-
-jelent és kapható Garamvölgyi és Szemerédél-

— **Üdvözlét a frontról.** Kaptuk a kő-
-vetkező levelet: A nagykanizsai 47. vörös gyalogezred Ferenczy zászlóaljába beosztott proletárkatonák üdvözlétüket küldik a nagy-
-kanizsai építőmunkásoknak. A legnagyobb örömmel vettük tudomásul, hogy szak-
-társaink a támogatásainkra kaszárnnyákba ve-
-nultak. Kérjük az elvtársakat, tartassanak ki a végső győzelemig, mi is kifogunk tartani az utolsó csepp vérünkig. Testvéri üdvözléttel: Karba Gyula, Németh Sándor, Horváth Ferenc, Tóth Mihály, Kovács Lajos, Andri Gábor (Tábori posta 450.)

— **Hesautaznak a megszállt területen lakó diákok.** A tanácsköztársaság minden diáknak módot nyújt arra, hogy otthonába visszatérhessen. Az első diákvonat Szatymazon át ezer diákot szállított a fővárosból a demarkációs vonalig. A belügyi népbiztosság a menekült-ügyi biztosi irodával és a nemzetközi vörös kereszt egylet megbízottaival karöltve mindent megtett, hogy a diákok az utazás alatt a legmesszebbmenő előnyökben részesüljenek. Különösen a kecskeméti és a Szatymazlak részesítették a diákokat meleg fogadtatásban. A második diák-vonat Jugosz-
-lavia felé vitt 500 diákot Gyékényes-Barcsom át. A tanácsköztársaság a közel jövőben több ilyen vonatot fog a demarkációs vonalakig indítani. Legközelebb Észak-Magyarország felé mehetnek a diákok, akik ezekkel a vonatok-
-kal ingyen utaznak.

Pártügyek.

— **Magyarországi Tanítók Szakszerveze-
-tének nagykanizsai csoportja** ma délután 5 órakor vezetőségi ülést tart. Taggyűlés nem lesz. Az átképző tanfolyam holnap 17-én reggel 8 órakor a polg. lak. rajztermében kezdetét veszi. Mindenki ott legyen.

— **Felhívás.** Az építőmunkás szakszervezet értesíti összes tagjait, hogy folyó hó 17-én este 6 órakor taggyűlést tart. A tagok pontos megjelölése kötelező. **A vezetőség.**

— **A vas- és fémmunkások vezetősége** felhívja azon munkandékúll tagjait, kik munkandékúll segélyben részesülnek, hogy ma este 7 órakor tartandó vezetőségi ülésen, fontos ügyben megjelenni tartoznak. **Az elnök.**

— **Szállodal-, Éttermi- és Kávéházi al-
-kalmazottak szakszervezete** e hó 17-én vá-
-lasztmányi gyűlést tart, megjelenés kötelező. **Elnökség.**

— **A testő és fényképező szakszervezet** fel-
-hívja összes tagjait, vörös katona tagokat is, hogy ma este 7 órakor az értekezleten pon-
-tosan jelenjenek meg. A megjelenés kötelező. **A vezetőség.**

Irodai kifutóleány
azonnal felvétetik a Zala kiadó-
hivatalba.

Képek :: Fotóiratok :: Zsemlérek
FISCHEL F. U. P. F. A.
Képek- és papírkészítő
Származás (Fotóiratok)
Irodaszerek, Üzleti könyvek, papírok
hangszerek díszművek, játékdíszek

A postaforgalom korlátozása.

A szociális termelés népbiztonsága rendelkezlet adott ki, amely szerint úgy a belföldi, mint a külföldi postai forgalomban a következő korlátozások állanak fenn:

1. Magánosok, magánfelek címére akár ajánlottan, akár közönségesen csak nyitott (borítékban le nem zart) levelet küldhetnek.

2. Levelezőlapokon a címoldal felső részén, leveleknél és egyéb küldeményeknél pedig ugyancsak a címoldal felső részén, vagy a boríték hátoldalán a feladó saját nevét és pontos lakcímét feljegyezni tartozik.

3. Magánosok által feladott értéklevelek, értékdobozba, csomagba, írásbeli közleményt elhelyezni nem szabad. A belföldön feladásra kerülő, belföldre szóló csomagoknál annak igazolására, hogy a csomagban írásbeli közlemény nincs, a feladó a szállítólevél hátoldalára „írásbeli közleményt nem tartalmaz” felírást alkalmazni és azt aláírni tartozik. A postahivatalok fel vannak jogosítva, hogy mindazokat a csomagokat, amelyekre gyanújuk van, hogy írásbeli közleményt tartalmaznak, a feladókra a feladóval felnyitattassák és a feladó jelenlétében a tartalmat részletesen átvizsgálhassák. Ha a feladó a csomagot a postai közleg felhívására nem nyitja fel, a csomag felvételét meg kell tagadni. A postának joga van a csomagokat a felvétel után is bizottságilag felbontani és tartalmukat megvizsgáltatni.

4. Az értékleveleket és értékdobozokat a felek nyitva kötelesek postára hozni. Ezeket a felvevő postai közleg megvizsgálja és ha az értéklevél belföldre szól, a P. T. és T. H. lapja folyó évi 45. számában közölt 13.298/1919. számú szabályrendeletben megállapított módon lezárja. A külföldre szóló értékleveleket és az értékdobozokat a feladó a postahivatalban és a felvevő postai közleg jelenlétében zárja le a magával hozandó pecsétviaszal és pecsétanyóval.

5. A fenti korlátozások nem vonatkoznak a hatóságoknak és hivataloknak, ugyancsak az államigazgatási teendőket végző szerveknek (kormányzótanácsi biztos, termelőbiztos, politikai megbízott, árúelosztó stb. központok) szakszervezeteknek, a szakszervezetek kötelekébe tartozó szövetségeknek és szocializált üzemeknek egymás közt, valamint magánfelekkel lebonyolítható forgalmára.

6. A fenti korlátozások nem vonatkoznak fővébbé az idegen államok Magyarországon lévő külképviseleti hatóságainak (követsegek és hivatalos konzulátusok) küldeményeire, akár ezek adják fel, akár pedig ezek elmezo szólnak.

7. A hatóságok, hivatalok, valamint az államigazgatási teendőket végző szervek, szakszervezetek, szövetségek és szocializált üzemek, ugyancsak a külképviseleti hatóságok jogosultságukat igazolni tartoznak a borítékban a feladó teljes megnevezése és pecsétlenyomatának alkalmazásával.

8. A fenti rendelkezéseknek meg nem felelő küldeményeket a postahivatalok nem vehetik fel. Azon küldeményeket pedig, amelyek levélgyűjtő szekrény útján kerültek feladásra és a fenti rendelkezéseknek nem felelnek meg, a postahivatalok a feladóknak visszakézbesítik, vagy ha ez nem lehetséges, térletként kezelik. A külföldről leszártan érkező magánleveleket és zárt levelezőlapokat a postahivatalok feladói helyükre visszaküldik.

Közli a rendelet, hogy értékek külföldről Magyarországra korlátozás nélkül behozhatók. Ezért a fizetési forgalom időleges korlátozása tárgyában 1311/1919. M. E. szám alatt 1919. évi február 19-én kiadott és a Budapesti Közlöny folyó évi február 20-iki számában közzétett kormányrendelet alapján életbeleptetett postaforgalmi korlátozások megszüntetnek. Az a rendelkezés azonban, hogy a Német-Ausztriával való viszonylatban a posta-utalvány, utánvételi és postai megbízási forgalom szünetel, továbbá, hogy a Németországba szóló posta-utalványok összege a 60 márkát és az onnan érkezőké a 10 koronát meg nem haladhatja, továbbra is fennáll.

Közli még a rendelet, hogy ezentul Olaszországgal és Eszlanddal való forgalomban nyitott ajánlott magánlevelek és egyéb nem utánvételes ajánlott küldemények is váltathatók.

Az árubehozatati akció.

Budapest, július 15.

A magyarhoni tanácsköztársaság nemzetközi hitelének megszilárdulására vall, hogy az erre illetékes hivatalait mind több és több külföldi iparos és kereskedő exportőr keresi fel, árut kínál ajánlatival. A tanácsköztársaság ezirányú sikeres munkáját egy körülmény sajnálatos módon megnehezíti, ugyanis egyes vidéki direktoriumok, egyesületek és intézmények nem törődve a számukra szabatosan kijelölt hatáskörrel, a saját szakállukra behozatati akciókat indítottak. Az ilyen eljárás természetesen rendkívüli módon zavarja a tanácskormány behozatati munkájának megszervezését. Megnyitnája annak egységes voltát, lehetlenné teszi az ellátási viszonyok központosítását, központi áttekinthetőségét a ezenfelül ellentétben is van minden gazdasági célszerűséggel. Megtörténik például az, hogy ilyen módon oly árukat hoznak be az országba, mely már kielégítő mennyiségben áll rendelkezésünkre. Ez viszont elvonja az anyagi erőforrásokat az oly behozatati lehetőségektől, melynek kiaknázását sürgős közgazdasági szükség parancsolta volna.

Pénzügyi szempontból az e fajta részleges akcióknak még az a nagy hátrányuk, hogy kellő szakértelem hiányában a behozott árukat rettenetesen túlfizetik.

Volt rá eset többek között, hogy egyes vidéki direktoriumok külföldi ügynököknél 45 koronás árban kötöttek le zefirt, holott a tuzházati hivatal ugyanezt a zefirt méterenként 28 koronáért tudta volna megszerezni. Így az egyes vidéki direktoriumok valósággal versenyeznek a tanácskormánnyal, aminek az a következménye, hogy felesleges módon sok pénzt visznek ki az országból.

De ez a tanácskormány cserereakciójára is bénítólag hat, amennyiben olyan cikkeket látja el a vidéket, amelyeket a főváros életmezése érdekében a tanácskormány szállított volna a vidéknek élelmiszerekért.

Mind ezek a körülmények nyilvánvalóvá teszik, hogy a tanácsköztársaság életbevágó érdeke az ilyen részleges behozatati akcióknak minél előbb való megszüntetését követelni. A behozatati megszervezése a tanácsköztársaság központi szerveire tartozik. A vidéki direktoriumoknak, melyek a mai gazdasági rend megszilárdulását bizonyára a szívükön viselik, állandóan szemük előtt kell ezt tartaniuk és tetteikben is ezekhez kell igazodniuk.

TÜZKŐ

minden mennyiségben kapható: GARAMVOLGYI és SZEMERE dohány-nagyárudában!

A gőzfürdő

egész napon át nyitva!

Borbély, tyukszemvágó és manikűr

CZOCZEK IMRE
modern
CZIMTÁBLA,
SZOBAFESTŐ
és **MAZÓLÓ**
vállalata Nagykanizsán,
Magyar-utca 23. szám.

Megérkezett, figyeljen ide!

Benzin, tüzkő, béli
Forgács üngyűjtő/ég, mint a
forgács. Kizárólag

FORGÁCS R. Vezsdéjében Magyar-utca 43.

Zalai-Népakarat

A KORÁREGGELI
ÓRÁKBAN JELENIE
MEG, EREDETI TELE-
FON ÉS TÁVIRAT
JELENTÉSEKSEL

Egyes szám ára 30 fillér.

Kapható a dohányárudákban

és az utcai rikkancsoknál.

Birtokok helyettesek a kiadóhivatalban!

ZALAI NÉPAKARAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Magyar-ut 4. szám
Szerkesztői és kiadóhivatali
telefonszám 78. | Nyomda: 51.

A SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA MUNKÁSQK PÁRTJÁNAK
ALSÓZALAMEGYEI REGGELI HIVATALOS LAPJA

Előfizetési Árak:
Egy évre 90— korona
Fél évre 45— korona
Három hónapra 22 50— korona
Egy hónapra 7 50— korona

Felhívás.

Az Alsózala kerületi szocialista-kommunista párt vasárnap délelőtt 9 órakor a városah közgyűlési termében tartja meg alakuló pártgyűlését. A gyűlés pontosan 9 órakor kezdődik, amelyet a délrda ez internacionale élének élével nyit meg. Az élénk megnyitó után a párt agitációs kérdéssel neves budapesti előadó fogja lemeretni. A pártgyűlésen osokle a szakaszervezetek által kiküldött elvtársok vehetnek részt, akik legkésőbb f. hó 18-án d. u. 9 óráig kötelesek igazoló irataik felmutatása mellett a végrehajtó bizottság megbízottjainál, Beok Somé elvtárnál az igazoló jegyeket átvenni. A kerületkos való megjelenés szintén belépőjegyhez van kötve. Jegyet osokle a szocialista kommunista párt legjel kaphatnak, amelyek mátol kezdve naponta délután 3—6 óráig a párttitkárságnál kaphatók.

A batyuzás.

A proletárállam közéletkezési politikájának legelső alaptétele, hogy az élelmiszerek elosztása minden kedvezés és előnynyújtás nélkül egységes elvek szerint egyenlően történjék. Hogy ez lehetséges legyen, rendet és fegyelmet kell teremteni az élelmiszer szétosztás terén, ami annyit jelent, hogy meg kell akadályozni minden olyan akciót, amely az egyenlő elbánás elvét igyekszik rejtett uton, vagy rejtett eszközökkel átvenni és csupán egyesek érdekében történő egyéni kezdeményezéssel próbál a keresetnek előnyt biztosítani az összproletariátus rovására.

Ilyen helytelen, káros és az összesség érdekeit semmikép sem szolgáló kinövése volt a közéletkezésnek az ugynevezett batyuzás. Emberek, akiknek csak az az előnyük volt, hogy több pénzzel rendelkeztek, mint mások, rajvonalban lepték el a vidéket és lepik el még ma is; a leglehetetlenebb árucseréüzletek lebonyolításával jelentékeny mennyiségű élelmiszert szednek össze s hozzák fel a fővárosba. A jobbik eset, hogy a felhozott élelmiszert a batyuzó saját szükségletére fordítja, de igen gyakran árdrágítónak csap fel s kihasználva a tömegek kényezzerhelyzetét, rendkívül magas áron adja tovább a vidékről felvetődött élelmiszereket. A proletariátus érdeke, a proletárállam zavaratlan ellátásának lehetősége kényezzerítő erővel követeli meg, hogy közéletkezésünknek e fattyuhajtását, amely minduntalan megakadályozza, hogy végre egész munkát végezhesünk az élelmiszer szétosztás terén — letörjük.

Nem valószínű, hogy ezt csak

hatalmi eszközökkel el lehessen érni, kétségtelenül szükséges, hogy az államhatalom minden erejével a közéletkezés lebonyolítása körül rendet teremtsen. Ezen kívül be kell látnia mindenkinek, hogy becsületes élelmiszerpolitikát csak úgy lehet csinálni, ha a proletárságnak a rendelkezésére álló élelmiszerhez, vagy jogai egyenlően érvényesülnek, ha nem engedjük meg, hogy egyes ügyesek, pénzesek megtömjék az életárukat a többi sok pénztelen munkában robotoló százezer kárára. Ami van, abból minden proletár egyformán és egyenlően részesedjék, ez a proletár élelmiszeri politika vezető motívuma s ennek a programnak kell bármely nehézségek árán is érvényre jutni. Meg kell érteni végre mindenkinek, hogy az nem közéletkezés, ha egyeseknek sikerül batyuzással élelmiszert szerezni, a proletárság óriási többsége pedig súlyos nélkülözéssel küzd. Át kell itatni végre a proletariátus valamennyi tagját azzal a tudattal, hogy

emberséges és céltudatos élelmiszer-elosztást addig nem lehet produkálni, amíg az egységes intézkedések végrehajtását egyéni batyuzások lehetetlenné teszik.

A batyuzás kiküszöbölése tehát, ha a látszat szerint pillanatnyilag kellemetlenebb is érint sokakat, elsősorban a proletárfőszeszég érdeke; a városnak az érdeke épen úgy, mint a falunak. Megértéssel, belátással és a proletárszolidaritás érzésével kell támogatni és elősegíteni azért azt az akciót, amely nem annyira hatalmi eszközökkel, mint inkább a dolgozók józanságára apellálva kívánja a batyuzás eltűrt intézményét megszüntetni. Ez még bőség idején is érthető volna, hát még ma, amikor még inkább sokszorosan fontos, hogy az a kevés élelmiszer, amit a felhozatal előteremt, nem ismerve kiváltságokat és megkülönböztetést, egyenlő mértékben táplálja a proletárság egyetemét.

Kiáltványunk valamennyi ország proletárságához.

Ejjen a világforradalom!

Budapest, július 16. A magyarországi szövetészes szocialista tanácskormány ma felhívást intézett valamennyi ország proletariátusához, amelyben hangsúlyozzuk, hogy küzködve vivjük tusánkat a nemzetközi és belső ellenforradalommal szemben, éhezünk, nyomorgunk, hogy szabadok legyünk. Szolidaritásukat követeljük saját elnyomóikkal szemben, akik a mi elnyomóink is. Fegyverben állunk és visszaverjük a nemzetközi ellenforradalom előretolt őreit, akik lesik az alkalmat, hogy visszaállítsák országunkban a kapitalizmus kizsákmányoló rendjét. Erős a bizalmunk a magunk erejében, él még a hitünk a proletárság történelmi hivatásában, ami elől nem térhet ki egyik ország munkássága sem:

— A ti fellépéteket július 20-án és 21-én tanubizonyosága lesz annak, hogy a proletariátus vaskényszerrel van kötelezve a hivatása teljesítésére. A mi vereségünk a ti vereségetek is volna. Le kell hát rászótok magatokról a burzsoáziának és a lakájhadnak gyámságát, hogy megmutassátok az egész világ proletariátusával való szolidaritásotokat. Lazadástokot ne hagyjátok ellojtaní sem erőszak, sem rábeszélés által.

Egyetlen mentés az a 5 esztendő háború következményei alóli a szocialista világforradalom.

Németország osatínkosok a világstrájkutas.

Berlin, július 16. Németország független szocialista pártjának vezetősége felszólította a német forradalmi proletariátust, hogy osatínkoszon a világ proletariátusával.

egyetemlegesen elhatározott július 21-i

Általános sztrájkhoz

és gyűlések, tüntető felvonulások által demonstrálja a munkásság nemzetközi szolidaritását a hatalom eléréséért folytatott harcban a világuralomért és a szocialista szabadságért.

Statisztikum francia kikötőben.

Páris, július 16. A tengerészeti hatóság a Toulon és Bordeaux kikötőiben állomásozó katonaság számára kihirdette a statisztikumot. Az intézkedés fogantatására okot az szolgálatot, hogy a hadihajókon nagyon is forrongó a hangulat.

Bomladozóban a szegedi hecckormány.

Károlyi Gyula lemondott.

Pága, július 16. Károlyi Gyula gróf a szegedi ellenforradalmi kormány élöké lemondott. Helyét Abraham Dezső foglalta el.

Budapest, július 16. Szegedi menekültek hozzák a következő hirt a szegedi ellenkormány sorsáról:

— A szegedi kormány tagjai mind elutaztak Szegedről, csak Károlyi Gyula gróf és Horti ellentengernagy maradtak ott és próbálnak az elsüllyedt sajkán kievickélni a szegedi pocsolyából. Tegnap történt, hogy a munkások bizalmi testületének gyűlésén váratlanul megjelent Somogyi Szilveszter volt polgármester és közölte velük azt az ajánlatot, hogy a munkásság vegyen részt a szegedi kormányban. A munkásság egyhangúlag visszautasította az ajánlatot, mire a gyűlés után a rendőrség igen sok munkát letartoztatott, soknál pedig házkutatást tartott. A fel-

bomló kormány ijedt kapkodásának a következménye, hogy hadserege is a állás elő jutott. A legénység feyvertelenül ödög, nem merik őket fellegyvezni, mert megbízhatatlanoknak tartják őket. Mikor ez a hadsereg a kormány bomlását hírdül vette, szintén telje en felbomlott és elszéledt Szegedről. A szegedi munkásság demonstrációja a Károlyi-féle önkormányzattal szemben a nyomdász-sztrájkjal kezdődött, amihez csakhamar az összes szakszervezetek csatlakoztak. A sztrájk kitörése után a szegedi francia kormányzó első intézkedése az volt, hogy a munkásokat elhíthott megszállotta és az ott talált 32000 korona készpénzt és 260 fegyvert lefoglalt. A munkásság tiltakozott, mire a fehérek és a

franciák a munkások vezetőit letartóztatták és legjobbjait Albánia- deportálták. A munkásság helyzete Szegeden a legnyomósaabb, vezetőiktől megfosztották és otthonukból kizavarták őket. A francia katonaság undorral viseltetik a fehérekkel szemben és rokonstevsznek a komoly munkássággal. Ha a körülmény arra kényszerítette a szegedi parancsmókat, hogy a franciákat szines katonasággal váltassák el.

A munkások tudni sem akarnak Károlyi fehér bandájáról és a lefordalimibb szellemben dolgoznak tovább. Az anant parancsnokság sem tartja komolyknak a Károlyi féle kormányt és vele semmiféle közöpséget nem vállal.

Öt vármegye kiküldöttjeinek tanácskozása Nagykanizsán.

Vas-, Sopron-, Somogy-, Alsó- és Felsőzalamegyék tiltakozása az Áruforgalmi tehetetlenség ellen. — A külkereskedelmet bízzák az intéző bizottságokra!

Tegnap délután 4 órakor a város-háza kis tanácstermében országos jelentőségű, az egész Tanácsköztársaság közellátására kiható gyűlésre ültek Somogy-, Sopron-, Vas- és Zalamegyék kiküldöttjei. A külkereskedelem lebonyolítása és [a csereakció voltak napirenden és mindkét tárgyhöz olyan nívós hozzászólások hangzottak el; a dolgok olyan éles meglátása nyilatkozott meg a felszólalók ajkán, — hogy ha a régi világot élénkít meg, a tegnapi tanácskozásra objektív ítélettel rá lehetne mondani, hogy: *kis parlament*. A proletárkritikának olyan spontán megnyilatkozása, mint amilyen tegnap az öt vármegye kiküldöttjei volt, nem maradhat eredmény nélkül. A részleteiben is ropant érdekes ülésről helyszíne miatt következő kivonatos tudósításunk számol be:

Snell elvtárs megnyitva az ülést Nagykanizsa proletáriátusa nevében üdvözlö a határvármegyék kiküldöttjeit.

Adler elvtárs (Nagykanizsa) foglalkozik az Áruforgalmi Iroda működésével, amelyet alkalma volt megfigyelni. Megállapítja, hogy legfőbb hibája, hogy *nem tud árut szerezni*. Ezenkívül *árdrágít*: azt a textilárut, amelynek méterjét mi 10—22 koronáért adtuk, 32—38 koronáért adja el. — Hátránya az áruforgalmi irodának, hogy "ml", "kltk" "ft" vagyunk a forrásánál, nem kapunk árut, nem tudjuk ellátni vásárait textilárúval. A földművelő kénytelen így lánc-kereskedést kezdeni. Hiba az is, hogy csak két pénzt ad árut és így a tanácsköztársaság hivatalos közvegyei rontják a törvényes fizetési eszközök hitelét. Indítványozza, hogy adják át a városoknak a külkereskedelem intézését, amelyek sokkal több és olcsóbb árut fognak tudni szerezni. Emlécsen érdekünk, hogy a falu textilárúval el tudjuk látni, mert ellenesetben Budapest ellátva nem lesz. A külkereskedelmet csak a helyi viszonyokkal ismerős emberek bonyolíthatják le: ne küldjenek a határoknak budapesti proletárokat.

Elek elvtárs (Nagykanizsa) Adler indítványával szemben megállapítja, hogy az öt terület ad a lokális érekek kielégítésére, másrészt a városok versengése félrehatást eredményezhet. — Központiilag ellenőrzött decentralizált ügymondatot mégis előnyben részesíti.

Indítványozza, bízzák a külkereskedelmet az KITT útján a városokra.

Lukács Gyula, Alsózalamegyék kormányzótanácsai biztosa megállapítja, hogy az áruforgalmi kirendeltség vezetői nem dolgoznak. Viszont a legjobbműveltségű textiláru sohasem jut a proletárnak. A szerv a prótekc onizmuson épült fel: tehetetlen; az ország ellátását volna hivatva elősegíteni, de erre eddig nem volt képes. Tiltakozik az ellen, hogy egy hivatalos szerv két pénzt követeljen az áruért. Indítványozza, hogy a hibák kiküszöbölésével iparkodjunk megjavítani a szervet.

Snell elvtárs (Nagykanizsa) indítványozza, hogy a tárgyalásba vonják be azt a kérdést is, *helyes-e a vidéki csereakció*. A földműves ugyanis ott ahol csereforgalom van, a fehér pénzt nem ad semmit. Nekünk érdekünk, hogy a fehér pénz tekintélye megmaradjon.

Az értekezlet az indítványt elfogadta.

Levin elvtárs (Kaposvár) szerint elvinni az árut olyan vidékről, ahol az igények nincsenek kielégítve, igazságtalanságnak. Ez egyik indoka, hogy az áruforgalmi kizárólag az intézőbizottságok ellenőrzése mellett működjen. Ezenkívül az áruforgalmi helyi-beli szakmabeli elvtársakat be kell vonni az üzembe. Ismerteti a csereforgalmat Somogyban. Indítványozza; hogy a cserét mostani formájában szüntessék be.

Forbát elvtárs, Alsózalamegyék pénzügyi megbízottja kijelenti, hogy a kormányzótanács pénzügyi rendelkezéseinek keresztülvételében a két pénz elleni küzdelemben az egyedüli akadály — az áruforgalmi hivatal, amelytől a vármegye a minimális mennyiségű árut sem kapott. Ismerteti a centrális külkereskedelem előnyeit, de a most tapasztalható visszasságok miatt indítványozza, hogy az áruforgalmi bármilyen tanácsköztársasági szerv kezelésébe vésessék át, amely önállóan, központi ellenőrzés alatt működik. A csereakció illetőleg hangsúlyozza, hogy a proletárság eminens érdeke, hogy a földműves ember az üzletekben fehér pénzt kapja az iparcikkeket.

Kovács elvtárs (Szombathely) hosszasan foglalkozik a felvetett kérdésekkel. Indítványát a következőkben foglalhatók össze: A külkereskedelmet vegyék ki az áruforgalmi irodák kezéből és a nagyobb eredmény előérése végett bízzák központi ellenőrzés alatt a vármegyei intézőbizottságokra; a határszéli vármegyék állapotának meg abban, hogy felesleges árukat kizárják a népgazdasági

tanács minden olyan fűndület, amely országos érdekű, véleményezésre vett küldje meg a vármegyei intézőbizottságoknak.

Tóth elvtárs (Kaposvár) ismerteti Somogy megye külkereskedelmét addig, amíg az áruforgalmi át nem vette. Kijelenti, hogy mindent fehér pénztért adtak el. Eseteket hoz fel a külkereskedelmi hivatal visszaéléseiről, üzemképtelenségéről és indítványozza, hogy az intéző bizottságokra ruházzák át a külkereskedelem lebonyolítását.

Buchwald elvtárs (Sopron) hozzájárul az indítványhoz és kívánatosnak tartja, hogy a határszéli vármegyék minden hónapban mindig más és más városban tartsanak értekezletet.

Indítványát az értekezlet elfogadta, a legközelebbi értekezlet augusztus 15-én Sopronban lesz.

Fischer elvtárs (Zalaegerszeg) kijelenti, hogy Felsőzalamegyék nem talál hibákat az áruforgalomban: Ők nem is ismerik ezt. Tovább is maguk folytatják a külkereskedelmet és ellátják megyéjük proletárságát.

Lukács elvtárs szerint nem az a baj, hogy az áruforgalmi megvan, hanem, hogy az rossz. Azt kell kényi, hogy a hibákat helyi emberek segítségével kijavítsák. Az intézőbizottság holt szerv lenne; nem a köz érdekeben dolgozna.

Snell és Forbát elvtársak újabb való felszólása után **Ilés** elvtárs a népgazdasági tanács kiküldöttje mondott lájkokztató beszédet és hangzottta, hogy a legfőbb baj az *áruhiány*. Elfogott a két pénz is. Ebben is keresni kell az áruforgalmi tehetetlenséget, de ha tényleg bajok vannak, no szegyeje magát a külkereskedelmi hivatal és vonja ce szerveit. A proletársárat fenn kell tartani, de más alapon: átadni a megyének a korigenst bizonyos élelmiszer mennyiségért, a megye pedig ossza ki az iparcikkeket saját belátása szerint fehér pénzt.

Szünet után az 5 vármegye kiküldöttjei elhatározták, hogy a következő szüvegű határozatot küldik táviratilag a népgazdasági tanácsnak:

Alsó- és Felsőzalamegyék, valamint Somogy, Vas és Sopronmegyék megbizottai észrevételével megartott mai értekezlet a következőket állapította meg: Úgy a külkereskedelmi hivatal, mint a hl. Áruforgalmi Iroda a határszéli külkereskedelem eredményes lebonyolítására jelenlegi állapotában abszolút nem alkalmas. Eltekintve az értekezleten elhangzott konkrét esetek minden kétséget kizáró módon megállapított dokumentumaitól, az értekezlet rámutat első sorban arra, hogy az egyedüli legális szerveket, a határszéli megyék illetékes tényszövét, akik magut az akció tulajdonképpen bevezették és megszervezték, sem meg nem hallgatták, tanácsait nem kérték ki, a helyi viszonyokkal ismerős és politikailag teljesen megbízható egyéneknek közreműködését mellőzték. Ezzel szemben nagyrészt tájékozatlan dilettáns embereket bízták meg az ügyek vezetésével, ugy a központban, mint az egyes gyűjtő állomásokon. Az értekezlet felkéri a Népgazdasági Tanácsot, hogy az *intézmény haladéktalan átszervezését rendelje el*. Az Áruforgalmi Iroda a megyei munkástanács Intézőbizottsága közellátási hivatalának (ha később megalakul, a kerületi népgazdasági tanácsnak) keretén belül neve alatt működjön. Működése az *intézőbizottság* (később, ha megalakul, a KNT) ellenőrzése alatt álljon és alkalmazottai ugyanazok válasszák. — Az Áruforgalmi Irodát a külkereskedelmi hivatal intenciói szerint, annak irányítása és ellenőrzése mellett vezessék. Elvárja az értekezlet a Népgazdasági Tanácsotól, hogy a jövőben minden országos intézmény megszervezésénél a megyei intézőbizottságokat is meghallgassák.

Az akkordbárendszerről.

A kommunista társadalmi berendezkedés gazdasági alapját ugyan már megteremtettük, azonban az emberek legnagyobb része még távolról sem emelkedett a fejlődésnek arra a fokára, hogy buzdtás nélkül és tisztán a társadalom érdekeiért igyekeznek dolgozni és a lehető legjobbat produkálni. Nem érkeztünk még el ahhoz az ideális társadalomhoz amelyben nincs szükség bérekre. Így tehát még nem szabad tisztán az emberek belátására támaszkodunk, hanem számolnunk kell természetükkel, amelynek egyik kétségtelenül legjelentősebb eleme az egyéni ambíció, melynek az anyagiak adnak hajtóerőt.

Van még egy tényező, amely a mult társadalom emberét munkára készítette. Ez az, amit talán önzetlen ambíciónak lehetne nevezni. A kiképzésért, valamely ideális cél kiküzdéséért, saját személyüknek előtérbe toléása nélkül dolgoznak és akiket a kapitalista ideológia ideálistáknak gonyolt, azokat az ambíciók ez a megnyilvánulása jellemzi. Amde lélektanilag kimutatható, hogy ezek cselekedeteinek végső célja is az önzés, csak hogy ez a cél annyira el van rejtve és oly komplikált, hogy többnyire maga az illető sem tud róla. Ez az önzetlen ambíció volna a legfejlettebb kulturánk munkát produkáló tényezője. Am ez oly ritka, hogy ezzel, amikor reális eredményeket akarunk elérni, mint általában faktorral számolnunk nem szabad.

A társadalmi rendet forradalmi uton lehet és kell megváltoztatnunk, de az embernek természetét csak egy hosszas és fáradságtalan neveléssel. A nevelésnek azt kell az emberek vérbé átvenni — ami a kommunista elméletnek tudvalevőleg egyik alapelve — hogy a munkát nem a munkáért, hanem annak eredményéért végezzük. Az összes javak a dolgozók közösségének tulajdonai, s minden fejlettebb a kommunista rend, a javak annál nagyobb tömege jut ugyanazon munka eredményeképpen a dolgozóknak.

A történelmi fejlődés során látjuk, hogy mikor a történelem előtti időkben az emberi kultúra egészen alacsony fokon állott és a gyér népesség mellett a javak messze felülmúlták a szükségleteket, az ember, aránylag csekély munkával szerezhette meg összes szükségleteit. — De mikor később, a kultúra fejlődésével, a népesség saaporodott és az igények is emelkedtek, a föld megművelése az építkezés, a ruházat elkészítése, mind intenzívebb munkát követelt. Ilyképp, az emberi munka mindinkább specializálódott. Az emberek már nem tudták minden igényüket a maguk kezével kielégíteni, s szükségképpen megkezdődött a kereskedelem. Erre az időre kellett, hogy essék a dolgozó és dolgozó ember típus feltámadása, abban a formában, amely a ledöntött kapitalizmusnak credője volt. A bérekedés, fejlődésért követni lehetne, kimúlva a rabszolgaságból és jobbágyaságból, a letartottságra, korbácson, tizeden keresztül, a modern bér munkásig és munkabárendszerrig.

Ha a fejlődés menetének utolsó fázisát tekintjük, megállapíthatjuk, hogy a napszám-tól (amely azonos elbírálás alá esik a halál-, heil-, vagy órabérekkel), az akkordbáre való átmenet, határozott fejlődést jelentett. De mindkét bizonyos mértékben igazságosabb volt, mint a napszám, haladást jelentett a munkás szempontjából is. Am a kapitalista rend értete médját, hogy az akkordrendszer nyújtotta csekély előnyt, kamatoztatni lehetett vissza a munkással. Az akkordbáreknok tudatosan resze

megállapítása és azoknak könyörtelen betartása, oly esetekben is, amikor a munkás önhibáján kívül csak félerővel dolgozhatott és a betegesgélyző pénztár könyöradományokra szorult, az akkordrendszert a munkássággal érthető okokból megutáltatta.

A magyar proletárág márciusi forradalma után, ez a gyűlölet szűlte azt a csaknem egyhangulag felhangzott követelést, hogy az akkordrendszert el kell törölni. A munkásság megelégedett arról, hogy voltaképpen nem az akkordrendszer a rossz, hanem a mód, ahogyan azt a tőke alkalmazta. Mert hiszen határozott igazságtalanság, hogy az esztorgályos többit kapjoh, mint a villanyszereelő, igazságtalanság, hogy nő, csak azért mert szoknyát hord, ugyanazért a munkáért kevesebbet keresen, mint a férfi, igazságtalanság, ha a mérnök fizetése — csak azért, mert az apjának több pénze volt s így módjában volt őt taníttatni nagyobb legyen mint a rajzoló; a még jóval nagyobb igazságtalanság, hogy há valaki szorgalmával és energiájával képszerűt annyit produkál, ugyanannyit kapjon, mint a másik, aki lusta és hanyag.

Es a repdeszer azonban nemcsak igazságtalanság a jó munkással szemben, hanem célszerűtlen az új munkáltató, a kommunista állam szempontjából. Ugyanis az ambíció, amelyről fentebb szó volt, éppen a mi korunkban el kezdett el nagyarányú kifejlődéséhez és egyéni javak szerzésére törekszik. Tehát, aki azt állítaná, hogy ez emberek óriási többsége ugyanolyan szorgalommal dolgozók órabériben, mint akkordban, tudatosan elferdítene a félreismérhetetlen valóságokat. Az ember, ember és ha a munkája megbecsülésének látható jeleit látja, munkakedvét és szorgalmát fokozza, míg ellenkező esetben beéri az átlagos teljesítménnyel.

Tehát ma amikor feltétlenül szükséges, hogy minden ember egész tehetségével és szorgalmával, minden tudásával, szóval teljes kapacitásának latbavetésével minél többit termeljen, termeljen a köz- és saját maga javára, végzetes dolog volna, a már fennálló akkordbár átváltoztatása órabére. Sőt ellenkezőleg: szükséges volna bizonyos munkaságoknál, amelyeknél eddig órabér volt — mint például a szellemi munkásoknál — emonyiban, ez lesetáges az órabér helyett, az akkordbár rendszerreállításra.

Természetesen, nem arról az akkordrendszerrel van itt szó, amelyet a tőke a munkás ellen eddig oly kitűnően alkalmazott. A helyes megoldás talán az a keverék-áztatéma volna amelyet általában „órabér és prémium”-nak neveztek és amelynél a munkás keresetének felét órabérben kapja, másik felét, mint prémiumot, akkordban.

Egy ilyen speciális rendszert — amely a gyakorlatban jó bevált — legközelebb be fogunk mutatni. *Hamvas László*

Elcsordánom hat lakásu házzammal nagy kerttel, egy vagy két szobás házzal. Szűcs, Hunyadi-u. 35.

Megkezdett, figyeljen ide!
Benzin, tűz, bál
Forgács gyújtó ég, mint a
— forgács. Kizárólag —

FORGÁCS R. Nüszdóiban Magyar-utca 43.

A cukor-állítás biztosítása.

Fokozni kell a répatermelést.
A cukoripar helyzetéről és a jövő kiliátásairól illetékes helyen a következő felvilágosítást adták:

A cukoripar szakszövetség legutóbbi országos szakmai tanácsülésén megállapítást nyert hogy az ország répával bevetett területe mintegy 23 ezer katasztrális holdra tehető. Azóta, a fegyverszüneti megállapodások végrehajtása következtében Oroszkat ismét kiűrtettük, amely tény 3 ezer katasztrális hold jól megművelt cukorrépa termelő területtel fosztotta meg a tanácsköztársaságot. Ebből kétségtelenül kitűnik, hogy a beszállítandó répamennyiségből teljes leldolgozás esetén is a cukortermelésnek csak körülbelül negyed része fedezhető. Ebben az üzemi évben tehát a megelőző évek cukor-exportja helyett cukorbehozatalra vagyunk ráutálva.

A jövő évi cukorrépa-termelés előmozdítására a földművelésügyi népbiztoság megbízottai ez idő szerint már hetek óta Németországban tartózkodnak, hogy a szükséges répamag mennyiséget a Tanácsköztársaság részére biztosítsák és kiliátás van arra, hogy működésüket siker koronázza.

Ami az idei feldolgozást illeti, az teljesen a szénmennyiség biztosításától függ. A szénhivatal ügyvezetője biztató kijelentéseket tett arra nézve, hogy a termelt répa feldolgozásához szükséges szénmennyiséget a cukorgyárak rendelkezésére fogják bocsájtani. Ez esetben a cukorgyárak remélhetőleg abban a helyzetben lesznek, hogy a kiszedett répat átvethetik és cukorrá feldolgozhatják. Ha előre nem látható akadályok miatt a cukorgyárakat mégsem volna lehetséges kellő szénmennyiséggel ellátni, ugy a szakszövetség a földművelésügyi főosztálylyal egyetértően időjelekorán közhírré fogja tenni, hogy a termelt cukorrépat a népgazdasági tanács milyen célra használja fel, illetve engedélyezni fogja, hogy a termelt répat a termelők takarmányozás céljaira használhassák fel. Az eddigi kapitalistikus répaátvételi feltételek átdolgozása és új feltételek kidolgozása, — amelyek megfelelőnek a szociális termelési rend szellemének — előkészületben vannak.

Ami a magyar cukorgyártás jövő fejlődését illeti, arra nézve meg kell jegyeznünk, hogy azon a területen, amelyet északról és keletről a versaillesi jegyzékben megjelölt új vonal, nyugatról a volt országghatár, délről pedig a mostani front határol, a következő 13 cukorgyár működik: Péterszálva, Cinfalva, Nagycenk, Petőháza, Sárvár, Kaposvár, Ács Ercsi, Mezőhegyes, Sarkad, Szolnok, Selyp, Szerencs, Hatvan és a leógett búkki cukorgyár. Ez a 13 gyár a legutoláb békeesztendőben 184 millió métermáza répat dolgozott fel 26 millió métermáza cukorrá. Figyelembe véve, hogy a Tanácsköztársaság ily módon körülhatárolt területének lakossága az ipari szükségletet is beleszámítva évente hozzávetőleg egy millió métermáza cukrot fogyaszt, há a répatermelés elérné a háboru előtti magasságot, ez esetben a Tanácsköztársaság több mint egy év fél millió métermáza cukrot tud majd a külföldre szállítani. Ehez azonban az volna szükséges, hogy a termelők átérve a cukortermelés óriási jelentőségét, minél nagyobb területeket igyekezzenek a répatermelés körébe bevonni és a helyzetet megfelelően átérve, azokat a földterületeket, amelyeken a legutóbbi békeesztendőben cukorrépat termeltek, ismét cukorrépával buditelni.

A Kerületi Ipari Termelési Tanács Intézőbizottságának ülésé.

Szocializálják a téglagyárakat. — Üzembe helyezik a téglagyárat. — Megalakult a téglá- és agyagipari, valamint a malomipari szakosztály.

(Saját tudósítástól.) Tegnap tartotta a Kerületi Ipari Termelési Tanács Intézőbizottsága első ülését, amelyen Pongor elvtárs elnökölt. Bemutatták a Népgazdasági Tanács leiratát, mely Pongor Henrik elvtársnak a K. I. T. T. főnökévé Adler Béla elvtársnak elnökhelyettesévé és az anyagosztály főnökévé, továbbá Weisz Ernő elvtársnak az általános gépipari szakosztály vezetőjévé történt megválasztását jóváhagyta.

Ezután Bágyonyi Szabó Ödön, az Uránia mozgóképszínház alkalmazottjának ügye került tárgyalásra, amit a mozgóképszínházak budapesti szakcsoportja Armuth Nánának az Uránia vezetőjének egyoldalú információja alapján állásából elbocsájtott. A K. I. T. T. I. B. úgy döntött az ügy megvizsgálása után, hogy Bágyonyi Szabó Ödönt állásába visszahelyezze és erről a mozgóképszínházak budapesti szakcsoportját értesítette.

A gyógyszerárakban használt desztillált víz árárt 24 fillérről 40 fillérré emelte az intézőbizottság.

Letárgyalták ezután a Schmidt-féle tettyár ügyét, amelynek csekkészletét és napi ecettermelését a népbizottság közlelmzési ügyosztálya felfoglalta. Az intézőbizottság, tekintettel arra, hogy az ecet nagyon fontos közhasznúsági cikk, eljár az illetékes helyeken, hogy az ecetkészletet oldják fel és a városi közellátási üzemek útján a város lakossága között osszák szét.

A központi téglá- és agyagipari szakosztály megbízottja Nagykanizsán járt és informálódott a téglagyárak szocializálásáról. Minthogy az Ipari Termelési Tanácsnak erről tudomása nem volt, felterjesztést intézett a téglá- és agyagipari szakosztályhoz, hogy tájékoztassák a kiküldetés eredményéről, a minek megtörténte után a téglagyárak üzembehelyezése és szocializálása azonnal meg fog történni.

Javaslatot tett továbbá az intézőbizottság a nagykanizsai téglagyár üzembehelyezése érdekében.

Köszbenjárt a Kerületi Ipari Termelési Tanács az országos szénbizottságnál a villanytelepnek szénrel való ellátása ügyében. Az országos szénbizottság ki is utalt Nagykanizsának világítási célokra 3 waggon szenet, egyben pedig utasította a Döll Vasutat, hogy amennyiben a villanyüzemnek világítási célokra szene nem volna, mindenkor a saját készleteiből a lehetőséghez képest segítse ki.

Elhatározta végül az intézőbizottság a téglá- és agyagipari továbbá a malomipari szakosztály felállítását. A téglá- és agyagipari szakosztály vezetőjül Budapestről kértek szakembert, a malomipari szakosztály vezetőjét pedig ideiglenesen az általános gépipari szakosztály vezetőjének hatáskörébe utalták.

Az intézőbizottság ezennel minden szerdán fél 6 órakor ülést tart.

Polgári lányiskola magántanulókat előkészítik oly fiatal leányt, ki kisgyermekre felügyelne. Cím a kiadóhivatalban.

HIREK.

ÜNAPTÁR

A nap két 4 óra 18 perckor, nyugszik 7 óra 52 perckor.

A hold két este 9 óra 17 perckor, nyugszik d. e. 7 óra 15 perckor.

1919. július 17. Csütörtök

— A forradalmi törvényszék ülése.

A forradalmi törvényszék ma a következő ügyekben ítélkezett: Olavetz Jánosné kiskánissai asszonyf a fehérpénz el nem fogadásának vádja alól — mivel beigoszódott, hogy nem volt visszaadni való aprópénze — felmentette. — A testi sértés büntetével vádolt Hege Géza ellen eljették a vádat. — Özv. Guttman Manóné a szesztilalom fennállása alatt 40 hektoliter bort adott el. A forradalmi törvényszék elrendelte a bizonyítás kiegészítését és a tárgyalást elhalasztotta. — Szabó Antal helybéli lakos kincstári tárgyak be nem szolgáltatása miatt 1 havi fogházra átváltoztatható 1000 korona pénzbüntetést kapott. — Bogatin János szepeinekai lakos az apóását úgy megszurta, hogy sérüléseiből 70 nap alatt gyógyult meg. A forradalmi törvényszék testi sértés büntetése miatt 6 hónapi fogházbüntetésre ítélte. Az ítéletek jogerősek.

— A nagykanizsai csoportos közéletés új rendje.

Nagykanizsa város intézőbizottsága mindennemű élelmiszerek kiutalásával dr. Kridky István elvtársat, a közellátási üzemek vezetőjét bízta meg olyképen, hogy mindennemű újabb és lényegesebb kutatás Sneff József elvtársnál bejelentendő, s ahhoz az ő hozzájárulása kikérendő. Az összes közüzemek vezetői tartoznak az üzemek (csoportjuk) részére kiutalt mindennemű élelmiszerekről minden nyolcadik napon Sneff elvtársnak rövid uton, részleges kimutatást betherjesztieni és észrevételeiket s az előforduló változásokat szóbelileg bejelenteni. Gondoskodjanak a közüzemek, csoportok, szövetkezetek vezetői és elosztó szervei, hogy visszaélés ne forduljon elő, mert minden visszaélést a legszigorúbban meg fognak torolni és a kétszeres ellátásért elősorban az elosztó szerv lesz a felelős. De a kétszeres ellátásban részesülő feleket is felelősségre vonják és kiszárják őket a közellátásból.

— Munkásbiztosítási választott bíróság előtt eljárás. A kapitalista uralom nem tartotta sohasem a munkásság peres ügyeit annyira fontosnak, hogy ezeknek az ügyeknek elintézéséhez a szükséges személyzetet a bíróságok rendelkezésére bocsássa. A munkásság érdekelt elősorban érintő betegségi,

balosodó és kártalanítási ügyekben az illetékes bíróságnál a személyzetmenny miatt évekig tartott, míg valamely munkás vitás ügyét elintézték. Ném. egy olyan esetet lehetett látni, amelyikben 4 évig tartott, míg a bíróság ítéletet hozott. A proletárdiktatura e téren is változást hozott és a bírósági személyzet létszámát lényegesen felemelte, hogy lehetővé váljék a perek gyors elintézése. Fontos intézkedése a tanácskormányzat az is, hogy a munkásbiztosítási bíráskodásból kihagyta a munkaadói érdekeltséget és a munkás ügyében csak a munkásbírák ítélkeznek. Akkor, amikor a kormányótanács ilyen rendelkezéseket tett a munkásság peres ügyeinek gyors elintézésére, egy másik nehézség állott elő, nevezetesen az, [hogy ugy a budapesti munkásbiztosítási választott bírósághoz, valamint az Állami Munkásbiztosítási Hivatal bírátanácsához delegált munkáselnökök a tárgyalásokon vagy elkéve, vagy egyáltalán nem jelennek meg. Minthogy egyes elvtársak nem törődömösége és a bírósági tárgyalásról való elmaradása a folyamatban lévő peres ügy gyors elintézését gátolja, nyomatékosan felhívjuk a kinevezett ülnököket, hogy a munkásság iránt tartozó kötelességüknek feltétlenül tegyenek eleget és a tárgyaláson mindenkor pontosan jelenjenek meg.

— A nyaralásra utazóknak jelentkezni kell a lakáshivatalban.

A nagykanizsai lakáshivatal az alábbi felhívást bocsájtotta ki: „Felhívom mindazokat, kik fűrdőre mennek, vagy lakásukat hosszabb időre el akarják hagyni, hogy azt a lakáshivatalnál jelenték be, mert ellenkező esetben lakásuk el fog rekviráltni. Nagykanizsa, 1919. évi július hó 16. Török s. k. lakásbirtok.”

— Gyilkos hadifogoly. Czifly György gazdánál Rédén együtt dolgoztak Vianovszky Vladiszlav lengyelországi és Kurszin Vasill oroszországi származású volt orosz hadifoglyok. Czifly Vianovszkyt Kurszin rovására különféle előnyökben részesítette. Az ebből származó féltékenykedés gyakran adott okot veszekedésre a két hadifogoly között. A veszekedésből kifolyólag Kurszin elhatározta, hogy társát eltesszi láb alól. Július 5-én este fejszével agyonverte mellette alvó társát, a holttestét pedig éjnek idején a pajtában elásta. Reggel felült a gazdának és hának, hogy Vianovszky eltűnt. Hosszas keresés után megtalálták a friss ásat és alatta Vianovszky holttestét. Kurszin ekkor futásnak eredt, az üldöző lakosság és a vörössérgés a falu határában a gabonaöldeken fogta el. A gyilkos orosz foglyot beszállították a forradalmi törvényszékhez.

— Sneff elvtárs ezután értesít mindenkít, akik bármilyen visszaélési ügyben vele tárgyalni óhajtanak, hogy lakásán — saját idejük megkímélése érdekében — ne keressék fel, mert ott senkit nem fogad. Minden ilyen esetben legtanácsosabb Sneff elvtárhoz írásban fordulni.

Pártügyek.

As élelmészeti munkások csoportja feloszlik azon tagjait, kik dohányra jogosultak és est még nem vették át, legkésőbb péntek délután 4—5 ig vegyék fel, mert különben dohányilletményüktől elesnek. *Kálman*, titkár.

— Keresek egy gyermek mellé gyermekszereit *malomipari tanács*. Jó bánásmód, jó fizetés! — Stollár, Mentelep-laktanya.

CZOCZEK IMRE
modern
CZIMTÁBLA-
SZOBAFESTŐ-
és MÁZOLÓ-
vállalata Nagykanizsán,
Magyar-utca 23. szám.

ZALAI NÉPAKARAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagykanizsa, Sugár-ut. 4. szám
Előfizetési és kiadóhivatal
Postaszám 78. Nyomda

A SZOCIALISTA-KOMMUNISTA MUNKÁSOK PÁRTJÁNAK
ALSÓZALAMEGYEI REGGELI HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Egy évre 80 korona
Fél évre 45 korona
Három hónapra 25 korona
Egy hónapra 7-80 korona

A fizikai és szellemi munkások.

A tőkés termelési rendszer betöltött történeti hivatását abban a pillanatban, amikor nem tudott már megfelelni a szükségszerű fejlődés által kijelölt azon feladatának, hogy a legszelebbebb néprétegek folyton fokozódó szükségleteinek mind tökéletesebb kielégítéséről a leggazdaságosabb módon gondoskodjék. Az élethez, a hatalomhoz való görcsös ragaszkodásában, a túlerettség teljesni kívánó szernyi mesterkedések közben fejlődése utolsó fokán a kapitalizmus már nem előmozdítója, de akadályozója volt a termelés fokozásának. A tőkés rendszernek el kellett tehát tennie a történelmi szereplés színteréről, de ez a tény egyben azt is jelenti, hogy az azt felváltó szocialista termelésnek kell vállalni és megvalósítani a feladatot, amelynek a kapitalizmus megfelelni már nem tudott.

A szocialista termelésnek életre hívója és egyedlen életlehetősége tehát a termelés fokozódó produktivitásának szükségességére. Ezen áll és bukkik a szocialista termelési rendszer. Az átmeneti idő gazdasági életének összes felmerülő problémáit abból a szempontból kell vizsgáljunk és eldöntenünk, hogy mennyiben befolyásolja az egyetlen lehetséges célkitűzést: a termelés produktivitásának emelését.

Ebből az egyedül megindokolható szempontból tudjuk csupán a szellemi és testi munka különböző értékesenek, a munkások és tisztviselők érdekellentéteinek napjainkban állandóan vitatott kérdését is tekinteni. A jelenlegi helyzet, amint azt Varga Jenő elvtárs egyik cikkében megírta, hogy a „munkások és a tisztviselők között nincs már meg az a teljes összhang, amely fenállt akkor, amidőn közösen küzdöttek a kapitalizmus ellen.” A munkásság érthető gyanakvással kíséri a régi rendet engedelmesen kiszolgált szellemi munkásokat, a tisztviselők pedig ugyancsak érthető féltékenységgel és pozícióféltéssel nézik az összes hatalom birtokába jutott munkások osztályt.

Az ellentétnek ez a kísértése kétségkívül csupán átmeneti probléma. Nem lehet kétséges ugyanis, hogy a jövő fejlődés el fogja mosni azokat a határokat, amelyek a múltban a testi és szellemi munkát elválasztották. Ez a különbség igen gyakran csak névleg állott fenn különben is, hiszen az úgynevezett szellemi munka a termelés körében legtöbb helyütt csupán sokszor sméltelt, gépiessé váló műveltségben állott, amely szellemi erő kifejtését alig igényelt, míg igen sok testi munkás csak a leg-

megejtetőbb figyelem és gondolkodás kifejtése közben végezhatta kielégítően munkáját.

Az ellentét igazi oka a *múltak tradícióiban* található. A szellemi munkások nagy tömege a kapitalista termelésben nem ebréd igazi osztálytudatra s egy káros ideológiától fulrevezetve idegen érdekeknek volt uszályhordozója és istápolója. Nagy részük volt abban, hogy a döntő harc folytonosan elodázdott s csakis egy véres, pusztító világháború hozta annyira felszínre és tette annyira tudatosá az osztályellentéteket, hogy az azokra való ráeszmélés végre is forradalmasította a proletariátust.

A kapitalista kizsákmányolás korszakában a munkásság a mérnököket, a munkavezetőket, a tisztviselőket mindig a *kizsákmányolók oldalán* látta s így érthető, hogy ellenségesen tekint most a multat reprezentáló szellemi munkásokra. *Ez az ellenségeskedés azonban nehezíti a szocialista céloknak megvalósulását, akadályozza a termelés eredményességének javulását s ebből a szempontból éppen a munkásokoszlásra a legkárosabb visszahatású* a termelés folytonosságához és zavartalanságához a vezetők szellemi munka közreműködésére nélkülözhetetlen szükség van, a termelés

produktivitásának emelése csak a szellemi munkások helyükön maradásával érhető el s éppen a megnövekedett produktivitás, amelynek gyümölcséből az igazságos osztás folytán a szellemi munkások is részesednek, fog odahatni, hogy a szocialista rendnek érdekeikkel hozzáfűzőtt, meggyőződéses és igaz hívévé váljanak.

A szellemi és testi munka, tisztviselő és munkáskérdés megoldását tehát, elsősorban a fizikai munkásság érdekében, az átmeneti idő alatt a *harmóniában és kooperációban látjuk*. A szellemi munkások szabotázsa teljes bizonyossággal elkerülhető, ha azt fogják tapasztalni, hogy munkájuk kellő elismeréssel találkozik az új rendben is, ha pedig nem nyújtanák a tőlük telhető legtöbbet és legjobbat az új rendben — ez az esztelenség az öngyilkossággal volna számukra egyenlő.

A szellemi és fizikai munkás közötti különbség és ebből a különbségből fakadó érdekellentét csak átmeneti probléma, amelyet a kitűzött célnak a termelési produktivitás emelésének érdekében kedvezően és kielégítően meg kell oldani. A megoldás, amint azt már jelentettük, csakis: a *harmónia és együttműködés*.
Darvas Simon.

Julius 21 — a proletárszolidaritás napja.

Az olasz, francia, angol, svájci, svéd, norvég, dán, német, cseh, német-östrák, bnyevác, szerb, szlovén proletárság tiltakozik az antant imperializmusa ellen.

Bécs, július 17. Az *Abend* a bécsi kommunista part egyik vezető tagjának nyilatkozatát közli, amelyben ez kijelenti, hogy az általános sztrájkhoz eddig Olaszország, Franciaország, Anglia, Svájc, Svédország, Norvégia, Dánia, Németország és a cseh-szlovák köztársaság munkássága csatlakozott. A kommunista párt vezetősége vasárnap délelőtt nagy gyűlést tart, amelyet hétfőn követni fognak a többi pártszervezetek gyűlései.

Bécs, július 17. Az *Arbeiter Zeitung* jelenti Teplitzből: A német nyelvű munkásság testületének konferenciája elhatározta, hogy az orosz és magyar tanácsköztársaságok iránti szimpátiából csatlakozik az európai általános sztrájkhoz.

Belgrád, július 17. A laibachi távirati iroda jelenti: A bunyevácok, szerbek és szlovének szakszervezeti tanácsai elhatározták, hogy július 21-én tiltakozó sztrájkot tartanak.

Budapest, július 17. A M. T. I. jelenti Amszterdamból: A Telegraphe jelenti Zürichből: Nantes és Loire francia magyék vasutas szövetsége, valamint a vidék ipari munkássága nagy többséggel forradalmi határozatot fogadott el, amelyben

követelik a csapatok haladéktalan visszavonását Oroszországból és Me-

gyarországból és kijelentik, hogy hível az osztályharcnak és a proletárdiktatúrának.

Bécs, július 12. Az *Abend* jelenti, hogy Linzben a kerületi munkástanács tegnapi ülése július 21-ére kimonylotta az általános sztrájkot. Ugyanez történt Velsben és Steierben. Az ottani bányamunkások is csatlakoztak az általános sztrájkhoz.

Budapest, július 17. A M. T. I. jelentése szerint az *Arbeiter Zeitung* jelenti, hogy a párisi győzelmi ünnep alkalmából antimilitarista tüntetések voltak, amelyeket a rendőrség fojtott el. A *Tempo* 190. sorszámról tesz említést. Az *Echo de Paris* a július 21-iki sztrájk programpontjaitként ezeket jelöli meg:

Azonnali lezserelés, az oroszországi és magyarországi beavatkozás mellőzése, a népek önrendelkezési joga, politikai és katonai amnezsia, az alkotmányos szabadságok biztosítása és a cenzúra megszüntetése.

Bécs, július 17. Az itteni összes újság munkásai hétfőn, július 21-én délelőlt az antant imperializmusának az orosz és magyar szovjet köztársaságokkal

szemben való eljárásának illatozásával és az antantországokból proletárisztus iránt érzett rokonszenvük kifejezésére a munkát be fogják szüntetni. — Ugyanígy járnak el Wajcsben és Steierben, valamint más községeken.

Sztrájkok — forrongások.

Amsterdam, július 17. A *Telegraph* jelenti július 16-án: Egész Észak-Anglia vasúti forgalma megállott.

mivel a legnagyobb angol vasúti társaság, a North Eastern vasutak munkásai sztrájkoltak. A vasútszövetség vezetője ma Londonból Newcastleba ment, hogy megkezdje a békekötést.

Berlin, július 17. Tudvalevő, hogy Pommern tartományban a munkások az aratási munka megkezdésekor sztrájkba léptek. A sztrájkolok terrorisztikus eszközökhöz nyúltak.

Bécs, július 17. A *Neue Freie Presse* jelentése szerint Olaszországban a munkástanácsok és munkás-kamarák vették kezükbe az élelmi, ruházati és egyéb közszükségleti cikkek elosztását. A kormány hallgatlag fűri a munkástanácsok és kamarák intézkedéseit.

Bern, július 17. A legutóbbi jelentések szerint Itáliában a sztrájk még tart. Nápolyban kihirdették az ostromállapotot. A *Deutsche Allgemeine Zeitung* jelenti, hogy az egész Velencei tartományban nagy zavargások voltak. A tüntetők Velencében formálisan megostromolták a városházát

Clemenceaut meggyilkolták?

Berlin, július 17. A német lapok jelentik Genéből, hogy ott az a hír terjedt el, hogy Clemenceaut meggyilkolták.

A német ex-császár sorsa.

Berlin, július 17. A *Berliner Zeitung* jelenti, Rotterdamból: A *Temps* cikke szerint Lloyd George határozottan elutasította több elsőkelő személyiségének a német császár érdekében történt közbenjárását. A liberálisok visszavonták az alsóházban beadott javaslatukat. A lapok megjegyzik, hogy II. Vilmos ügyében ősszel fogják megtartani a tárgyalást.

Lemondott a spanyol kormány.

Madrid, július 17. (Reuter.) A választási visszaélésekről történt szavazás következtében a kormány lemondott. Maura kormánya valamennyi tagjának lemondási kérvényét holnap jogja átadni.

London, július 17. ...A *Times* jelenti Madridból: A kormány elfogadta Maura lemondását. Nató meghívást kapott kihallgatására.

Cseh-Szlovákia választások előtt.

Budapest, július 17. A M. T. T. jelenti Prágából: A szocialista pártok követelik a választási törvénynek a nemzetgyűlés szünetelőtti haladéktalan elintézését. A tervezet a közli a „Pravo Lidu.” Eszerint az ország 18 választási kerületre osztják fel, amelyből Csehországra 8, Morvaországra 4, Sziléziára 1 és a földvidre 5 jut, mégpedig Pozsony, Rózsahegy, Besztercebánya, Kassa és Bereg székhellyel. A nyelvi határookra a tervezet négy tekintettel, mert csak Karstbad tiszta német.

Megnyílt a szabad kereskedelem Németország és Ausztria között

Tukerlon, július 17. (Salzkütafel) Washingtonból jelentik: Ma közhírré tették, hogy a kereskedelmi forgalom Németországgalától kezdve szabad. Kivettelt képeznek a cukorra, buzára, festőanyagokra és vadászati eszközök behozatali vámok.

Rendelet a parancsnokok letartóztatásáról.

Budapest, július 17. A hadügyi népbizottság folyó évi 136125. eln. 31. szám alatt a területi, járási és városi munkás, katonák és földmivestatanácsoknak, a forradalmi törvényszeknek, valamint a katonai kerületi parancsnokságoknak rendeletet adott ki, amely szerint a parancsnokok (volt tisztek) csakis a hadügyi népbizottság előzetes írásbeli vagy távirati hozzájárulása esetén tartóztathatók le. A rendelet végrehajtásáért az érdekelt vádbiztosok és a fogházak vezetői, személyükben távolról felelősek. Amennyiben a jövőben politikai közegek vagy hatóságok megkísérelnek, hogy a hadügyi népbizottság írásbeli vagy távirati hozzájárulása nélkül parancsnokokot letartóztassanak, az a kísérlet úgy a katonai hatóságok, mint a katonai parancsnokságok megakadályozásának. Valamely parancsnok letartóztatása, vagy bekísérése vagy fogházban való őrizete vétele csakis akkor szabad, ha a letartóztató vagy bekísérő közeg felmutatja a hadügyi népbizottság írásbeli vagy távirati hozzájárulását. A hadügyi népbizottság engedélye nélkül a jövőben netán bekísérendő parancsnokok a fogházak vezetői által azonnal szabadon bocsájtandók, súlyos esetekben pedig, addig míg a hadügyi népbizottság hozzájárulása még nem érkezik a letartóztatásról vonatkozólag, az illető parancsnok személyes szabadságának korlátozása nélkül, szigorú megfigyelés alatt tartandó. A hadügyi népbizottság ezen intézkedése a vörös hadsereg harcászategénit megővása mellett, embori szempontokból is szükségesé vált, mert egyes politikai közegek visszaélve hatáskörükkel, ok nélkül meghurcoltak volt tiszteket és e méltatlan, önkényes eljárás által a parancsnokokot a katonai szolgálat pontos teljesítésétől elkedvetlenítették. Így, azután az amúgy is csekélyszámú parancsnoktól a vörös hadseregter megfosztották és a pótlást megnehezítették. Aki a hadügyi népbizottság 612/eln. 31. számú rendelete ellen vét, az haderő elleni bűntettet követ el és katonai forradalmi törvényszék elé állíttatik. Budapest, 1919. július 17.

Hadügyi Népbizottság.

Nagykanizsa, július 17.

Szemle a kanizsai vörös csapatok fölött. Tegnapi Nagykanizsára érkezett Dobroniczky Miklós a vörös hadsereg gyalogának főfelügyelője és ma délelőtt a katonákon szemlélet tartott a készenléiben álló kanizsai vörösszázadok fölött. A főfelügyelő elvtárs az általa tapasztaltak fölött legelősebb megelégedését fejezte ki. Dobroniczky gyalogági főfelügyelő kíséretében mint annak szarnyeződjé Nagykanizsára érkezett Habscher Ödön is, a volt 49. gyalogezred volt alezredese. A bizottság tegnap a katonai hatósággal értekezletet tartott, amelynek befejezte után kíséretével együtt visszautazott Állomáshelyére.

HIREK.

1919. július 18. Pétek

N A P T I R

A nap két óra 20 perc kör. nyugdíj 7 óra 51 perc kör.

A hold két este 10 óra 04 perc kör, nyugdíj d. ó. 10 óra 16 perc kör.

Felhívás.

Az Alsózála kerületi eszcolallata-kommunista párt vasárnap délelőtt 9 órakor a városház közgyűlési termében tartja meg alakuló pártgyűlését. A gyűlés pontosan 9 órakor kezdődik, amelyet a délrészi internacionale élének észével nyit meg. Az elnöki megnyitót után a párt agitációs kérdéseit neves budapesti előadó fogja ismertetni. A pártgyűlésen csakis a szakaszvezetők által kiküldött elvtársak vehetnek részt, akik legkésőbb f. hó 18-án d. u. 8 óráig kötelesek igazolói iratok felmutatása mellett a végrehajtó bizottság megbízottjánál, Bok Soma elvtárnál az igazolójegyeket átvenni. A karzatokon való megjelenés szintén belépőjegyhez van köté. Jegyet csakis a szocialista kommunista párt tagjai kaphatnak, amelyek mátról kezdve naponta délután 3-8 óráig a párttitkároknál kaphatók.

— Öt vármegye kiküldöttjeinek a nécsokozása Nagykanizsán. Tegnapi számunkban megírtuk, hogy Alsó- és Felsőzala megye valamint Somogy-, Sopron- és Vas megye kiküldötti határozati javaslatot fogadtak, amelyben a külkereskedelem lebonyolítását az intézőbizottságokra kérik átruházni. A határozatot tegnap táviratilag torjesztették fel Népgazdasági Tanácsához. Itt emlékeztünk meg arról is, amit tegnap lapszámunkban helyszűke miatt nem közölhettünk: hogy az határvarmgye kiküldötti együltléüket felhasználták arra, hogy néhány esetben, akik állás politikai kérdésben is ismeretükkel vezettek megbeszélést a közigazgatás újjászervezésének és a kiszagda megadóztatási kérdését is. A közigazgatás tekintetében hasznosabb vita után abban állapodtak meg, hogy arra kéri a kormányzótanácsot, a közigazgatás újjászervezéséről kiadandó rendeletet véleményezés végett küldje meg a vármegyéi intézőbizottságoknak. A kiszagdak megadóztatásának kérdését Buchwald elvtárs (Sopron) adta elő. Meg kell adoztatni a „kisbirtokok” éppogy, mint a városi proletárt — mondott — mert csak így tudunk a Tanácskoztársaságok” kellő „tehtétlyt” szerezni. A „kiszagda megadóztatásával” — különösen, ha az a nagyobb kulcs szerint történik — egy csapással megoldhatjuk a „kékpénz” ügyét és városok élelmezését is. Mert ha nagy a vetünk ki a kiszagdára, a mit csak fehéreket lehet fizetni, nemcsak felesleges élelmiszerkészletet kell fehére pénzért ojadnia a városnak, hanem hozzá kell nyulni a régóta gyűlölt és a ládafiában rejtgetett kékpénzhez, ami viszont elősegíti az intenzívebb külkereskedelmet. Buchwald elvtárs előadását az a közélet nagy figyelmével hallgatta határozati javaslatát pedig egyhangulag megáévalta. Az értekezlet Snell elvtársat bizta meg, hogy a határozatról a kormányzótanácsot értesítse. Az ez irányú távirat tegnap már el is ment Budapestre.

A vidéki sajtó-ujjászervezése.
Budapestről jelentik: Pogány József közoktatásügyi népbiztos a tanácskormány elnökségének vidéki sajtóosztályát a közoktatásügyi népbiztossághoz helyezte át, szakosztálya bővítette ki és annak vezetésével, dr. Kósa Miklós elvtársat bízta meg.

Katonáknak nem váltanak a bankok. Katonáknak aprópénz váltást a bankok és pénzügyintézetek nem eszközölhetnek, miután a csekély összegűt, amelyet időnként kapnak a proletárok részére kell fordítaniok. Figyelmeltetjük a katonákat, hogy a vörös órásg, mint a vörös hadsereg tagján, hogy váltásért kizárólag a gazdasági hivatalokhoz forduljanak, mert aprópénzzel a Hadügyi Népbiztosságnak a katonák részére kizárólag a gazdasági hivatalokat látja el. A vármegyei pénzügyintézetek nevében a vármegyei pénzügyi megbízott.

Keszthelyi MTK. — VAC. Vasárnap délután 6 órakor a katonarészen a keszthelyi MTK. első csapatával mérkőzik a VAC. A mérkőzés izgalmas és érdekessé teszi az a körülmény, hogy a VAC-nak teljes erejét és technikai tudását kell a mérkőzésnél érvényesíteni, ha legalább eldöntetlen eredményt akar a pesti játékosokkal megerősített csapattal szemben elérni. A vendégszempont kapusa Keszár UTE tagja egyike a legjobb magyarországi kapusoknak, jegyek elővételben Szerb Ernő könyvkereskedésében kaphatók.

Pályázat a megyei pénz rajzra. Megírtuk, hogy az Alsó- és Felsőzalai megyék által kibocsájtandó megyei pénzjegyek rajzaira pályázatot hirdettek. A pályázat ma délelőtt 10 órakor jár le. Azok a pályázók, akik pályamunkájukat még nem adták be, a fenti határidőig nyújtsák át Forbáth elvtársnak.

A sportdirektórium újátétkelési idő-ről a következőket közli: „Azon játékos, atléta stb., aki egyelőrből más egyelőre lép át, vagy egyelőre engedély nélkül más egyelőren játszik, az újonnan választott egyelőrajnoki mérkőzésen 8 (hat) és barátságos vagy nyilvános mérkőzésen 2 (két) hónapig nem vehet részt. Ezen rendelet joghatálya kezdődik 1919. július hó 17-én. A sportegyletek kötelesek ezen rendeletet tagjaikkal azonnal közölni. Sportdirektórium.

Egy miniköztség Somogyban. — Azoknak tanúságára írjuk ezt az ismertetést, akik a vízbe fulló képességével kapaszkodnak mindenbe, amitől zavart agyukkal a régi rend visszaállítását romlík. Ezek a munkátlanság, a napolás élősdiei abban reménykednek hogy majd a falu fölborítja a Tanácsköztársaságot, hogy majd a paraszt kapát kasszá, ragad. — és pont az ő, kedyükert — meglámadja azokat, akik a földmunkások elmindenféle munkások érdekében dolgoznak, vagyis a vezető munkásokat. Hát percről-percra szaporodó tévedéseiket fájdalmas, munkonyokkal öntözött csalódásait nem titkolható örömmel ismét megszorítjuk egyelőre ezuttal egy hatalmas csalódással. Töröljék ki előjegyzésükből a földmunkásokat azoknak a listájáról, akikre aljas aknamunkájukban számítottak eddig. S mondjanak le bármilyen nohéz, fekete szívet is arról, hogy a falu majd mellejük áll. Nem. A falu, nem olyan kityagos, hogy józan fejét beveresse csak azért, hogy az, ugynevezett fősd tizezer megint a nyakára üljön, zsebébe vágja a megvásárolhassa leánygyermekait tükrös, bársenyos, parfümbűzűs bűnbartlangjai részére. Nem, kedves vizsgálódók! Ha már annyira benne vannak a visszaélésben, hát álmód-

ják vissza azt is, hogy a falu majd kikapar nekik olyan gesztenyét, aminek a belét csak ők eimék meg a annak, aki a párkásban megégette a kezét, annak a héját dobnák oda. Ima bemutatunk egy községet, amely mintája lehet egyik-másiknak. Hangsúlyozzuk, nem ez az egyetlen. **Somogyaszalórol** van szó, érdeklia Svájcrol 11egen, aki először megy ebbe a faluba, meglepődök annak tisztaságára. Rendes utcák, szépen meszelt házak. S amilyen tiszta és rendez a falu külsőleg, olyan a népe is, Dolgos, szorgalmas, józan emberek, akik nem kaphatók semmiféle állambontó handabandázásra, akik józan ítélőképességgel azonnal fölismerték, hogy szegény ember csak olyan országban boldogulhat, amely országot szegények vezetnek. Nincs paraszthurboza és nincs parasztproletársg. Egymást megértvén, egymást segítve dolgoznak. Somogyaszalóra csak azok az ellenforradalmárok menjenek, akik nem férnek a bőrükbe, meg akik leszámoltak az életükkel. Mert ahogy a falu népe beszél, ott nygym hamar elröntjék a nótáját, de amugy magyarmiskásan ám.

Közellátási hírdetmények. Tízestljük mindazon gyárakál és üzemeket, amelyek havi zsrjárándóságukat egyben szokták kivenni, hogy az augusztus havi (a 24. dkg.) fejkvótá szerinti járándóságukat f. hó 18-án délután 2 órakor az állatános fogyasztási szövetkezet huszkében átvehetik. **Közellátási üzen és vezetésége.**

Veszprémben kifosztották az áru csereüzletet. Még alig két napja, hogy a határszéli vármegyék Nagykanizsán összeülő kiküldöttei felemelték tiltakozó szavukat a csereakció erkölcselensége ellen, a tegnap Nagykanizsára érkezett veszprémi lapokban már is olyan eseményekről olvassunk, hogy a következtetesen keresztülvitt csereakció — egyáltalán nem viselvén szíven a vidéki városok érdekeit — a város proletárságának olyan kirobbanására edhat alkalmas, amelyek egyáltalán nem érdekei a proletárállamnak. Veszprémben a múlt héten a proletárasszonyok tömege, akiknek szemé előtt hordták a kiszagdák élelmiszerkészleteiket az árucserüzletbe — míg a város élelem nélkül maradt — meglámadták az árucserüzletet és azt kifosztották. A kár háromnegyed millió korona. Itt említyük meg, hogy Keszthelyen, ahol szintén van árucserüzlet, a proletár lakosság körében szintén nyugtalanság észlelhető. Nagyon helyes volt tehát az öt vármegye kiküldötteinek állásfoglalása a csereakcióval szemben és csak a Tanácsköztársaság érdekét fogja szolgálni a Népgazdasági Tanács, ha a csereakciót a javasolt új alapokra fekteti le.

A Nagykanizsai Tornaegylet ma péntek délután 6 órakor a tornateremben választmányi ülést tart.

Jelentést kell tenniük az egyesületeknek. Mindazok a jelenleg is működő egyesületek (szövetségek, ligák, stb.) amelyek nem tartoznak a Szakszervezeti Tanácsoktól telékébe, kötelesek 8 napon belül működésükről alapszabályaik bontatása mellett a belügyi népbiztosságnak elnöki osztályához bevezve jelentést tenni. A jelentést elmulasztó egyesületek a belügyi népbiztosságtól fel fogják oszlatni.

Az olajos magvak beszoigáltatása. Felhívjuk a termelők figyelmét a Népgazdasági Tanács 73. N. T. számú rendeletére, mellyel az 1919. évi káposztarepce, réparepce, vadrepce, lenmag, tökmag, napraforgómag és

gomborkamag termelési igénybe veszi. A termelő házi szükségletén és vetőmagszükségletén felül készletekét a Kendermag Kivételével a Vegyészeti Anyaghivatal (Andrássy ut 27) a kendermagot pedig az Hadtermény-veszték és káposztarepceért 200 korona, réparepceért 190 korona, vadrepceért 90 K, gomborkamagért 180 K, kender, len, tök és napraforgómagért 220 koronát fizet. A termelők kötelesek a készleteket megőrizni, gondozni és az átvételi helyre szállítani. A szárok árát az eladó külön számíthatja fel. Azok a termelők, akik től az olajos magvakat tényleg igénybe vették, az Országos Takarmány Központ útján mérsékelt áron a beszoigáltatott magmennyiség minden métermázsája után 40 kiló pogácsára tarthatnak igényt. Az olajos magvakot általában eszentül kizárólag a Vegyészeti Anyaghivatal útján szabad-áruba bocsátani és a szállításhoz szükséges igazolványokat a Vegyészeti Anyaghivatal állítja ki. A termelők kötelesek a jövő gazdasági évben olajos növényekkel legalább ugyanolyan nagyugy területet bevetni, mint amekkorán a jelen gazdasági évben a termelés folytatták.

A vörösórásg hírel. Bódog, György fűtőházi munkás tegnap panaszt tett a városi vörösórásgnál, hogy amig a fűtőházban munkaközben kabátját a falra akasztotta, abból ismeretlen teljes 1750 korona készpénzt elloptak. A vörösórásg megindította a nyomozást.

Kiszegítő segédmunkás könyvkereskedésbe külső munkára heti 180 korona fizetéssel felvétetik a szellemi termékek elosztóiánál Kazinczy-ut 1. sz. alatt. Csak 18 évesnél idősebb jelentkeznek.

Pártügyek.

FELHÍVÁS! Felhívjuk az összes szakszervezeteket, hogy azon kiküldöttek, akik a folyó hó 20-án tartandó pártgyűlésen részt akarnak venni, naponta délután 3-6 óráig a párttitkárság helyiségében Reck Soma elvtársnál jelentkezzenek, igazolói jegyek átvétele véget. Aki ezt elmulasztja, a pártgyűlésen részt nem vehet. A párt végrehajtó bizottsága.

Hjumunkás elvtársak és elvtársnők! Folyó hó 20-án vasárnap d. u. 3 órakor gyűlést tartunk a városnéza közgyűlés termében. Valamennyien bit legyetek! **Vezetésége.**

A magántiltatáselők, valamint az IKTOSZ helybeli tagjai részére az Intézőbizottság sőt utal ki. A tagok a naponkénti egy üveg sört Osztereicher Samu sörraktárában Magyar-utca 20 sz. igazolás ellenében átvehetik.

TÜZKÖ

minden mennyiségben kapható: **GARAMVOLGYI és SZEMERE**-dohány-nagyáruháiban!

Irodal kifutóleány
azonnal felvétetik a Zala Kladd hivatalba.

Szigoru rendelet! Figyelmeztetünk mindenkit, kereskedőt, vendéglőst, fodrász, cipész, szabó és egyéb iparosokat, fuvarost, orvost, gyógyszerészt, az összes piaci árusokat, élelmiszer kereskedőket, termelőket, hogy aki más pénzzel fizet, más pénzt elfogad, vagy követel, mint a megengedett és forgalomban levő Tanácskormány pénze rögtönítelő bíróság elé állittatik! Csak fehérpénz érvényes! **Vármegyei Intézőbizottság.**

Gyermektápszerek gyártása és forgalomba hozása.

A gyermekégségügy nagy fontosságra való tekintettel a Népgazdasági Tanács rendelkezéssel szabályozta a gyermektápszerek gyártásának és forgalomba hozatalának körét. Ennek az a főcélja, hogy azok a csecsemők és beteg gyermekek, akiknek természetes anyatejjel való, vagy diétászerű táplálása bármely oknál fogva nem volna lehetséges, a nekik megfelelő tápszerekhez jussanak. Eppen ezért már magának a gyermektápszereknek a vásárlása is orvosi rendeléshez van kötve. Ez biztosítékot nyújt a rendelkezésre álló, egyelőre csekély készletek helyes szétosztására, továbbá arra is, hogy csecsemő, vagy beteg gyermek csakugyan a neki megfelelő tápszert fogja megkapni. Így nem fordulhat elő — mint a múltban — az az eset, hogy a gyermektápszere szorulóok ötletszerűleg s csupán nagyhangú üzleti reklámok útján legyenek kénytelenek a gyermektápszert beszerezni. Az ilyen reklámrozott tápszerrel csak ártottak a csecsemők és beteg gyermekek egészségének.

Az új rend szerint, az orvos által erre célra nyomtatott recept-úrlapokon rendelt gyermektápszert minden gyógyszerárban, továbbá Budapesten és környékén a Központi Tejcsarnok és a Budapesti Általános Tejcsarnok mindenik fiókjában beszerezhető. Ugyanúgy azokon a helyeken az orvosi rendeléshez szükséges recept-úrlap is ingyen kapható. Mind-egyik gyermek tápszerdoboz kimerítő használati utasítást tartalmaz, amelynek segítségével a táplálék minden nagyobb nehézség nélküli elkészíthető.

Az említett rendelet névszerint felsorolja azokat a gyermektápszereket, amelyeknek az- időszerű gyártása és forgalomba hozatala meg van engedve. Ezek a tápszerek a következők: szabiliz, zabpehely, zabderce, Wander-féle folyékony maláta kivonat, Wander-féle malátalevés kivonat, Richter-féle gyermektápliszert. Addig, amíg újabb rendelkezés nincs, semmi- fele más hazai vagy külföldi gyermektápszert forgalomba hozni nem szabad.

A felsorolt gyermektápszerek gyártása a Népgazdasági Tanács közellátási főosztályá- ban működő gyermektápszergyógyi tanács hatá- tos ellenőrzése mellett történik. Ennélfogva biztos, hogy az a sok visszaélés, mely eddig a gyermektápszergyártás során felbúj- zott, végképen meg fog szűnni.

Elszeredésem 4 szobás modern, ele- gendő mellékhelyiséssel, fürdőszobából álló szára egészséges lakóhely. Hasonló esetleg három szobás lakással. Cím a kiadóhivatásban.

APRO HIRDETÉSEK

Elszeredésem hat lakószobát, hálószobát, nagy kerttel, egy nagy konyhabútor hálással. Szücs, Hunyadi-u. 33.

30-es megasszárú, fekete vászon- cipő és két pár fekete félélcipő eladó. Cím a kiadóhivatásban.

Keresek egy gyermek mellé gyermek- szerető **mindenesfényűt**. Jó bánásmód, jó fizetés! — Stollár, Mentelep-lakánya.

Polgári leánykérő magánanú- tóknak előkészítet oly fiatal leányt, ki kisgyer- mekre felügyelne. Cím a kiadóhivatásban.

Tiszvess leányka mellé keresetlik **jobb német leányt**, jó ellátással és fizetéssel. Cím a kiadóhivatásban.

Megérkezett, figyeljen ide!

Benzin tüzelésű, két- Forgács üngyújtó fog, mint a

— forgács kiharólag —
FORGÁCS R. tőzsdéjében Magyar-utca 43.

Hirdetmény!

Az Alsózá'amegyei Vörösrör Parancs- nokság pályázatot hirdet **egy fegy- vermeisteri állásra**. Jelentkezhe- nek oly elvtársak, akik kiképzett fegyver- mesterek s mint ilyenek teljesítettek hosszabb ideig szolgálatot.

További felvilágosítással szolgál a Vörösrörség toborzó osztálya Folt hon- véd laktanya).

Gál Gyula vármegyei parancsnok.

CZOCZEK IMRE
modern
CZIMTÁBLA-
SZORAFESTŐ-
ES MAZOLÓ-
vállalata Nagybánizsán,
Magyar-utca 23. szám.

Fájdalomtelt szívvel jelentjük, hogy szeretett jó atyánk, apósunk, nagyapánk, dédapánk és rokenunk

Weisz Adolf
; a Dannenberg J. és Weisz cég, megalapítója

családjának és a munkának szentelt életének 98. évében, testi és szellemi épség- ben, folyó hó 18-án elszenderült. — Drága hűbontukat folyó hó 18-án, péntek délután 5 órakor kimerjük az iraelita temetőb.

Nagrodjékékében!
Csendes részvétel kérünk és közszolgálat mellőzését.

Nagykanizsa, 1919. július 17-én

W. Weisz Irén (néj. Práger Adolphe), Weisz Tivadar, Weisz Sina öv. Schwarz Adolphe, gyermekei: Weisz Tivadarné meny. Práger Jolán, Weisz Mária, Dr. Engel Sándor, Honig Albert vejei. Práger Pál, Fabry Imre, Schwarz Ilona és (néje Gál Gyula), Weisz Leóné, Edith, Irma, Katalin Ármán (néj. Engel) Margit unokái. Gál Hedra dédapnoka. Öv. Kanizsi Adolphe, unokahaga.

ZALAI NÉPAKARAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Sugár-ut. 6. szám
Szerkesztőségi és kiadóhivatali
telefonszám 79. Nyomda: 1.

A SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA MUNKÁSOK PÁRTJÁNAK
ALSÓZALAMEGYEI REGGELI HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Egyszeri ár... 60— korona
Félsz. ár... 48— korona
Havsz. ár... 280— korona
Évi hársz. ár... 1.80 korona

Harc az éhség ellen.

Kishitűk, megakuvók és ijedt kispolgárok riadt suttogása és bujtató ellenforradalmi fontoskodó szava hangzik fel uton utfélen: „itt az éhség fenyegető réme.” Bűnbakot keresnek és természetesen a kommunizmust okolják minden bajért, minden szenvedésért.

Óntudatos józan munkást nem téveszthet meg sem a suttogók, sem a lecsögök riasztgatása. Tisztában van azzal minden komolyan gondolkodó ember, hogy az éhség és nyomor nem a mai rendszer bűne, hanem a kapitalista-imperialista háború átkos öröksége és tudatában van annak minden munkás, hogy nem csak a magyar proletariátus szenved a nélkülözések sulya alatt, hanem súlyos megpróbáltatást kell elviselni mindazoknak a népeknek, amelyek végig járták a háború kínos, véres útját, de szenvedett és nyomorgott a jobb jövőért a történelem minden korszakában az elnyomás alól felszabaduló, lázadó tömeg.

A nagy francia forradalmak krónikásai feljegyezték a kommun hőseinek éhínséggel és nyomorral dacoló öntelődő küzdelmeit. Orosz proletár-testvéreink is a legsúlyosabb megpróbáltatások, éhínség, nyomor ellenére vívják tovább hatalmas felszabadító harcukat. Ha azonban a múlt példája és orosz testvéreink harca nem is állana előttünk, akkor is elegendő, ha komoly megfontolással előrevetjük a legközelebbi jövő képét.

Milyen sors várna a magyar munkásságra, ha fásult kétségbeeséssel Kladrák kezéből a diktatura fegyverét és eldobná magát a politikai és gazdasági hatalmat? Mit remélhetne a fegyvertelen, levert munkásság a bekövetkező fehér téltől. Az antant ígéretei valóra nem válhatnak s ha érkezne is valami élelmiszer szállítmány, azt a hatalmi polcra visszaemelték burzsoázia osztand fel saját maga között. A proletárok nyomor-tanyáin éhez, rongyos, joggalan páriák fagyoskodnának, akiket a fehér uralom utorcspásai, a nyomor szenvedései újabb és újabb kétségbeesett lázadásra kényszerítené. A munkás-nyuzás, kapitalista rabság igájába nem kívánkozhat vissza senki többé. Az emberi munkaerő nem lehet már szabad prédája a tőkés kizsákmányolásnak. Most érik nyugaton a forradalom vetése. A győztes imperialista államok proletár milliói készülnek már az új életet jelentő nagy-szerű aratásra. A nyugat proletárjainak impozáns megmozdulása, egységes forradalmi cselekvése új erőt önt a nemzetközi imperializmus főtárogató gyűrűjében küzdő magyar proletariátusba, új bizta-

stást jelent a további elszánt küzdelemre! *Félre kell tenni a csüggedést és a lemondást!* Bizakodón, hittel acélos tettei készséggel kell szembeszállni az éhség veszedelmével. *Kemény harcot kell folytatnunk éhség ellen.* A szervezetség erejével, a centralizáció tökéletes keresztülvitelével, a felvilágosítás és meggyőzés segítségével s ahol szükséges

a diktatura kéréleiretlen szigorával biztosítjuk az élelmiszerek felhozatalának fokozását, a felhozott javak igazságos elosztását és a készletek észszerű felhasználását. *Le kell győznünk és le is fogjuk győzni az éhséget, továbbá az éhséget kiaknázó ellenforradalmat, hogy tovább haladhasson győzelmes úton a proletariátus felszabadító forradalma.*

Megmozdult az egész világ proletariátusa.

Olaszország több városában kikiáltották a tenékökötési árszabályozást. — Július 21-én Európa sokakéssége sztrájkjal tántol mellettünk.

Budapest, július 18. A legutóbbi olasz forradalmi mozgalomról a ma érkezett jelentések adnak tiszta képet. Rómában a munkáskamarák ülésén egyhangúlag elfogadták azt a határozati javaslatot, hogy egy munkások közül választott bíróságot küldenek ki az élelmiszeri és közszükségleti cikkek árának szabályozására és leszállítására. A munkáskamarák egyben elhatározták, hogy amennyiben a kormány és a városi hatóságok nem engedik a határozat végrehajtását, akkor az olasz munkásság nyomban megkezd az általános sztrájkot.

A fenyegetés megtette hatását. A római polgármester és a városi tanács beleegyeztek abba, hogy a munkáskamara kiküldöttjei vegyék át a kereskedelem szervezését, felügyeletét, az élelmiszer árának szabályozása érdekében. E felhatalmazás nem következett be simán. A katonaság többször kénytelen volt a tömegre löni. A tömeg megröghanta az üzleteket, számos letartóztatás történt. Napolyban a tüntetők izgatott hangulata napról-napra növekszik, aminek következtében a katonaság és a sztrájkot között számos összeütközés történt. Az olaszországi munkásmozgalmaikról az *Avanti!* a következőket írja:

— A proletárság mindenütt felzudul a tarthatatlan helyzet miatt. Hirtelen szovjetek alakulnak mindenfelé, mert a nép mindenütt szükségét látja, hogy cselekedjék. A szovjetek megalakításához csatlakoznak azok is, akik tegnap még igen nagy ellenszennel viseltettek a szovjet-rendszerrel szemben. A kezdet mindenütt sikerült és a hatóságok látják, hogy a munkástanácsok kezében van a hatalom, úgy, hogy most meg sem kísérik az ellenállást.

A szocialista párt nem tehet egyebet, mint a nép mellé áll és igyekszik a kedvezményezést a gyors megoldás felé irányítani. Csak a szocializmus győzelme fogja megoldani a háborús termelés nagy gazdasági problémáit. Most, hogy az események kikerülhetetlen biztonsággal hozzák közelebb a megoldást, felzárkóztatjuk testvéreinket, felszólítjuk az egész olasz munkáosztyát, hogy legyenek készenlétben, ha eszelig már napok múlva kezünkbe jut a politikai hatalom gyakorlása.

Bécs, július 18. A lapok jelentik Luganóból: Genusból rendőroket és carabinieriokat küldtek Cervignanoba és más városokba, ahol számos gyárban tartott háskutatást és sok embert tartóztattak be, hogy megakadályozzák azokat a forradalmi terveket, amelyeket a július 20-i és 21-i sztrájk idején szándékoztak a munkások végrehajtani.

A munkások ezen intézkedésre általános sztrájkjal feleltek. Az Ansaldo gyárakban 40,000 munkás abbahagyta a munkát.

Bécs, július 18. A *Neues Wiener Journal* jelenti Zürichből: A bolsevista mozgalom, amely az olaszországi Bibankól völgyben fellángolt, egyre tovább terjed. A *Secolo* sztrájk

Jalano városában és a Bibankó völgy többi helységében is kikiáltották a tenékökötési árszabályozást.

Franciaországban erősbödik a bolsevista mozgalom.

Bécs, július 18. Az *Abend* jelenti Genfből, a *Humanité* felhívás közöl, amelyben felszólítja a bolsevista francia proletariátust a július 21-én való általános sztrájkra. A francia sajtóban napról-napra erősbödik az a hang, amelyből az következtethető, hogy a bolsevizmus már Franciaországban is eskölőbe lép.

A francia kommunistáknak egy a rendőrség által betiltott gyűlésre szóló meghívójában a következő olvasható:

— Hála Olaszországnak a forradalom már nálunk is napirenden van.

Németország új forradalom előtt.

Bécs, július 18. A *Die Zeit* című bécsi lap: 17-i száma „Berlinben új felkelés készül” cím alatt megállapítja, hogy Berlinben az állapotok túlfeszültek és készülni lehet arra, hogy ott világrengető események fognak következni. A lapok szint az hadsereg a független szocialistákkal tart és Noske-ék teljesen elvesztették a hatalmukat a munkásság körében.

Bécs, július 18. A müncheni vészbíró-ság szakadatlanul dolgozik. Az áldozatok száma napról-napra nő és az osztrák lapok szerint a munkásság többé nem hajlandó a félérek garázdálkodását tűrni. A müncheni

fém munkások szakszervezete az „Arbeiter Zeitung” júliusi 18-i jelentése szerint kimondta, hogy az ostromállapotot nem tűri és a többi szakszervezetekkel együtt megkezdik ellene a hathatós küzdelmet. Amennyiben július 19-ig meg nem szüntetik a kivételes állapotot, a bajor munkásság megkezdí az általános sztrájkot.

Budapest, július 18. — A M. T. T. J. jelent Hamburgból: A hamburgi munkástanács elhatározta hétfőre az általános sztrájkot.

Bécs nem kap élelmet az antanttól

Bécs, július 18. Az élelmiszerezésügyi Bécsbe megváltás, miután Német-Ausztria külföldi fizetési eszközei kimerültek. Ennek következtében a német-osztrák kormány kénytelen volt elhatározni, hogy a bécsi munkásság liszt adagját, amely amúgy is csak egy harmadrésze volt a budapesti lisztfejkvótának,

felezésben kukoricalisztben fogja a munkásságnak kiadni. Eserint Bécs munkássága a jövő héttől kezdve csak egy hatodát kapja annak a lisztnek, amit a budapesti proletárság kap. A helyzetet igen súlyosá teszi, hogy a német-osztrák paraszok nem akarják beszállítani az új termést, sőt Linz város egész környékén a kisgazdák sztrájkba léptek.

Német-Ausztria proletársága is sztrájkba lép hétfőre.

Bécs, július 18. A kerületi munkástanács tegnapi ülésén egyhangúlag elhatározta, hogy a német-osztrák szocialdemokrata párt 21-én, hétfőn megtartja a nemzeti közeli összetartozás mellett tüntetést. A kommunista német-ausztriai pártja üdvözlő táviratot küldött Franciaországnak, Anglia és Oroszország forradalmi munkásságához, amely a július 21-i akciójával tanulságot tesz Oroszországgal és Magyarországgal való szolidaritásáról.

A jövő hét végén forgalomba kerül a megyei aprópénz.

Faragó elvtárs pénzjegy-rajzát fogadták el. — Forhát elvtárs a megyei aprópénzről.

(Sajtó tudósítónkól.) A pénzkriszisen az ország legnagyobb része már átcsúszott. Az ország legnagyobb részében belátták már, hogy egyáltalán nincs ok a Tanácsköztársaság fizető eszközeinek hitelében kételkedni. A szomszédos vármegyékben és városokban Somogy-, Vas- és Felsőzala megyében is mindenütt beállott a normális pénzforgalom. Fehér pénzért mindent lehet kánni. Csak Alsó zalamegyének Nagykanizsa körül részében kell még mindig arra a figyelmet felhívni, hogy a fehér pénz van olyan jó pénz — ha nem jobb — mint a „kék” pénz, amelynek a tíz és húsz koronások augusztus elsejéi bevonásával amúgy is végképp befelelgett. Ennek a mizériának legfőbb oka az aprópénzhiány volt. Ezt a sokszor indokolt ürügyet használták fel a fehér pénz el nem fogadására. Rövidesen azonban ennek is vége lesz. Mint örömmel értesülünk, a jövő hét végén már forgalomba kerül a megyei aprópénz, amely nálunk is meg fogja adni a végső kegyelemdívet a pénzmizéria százfelel sárkányának. A vármegyei pénzügyi megbízott a megyei aprópénzről tegnap a következőket mondotta munkatársuk előtt:

— Azok a tárgyalások, amelyek a megyei aprópénz kibocsátása érdekében folytak, már nagyon előrehaladott állapotban vannak és a napokban befejezést is nyernek. A pénzjegyek kibocsátásának technikai része is befejezés felé közeledik. A pénzjegy rajzra kibocsátott pályázatra három ajánlat érkezett be: Sassné, Palkó és Faragó elvtársaktól. Minhárom pályázatról a legnagyobb dicsérrettel kell megemlékeznünk. Választásunk Faragó elvtárs rajzára esett, amely intencionnak a legjobban megfelelt. A Faragó-féle rajz igazán nagyon szép és művészes, úgy, hogy elmondhatjuk, hogy megyei pénzünk összehasonlíthatatlanul tisztább és művészebb lesz a többi megyei pénzeknél, sőt azt is, hogy felveheti a versenyt az országos pénzjegyek kiállításával is. [Olyan pénztárgy lesz Alsó- és Felsőzalamegyének, amely mindenkinek a szépjérvét kielégíti, és amelyet bizonyára mindenki tetézéssel fog újjal közt rogotgatni. A pénz egyik oldalán egy városi tájkép van, másik oldalán egy falusi — még pedig zalamegyeli, a háttérben a Balatonnal, Tátikával és Csobánczszal. A pénztárgy szövege a következő lesz:

TIZ KORONA

értékű pénztárgy, amelyet Nagykanizsa és Zalaegerszeg városok, valamint Alsó- és Felsőzala vármegye összes pénztárai, hivatalai és pénzüntézei 1919. december 1-ig fizetésül elfogadnak. Fent nevezett városok és vármegyék ezen pénztárgyvet, 1919. december 31-éig Alsó- és Felsőzalamegyé összes pénzüntézei utján fogják beváltani. Ezen pénztárgy fedezete letébe helyeztetett az OSZTRÁK MAGYAR BANK NAGYKANIZSAI FIÓKJÁBAN.

— A tíz koronásokon kívül ki fogunk bocsátani 5, 2 és 1 koronás pénztárgyeket is. A tíz koronás pénztárgy vörös, az öt koronás lilá, a két koronás kék, az egy koronás pedig zöld színű lesz. Ami a kibocsátandó pénztárgyeket mennyiségét illeti, azt hiszem három millió elegendő lesz az aprópénzmizéria megszüntetésére. Ami végül a kibocsátás idejét illeti, ezben remélem, hogy a jövő hét végén a megyei aprópénz már forgalomba kerül.

— Biztosan hiszem — mondotta végül Forhát elvtárs, — hogy a vármegye közönsége szívesen fogja venni és örömmel fogja elfogadni ezt az igen alkalmas váltóeszközt és örülni fog annak, hogy nem kell már különbséget tennie egyes pénzemek közt, mert az által, hogy kellő aprópénz áll rendelkezésre, mindenféle pénzt egyformán tudunk majd értékelni. Ezzel reméljük, hogy a pénzkriszisa a mi megyénkben is véglegesen megoldást nyer.

— Tilos az igazságügyi szervezetbe való beavatkozás. A belügyi népbizottság a következő táviratot küldötte a városi intézőbizottsághoz. A belügyi népbizottsághoz érkezett panasz szerint ismételt előfordult, hogy közmegbízásban eljáró, de az igazságügyi szervezetben kívüli álló elvtársak, politikai megbízottak és helyi igazgatási szervek beavatkoztak a vádbiztosok hivatalos működésébe és ezeket többször utasításokkal állták el. Ilyen beavatkozásokra a megfelelő közegeknek és hatóságoknak joguk nincsen; a forradalmi törvényeszként csak feljelentést tehetnek. Ha panaszuk van a forradalmi törvényeszkék ellen, akkor az igazságügyi, vagy belügyi népbizottsághoz kell fordulniok.

A városi intézőbizottság ülése

Nagykanizsa, július 18.

Tegnap délután tartotta a városi intézőbizottság rendes heti ülését, amelyen Sneff elvtárs elnökölt. Napirend előtt Plander elvtárs a klakanissai Simon fále korcsma be nem zárása mellett szólt fel, az intézőbizottság azonban Sneff elvtárs indítványára ez ügyben hozott korábbi határozatát nem változtatta meg.

Ezután rátértek a napirendre, amelynek első pontjaként a forradalmi kormányzótanács 74. számú rendelete értelmében egy háromtagú kihágási bíróság megválasztása és a bíróság mellé beosztott igazságügyi előadókat, akit a rendelet értelmében az igazságügyi népbizottság nevez ki, a kinevezésre való ajánlása szerepelt. Az intézőbizottság többek hozzájárulása után a kihágási bíróság rendes tagjaiul: Marvalits József, Jancsere Imre és Fischer Ádám elvtársakat, pótagjaiul pedig Tibola József és Csalmadia Lajos elvtársakat ajánlotta. Az igazságügyi előadóvá való kinevezésre az intézőbizottság Kiss Lajos városparancsnok elvtársat javasolta az igazságügyi népbizottságnak, amennyiben pedig Kiss elvtárs kinevezése a vörösfőrség főparancsnoksága részéről akadályokba ütközne, úgy helyébe dr. Kovács Edező törvényeszkéi jegyző elvtárs kinevezését hozza az intézőbizottság javaslatba.

Majd a hadügyi népbizottság rendeletének letárgyalására került a sor, amely a sorozások és toborozások eredményének nyilvántartására, megyei, járási és városi nyilvántartó hivatalok felállítását rendeli el. Az intézőbizottság úgy határozott, hogy e munkakört a vármegyei, illetőleg városi katonai nyilvántartó ügyosztályok hatáskörébe utalja, a járási nyilvántartások vezetésével pedig a járási közigazgatási hatóságokat bizza meg.

Beterjeztették azután Polai elvtársnak a sétatér kibővítésére igénybevett földterületek felbecsülésére alakított bizottság tagságáról való lemondását. Az intézőbizottság a lemondást elfogadta és Polai elvtárs helyébe Tóth György elvtárs megválasztását javasolta.

Letárgyalták még a Kerületi Ipari Termelési Tanács Intézőbizottságának átiratát, melyben az, a forradalmi kormányzótanács 89. számú rendeletére hivatkozva, a városi anyagelosztó anyagkészlete feletti diszponálás jogát kéri. Az intézőbizottság, minthogy az idézett kormányzótanácsi rendeletről a kérelem jogosultsága nem olvasható ki, a városi anyagkészlet feletti diszponálás jogát továbbra is az Építő Munkaügyi Tanács hatáskörében hagyta meg.

Dr. Bartha Józsefnek bírósági német tolmácsá váló kinevezését pártólólag terjesztette fel az intézőbizottság.

Darvas Lajos a községi kötelekbe való felvételét, Plevnik János szalmagyári munkás pedig magyar honosságának elismerését kérte az intézőbizottságtól, amely a kérelmek teljesítését javasolja a munkástanácsnak.

A tárgysorozat következő pontja a városi szegényügyi szabályrendelet módosítása volt. A szabályrendeletét akként módosította az intézőbizottság, hogy rögtön segélyként 500 korona, havi segélyként 150, házas-társ után 100, minden gyermek után pedig 50 korona segély utalható ki az — előgedelti, munkaképtelen, tartásra szoruló városi szegények részére.

A szegények gondnokának teendőivel megbízott Ransch Ferenc elvtárs mellé Áos József volt városi tanácsnokot rendelte ki az intézőbizottság.

Több segélykérelmi ügy letárgyalása után az elnök az intézőbizottság ülését bezárta.

HÍREK.

1919. július 19. Szombat

NAPTAR A nap két 4 óra 20 perc kor. nyugszik 7 óra 51 perc kor. A hold két este 10 óra 04 perckor, nyugszik d. e. 10 óra 19 perckor.

— Személyi ktr. Szabados Árpád elvtárs, a Mura-vonal parancsnoka tegnap délután a frontra utazott, ahonnan vasárnap délután tér vissza állomáshelyére.

— Figyelmeztetés. Tudomásunkra jutott, hogy egyesek a helybeli Ppicas faüzemtelő a közellátási üzemek megkerülésével közvetlenül vásárolnak fát. Figyelmeztetünk mindenkit, hogy az így vásárolt fát el fogjuk koboztatni, mert a cégnek nincs joga közvetlenül fát eladni. A nyomozás ezirányban folyamatban van. Aki önként bejelenti, hogy vásárolt és az igazságnak megfelelően bevallja a vásárolt mennyiséget is, annak a rendelkezésre álló készletek figyelembevételével járó mennyiséget meghagyjuk. Az egységes ellátást veszélyeztető ilyen eljárást a legszigorúbb megtorlásban kell részesítenünk és ezért laméltelen felhívjuk mindazokat, akik a Ppica faüzemtelő közvetlenül vásároltak fát, hogy ezt a körülményt a vásárolt mennyiséggel együtt legkésőbb, folyó hó 22-éig bejárólják a közellátási üzemeknél saját érdekükben jelentsek be. Intéző bizottság.

— Huszári ktr. Az Allat- és Huszorgalmi Hivatal tegnap táviratot intézett Nagykanizsa város közellátási ügyosztályához, melyben értesíti, hogy vasárnap kezdődő hatállyal egy hét tartamára újra elrendelték a huszorgaszti tiáimat.

— A háztartási alkalmazottak munkaviszonya. Tegnap érkezett le Nagykanizsára a forradalmi kormányzótanács 128. számú rendelete, mely tüzetesen szabályozza a háztartási alkalmazottak munkaviszonyait. Ezerint háztartási munkával nem szabad állandó munkaviszonyban foglalkoztatni azt, aki 16-ik életévét még be nem töltötte. A háztartási alkalmazottak élelmezése nem lehet kevesebb vagy rosszabb, mint az alkalmazó családtagjáié. A munkabért legkésőbb a naptári hónap végén ki kell fizetni. A napi foglalkozás ideje 10 óránál több rendszerint nem lehet, a kivételesú végzett munkáért külön díjazás jár. A háztartási alkalmazottnak hetenkint 24 óra munkaszünet és a háztartásban legalább egy esztendőtt dolgozóknak övenkint egyszer 15 nap illeti meg. A 24 óras munkaszünet két részletben vehető igénybe, még pedig rendszerint vasárnap délután 3-tól hétfő reggel 8-ig és ezen felül a hét egyik köznapjának, vagy köznapra eső ünneppnapnak délutánjára. A munkabér a szabadság tartamára is jár. A munkaszünetet rendszerint a munkába lépéstől számított 15 napon belül 8 napi felmondással, különben 14 napi felmondási idővel, fontos okból pedig felmondás nélkül is megszüntethetik. A munkaviszony megszüntetve a háztartás feje, az alkalmazott igazolványát a választóghoz híven kitöltve és az alkalmazót kívánására azt bizonyítványban adni köteles.

— Mese-délelőtt. Vasárnap délelőtt 10 órakor a szinkörben mese-délelőtt lesz. Währy Hugó elvtárs fog mesét mondani a gyermekeknek.

— Cséplőgéptulajdonosok ügyelmébe. A helybeli és vidéki cséplőgéptulajdonosok felkérteknek, hogy július hó 20-án, vasárnap délelőtt 11 órakor fontos ügyben az Ipartestület helyiségében saját érdekükben okvetlenül jelenjenek meg. A helybell cséplőgéptulajdonosok megbízásából Diép.

— Levél az olaszországból. Viszontagságos uton közel egy hónapi ide-oda küldözgetés, irányítás után érkezett Kanizsára egy levél Olaszországból, melyet egy zászlósó rangot viselt tanító küldött szülőinek. Ebből a levélből megállapíthatjuk, hogy Olaszországban élő foglyaink az oltani lapokból pontosan értesülnek az itteni eseményekről, ami viszont azt bizonyítja, hogy minden cenzura ellenére állandó összeköttetésben vagyunk az olasz proletariáttal, melynek uralomrajutása immár igen rövid idő kérdése. Ez a levél egyébként igen alkalmas, hogy azok, akik eddig az olaszországi munkásmozgalomról szóló híreket lakikái minisztériációknak képzelték és hirdették, az ellenkezőről meggyőződhesenek. A levél a következő: „Sala-Consilian. 1919. VI. 21. (Prov. Salerno): Oly hangusok az olasz lapok a hazai eseményektől, hogy még akkor is hallanók hangjukat, ha vattánók füleinket; hát hogyne hallanók így, amikor vizala szemekkel és spicli füleikkel száguldunk a legkisebb honi hir után? Így tudjuk, hogy ütjük-vertük a tolvaj cseh-pimaszt a vasmarokkal forgatjuk a rudat az éhes román felé. Az igazán lelkesítő hírek, azonban csak ott kezdődnek, hol szép hazánk paradicsomná való átalakulásáról van szó. Fontos hírek és ezek mind valók! Ugy várjuk, hogy már hazakerülünk! Tán, nem is annyira a honvégy. mint talán az új, teljesen emberies élet az mely annyira ösztökéli. Különben jó volnék oly annyira, hogy tán neki dönék annak a körülbelül 1500 kilométernek, amely hazától elválaszt.”

— Elvezett 17-én este felé ösv. Novák Nánorné (Cségeri Janka 21) névre szóló élelmezési könyv. Kértek a baculátes megátaló, hogy fenti címre adja le.

Pártügyek.

FELHÍVÁS! Felhívjuk az összes szakszervezeteket, hogy azon kiküldöttek, akik a folyó hó 20-án tartandó pártgyűlésen részt akarnak venni, naponta délután 3-6 óráig a párttitkárság helyiségében Beck Soma elvtárnál jelentkezzenek, igazoló jegyek átvétele véget. Aki ezt elmulasztja, a pártgyűlésen részt nem vehet. A párt végrehajtó bizottsága.

Elvtársak! Kállovics János Deák-téri fodrász bojkotálva. Ieti, e-bojkot még tart; öntudatos szakszervezeti elvtárs kerülje el üzletét. A nagykanizsai bordély és fodrász alkalmazottak szakcsoportja.

Huspari munkások! Folyó hó 20-án vasárnap délután 2 órakor értekezletet tartunk. Budapestről kiküldött elvtársak tárgyalnak a központi husvágási ügyről. Megjelenés kötelező. Vezetőség.

A szabómesterek szakcsoportja ma este 7 órakor az Ipartestület helyiségében fontos ügyben "gyűlést" tart; amelyre úgy a női, mint férfiszabók szakcsoportjának tagjai meghívotnak. A megjelenés kötelező. Elnökség.

Az élelmezési munkások szakcsoportja ma délután 8 órakor rendkívüli taggyűlést tart a Munkásotthonban, melyen minden tagnak, lehetőleg a bevonultaknak is meg kell jelenni. Budapestről érkezik kiküldött. A vezetőségi tagok pontosan 5 órakor jelenjenek meg. A vezetőség.

Szervezett nyugdíjas vasutasok! A jövő évi liazi szükséglet beszerzése céljából ma 19-től—22-ig bevásárlást könyvecskéikkel Irodahelyiségünkben jelenjenek meg. Vezetőség.

Az építő munkások csoportjának tagjai ma délelőtt 10 órára élelmezési és tagsági könyveiket hozzák be az egyletbe huskiosztás végett. Lehetőleg aprópénzt is hozzanak! Vezetőség.

Illumunkások! Ma este 8 órakor vigalmi bizottsági gyűlést tartunk. Kérteknek a kijelölt szereplők, hogy a gyűlésen feltétlen jelenjenek meg.

Illumunkás elvtársak és elvtárnők! Folyó hó 20-án vasárnap d. u. 3 órakor gyűlést tartunk a városháza közgyűlés termében. Valamennyien ott legyenek! Vezetőség.

A szabómunkások és munkások szakcsoportja felhívja összes férfi és női tagjainak figyelmét a szombaton este 8 órakor fontos ügyben tartandó gyűlére. Megjelenés kötelező! Vezetőség.

A Hadirokkant Szövetség értesíti azon tagjait, akik dohány igényüket már bejelentették, dohányellátmányukat a dohányjegy ellenében ma átvethetik. Rokkantanács.

Hirdetmény.

Közéteszem, hogy a városi erdő területén a szél által letört, mindenütt a helyszínen és pedig a városi Alsóerdőn 1919. július hó 24-én délelőtt 9 órakor, a Felsőerdőn ugyanez nap d. e. 11 órakor, a nyíresi erdőf gyűauaz nap délután 1 órakor nyilvános árverésen, azonnali készpénzfizetés mellett eladotnak.

A Városi Tanács Intézőbizottsága.

Nagykanizsa, 1919. július 17.

Ralkó Géza

városi igaz. tanácsos.

Hirdetmény!

Az Alsószabolcsmegyei Vörösdör Parancsnokság pályázatot hirdet egy fogvermesterei állásra. Jelentkezhetnek oly elvtársak, akik kiképzett fogvermesterek s mint ilyenek teljesítettek hosszabb ideig szolgálatot.

További felvilágosítással szolgál a Vörösdör srg toborzó osztálya (volt honvéd laktanya).

Sarabb Gyula

vármegyei parancsnok.

Megérkezett, figyeljen ide!

Bennin, tükös, béli Forgács Ungyujtó fog, mint a forgács. Kizárólag

FORGÁCS R. Izsákné Magyar-utca 43.

Szigoru rendeleti Figyelmeztetünk mindenkit, kereskedőt, vendéglőst, fodrász, cipész, szabó és egyéb iparosokat, fuvarost, orvost, gyógyszerészt, az összes piacárúsokat, élelmiszer kereskedőket, termelőket,

hogy aki más pénzzel fizet, más pénzt elfogad, vagy követel, mint a megengedett és forgalomban levő Tanácskormány pénze rögtönítelő bíróság elé állíttatik!

Csak fehérpénz érvényes! ≡ Vármegyei Intézőbizottság.

A segélyezések új rendje Budapesten.

Addig az időkig, amíg a munkaképtelenség, rokkantság és aggkor esetére való állami ellátás intézményesen nem biztosítja a segélyre szorulókat megélhetését, a munkástanácsok előtt nagy probléma a segélyezés ügyének a lehető legjobb formában való keresztülvitele. Mint minden tekintetében, itt is a központi forradalmi munkástanács eljárásának kell a vidéki tanácsok előtt lebegnie. A fővárosi kerületi munkás és katonatanácsok által teljesített segélyezésekről Bogár Ignác elvtárs, a budapesti forradalmi központi munkás és katonatanács egyik elnöke a következő nyilatkozatot tette munkatársunk előtt:

— Segélyezés szempontjából az embereket két csoportra kell osztani: a munkaképes és a munkaképtelen segélyezendő csoportjába. A munkaképes segélyezendők közé természetesen csak azok tartozhatnak, akik önhibájukon kívül munkanélküliek. A munkaképtelenek a segélyezés szempontjából három csoportra oszlanak: akik betegség, rokkantság, illetve aggkor miatt lettek munkaképtelenek. A betegek és rokkantak közül természetesen csak azokat segíthetjük, akiket valamely munkásbiztosító pénztár nem lát el segéllyel. A segélyezendő öregek ügyében most folynak a tárgyalások a népjóléti népbiztoságnál.

A segélyezések ügyét általában most a kerületi munkástanácsok keretében felállított népjóléti osztályok végzik. A szervezés és irányítás pedig a Népjóléti központ feladata. A segélyezés a decentralizációjára töképpen Budapest lakosságának nagy megnövekedése miatt volt szükség, egy-egy kerületben több mint száz ezer ember lakik, akik közül éppen elég segélyezendő van. Ez a munka még decentralizáció mellett is nagy feladatot ró a kerületi munkás és katonatanácsokra. A támogatás úgy történik, hogy a segélyezendőkről megfelelő tapintatos eljárással megállapítjuk, hogy a segélykérő valóban rászorult-e a segélyre. A népjóléti központ van megbízva a segélyezettek nyilvántartásával és ellenőrzésével, hogy minden visszaélés elkerültesse. Míg a proletárdiktatúra előtt mintegy havi kétszáz ezer korona volt a kiosztott segély, addig ez az összeg ma már havonként egy millióal is többet igényel, aminek fő oka az, hogy neha a segélyezettek száma nem növekedett, a megváltozott életstandart folytán mi nagyobb

segélyt osztunk ki, mint a régi rezsim. Természetesen ez a segélyezés is csak átmeneti, mert a munkaképtelenség, rokkantság, aggkor esetére való ellátás intézményes biztosításával kell hamarosan a föld-föld segélyezéseket pótolni.

— A segélyzési ügykör szervezésén és ellenőrzésén kívül nagy és fontos feladatokat végez még a népjóléti központ a népjóléti gondozás többi ügyének megszervezésével. A népjóléti gondozás már a csecsemőnél kezdődik, még a szülés előtt kimegy az anyavédőnk az anyához és ott tanít, nevelőmunkát végez, gondoskodik csecsemőkelengyéről, a szülés után pedig rendszeres szoptatási segélyhez juttatja az anyát. A gyermekvédelem köréből most a gyermek felruházás előkészítése adja a leg súlyosabb gondot. A gyermekfelruházó akciót a népjóléti központ ugyancsak a kerületi munkás és katonatanácsok útján, a Munkások Gyermekbarát Egyesületének bevonásával fogja lebonyolítani. A tél szazonra már körülbelül tízezer gyermekcipőt szerzett be és ígért van arra, hogy az ősz folyamán 50 ezer pár cipőt, a tél beálltával pedig összesen száz ezer pár cipőt adhatunk a fővárosi gyermekeknek. A gyermekek között természetesen nem tesszünk különbséget, mindenkinek juttatunk cipőt és ruhát, aki arra rászorul. A nyár folyamán különben mintegy 25 ezer pár vászoncipőt és szandált már szétosztott a népjóléti központ a gyermekek között a Munkások Gyermekbarátok Egyesülete útján. Már most megkezdjük a ruha-akciót is megvan minden remény arra, hogy téle a rászoruló gyermekeket meleg ruhával is el tudjuk látni. A cipő és ruha akciónak költségei mintegy 25 millió koronát tesznek ki. Ezt a költséget részben a népjóléti népbiztoságnak kell fedeznie, a költségek másik részének viszont a cipők és ruhák eladási ára révén kell megterülnie.

— Nagy érdeme a proletárdiktatúrának, hogy nem könyörödmányokból, száz és kétszáz koronás alamizsnákból fedezi segélyzési kiadásait, hanem a munkaképtelenek és betegek segélyzését, az aggkor gyámolítását az országosság, az állam feladatának tekinti, szem előtt tartva a sarkalatos tételeit, hogy a szocialista államban mindenkinek dolgoznia kell, aki dolgozni tud, a dolgozni nem tudók eltartása ellenben az országosság feladata.

Tízéves leánya mellé keresetlik jobb német leány, jó ellátással és tisztességgel. Cím a kiadóhivatalban.

39-es magasszerű női fehér vászoncipő és két pár hamupéti félélcipő eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Egyesületünk hat lakású házával nagy kerttel, egy vagy két szobával. Szilva, Hunyadi-u. 35.

Egyesületünk 4 szobás modern, elegáns mellékhelyiségű, fűtött, szobából álló szűz egészséges lakásomat önálló esztétik három szobás lakással. Cím a kiadóhivatalban.

Polgári leányiskolát magán tanulóknak előkészítik oly fiatal leányt, ki kisgyermekre felügyelne. Cím a kiadóhivatalban.

Egy takarító jó fizetéssel és kosztal sürgősen felvétetik Goldnák, Csengery-utca 88 szám alatt.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak akik felejtetelen édesanyáink illetve rokkonaink **Öz. Gréger Károlyné** elhunyt alkalmával felajánlott részvételükkel elhárítani igyekeztek ezton mond halás köszönetet.

Nagykanizsa, 1919. júl. 18.

Gyermekbarátok.

CZOCZEK IMRE
modern
CZIMTÁBLA-
SZORAFESTŐ-
és **MAZOLÓ-**

vállalata Nagykanizsán.
Magyar-utca 23. szám.

ZALAI NÉPAKARAT

szakszervezetek és hivatásos munkások, Sugár-ut. 4. szám.
Szakszervezetek és hivatásos munkások, Sugár-ut. 4. szám.
Telefonszám 711. Nyomda 117.

A SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA MUNKÁSOK PÁRTJÁNAK
ALSÓZALAMEGYEI REGGELI HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Egész évre 48— korona
Fél évre 24— korona
Magyar évre 24— korona
Egy hónapra 2—50 korona

ELVTÁRSAK! PROLETÁROK!
Hétfőt, július hó 21-ét, az európai munkásság sztrájkjának negy napját Magyarország minden városának munkássága négyüldés keretében ünnepli meg, hogy ezzel is közelebb hozza a világforradalmat. Minthogy mi már túl vagyunk a forradalmon s nálunk a forradalomnak kiltartó munkával való megszilárdítása a cél, mint a magyar Tanácsköztársaság minden városában. — Nagykanizsán is a munka után tartjuk meg az Ünneplő négyüldést. Nagykanizsa munkássága hétfőn este 8 órakor a Paldfi, Teleki, Magyar és Csangery utcáról, valamint a VII. kerület felől kilindulva zenezenével adja az egész városban minden dolgozó proletár tudomására, hogy sorakozzon és vonuljon a város háza alá, ahol este 9 órakor fogjuk méltatni a világ eseményeit. Éljen a világforradalom! Fel a harora elvtársak! Legyetek ott mindnyájan!

ANAGYKANIZSAI SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA PÁRT VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁGA

Az idej aratás — az idej élet.

Az aratás mindig sorsdöntő jelentőségű volt Magyarországon számára, de emberemlékezet óta nem volt annyira élet-halál kérdés a termés betakarítása, biztosítása és elosztása, mint az idén. Amit ez az aratás ad, ez az érték, kenyér, élelem, amelyből egy esztendeig kell élni az egész magyar Tanácsköztársaságnak. Az egésznek, nemcsak annak, aki a búzát elvetette és learatta, még kevésbé annak, akinek a földjén, vagyis még eddig nem szocializált birtokán termett, hanem minden dolgozónak, akár műhelyben, akár gyárban, akár dolgozó szobában fejt is ki hasznos munkát.

Az idej aratás nehezebb viszonyok közt megy végbe, mint ment azelőtt. A háború elpusztította az állatállományt, az igás jószágot, tehát a termés behordása nehéz. Ugyancsak a háború miatt nincs elég szén a csépléshez, nehéz a kicséplött gabona továbbszállítását a szután megőrlése is. Tehát nagyobb szükség van mint valaha a földmunkás, a városi munkás, a közlekedési munkás, cséplésnél, malmokban és minden egyéb munkahelyen dolgozó proletár együttműködésére.

A termésnek minden cseppjét, minden szemét biztosítani kell és vigyázni kell rá, mint az aranyra vigyáztak valaha, számon tartani és az egész dolgozó nép ételmezésére, rendelkezésére bocsátani. Csak így adhat az idej termék ételmezt a városi proletárnak s csak így juttathat majd a gyár és a műhely

ruhát és cipőt falusi munkástestvéreinek. Meg kell érteni, hogy ilyen együttműködés nélkül maga az élet válik lehetetlenné, meg kell érteni mindenkinek, hogy Magyarországot az antant még mindig a legszigorúbb blokk alatt tartja és meg kell érteni ennek az eltartásnak minden jó és rossz következményét, mert vannak jó következményei is. Jobb ha a magunk munkájára kényszerülünk, a saját szükségletünket, igényeinket mindenáron kielégíteni igyekszünk, mintha az antant keles jótékonyágára bizzuk magunkat. Mert az antant is, mint a számtalanszor idézett és valóban soha nem felejtendő osztrák példa mutatja, csak addig jótékonykodik, csak addig szállít ennivalót, míg ez a szállítás üzletet, hasznot, profitot jelent. Mihelyt vége a haszonnak, mihamelyst nincs mivel fizetni, megszűnt az antant jó szíve is és az egyik, a háborús, vagy a proletariátus ellen irányuló blokkot fejezték a másik: a hitelblokk.

Minket az antant blokkol, elzár anélkül, hogy szállított volna nekünk valamit, mi tehát nem tartozunk, nem adósdunk el, nem vagyunk testestülkeltestül az antant gabonakereskedők rabszolgái. De nem is volna lehetséges, nem is volna megengedhető, hogy a földművelő, gabonatermelő Magyarországot, mely idegen érdekért ipari produkcióval nem tud fizetni, ételmezt hozzon be idegenből. Az annyit jelentene, hogy nem tárnók fel a hazai forrásokat, nem vennők szigorúan az aratást, cséplést, bejelentést és a beszolgáltatás munkáját. Magyarországot ha megcsönkítik is, ha idegen csapatok állanak is földjén, mégis megélhet terméseiből: nagyon takarékosan, nagyon vigyázva, kirelhetetlenül alkalmazkodva az elosztás törvényeihez. S ha Magyarországot buzdjából biztosította az életet, akkor biztosította egyúttal az ipari szociális termelést és egész gazdasági mechanizmus munkájának zavartalan menetét.

Holtpontra a Magyarország elleni fegyveres beavatkozás kérdése.

Az antant féli a proletárságtól.

Genf, július 19. A Progres de Lyon jelenti Parisból:

Amerika befolyása arra, hogy a magyar és orosz szovjetkormányokkal a béke létrejöhessen, mindinkább növekedésben van. A Magyarország elleni fegyveres beavatkozás kérdése holtpontra jutott, mint hogy az antant kormányai a kérdésben július 21-iké előtt nem akarnak állást foglalni, nehogy saját országok szocialista pártjait ezáltal felingereljék. A Nouvelle de Lyon szerint mindazon jelentések, amelyek arról szólnak, hogy Magyarország ellen az antant Bukarestből indítja meg az offenzívát, nem egyebek jámbor óhajnál.

Megszilárdult a Tanácsköztársaság helyzete.

Berlin, július 19. A Vossische Zeitung július 14-i száma a magyarországi megszállásról ir. Dacára a régalmozó hadjáratoknak

a tanácsköztársaság helyzete megszilárdult, az antant vele szemben tehetetlenül áll a az ellenforradalmárok szerezett azeddi felhőrgárdája valójában csak egy tisztikülönítmény, melynek harcászati értéke a semmivel egyenlő.

Felhívás a világ proletárjaihoz.

Budapest, július 19. A magyarországi szocialista-kommunista párt a következő felhívást intézte az egész világ proletariátusához: — Dicsőséggel vittuk meg osztályharcunkat és a tiszta proletár forradalom elvi

alapján fogunk munkához. Pillanatnyilag sem tévesztjük szem elől, hogy a mi munkánk nemcsak romboló, hanem alkotó tevékenység is. Büszke ontudattal állapíthatjuk meg, hogy mindkét irányban megálltuk a helyünket, dacolva az antant blokkjával és dacolva az erős ellenfél fegyveres támadásaival, a haláltusáját vivő kapitalizmus mindennel felkészült hadaival.

A győzők nem képesek a háborút befejezni, hanem új háború felé terelik azt: az osztályháború felé.

Ez a háború a végző vonaglásában félrengő kapitalista rendszernek a proletárság ellen vívott osztály harca. A legbátrabb eszközökkel folytatta ezt a háborút a kapitalizmus; aggodat, nőket és gyermekeket gyilkoltak le, hogy ezáltal hájessék a humanizmus juszavát és a legvadabb kegyetlenséggel megfojták az orosz és magyar tanácsköztárságok hatalomra jutott proletárságát.

— Magányos szíriként emelkedünk ki a körülöttünk hömpölygő imperialista áradatból. Közeledik már az idő, mikor a proletariátus nemzetközi egysége a végző halálos csapat mér a haldokló burzsoáziára. A győztes országok proletárságának július 21-i nagy nemzetközi sztrájkja ékesen bizonyítja az egész világ proletariátusának szolidaritását és tanúságtétele annak, hogy

a világforradalom után van.
Éljen a III. Internacionale!
Éljen a nemzetközi proletárforradalom!
Testvéri üdvözléssel
A magyarországi szocialista-kommunista párt.

Holnap Franciaországban megállnak a vasutak.

Páris, július 19. A Humanité jelenti: A franciaországi vasuti alkalmazottak szövetsége elrendelte, hogy valamennyi szindikált vasuti alkalmazott csatlakozzék a július 21-i monstre sztrájkhoz. A vasuti közlekedés e napon teljesen szünetelni fog Franciaországban és a pályaudvarok zárva lesznek. A francia proletáriátus manifesztálni fogja, hogy Clemenceau politikáját tovább nem fogja tűrni. A francia vasuti alkalmazottak szövetségének felhívására kézzázótvényszer vasuti alkalmazott fogja abbahagyni a munkát.

Bizalom Clemenceauk.

Lemondott a francia közlekedési miniszter.

Saint-Dermaine, július 19. A Clemenceau kormányának a kamara tegnap bizalmat szavazott. A kormány gazdasági politikájához a kamara 225 szóval 21 ellenében hozzájárult. Agagneur képviselő a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

— A kamara megállapította, hogy Belgiumban az árak 1919 januárja óta felényire csökkentek. Angliában ugyanezen időszak alatt egynegyedükre szálltak le, csak Franciaországban emelkednek állandóan az árak. A kamara a kormány gazdasági politikáját annak eredményel után ítéli meg és felelt napirendre lát.

Paysan képviselő „kijelenti, hogy” Clemenceau azt mondja, hogy megnyerte a háborút, de kérdés, hogy megnyerte-e a békét. Ha a kamara ezt hiszi, akkor szavazzon mellette. Szólv ezt a felelősséget nem vállalja.

A *Matin* arról értesül késő este, hogy a kamara szavazata következtében Boret közlekedési miniszter és államtitkára lemondtak. Az *Echo de Paris* azt állítja, hogy Boret marad.

HIREK.

1919
július
20
Vasárnap

NAPTAJ

A nap két 4 óra 20 perc kor, nyugszik 7 óra 51 perc kor.

A hold két este 10 óra 04 perckor, nyugszik d. e. 10 óra 19 perckor.

Hustalan hét.

Husellátásunkat eddig a szűkös viszonyok ellenére is sikerült annyira biztosítani, hogy csak minden négy hét után került a sor a hustalan hétre, sőt legutóbb hat héten keresztül lehetett húst beszerezni. Két hét óta 30 dekás feladag helyett 40 dekás feladagok kerültek kiosztásra, ami helenként csak Budapesten másfélszer marha fogyasztási jelentette. Állatállományunk fokozottabb kímélése érdekében — mint már tegnapi számunkban leleztük — most a Népgazdasági Tanács főosztálya július 22-től július 29-ig terjedő időre hustalan hetet rendelt el, amely után négy héttig, remélhetőleg zavartalan lesz ismét a dolgozók husellátása.

A népgazdasági tanács közellátási főosztályának rendelete a következő:

1919. július hó 22-től július hó 29-ig terjedő héten az ország egész területén friss marhahúst, friss borjúhúst, friss sertéshúst, friss birkahúst és friss bárányhúst árusítani és fogyasztani tilos. Ehhez képest tilos a megjelölt héten egy a magánháztartásokban, mint az élekek kiszolgáltatásával foglalkozó üzemekben és üzletekben (nyilvános és magánékező) máshól, mint zsig-

rekből (lúdd, mál, vese, velő, vér, gyomor, tüdő és bél), továbbá teiekből, lóakból, vérből, vagy ezeknek összetételéből álló húsételeket készíteni, vagy árusítani illos. Ezen tilalom a Népgazdasági Tanács (közellátási) főosztálya által egészségi indokokból engedélyezett kivételekre (kórházi és magánbetegellátás) nem terjed ki. A kórházak betegek szükségletét a husellátan hét tartama alatt rendes ellátóktól kapják meg, a magánházak belegei részére pedig az eddig engedélyezett husadag a marhahús-közvetítőhídon, a husforgalmi központnál vehető át. A husfogyasztás korlátozására vonatkozó összes egyéb rendelkezések továbbra is érvényben maradnak. Aki a jelen rendelet ellen vét, forradalmi törvényszék elé kerül és egy évig terjedhető fegyházzal és ötven ezer korona erejéig kiroható bírsággal büntetettik.

Alsózalamegye kerületi szocialista-kommunista pártja ma délelőtti 9 órakor a város háza nagytermében tartja gyűlését. A karzatn mindenki megjelenhet.

— Kinevezés. A hivatalos lap szombati száma szerint a közoktatásügyi népbiztosság a usgykanizsai Zala- és Guttenberg nyomdákhoz termelő biztossá Offenbeck Károlyt nevezte ki.

— Az Idel gabona és liszt árai. Budapestről jelentik: A Tanácsköztársaság mai száma közli az idei termésű gabona és lisztárakat. E szerint a buza ára métermázsánként a múlt évi 75 koronával szemben (melyhez a korai szállításért még külön 15 korona szállítási prémium járult) 200 korona, a rozs, kétszeres, árpa, köles és zab ára a tavalyi 92 koronával szemben 170 korona. Ezek az árak a tavalyinak váhamivel több, mint kétszeresét teszik ki, mégis alatta maradnak annak az aránytalan emelkedésnek, amely a múlt év februárja óta, amikor a múlt évi gabonaárakat megállapították, ugy az élelmezési cikkek, mint az iparcikkek teren mutatkoznak. Ennél alacsonyabban az árakat a jövő termelés kockázata nélkül már nem lehetett megállapítani. Takintettel arra, hogy a legszélesebb proletár rétegek fő táplálékát a kenyér képezi, a lisztárak megállapításánál nem lett számításba véve annak teljes termelési költsége, hanem ezen költségeknek egy jelentékeny részét a tanácsköztársaság vállalta magára. A buza fehérlist árát métermázsánként 500, a kenyérliszt árát pedig ugy a busa, mint rozs, árpa liszt árát 105 koronában állapították meg, ami az ország proletárlakosságának évi fogyasztását tekintve, mintegy egy millió d korona ráfizetést jelent.

— Mesematiné. Nagykanizsa gyermekhadserégének megint ünnepe van ma. A nemrég megindított mesematiné sorozat eddig olyan szép sikereket ért el, a kanizsai gyermekek oly őszinte örömmel sereglenek össze egy-egy mesematin, hogy most már rövidebb időkönként kell a mesédelőttöket megismételni. Ma délelőtti Horváth Józsefné és Vermes Gézáné elvtársnők fogtak mesét mondani az aránában. Belépődíj 80 fillér.

— Állandó zenekart kap a nagykanizsai vörös katonaság. Nagykanizsa vörös katonaságának régi kívánsága az, hogy zenekart kapjon. Ez a kívánság — mint értesülünk — rövidesen teljesülni fog. A volt pozoanyi 13-asok országos hírű zenekara, amely mostanáig Magyaróváron állomásozott, már kedden vagy szerdán Nagykanizsára érkezik. Résztvevő a 26-iki és 27-iki vörös ka-

tona napokon és ezután állandóan Nagykanizsán marad. A katonai zenekar neve „nagykanizsai 26-as vörös zenekar” lesz. Most már kilátása van Nagykanizsa proletáriátusának arra is hogy hetekint egyszer-kétszer a Kamrában olyan ritka tőzében gyönyörködhessen.

— Megint egy álbr. A bujkáló álbrterjesztők a július 21-iki európai munkasztrájkból is tőkét szeretnének kovácsolni. Azt a hirt terjesztik a falvakban, hogy e hé 21-én Magyarországon is sztrájk lesz. Hát ez nem igaz, mert július 21-én Magyarországon minden becsületes ember, aki állásban van, dolgozik. Aki pedig ellenkező hírrel akarja a nép ügyelmát és dologidejét megzavarni, azt le kell fölni és átadni a forradalmi törvényszéknek, ahol majd érdemük szerint elbánnak velük.

— Szocializált cipőüzemet állítottak fel Keszthelyen. Tognap Keszthelyen jött Adler Béla elvtárs a Kerületi Ipari Termelési Tanács egyik vezető tagja és ott tárgyalásokat, folytatott a cipészkisiparosokkal és a segédekkel, egy szocializált cipőüzem felállítására érdekében. A tárgyalások eredményeként július 8-án mester és 8 segéd közreműködésével megalakult Zalamegyében az első szocializált cipőüzem. A munkások azonnal megalakították az üzemi tanácsot, amely üzemi tanács rendelkezéseinek minden munkás feltétlenül aláveti magát az üzembe belépő kisiparosok gépeiket és szerszámaikat ármegterítés ellenében átadják a szocializált cipőüzemnek, de egy hónap múlva és egy évön belül visszavásárolhatják azokat, ha az üzem kötelekéből valami oknál fogva kilépnek. A szocializált üzem csakis szakszervezeti tagoknak készít cipőt. Mint értesülünk, már Nagykanizsán is folynak a tárgyalások egy szocializált cipőüzem felállítására vonatkozólag és kilátás van rá, hogy e tárgyalások eredményeként az első szocializált cipőüzem Nagykanizsán is nemokára megnyílik.

— Betörő kőbor cigánybando a forradalmi törvényszék előtt. Kolompár Károly és Raffael kőbor cigányok jó pár hónappal ezelőtti betörések Nemesbükkön Tóth István gazda házába és onnan 9200 korona készpénzt és vagy 4000 korona értékű fémnemetűt lopták el. Az orgazda szerepét a cigánybando harmadik diszes tagja, Kolompár Gyula látta el. Tegnapi tárgyalta ezt az ügyet a forradalmi törvényszék, amely egy sereg tanu kihallgatása után, minthogy a sértett karát a cigányok megtérítették, Kolompár Károlyt és Raffaelt 6-6 havi fogházra, a bünrészes Kolompár Gyulát pedig 6 hetli fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

— Vörös katonák kabaré esték. Folyó hó 26-án és 27-én a helybéli 20. vörös pártzsidály proletár katonái nagystílv kabarét rendeznek táncal egybekötve a volt Polgári Egylet helyiségében. A változatos és aktuális műsornak egyik attrakciója lesz egy elsőrangú katonazenekar Paulusz karmester vezetésével. Az aktuális stórfák bizonyára sok haragost fognak szerezni a konferenciának, aki jó néven veszi az új haragosokat Bővebbet a napokban megjelenő falragasok és műsorok szolgálatnak.]

— Eljegyzés. Habán Elek oljegyzte Zalai Gizellát Nagykanizsán. (Minden külön értesítés helyett.)

— Elyezett pénteken este 7 óra felé a sétátéren egy 2 éves teányka szürke pillich kapátja. Kéretik a becsületes megtaláló, hogy a kiadóhivatalba leadni sziveskedjék.

Mégis felelnek a villanyáramot?
Annak idején megírtuk, hogy a városi intézőbizottság nem vette tudomásul azon villamosmű-csoport villanyár felemelő átiratát, amelyhez a nagykanizsai villamosművek is tartoznak, hanem a tudomásulvétel bővebb részletek és az árfelemelés indokolásának beérkezéig **elhalasztotta**. A válasz tegnap érkezett meg a „Szocializált villamosüzemek központi üzemvezetőségé”-től. Eszerint a központi üzemvezetőség nem saját tetszése szerint, hanem felsőbb utasítások alapján szabta meg az áram új egységárát és csak a Népgazdasági Tanácstól **lehet** az országosan megállapított **egységárrak megváltoztatását** kérni. Hisszük, hogy a városi intéző bizottság éni fog e lehetőséggel.

Vörösrőz toborzás Alsózalamegyében. *Orvós Gyula* elvtárs, vármegyei vörösrőz-parancsnok lapunk úján a következő felhívást bocsátja ki: „Alsózalamegye vörösrőz-parancsnoksága vörös ökröket toboroz. Toborzásra jelentkezhet minden 20—24 év közötti egyén, aki a vörös hadserg sorozó bizottságai által beigazolt alkalmatlannak osztályoztatott. A belépő vörösőr a következő illetékeket kapja: Napi szold 15 korona, étkezési pénz napi 15 korona, ruhaközpontjai pótdíj napi 2 korona, ellátatlan családtagok után (keresékelptelen szülők is) családi pótdíj haví 100 korona, nő vörös ökrök lakbéré haví 50 korona. Jelentkezés ideje mindennap délelőtt 9—11 óráig a vármegyei vörösőr-parancsnokság toborzó osztályában (volt 20-as laktanya).”

Ki vehet ki sarcot? A nagykanizsai városi intézőbizottsághoz a belügyi népbizottságtól tegnap a következő távirat érkezett: „Mihetartás végett közlöm a kormányzó tanács azon rendelkezését, hogy ellenforradalom, vagy más ügyből kifolyólag községekre, vagy egyesekre sarcot kivetni kizárólag a kormányzótanács kiküldötteinek, vagy kiküldötteinek van joga. Meghatározás nélkül a kormányzótanácsai biztos, vagy az intézőbizottság ilyen sarcot nem vehet ki. — Közzöje ezt az alárendelt intéző bizottságokkal **Belügyi népbiztos.**”

Feladás a városi erdőben. Közzétesszük, hogy a városi erdő területén a szél által letört fák, mindenhütt a „helyszínen” és pedig a városi Alsóerdőn 1919. július hó 24-én délelőtt 9 órakor, a felsőerdőn ugyanaz nap d. e. 18 órakor, a nyíresi erdőn ugyanazon nap délután 1 órakor nyilvános árverésen, azonnali készpénzfizetés mellett eladták. Nagykanizsa, 1919. július 17. A városi tanács intéző bizottsága.

Egy üveg sör — 3 korona. Alig múlt el egy hete, hogy a Nagykanizsa Kerületi Ipari Termelési Tanácsa intéző bizottsága szakvélemény meghallgatása után az üveg sör árát 1 korona 10 fillérről 1 korona 40 fillérré emelte fel. Nagykanizsa dolgozó proletái azonban nem sokáig élvezhették ily „olcsón” a sört. A Népgazdasági Tanács szeszosztálya tegnap táviratban értesítette a sergyárat, hogy az üvegsör árát 3 koronára emelte fel. „Ha a sör árának emelése továbbra is ilyen tompóban halad, a kanizsai proletáknak nem sokára le kell mondanunk ezen egyedül megengedett üdítő italról is.

A hordósüszűsgélt bejelentése. A Népgazdasági Tanács földművelésügyi főosztálya az általános hordóhiányra való tekintettel gondoskodni kíván arról, hogy azok a szőlősgazdák, akik a folyó évi szürethez üres hordókkal nem rendelkeznek, a szükséges edényekkel a lehetőség szerint elláttassanak. Ha a szőlősgazdák hordókat akarnak, igényüket a Népgazdasági Tanács II. (földművelésügyi) főosztálya szőlészeti és borászati osztályánál (Országház-utca 11.) levélben kell bejelenteniük. A levélben feltüntetendő a szőlősgazda pontos címe, a vasutállomás, a szőlő terjedelme, az igényelt hordók nagysága és összes tartalmak hektoliterekben kifejezve. A földművelésügyi főosztály figyelmezteti a szőlőművelőket, hogy saját érdekében csak a feltétlenül szükséges hordómennyiséget igényeljék, mert ellenkező esetben a megfelelő ellátás lehetőségeit veszélyeztetik. A Népgazdasági Tanács II. főosztálya értesíti az érdekelteket, hogy a boros hordókkal kapcsolatos ügyek a N. T. II. főosztályának 3. osztályához (szőlészeti és borászati, földművelésügyi palota, földszint 9. szám) míg a sörös, szesz és ecetes hordók ügyei a szeszszatolók és szesztermékek hivatalához (Andrássy-ut 19.) tartoznak.

Elveszett egy oszomó kulcs a Király, Zárda, Zrínyi Miklós-utca, Bazár udvar Főterti uton. A becsületos megtaláló jelentkezzen azonnal a Király-utca 43. sz. házban, ahol illő jutalomban részesül.

Figyelmeztetés. Tudomásunkra jutott, hogy egyesek a helybeli Prcics faüzem-től a közellátási üzemek megkerüléséül közvetlenül vásárolnak fát. Figyelmeztetünk mindenkit, hogy az így vásárolt fát el fogjuk koboztatni, mert a cégnek nincs joga közvetlenül fát eladni. A nyomozás ezirányban folyamatban van. Aki önként bejelenti, hogy vásárolt és az igazságnak megfelelően bevallja a vásárolt mennyiséget is, annak a rendelkezésre álló készletek figyelembevételével járó mennyiséget meghagyjuk. Az egységes állást veszélyeztető ilyen eljárás a legzigorúbb megtorlásban kell részesítenünk és ezért ismételt felhívjuk mindazokat, akik a Prcics faüzem-től közvetlenül vásároltak fát, hogy ezt a körülményt a vásárolt mennyiséggel együtt legkésőbb, folyó hó 22-éig bejárólják a közellátási üzemeknél saját érdekében jelentésk be. **Intéző bizottság.**

Sport.

A NTE ifjúsági csapatának váratlan revanche mérkőzése a keszthelyi ifjúsági csapatával. A sportkedvelő közönségnek még emlékeztetnem van, hogy az NTE ifjúsági csapatának első vidéki szereplése Keszthelyen vereséggel végződött. A kanizsai ifjúsági csapatnak most váratlanul alkalma nyílik revanchot venni a súlyos vereségért. Tegnap délután a kanizsaiak legnagyobb meglepetésére a UTE-tel együtt megérkezett Nagykanizsára a keszthelyi ifjúsági csapat. A miután ma délután a vasutasok mérkőztek az úpesti tornaegylet focibálocsapatával, az NTE kénytelen a sportdirektórium beleegyezésével az ifjúsági csapatok mérkőzését dé-

előtt fél 11 órakor megrendezni. **Belépődíj 5 korona.**

UTE—VAC. Tegnap esti értesülésünk szerint nem a KMTK, hanem a Keszthelyen nyaraló UTE (Úpesti Torna Egylet) football csapata fog ma délután 6 óráig kezdettel a VAC legénységével mérkőzni. Kapusuk Kaszár lesz, az ország legjobb kapusainak egyike.

Propaganda.

Budapest július 19. A közoktatásügyi népbizottság 5. ügycsoportja kéri a főváros és vidéki munkástanácsok művelődési osztályait, hogy a propaganda terén eddig kifejtett működésükről és a legközelebbi időre tervezett propaganda tevékenységükről küldjenek sürgős értesítést a következő címre: Közoktatásügyi Népbizottság VI. főosztálya (Báthory-utca 10. I. 10.)

Pártügyek.

Iljumnaké elvtárnak és elvtárnőkné! Folyó hó 20-án vasárnap d. u. 3 órakor gyűlést tartunk a városi háza közgyűlés termében. Valamennyien ott legyenek! **Vezetőség.**

Alsózalamegyei Szállodások vendéglősök kávéosk és kormárosok Szakegyesülete felhívja összes tagjait, hogy ma vasárnap, e hó 20-án délután 3 órakor a Vaskapu hivatalos helyiségében feltétlenül megjelenni sziveskedjenek. Ezt megelőzőleg délután 2 órakor választmányi ülés. **Elnökség.**

Az építőmunkások értesítik az összes tagjaikat, hogy ma és holnap-ral az élelmezési könyvükkel jelentkezzenek a zair illetményük átvétele végett. **A vezetőség.**

A kereskedelmi alkalmazottak szak-szervezetének vezetősége holnap d. u. 5 órakor ülést tart.

Husiparosok figyelmébe. Felhívtnak a város husiparosai, nevezetesen mészárosok és hentesek, hogy szerdán d. u. 4 órakor iparigazolványuk felmutatása mellett, az Ipartestület helyiségében jelenjenek meg. **A szak-osztály elnöksége.**

Felhívás. Felhívtnak az összes munkásszervezetek, amelyek a vörös katonák munkabér megtérítési összegét elszámolás kötelezettsége mellett a párttitkárságnál felváltják, hogy az azzal mindeztől el nem számolták, de az elszámolás megjelése végett ma és holnap a párttitkárságnál okvetlenül jelenjenek meg.

Földmives vörös katonák figyelmébe. Mindazon földmives katonák, kik a május havi munkabér illetményeiket mindeztől fel nem vették, továbbá azon 1896, 1897, 1898, 1899 és 1900 évben született vörös katonák, kik márcias havában leszereltek, de csupán 600 K összeget vettek fel, igazolványaik és újabb nyugtájuk felmutatása mellett a második 600 K felvétele végett ma és holnap a párttitkárságnál jelentkezzenek, mert későbbi jelentkezések nem lesznek tekintetbe véve.

Tízéves leánya mellé keresetlik jobb német leány, jó állással és fizetéssel. Cim a kiadóhivatalban.

A Novacek Cirkuszhoz tisztosodós, 16—18 év körül jobb leány tanulónak felvételt. Jelentkezni hétfőn d. e. a cirkuszban Neumann elvtárnál lehet.

Sohasem izzad többé a lába, ha a „MEDUZINAT” egyszer basználja
5 korona 60 fillér bekioldése ellenében bérmentve küldi MATIS és PRANGER, KISPEST.

Fizikai és szellemi munkások.

Hozzászólás a pénteki vezércikkünkhez.

A kommunista állam nem ismer osztálytagozódást, nem tör különbséget társadalmi osztályok között, csak egy osztály, egy társadalom létjogosultságát ismeri el: a dolgozóké. Természetes, hogy az átmeneti idején a proletárdiktatúra alatt, akkor, amikor az évtizedek óta tartó elkeveredett osztályharc végül mégis győzedelmeskedett a társadalmi differenciálódás kontúrjai még nem mosódtak el teljesen. A kapitalizmus, a burzsoázia, — bár agonizában, — meg él és lélegzik a hatalomhoz való féktelen ragaszkodásában még ma is elkövet minden lehetőt és lehetetlent, hogy a proletáriátust hatalmában megingassa. A legnagyobb proletárintudatra, a legökéletesebb proletáregységre van szükség, hogy a nagyítóke utolsó vonaglása közben ellenünk megkísérelt ravasz és állatomos orvátmadásait vissza tudjuk verni.

Darvas Simon budapesti elvtársnak a Zalai Népakarat tegnapi számában írt vezércikke helyes nézőpontból indul ki akkor, amikor a proletáriátus nagy harcát csak a produktivitásának emelésével tudja megvívhatónak. Igaza van tehát akkor is, amikor csupán ebből a szempontból tekint ki és értékel a szellemi és fizikai munka, a tisztviselő és munkások érdekellentétének vitatott kérdését. Darvas elvtárs elfelejt azonban azt, hogy ez az érdekellentét ma már nem vitatott kérdés, mert ez az érdekellentét ma már nem is áll fent.

A Kormányzati Tanácsotánács megszűntette a szellemi és fizikai munkásság között fennálló különbségeket. Aki dolgozik, aki a termelés fokozásához munkájával hozzájárul, az munkás.

Am tagadhatatlan tény az hogy a fizikai munkásság egy kis része, — a Tanácskormány és proletárdiktatúra intencióinak ellenére még mindig bizonyos idegenkedéssel viseltetik a szellemi munkásság iránt. Darvas elvtárs maga is leszögezi, hogy az ellentét igaz oka a múltak tradícióiban található. A szellemi munkások nagy tömege a kapitalista termelésben nem ébredt igazi osztályöntudatra s egy káros ideológiától félrevezetve, idegen érkekeknek volt uszályhordozója és itatópólya. Azonban elkell ismerünk azt is hogy a hivatalnok volt mindenkor a leginkább kiuzorázott, legjobban sújtott páriája a kapitalista rendnek. A fizikai munkásság, az évtizedes osztályharcban meggedződött egységével, öntudatosságával mindig állotta a harcot, a szervezethez döntő arajével szállt szembe a nagy lökéssel a ilyen harci eszközök ellen a nagyítóke tehetetlen volt. A szellemi munkásság, a tisztviselői társadalom azonban teljesen magára volt hagyva szervezetlenségében, bármennyire az osztályharc alapján áll is, — mert hiszen ez létezőké volt, — nehéz, egyedül megvívott harca; sohasem jártak a kívánatos eredménnyel.

A hivatalnoki kar mindig két malomközött őrlődött. Míg egyfelől a nagyítóke használta, felcéljaira uszorabérért, tehát amellett, hogy valóban uszályhordozójává kényeszerlette, meg jobban elnyomta, jobban kiuzorázta, mint a fizikai munkásságot, addig másfelől a fizikai munkásság ütötte rá a gerincelenség bájelyegét a tartotta távol magától a legutóbbi időig, kitéve őt a szervezethez hiján a leglételemesebb kisipolyozásnak. Nem csoda, hogy ez a magára hagyott, szervezetlenségében a legokélelyebb ellenállóképesség, gel sem rendelkező hivatalnoki kar tökéletesen megtört s a létefenntartás füstölőnek parancsa következtében, a kenyérharc megküzhetőségének utolsó reményében a kapitalizmus uszályába kapaszkodott.

Azt mondja Darvas elvtárs, hogy a munkásság a tisztviselőket mindég a kizsákmányolóok oldalán látta s így érthető, hogy ellenségesen tekint most a multat reprezentáló szellemi munkásokra. Ezt tagadni nem lehet, ezt tagadni nem is akarja senki. A munkásság legnagyobb része azonban megértette és tudja már, hogy a tisztviselői kar megélhetésének parancsa volt ez az elkerül-

hetetlen lévés, az utolsó számszál, amelyre kapaszkodott, hogy végkép el ne süllyedjen.

Darvas elvtárs cikkének "végső" konkluziója megmutatja az utat, amelyen a fizikai és szellemi munkásságnak haladnia kell: a harmonia és kooperáció. Ija szellemi proletárok munkája minden oldalról teljes elismeréssel találkozik s ha a szellemi munkásságnak megadják a módot arra hogy a teremtő, építő munkából kivehesse a részét, igen nagy lépésben haladtunk előre a kitűzött cél: a termelés produktivitásának emelése érdekében.

Róna Gyula.

Hirdetmény.

Közzéteszem, hogy a városi erdő területén a szél által letört, mindenütt a helyszínén és pedig a városi Alsóerdőn 1919. július hó 24-én délelőtti 9 órakor, a Felsőerdőn ugyanezen nap d. e. 11 órakor, a nyiresi erdőn ugyanaz nap délután 1 órakor nyilvános árverésen, azonnali készpénzfizetés mellett eladtnak.

A Városi Tanács intézkedése.

Nagykanizsa, 1919. július 17.

Rólkó Géza

városi gazdasági tanácsos.

Hirdetmény I

Az Alsószalamegyei Vörössor Parancsnokság pályázatot hirdet egy fegyvermesteri állásra. Jelentkezhetnek oly elvtársak, akik kiképzett fegyvermesterek s mint ilyenek teljesítettek hosszabb ideig szolgálatot.

További felvilágosítással szolgál a Vörössor tőborzó osztálya (volt honvéd laktanya).

Garab Gyula

vármegyei parancsnok.

39-es magaszáru női fehér vászoncipő és két pár használt félcipő eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Bajza utcai egy szobás lakásmagát elbérélnem Teley vagy Petőfi utcai lakással. Bővebbet Bajza-utca 12/a

Állat keres középkorú nő, magános urnál, vagy kisebb családnál, házi teendők elvégzésére. Értekezni lehet: Kistánci Györgynél, Bajza-u. 12/a.

TÜZKŐ

minden mennyiségben kapható: GARAMVOLGYI és SZEMERE dohány-nagyáruháiban!

Wallenstein Frigyes a saját, valamint alulírottak a az összes rokonság nevében fájdalmentel szívvel jelenti, hogy a legjobb feleség, anya, nagyanya s rokon

Wallenstein Frigyesné

szül. Rosenberg Róna életének 64-ik, boldog házasságának 44-ik évében f. hó 18-ikán délután 1/8 órakor hosszas szenvedés után jobbold. szenderült.

A megboldogult hült tetemét f. hó 20-án, vasárnap délután 5 órakor kísérik a Szechenyi-tér 2. szám alatti gyászszobából a helybeli izr temetőbe.

ÁLDÁS ÉS BÉKE HAMVAIRA!

Nagykanizsa, 1919. július 19-én.

Dr. Fischer József

Fischer János
Fischer Elemér

veje

szobai

Koszorúk mellőzését és csendes részvételt kérünk.

Felgári Leányiskolai megámtanulnak önkészíttek oly fiatal leányt, ki kinyer-mekre felügyelne. Cim a kiadóhivatalban.

Egy takarítónő jó fizetéssel a kosztal sürgösen fejevetik Goldnál, Csenger-utca 68 szám alatt.

Megérkezett, figyeljen ide!

Henzin, tűzkő, béi Forgács öngyújtó ég, mint a forgács. Kizárólag

FORGÁCS R. tőzsdőjében Magyar-utca 43.

Szakszerű arcpótlás nélkül csak egy lehetséges, ha

MEDEA növénykrémet használ, mert ebből állnak a szeplős, málfólios, anyajegyes, himtőhelyes felső hámréteg és üde, ifjú arc-bőr nyér. Ára 28 kor.

Alabastromhoz hasonló lesz a bőre ha MEDEA emallkrémet és poudert használ nappalra. Ára e kétnek együttvéve 37 kor.

Haja megél és nem hull, ha MEDEA hajelilirt használ. Ára 22 kor.

Diskrét széküldés a pénz előleges beküldése vagy utánvét innellett

MATIS és PRANGER
okleveles végvész, kozmetikus
KISPEST.

CZOCZEK IMRE
modern
CZIMTÁBLA-
SZOBAFESTŐ-
és **MÁZOLÓ-**
vállalata Nagykanizsán,
Magyar-utca 23. szám.

ZALAI NÉPAKARAT

számozásom az kiadóhivatal: nagykanizsa, Sugár-ut 4. szám szerkesztőségi és kiadóhivatali telefonszám 78. Nyomda 1/2.

A SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA MUNKÁSKOR PÁRTIÁNAK ALSÓZALAMEGYEI REGGELI HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Égész évre 80.— korona
Fél évre 45.— korona
Havonta évre 28-30 korona
Egy hónapra 7-8 korona

Július 21.

Vihart sejtető csend feküdt tegnap Európára. Megállottak a gépek, a vasutak. A föld alól napszínre kerültek a bányák robotosai. Az aranyimádók díszes palotáiba besurrant a rettenetes és az orgiák aranymámoros élvezői kijózanodtak.

Europa proletárai tették le tegnap szerszámot, hogy a nagy csöndességben meghallhassák a kizsákmányolók választát a proletárság üzenetere. Mert üzenetet küldtek a munkások milliói a kizsákmányolóknak. Azt üzenték nekik, hogy: **eddig és ne tovább.** Megüzentelek, hogy **elérkezett a számadás napja.**

Ettől a választól függ a burzsoázia sorsa. Ettől a választól függ, hogy átadja-e a helyét másoknak, akik ezt a helyet jogosan töltik majd be, hogy átadja-e a proletárok tömegének. Mert na nem, akkor a munkában megacélozott proletárok ismét felveszik a kalapácsot, de ez a kalapács nem az izzó, tüzes vasat, hanem a számító, hideg burzsoa-agyakat lapítja szétjél.

Tegnapelőtt még állottak a kizsákmányolók érdekszövetségének vámsorompói. Tegnapelőtt még őrt állott a koronás rablók országának határán a zsoldos. De tegnap, amint utjára kelt a vihar, amint letelt a nagy csend ideje, a népakarat orkánja már bizton elsöpört minden, ami különbséget tett eddig ember és ember között. Talán már meg is olvadtak a koronák a forradalom tisztító tüzeben és az imádatához szokott földi bálványok ejtűntek örökre, a megsemmisülésnek forradalom kavarta örvényében.

Ha pedig arra vetemedett volna a végtusában esztől fosztott, elvakult burzsoázia, hogy zsoldosainak szuronyordajával ad választ a proletárok üzenetere, akkor bekövetkezik a fekete revendások szemforgató ájtatosságával annyiszor hirdetett **vildgvege**, a burzsoa-világ vége, a **proletárság itéletének napja**, amikor is az elnyomottak itéletet csakis a burzsoák vére szentesíteti, csak burzsoavér pecsételheti meg nyugaton, ahol a dolgozók elnyomása sokkal nagyobb volt.

Erettünk szálltak sikra nyugati proletárestvéreink, akik a kapitalisták felénk anyított gyilkos fegyverét tolták félre. Ez egy óriási segélycsapat, amelynek erejére szükségünk volt nekünk, a népakarat harcterének első vonalában küzdőknek. A mellünknek szegzett fegyver gyilkos golyója, gyilkosaink szívét járja it, mert nyugati testvéreink megfordították a puskát csövét.

E percben mi némán, munkálkodva szemléltői vagyunk annak az óriási pár-

viadalnak, mely dönt az elnyomók és elnyomottak sorsa felett. Hanem ha csak egyetlen egy csopp vér is folyt értünk, eldöbjük békés munkánk szerszámait. Ujra megvillan a proletárfegyver és vállverve döntjük le a kizsákmányolók sötét hadának utolsó maradványát,

utolsó mentevárát az aranyborju proletárvérrel épített mentevárát: Ma azonban még csend van, mint a homoksvatagon a nagy vihar előtt. Csend, amelyben minden élő lény idegzetét a pattanásig feszíti egy láthatatlan, de minden vércseppben előre megérzett vihar.

Kun Béla elvtárs nyilatkozata a külpolitikáról.

Készek vagyunk a békére.

Genf, július 21. A *Daily News* Budapestre küldött munkatársa beszélgetést folytatott Kun Bélával, amely beszélgetésből a következőket közli:

— A szovjetkormány főhadiszállásán a Hungária szállóban felkerestem Kun Bélát. Udvariasan fogadott. A politikai kérdésekről beszélgetve, Kun Béla szava tette az antant szűzességét. A tények egyszerűek: Clemenceau felhívott bennünket, hogy írjuk ki a diadalmas hadseregünk által elfoglalt cseh-szlovák területeket, ennek fejében a románok ki fogják irtani a Tiszántúlt. Mi visszavontuk a Tótföldről csapatainkat és azt kell latnunk, hogy becsapták bennünket, mert a románok nem irtették ki a Tiszántúlt. Hát semmi becsület sincsen a kapitalista kormányokban? Clemenceau megszegte a szavát, vagy képtelen a románoktól parancsa teljesítését követelni? Gyakran terjednek el hírek az országban ultimátumokról. Ha kapunk ultimátumot, bátran elébe fogunk állni. A magyar szovjet helyzetet erősebbnek látom, mint valaha. A munkásosztály mögöttünk áll; a mi támogatását bírjuk, helyünkön maradunk.

— Arra a kérdésre, hogy milyen lesz a jövőben követendő politikája, Kun Béla a következőket mondotta: „Semmiféle kompromisszum a burzsoáziával; béke az összes népekkel.”

— Arra a kérdésre pedig, hogy milyen feltételek mellett jartja a békét az antant kormányokkal megköthetődek, így válaszolt: „Mi készek vagyunk oly békét aláírni, amely biztosítja,

hogy nem kisérlik meg a belügyeinkbe való beavatkozást.

A szovjet kormány kész... ellenében magát arra kötelezni, hogy propaganda munkáját nem viszi be azokba az országokba, amelyekkel békét köt.”

— Az a megjegyzésem, hogy az antant biztosítja az ő és társai életét a legnagyobb felhaborodást váltott ki belőle. A személyi biztonságunk kérdése — modotta Kun Béla — mellékes. En kényszer alatt az életemet kockáztattam oly ügyért, amellyel nem értem egyet. Most legyek gyáva? Az antant ígéréte különben sem adok. Utolsó csépp véreünkig küzdeni fogunk a szent ügyért s hiszem, hogy ügyünk diadalmasodni fog!

Csapatazemle Budapesten.

Budapest, július 21. Ma délelőtt kilenc-órakor felvonult a Vöröskereszt Budapesti egész helyőrsége. A Budapesten levő pótzászlóaljok, pótlétegek és karhatalmi csapatok felett tartották szemlélt. Garbai Sándor, a kormányzó tanács elnöke Szántó hadügyi népbiztos, Landler főparancsnok. Felvonultak a negyedik hadtest egyes, harminckettes vöröskereszt, a vörös vasutezred, a tengerészek, a hadihajósok, vöröskereszt rohamzászlóaljai, a vöröskereszt lovasszereje, a vörös, vasas hadosztály tüzérsége, gyalogosok, lovasok, műszaki, egészségügyi csapatok, kerékpárosok, géppuskások, négy üteg tüzérség, egy páncélautó, mintegy ötezer ember. Garbai és Szántó megérkezését kürtözés kísérte. A parancsnokok az Internacionálé hangjai mellett elvonultak a szemlélt tartó legénység sorai előtt. A negyvennégyes vörös vasuteszred előtt Garbai beszédet mondott. Először méltatta a mai világszűrájk jelentőségét, majd a következőket mondotta:

— A mai nap jelentőségét az jellemzi, amit a francia elvtársak írtak plakátjaíra: „Ne emelkedjen francia fegyverek a magyar tanácsköztársaság ellen, az orosz proletárság állama ellen, mert ha francia fegyver felemelkedik és eltiporja a két országot, nemcsak a magyar és az orosz dolgozók, de az egész világ dolgozó munkásosztályai elveszítik reményüket, hogy továbbfejlődik, tökéletesedik a proletárrorradalom és átvergődik a forradalmakkal együtt járó nehézségeken. Magyarország például fog szolgálni az egész világ munkásságának, hogy hogyan alakítsa át saját országát Magyarországnak.”

— E kicsi országnak ily nagy a tekintélye az egész ország munkássága előtt. Ennyire becsülik a kis máronnyi országos. Az országunk a nagy tekintélyét és becsületét önk szereztek meg azokkal az osztálytudatos fegyverekkel, amelyekkel dolgoznak nemcsak gyarakban, szakszervezetekben, hanem harcolnak a harctereken is. — Önök kezében a fegyver; ne adják ki mmdaddig a kezűkből; amíg az egész világon nem győzött a proletárrorradalom.

Utána Szántó Béla beszélt: A mi felvonulásunk nem azt jelenti, hogy szeldaritásunkat kellene biznyítani a nemzetközi proletáriátusnak, mert harcunk és küzdelmünk kezdettől fogva a nemzetközi szolidaritás és

a proletariatus világhorradalmának jegyében folyik. Nincs messze az idő, amikor a nemzetközi proletariatus nemcsak sztrájkokkal fogja kifejezését adni a magyarországi és oroszországi proletártörszéveivel való szolidaritásának, hanem

egyeses város hadsereget alakítva fegyverrel kezében fogja folytatni a felszabadító háborút az elnyomó nemzetközi kapitalizmus ellen.

Utána Bajkai Ferenc népbiztos kifejtette, hogy a mai nap a világhorradalom kezdetét jelenti. Semmi okunk nincs kétségbe esni, mert a világhorradalom győzedelmeskedni fog. Beszéltek még Vántus, Kulcsár, Bogár, Haubrich, Jancsik, Werner, Markovics és Bachler elvtársak. Azután a csapatok gyűnyűri rendben elvonultak a népbiztosok előtt.

Párliban kideresedett a helyzet.

Bécs, július 21. A *Neues Wiener Journal* Jelenti: Clemenceau a francia minikasság szövetségének kiküldötteivel folytatott tanácskozásai során kijelentette, hogy a július 21-i sztrájk megtartását nem tűri, azt minden körülmények között megakadályozza, tekintettel arra, hogy ez nem gazdasági sztrájk, hanem politikai jellegű minidobrogók. Clemenceau tiltakozása váratlanul érte a munkásságot. Tegnap éjjel az összes párt-és szakszervezetek ülése foglalkozott a helyzettel. Az *Extrablatt* szerint a francia munkásság tüntetése semmi körülmények között sem maradhat el és a közeljövőben néhány napok várnak Páris lakosságára.

Ostromállapot Münchenben.

Berlin, július 21. A *Neue Tag* legutóbbi száma megerősített a hírt, hogy Münchenben kihirdették az ostromállapotot és a munkásság mozgalmait beítoították.

Német-Jugoszláv konfliktus.

Laibach, július 21. A *Zelt* közli, hogy Karintyban jugoszláv és német csapatok között összejutókészre került a sor. Jugoszlávia ugyanis nem mutat hajlandóságot, hogy kiürítse azokat a területeket, amelyeket a bétkonferencia Német-Ausztriának megadott.

Nagykanizsa, július 21.

Az alsószalamegyei pártiszervezet alakuló gyűlése. A szocialista-kommunista munkások magyarországi pártjának alsószalamegyei szervezete vasárnap délelőtt tartotta alakuló gyűlést. A kerületi pártiszervezet vezetősége a következőképpen alakult meg: **a végrehajtó bizottság** tagjai lettek a következő elvtársak: Varga Kálmán (Leleeny), Vugrinec Károly, Pál Sándor (Keszthely), Snell József, Kias Géza (Keszthely), Horváth Janos, Panimer István (Keszthely), Keglovich István (Zalaegerszeg), Táfosz Lajos, Földes Miklóán és Bárány Antal; **az ellenőrző bizottság** tagjai pedig: Kulini Sándor (Keszthely), Fehér Eleonóra (Keszthely), Jaberics Lajos, Beck Soma és Török József elvtársak. A gyűlés a forradalmi kormányzótanácsot és az Országos Pártiszervezetet a következő ténnyel üdvözölte: "Az alsószalamegyei első alakuló pártgyűlés forradalmi érzésének minden tüzevel, tudományának fegyverével áll a proletariatus hatalma mellett. A létjének feláldozásával is kész a munkásság végleges hatalmát biztosítani. Csak előre a világhorradalom felé!"

Hogyan biztosítottuk Alsószalamegye szénművelését

Alsószalamegye lakosságának barnaszénletelepeiből naponta 3-4 vagon szén termelődött. — Schless elvtárs nyilatkozata.

A megszállás következtében a tanácsköztársaság elvesztette legnagyobb bányáit és most a blokádnál arra van utalva, hogy minden tüzelőanyag-forrást felkutasson és a lehetőség szerint ki is aknázzon. Alsószalamegyében — mint már többször megírtuk — egy kis jókarral óriási mennyiségű tüzelőanyagot: tüzfát és barnaszént lehetne kitermelni, amelyel legalább Alsószalamegye szükségletét fedezni lehetne — meg télen is, amelyek nélkülözéseit csak úgy hátrahajthatjuk, ha a munkát ezirányban mielőbb megkezdjük. Schless István elvtársjokot foglalkozott a barnaszénletelek felkutatásával. Az utóbbi időben hetekig járt faluról falura, vele volt Dilly Móríc főbányatanácsos is, akivel együtt — a lehetőség szerint — megállapították az Alsószalamegyében fekvő barnaszénletelek nagyságát és használhatóságát. Nagy segítségükre volt ebben egy D Stun nevű bécsi geológus 1880-ból származó munkája, amelyet — saját megfigyeléseikkel kibővíve — néhány nappal ezelőtt fel is terjesztettek a szociális termelési népbiztosok bányászati osztályához további intézkedése végett. E alkalomból Schless elvtárs munkatársunk előtt a következőket mondta:

— Alsószalamegyében. Nagykanizsától északkeletre és nyugatra cherúdi dombvidéken — Kiskomarom, Merenye, Bakónak, Pusztá Budafa és Keretye községek határáiban a barnaszén leggyakoribb lelőhelye 15—20 méternyire van a földszint alatt. Az eddig ismert legvastagabb réteg 30—30 centiméter vastag, ami még a legnagyobb szélességben sem volna gazdaságosan kiaknázható. Nincs azonban kizárva, hogy a felső réteg alatt egy második, sőt harmadik réteg is található, mint a közeli Pusztá Budafán. Ezért ajánlatos volna a mélyebb rétegek felkutatására 60—80 méter mély próbafúrásokat végezni. Eddig csak egy aránylag jól felkutatott barnaszénletelep van Alsószalamegyében, amely kedvező fekvésénél fogva és nagy kalóriájú szénénél fogva különösen alkalmas a kiaknázásra. Ez Pusztá Budafa. D. Stun geológus már 1880-ban megállapította, hogy ott 30 szénréteg van egymás alatt, amelyek közül a legvastagabb 148 centiméter. A legalsó réteg vastagságát már nem lehetett megállapítani, mert a bányát az előző víz elborította. Keretye határában szintén furatott D. Stun, ahol egy negyedik szénréteget is talált, amelynek vastagsága 4—5 méterre tehető.

Az alsószalamegyében található barnaszén 2000—2000 hőegységű, tehát igen jó minőségű likuit. Megállapítható az is, hogy az alsószalamegyei barnaszén kém. és arzenmentes, ami csak fokozza használhatóságát. Véleményem szerint a már óriási szélességben ajánlatos volna egy reménytárna furása egy Pusztá Budafán, mint Keretyén, annál is inkább, mert mindkettő közelében munkás is, bányafa is bőven akad. A furások jó eredménye esetén a bányák nagysejten kiaknázható lenné, mert az ajánlott reménytárna kijárata minihossza 8 kilométerre fekszik a Csömödér és Kányavár közt húzódó keskenyvágyú iparvasúttól.

Az alsószalamegyei lakosságának szociális termelési népbiztosok, amelynek már megtörtént előterjesztését, amelyre kezdi és a proletariatus épdekben dolgozni akaró szakembereket küld ki

a közeljövőben, egy Alsószalamegye barnaszénleteleiből a télen már napi 3-4 vagon szén volna kitermelhető. Ez a meg eddig felkutatott letelepekből nyerhető szén elég volna Nagykanizsa, Keszthely és Zalaegerszeg világítására. Még csak azt kívánom megjegyezni, hogy a csapji és budafai bányákban található szént Bécsben megvizsgáltattam és megállapítottam, hogy a barnaszénnek használható, a kazánokat nem kell átállítani.

Schless elvtárs nyilatkozatából megállapítható, hogy Alsószalamegye földje olyan mennyiségű tüzelőanyagot rejt magában, amelyből legalább is megérné a kiaknázását teljesen fedezhető. Megyénk szénbányáinak kiaknázásával tehát a teleni és salgótarjáni szénbányák legalább is egy megye szénellátásától mentesülnének: olyan tény ez, amelylyel számolni kell a szociális termelési népbiztosoknak.

Július 21. — Kanizsán.

A proletariatus nagy napját, amelyet Európa minden részén forradalmi lendülettel ülték meg a dolgozók tömegei, Nagykanizsán is megünnepelték. A városokba előtt az első időjárás ellenére is már este 8 óra tájban ezrelével gyűltek össze Nagykanizsa dolgozói. Kivonult a helyőrség is: a felfegyverzett proletariatus. Fél 9 óra volt már, amikor az Internacionálé hängjál után Snell elvtárs megnyitotta az ünneplő népgyűlést.

Kazimir Károly budapesti megbízott elvtárs mondott, ezután nagyszabású beszédet, amelyet a tömeg megújuló tetszésnyilvánítása kísért. Rámutatott a burzsoázia kigérelésére, hogy már az első forradalom vívmányait letörje. Fel akarták támasztani az imperialista diktatúrát egy más formában, amelyben nem egy henyé király, hanem sok új agy koronás henyé dirigálták volna a népet. A magyar proletariatus akkor megértette, hogy lejárt a szocialpatriotizmus ideje és hogy rá kell lépni a cselekvő osztályarc utjára Kemény küzdelemmel küzd most a magyar proletariatus, hogy ebből a bűzhűdött, ronda világából megcsinálják a proletariatus szabad világot. De amikor a burzsoázia látta, hogy a proletariatus rálépett a harc utjára, akkor aknamunkába kezdett és ajja rágalakkal kishitűséget akart támasztani sorainkban. A világ burzsoázia szintén működésbe kezdett, úgy, hogy ma már nemzetközi kapitalizmus és burzsoázia ellen kell küzdenünk, akik újból be akarják terelni a proletariatusot a rabigába és új világ-mészárszéket akarnak felállítani. — Mi ezt tudjuk, de tudjuk azt is, hogy csak a proletariatus kiutafán át vezet az út a szocializmushoz: a világhorradalom az útja a világ felszabadításának. És hiába fogott össze a nemzetközi burzsoázia, mégis megmozdul egész Európa proletariatusa, rálépett a forradalmi útra, mindentűt feláldozták a III. Internacionáléhoz és lefogják rázni a dolgozótanak uralmát a maguk nyakáról. A mai nap a proletariatus történetében aranylápként fog tűndükkölni. Ma Európa minden műhelyében megállt a munka. Európa proletariatusa termelnek profitot egy henyének sem. És a proletariatuszolidaritás háttára, reszkeszen Európa burzsoázia. Nemismerünk kimeletet és ki

gyelmet. Vissza fogjuk íratni az évezredek kecskeségét. Ezen a történelmi napon jussunk annak öntudatára, hogy a magyar proletáriátus vilte bele a világproletáráiba a forradalmi eszellemet. Julius 21 a magyar proletáriátus nagy sikere. A burzsoa termelés az ötéves háborúban felbomlott, a burzsoa — dog, melybe bele kell rugni. Új emberek kellenek ide, akik telve vannak a szocialista igazságoktól, akik megtudják az új világot teremteni, akik tudják, hogy a mai nap a III. Internacionle születésének napja. A mai nap az, amelyen az egész világ proletáriátusa először mutatja meg, hogy cselekedni akar. A világforradalom a mai nappal megkezdte dűbörgését. Mi tudjuk azt, hogy az egész világon mindenütt ninsteleenség van. Tudjuk, hogy a kapitalizmus a háborúban mindenünket kipusztított, de kipusztította a saját javait is. Úgy van ez Párisban, épügy mint Londonban. Azért szörnek meg a kommunisták, szervezettek, hogy új alapokra rakassák a termelést. És új süttető ellenforradalmárokat kell jölk a mit hoz felétek nyugatról a szél, érzitek-e, hogy már születik a proletár világ és most kezdik kovacsolni a dolgozók világának alapépítményét. Most születik a III. Internacionle, amely az egész világ proletáriáját egyesíti, hogy az egész világ kapitalizmusával felvegye az élet-halál harcot. És a világforradalom nem marad meg ez egy napos világsztrájknál; tovább fog lendülni, mert az eszmét megölni, kipusztítani nem lehet. Amíg ez a nagy harc folyik, amely csak átmenet, addig is tudja meg minden burzsoa és minden kételkedő, hogy nem akarunk mást, csak a békés fejlődést, haladást. Mi azért harcolunk, küzdünk, szenvedünk, mert élni akarunk és ki akarjuk venni részünket az élet minden szépségéből. De amikor a kommunizmus kísérlete járja be egész Európát, akkor nem tőrjök, hogy felvehesse fejét az anarchia. Ha letudtuk törni a királyságot; ha le tudtuk magunkról rázni az oligarchiák uralmát, meg tesszük ezt a süttető burzsoáziával is. Amikor az egész világ szive összedobban a proletárszolidaritásban, akkor nekünk egyenesen kell előremennünk a forradalom után. A mai napon fogadalmat kell tennünk a magyar tanácsköztársaság harcos katonáinak, hogy úgy fogunk dolgozni, hogy azokat a szélhámosokat, akik köcsögök-furakodtak, lehetetlenné tesszük, hogy kiirtják a mélyhíntöket és továbbra is magasan lengetik a vörös lobogót, amely alatt valóra fog válni a marxi mondás: Világ proletáriái egyesüljtek! Eszkedjtek, hogy harcolni fogtok, hogy kitartható a végsőkig!

Egyetértő felkiáltásban tört az összegyűlt proletártömeg: **Eszkedjünk!**

Sneff elvtárs mondott ezután záróbeszédet. Az egész világ proletáriátusának rabszolgáinak, csőrümpöinek... Olyan nagy esemény a mai nap, amilyent a világ proletáriái nem értek meg soha. És ha a világ forradalom pillanatnyilag nem is fog kitörni, ne essetek kétségbe; a mai nap az, amely jelzi azt, hogy nemokára megérk az a gyümölcs, amely megszünteti a dolgozók rabszolgatartását.

Az Internacionle ismételt elénkélése után az ünneplő tömeg lelkes hangulatban osztott szót.

Károlyi a közlő szöveggel és közzel sürögösen...
 utca 68 szám alatt.

HIREK.

NAP TÁR,
 A nap két 4 óra 20 perces, nyugszik 7 óra 51 perces.
 A hold két este 10 óra 04 perceskor, nyugszik d. a. 10 óra 19 perceskor.

1919. július 21.

Az egész világnak dolgozó népe ma letette a teremő szerszámot, Félelmes, szent, nagy (gyűverrel küzdve Szatrájkol, volünk van, mellyen állott

Milíioi torok kiállta ma, éjlen: Milíioi testvér nyujta felénk jobbát Testvért keresve, testvért ölelve, Hogy összetörje régi rabságát.

Ma lánggal ég ez a világ, Pirosló láng csapód fel az ég. Csoda történt, kit ellenségnek Mondtak, ma egymást öleli kobeikére.

Az öbrödő nép lábai alatt Dobban a föld, élet halál ura, (I) terem, épít, de halált szotogta Halálos csapást mér a bűnös multra.

Ime itt van a szent nagy igazság, Agyu, gyilkos, sok új bílanság, Biro' előtt van, s ma itélkezünk S az ítélet — egyetértésünk.

Csak kitarás, lám ma int felénk Egy szebb jövőnek vörös hajnala. Az ígélet föld ma közelebb van Fölkötünk ragrog jövő csillaga.

Mi belelünk az ígélet földjére Sok milliónyi az egész világ; Nekünk hullott erie könnye, vére Munka lesz a jövő, a boldogság.

Szent szolidaritás, testvériség A világszabadság éjlen! Éjlen! Győzni fogunk, ha egyet akarunk, Keletől nyugatig, északon, délen.

Krajcsics László.

A kerületi Népgazdasági Tanácsok megalakítása. Kaposvárról jelentik: A forradalmi kormányzótanács megbízásából szombaton délután Kaposvárra érkeztek **Hamburger** Jenő és **Rákosi** Mátyás népbiztos elvtársak, hogy ott megalakítsák a kerületi Népgazdasági Tanácsot. **Hamburger** elvtárs kijelentette, hogy a Népgazdasági Tanács megbízásából Rákosi elvtársal együtt az egész országot beutazza, hogy a kerületi Népgazdasági Tanácsokat az egész országban felállítsák. — Valószínű, hogy **Hamburger** és **Rákosi** elvtársak ugyanezen okból a legközelebbi napokban egykanyasára érkeznek.

A kanizsai footballcsapatok vasárnapi veresége. A kanizsai sport fejlődésének első neki lendülése után sokak közt elkedvetlenedést fog szülni footballcsapataink vasárnapi veresége. A NTE csapatát Székesfehérváron a SzDV csapata 1:4 arányban, a kanizsai VAC-ot pedig idehaza 0:5 arányban verte meg a keshelyi MTK. Sok okát lehet felhozni e balsikernek, amelyek azonban csak mielőttünk enyhítek a vereségeket; a tényen nem sokat változtattak. Eszerint a baj okát önmagunkban is keresnünk kell. Tény az, hogy a jó footballcsapat szervezéséhez nem elég játékosokat toborozni: azokat ki is kell képezni, sőt, tréning nélkül a jó játékos is leromlik. Aztán meg: nem sok-e a kicsi Nagykanizsának két footballcsapat? Nem volna-e helyesebb a kanizsai erőiklyen szétforgácsol-

lást helyett egy, de igazán erős csapattal képviselni Kanizsát? Ha a vereségekből okulni fog a sportvezetés, akkor örülhet a vasárnapi eseményeknek minden sportbarát. A NTE székesfehérvári szerepléséről holnapi számunk számol be.

Megállapították a szabómunkabéreket. A Kerületi Ipari Termelési Tanács Intézőbizottsága a szabómunkások szakcsoportjával folytatott tárgyalások eredményeképpen tegnap állapította meg a szabómunkások és munkások részére a mesterek által fizetendő legmagasabb munkabéreket. A mesterek nemtörődömségére jellemző, hogy dacára a meghívásnak a tanácskozáson nem jelentek meg s így a munkabéreket az ő meghatalásuk nélkül állapította meg a Kerületi Ipari Termelési Tanács. Munkatejesítményük arányában a férfi szabómunkásokat 3, a szabómunkásokat pedig 7 osztályba sorozták s minden osztály részére megállapították az órabér maximumokat. A munkahelyen kívül dolgozó munkások és munkások részére szintén megállapították a követelhető legnagyobb munkabért. A szabómestereket aszerint, hogy nyitott műhelyük van-e, segédekkel dolgoznak, elsőrendű munkát produkálnak, — szintén három osztályba sorozta a K. I. T. T. I. B. és az ezek által a közönségtől követelhető munkadíjakat a következőkben állapította meg:

	I. osztály	II. osztály	III. osztály
Sakko öltöny	450 K	400 K	350 K
zsakett	500	450	400
szmoking	600	450	400
felöltő	300	270	240
tejjakabát	450	400	350
frakk	700	650	—
nadrág	100	80	80
pellény	100	90	80

A megállapított munkabérek és munkadíjak tegnap hatályba léptek életbe.

A gyorssírás és gépirás anélkül, hogy megnyílt, jelentkezi lehet 3-7 igi...
 11. l. 5.) Ugyanott helyesírás... gépirás tanítás a felnőtteknek és gyermekeknek.

Fogorvosírendelés. Dr. **Kahán** Imre fogorvos szabadságáról hazatérte, rendelését (Zrinyi Miklós-utca 40. szám alatt) ismét megkezdte.

Mindazon elvtársak akik a nagykanizsai Színház Testvérszövetésébe belépni óhajtottak, ma kedden, azaz 22-én délután 5 órakor a Kereskedelmi Alkalmosítottak helyiségében fontos megbeszélés végett gyűlekezzenek.

Pártügyek.

Ily munkások művészetgyőre kijelölt szereplők ma este 8 órakor jelennek meg a hivatalos helyiségben.

A magánalkalmazottak blokka (Keresk. alk. Magán- ipari, pénzügyi és biztosítási tisztviselők) értesíti a hozzátartozó szakszervezetek volt és jelenlegi elnökeit, alelnökeit és titkárait, hogy folyó hó 23-án délután 8 órakor a Casino földszinti helyiségében rendkívüli gyűlést tart, amelyen az említett felelősség terhe mellett megbeszélni tartoznak.

Audler Béla, Fleisch József.
A népzenezők szövetsége f. hó 2-én, kedden délután 3 órai kezdettel rendkívüli közgyűlést tart. **Vezetőség.**

Tíz éves leányka mellé kerestek jobb...
 Cím a kiadóhivatalban.

Szigoru rendelet! Figyelmeztetünk mindenkit, kereskedőt, vendéglőst, fodrász, cipész, szabó és egyéb iparosokat, fuvarost, orvost, gyógyszerészt, az összes placi árusokat, élelmiszer kereskedőket, termelőket,

hogyan aki más pénzzel fizet, más pénzt elfogad, vagy követel, mint a megengedett és forgalomban levő Tanácskormány pénze rögtönítelő bíróság elé állíttatik! Csak fehérpénz érvényes! — Vármegyei Intézőbizottság.

A tanácsköztársaság pénzügyi gazdálkodásának ellenőrzése.

A Nép gazdasági Tanács IV. pénzügyi főosztálya a tanácsköztársaság egész pénzügyi gazdálkodását összpontosítani, áttekinteni és rendszeresen ellenőrizni kívánja. E célból a szoroson vett állami kiadásokon és bevételeken kívül elsősorban a szocializált üzemek és egyéb közintézmények működésének pénzügyi eredményéről szóló adatok feldolgozását és nyilvántartását tűzte ki feladatául.

Az 1919. évi május 27-én kelt 4387. N. B. számú körtáviratával felhívta az összes ellenőrzés alatt álló pénzügyintézeteket, hogy a szocializált vállalatok folyószámláinak havi kivonatát 1919. március 21-től május hó 31-ig terjedő időre vonatkozólag a IV. főosztálynak küldjék meg. E munkálatok folytatásaképpen a népgazdasági tanács IV. főosztálya 1919. évi július 5-én kelt 6593 N. B. számú rendeletével arra hívta fel a pénzügyintézeteket, hogy a szükséges adatokat most már 1919. évi június hóra vonatkozólag állítsák össze és terjessék be.

A körrendeletre egy kimutatás mintája is csatolva van, mely az összeállítást megkönnyíti és abba egyöntetűséget hoz be, mégis a körrendelet kiegészítésétől még a következőket közöljük:

Azok az intézetek, amelyek az 1919. évi május 27-én kelt 4387. N. B. számú távirati rendeletet nem kapták meg, (mert a közlekedés szünetelt, vagy az intézet ellenőrzés alatt még nem állott stb.) ezútal két kimutatást küldjenek, egyet 1919. III./21-től V/31-ig terjedő időre és egyet 1919. június hóra.

1919. évi július hó 5-én kelt 6593. N. B. számú körrendelet szerinti a kimutatásba nemcsak a szocializált ipari és mezőgazdasági üzemek, hanem a kimutatásban III., IV. és V. csoport alatt felsorolt közintézmények folyószámlái is felveendőek. Amely intézmény tehát 1919. március 21-től május hó 31-ig kimutatásba ezeket a folyószámla tulajdonosokat nem vette be, ezekről pótlólag küld kimutatást, vagyis szintén két kimutatást terjeszt elő. 1919. március 21-től május 31-ig adatok feldolgozására 1919. június kimutatás mintája felhasználható, az időpont megfelelő kiigazításával.

Az elkészített kimutatások a Nép gazdasági Tanács IV. pénzügyi főosztálya VII. szakosztályához küldendőek, még pedig a bu-

dapesti intézetek legcélszerűbben küldendő útján; a kimutatásból netán még szükséges példányszámok ugyanott átvethetők. (Vár. Pénzügyi Népbizottság új épület I. em. 48. ajtó.)

Ha az ellenforradalom győzne...

A Humanité július 9-iki száma Dragomiroff orosz tábornok nyilatkozatát közli, amely ellentétben a szeptemberi ellenforradalmi kormány hipokrita áldemokráciájával, egész leplezetlenül feltárja az ellenforradalom igazi céljait. A nyilatkozat így szól:

— Csakis a fegyverek állapítják meg Oroszország jövőbeni sorsát. Amikor az önkéntes hadsereg győzelmesen bevonul majd Moszkvába, ott fogják megállapítani az országban az országpolitikai életének új szervezésére. De már most bátran kijelenthetjük, hogy katonai diktatúrát tartunk szükségesnek. Addig fog ez tartani, amíg szükség lesz rá. Egy évig, két évig, három évig, ha szükséges. Hogy a diktátort Denikinek, Kolcaaknak, vagy másnak hívják, nem fontos.

A fő, hogy vaszkézzel rendezzék és hogy medtudja hajlítani az országot. A diktátor oly rendszabályokat fog életbe léptetni, amelyeket éppen szükségesnek lát. Felfogja állítani a kivételes törvényeket. Oroszországban más hangoznak, mint az üvénék; nem szabad hallatnia. Később, amikor a nyugalom helyreállt, a diktátor távozni fog. Át fogja adni a helyét egy új felszabadító cárnak, akit még nem ismernek ugyan, de aki könnyű szerrel fog majd népszerűsége tenni azáltal, hogy a nemzet bilincseit kisse meglazítja. Még hosszú ideig nem lesz szükség az alkotmányozó nemzetgyűlésre. Minthogy lehetlenség egyszerűen visszatérni az autokrata rezsimhez, oly tanácsadó testület egybehívására van szükség, mely a nemesség, papság és a bürokrácia vezető embereiből és a Zemsztvo képviselőiből állana. E testület az uralkodó támasza lenne, egyúttal pedig közvetítő az uralkodó és a nép közt. Ez nem jelenti azt, hogy sokkal később ne lehetne alakítani a cár körül egy olyan gyűlést, melynek határozatai törvényerővel bírnának. Szükséges Oroszország abszolút centralizálása. Longyeforság lehet független állam, de sem Ukrajna, sem Finnország nem gondolhatnak arra, hogy Oroszországtól különváljanak. Finnország birótlása Pétervár biztonsága érdekében szükséges. Ami Ukrajnát illeti, ennek nemzeti

aspirációi minden alapot nélkülöznek. A földrajz viszonyai, minthogy különválásra vezet. Fontos, hogy Nagybrószország ne különbözzen lényegesen a régi Oroszországtól, és hogy a forradalom tapasztalatai csupán figyelmeztetésül szolgáljanak a régi rezsim hibáinak elkerülése érdekében.

Ime így festi meg Oroszország jövőjét Dragomiroff tábornok, aki Denikin tábornoknak párisi hivatalos képviselője. Ez lesz a proletárság sorsa, ha győz az ellenforradalom. Semmi okunk sincs annak feltételezésére, hogy ránk más jövő várna. A szeptemberi alkotmány Dragomiroffjai nemzeti és demokratikus jelszavakat hangoztatnak, de bizonyos, hogy ezek mögött az orosz Dragomiroff szándékai rejtőznek.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejtetetlen gyermekünk, illetve testvérünk elhunyt alkalmával lájdmunkát jöleső részvéttükkel enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Nagykanizsa, 1919. július 23.

Sommer Ferenc és családja

Butort adok lejárásáért.

Cím Szemere-u. 4/b.

958—1019. szám.

Hirdetmény.

TÁRGY: **Toborzás.**

Az alsózármegyei vörösparancsnokság vörös-ököket toboroz. Toborzásra jelentkezhet minden 20—42 éves egyén, ki a vörös hadsereg sorozó bizottságai által beigazoltan alkalmatlannak osztályoztatott.

A belépő vörösőr a következő juttatásokat kapja:

Napi zsold	15 kor.
Elkezési pénz napi	15
Ruhakopátási pótdíj napi	2
Elálltalan családtagok után (kezes-keptelen szülők is) családi pótdíj havi	100
Nős vörösőrök lakbérére	50

Jelentkezés ideje mindennap délutól 9—11 óráig a vármegyei parancsnokság toborzó osztályában (volt 20-as iktánya).

Garab Gyula
vármegyei parancsnok.

ZALAI NÉPAKARAT

Bejelentés az elnökségről
Nagykanizsa, Szigor utca 4. szám
Bejelentés az elnökségről
Telefonosza 78. Nyomda 111.

A SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA MUNKÁSOK PÁRTJÁNAK
ALSÓZALAMEGYEI REGGELI HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Egyszeri ár 30— korona
Fél évre 45— korona
Három évre 75— korona
Évi háromszor 75— korona

Szénkrízis az egész világon.

A magyar Tanácsköztársaság legjobbjait az antant kis szövetségesei megszállva tartják. A petrozsényvidéki bányákból a román bojárok száma szállítják el a magyar proletárok által termelt szenet, a pécsi szénmagyar bányaterületre a jugoszlávok tették rá a kezüket. A behozatal teljesen megszűnt, pedig Magyarország mindig importált, különösen jöminőséggel kiegészítendő szenet Karwin vidékeről és porosz Sziléziából. A szigorú blokád miatt azonban még akkor sem jöhetne hozzánk külföldi szén, ha a csehek például hajlanak szént szállítani. Ez a blokád szigorú és ez ellen egy szava sincs sem az osztrák, sem a német kapitalizmusnak, mely nem győzte hangoztatni, míg maga is blokád alatt volt, hogy nincs ennél vértízesebb igazságtalanság, mert miatta az aggok, nők, gyermekek is éheznek, láznak. Hja a proletárgyermekek, az más.

Magyarország szénhelyzete tehát igen súlyos. Az európai szénhelyzet azonban nemcsak súlyos, hanem *katasztrofális is*. A cseh bányák nem tudják enélni a termelést, a német Ruhr-vidék bányamunkás proletariátusa örökös sztrajkkal kénytelen gazdasági és politikai jogait kiharcolni, úgy, hogy a termelés tendenciája állandóan csökken. A szénben dús Anglia exportáló képessége szintén van a szénben. Az antant tehát egyrészt blokádolja azokat, akiket ellenségeinek bélyegez, másrészt azonban jóbarátain: az engedelmis kapitalista-patrióta államokon, a szervilis jó fiukon sem tud segíteni.

Szovjetmagyarországnak nem ad semmiféle árut az antant, a szomszéd Ausztriát ellenben elárasszja jóindulata fölött *igéreteiben* kitéjezt tengerével, s míg mi valahogy, ha nehezen, ha kinnal, ha óriási áldozatok árán is, de megállunk a magunk lábán, a *dédelgetett Ausztria egész gazdasági létét összeomlással fenyegeti a katasztrofális szénhelyzet*. Bécs kénytelen volt a szénhiány miatt a zárórát jelentékenyen korábbra tenni. A bécsi községi tanács elhatározta, hogy magánfelek számára — kivéve a kórházakat és az élelmiszer üzleteket — *beszünteti a villamos szolgáltatást*, mert máskülönbben nem tudná tartatani az elektromos üzemet. A villamos vasuti közlekedéseket Bécsben csak a legcsekélyebb mértékben fogják tartatani.

A híres császárváros tehát elsötétül, a villamoserőre berendezett gyárak, műhelyek megállanak, a világváros urai az eldugott falvak életmódjához

kénytelenek visszatérni s mindez nem holmi kommunista destruktív hatása alatt történik, hanem a kapitalizmus áldott föltyén. Az antant a kommunizmusban nem hajlandó egyebet látni, mint a nyomorúság és a munkapiac dezorganizációját. De ha ez igazi meggyőződés, akkor minden áron meg kellene akadályozni a dezorganizáció bekövetkezését a kapitalista államokban. Márpkdig a modern termelői organizáció szén híján halálra van ítélve. S az osztrák kapitalista rendnek ezt a halálos vergődését nyugodtan nézik. A cseh szénbányák urainak szíve nem esik meg az osztrák kapitalista testvéreinek baján. Ezek az osztrák testvérek tudniillik még nem eléggé fizetéképsek. A csehek nem adnak szenet Magyarországnak, de ilye akkor sem adnának, ha kapitalista volna. Az antant Párisban állítólag hetek

óta azon tanácskozik, hogy lehetne megszüntetni a magyarországi kommunizmust és közben láthatóan hozzájárul az osztrák kapitalizmus gyöngye életerejének kioltásához.

Nyilvánvaló, hogy olyan krízissel áll szemben a világkapitalizmus, melynek megoldása felülmúlja erejét. E krízis legszembetűnőbb kifejezője az általános szénválság. E válság hatása alól Magyarország sem menekül és Magyarországnak a körülötte történő eseményekből le kell vonnia azt a tanulságot, hogy *semmiféle idegen segítség, legkevésbé az idegen kapitalizmus jóindulata ezen a válságon át nem vezetheti*, hanem csakis a saját erejének végső megfeszítése: *a fokozott termelés, munkafegyelem*, a rendezett szocialista produkciónak ezek az elengedhetetlen feltételei.

Vörös Hadseregünk Tokajtól Csongrádig több ponton átkelt a Tiszán.

Üldözzük a románokat. — Nagy mennyiségű hadianyag és számos fogoly a zsákmány. — Érvényt szerzünk Clemenceau jegyzékének.

Budapest, július 22. A Magyar Távirati Iroda jelenül július 22-én hivatalosan:

A füzantull terület birtokbavére végen, amelyet részünkre a békekonzferencia elnökének június 13-án kell legyzéke megjelöli csapataink folyó hó 20-ikán hajnalban a Tiszát több ponton átlépték. Minthogy a románok az antant hatalmak garanciáinak ellenére ellendállást kíséreltek meg, a hatalmak parancsának érvényi szerzendő,

megállapították és Tokajtól Csongrádig a Tisza keleti partján eredményesen üldözzük a románokat. Győzelmesen harcoló csapataink nagy mennyiségű hadianyagot, löveget és géppuskát zsákmányoltak és számos foglyot ejtettek.

Különösen dicseiret érdemelnek a kiváló 9-ik munkásrezred, a tiszántúli 101. és 55. számú győlövezredék, valamint a 102. és 103. számú "arkászok" és replillik pompás összműködése, amely lehetővé tette, hogy a folyón való átkelés kevés veszteséggel történehesék meg.

Hadseregparancsnokság.

Budapest, július 22. A Magyar Távirati Iroda jelenül: Kun Béla, a magyar tanácsköztársaság külügyl népbiztosa ma a következő táviratot Intézie Clemenceauhoz:

— Az antant akarata ellenére való román támadó viselkedéssel szemben kénytelenek voltunk a Tiszán átkelni és igyekezni az antant akaratának a románokkal szemben érvényi szereznl.

Kun Béla.

Megállapították Magyarország nyugati határait.

Állapították a német-osztrák békeszerződést. — Sopron és a Fertő-tó az osztrákoké.

Saint-Germain, július 22. Beleste a békekonzferencia titkára ma adta át a német-osztrák békeszerződés szövegét a német-osztrák békekonzferencia tagjainak. A békeszerződés mellé egy memorandumot mellékeltek, amely szakszordom sorolja fel a módosított cikkelyeket. A békeszerződés lényegesebb rendelkezéseit a következők: A jóvátétel összegét jóvátételi bizottság fogja megállapítani. Az összegből mindenekelőtt a megszálló csapatok költségeit, azután azon élelmiszerek és nyersanyagok nyerneke fedezetet, melynek behozatalt a szövetség nagy hatalmak megengedik. Egyelőre 1000 drb. fejtő tohonot, 2000 drb. úszót, száz bicikl, 1000 csorjút, 2000

igásmarhát, 2000 ígáslóvat, 1000 bikát, 1000 anyakancát kell szállítani, melyet Olaszország, Szerbia, Románia kört felosztanak. A békeszerződésből származó kötelezettségek biztosítására az állam tulajdona és az állami bevételek első helyű jelzálogot alkotnak. Az államadósságot felosztyák amaz államok között, melyek a monarchia területét átvessék. Amelyek államok bizottsága fog meggyőzést létesíteni mindazokról a pénzügyi kérdésekről, melyek a monarchia feloldarabolása és az állam adósságának és a pénzügynek a béke szerződésben rendelt újjászervezése következtében előállanak. Két hónapon belül az Ausztria örökösé lépett államok tartoznak a

területükön levő bankjegyeket lebélyegezni és tizenkét hónapban belül saját pénzükre becsaparlani. Az osztrák-magyar bankot azonnal likvidálni kell. Mindegyik állam megtartja a területén levő váltópénzt.

A békeszerződésnek a forgalomról szóló pontjában szerepel a Duna és a Morva nemzetközivé telele, valamint

a cseh-szlovák korridor, amelynek egyik vonala Sopronon, tehát német-osztrák területen keresztül vezet Prágerhozba

A területi rendelkezések nagyjában a következők: Karinthia soráról népszavazás fog dönteni.

Nyugatmagyarország német területeit lényegesen Német-Auszria kapja meg javaslatai értelmében. Az új határon kívül esik (Német-Ausztriához nem tartozik) a Fertődétől keletre a 115. számú magaslati ponttól kezdve északnak Mosonmagyaróvár, Hegyesfalom, Jehát az egész Pozsony—Torna között húzódó vasútvonal, ellenben belül esik a határon (Német-Ausztriához tartozik) Feltórony, Siklósfalva, Kaposvány.

A szerződés katonai feltételei Német-Ausztriát is kötelezik az általános szolgálati kötelezettség megszüntetésére, mint Németországot és önkéntes jelentkezés alapján megszervezendő állandó hadsereg megalakítására, amelynek legnagyobb létszáma harmincezer ember lehet, a tisztekkel és gazdasági személyzettel együtt. A tisztek száma legfeljebb ezeröttszáz lehet, az altiszteké kétezer. A szolgálati idő a tiszteknek legalább öt esztendő, altiszteknek tizenkét esztendő. A német-osztrák hadseregnek az említett mérőkre vonatkozóan a szerződés aláírásától számított három hónap alatt végre kell hajtani. Ezen idő alatt kell kiszolgáltatni minden felesleges hadianyagot és a hadianyagok gyártását egyetlen állami gyárra kell korlátozni.

Saint-Germaine, július 22. Nyugatmagyarország németlaka vidékének legnagyobb részét Német-Ausztriának ítélték oda, így Sopront és Fertődét Német-Ausztria kapja, ellenben nem kapja meg Közéget, Szentgothárdot, Szombathelyt, a Pozsony—Tornai vasútát, Mosont és Magyaróvárt.

Saint-Germaine július 22. Az osztrák békeszerződést valamennyi politikai irányhoz tartozó lap kedvezőtlenül ítéli meg. „Az Echo de Paris” szerint abban az esetben, ha az antant-szövetség megajánl, Németország kiküldi az ellenőrzés alá és a kis szláv államokat nem lehet eléggé megvédeni, akkor Bécs nem állhat ellen többé Berlin vonzóerejének. A „Figaro” így ír: „Hogyan lehet az osztrák kérdést megoldani, amíg Kun Bécs, mint Lenin előzőse a cseh-szlovákokat és románokat fenyegeti. Nyilvánvaló, hogy ez a konferencia legérzékenyebb pontja. Az igazi békének az elengedhetetlen feltétele teljes megújítása a legfőbb feltétel. — A „Le Journal” szerint nem békéről, hanem likvidálásról van szó. A „Seglio” cikkírója ezt mondja: Barmilyen nagy és jogos is panaszuk ama nemzet ellen, melynek fővárosa a világháború tűzhelye volt, mégsem tartjuk okos poltlukának, ha a fiatal demokráciát arra kényszerítik, hogy menekülését a bolsevizmusban vagy a Németországgal való egyesülésben keresse.

A „Temps” írja: A kétség monarchia pénzügyi likvidálása tele van kelepővel. Hogyan fogja

a megkisebbedett osztrák köztársaság az örökös adósságot kifizetheti? Mi ezt lehetetlennek tartjuk.

JULIUS 21.

Koppenhága, július 22. Krisztiániában hétfőn kitört az általános sztrájk. A vasúti forgalom megszűnt, az üzletek zárva voltak, és a gőzöskék nem indultak el a kikötőkből. A munkásság követelte a diplomáciai összeköttetés felvételét a szovjetkormányokkal.

az általános választójogot, a katonatanácsok elismerését és a legfontosabb iparágak szocializálását.

Innsbruck, július 22. Bővenben és Meránban 18 óras sztrájk volt az erőszakos béke-ellen. Trientben is állott a sztrájk.

Laibach, július 22. Ma délelőtt a szocialdemokraták nyilvános gyűlést tartottak, amelynek lefolyása után a gyűlés résztvevői vörös zászlók alatt felvonultak a kormány épülete elé. Egy küldetés a miniszterelnöknek emlékiratot nyújtott át. A szocialdemokraták követeléseit közt van az is, hogy a szerb horvát-szlovén királyság ne avakozzék be az orosz és magyar tanácsköztársaság belügyeibe.

Berlin, július 22. A Berliner Tageblatt jelenlegi Tognap éjszaka továbbdélés tanácsát császári palota közelében. A tőzsdé felől tüntető menet közeledett piros lobogókkal a palota parkjához, hogy az Unterdelinden ro és a brandenburgi kapuhoz eljusson. Minthogy az utcákat a katonaság elzárta, a menet megakadt. A katonaság felszólította a tüntetőket az eloszlásra. A tüntetők nem engedelmessé váltak. Erre a katonaság lövéddözni kezdett. A tömeg szétszaladt. Egyes lövések később is hallatszottak. A „Vossische Zeitung” szerint a kora délutáni órákban 6000 független szocialista végigvonult az Unterdelindenon. A katonaság elzárta a Wilhelmstrassét és táblát tett ki ezen felirattal: „Aki tovább megyen, agyon lövük.” A tüntetők egy része visszavonult a brandenburgi kapun, a többi visszaszorították.

Németország felvevél a gazdasági összeköttetést a szovjet államsokkal

Berlin, július 22. Bernsdorff gróf, volt washingtoni német nagykövét, aki később a Scheidtmann kormány alatt a külügyi hivatal békeelőkövető osztagját vezette, most pedig a római német nagykövét állásra nem jelölve, a demokraták partizánülésén tartott politikai beszédében a következőket mondotta:

— Magától értetődleg készen kell lennünk, hogy Oroszországgal és Magyarországgal gazdasági összeköttetésbe lépjünk. Mindkét esetben azonban követelnünk kell, hogy ezen országok jelenlegi kormányai belviszonyaikba bele ne avakozzanak.

Cseh kormányválság

Mährisch-Osztat, július 22. A cseh-szlovák sajtóteroda jelenleg:

A cseh-szlovák kabinet elhalasztotta, hogy ma beadja lemondását.

Felfüggesztették a szesztilalmat.

Budapest, július 22. A Népgazdasági Tanács a hivatalos lap szerdai számában rendeletet ad ki, amelyben bizonyos korlátozások mellett a dolgozók részére megengedi a napi fél liter bor kiszolgáltatását. A 8 százalékos bor literjének ára 10 korona, a 8 százalékos fehérré pedig 12 korona lesz.

HIREK.

1919.	NAPTAR.
Július	A nap két 4 óra 25 perc kor, nyugazik 7 óra 4 per kor
23	A hold két d. e. l. óra 21 perckor, nyugazik d. u. j. 23 perckor.
Szerda	

Az áru fuvarozási szervezet országos kiépítése.

Az áru fuvarozási szervezet országos kiépítése tárgyában a következő leltégyallást nyertük:

— A Népgazdasági Tanács illetékes főosztályának közüli áru fuvarozási és szállítmányozási ügyosztálya az oldja rendelt központosított szállítmányozási és áru fuvarozási üzem országos kiépítését tette ki egyik legközelebbi programjává. Az üzem működését ezidél meg csak Budapest Újpest és Rákospalota területére terjesztette ki. Feltelesen szükséges azonban, hogy hasonló üzemek felállításával az ország fontos mezőgazdasági és ipari centrumai is kapcsolatba kerüljenek.

— A vidéki üzemeket a budapesti központi üzem mintájára fogják megszervezni még pedig annak figyelembe vételével, hogy az egyes vidéki városok nem igényelnek nagyobb számú kirendeltségeket. E vidéki kapcsolatok megteremtése végül az üzem ingyi már teljes mértékben meg fog lehetni azoknak a kívánalmaknak, melyeket anyaggyűjtés és anyagelosztás órási munkája szempontjából az üzemmel szemben támasztanak. Rövid idő kérdése már, hogy néhány nagyobb vidéki városban ilyen üzemeket létesítsenek, amelyeknek különösen a cséplés után elszállításra kerülő gabonátömegnek Budapestre történő irányításánál lesz fontos szerepük.

— Ami a budapesti munkást illeti, az üzem körülbelti ezr fogott dolgozik állandóan, de már ma sincs módjában teljesen kielégíteni az igényeket. Hogy tehát a szocializált üzemek fuvarszükségletét az üzem kielégíthesse, intézkedés történt, hogy egyelőre Budapest, Újpest és Rákospalota területén minden fuvarszükséglet, — tehát azokat is, amelyeket az üzem nem vett igénybe, — fuvarozási munkálatok teljesítésére kirendelhesse. A kirendelési indoklatot, a térítések összegét s. b. az üzem fogja megállapítani. A fuvarozási nehézségeknek így módon történő rendezésével sikerülni fog az üzemnek a kispár védelmét is biztosítani — mert amíg egyrészt a szükséges fuvarszükséglet az üzem rendelkezésére állonak, másrészt módjában lesz méltányos eseleken az egy-két fogatú rendelkező klsfuvaros üzemét mentesíteni.

— Az áru fuvarozási nehézségeknk egyik lényeges oka az a körülmény, hogy számos esetben szocializált üzem, intézmények s. b. olyan esetekben is napibéért rendeltek kocsi, amikdön az elvégzendő fuvarozási munka csak igen kis részét venni igénybe a kocsi napi teljesítményének. A központosított szállítmányozási és áru fuvarozási üzem felkéri ennél fogva a hatóságok, a nagyobb szocializált üzemeket s. b. hogy napibéért történő fuvarozással csak abban az esetben rendeljenek kocsikat, ha annyi munka van előkészítve, hogy a kocsi csak a teljes munkaidőn át tudja

lebonyolított. Minden más esetben az illetékes kirendeltséggel kell közvetlen összeköttetésbe lépni, mely után egyestlve fogja a kisebb munkákat lebonyolítani.

— **Az új kenyérliszt és kenyérrák.** A szegzadesági tanács a kenyérliszt árát tudvalevőleg kilogrammként 1 korona 50 fillérben állapította meg. Holnap jelenik meg a rendelet, amely szerint a kenyér ára kilogrammonként egy Budapesten, mint a könyveken egységesen egyforma: 180 fillér lesz. A kenyérnek a kenyérliszt ezidei árához viszonyítva tulajdonképpen kilogrammonként 1 korona 72 fillérbe kellene kerülnie; így tehát egy 12 filléres különbözet áll elő kilogrammonként, amelyet az összeprótariátus könnyebb elláthatása érdekében az állam vállalt magára. Mint ismeretes, már a tisztán is körülbelül 1 milliárd korona ráfizetést váltott az állam, hogy a dolgozók, ellátása minél olcsóbb és akadálytalanabb legyen. A kenyér árának emelttől különbözet újabb ráfizetést jelent a prototárállam részére. A kenyér az ideig minőségileg sokkal jobb lesz a tavalyinál, mert a múlt évben 87 százalékos volt a kiőrles átlaga, az ideig pedig körülbelül 80 százalékos lesz. Az új kenyérliszt és kenyérrákot megállapítható, hogy az ideig jobbminőségű kenyér árának a drágulása a múlt évi árhoz viszonyítva csaknem teljesen elenyésző a tavaly óta előállott óriási munkabéremelkedésekhez és az egyre növekedő termelési költségekhez képest. Így ha 2-2 kilogramm havi lisztadagnak a felét kenyérlisztnak számítjuk, úgy egy szomoly havkenyérlisztellátásánál az ideig mindössze csak 2 korona 75 fillér a többkiadás, amely egy öttagú családnál havonta csak 13 korona 75 fillér többkiadást jelent. Ez az áremelkedés a kenyérnél havonta és fejéknél 4 korona, vagyis öttagú háztartásnál körülbelül 20 korona havonta. Ez a jelentéktelen drágulás távolról sincs tehát arányban a munkabérek és a termelési költségek nagyarányú emelkedésével.

— **Termény-átvevő bizottságok.** Nagykanizsán már javában folyik az aratás és ezzel megkezdik működésüket a termény-átvevő bizottságok is, amelyek a kormányrendelet értelmében lefoglalják a termést. Nagykanizsa város területén hat ilyen bizottság működik. Az I. **átvételi bizottság** hatásköre kiterjed: a Varsdi-utca, Bajcsai-utca, Polgár-utca, Ország-ut a Templom-térig, Homokkomáromi-utca, Szent Rókus-utca, Berok- és Zsigárdi-köz, Órtorony-utca és Tornonyos köz lakóira. A II. **bizottság** az Ország-ut a Templom-térről végig Templom-tér, Szent Flórián-tér, Cigány-utca, Hinyadi-tér, Malomkeri, Rozmaring-utca, Kőrmős-utca, Szeptelneki-utca lakóira. A III. **bizottság** a Pivás, Sziget, Bába, Kisrác, Nagyrác, Alsó-temető, Felső-temető és Jakabkúti-utca lakóira. A IV. **bizottság** az Erzsébet-tér, Báthory, Magyar, Garai, Kinizsi, József-főherceg, Vörösmarthy, Rákóczi, Sugár, Arany János, Királyi Pál, Rozgonyi, Hunyadi és Kőlcsey-utcák lakóira. A V. **bizottság** a Petőfi, Honvéd, Attila, Rósa, Teleki, Szentgyörgyvári és Kórház-utca, Eötvös, Huszti, Kossuth, Széchenyi és Boák-terek, a Fő-ut lakóira. A VI. **bizottság** a Király, Zrínyi Miklós, Zárda, Kazinczy, Csengery, Kisfaludy, Nádor, Hajcsár, Gyár, Sósás, Tárhás-utca, az összes vasút érházak, a Sörgyár, Patria pótkávégyár és a Hadikórház lakóira.

— **Megnyílt a Jugoszláv határ?** A Zalaegerszegen megjelenő „Zalamegye” című hetilap legutolsó számában olvassuk a következőket: „Az elmúlt héten, mint köztudomásu, megnyílt a határ Jugoszlávia és a magyarországi tanácsköztársaság között. A határmegnyitás eredménye már is araszhatóvá válnak, amennyiben igen sok iparcikk, melyet az utóbbi időben teljesen nélkülöztünk, most már, — ha szörványosan is — rendelkezésre fog állani az arra-nagyon is rászoruló közönségnek. A megállapodás értelmében több millió korona értékű iparcikk fog bekerülni a tanácsköztársaság területére, melyekből az előirányzott terv szerint főként azok fognak részesedni, akik kék pénzeiket a takarékpénztárakban helyezik el és helyettük fehér pénzeket vesznek ki. Ennek megtörténetét azután a takarékpénztártól kapott szelvényekkel fogják igazolni az illetők, akik aztán később megállapítandó helyen és módzatok szerint fehér pénzért fogják megkapni a szükséges iparcikkeket. Természetes azonban, hogy azokat sem fogják számításon kívül hagyni, akik a kék pénzt a kormányzótanács intézkedéseivel hiven már be is szolgáltatták. A kiosztásnál mindenestre a prototariátus érdeke fog dominálni s az osztálypolitika itt is teljes mértékben érvényesülni fog, úgy hogy „Zalamegyezeg” szervezett munkásainak nem sokára már alkalmuk lesz a legszükségesebb és mátrégóta fájdalmasan nélkülözött ipari termékeknek olcsó áron való beszerzésére.”

— **Halálozás.** Szigniszt, Bözsiu. I. hú 22-én déiben hosszas szenvedés után a helybeli barakkórházban elhunyt. Folyó hó 24-én csülörtökön délután 5 órakor temetik a róm. kath. temető házfából. Az engedély szentmise hétfőn I. hó 29-án délelőtti 10 órakor lesz a ferencrendiek templomában.

— **Két hónapra biztosítva van a cukor.** A nagykanizsi cukorgyár ürtusította a városi intéző bizottságot, hogy a cukorközpont Nagykanizsa részére 300 méterháza nyaracukrot utalt ki, amely árának lefizetése után azonnal utnak indítható Nagykanizsa felé. A három és fél wagonra való cukor Nagykanizsa város cukorszállégtelét legalább is két és fél hónapra biztosítja fogja.

— **Az NTE székesfehérvári szereplése.** Nem akarjuk menteni az NTE székesfehérvári váratlan vereségét, csak az igazság kedvéért állapítjuk meg a következőket: A székesfehérvári pálya meglehetősen kicsiny volt, amelyen egy nagypályához szokott csapat természetesen nem tudja érvényesíteni tudását. Deprimálta a kanizsai játékosokat az is, hogy a matschot megelőző éjszaka vasúti kocsikban aludtak, illésen nem aludtak és így fáradtan játszottak. A kedvezőtlen eredménynek egyik oka volt az is, hogy a kanizsai csapat katonajátékosai és Simonyi helyén tartalékosokkal játszott, akik igyekeztek ugyan megfelelni a követelményeknek, de mégsem tudták pótolni a hiányzókat. Végül az a körülmény is nagyon befolyásolta az eredményt, hogy csapatunk lelke Saller a mérkőzés előtt két nappal a nyakán végzett operáció következtében nem tudott megszokott jó formájában játszani, sőt a többi csapatok játékát is érezhetően befolyásolta. A mérőny legjobb embere, aki messze kimagaslott a 22 játékos közül: Tóth conterhalf (NTE) volt. Jók voltak még Harangozó, Dózsa (NTE) Giba, Vágner, Berkes, Tóth (DV). A mérkőzés helyét mintegy 4000 főnyi közönség kísérte faszült figyelemmel, Lelner Antal szövetségi bíró páratlan

szakértelemmel vezette. E helyen mondunk köszönetet a Székesfehérvári T. C. játékosainak: Plosser stb. továbbá az ottani sportdirektoriám tükárának Beln Lászlónak, akik ámbár a D. V. rivális egyleteinek a tagjai, mégis vendégszeretettel legjavát adták és igyekeztek pótolni mindazt, amit a D. V. állóbiag önhibáján kívül el mulasztott (v. z.)

— **Életet a zalaegerszegi ellenforradalmárok ügyében.** Zalaegerszegről jelentik: Óriási érdeklődés mellett tartotta meg a zalaegerszegi forradalmi törvényszék péntek délelőtti tárgyalását Sipoz Dezso feltekészési vállalat-tulajdonos es Krezndr István vendéglős bünpörében. A vád szerint nevezettek ellenellenforradalmi üzemek gyujta morútt fel, melyekért öket napokkal előzött letartóztatásba is helyezték. A kihallgatás alkalmával Sipoz ellen semmi konkrét bizonyíték nem merült fel; kitűnt, hogy a szájába adott nyilatkozatokat, melyek a tanácskormányral szembeni bizalmatlanságot fejezték volna ki, nem tette meg, miért is a forradalmi törvényszék Sipoz Dezstöt az ellene emelt vád és következményei alól felmentette. Krezndr ügyének tárgyaltsakor kiderült, hogy a ténheli valóban súlyosan áthágta a tanácskormánynak a szesztilalomra vonatkozó rendelkezését s a törvényszék ezért 10 ezer korona pénzbüntetésre és kétévi fogházra ítélte, a három másodrendű vadlott 1—1 havi fogházbüntetését azonban feltételesen felfüggesztette.

— **Mészárosok,** husipari szakszervezet, vasutasok husszako es azáltalános fogynasztat szövetkezet nusszako figyelme! A városi intézőbizottság tegnap a következő felhívást bocsátotta ki: Csütörtökön 1919. hó 24-én délután 5 órakor a varosháza tanács-teremben értekezletet tartunk a központi vágással és a husjegyrendszer feltelepésével kapcsolatos kérdések megbeszélése céljából, melyre a husipari szakszervezet és a mészáros-hentes érdekeltségek, valamint a fogynasztási szövetkezet és a vasutas csoport husszokének vezetőségét meghívjuk. Nagykanizsán, 1919. évi július hó 22-én. A városi intézőbizottság

— **Hadirokkantak, hadiözvegyek szövetsége** értesíti azon tagjait, akik a réb' l. vaszazáró pénzüket meg sz. idégig fel nem vették, folyó hó 30-ig felvehetik. Aki az összeget 30-ig nem venné fel, a szövetség mint adományt az adminisztratív költségek fedezésére fordítja. — A hadirokkantak és hadiözvegyek szövetsége felhívja azon nagykanizsai tagjait, kik valamilyen ruhaneműre igényt tartanak és tényleg e cikkekre rá vannak szorulva, igényüket folyó hó 28-áig jelentsék be a délelőtti órákban, Kőlcsey utca 12. sz. alatt. Mindenki hozza magával plemezesi könyvét, tagsági és szakszervezeti igazolványát is.

— **A Tornaegylet** szerdán délután 5 órakor a tornateremben fontos ügyben választmányi ülést tart, amelyen kéretnek a tagok okvetlenül megjelenni.

Pártügyek.

A husipari munkások ma szerdán este 7 órakor a vágás központosság érdekében értekezletet tartanak. Minden tag meg az ifjúmunkások megjelenése is kötelező.

A magánlistavizelő helyi csoportja f. hó 24-én választmányi ülést tart. A tagsági-díjjal hátralebten levő tagok felhívhatók, hogy hátraleteiket azonnal fizessék be, mert ellenesben a legközelebbi napokban megtartandó taggyűlésen azoknak a tagok sorából való törlésére névsze indítvány fog telni.

Szigoru rendelet! Figyelmeztetünk mindenkit, kereskedőt, vendéglőst, fodrász, cipész, szabó és egyéb iparosokat, fuvarost, orvost, gyógyszerészt, az összes placi árusokat, élelmiszer kereskedőket, termelőket,

hogya aki más pénzzel fizet, más pénzt elfogad, vagy követel, mint a megengedett és forgalomban levő Tanácskormány pénze rögtönítelő bíróság elé állittatik! Csak fehérpénz érvényes! — Vármegyei Intézőbizottság.

A tanácsköztársaság pénzügyi gazdálkodásának ellenőrzése.

A Népgazdasági Tanács IV. pénzügyi főosztálya a tanácsköztársaság egész pénzügyi gazdálkodását összpontosítani, áttekinteni és rendszeresen ellenőrizni kívánja. E célból a szorosan vett állami kiadásokon és bevételeken kívül elsősorban a szocializált üzemek és egyéb közintézmények működésének pénzügyi eredményéről szóló adatok feldolgozását és nyilvántartását tűzte ki feladatául.

Az 1919. évi május 27-én kelt 4387. N. B. számú körtáviratával felhívta az összes ellenőrzés alatt álló pénzintézeteket, hogy a szocializált vállalatok folyószámláinak havi kivonatát 1919. március 21-től május hó 31-ig terjedő időre vonatkozólag a IV. főosztálynak küldjék meg. E munkálatok folytatásaképpen a népgazdasági tanács IV. főosztálya 1919. évi július 5-én kelt 6593 N. B. számú rendeletével arra hívta fel a pénzintézeteket, hogy a szükséges adatokat most már 1919. évi június hóra vonatkozólag állítsák össze és terjessék be.

A körrendeletre egy kimutatási minta is csatolva van, mely az összeállítást megkönnyíti és abba egyöntetűséget hoz be, mégis a körrendelet kiegészítéséül még a következőket közöljük:

Azok az intézetek, amelyinél az 1919. évi május 27-én kelt 4387. N. B. számú távirati rendeletet nem kapták meg, (mert a közlekedés szünetelt, vagy az intézet ellenőrzés alatt még nem állott stb.) ezután két kimutatást küldenek, egyet 1919. III./21-től V./31-ig terjedő időre és egyet 1919. június hóra.

1919. évi július hó 5-én kelt 6593. N. B. számú körrendelet szerint a kimutatásba nemcsak a szocializált ipari és mezőgazdasági üzemek, hanem a kimutatásban III., IV. és V. csoport alatt felsorolt közintézmények folyószámlái is felveendőek. Amely intézmény tehát 1919. március 21-től május hó 31-ig terjedő időre ezeket a folyószámla tulajdonosokat nem vette be, ezekről pótlólag küld kimutatást, vagyis szintén két kimutatást terjeszt elő. 1919. március 21-től május 31-ig adatok feldolgozására 1919. június kimutatás mintája felhasználható, az időpont megfelelő kiigazításával.

Az elkészített kimutatások a Népgazdasági Tanács IV. pénzügyi főosztálya VII. szakosztályához küldendőek, még pedig a bu-

dapesti intézetek legcélszerűbben küldönc útján; a kimutatásból netán még szükséges példányszámok ugyanott átvethetők. (Vár. Pénzügyi Népbizottság új épület I. em. 48. ajtó.)

Ha az ellenforradalom győzne...

A Humanité július 9-iki száma Dragomiroff orosz tábornok nyilatkozatát közli, amely ellentétben a szegedi ellenforradalmi kormány hipokrita áldemokráciájával, egész lepozottlenül feltárja az ellenforradalom igazi céljait. A nyilatkozat így szól:

— Csakis a fegyverek állapítják meg Oroszország jövőbeni sorsát. Amikor az önkéntes hadsereg győzelmesen bevonul majd Moszkvába, ott logikák megállapítani az esz-közöket az országpolitikai életnek újjászervezésére. De már most bátran kijelenthetjük, hogy katonai diktatúrát tartunk szükségesnek. Addig fog ez tartani, amíg szükség lesz rá. Egy évig, két évig, három évig, ha szükséges. Hogy a diktátort Denikinnek, Kolcsaknak, vagy másnak hívják, nem fontos.

A fő, hogy vaskézrel rendelkezék és hogy modtudja hajlítani az országot. A diktátor oly rendszabályokat fog életbeléptetni, amilyeneket épen szükségesnek lát. Felfogja állítani a kivételes törvényeket. Oroszországban más hangnak, mint az övének, nem szabad hallatszania. Később, amikor a nyugalom helyreállt, a diktátor távozni fog. Át fogja adni a helyét egy új felzabardító cárnak, akit még nem ismernek ugyan, de aki könnyű szerrel fog majd népszerűsége tenni azáltal, hogy a nemzeti bilincseit kisé megzajítja. Míg hosszú ideig nem lesz szükség az alkotmányozó nemzetgyűlésre. Minthogy lehetlenség egyszerre visszatérni az autokrata rezsimhez, oly tanácsadó testület egybehívására van szükség, mely a nemesség, papság és a bürszázia vezető embereiből és a Zemsztvo kiküldötteiből állana. E testület az uralkodó támasza lenne, egyúttal pedig közvetítő az uralkodó és a nép közt. Ez nem jelenti azt, hogy sokkal később ne lehetne alakítani a cár körül egy olyan gyűlésezetet, melynek határozatai törvényerővel bírnának. Szükséges Oroszország abszolút centralizálása. Lengyelország lehet független állam, de sem Ukrania, sem Finnország nem gondolhatnak arra, hogy Oroszországtól különváljanak. Finnország birtoklása Pétervár biztonsága érdekében szükséges. Ami Ukrianiát illeti, annak nemzeti

aspirációi minden alapot nélkülöznek. A főrrealizmus veszélyes, minthogy különválásra vezet. Fontos, hogy Nagybrószoraszág ne különbözék lényegesen a régi Oroszországtól, és hogy a forradalom tapasztalatai csupán figyelemzítésül szolgáljanak a régi rezsim hibáinak elkerülése érdekében.

Ime így festi meg Oroszország jövőjét Dragomiroff tábornok, aki Denikin tábornoknak párisi hivatalos képviselője. Ez lesz a proletárság sorsa, ha győz az ellenforradalom. Semmi okunk sincs annak feltételezésére, hogy ránk más jövő várna. A szegedi alkotmány Dragomiroffjai nemzeti és demokratikus jelszavakat hangoztatnak, de bizonyos, hogy ezek mögött az orosz Dragomiroff szándékai rejtlenek.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejtethetlen gyermekünk, illetve testvérünk elhunyt alkalmával fájdalomukat jöleső részvétükkel enyhíteni igyekeztek, ezután mondunk hálát köszönettel.

Nagykanizsa, 1919. július 23.

Sommer Ferenc
és családja

Butort adok majorágért.

Cím Szemere-u. 4/b.

958—1019. szám.

Hirdetmény.

TÁRGY: Toborzás.

Az alsózálamegyei vörösőrpáncsnökság vörös őroket toboroz. Toborzásra jelentkezni minden 20—42 éves egyén, ki a vörös hadsereg sorozó bizottságai által beigazoltan alkalmatlannak osztályoztatott.

A belépő vörösőrpáncsnökság következő illetéket kapja:

Napi zsold	15 kor.
Élekezési pénz napi	18 .
Ruhaköptelési pótdíj napi	2 .
Biliáttatlan családtagok után (kiszárlékptelen szülők is) családi pótdíj havi	100 .
Nős vörösőrpáncsnökság lakbéré	50 .

Jelentkezés ideje mindennap délelőtt 9—11 óráig a vármegyei parancsnökság toborzó osztályában (volt 20-as laktanya.)

Garabb Gyula
vármegyei parancsnok.

ZALAI NÉPAKARAT

Közvetítés és kiadóhivatal
Vegyeskísérlet, Sugár-u. 4. szám
Közvetítési és kiadóhivatal
Telefonszám 78. Nyomda

A SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA MUNKÁSKOK PÁRTJÁNAK
ALSÓZALAMEGYEI REGGELI HIVATALOS LAPJA

Elfizetési árak:
Egy évre 60 korona
Fél évre 35 korona
Havonta 5 korona
Egy hónapra 1-50 korona

Osztyáyháboru

A folytatása az imperialista világháborúnak, a kapitalisták kartell-szerű állalkozásának. Kemény és halálos osztyáyháboru, amely eldönti, hogy a régi világrend maradjon fenn, vagy az új világrend boldogítsa a munka harcosokat: a proletárok nemzetközi táborát. Mindenki tisztában van azzal, hogy a világháboru nem csupán az osztyáyháboru jegyében indult, de folytatása és végül huzása már a proletárság törését célozza. A világháboru minden napja ékesen bizonyította azt, hogy a háboru egyetlen ország munkásságának nem kellett és csupán a kapitalisták véglen nyereségvágya, később pedig a "katonaságot" való "félét" okozta azt, hogy nem merték becsületesen befejezni. Amikor Oroszországban történt a proletárforradalom, a háboru anyitói még inkább megijedtek és a világháboru most már fölvetette az osztyáyháboru jeleit.

A párisi békekonferencia és vele szemben a szocialisták berni nemzetközi konferenciája már arról tanácsoltak februárban, hogy az osztyáyháboru mind eszközökkel vívják meg, mert kétségtelen volt már ekkortájt, hogy Párisban a szocialisták ellen való harcot szervezik.

A proletárság magyarországi diktatúrája volt az, amely a párisi békekonferencia machinációt leleplezte és megmutatta a világ proletariátusának, hogy az entente minden lépése a dolgozók ellen irányul. A magyarországi Tanácsköztársaság négy hónapos fennállásának története nem egyéb, mint az entente különböző raffinált támadásainak a sorozata, amelynek vizsgálatánál minduntalan látni, hogy Clemenceauék nem a világháboru miatt haragszanak Magyarországra, hanem a proletárság uralma miatt, amelyet rossz szemmel néznek. Ha a proletárságról van szó, az entente-nak egészen mindegy, hogy a magyarországi proletariátus az, vagy más ország proletársága. — A kapitalista Oroszország milyen hü és kedvenc szövetségese volt Franciaországnak és milyen ellenségévé vált akkor, amikor proletárállammá alakult. Merjük állítani, hogy Clemenceauék az esetben, ha a franciaországi proletariátus győzne, Angliából, Amerikából, vagy valamelyik más kapitalista országból intéznék hazájuk ellen a harcot.

A proletárok minden országban osztyáyháborút folytatnak a kapitalizmus ellen — a szakszervezetekben; azonban az osztyáyháborút alutról vívják az állam fegyveres erejével szemben. A magyarországi és az oroszországi proletariátus került csupán abba a szerencsés

helyzetbe, hogy az osztyáyharcot felülírta, a fegyverek erejével irányíthatja a kapitalizmus ellen. Eppen ez burka az entente-ot arra, hogy minden erejét és ravaszságát a fölfegyverzett magyarországi és oroszországi proletariátus ellen fordítsa. Terve eddig nem sikerült és ezentul még kevesebb remény lehet arra, hogy sikert érhesen el, mert a szocializmus frontja, amelyet eddig különösen a magyarországi proletárság képviselt, folytonosan terjed. A világ proletárságának tehermentesítő akciója megkezdődött, mert fölismerte a most való világválságban az osztyáyháborút és megtalálta a helyet, amelyet ebben az osztyáyháboruban el kell foglalnia. Clemenceauék nacionalizmusa nem igazítja már a francia proletárokat, akik látják, hogy a párisi békekonferencia a világ legnagyobb csalása volt. A francia proletárság végre rájött arra, hogy Foch tábornagy győzelme az ő veseségük

volna, a magyarországi proletariátus pusztulása pedig az ő pusztulásuk is, sőt az egész világ proletárságé. A francia proletárok fölismerték osztyáyhelyzetüket és ez többet használt a szocializmus ügyének, mint árthatott volna az entente egész katonai hatalma.

A siker, a végső győzelem elmaradhatatlan, mert mert a világ proletariátusa szervezkedik és az osztyáyháboru alapján áll. A különböző sztrájkok, a 21-iki nemzetközi sztrájk, az olaszországi zavargások már a világháboru előcsatározásai. Ezekből az előrsi harcokból fog kifejlődni az a nagy szocialista világháború, amely diadalra juttatja az egész világ proletárságának nagy harcát. Ez a győzelem rögös utakon, nélkülözéseken és szenvedéseken vezet keresztül, de ezeken keresztül fog segíteni bennünket a mai napok eseménye: a világ proletariátusa az osztyáyharc felvétele mellett döntött.

Horvátországban kitört a forradalom.

— A Zalai Népakarat eredeti tudósítása.

A versaillesi cirkusz konjójában kifőzött Jugoszláv állam, amely már rég forr, erjed, amelynek bomlasi tüneteiről oly gyakran adunk jelentést, úgy látszik elérte a totó-pontját. Jugoszláviában kitört a forradalom. Világos és kézzelfogható volt, hogy népekkel és országhatárokkal nem lehet úgy zsonglőröködni, mint a cirkuszokban szokás. A horvát nép fegyverrel üzi ki a szerbeket Horvátországból, több város lángokban áll és úgy látszik Horvátországban nemcsak a társadalmi forradalom is felütötte a fejét. Híreink, amelyek még megerősítésre szorulnak, alább következnek:

Érkezett este 9 órakor.

Kaposvár, július 23. Verbai János barcsi polgármester, aki Barcsról menekülve tegnap érkezett Kaposvárra, a Somogyi Munkás munkatársának a következőket mondta el a horvátországi forradalomról:

— Egész Jugoszláviában kitört a forradalom. A forradalmi megmozdulás, amely tulajdonképpen a városokban vette kezdetét, rohamlépésben átterjedt a vidékre, a paraszatra is. A látszat az, hogy tulajdonképpen parasztlázadással állunk szemben, amely a szerbek ellen irányul. A parasztek kaszával és kapával kergetik ki a szerbeket Horvátországból.

— Horvátország egységes forradalmi megmozdulása a szerbek terrorizáltság, fellépésén és kovácsolásán kívül állította arra vezetőnkönk, hogy Horvátország függetleníteni kívánja magát, illetve megfogadja a Jugoszláv államegységben való részvételét. A jelentések szerint a szerb imperialisták és kapitalisták terve vették, hogy deputációt

menesztenek Párisba, hogy ott Horvátországnak és Szerbiának szerb jogar alatti való egyesítését sietessék — s ez adta az impulzust a nép megmozdulásához.

— A szerbek felszólították a horvát népet, hogy ezen deputációban vegyenek részt és nevezék meg a kiküldötteket. A felszólítás, amely fenyegetések tartalmazott, a horvát pártok vezetői visszautasították. A visszautasítás, amely vasárnap történt meg, a szerbeknek egy újabb ultimátumra követte, amely kiltatásba helyezte, hogy ha a horvát pártok nem tesznek rögtön eleget a felszólításnak, Horvátországot katonailag teljesen megszállják és mind hódított területtel járnak el vele szemben.

— Horvátországban, ahonnan a szerbek a horvát parasztek fegyveres fellépése következtében bujdosva menekülnek, napirenden vannak az összeütközések. A kormány megalkulására és a szerbek visszavonulására vonatkozó részletek hiányoznak.

Munkatársunk este 10 órakor felhívta a Muravónál katonai főparancsnokságának Lásznak pusztai hadiszállását, ahonnan a horvátországi forradalomról a következőket közöltük velünk:

— Tény, hogy Horvátországban forradalmi mozgalmak törtek ki, amelyek a hozzánk beérkezett jelentések szerint valószínűleg egész Horvátországra kiterjednek. Részletes jelentéseket még nem kaptunk s így nem vagyunk abban a helyzetben, hogy nyilatkozhassunk. Eddig pozitíve csak annyit tudunk, hogy a határmenti Varasban forradalom van, harcok folytak a Varas és ma a lángokban áll.

Nagy zavargások Zágábban és Varadon.

Budapest, július 23. A M. T. T. I. jelenti Zágárból Zalaegerszegen kijelent:

Horvátországban kitört a forradalom Radics paraczipárti képviselőt kiűzökdöntötték börtönéből. A katonák fegyelméletlenül az eladnak az erte szél-jel, az egész hadsereg felbomlóban van. A tisztek és állásukkal elérték díjazásukat. Varadon és Zágábban nagy zavargások vannak. Csáktornyától lefelé a telefon- és távíró-forgalom szűnt meg.

Hivatalos frontjelentés.

Budapest, július 23. A M. T. T. I. jelenti július 23-án: Vörös csapatunk elfoglalásukat kemény harcok közt folytatták, a mai napon Klauszállást elfoglalták és Turkevét megközelítették. Egyik derék fuszárczredünk lovasrohammal a román lovaságot megverve élével Karcag előtt áll. Budapesti csapatok, a hihari vörös gnyogezred és tengerészek a románokat Mezőtúrig szorították vissza. — Tiszafürednél a már többször több ízben kitűnt nemzetközli ezredek a legnagyobb akadályokat leküzdve, a Tiszán szintén átkeltek és az ellenséget menekülésre kényszerítették. Szentesnél erős harcok folyamatban. Tokajtól keletre és délkeletre újabb teret nyertünk.

Hadsereg főparancsnokság.

Levél Dunántulról.

Fabick, a Probászka-kastély, bat Hababurg, meg egy vak zongorista*)

Fabicknál lakom, az ő vendége vagyok itt Székesfehérváron. Pesten ismerik Fabickot, a nevet nem kell magyaráznom. Az első és a második forradalomban ismertek meg, szikár, napfűtött, erős matróziste mindenütt ott volt, ahol tümeg, vajadás, bojtány és forradalom készült. Fal- és valláskülönbség nélkül általában minden gyűlést szíjjel veri, amelyet fölöslegesnek tartott. Az eseményeket igazolták, neki volt igaz. Névleg a katonatanács alá tartozott, igazában pedig seholva. Száz-százötven-embere volt mindig, tengerészek, akiket gondosan megválogatott, nevelt, kipróbált, átszelte az akik ma úgy ragaszkodnak hozzá, mint egy bálványhoz. Egy lépést sem tesznek nélküle.

A Fabick-csoport címe: *Fabick tengerész-különítmény*. Ezek nem autós-tengerészek. Két napja élék közöttük ebben a poros városban, ahova a forradalom még csak legvégsőbb hullámai küldie el, fáradi hullámveréssel, az alvó házak, zsíros, néhezsvlvi juladanal élet barázdái közé a valami nagy jószéssel és csendes csodálatokkal figyelem őket, embertől egész emberek. Ezek nem pesti tengerészek, akik között sok becsületes és fanatikus ember akadhat, de ferenccvárosi szegénylegény majdnem ugyanannyi, ezek mind katonák, a katonák-fogalom valami új értelmében. *szabad katonák*: egy belső forradalmi regimára dolgozták, nem ismerték más tövényt.

Székesfehérvár: hadiest, por, alacsony házak, néhány széparagású régi kapu, minden kávéházban cigány, különben valami

*) Vagyis július 23-án az országban.

hallatlan szenny és látszó lustaság az egész városban. Az élet lassan veri itt a nagy melegen. Néha autók rohannak a városban keresztül, éllet szírnák bögnék, aztán hosszú órákon megint csend. A templom, a kolostor, a püspöki kastély fellorlászatlan állnak az apró házak között. A közismeri vidéki „Fekete Sas” egészen piszkos szőlő, öreg pulituros butorok és márványlapos mosdó. Prohászka Ollókar püspöki kastélya a város közepén áll, széles, nagy, zöld és fehérirradás kastély, barokk és renaissance elemekkel, gyönyörű faragott kapuval, szárnyas, fehérárcsós ablakokkal. Az erkélyről vörös zászló leng le. A kapu előtt fegyveres tengerész sárd. Az épület háta mögött, benn a város szívében kőkerítéses, kőhidas hatalmas kert, dus és gyönyörű zöld fákkal. Itt lakik Fabick és csoportja. Bemegyünk a ház, széleslépcsős, fehér lépcsőházba. Ódon, hallatlanul szép bohivel vannak a püspöki kastélynak, a falakon becses, nagy szentképek, a folyosók a legfinomabb cseresznyefából faragott koraszékek és pamlok, huzafénylők, asztalok. Az első emeleten a lépcsőnél Ismét szorvos tengerész áll őrt. Bevezet Fabickhoz Tágas, nagy szobában ül, horvörös a tapétája a szobának, szép, faragott ágy, asztal, ódon székek s egy íróasztal; minden más felesleges dolgot kicipeltek a lakásból. Fabick fiatalember, harmincéves, legényember. Kék szemű van és a meglelésében, ahogy udvarlósan és tartózkodó elfoglaltsággal beszél, van valami nagyon szimpatikus és különös. Alkoholt nem iszik, a dohányzást kurtaszó angol csibukja kielégíti, rendkívül udvarló és azuval két-megy szobát azonnal átad a palotából, minden butordarabja a szobának miliknes és felidülés.

Este ülünk Fabickkal a kastély emeleti szobájában és beszélgetünk.

A püspöki kertben sok a ház, ennek az illata néhez és mind helben az északban az ablakon át. Az átelleni kávéházban látszik a cigány, a kert felé pedig nagy csend van.

— Mi egy sziget vagyunk itt ebben a városban — kezd csendesen Fabick — és egész Dunántulon it az a kastély melvünk, egy sziget ez. Mi vagyunk itt a forradalom. Mitőlünk félnek, pedig ok nélkül és igazságtalanul nem bántottunk soha senkivel.

— Nagykanizsai vagyok. Három polgári lárain, azután ipari tanultam, vas- és fém munkás vagyok. Husz éves koromban kerültem Póldba, a haditengerészethez. Én nem tudom, hogy mi volt ottan velem. Én gyűlöltém a fegyvert, az őt eszközt. Ha egyedül voltam, csak eldobtam a fegyvert és a fogalmat csikorgattam, amiről az embereket őlelni akarják. Egyszer a *Viribus Libris* vízrehocsátásaikor hat Hababurg állt az ágyú csüve előtt, ahová kirendeltek Gondoltam: megrántom a kancót... Aztán mégse. Valami úgy megfogta, visszahuzza az embert. A hat helyébe őm hat száz — nem változik semmi... és én egyedül cipéltém hat ember emléket az életem...

— Én mindig mondtam: meg fognak minket verni a háboruban és ezért fogunk győzni. Nyolc évig éltem a tengeren. Én *szabad ember* akarok lenni: szabadságot akarok, szabadságot!... Nem politikai sza-

badságot, nem paragrafusokat! Kélek a rok, szabad életem élni.

Ezt csendesen mondja, azzal a furcsa elfogódott szeméremmel, amivel mindig beszél. Van valami visszhang a szabad tenger-moralitásból, amelyben nyolc évig élt. Len a palota előtt kopog az északban az utca-köveken az órálló mártóz, csizmája Nappi Fabickot, a történelmek és a forradalomnak ezt a megszólítottját, akit tiszta és militikus erk vérekedetnek a világgal. Milyen messze van ez az ember minden politikától, milyen tisztelni való ez az anarchia, amiben él s mennyire a jövő pollikusa mégis.

Még egy dolog: Fabick elviti egy vendéglőbe, ahol zongora van, hogy meg hallgassak egy vak fiút, akit az iteni ferencrendiek három évig tartottak bezárva a kolostorban, mint egy vak állatot, szegény, piszkosban, szennyes és rongyos fehérneműben, maradékkal eteltek és havi tiz korona bért fizettek neki három éven keresztül azért, hogy egész nap orgonzáson nekik. A fia borzalmasan néz ki, forszborz, a haja a homlokába nőti, rongyos, a nadrágot pókháló és ujnyi piszkosban tapad. Nehezen beszél, inkább nyűszörög, valóságos zeneti teheiség szegényke és meg van benne is a vakok nagy és mámoros zenei győződése s teiova, magakomponált lalomokai van keze a zongorán. Ezt kimentették most a kolostorból a barátok közül, akik nyilván ugy-e azért tartották így a fiút maguk között, hogy legyen valaki, aki jób szenevédséire és az apostolok szegénységére emlékeztesse őket. Fabick most munkáshely-vezény-rendeztetet vele; fölsegíti, gyámolítja, ruhát ad neki. A félelmes Fabick...

Mrai Sándor.

HIREK.

NAPTÁR	
1919. július 24.	A nap két 4 óra 25 perckor, nyugszik 7 óra 45 perckor.
24	A hold két d. e. 12 óra 27 perckor, nyugszik d. u. 4 óra 21 perckor.

— Nyilatkozat. A megyei pártgyűlés folyamán, Palkó József elvtárs felszólalása kapcsán a nyomdász-szervezetre vonatkozó felszólalásom helyreigazításaképpen kijelentem, hogy sem a nyomdász-szervezet, sem annak egyetlen tagját sérteni nem akartam. Erre okom nincs. Ha történt ilyen kijelentésem, az csak a beszéd hevében történt elszólalás lehetett. *Snell*, elnök.

— Szocializálják a sümegi mészbannyákat. Tegnap tartotta a Kerületi Ipari Termelési Tanács Intézőbizottsága rendezett ülését, amelyen Zalamegye mészellátására vonatkozólag igen fontos határozatot hozott. A sümegi mészbannyák — nem szocializált vállalat — jelenleg szénhiány, miatt nincsenek üzemben és így a Nagykanizsán is megindult építési munkálatok a nagy mészhiány miatt csak nagyon lassan haladhatnak előre. A Kerületi Ipari Termelési Tanács mészhiányon segítő elhatározta, hogy még a hét folyamán kiszáll Sümegre, szocializálja és üzembehelyezel a vállalatot s annak szénrel való ellátása érdekében a szükséges lépéseket az országos szénbiztonságnál megteszi. Ha megfelelő mész fog rendelkezésünkre állni, rendez mederbe terelődhatják az

építési munkálatok és a kanizsai lakásműzoriák is egy lépéssel közelebb jutnak a megoldáshoz. — Mint megirtuk, tervbe vette a KITTIB. a térsza és konzervgyár üzembhelyezését is, a Nép gazdasági Tanácsnak a napokban érkezett átirata azonban az anyaghiányra való tekintettel az üzembhelyezést nem tartja időszerűnek. A tegnapi ülésen a Kerületi Ipari Termelési Tanács elhatározta, hogy kiforszírozza a gyár üzembe helyezését, annál is inkább, mert annak működését teljesen a kenyérgyártásra óhajja kprlátozni. Ezen a város közellátására oly fontos ügyben a szükséges lépéseket a városi közellátási üzemek vezetőségével együttesen fogja megtenni a Kerületi Ipari Termelési Tanács. Itt említjük meg, hogy a Kerületi Ipari Termelési Tanács hivatalos óráit felek részére délelőtti órák között 10—12 óráig tartja és anyagi kiadásokat csakis ezen idő alatt eszközöl.

A forradalmi törvényszék ítélete. Lukács György és Lukács Sándor erdőháti lakosok, apa és fia, aulyon testisértés bűntettével vádolva, állottak a forradalmi törvényszék előtt. Herman János ugyancsak erdőháti lakost úgy megverték és megszurkálták, hogy az 40 napig gyógyuló sérüléseket szenvedett. A forradalmi törvényszék (Szemes, Holmák, Pirilt elvtársak) Lukács Sándort 3 hónapi, Lukács Györgyöt pedig hatónapi fogházbüntetésre ítélte. — Lotárgyalit még a forradalmi törvényszék három fehérpénz el nem fogadási ügyet, amelynek során Pávics György, kiskanizsai Jakósi 40 napi foghátra átváltozatható 1000 korona pénzbüntetésre. Szöröcsök Pál liazói lakost a tőle bűnjelként lefogalt 200 koronás elkobzására amelyből 100 korona a feljelentőt illeti — és az ítéletnek saját költségén a *Zalai Népakart*-ban való közzétételére ítélte, Schmiedt Zsigmond ecetgyárossal szemben pedig a vádat eljeltető és az eljárását megszüntető. Az ítéletek jogerősek.

Keszthely környékén helyre állott a rend. Keszthelyi tudósítónk jelenti: Keszthely környékén Sacherhausen elvtárs karhatalmi osztágra a rendet már teljesen helyre állította. Napirenden vannak a feliratöltások és a forradalmi törvényszék állandó működésben van. Zsidó, a török lakosság azt hitte, hogy nyitlan és fegyverrel fordulhat a városi lakosság ellen, a kivonult karhatalom órák alatt rendet teremtett. A zsidó lakosság és a karhatalom között összeütközésre került a sor, ami azzal végződött, hogy a zsidó törfilakosság a hegyekre menekült. A nyomozás során egy nagyobb szabású ellenforradalmi összeesküvésnek jöttek a nyomára, amelynek részvevőit már letartóztatották és beszállították a forradalmi törvényszékhez. A katonai parancsnokság a városban nagyarányú razziákat tartott, többeket kiutasítottak a városból.

Szocializált cipőüzem Nagykanizsán. Megirtuk, hogy Keszthelyen néhány hónapban állt meg az elő, alsózálmegyel szocializált cipőüzem. Nagykanizsán tegnap este alakítottam a Kerületi Ipari Termelési Tanács a cipőmesterekkel és segédekkel folytatott tárgyalások eredményeképpen a nagykanizsai szocializált cipőüzemet. Az üzem 28 mester és 9 segéd taggal kezdi meg működését. Termelési biztosul *Willner* Lajos elvtársat választotta meg az újonnan megalakult üzem tanácsa. Az üzembe belépő mesterek saját kizütemeiket beszüntetik, de üzemhelyiségüket három hónapig fenntartják. Az üzem tanács tagjai a mesterek részéről *Jancsecz* Imre és

Stern Miksa, a segédmunkások részéről pedig *Papp* Oszkár és *Német* János elvtársak lettek.

A Sporthírlap legújabb száma megérkezett. Kapható a Garamvölgyi és Szemeréle nagyföldszében.

Felhívás. A hadirokkantak és hadiözvegyek szövetsége felhívja azon nagykanizsai tagjait, kik valamilyen ruhaneműre igényt tartanak és tényleg a cikkekre rá vannak szorulva, igényüket folyó hó 26-áig jelentéskbe a délelőtti órákban, Kőlcsey-utca 12. sz. alatt. Mindenki hozza magával élelmezési könyvét, tagsági és szakszervezeti igazolványát is.

Az Intenzív termelés akadályai. Sokszor hangzott az igazság az, hogy az ipari termelés intenzívebbé tölte egyik legfontosabb előfeltétele a Tanácsküzársaság boldogulásának. Ebben a tekintetben a leg-sürgősebb teendőt, hogy felkutatassuk azokat az okokat, melyek benéltolag hatnak a termelésre és megállapítsuk azokat az intézkedéseket, melyek egy irányuló előnyös változás előidézésére alkalmasak. A Nép gazdasági Tanács intencióihoz képest az egyes ipari szakmák termelőbiztosai sorozatos értekezletekben most foglalkoznak ezzel az ügygel és az üzemi életből monított leggyakorlatibb tapasztalatok alapján járultak hozzá az annyira fontos kérdés tisztázásához. Mint budapesti tudósítónk jelenti ebben a tekintetben rendkívül értékes anyagot hozott felszínre a budapesti gépgyárak termelőbiztosainak egy minap tartott értekezlete, mely a többi között azt is vitatja, hogy a dolgozó munkásság óhajja mennyire összhangban vannak a Tanácskormányzatok kérdősében való fellegasárol. A termelés emelése szempontjából a termelőbiztosok helyeselték azokat az irányelveket, melyeket a Tanácskormány a börtölalom enyhítése körül és az élelmiszerek árának az ipari munkabérekkel való összhangba hozatalának kérdésében elfoglalt. Az ipari termelésnek csak kárára válik, ha az élelmiszerek és a fogyasztó ipari munkabér között nem sikerül teljes harmoniát teremteni. A termelés technikai akadályait illetőleg az értekezellet azt az álláspontot foglalja el, hogy az anyaghiány, amelytől az egyes gyárak között a kölcsönös kizártság elvének kellene érvényesülni. Ennek keresztülvitelét azonban csak a munkásság proletár tudatának emelése biztosíthatná, mely véget vetne annak az anomáliának, hogy az anyagot az egyik telepről a másakra átszállítsák. **A berendezés** telő alá hozása is sürős követelés. A berendezés az értekezellet nézete szerint csak olyanformán történhetik, ahogy azt *Yargó* népbiztos már több ízben vázolta: hogy tudniillik a munkabér a munkateljesítménnyel kerüljön arányba. — Ennek a tervnek a keresztülvitelét a termelőbiztosok nem általános rendszabály alapján, hanem az egyes gyártelepeken végzett munka termeléséhez alkalmazkodva, akár akkord, akár premium rendszer formájában vélik biztosíthatónak.

Nem jön az antant ellenünk.

Amsterdam, július 23. A szocialista Daily Herald párisi tudósítja megbízható értesülés alapján jelenti, hogy a szövetségesek lemondottak a Magyarország elleni általános támadásról, mert lehetetlennek bizonyult, hogy erre a célra amerikai, angol és francia katonákat felhasználjanak.

A nagybirtokok szocializálása és a tengerolaj akció. A népélemezés szempontjából fontos tengeri olaj akcióról budapesti tudósítónk a következő értesülést kapta. A tengeri készletek csiratlantására vonatkozó korábbi kormányrendeletek érvényben maradtak, minthogy az előbbi kormány nem tudott a rendeleteknek kellőképpen érvényét szerezni a proletárdiktatura beközévetésekor pedig a tengeri feljölgozását már nagyrészt elvették, az akció az idei évadra már csak mérsékelt eredménnyel járhatott. Ebben természetesen annak is része volt, hogy a tengeri teimelő vidékekből igen nagy terület ellenséges megszállás alatt volt. Ha már az idei kampányban nagyobb mennyiségű tengerolajra nem is számíthatunk, a most előkövetkezendő kukorica termelési és feldolgozási időnyro idejében megteesszük az előkiszárlatokat. Most már megvan a mód arra, hogy a növényolajból kitűnő és az állati zsiradékkal teljesen egyenrangú tápértékű mesterséges ételzsír állíthassunk elő. Abban az esetben tehát, ha a jövő évben megfelelő mennyiségű tengeri olajunk lesz, nem fog kelleni a zsirhiány miatt panaszkodnunk. Illetékes hivatalok, már most foglalkoznak a tengerolaj gyártás, illetve a tengeri csiratlantítás jövő évi megszervezésével. Ez olyan módon fog történni, hogy a csiratlantítás ugy a termelőkre, mint a tengeri feldolgozó malokra nézve hasznosabb lesz. A hízalók a csiratlantítás által elvont anyagért hízalásra alkalmas anyagban nyerneik teljes kárpótlást. A régi rendszer alatt a tengerolaj akció kedvezőbbé kiölegitő eredmények főka a termelőknak az akciótól való idegenkedésében rejlett. **Most azonban** hogy a nagybirtokokat szocializálták és a termelés szocialisan gondolkozó szakfűriak vezetik, továbbá a kisebb gazdáknál is mind nagyobb tért hódít a szocialis gondolkodás, alapos remény van arra, hogy a jövőben az ország kukorica termésének legnagyobb része csiratlantásra kerül. Annál is inkább lehet erre számítani, mert a termelőknek teljes anyagi kárpótlást nyújtanak és amellett a tengeri darálásának költségeit is mentesítik.

Egy pénzártca találatot, az igazoló tulajdonosa átveheti a Zala nyomdában.

Pártügyek.

Az állásnélküli kereskedelmi alkalmazottak ma délután 4 órakor a szakszervezet helyiségben tartandó fontos értekezelleten jelenének meg. **Vezetőség.**

Uj munkások! Ma délután 5 órakor az énekelti tudó ifj munkások jelenének meg a szervezeti helyiségben. — Hat órakor szervezőbizottsági ülés. — Hét órakor vezetőség ülés. Megjelenés úgy szervező, mint a vezetőség ülésére kizárás terhe mellett kötelező. — **A vezetőség.**

Felhívás a szakszervezetekhez. A Munkásotthonok intéző-bizottsága figyelmezteti a vas-és fém munkások, élelmezési csoport: malom munkások, építők, ácsok, nyóműasztások, cipészek, fuvarosok, pontások, kőszalkalmazottak, tanítók, kéményseprők, könyv-kötők, magántisztviselők, orvosok, gyógyszerészek, városi alkalmazottak, kereskedelmi alkalmazottak szakszervezetit, további a kerületi munkásbiztosító 4 szabad szervezeti, valamint a kereskedelmi alkalmazottak szabad szervezeti, hogy a megállapított I korca díjat a munkásotthonok felűlése és fenntartása céljából még a hét folyamán haladéktalanul fizessék be.

Uj munkás és diákelvtársak! Jelentkeztek minél többen az Ujkorcsapatba. Jelentkezni lehet az ifj munkások hivatalos helyiségében (vagy Gaszár) minden nap délután 5—7-ig, július 28-ig bezárólag.

Szigoru rendeleti Figyelmeztetünk mindenkit, kereskedőt, vendéglőst, fodrász, cipész, szabó és egyéb iparosokat, fuvarost, orvost, gyógyszerészt, az összes placé árúsokat, élelmiszer kereskedőket, termelőket,

hogyan aki más pénzzel fizet, más pénzt elfogad, vagy követel, mint a megengedett és forgalomban levő Tanácskormány pénze rögtönítelő bíróság elé állittatik!

Csak fehérpénz érvényes! — Vármegyei Intézöbizottság.

A parlamentarizmus megszűntetése.

Lenin: „Állam és Társadalom” című művéből.

„A kommün” írta Marx, nem parlamenti hanem dolgozó testület akart lenni, végrehajtó és törvényhozó egyidőben...”

„Ahelyett, hogy egyszer három vagy hat évben döntenek arról, hogy az uralkodó osztály mely tagja képviselje vagy tapossa el (vör- oder zertreten soll) a népet a parlamentben, az általános választójogot a kommünben tömörült népnek arra szolgált volna, mire az egyéni választójog minden más munkadónak szolgál, hogy munkásokat, felügyelőket és köhnyelőket választ ki üzlete számára.”

A parlamentarizmusnak ez az 1871-ből származó jellegzetes bírálata az uralkodó szociál-szovinizmus és opportunizmus következtében szintén a marxizmus „elfelejtett szavai” közé tartozik. Népjaink miniszterei és hivatalos parlamenti emberei a proletariátus árulói és az állásokat osztogató szocialisták a parlamentarizmus bírálatait teljesen átengedték az anarchistáknak és ebből a bámulatreméltóan bölcs okból a parlamentarizmus minden bírálatait „anarchizmusnak” jelentették ki. Egyáltalában nem osodátós; hogy az elférfalag-dottabb parlamenti országok proletariátusát az ilyen „szocialisták”, mint Scheidemann, Dávid, Logien, Sembat, Renaudel, Henderson, Vanderelde, Stauning, Branling, Bissolati és társaik látványánál elfogta az undor és mindig gyarkrabban fejezték ki rokonszenyüket az anarchoszindikalizmus iránt, habár ez édes testvére az opportunizmusnak.

Marx számára a forradalmi dialektika sohasem volt az az üres modern frázis, az a gyermekcsacsogás, — melyé Plechanov, Kautsky, stb. tették. Marx értett hozzá, hogy kiméletlenül elbánjon az anarchizmussal mely még arra sem képes, hogy a polgári parlamentarizmus „istállóját” kihasználja, főleg amíg forradalmi helyzet nem adódott; de ugyanakkor értett ahhoz is, hogy a parlamentarizmusnak valóban forradalmár-proletár bírálatait adja.

Sok év múltán egyszer eldönteni, hogy uralkodó osztály mely tagja képviselje vagy nyomorítsa el a népet a parlamentben ez a tulajdonképpeni lényege a parlamentarizmus-

nak, nemcsak a parlamenti-alkotmányos monarchiákban, hanem a legdemokratább köztársaságokban is.

De ha az államkérdést vetjük föl, ha a parlamentarizmust, mint az állami intézmények egyikét a proletariátus szempontjából tekintjük ezen a téren — hol látható meg akkor a kivezető út a parlamentarizmusból? Hogyan lehet meglenni nélküle?

Mindég újra azt kell mondanunk: Marxnak a kommünre alapított tanításait oly alaposan elfelejtették, hogy a modern szocializmus modern „szociáldemokratának” (tovább: a szocializmus modern árulójának) a parlamentarizmus minden más, mint anarchista, vagy reakciós bírálata egyszerűen érthetlenné látszik.

A parlamentarizmusból való kivezető út természetesen nem a képviselő testületek s a választói munka kiküszöbölésében keresendő, hanem a parlamentek átváltoztatásában fecsegő bódékból „dolgozó intézményekké”. „A kommün nem parlamenti, hanem dolgozó testület: akart lenni, végrehajtó és törvényhozó egyidőben...”

„Nem parlamenti, hanem dolgozó testület” — oly következtetés ez, mely a modern parlamenti férfitakat és a parlamenti szociáldemokrácia „ölebecskéit” éppen szíven találja. Nezzetek meg akármelyik, parlamentárisan kormányzott országot Amerikából Svájcig, Franciaországtól Angliáig, Norvégiát stb.: a tulajdonképpeni „állami” munkát a színpalak mögött a minisztériumok, irodák, tüzszakarok végzik. A parlamentben csak fecsegnek, hogy az „egyszerű népet” az orránál fogva vezessék. Annnyira igaz ez, hogy még az orosz polgári demokrata köztársaságban magában is, még mielőtt ideje lett volna valóságos parlament megrögzítésére, a parlamentarizmusnak mindezek a cöljál rögtön éreztették hatásukat. A lezüllött kispolgárságnak oly hősei, mint Skobelew és Zeretelli, Csernov és Avksentjev meg tudják csinálni azt, hogy még a szovjeteket is a legutálatosabb polgári parlamentarizmus mintájára elégtelenítsék és pusztá fecsegő bódékká változtassák. A szovjetekben a „szocialista” miniszter urak becsapják a bizakodó parasztokat! A kormány-nál állandóan négyestáncot rendeznek, egyrészt, hogy sorjában lehetőleg sok szociálforradalmár és mensevik jusson a jól fizetett és díszes állások vályujához s másrészt, hogy a

nép figyelmét eltereljék. Az irodában, a tüzszakaroknál elvégzik az „állami” munkát.

„A „Djelo” „Naroda”, a szociálforradalmár kormányzó pártjának lapja legutóbb egyik vezércikkében kijelentette, — utánozhatatlan nyíltsággal az oly „jó társaságból” embereknek, melyben „mindenki” átadja magát a politikai prostitúciónak, — hogy még a „szocialistáktól” (becsánál a kifejezésért) vezetett minisztériumokban is az egész hivatalnokiszervezet lényegében a régi maradt, régi módján funkcionál és a forradalmi rendelkezéseket egész „nyiltan” szabotálja.

(Folyt. köv.)

Butort Adok major-ságrt.

Clm. Szemere 4/b.

Utolsó hét!

CIRCUS
Novacsek

Este 8 órakor

A nagyszerű
sláger-műsor.

Utolsó hét!

ZALAI NÉPAKARAT

Regisztráció és kiadóhivatal
Nagykanizsa, Sugár-ut. 4. szám
Egy közlöny és kiadóhivatali
telefonszám 70. | Nyomda stt.

A SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA MUNKÁSOK PÁRTJÁNAK
ALSOZALAMEGYEI REGGELI HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Egy évre 50— korona
Fél évre 25— korona
Három hónapra 15— korona
Egy hónapra 7—50 hircen

Felhívás.

Felhívjuk a szociális-kommunista párt Nagykanizsán lakó összes tagjait, hogy mindnyájan tartsák kötelességüknek, hogy a folyó hó 29-én, kedden este fél 8 órakor saját kerületükben tartandó népgyűlésen megjelenjenek. A népgyűlés célja a kerületi párt szervezetek megalakítása. A párt szervezeti szabályzat szerint minden kerületben 9 végrehajtó bizottsági tag választandó.

Az I. kerület (a városnak a Teleki-ut, Fő ut és a Király-ut os páros számú oldalával határolt része) népgyűlését a sétaléren levő pavilonban, — a II. kerület (a városnak a fentnevezett utok párhuzam számú oldalával határolt része) népgyűlését a nyári szinkörber, — a III. kerület (a Prinsipalla ostonán túl levő ugynevezett Kiskanizsa) népgyűlését pedig az Országház-
at 68 szám alatt levő szociális-kommunista párt helyiség udvarán fogjuk megtartani.

Elvártások! Szociális kötelességünk-höz híven építsük ki összes szervezetet és az ezen szervezetek minden igazán küzdő akaratú szociális-kommunista kötelessége helyét foglalni, mert csak így lesz módunkban a dolgozó tömegek hatalmát minden időben biztosítani.

Elvtársai üdvözléttel

A SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA PÁRT
VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁGA.

A képzimadás alkonya.

Az Ausztria örökébe lépett államok tartoznak két hónapon belül a területükön levő bankjegyeket felbélyegezni és 12 hónapon belül saját pénzükre becsélni. A forgalomban levő bankjegyeket át kell adni a jóvátételi bizottságnak. Az osztrák-magyar bankot azonnal liquidálni kell. Az 1919. június 15-én külföldön levő bankjegyeket Német-Ausztria és Magyarország egyedül veszi át.

Igy szól a német-osztrák békeszerződés pénzügyi rendelkezéseinek a bankjegyekre vonatkozó része.

Mit jelentenek e határozmányok? Mindenekelőtt azt jelentik, hogy békeszerződéstől számított két hónap letelte után a külföldön csakis olyan korona bankjegyet fognak elfogadni, melyeket a volt osztrák-magyar monarchia területén alapított nemzeti államok valamelyike már felbélyegezett. Két hónap múlva tehát már hibás ígértszék a burzsoázia képzimadást kiűzve csempészni: ott nem tekintik azokat egyébnek értéktelen papírrongyvánál.

Tizenkét hónapon belül tartozik minden új állam az általa felbélyegezett bankjegyeket saját pénzére becsé-

lni. Így év múlva tehát mindenütt kiűzöknék forgalomból a képzimadást és az egyes kormányok átadják azt a jóvátételi bizottságnak. A jóvátételi bizottság lesz az egyetlen hivatalos intézmény, melynek a képzimadást be lehet szolgáltatni. Azonban a jóvátételi bizottság sem fogad el akárkitől képzimadást, csakis a különböző államok kormányaitól és nem nyújt érte semmiféle ellenszolgáltatást, csupán javára írja az illető államoknál az általuk szolgáltatott képzimadást összegeket.

A békeszerződés rendelkezése szerint az osztrák-magyar bankot azonnal liquidálni kell, a liquidáció megtörténte után pedig már igazán nem lesz senki, aki meg a képzimadást aranyra való beváltásában reménykednék. Az állam pedig nemcsak hogy nem kötelezi, de egyenesen eltiltja alattvalóit attól, hogy

az osztrák-magyar bank régi jegyeit elfogadja. Ezzel megszűnik minden olyan tényező, mely eddig a képzimadást értékének alapjául szolgálta.

A képzimadást uralkodó perccel megvannak számlálva. Ha a békeszerződés feltételeinek nyilvánosságra hozatala előtt még kétséges is lehetett némelyek előtt, ma már mindenki előtt bizonyos, hogy nem vagyunk már messze attól az időponttól, midőn a parasztság az összeharcolt képzimadást többé semmire sem használhatják fel. legfeljebb arra, hogy szobájuk falait lapátazzák ki azzal.

A jövőben tehát a képzimadókat nemcsak az állam fogja szigorúan büntetni, de elnyerik büntetésüket azáltal is, hogy feltűnének képzimadást értéktelen papírdarabokká válnak.

Horvátországban győz a forradalom.

A horvát proletárság a tanácsköztársaságokhoz akar csatlakozni.

A tegnapi napon érkezett szűkszavú táviratok után, ma már kezd kibontakozni a Horvátországban lefolyt forradalmi események képe. A mai napon szerzett híreink szerint a horvátországi forradalom csak most van kifelé fordulóban és minden jel arra vall, hogy a horvát felkelés meg van szervezve. Még nem látni tisztán, hogy nacionalista, vagy társadalmi forradalommal állunk-e szemben, mert az eddig szerzett értesüléseink mindkét feltevésre feljogosítanak. Most meg folynak a harcok, a Jugoszláv állam most áll át krízisére és valószínű, hogy maholnap Jugoszláviában a helyzet a horvátok javára dől el. A horvát forradalom részleteiről szerzett értesüléseinkről a következő tudósításunk számol be:

Vérfürdő Zágrábban.

Munkatársunk ma este telefonon felhívta a zalaegerszegi határvédelmi parancsnokságot, ahonnan a ma szerzett értesüléseket a következő hivatalos jelentésben közölték velünk:

Közvetlen forrásból szerzett hírek szerint a horvátországi forradalom folyó hó 23-án este 9 órakor tört ki. A forradalom a parasztság lázadásával kezdődött, akikhez sok katonatiszt és katoná csatlakozott. A forradalmi megmozdulás első lépése a börtönökbe vezetői, ahonnan Radicsot, a horvát parasztpárt vezérét és a többi politikai foglyokat kiszabadították és felfegyverezték. Közvetlen a forradalom kitörésének első óráiban megmozdították a szerb katonaságot, amely gépfegyverekkel és ágyúkkal vonult fel. Háró fejlődött ki, amelynek során több száz halott maradt vissza az utközvet helyén.

Zágrábról nem kapni közvetlen híreket. Az összeköttetés el van vágva, a több oldal-

ról beérkező jelentések azonban megerősítik azt a hírt, hogy

Zágrábban nagy vérfürdő volt.

Varasddal és Csáktornyaival az összeköttetés szintén szűnhet. Hírek csak kerülő utakon, menekültektől érkeznek. A forradalom a szerb iga lerázására irányul és teljesen szociális jellegű.

Harcok Varasd körüli.

Ma este több légrádi ember érkezett Nagykanizsára, akik jelentették, hogy Varasd irányából erős ágyúszó hallatszik.

Horvátország csatlakozik Szerbjelemagyarországhoz?

(Érkezett este fél 11-kor.) Erdős elvtárs, Felsőzala megye kormányzótanácsai biztosa, aki ma este érkezett vissza a jugoszláv-határról Zalaegerszegre, személyes tapasztalatairól a következőket jelenti:

Tény az, hogy Belgrádban a legutóbbi napokban tartott minisztertanácson a szerb minisztereknek összevették az egyik horvát miniszterrel, aki a parasztpárttal és a szocialistákkal együtt egész Horvátországban hirdetőmenyt proklamált, amely felhívja Horvátországot lakosait a magyar testvérekkel való együttműködésre és a magyar tanácsköztársasághoz való csatlakozásra.

Zágrábban és Varasdon véres tüntetések vannak a szerbek és horvátok között, a csatlakozások következtében Varasdon ma este körülbelül 200 halott van. A szerbek eszeveszeten menekülnek. Az értelmesebb szerb tisztok és az altisztok csatlakozott a horvát hadsereghez. Distinkciókat letépvé dítik a magyarokat és elfogadják a jugoszláv határ felszabadítását.

A határvédő szerb tisztiek kijelentették, hogy nem akadályozzák meg a tanácsköztársaság agglaióinak Horvátország területére való kiterjesztését.

Végtelenül barátságosak azok a szerb tisztiek, akik állandó összeköttetést tartanak fenn a határmenti magyar hatóságokkal. Ők maguk kijelentik, hogy

ennek az állapotnak nem lehet más vége, mint a teljes szétzilálás után rendezett szocialista államformára való átmenet.

Zágrábban és Horvátország több városában a börtönöket kinyitották és a foglyokat kiszabadították, akiket azután szintén bevonták a forradalmi csapatokba. Egyébként egész Horvátország területén a posta és távirat forgalom, jelentéseiket csak futárok útján lehet kapni.

Földkerekednek a horvátok.

Alaélendva, július 22. Napok óta észlelhető, hogy a horvát demarkációs vonal mentén levő nemzetközi zászlóaljhoz tömegesen szöknek át horvát katonák. Szerdán több horvát zászlóalj felmérése megjelent. Egyébként a nemzetközi zászlóalj parancsnokánál, ahol közölték, hogy zászlóalj, amelynek Malve nevű határőrség körül fekszenek,

csatlakozni kívánnak a magyar Tanácsköztársasághoz.

A küldöttek elmondották, hogy a szlovén lakosság, katonaság és különösen a földművesek és munkások közt rendkívül nagy az érdeklődés. Nem akarnak tovább a szerb kárgyorgyevicsok uralmát harcolni unják a katonai jármót és a végősig ki vannak merülve.

Zágrábban és Varsádon mintegy kétszáz halottja és igen sok sebesültje van az utcai harcoknak, amelyek még mindig folynak, de a hírek szerint a szlovének mindinkább föltünnybe kerülnek.

Radió nemzetközi szlovén képviselővel együtt kiszabadították az összes szocialista foglyokat, akiket az eddigi elnyomó politikai vezetők randlelőre vetettek fogságba.

Heccelődések Szegeden.

Miért monadték le Károlyi Gyula.

Bécs, július 24. A *Wiener Morgenzeitung* „Miért mondott le Károlyi Gyula a szegedi kormány elnöke?” című cikkében a következőket mondja:

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök lemondásának oka a nagyszidőellenes uszítás volt, mely már túrhetetlenül tette a szegedi kormány helyzetét. A zsidóellenes uszítás a tisztikarból indult ki, amely Károlyi Gyula miniszterelnöksége idején a hatalmat magához ragadta. A tisztikar nevében megjelent Károlyi Gyulánál Góndör hadügyi államtitkár és fel-szólította, hogy Pálmai Gyulát, a kormány egyetlen zsidó tagját kényszerítse lemondásra. Károlyi Gyula kinos helyzetben volt a tisztikarral szemben, akikkel nem akart összeveszni, mert a hatalom az ő kezükben volt, az igazságügyminiszterrel szemben pedig nagy zavarban volt, mert ő alakította meg a szegedi kormányt. Pálmai ugyanis nagyon jó viszonyban volt Condrecourt francia tábornokkal, aki csakis az ő közvetítésével érintkezett a szegedi kormánnyal. Károlyi Gyula elutasító választ adott, mire Góndör nem törődve a válasszal elment Pálmaéhoz és közölte vele a tisztikar követelését. Pálmai erre lemondott

és visszautazott Aradra. Ezután még vadab-bul indult meg a zsidóellenes uszítás és annyira elfajult, hogy még a katolikus befolyás alatt levő megyercongárdi takarékpénztár is szükségesnek tartotta, hogy az antiszemita izgatások leküzdésére megvívja a „Szegedi Napló”-t. Ennek a vad zsidóellenes hajszának a következménye az lett, hogy amikor a szegedi kormány köcsönt akart levanni, a bankok és a zsidók megtagadták és a külcsönügylet meghiusult. Ez birta Károlyi Gyulát a lemondásra.

Hivatalos frontjelentés.

Budapest, július 24. A M. T. I. jelenti, július 24 én hivatalosan: Több nap óta szivósan harcoló csapataink az egyre fokozódó ellenséges ellenállás dacára a mai nap folyamán is sikereket értek el. Csongráddal szemben, a Tisza keleti oldalán erős ellenséges támadásokat vertünk vissza. Szolnoktól keletre előnyomulásunkat folytatjuk és

Túrkevézt megzárítottuk, valamint Mezőtúrt nehéz harcok után elfoglaltuk.

Kisújszállásnál a mindenképpen összevont román tartalékok makacsul, de hiába kísérleteztek, hogy kiválják, tisztantuli kiegészítéssel, szedőink előnyomulását megakadályozzák. Tokajtól keletre eső részen román támadások omlottak össze üszünkben.

Hadsereg főparancsnokság.

Nem intervénidél az antant.

Berlin, július 24. A *Deutsche Allgemeine Zeitung* jelenti Hágából: Clemenceau a munkásvezérek előtt úgy nyilatkozott, hogy Franciaország sem Oroszországban, sem Magyarországon nem szándékozik intervénidélni.

Szegedet kiűritették

Nincs hely az „ellenkormány” számára.

Budapest, július 24. A „Vörös Újság” jelenti: Szeged környékéről jött hírek szerint Szegeden az Abraham-féle kormány tagjai már mint bohócok sem szerepelhetnek. Ugyanis a szerbek kiűritették a Tisza tulsó oldalát, Ujzagedel, Szeregol, Deszket és a többi községeket,

mire a franciák varatlanul, hátvéd nélkül maradtak. Erre a franciák éppen az európai általános sztrájk napján megkezdtek Szeged város és környékének kiűritését.

Franciaország pénzügyi krízise.

Newyork, július 24. (A M. T. I. szikratávirata) A *Newyork Times*-nek jelentik: A francia képviselőház megbízottsága felvilágosítást kért a kormánnytól, hogy a szövetségesek minő pénzügyi segítséget igértek Franciaországnak. A pénzügyi szakértők jelentése szerint Franciaország a háboru terhét nem tudja elviselni, ha legalább évente egy „milliárd franknyi” kiüsz támogatásban nem részesül. A bizottságosság kérdi, hogy az amerikaiak miért riadnak vissza a népszövetség pénzügyi szakosztályának megszervezésétől. A „Figaro” rámutat, hogy Amerika ma gazdagabb, mint valaha és Franciaország ep-ugy vána pénzügyi intervenciójat, mint várta katonáit.

Bécs, július 24. A „Chicago Tribune” párisi kiadása jelenti: Ha Berlin városa nem fizeti meg azt a pénzbüntetést, amelyet

Manheim alliszt meggyilkolásáért kivett a francia kormány, akkor a német hadifoglyok hazaküldését abbahagyják.

Clemenceau ötleleplezése.

Nyugatmagyarország proletáritása illikozik az újabb területablás ellen.

Budapest, július 24.

Clemenceaut, a politikus megkapó kövvelenséggel jellemozte Clemenceau, a dráma író, a „Boldogság fátyla” című drámájában. Durús nyugalomban él egy szeméviláget ves-tett kínai mandarin szerető hívese oldalán. Gyermekét csungnek rajta, tisztel és becsület üvezi barátai részéről és lelke meletet táplálják hivatalos lapjának megnyugtató híre, hogy a mennyei birodalom minden alattvalója boldog és megelégedet. A sors gunyos és becszelye, a csodadoktor vetődik házatya felé leoperálja a hályogot a szemérol és mit lat a szerencsétlen felesége megcsalja, gyermeke gunyt üznek belőle, barátai megvetik s a lapokból, azt pilyassa, hogy forradalmi erök rabbninják a belső rendet. Halalos koserúss-gel szívében a kuruzslót hívatja: Gyorsan újabb csodaszert! Hadd lássa a világot újból megvakult szemekkel, de a boldogság fátylan keresztül.

Az osztrák német békeszerződés újabb bizonyítoka annak, hogy Clemenceau és társai vak szemekkel, a boldogság fátylaival játszanak a népek sakkabláján és Nyugatmagyarország proletáritásának jelntéköy részét egyszerűen áttolták az osztrák kapitalisták területére.

Kun Béla népbiztos elvtárs, aki az osztrák bekeszáródás magyar vonatkozásait behatóan nyilatkozott a soproni lapok zsidó-sítoja előtt kijelentette, hogy nálunk nem az a fontos, hogy egy országrész hová tartozik, hanem az a lényeges, hogy milyenek ezen a területen a szocialis viszonyok. Ha Ausztria szovjetállam lenne, akkor egyeztet és világos volna a helyzet: annak az államnak lenne tagja, amelyikhez tartozni kíván.

Nyugatmagyarország kérdése tehát ebből a látószögéből nézve nem nemzetiség-probléma, hanem szocialis kérdés. Arról van szó, hogy a kapitalizmus járma alól felszabadult proletáritást a társaság uralmú állam akarják kényszeríteni zsákmányul dobni a nagy és középbirtoknak, a bányáknak, a gyáraknak, a dcsentrinek, a szolgabíróknak a csendőrszűronynak.

Nyugatmagyarország proletársága hatalmas erővel készül tiltakozni az antant újabb területablása ellen. A soproni munkást-nács legközelebbi ülésén az elnököz határozati javaslatot terjeszt elő, amelyben a legnagyobb elszántsággal tiltakozik az ellen, hogy a vörös Nyugatmagyarországot ujra a kapitalizmus igá-iba hajtsák.

Nagyarányu népgyűlést is terveznek, a melyen a legnagyszámban bírnak közölt utasítják vissza az antantnak Nyugatmagyarország elszakítására irányuló törekvését. Erős és megingathatatlan bizalommal nézünk az események elé. Clemenceauék szemérol lefog hullani a boldogság fátyla, elhárítjuk a majd a zordon és fölelmetes igazság, hogy a népeket még a wilsoni elvek szédolgcésével sem lehet többé a kapitalizmus rabszolgáivá lesülteszteni.

HIREK.

1919.
július
25
Péntek

NAPTÁR

A nap két 4 óra 28 perc
kor, nyugszik 7 óra 43 per-
cor.
A hold két éjjel 2 óra 28
perc, nyugszik d. u. 4 óra
11 perckor

Horvátországban

megbízható jelentések szerinti kitért a forradalom. Mikor az ifjú magyar Tanácsköztársaság élethálóját vizsgálva a körülötte levő apró imperialista államokkal, mikor a felszabadult magyar proletariátus fegyverét szegezi szembe a gyűlölet mámorban tobzódó entente hatalmak akaratának, nemcsak a fegyverek erejére számít, hanem arra is, hogy még hatalmasabb erőre is, ami az egész világot proletariátusát legelső sorban azonban a világháború folytán leginkább súlyosított államok dolgozó népeit adhatja egyre hevesebben a szociális forradalom felé. Egészen bizonyos volt, hogy Horvátországban, ahol a dolgozók iragikus helyzete a magyar proletariátus helyzetével teljesen azonos, legelőször változik át a szenvedés és az elnyomottság forradalmi cselekedetét és ha még nem állapíthatjuk meg pontosan, micsoda az irányítók, legelőször több városban a fellázadt horvát katonák forradalmi cselekedését, kétségtelen, hogy az elégedetlenség és a hadsereg fegyelmének a meghomlása a végső cél felé hűlve a fellázadt szociális cselekedeteket. A horvát katonaság lözadásának egyelőre még nacionalista színezet van és a forradalmárok első sorban Radics paraszti-képviseletű szabadtollak...kl...fogságából, ami arra vall, hogy a horvát lakosság a szerb hadiok imperiumát akarja még csak lezárni magáról. De mi, akik kellőleg értékelni tudjuk, mit jelent az, ha a katonaság fegyelmézetlenül szétzúzza, ha kénytelen a börtönöket és letépi a fellebbvalók diszinkciót, mi tudjuk, hogy ez mar az elnyomott osztályok forradalmi cselekedete és bevezetése annak a nagy gazdasági és társadalmi átalakulásnak, melynek végcélja a kapitalista világrend megdöntése és a proletariátus uradalmra segítése. Horvátországban így már megdőlt a föld. A háborús hiabszólásban és a vereség katasztrófájában ferdült burzsoázia alatt az elnyomott osztályok forradalmi lelkéből kipattan a szikra, ami elfogja gyújtani a horvát burzsoázia és a szerb imperializmus ingó épületét. A horvát nép elégedetlensége meggyújtotta a tüzet, melynek lángjal rövidesen átcsappnak egész Európára és hamar elkövetkezik az idő, amikor az egész világ elnyomó osztályai felett megkondul a pusztulás lélekharangja.

— Jövő kedden lép életbe a huszjegyrendszer. Tegnap délután a városi közellátási üzemek vezetősége a huszári érdekeltekkel értekezletet tartott, amelynek tárgya a jövő heten életbelépő központosított vágás és a huszjegyrendszer, valamint a huseosztás rendjének a megállapítása volt. A jövő hét keddeljén kezdve minden fogyasztó-heti 40 dekágramm mennyiséget kap a városi közellátási üzemek által kibocsátott huszjegyrelvény ellenében. A város heti huszüksége ezen az alapon 84 métermázsát tesz ki. A vágóházakat az Állat- és Husforgalmi Kirendeltség őrzi be és vágatja, az elosztást pedig

a városi huszárosok végzik. Az elosztás mikéntjének a megállapításánál az az elvezető a közellátási üzemek vezetőségét, hogy a fogyasztók érdekei a legteljesebb mértékben kielégjenek előítve, hogy minél több elosztó szerv létesítésével a tömeges fél napokig tartó écsorgást és sorbaállást megszüntesse. Az elosztás új rendjének a megállapításánál, azonban nem szabad figyelmen kívül hagyunk azt a körülményt sem, hogy biztosítani kell a mészáros kisiparosok megélhetését is. A kiosztásnál egyformán igénybe kell venni minden kanizsai szakképzett mészárosnak a szolgálatait, aki iparát eddig is gyakorolta és akinek a megélhetése ezután is kell, hogy biztosítva legyen. A tegnapi értekezlet e tárgyakat úgy határozta, hogy a közellátási és üzemek és az Állat- és Husforgalmi Kirendeltség vezetőinek az elnökletével egy három mesterből és három segédből álló szűkebb bizottság fogja azoknak a mészáros mestereknek a növjegyzékét megállapítani, akik a huseosztást eszközöznik fogják.

— Mesemellő Vasárnap délelőtt megint összegyűlik az arénában Nagykanizsa gyermekerege, hogy szórakozzon, mulasson és tanuljon. A gyermeknevelésnek és felvilágosításnak eme egyszerűen bevált módját a kanizsai szülők méltányolják, ami abból is látható, hogy az eddigi névelőjelöltökre tömegesen vezették el gyermekeiket. Értesüléseink szerint vasárnap délelőtt 10 órakor *Ortutyné* és *Szabó* Mariska elvtársnők fogják a gyermekereget mesékkel elszórakoztatni.

— Közellátási közlemények. Felhívunk mindazokat, kik időközben élelmiszeri tárgyakat, valamint ruhákat, továbbá ruákat, bármilyen kiküldetésben Nagykanizsára tartózkodnak, hogy huszjegyük átvevő felgett az élelmiszeri hivatalban jelentkezzenek. *Közellátási üzemek.*

— Nevváltóztatás. *Skrivalits* János nevét a belügyi népbizottság engedélyvel *Szász-ra* változtatta.

— Dolgozni akar két szerb proletár. Kaposváron jelentik: A szerb hadseregben uralkodó nagyfokú elégedetlenség és bomlási folyamat hű kifejezője az a két szerb katona, akik demarkációs vonalon állszöktek és jelentkeztek Kaposváron. A kihallgatásuk során elmondották hogy már *15 éve katonák, otthonuk már nincs*, a folytonos harcokba és vándorlásokba teljesen befáradtak. Itt van a nyár, elfogta őket az aratás láza, dolgozni akarnak. Azt hallották, hogy itt már szabadság van, itt megbecsülik a dolgozókat, hát eljöttek dolgozni. Elmondották továbbá, hogy most már a szerb hadsereget semmi erővel nem lehet összetartani, hogy a szerb hadseregben teljesen felbomlott a fegyelem, nem használ sem az erőszak, sem a szép szó. A katonák tömegesen hagyják el állomáshelyeiket és hazamennek Szerbiába. Gyűlölettel emlékeztek még a bácskai szerb katonákról, aki hóhéri szerepet töltenek be most a szerb hadseregben. A két szerbnek természetesen teljesítették kérését és a termelőszövetkezet elhelyezte őket egyik gazdaságban.

— Footballréner Nagykanizsán. A nagykanizsai sportélet fejlődésének új tázisára mutat az az öröndetes esemény, hogy Nagykanizsán a tegnapi napioi kezdve *tanulják és tanulják* a footballjátékot. *Leiner* Antal elvtárs, aki jelenleg Keszthelyen nyaral, minden

csütörtökön át fog rándolni hozzánk és itt szakszerű oktatással fogja elősegíteni football csapataink technikai tudását. *Leiner* elvtárs szövetségi bíró és amíg Keszthelyen fog nyaralni, vezetni fogja a kanizsai footballmérkőzéseket. Az NTE és a kanizsai VAC vasárnapi délutáni mérkőzésén már 5 lesz a bíró.

— A nagykanizsai Torna Egylet ma délelőtt fél 10 órakor football mérkőzést tart. Az összes játékosok tartoznak megjelenni.

— Nyilatkozat. A nagykanizsai borbély és fodrász alkalmazottak szakszerveletje ellen irányult bojkottjának jogosságát elismerem és kötelezem magam, a kollektív fothalmi körös pontjait a munkaidőt illetőleg betartani. *Kállóvits* János fodrászmester.

Pártügyek.

— A női szabadszervezet vezetősége felhívja mindazokat, kik félőre, vagy annál kevesebb időre fizették be tagdíjaikat, hogy okvetlenül előjűjenek tagsági könyvecskéikkel, hogy pártadójukat tovább fizessék, mert ellenkező esetben tagsági könyvecskéiket bevonnuk. Befizetési napok: hétfőn, szerdán és pénteken 7—8 között a Kaszinóban. — A női szabadszervezet havl 200 korona fizetésvel keres lapkihorodót, vagy kihorodót, ki hetenkint egyszer 500 példányt készít.

— Népszének szövetsége ma délután 5 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Megjelentetés kizárás terhe mellett kötelező. *Vezetőség.*

— Ifjummunkások és munkaadók figyelmét! A kommunista társadalmi rend egyik legfontosabb célja a termelés fokozása, csak az intenzív munka, a tübbtermelés tudja a kommunista társadalmi rendet sikeresen alapokra fektetni. A Tanácsköztársaság elvárja az ifjummunkásoktól, hogy a proletariátus és a saját gondolatuk érdekében köteleességüknek a munkahelyekben minden irányban kifogástalanul és fokozott mértékben tegyenek eleget. A munkafegyelem ellen vétők fegyelmi vétséget követnek el. A fegyelmi vétség megállapítására, a fegyelmi büntetés kiszabására fegyelmi bizottságokat alakítunk a Közületésügyi Népbizottság 53 K. N. számú rendelete értelmében. A fegyelmi bizottság elnökét és két tagját a helyi tanács művelődési osztálya, két tagját a Kommunista Ifjummunkások helyi csoportja küldi ki. A fegyelmi büntetések a következők: 1. A napi munkaidő meghosszabbítása. 2. Pénzbüntetés (a büntetésépénz a Kommunista Ifjummunkások könyvtára javára fordítandó.) 3. Az ifjummunkásnak a munkahelyből valamely más munkahelyben fokozott felügyelet alatt való elhelyezése. 4. A tanonciód meghosszabbítása. A Forradalmi Kormányzótanács I.XIV. számú rendelete értelmében az ifjummunkás bére az első tanoncióban napi 12 K, a másodikban 18 K, a harmadikban 20 K. A munkaidő az 53. K. N. rendelet értelmében napi 8 óra, a munkahelyben csak szervezett ifjummunkások dolgozhatnak. Az ifjummunkások termelési biztosai, a felölt munkások, a kisiparosok és mind azok, akik az ipari ifjummunkás gyakorlati kiképzésében részt vesznek, jónakaratú és megértéssel hassanak oda, hogy a jövő iparos nemzedék kellő gyakorlati felkészültséggel lépheessen a termelés életbe. Ezt pedig első sorban emberséges bánásmóddal és jó példaadással lehet elérni. Proletár úrvölzettel! *A Kommunista Ifjummunkások Magyarországi Szövetségének Nagykanizsai Csoportja.*

A parlamentarizmus megszűntetése.

Lenin: „Állam és Társadalom” című művéből.

Meg ha ez a vallomás nem is állana a rendelkezésünkre: nem elég bizonyíték a szocialforradalmak és menseviklik kormányban való részvételök lényeges története: Csak az jellemző, hogy a kadetokkal miniszterközösségben élő Csernovok, Russanovok, Sosenovok és egyéb szerkesztői a „Djelo Naroda”-nak minden szemérmét levették és nem átalják nyíltan elbeszélni, mintha valami csekélyeségről volna szó, hogy „náluk” a miniszteriumban minden a régiiben maradt!! A forradalmi demokrata frázis — a falusi paraszti elbutítására, és minden ügynek elhuzására az irradai hivatalnokok által a kapitalisták megelődésére — ez a „becsületlen” koalíció lényege.

A polgári társadalom megvesztegethető és züllött parlamentarizmusát a kommün oly testületekkel pótolja, melyekben az ítélet és a vizsgálat szabadsága nem fajul csalással, mert a parlamentek tagjainak kell dolgozniuk, maguknak kell saját törvényeiket végrehajtaniuk, maguknak kell választóik előtt a közvetlen felelősséget viselniük. A képviselőtestületek megmaradnak, de nincs meg a parlamentarizmus, mint külön rendszer, mint kettéválása a törvényhozó és végrehajtó munkának, mint kiváltságos helyzet a parlamentii urak számára. Demokráciát képviselőtestületek nélkül nem képzelhetünk el, még proletárdemokráciát sem, de parlamentarizmus nélkül elképzelünk, ha a polgári társadalom bírálata nem üres szó, a burzsoázia uralmának megőntősítőre irányuló törekvésünk komoly és őszinte törekvés, nem pedig „elválasztási” „selekt” munkások szavazatainak megkaparintására, mint a hogy ez az eset a mensevikelnél és szocialforradalmároknál, Scheidemannoknál és Legieneknél, a Sembal-éknél és Vandorveldeknél.

Végülönül jellemző, hogy Marx, midőn annak a hivatalkóságnak a funkcióról beszél, melyre a kommünnek és a proletárdemokráciának a szüksége van, összehasonlítással minden más munkaadó alkalmazottjaira mutat rá, vagyis egy tisztára kapitalista vállalkozás munkásaira, felügyelőire és könyvelőire.

Marxnál nyoma sincs az utopizmusnak abban az értelemben, hogy az „új” társadalmat a maga szája íze szerint elképzelje, összehasonlítsa. Nem, mint természetes történelmi folyamatot tanulmányozza az új társadalom keletkezéséről a régi korból, az átmeneti formákat a másodikból az elsőbe. A proletár tömegmozgalom — tényleges tapasztalataihoz tartja magát és igyekszik belőlük gyakorlati tanulságokat levonni. „Tanul” a kommünből, mint ahogy egyetlen nagy forradalmi gondolkodó sem szűgyelt az elnyomott osztályok felkeléseinek tapasztalataiból tanulni, anélkül, hogy valaha szószálhasogató „erkölcsi tanításokat” intézett volna hozzájuk (Plochanow: „Nem kellett volna a fegyverhez nyulnotok” vagy Zerottli: „Egy osztálynak önmagát kell megszékelnie” módjára).

A hivatalnokcsereg rögtönös, tökéletes kiküszöböléséről mindenhonnan szó sem lehet. Ez utopia volna. De a régi hivatalnokszervezetet rögtön összezúzni és ugyanakkor egy új kiépítéséhez rögtön hozzáfogni — ez nem utopia, hanem a kommün egyik tapasztalata, a proletárforradalom napirendjén levő egyenes feladat ez.

A kapitalizmus egyszerűsíti az „állami igazgatás” funkciót, lehetővé teszi, hogy a „felsőbbeséget” kiküszöböljük és az egész dolgot a proletároknak (mint uralkodó osztálynak) sze vezetőre visszavesszük, mely a társadalom nevében „munkásokat, felügyelőket és könyvelőket” alkalmaz.

Nem vagyunk utopisták. Nem „álmadozunk” arról, hogyan lehetne egyszerre minden igazgatás, minden alárendeltség nélkül menni. Ezek az anarchista álmódások, melyek a proletárdiktatura föladatainak félreértéséből fakadnak, ellenkeznek a marxizmus lényegével és csak késleltetik a szocialista forradalmat mindaddig, míg az „üppörök” osztások nem lesznek. Nem, mi a szocialista forradalmat a mai emberekkel akarjuk megcsinálni, akik alárendeltség, ellenőrzés, „felügyelők és könyvelők” nélkül nem tudnak menni.

De alárendelünk csak minden kizsákmányolt és munkálkodó előcsapatának kell magunkat — a proletáriátusnak. Az állami hivatalnokok saját előjáró rendszerének a megszűntetését meg lehet és kell kezdeni már — holnapra — az az helyére a felügyelők és könyvelők egyszerű funkcióinak kell lépniük, amire a fejlődés mai színvonalán a városi emberek már ma képtelenek s amit tökéletesen teljesíteni tudnak a „munkabéért.”

Mi, a munkások maguk, szervezzük a nagyüzemet, amennyiben az, amit a kapitalizmus már teremtett, kiépítjük, a munkások saját tapasztalataira támaszkodva: megvalósítjuk a fegyveres munkások állami hatalmára támaszkodó szigorú vasfegyelmet s az állami hivatalnokokat megbízásaink egyszerű végrehajtóiá tesszük, felelős, elmozdítható, szeryen fizetett „felügyelőkké és könyvelőkké” (természetesen „a műszaki emberek minden fajával, rangjával és fokozatával együtt) — ez a föladatunk, a proletáriátus föladata, amit a proletárforradalom kivételénél el kell kezdeni. Ez a kivétel a nagyüzem alapján magától vezet minden hivatalnokság lassu „elhaladásához” lassu teremtéséhez egy oly rendnek, rendnek időzójek nélkül, melynek semmi köze berrabszolgasághoz, magától vezet egy oly rendre, melyben a felügyelet és elszámolás mindig egyszerűbbé való funkciót váltakozva mindenki gyakorolja, míg később szokássá válnak és lassanként megszűnnek az emberek egy különös rétegének külön funkciót lenni.

958—1919. szám.

Hirdetmény.

TÁRGY: Toborzás.

Az alsóalföldi vörösőrpáncsnokok vörös őruket toboroz. Toborzásra jelentkezhet minden 20—42 éves egyén, ki a vörös hadsereg sbrozó biztosságát által bejizoltan alkalmatlannak osztályoztatott.

A belépő vörösőr a következő illetéket kapja:

Napi zsold	—	15 kor.
Étkezési pénz napi	—	15
Kuhakoptatói pótdíj napi	—	2
Ellátatlan családtagok után keresetképtelen szülők (s) családi pótdíj havi	—	100
Nős vörösőrök lakbéré	—	50

Jelentkezés ideje mindennap délelőtt 11—1 óráig a vármegyei parancsnokság toborzó osztályában (órá 20-as lakánya.)

Garab Gyula
vármegyei parancsnok.

Utolsó hét!

CIRCUS

Novacsek

Este 8 órákor

A nagyszerű sláger-műsor.

Utolsó hét!

BRILLANTINOS
üvegeket és tégelyeket azankivül „Márvány-csém” és bármilyen más arckenőcsés tárgyat legmagasabb árban veszünk.
Teutsch Drogeria
Fő-útr 2 (Városháza.)

Egy ny. mozdonyvezető gépezeti vagy ehhez kapcsoló műszaki állást keres
Cím a kiadó irodában.

Háztulajdonosok figyelmébe!
Királyi Pál-utca 8.-ik osámu házat eloszerünk. Bővebb felvilágosítás ugyanott.

Butort adok majornakéért.
Cím Szemere-u. 4/b.

Könyvek :: Folyóiratok :: Zeneművek
FISCHER Budapest
Könyv- és papírhatalom
BUDAPEST, (Korona utca)
Irodaszerek, Szakkönyvek, papírok
hangszerek, diazművek, játéktárgyak

ZALAI NÉPAKARAT

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Nagykanizsa, Söveg-ut 4. szám
Szerkesztői és Kiadóhivatali
telefonszám 78. Nyomda 1/1.

A SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA MUNKÁSOK PÁRTJÁNAK
ALSÓZALAMEGYEI REGGELI HIVATALOS LAPJA

Helyi árat:
Egész évre 82— korona
Fél évre 42— korona
Havonta 28— korona
Egy hónapra 7—50 korona

A forradalom bevonult

Az entente-országokba, a proletárontudat aszpölyve rázuhant a diadaltörtől tőkés-imperializmus asztalára. A világ proletárai keszen állanak a végső küzdelemre a nemzetközi tőkésuralom, tőkés természeti rend ellen. Reng a föld a kapitalista imperialisták talpa alatt. Rájuk süvít a világforradalom tisztító orkánját jelző vihar szele, a világ proletariátusa megerősítette, hogy egy táborban kell egyesülnie, a III. Internacionálé táborában és egyseges politikai program alapján kell állania, hogy megvalósíthassa az átmeneti proletárdiktatúra segítségével az összes elnyomottak és kizsákmányoltak teljes felszabadítását, megvalósíthassa az igazi szocializmust, az emberiség igazi kommunizmusát, az egész emberi nem boldog és szabad jövődjét.

Itt volna egy felsőbb hatalom, mely az emberek sorsát intézi, ha ez a felsőbb hatalom tervszerűen előre meghatározná és valóra vátaná az emberek sorsát, akkor sem készíthette volna jobban elő a szocializmus győzelmét. Maga a kapitalizmus teremtette meg az imperializmus révén az előfeltételeket a szocializmus győzelméhez. Minden, a szó betűi szerint való értelmében, minden megvan most, amire szüksége van a forradalomnak. Sok, végtelen sok minden megvan, ami a világforradalmat megvalósíthatóvá teszi. Itt van az inség, minden forradalomnak ez az első és legerősebb, sőt egyetlen igazi okozója, itt van a milliónak, a tömegeknek, a népek többségének az insége. És pedig nemcsak a világ egy részében, hanem nemzetközi értelemben. Európa valamennyi országában. És itt vannak a szenvedések, melyeket a háború, az inség szült. A fájdalom, a félébörödés, a gyűlölet! A fájdalom, a vesztések, a pusztítások miatt, a félébörödés a kapitalista osztályok ellen, akik a háborút csinálták, a gyűlölet a kapitalizmus ellen általában. A pszichológiai, az emberi tényezők, amelyek meg fogják csinálni a forradalmat, megvannak tehát. És még izzóbb lángra fognak lobbanni. Mert ez a folyamat fejlődő és nennél tovább tartja az ántánt fegyverben katonáit, ez a folyamat annál jobban megerősödik. És megvannak az anyagi eszközök is, mert a kapitalizmus és az imperializmus centralizálta a termelőeszközöket, koncentrált és szabályozta a javak előállítását és a javak elosztását. Csodába illők azok az anyagi termelőerők, amelyeket maga az imperializmus teremtett a háború alatt; ezek nem a régi kapitalizmusnak eszközei immár, amelyekkel újra kapitalista államot lehetne csak fölépíteni. Mintha valami isten vagy varázsló ragadta volna meg és

a kapitalista eszközökből egészen másfajta eszközzé varázsolta volna át őket. Az állam, a kapitalista állam maga ragadta meg, maga változtatta át saját életének, saját létének az eszközeit, sőt saját létét, saját lényegét is és más eszközöket csinált belőlük, egy másik lénynek, egy új létnek az előkészítésére. Az emberiség harcában, saját harca segítségével megszülette egy új társadalmi formát, saját létét, saját lényegét is és más eszközöket csinált belőlük, egy másik lénynek, egy új létnek az előkészítésére. Az imperializmus kezébe adta a világ proletariátusának a harci eszközöket is, amelyekkel a kapitalizmust legyőzheti és megsemmisítheti.

Az európai proletariátus a harmadik Internacionálé alapjára helyezkedett. — úgy lehet, — hogy 1919. júliusa a világtörténelem legfontosabb dátuma lesz, mely hónapban a nemzetközi proletariátus diadalra fogja juttatni a világforradalmat, megalakítván a világ összes országainak munkástanácsait. Itt látjuk már magunk előtt a közelben a horvát proletárság forradalmi megmozdulását. Itt látjuk magunk előtt az új, szabad, a szocialista emberiségnek egy újabb előhírnökét.

Hivatalos frontjelentés.

Budapest július 25. A M. T. I. jelenti július 25-én hivatalosan:

Szainoktól keletre előnyomuló csapataink felvették a harcot az ellenségnek Nagyvárad, Debrecen és Arad környékéről összevont és vonaton előretolt csapatával. Jelenleg súlyos harcok vannak a városok között. A harcok között a Mezőtúrtól nyugatra, Szentestől északra folytatban. Egyébként a helyzet változatlan.

Hadseregőparancsnokság.

A megszállott Szentesen.

Szentese, július 25. Vörös hadseregünk ellenállhatatlan offenzívájának hatása alatt a románok hátrón visszavonultak és elhagyták Szentest. A város felszabadult népe hétfőn délután boldog örömmel és határtalan lelkesedéssel fogadta a vörös hadsereg bevonuló politikai megbízottait és a visszatérő megyei és városi Intéző bizottsági tagokat. A bevonulás után a proletárság tömege hatalmas népgyűlést alakult át a városháza előtt. A románok semmit sem hoztak Szentesre, viszont a megszállás ideje alatt minden értékes elmozdított dolgot elszállítottak a városból. Elrabolták a cséplőgépeket és egyéb gazdasági gépeket, a malmkat leszerelték s a középületeket kifosztották. A megszállás ideje alatt a botozás napirenden volt Szentesen. Ezen rendszerrel közigazgattak. Több asszonyt is megbotoztattak. Azok közül az

elvtársak közül, akiknek a munkaszolgalmakban vezető szerepük volt és Szentesen maradtak, 30-at elfogtak és internáltak. Lejött ez idő alati inspirálni a szegedi kormány egyik megbízottja is és visszahelyezte állásába dr. Nagy Sándor elmebeteg alispánt, sőt, a városzerte dühöngő örültek ismert, beteg embert a főispáni teendő ellátásával is megbizta. A románok menekülésével egyidejűleg a szolgálatukba állott ellenforradalmi kreaturák is megszöktek a városból. Szentes, az utolsó órák nehéz ágyuharcai dacára, teljesen sértelen maradt, csak egy-két gránát érte a város szélét. A városban egyébként a tanácsköztársaság rendje teljesen helyreállott.

Hogyan lett Magyarország Tanácsköztársaság?

Károlyi Mihály cikke az „Arbeiterzeitung”-ban.

Bécs, július 25. Az Arbeiterzeitung legutóbbi száma negyediklétszámú cikkével Károlyi Mihály tollából. A cikk címe: „Lemondásom története.” Az Arbeiterzeitung a cikket a következőképpen vezeti be:

— Becsen való kereszttúljutása alkalmával Károlyi Mihály a cikket egy barátjának azzal adta oda, hogy eszközölje ki annak az „Arbeiterzeitung”-ban való közzétételét. Szívesen teszünk eleget a kérelemnek, mert a magyar köztársaság első és utolsó előlnökének cikke nagy történelmi érték. bir.

Magá a cikk többek közt ezeket mondja: — E cikkben azon események igazi lefolyását akarom a nyilvánosság és az utókor számára megörökíteni, amelyeket közönségesen a hatalom átadása a magyar tanácsköztársaság alatt azokról azokról említ. A végzetes napok való története a lehető leg-rövidebbre összefogva a következő: Március 20-án délelőtt adta át nekem Vyx alezredes ismert jegyzékét. Délután a minisztertanácsal közöltem a jegyzék tartalmát azzal a megjegyzéssel, hogy Vyx alezredes kijelentette, hogy amennyiben másnap délután 6 óráig nem kap feltétlenül igenlő választ, vagyis azt a feleletet, hogy a jegyzéket elfogadjuk, a szövetséges misszió elhagyja Budapestet. E nyilatkozat nem volt másképp magyarázható, mint hogy az antant Magyarországgal hadiállapba kerül. Vyxnek ezt feleltem, hogy követeléseit teljesíthetetlenek. Nyomban be is láttam, hogy az eddigi koalíciós kormány lehetetlenné vált és csak tisztá szocialista kormány tarthatja fenn az ország rendjét és nyugalalmát. A nyugati orientálódás, a wilsoni politika hajótörést szenvedett. Új orientálódásra volt szükség, amely biztosítja a munkás Internacionálé rokonszenvét. A kommunisták egyre élesebbé váló kíméletlen támadásaival szemben csakis tisztá szocialdemokrata kormány tarthatná fenn magát, mert nézetem szerint az egész polgárság örömmel támogatná ezt a kormányt és eszén szólnak az imperialista rablók elleni megvé-

désére és a rend fenntartására irányuló munkájában. Nézetem szerint az új szociáldemokrata-kormányának a kommunista-párttal megegyezést kell létesíteni, hogy amíg élet-halálharcot folytatunk az imperialista betolakodók ellen, az országban ne keletkezzen rendzavarás. Fejtegetésemet azzal végeztem, hogy mint a köztársaság elnöke nem mondom le, hanem a nehéz helyzetben feltétlenül megtartom az állam hajójának vezetését. Ha a minisztertanács álláspontomat elfogadja, úgy holnap közölni fogom Vix alezredessel az új miniszterelnök kinevezését, aki nekem pártja óhajainak megfelelőleg be fogja terjesztani az új szociáldemokrata-kormány tagjainak névsorát. A továbbiakban az új szociáldemokrata-kormány fog dönteni. Fejtegetésem után Böhm hozzájárult indítványomhoz, Kunfi is helyeselte azt és azt a közvetítő indítványt tette, hogy ha ez antant ragaszkodik követeléseire, akkor Berinkeylemond és helyébe szociáldemokrata-kormány jön, amely idővel felülül a kommunizmus-hoz való alkalmazkodást jelenti. A minisztertanács azzal a tudattal osztott szót, hogy tiszta szocialista-kormány alakul, amely Vix alezredes követelését elutasítja. — Delelőtt a szociáldemokrata-párt ülést tartott, amelyen a miniszterek jelentést tettek a helyzetről. Ugyanakkor tárgyaltam a kormányban nem képviselt pártokkal és tárgyalás közben értesültem arról, hogy 30,000 vásznás Xyx jogyzékének a hatása alatt a kommunistákhoz csatlakozott. Délután a szociáldemokrata-párt vezetősége tartott gyűlést,

de hogy ott mi történt, arról a szociáldemokrata-miniszterek egy szóval sem nyilatkoztak. Nem mondták el, hogy délután 3 órakor a szociáldemokrata-pártvezetőség a kommunistákkal irabbeli megállapodást kötött, amelynek értelmében a két párt fuzionált. Ez a nények után még két órahosszat tartó minisztertanács volt, anélkül, hogy valamit megtudtunk volna. Az utolsó minisztertanács abban a tudatban zajlott, hogy megalakult a szociáldemokrata-kormány. A helyzet azonban akkor már másképp volt eldöntve. A katonatanács már délután 5 órakor kimondta csatlakozását a kommunistákhoz és este 8 órakor Garbai közölte a munkástanács ülésén, hogy szovjet-kormány alakult. Kun Béla a gellért-hegyi csatáján 4 nehéz és több könnyű gnyut állított fel, hogy ellenállás esetén lövesse a várost. Minderről semmit sem tudtam, alá kellett írnom azt a kiáltványt, amellyel lemondok a hatalomról. A hatalmat nem adtam át a proletárságnak; bele kellett nyugodnom a tények megváltoztathatatlanságába.

Bolszevlat mozgalom Amerikában
Béts, július 25. Koppenhágából táv-
tözzák: Egy norvég kereskedelmi és hajózási szaklap közlése szerint
Newyorkban általános felkelésről tar-
tanak. A bankok figyelmeztetést kaptak,
hogy a bolszevlok nagy támadásra készülnek.

Lefoglaltak irásokat, amelyből kiderült, hogy a forradalom vézei világszerte meg akarják alakítani az egész világ szocializációjának megszűntetésére. A tervek meg akarták nyerni a fehér, sárga és szerezten tengereszekert is. Az előkészületek Hollandiában, Spanyolországban és Argentiniában sikerültek legjobban.

A városi intéző bizottság ülése.

A határvármegyék kiküldötttel csatlakoztak. Kaposvárott újhad
szervezték. — Mégis bezárják a korcsmákat.

Tegnap délután 4 órakor Nagykanizsa városi intéző bizottsága ülésre ült össze, amelyen több fontos ügy került tárgyalásra. **Snell** elvtárs megnyitva az ülést napirend előtt bejelentette, hogy a **határmenti öt vármegye kiküldöttel**, akik legutóbb Nagykanizsán ültek össze értekezletre, **csatlakoztak Kaposváron újabb értekezlet tartanak**, amelynek egyik fő pontja a csererekció ellen való tiltakozás lesz.

Krátky-elvtárs ismerteti a központi végzés bevezetése következtében beállított változást a város husellátása tekintetében. A huselosztás a következő módon fog történni: az Állásos Fogyasztási Szövetkezet és a vasutasok beszerzési csoportja saját tagjait fogja ellátni, a megmaradó 21,000 ellátatlan közt pedig legább 16 mézárósnak kell elosztania a húst. A 40 dokás hely fejkvóta szerint így hetenkint 85-90 métermázsas húst fognak kimenj Nagykanizsán. — **Snell** elvtárs sokalja a 16 mézáróst, mert nem hiszti el, hogy ez ideig 16 üzletben mértek ki húst, de kételkedik abban is, hogy annyi hús legyen, hogy abból tizenhat mézárszékelt lehessen fenntartani. — **Marvilles** elvtárs **Krátky** indítványára mellett foglalt állást. — **Plander** elvtárs indítványozta, hogy Kiskánizsán legább két mézárszékelt állítsanak fel. — **Virág** elvtárs bejelentette, hogy Kiskánizsán a fogyasztási szövetkezet fiók-huszekelt fog felállítani, ezenkívül az egyik nagykanizsai mézáróst is kihelyezik piaci sátorral Kiskánizsára. Az intéző bizottság határozata értelmében a következő mézárósok fogják a marhahúst kimérni: **Singer Izidor, Weltner Rudoif, Varga Kálmán, Babics Lajos**, osv.

Hoch Józsefné, Schwarz Adolf, Mandelbaum Oszkár, Hoch Jenő, Szabó Boldizsár, özvegy Gombosi Józsefné, Kluger Simon, Beier Testvérek, Lackenbacher Ádám, Károlovics György, Práger Ferenc és Simon József.

Ezután az intéző bizottság elfogadta **Krátky** elvtárs indítványát, amely alapos reményt nyújt arra, hogy Nagykanizsa sós- és cipóméziáján néhány hét múlva segítve lesz. Ezután egy bizottságot küldött ki az intéző bizottság annak megállapítására, hogy miképpen lehetne a város erdejéből Nagykanizsára téli faszukszeget birozítani. Eddig ugyanis csak január közepéig van biztosítva faellátásunk. A list kisinybeni eladási árát az intéző bizottság a következőkben állapította meg: buza fehérízest métermázsája 550 korona, buza kenyériszt métermázsája 150 korona. **Snell** elvtárs bejelenti, hogy az igazságügyi népbizottság a helybeli kihágási bíróság előadói állást még nem töltötte be. Az intéző bizottság előadójul **Öhrner Antal** elvtársat jelölte.

Sabján elvtárs előterjesztésére a bizottság kimondotta, hogy azzal a kéressel fordul a belügyi népbizottsághoz, hogy Nagykanizsán töltse be az anyakönyvvezetői állást, ezenkívül rendszeresiten egy helyettes anyakönyvvezetői állást és az anyakönyvi hivatalba rendeljen ki megfelelő segédszemélyzetet. Az intéző bizottság ezután a fürdőházakat a következőkben állapította meg: gőzfürdő 8 K, I. osztályú kádifürdő 10 K, II. osztályú kádifürdő 8 K, léifürdő 8 K.

Ezután a korcsmák bezárásának kérdése került újra az intéző bizottság elé. A vendéglősök és korcsárosok kanizsai szer-

vezete azzal a kérelemmel fordult a intéző bizottsághoz, hogy ha már bezárják a korcsmákat, csak azokak zárják be, amelyek nem multak el tíz évesek. — **Marvilles** elvtárs azt hangoztatta, hogy ha valakitől elveszünk megélhetését, számoljunk azzal, hogy tudunk neki más megélhetést biztosítani. — **Snell** elvtárs kifejtette, hogy minden újítás, előhaldas, amely sokaknak előnyös, egyezkedés nézve káros. Több korcsmárosnak kínai munkalelmet, de azok nem nyultak után. **Beck** elvtárs bejelentette, hogy a város öregegel, a korcsmárossal és a közegészségügyi szakértővel egyetértőleg időiglonesen eddigi körsmát zárta be, a többit augusztus végén fogja bezárni. Indítványozta, hogy a bizottság maradjon meg előbbi határozata mellett, mert a lakáskérdést meg kell oldani a vendéglősök pedig helyezkedjenek el az új rendszertben. — **Török** elvtárs azt indítványozta, hogy azon korcsmák bezárásá halasszák el, amelyek nem szegtek meg tend szerezsen a szesztilalmat. Az intéző bizottság elhatározta, hogy megmarad előbbi határozata mellett.

Végül Nagykanizsa tejjelátása került tárgyalás alá. **Wugrinetz** elvtárs indítványára kimondták, hogy a nagykanizsai termelő szövetkezet tejertermelését (napi 300 liter) ismét a majorban fogják kimérni a proletároknak. A tejjelátás kérdéséről ezután akadémikus vita indult meg, amelynek eredményét a következőkben összegezzük: A nagykanizsai fogyasztási szövetkezet nagyarányú Központi Tejcarnokot fog felállítani, amelyben jegyrend szer alján fog a proletariatus tejhez jutni. Amíg a Tejcarnokot felállítják, a tejjelátást a következőképpen fogják ellenőrizni: minden környékbeli termelőtől elküldik az általuk ellátottak listáját, amelyből az aranyam szorulókat törölni fogják.

Az intéző bizottság ülése este fél 9 órakor végződött.

Felhívás.

Felhívjuk a szocialista-kommunista párt Nagykanizsán lakó összes tagjait, hogy mindnyájan tartassék kötelességüknek, hogy a folyó hó 29-én, kedden este fél 8 órakor sejtét kerületükben tartandó négygyűlésen megjelenjenek. A négygyűlés célja a kerületi pártszervezetek megalakítása. A pártszervezetek szabályzat szerint minden kerületben 9 végrehajtó bizottsági tag választandó.

Az I. kerület (a városnak a Teleki-ut, Fő-ut és a Király-utca páros számú oldalalval határolt része) négygyűlését a sáte téren levő pavilonban, — a II. kerület (a városnak a fentnevezett utók páratlan számú oldalalval határolt része) négygyűlését a nyári szinkörber, — a III. kerület (a Prinsipális osalornán tul levő ugynevezett Kiskánizsa) négygyűlését pedig az Országház-ut 88 szám alatt levő szocialista-kommunista párhelyiség udvarán fogjuk megfentani.

Elvtársak! Szocialista kötelességünk-höz híven építsük ki összes szervezletet és és ezen szervezletben minden igazán küzdeni akaró szocialista-kommunistának kötelessége helyet foglalni, mert csak így lesz módunkban a dolgozó tömegek hatalmát minden időben biztosítani.

Elvtársal üdvözléttel
A SZOCIALISTA-KOMMUNISTA PÁRT
VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁGA.

HIREK.

1919. július 26. Szombat

NAPTÁR.

A nap két 4 óra 28 perc kor, nyugszik 7 óra 43 perc kör.

A hold két éjjel 2 óra 28 perckor, nyugszik d. u. 6 óra 11 perckor

— A vármegyei Intéző bizottság ma délelőtt 10 órakor a városháza kis tanács-termében ülési tart. Délután 4 órakor pedig a vármegyei munkás-kalons és földmiveltetésért tart ülési a nagy tanács-termében.

— **Uj vádbiztos.** A Nagykánizsa városi intéző bizottsághoz tegnap délután a következő távirat érkezett: „A forradalmi kormányzótanács mozgásából, **Polai** János vádbiztos állását felmentem és helyébe **Szilcs** Ferencet nevezem ki. **Igazságügyi népbiztos**”.

— **Fővárosi művészek vendéglátéka.** Nagykánizsán. Hétfőn, a hó 28-án közismert fővárosi művészekből álló társulat kezd meg vendéglátóit a Polgári-Egylet nagytermében. A társulat tagjai: **Csery** Janka, a Vigopera volt primadonnája; **Czegledy** Gyula, a népszerű zeneszerző és előadóművész; **Gonda** Mica, a bájos, fiatal tanácsszobret; **László** Jda, a gyönyörű hangú operaszínés; **Péterfi** Ivan, énekes bonviván és **Bágyoni Szabó** Dávid drámai színész. Kétnaponként változó, teljesen új műsor keretében színre hozza a társulat az idei kabaréirodalom legjobb termékeit, a többek között: az **Éjjeli** zené, **A csábító**, a **Cipőtalpra Magyar**, **A frontkabaré**, **A szírián**, **Az egér** és sok más kelvős kis darabot, tréfát, a legjobb **Czegledy** és **Zerkovits** slágereket, táncszüneteket, kuplékat, chansonokat, aktuális költeményeket, operaszüneteket stb. Helyárak: 15, 12 és 9 korona, földszinti álló 5 korona, karzat 4 korona. Jegyek már vasárnap délelőtt 9-11-ig előre válthatók a Polgári-Egylet előcsarnokában, azután pedig naponta délelőtt 9-11-ig és délután 3-5-ig.

— **A nappali órákban szigorúan tilos a villanyvilágítás.** A Kerületi Ipari Termelési Tanács Intéző Bizottsága felszólítja a közönséget, hogy a villany bekapcsolása bármilyen célra csak az esti órákban van megengedve. A délutáni gyenge áram kizárólag csak a vasut és nyomdák céljaira használhatók. Aki a tilalom ellenére a délutáni áramot bármely célra használja és így a villanyvilágítást veszélyezteti, forradalmi törvényszék elé állíttatik.

— **Vörös-kabaré.** A kanizsai garnizon vörös katonái ma és holnap elsőrangúnak ígérték kabaréelőadást rendeznek a volt Polgári Egylet nagytermében. Az estély részletes programja a következő: 1. Nyitány. 2. Nem ismer meg az anyám. Karinty tréfa. Előadják: Kócsa és Müller vörös katonák. 3. Kuplék. Előadják: Vaidner Antal elvtárs. 4. Tegnap és ma. Aktuális bohóság. Előadják: Szacsich Aranka elvtársnő és Gényi vörös katonák. 5. Toborzó. Tánccolják Kramarits és Molnár vörös katonák. 6. Quartett a katonák zenekar tagjaiból. 7. Kiképzés. Gábor tréfa. Előadják: Abonyi Sándor vörös katonák és lársai. 8. Múdalok. Énekli: Plander elvtárs. 9. Próba. Vigilenset. Előadják: Beck Fricl elvtársnő, Bongó János és Molnár Lajos vörös katonák. 10. Magánzám. Előadják: Abonyi Sándor vörös katonák. 11. Aktuális tréfák. Előadják Székely Béla vörös katonák. 12. Pletyka.

Kövári tréfa. Előadják: Strém Rózsi elvtársnő, Zaigmond István és Krampatics Béla vörös katonák. A zongorakíséretet Banekovich Jancsi vörös katonák látja el. Konferanszió: Székely Béla vörös katonák. A tánczenét Sárközi Dezso zenekara szolgáltatja. A tánc alatt világposta. Jegyek még szombaton délelőtt kaphatók Szerb Ernő könyvkereskedésében, azután esetleg a helyszínen. Az előadást pontosan este 8 órakor kezdik meg.

— **Eljegyzés.** **Sanweber** Cica és **Zab** Péter jegyesek.

— **Vasárnap jönnek a budapesti proletárgyermekek.** Az Országos Gyermekjóléti Hivatal tegnap táviratilag értesítette a városi intézőbizottságot, hogy a budapesti proletárgyermekek első csapata vasárnap érkezik Nagykánizsára. A gyermekek külövonata vasárnap reggel 8 órakor indul Budapestről és délután 8 órakor érkezik meg Nagykánizsára. Egy transzport le fog szállni Komáromvárosra, a második Nagyrécsén, a többi, körülbelül 800 gyermek Nagykánizsán lesz elhelyezve. **Füredi** elvtárs, gyermekjóléti megbízott felkéri az összes kanizsai vendéglátókat, hogy a gyermekek fogadása céljából vasárnap este fél 7 órakor jelenjenek meg a vasuti állomáson. Itt a kicsinyeket jó vacsorával fogja a város megvendégetni, utána pedig minden vendéglátó viszi kis vendéget otthonába, élvezni — ha rövid időre is — a napfényt, melegét és életet. Akik még oltihont akarnak adni egy hónapra egy-egy budapesti proletárkicsinynek, jeleítsék be ezen szándékukat vasárnap délelőtt 11 óráig **Füredi** elvtárs, gyermekjóléti megbízottal. A magunk részéről arra kérjük Nagykánizsa asszonyait, hogy hozzanak magukkal vasárnap este a vasutra egy csöppel anyai szeretetből és segítsenek az anyai háztól talán még soha távol nem volt apróságok fogadtatását borsóvá, meghitté tenni.

— **Önállósították a polgári leányiskolát.** A közoktatásügyi népbizottság tegnap leiratot intézett az alsószabolcs megyei Művelődési Hivatalhoz, amelyben elrendelte a polgári fiú- és leányiskolák szétválasztását. A polgári fiúiskola vezetőtanítója továbbra is **Wallgurszky** Antal elvtárs marad, a polgári leányiskola vezetésével pedig **Földes** Miklósné elvtársnőt bízza meg a közoktatásügyi népbizottság.

— **Közlekedési közlemények.** A társulat szállító szereknek az erdőn való tozódása a fa beszállítását rendkívül meghozza és ez által a közönségnek fával való ellátásáról veszélyeztet. Ennek elkerülése és a torlódás csökkentése végett a faállítás új felügyelgetteit és további intézkedések csupán a határozatlan folyó szükséglet. Felgúszásra utalunk kisebb mennyiségű borsót a Párisi féle telepről. Az utalványok újból való megkezdését idejében közölni fogjuk. Közlekedési üzemek.

— **A Sporthírlap még kapható.** A Garamvölgyi és Szemere csegnél.

— **Üdvözlés a fronttól.** Üdvözlésünket küldjük vörös 20-as bakák a kanizsai proletár nőnek **Watra** Károly, **Németh** Gyula, **Dávid** Ferenc, **Kámler** Gyula és **Németh** Anzrus.

Felhívjuk a szakszervezetek azon tagjait, akik fontos közgazdasági alkalmazást akarnak vállalni, hogy jelentkezzenek a párttitkárság nál. Munkabér: napi 60 korona. Feltétel: megbízhatóság és iróni olvasni tudás. **Dár** titkárság.

Pártügyek.

A magánélvezetők szakszervezetje folyó hó 27-én délelőtt 10 órakor a kereskedelmi alkalmazottak helyiségében (volt Kaszinó) taggyűlést tart. Megjelenés kötelező.

A szállodalai, éttermi és kávéházi munkások csoportja folyó hó 28-án délelőtt 10 órakor összyűlést tart. Tagok megjelenése kötelező. **Vezetőség**

Nyilatkozat. A nagykanizsai borbély- és fodrász alkalmazottak szakszervezetje a munkaidő bonem tartása miatt Kállovits János Déaklári fodrászmestert bojkot alá helyezett. Amennyiben Kállovits János becsületszóra megígérte, hogy azután a kollektív szerződés pontjait betartja és ezt a **Zala Népakarat**-ban is közzé teszi, a bojkot alól fel lett oldva. A nagykanizsai borbély és fodrász alkalmazottak szakszervezetje.

Borbélyok figyelmébe! A nagykanizsai borbély és fodrász alkalmazottak szakszervezetének kiküldöttjei között 1919 május hó 3-án a termelési biztos közbenjöttével a munkaidőt illetőleg a következő határozat hozatott: A munkaidő tart lélen úgy, mint mint nyáron reggel 8 órától déli 12 óráig és délután fél 2 órától este 8 óráig. A takarítás sárt ajtó mögött fél 8 órakor és délután 1 órakor kezdhető. Szombaton zárás 7 órakor. Az a mester, vagy alkalmazott, aki a rendelkezést be nem tartja, a Kerületi Ipari Termelési Tanács munkafelügyelői osztálya elé lesz időve. — A folyó hó 28-án este 7 órakor az Ipari Termelési Tanács termében leendő összyűléstervezetelen az összes borbély és fodrászmesterek, ugyancsak a borbély és fodrász alkalmazottak szakszervezetének vezetője köteles megjelenni.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a Népgazdasági Tanács közlekedési főosztálya 1919. július 27-ének éjjeli 12 órájától kezdődően az élelmiszereknek kézi podgyászában való szállítást rendeltetileg eltiltotta.

Tilos tehát fenti határidőn túl bárkinek bármilyen élelmiszertel vasuton, hajón, vagy egyéb gépjárművön közpodgyászként bartyuzni, vagy bármilyen módon engedély nélkül ezeken élelmet szállítani.

Aki engedély nélkül fenti határidőn túl élelmiszert szállít, azt a vonatokon működő mozgóórság, az állomásokon pedig a vasuti órság és a külön szervezett karhatalmi kirendeltségek feltétlenül elkobozzák.

Élelmiszert szállítási igazolványokat csak a Népgazdasági Tanács közlekedési főosztálya állíthat ki. Magánigazolványok ilyen körülmények közt ki nem adnak.

Figyelemre szeljük a közönséget, ne utazzék senki bartyuzási szándékával, ilyen célra élelmiszert semmi módon ne szállítson, mert az elkobzott élelmiszereket senki vissza nem kaphatja.

A karhatalmi osztagok az elkobzott élelmiszereket Nagykánizsán a városi közlekedési osztálynál kötelesek elismervény ellenében átadni.

Nagykánizsán, 1919. évi július hó 25-én.
Vármegyei Intézőbizottság.

Egy jókarban levő **csordapályba helyesülése miatt eladó.** Megtekinthető Nádori-utca 8 sz. alatt, délután 2-4 óráig.

Szigoru rendelet! Figyelmeztetünk mindenkit, kereskedőt, vendéglőst, fodrász, cipész, szabó és egyéb iparosokat, fuvarost, orvost, gyógyszerészt, az összes placi árusokat, élelmiszer kereskedőket, termelőket, hogy aki más pénzzel fizet, más pénzt elfogad, vagy követel, mint a megengedett és forgalomban levő Tanácskormány pénze rögtönítelő bíróság elé állittatik!

Csak fehérpénz érvényes! ——— Vármegyei Intézőbizottság.

Az ifjumunkások élelmezése.

A szellemi és fizikai ifjumunkások ebédel való ellátása ügyében a legutóbbi hónapban tárgyalások indultak meg a közoktatásügyi és közellátásügyi népbizottságok, valamint a fővárosi direktórium között. A tárgyalások eredményéről a Budapesti Forradalmi Központi Munkás és Katonatanács elnökségétől a következő felvilágosításokat kaptuk:

— A tárgyalások, amelyeken a közoktatásügyi népbizottság részéről Lukács György népbiztoshelyettes elvtárs, a közellátási népbizottság és a Budapesti Központi Forradalmi Munkás- és Katonatanács elnökségének egy tagja vett részt, máris azt az elvi jelentőségű megállapítást tesztették, hogy a kórházak ellátása után minden másat megelőzően az ifjumunkások megfelelő élelmezésének kell a közellátás feladatát alkotnia. A szellemi ifjumunkások, vagyis az egyetemi és főiskolai hallgatókat menzákon, a fizikai ifjumunkásokat pedig elosztó-helyeken akarják élelmezni. Az élelmezés minősége mindkét helyen természetesen teljesen azonos lesz. A menzák és elosztóhelyek csupán abban különböznek egymástól, hogy a menzákat az iskolák, az étel-elosztó-helyeket pedig a gyári üzemek közelében állítják fel. Már meglévő fővárosi diákmenzán kívül erre alkalmas vendéglők rekvizitálásával és megfelelő berendezésével szaporítják a szellemi ifjumunkások étkező helyeinek számát. Gondoskodnak a fizikai ifjumunkások számára elegendő számú étkező-helyiség felállításáról, úgy hogy minden remény megvan arra, hogy szeptembertől kezdve legalább 10000 ifjumunkásnak tudnak olcsó, tápláló és izletes ebédet adni.

— Arra való tekintettel, hogy a fővárosi közkonyhák intézménye teljesen és nagyszabóan bevált, az ifjumunkások élelmezése is, melyet a fővárosi közkonyhái révén gondolnak megoldani, egyedül és kizárólag községi feladat lehet, mert a helyi feladatokat nem állami szervnek, hanem helyi szervnek, jelen esetben a munkástanács elnökségének kell ellátnia. A közellátási népbizottság feladata, hogy a megfelelő élelmiszereket a fővárosi rendelkezésekre bocsátása, a közoktatásügyi népbizottság pedig szívesen fogja fedezni az akció költségeit.

A menzák és elosztóhelyek felállításából nagy és jelentős anyagi, mint erkölcsi

haszna lesz az ifjumunkások proletároknak. Anyagi hasznuk lesz, mert "drága" és rossz koszt helyett olcsó és jó ebédet kapnak, erkölcsi hasznuk lesz, mert proletár öntudatukat, tanulási kedvüket növeli az az érzés, hogy a proletárhaza, melynek egykor hasznos dolgozói lesznek, szeretettel gondot visel rájuk.

058—1919. szám.

Hirdetmény.

TÁRGY: **Toborzás.**

Az alsózálogmegyei vörösörparancsnokság vörös öröket toboroz. Toborzásra jelentkezhet minden 20—42 éves egyén, ki a vörös hadsereg sorozó bizottságai által beigazoltan alkalmatlannak osztályoztatott.

A belépő vörösör a következő illetékeket kapja:

Napliszold ————— 15 kor.
Étkezési pénz napl ————— 2
Ruhakoptatási pótdíj napi ————— 2
Ellátatlan családtagok után (kereskedő keptelen szülő) családi pótdíj havi ————— 100
Nős vörösörök lakbér ————— 50

Jelentkezés ideje mindennap élelmet 9—11 óráig a vármegyei parancsnokság toborzó osztályában (volt 20-as laktanya.)

Garabb Gyula
vármegyei parancsnok.

Egy ny. mozdonyvezető gépezeti vagy ehhez hasonló műszaki állást keres
Cím a kímőhivatalban.

BRILLANTINOS

Üvegeket és tégelyeket, azonkívül „Márvány-crém” és bármilyen más arckenőcsös tégelyt megmagasabb árban veszünk.
Teutonia Magyarország
Fő-tér 2. (Városházánál.)

Könyvek :: Folyóiratok :: Zeneművek

FISCHEL Fűzőp Fia
Könyv- és papírkötésipari vállalkozás, (Tervező iroda.)

Irodaszerek, újtattikönyvek, papírok, hangszerek, díszművek, játéktárgyak

Utolsó hét!

CIRCUS
Novacsek

Este 8 órakor

A nagyszerű

sláger-műsor.

Utolsó hét!

Szivarkahűvelés, szivarkapapírkülönlegességek, szivarka és szivarszipkák, képezőlap-újdonságok. — ÖNGYÚJTÓ és TŰZKÓ nagy választékban kapható!
Grünhut Pál

:: dohányfőzadéjében, Deák-tér 10. ::

ZALAI NÉPAKARAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagykanizsa, Sugárút 4. sz. ép.
Szerkesztői és kiadóhivatali
telefonszám 78. Nyomda 317.

A SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA MUNKÁSKÖZPÁRTJÁNAK
ALSÓZALAMEGYEI REGGELI HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Egy évre 60.— koronás
Fél évre 30.— koronás
Havonta 2.50— koronás
Egy hónapra 1.00— koronás

Távíratváltás Tusar és Kun Béla között.

A cseh kormány tiltakozik Csap bombázása ellen.

Budapest, július 28. Tusar cseh-szlovák miniszterelnök Kun Béla-hoz a következő jegyzéket intézte:

Kun Béla külügyi, népbiztos Budapest. A cseh-szlovák kormány lehető legerélyesebben tiltakozik az elie, hogy magyar repülők július 26-án huszonegyedikén bombázták Csap cseh-szlovák várost. Ezen jellemző ellenséges tény hozzájárulva a semleges zóna megsérteséhez, annak megállapítására kényszerít, hogy a magyar csapatok nem tartják meg a fegyverszüneti feltételeket. Ugyancsak tiltakozik a bolsevik propaganda ellen, melyet cseh-szlovák területen ügnek részint a magyar csapatok visszavonulásakor hátrahagyott ügynökök, részint olyan egyének, akik azóta léptek a semleges zónát, részint a magyar repülőknél cseh szlovák területen tett újjai tevékenységéből. A cseh-szlovák kormány fenntartja, hogy jóvátételt követeljen a magyar csapatok által a cseh-szlovák területen elkövetett rendszeres pusztításokért, melyeket bizottságok tagnak helyreállítani. Páldául felhívjuk a gépek, nyersanyag és áru elvitelét a lüleki, losonci, gácsi és apátfalvai műhelyekből és gyárakból. Ami a gácsi és apátfalvai posztógyárakban felraktározott anyag és vaszon elvitelét illeti, ezen műveleteket egy július tizenkilencedikén kelt Samuely László törvényeségi elnök által aláírt rendelet alapján hajtották végre, amely a cseh-szlovák kormány birtokában van. A pályaudvari ingóságokat, mozgó vasuti anyagot részben szétbombázták, vagy elvitték. Sátorlajuhelyen, Kessán, Pelsőcön, Tornaalján és a vasutvonalak mentén a táviró- és telefon anyagot használhatatlan állapotba helyezték, vagy nagyrészt elvitték. A cseh-szlovák kormány mindezt a magyar kormányt teszi felelőssé és számít arra, hogy a magyar kormány hajlandó teljesen precíz formális módon kijelenteni:

1. Távól marad minden ellenséges tényről a cseh-szlovák köztársaság területén, beleértve a békekonzferencia által a cseh-szlovák köztársaságnak juttatott keletmagyarországi rután területet.
2. Teljesen jóváteszi a megtámadott területen csapatát által okozott pusztítást, helyreállítja az elhurcolt anyagot, vagy megtéríti értékét.
3. Távól marad minden politikai propagandától a cseh-szlovák köztársaság polgárai között. Tusar.

Kun Béla a következő választ küldte Tusar miniszterelnöknek:

— Válaszolja július 26-án hozzám intézett táviratára értesítem a következőkről: A magyarországi szocialista szövetséges Tanácsköztársaság

kormányja mélyen sajnálja, hogy a magyar repülők július 24-én bombát ejtettek Csap városra, mely a fegyverszünet megkötése óta a cseh-szlovák köztársaság területén fekszik, amaz államok területén, amellyel a fegyverszünet megkötése óta véleményünk szerint békén, barátságos viszonyban élünk. Repülőnk menetségére szolgáljon, hogy a velünk barátságos viszonyban levő állam területének ezen részét a román csapatok ellenünk felvonulási területnek használták fel. A táviratban foglalt mindhárom pontra igenlő feleletet adok. Precíz formában kijelentem, ünnep, hogy:

1. A magyarországi szocialista szövetséges Tanácsköztársaság távollátja magát minden ellenséges ténykedéstől a cseh-szlovák köztársaság ellen, beleértve abba a békekonzferencia által a cseh-szlovák köztársaságnak odaltált keletmagyarországi rután területeket.
2. Amaz területeken, amelyekel a magyarországi szocialista szövetséges Tanácsköztársaság vörös hadseregének csapatai a cseh-szlovák köztársaság hadserege által ellenünk intézett offenzíva folytán keletkezett hadműveletek által elfoglaltak, jóváteszünk minden pusztítást, amely nem szokásos következménye maguknak a harci ténykedéseknek.
3. A magyarországi szocialista szövetséges Tanácsköztársaság nem folytat és nem is támogat semmiféle politikai propagandát a cseh-szlovák köztársaság polgárai között. Kérjük, hogy mindezen kérdések rendezése céljából a Srobar miniszterrel megkezdett tárgyalások újra felvételének.

Most azonban, tisztelt elvtárs, a szocialista szót Önhöz, a szocialista-hoz. Minekutána kijelentjük abbéli készségünket, hogy a táviratban foglalt mindhárom kívánságának eleget teszünk, engedje meg, hogy mint a proletariátus képviselője kijelentsem önnek a következőket: Kívánságának szíves örömet teszünk eleget, hogy bemutassuk az egész világ proletariátusának újból békekészségünket, bebizonyítsuk, hogy a burzsoázia régálmazó hadjárata, melyet velünk szemben indított, aljas, gyalázatos akna-munka. Újból akarjuk bizonyítani az egész világ minden dolgozó elött, hogy a magyarországi szocialista szövetséges tanácsköztársaság rákényszerült saját léteéréjében a párisi békekonzferencia által kizabált határainak védelme érdekében arra, hogy vörös hadseregének csapatait fegyverbe szállítsa és ellentámadásba küldje.

A magyarországi szocialista szövetséges tanácsköztársaság bele nem szól egyik állami belügyeibe sem és bár szolidáris valamennyi ország elnyomottjaival és éppen mert szolidáris minden ország proletariátusával, mégsem akar senkit sem mesterséges eszközökkel arra kényszeríteni, hogy felszabadítsa önmagát a kapitalizmus alól, csupán arra törekszik, hogy ne kelljen újból a kizsákmányolásnak alávetnie saját dolgozóit. Nem álltőlünk misem távolabb, mint a törekvés; hogy valamely nemzetet nemzeti szabadságtól megfosztunk, vagy gátat vessünk annak, hogy tulajdonosságait szabadon kifejleszthesse az egyetemes emberiség érdekében. Már ez garanciája annak, hogy mi a cseh-szlovák köztársasággal szemben semmiféle ellenséges szándékot nem táplálunk, de ha Önnek más garancia kell, kérje meg miniszterétársát, dr. Srobar Lőrincet, kérje meg Chinka Andrást római külügyi plebánost, akikkel együtt ültünk a magyar osztályállam börtönében: lehetséges-e, hogy én olyan állam kormányában helyet foglaljak, melytől még csak távol is megállhat a nemzeti elnyomás szándéka? Amikor mindazekről önt úrnepélyesen biztosítom, engedje meg tisztelt elvtárs, hogy arra kérjem önt, hogy azokat az elvtársainkat, proleárokat, akiket a cseh-szlovák csapatok visszavonulásuk közben Magyarország területéről elhurcoltak, részesítsék emberséges bánásmódban. Kérjük önt arra, hogy ezeket a proleárokat kezelje szocialista szolidaritásával. Bocssassa őket minél hamarabb szabadon, hogy iltthon kivethessék részüket a szocializmus alkotó munkájából. Végül ismétellen kérem önt, tisztelt elvtársam ugyanakkor, amidőn én gondolkodom arról, hogy hadseregünk övököljék minden olyan cselekménytől, amely még csak a látszatát is kelthetné annak, hogy a magyarországi szocialista szövetséges Tanácsköztársaság a fegyverszüneti szerződést nem tartaná tiszteletben, Ön is gondoskodjék arról, hogy a cseh-szlovák köztársaság csapatai a semleges zónának határainkon innen eső részére ne lépjenek át, azon a területen ne requiráljanak, ne fosztogassanak. Megfelelően azon intézkedésnek, hogy a tanácsköztársaság nem folytat semminemű propagandát a cseh-szlovák területen, arra kérjük Önt, gondoskodjék arról, hogy a cseh-szlovák köztársaság területén fegyveres leher ellenforradalom ne szervezkedhessék.

Ezekután maradok hivatalos és elvtársi üdvölettel
Budapest, július 27.
Kun Béla.

Hivatalos frontjelentés.
Budapest, július 28. A Magyar Távirati Iroda jelenti július 23-án hivatalosan; A helyzet változatlan.
Hadseregparancsnokság.

Mi történt Horvátországban?

Jugoszláv jelentés a horvát terrordalomról.

Belgrád, július 28. A marburgi és varasdi véres eseményekről a jugoszláv sajtóiroda a következő hivatalos jelentést adta ki:

— E hó 23-án este 10 órakor a marburgi 47. gyalogezred hadkiegészítő keretében lázadás tört ki, amelyben egyes polgári személyek, köztük németek is részt vettek. A polgári egyének leginkább vasutasok voltak. A karlováci gyalogezred legénységének beavatkozása következtében a rend még az új-jel helyreállott. A legénységnek két sebesülte van, a felkelőknek pedig hat halottjuk és több sebesültjük. A felkelők egyrészt elfoglalták a többiek megszükték. A lázadás okátul azt hozták fel, hogy a legénység nincsen ellátva sem ruhával, sem lábbelivel, a zsoldot pedig keveselik.

— E hó 23-án a Száva lovasozred lázadt fel Varasdon. A fellázadt katonaság altisztek vezetése alatt a katonai felszerelési raktárhoz vonult, ahol gépfegyvereket kerestek és abba a laknyába vonultak, ahol a gyalogság van. Itt azonban másfél század gyalogság fegyvert fogott és szembeszállt a lázadókkal. A lázadók csoportokba oszlottak, kitértek a gyalogsággal való találkozás elől és hatalmukba kerítették a postaépületet, ahol gépfegyvereket állítottak fel. Az a kísérlet, hogy a tüzerőget a lázadás számára megnyerjék, nem járt eredménnyel. Nemsokára azután a gyalogság megszállotta a terület és kiadta a parancsot a lázadók megtámadására. Ezek kis csoportokba oszolva egyes házakat szállottak meg és amikor a gyalogság állásait elfoglalták, a házakból tüzeltek rájuk. A harc délután 8 órakor ért véget. A bűjtölgatók egyrészt letartóztatták, egy részük önként megadta magát, többen ömencekülték. A gyalogságnak 2 halottja és 20 sebesültje volt, a felkelők veszteségei cizdeig ismeretlenek.

Terjed a bolszevizmus.

London, július 28. Bonar Law az alsóházban kijelentette, hogy a kormány minden erejével el fog nyomni minden rendezetlenségre való ígatást. Egy maroknyi társaság Anglia egész társadalmi rendjét akarja aláaknázni. Mindenkit elhíntik az elégtétlenség csirját. A sztrájkok nyomán támadt szénméség miatt a szénkiviteli kontingentáltak.

Berlin, július 28. Washingtonban valamennyi kórház tele van a bolszevista négerlázas sebesülteivel. A lakosság rendkívül nyugtalan, mert a négysszáz ezer lakosú Washingtonban százezer néger lakik és tömeges fellépésük esetén nagy veszedelem fenyegeti a fehéréket. Daniels tengerészeti miniszter parancsot adott, hogy nagyobb tengerészcsapat azonnal jöjjön Washingtonba a rendőrség támogatására.

Hága, július 28. A melbornei kormány-épületek megrohanása véres összecölkökésékre vezetett. Lanson miniszterelnök megsebesült.

Intézkedés riadó esetére.

Budapest, július 28. Haubrich, Budapest főparancsnoka rendeletet bocsátott ki, esztleg elrendelendő riadó esetére. A lakosság érdekében riadó esetén egy órában belül mindenki tartozik otthonába menni; egy órában túl csak véres katonák és a gyári munkásszólóaljak tagjai távozhatnak az utcán. A többiek a

riadó tartamára összegyűjtenek és fogvatartatnak. A villamosközlekedés beszüntendő, az üzletek, nyilvános helyiségek, ablakok és kapuk bezárandók. A riadóval egyidejűleg kivételos hadiállapot lép életbe, tehát a fenti parancs ellen vétők statárállis uton büntetendők. Haubrich A „Vörös Újság” hozzáfűzi, hogy a hirtelmeny nem jelenti a riadó elrendelését, az intézkedések csak akkor lépnek életbe, ha szükség van rá a proletárlátus érdekében. A riadót riadókiáltás szíriának jelzik.

Felhívás.

Felhívjuk a szocialista-kommunista párt Nagykanizsán lakó összes tagjait, hogy mindnyájan tartassák köteleességüknek, hogy a folyó hó 28-án, kedden este fél 8 órakor saját kerületökben tartandó napgyűlésen megjelenjenek. A napgyűlés célja a kerületi pártbizottságok megalakítása. A pártbizottsági szabályzat szerint minden kerületben 9 végrehajtó bizottsági tag választandó.

Az I. kerület (a városnak a Teleki-ut, Fő-ut és a Király-utok páros számú oldalalval határolt része) napgyűlését a sőtéren levő pavilonban, — a II. kerület (a városnak a fentnevezett utok párosán számú oldalalval határolt része) napgyűlését a nyári színpárban, — a III. kerület (a Principális ostromán túl levő ugynevezett Klaknizsa) napgyűlését pedig az Országház-ut 68 szám alatt levő szocialista-kommunista párhelyiség udvarán fogjuk megtartani.

Eltársak! Szocialista köteleességünkhöz híven építsük ki összes szervezletet és ezen szervezletben minden igazán küzdőn akaró szocialista-kommunistának kötelessége helyet foglalni, mert csak így lesz módunkban a dolgozó tömegek hatalmat minden időben biztosítani.

Eltársak! Üdvözléssel!

A SZOCIALISTA-KOMMUNISTA PART
VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁGA.

HIREK.

nap.	napján
július	A nap két 4 óra 33 perccor nyugszik 7 óra 39 perccor.
29	A hold két este 7 óra 14 perccor, nyugszik este 8 óra 23 perccor.
Kedd	

Tilos a batyuzás.

A népgazdasági tanács közellátási főosztálya megtiltotta a batyuzást és ezzel lehetetlenné tette, hogy a főváros lakosságának az a része, amelyik nem dolgozik, nincs munkahelyhez, gyárhoz, hivatalhoz köve és az a másik még haszontalanabb része, amelyik a régi rendben harcosait pénzt eldugta, igazságtalan és jogtalan előnyökhöz jusson a dolgozók rovására. A batyuzók többsége a kenyéltörzsozárta köréből kerül ki, másik része a proletárlásd ama söpredékéből, amely dolgozó testvéreink kására üzérkedés céljából kereszt fel a falu és harcosok. Élelmiszerekkel a fővárosban állatlan üzérkedést folytatott. Csak igen kevés derék és becsületos proletári sujt a rendelet. Ezek az elvtársak azonban bizonyára szivesen hoznak áldozatot az összeség javára. A mindenképpen jogtalan és igazságtalan batyuzás megszüntetése bizonyára kelto méltánylásra talál a vidéki városok proletárlásdánál és a falusi szegények előli, mert lehetetlen, hogy a vidéki elvtársak ne éreznék át azt a veszedelmet, amit a helytelen élelmiszerezésztés

a tanácsköztársaságra, tehát a proletárlátus egész hatalmára jelenti. A batyuzás a dolgozalan heréknek a proletárlátus ellenségének kedvez, de veszedelmel jelenti abban az irányban is, hogy a hallatlan árfehhallással a falu szegényei előli és elszedik az élelmel és gáncsol velnek a kormányzótanács azon intenciójának, hogy a vidék lakosságát ipari és ruházati cikkkel láthassa el. Ezzel a hasznos cselekedet helyébe a „kékpénz” hatalmát helyezik. Ez pedig killón veszedelmel jelenti a vidék számára, mert mint tudjuk, a kékpénznek befellegzett. A kékpénz német-osztrák békeszerződés értelmében néhány hét múlva teljesen értéket veszti és a kékpénzt bálványozó és felhálló kisgazdák nemskóra értéketlen kékszlúli képepek és nem „kékpénz” birtokában lesznek. Nemsok proletárlátus tehát, hanem a józan és okossága is azt parancsolja, hogy a vidéki elvtársak mindenképp tegyék lehetetlenné a batyuzást. Így egyrészt magukat ovdák meg károsodástól, másrészt pedig a fölösleges készletek összegyűjtésével és a dolgozókhöz való juttatásával a tanácsköztársaságot, tehát saját uralmukat segítik és erősítik. Ne történjen meg a vidéki proletárlátusérek batyuzói maguk között, segítsék munkalában azt a karhatalmi szervezletet, ami most épül ki a főváros dolgozó lakosságának élelmel való igazságos ellátása érdekében.

— A napokban megkezdik a megyei pénznyomását. Anak idején megirtuk, hogy az aprópénzhiány enyhítésére megyei pénz kerül forgalomba, A Nagykanizsán sziteltet eszméhez Felsőzalamegy is hozzájárult. A „Zalamegye” július 27-iki számában ugyana azt olvassuk, hogy Felsőzalamegyébe intéző bizottsága hosszabb vita után csaknem egyhangulag hozzájárult ahhoz, hogy Alsó-zalamegyével együtt bocsássák ki a megyei aprópénzt. Felsőzalamegy azonban csak azon feltétel mellett járul hozzá a megyei aprópénz kibocsátásához, ha a kormány öppoly értékben fogja Zalamegyét dotálni aprópénzrel, mint azokat a megyéket, amelyek ilyet nem bocsátott ki. Az aprópénz kibocsátásnak kirdése már a megvalósulás stádiumában jutott. Az aprópénz nyomásához szükséges kilékek már elkészültek és Nagykanizsán az Osztrák-Magyar Bank trezorjában várják a kormányzótanács által a pénz kinyomásához szükséges papírokat, amely már utban van Nagykanizsa felé. Kiltatás van arra, hogy a jövő hét végén a megyei papirpénz már forgalomba is kerül.

— Budapesti művészek estélye. Tegnap este hat budapesti izig-veíg színművész mutatkozott be Kanizsa közönségének a volt Polgári Egyetben. A nagyszámú közönség mindvégig kitűnően mulatott el a változatos műsorjón. László Lja gyönyörű lágy-melleg csengő hangja a terem rossz akusztikájára ellenére kitűnően érvényesült. Cserey Irma kitűnő humorát és nagyszerű játékát is sokszor és kitartósan tapsolta meg a közönség. Ondu Maca jó előadó képességét és sikkes táncait tetszéssel fogadták. Ceglédy Gyula, akinek mélyérzésű műdalait már régen ismeri Nagykanizsa publikuma, kitűnő előadónak is bizonyult. Péterfi Iván és Bigyani Szabó Dávid méltóan illezkedtek be a kitűnő együttesbe. A tegnapi este meglepetés volt. Sem mi, sem a közönség nem vártunk ilyen élvezetes estét, mint a tegnapi volt. A szerdai műsor keretében Herczag Ferenc egyik vígjátékát mutatják be a kitűnő pesti művészek.

— **Lemondott a terményhivatal vezetője.** A nagykanizsai kerületi terményhivatal vezetője **Kasler Miksa** lemondott állásáról.

— **Eljegyzés.** **Krausz Lajos** Nagykanizsa és **Luszlig Bősike** Kereskedelmi jegyzései.

— **Mindazon kiküldöttek,** akik a közértesítési kérdések megoldása végett tartózkodnak Nagykanizsán, ma, kedden délelőtti 10 órákor okvetlenül jelenjenek meg a város-háza közgyűlési termében tartandó fontos értekezleten.

— **Változás a vonatforgalomban.** Nagykanizsáról Budapest felé a 205. sz. személyvonat máttól kezdve délután 1 óra 40 perckor indul. Ennek ellenőnta a 208. sz. személyvonat Budapestről délután 3 óra 34 perckor érkezik meg Nagykanizsára. A változás nem jelenti új vonatpár beállítását: ezentul is két vonat indul Budapest felé és kettő érkezik Budapestre.

— **Az új huszokorások ma lorgalomba kerülnek.** A magyar postakarékpenztár az új tizokorásokat a múlt héten már forgalomba hozta. Az új huszokorások ma kerülnek a közönség kezébe. Az új pénzjegy kibocsátása lényegesen csökkenteni fogja az aprópénzhányt.

— **Szövetkezeti tagok figyelmébe!** A Magánalkalmazottak szövetkezele a következő sorrendben juttat cernát a sajtótagjai részére. Hétfőn az 1-200-ig, kedden a 201-400-ig, szerdán a 401-600-ig, csütörtökön a 601-900-ig, pénteken a 901-1100-ig, szombaton az 1101-1500-ig. Kérnek a tagok, hogy a jelentkezés sorrendjét tartsák be. Az igazsádság.

— **Elveszett folyó hó 23-án hétfőn délelőtti 10-11 óra között a Csengeri-utó,** a kereskedelmi iskola épülete előtt **Pesti Magyar Kereskedelmi Bank** által kiállított **Rosenberger Pál** névre szóló 3000. számú és **Dr. Molnár Jákóné** névre szóló 4007. számú 2 drb. pénteköny. Kérnek a becsúsztat megváltató ezen betétkönyveket **Rosenberger Pálnál** Csengeri-utó 30. sz. alatt illő jutalom ellenében leadni, minthogy az részvényteljesen értéketlen, másrészt a megsemmisítési eljárás hosszadalmasságától a tulajdonosokat megkíméli.

— **Handelsmann Sándorné nagykanizsai** (Csengeri-utó 56. sz. a.) lakos özvegy. hó 2-án délelőtti 9-10 óra között a Piac téren elvesztette fekete bőrből készült retikuját, 400 korona készpénz, 1 db pénztárca, 7 személyre kiállított "hűségjegy", 1 drb "szemüveg" és 1 drb terka zsebkendő tartalommal. — Kéri a becsúsztat megváltató, adja le a Városháza nyomozó osztályánál.

Hirdetmény.

Folyó hó 29-én, kedden délelőtti 10 órakor a hűségjegyrendszer. A központi vásártól nyert marha, borjú illetve a sertés húsa a következő hűszekok illetve mészárosok között forgalomba.

Az ált. fogy. hűszekok a szövetkezet tagjai részére, illetőleg sertéshúst a város egész közönsége részére. A vasárnap jóteli csoport hűszekok a csoport tagjai részére.

Ezenkívül Singer Izidorné Kinizsy-utca 7. sz. a. — Welndl Rudolfné Király-utca 47. sz. a. — Varga Kálmán Kinizsy-utca 71. sz. a. — Szabics Lajos Deák-ter. 12. sz. a. — Somogyi Zsigmond Deák-ter. 13. sz. a. — Szabó András Teleky-ut. 27. sz. a. — Özv Gombos Józsefné Kötös-ter 20. sz. a. — Kluger Simon Zrínyi Miklós-utca 4. sz. a. — Böféri Testvérek Csengeri-utó 78. sz. a. — Práger Ferenc Kinizsy-utca. — Simon József Ország-utca 23. sz. a. hűszekok. Özv. Hoch Józsefné, Schwarz Adolf, Mandelbaum Oszkár, Lackenbacher Áron, ugyazintén Karlovics György piaci sátaban. — Mindenki a lakásához legközelebb eső hűszekokon kapja meg húsjarandóságát.

Amennyiben itt már nem áll hus rendelkezésre, legközelebb valamelyik piaci sátaban igényelni.

A heti husdag fejenként 40 dekagramm. Tehát a heti hűségjegy minden alszelvényére fejenként 10 dkgr. hus adható ki. Felkérjük a közönséget, hogy a 30. számú hűségjegyzelvényét a hűségjegyeket tartalmazó lap szelvényétől a közép felé ollóval vágja be — oly módon azonban, hogy közepen maradjon levágatlan rész, amely a szelvényeket tartja — azon célból, hogy a kiosztás gyorsasága érdekében a szelvényeknek a kiosztó hely által való teljes levágása tennakadás nélkül történhessék. A folyó héten a 30. számú szelvényre szolgáltatják ki a húst.

Pártügyek.

Az Iljumnakások művészetiére kijelölt szereplők i. hó 29-én d. u. órákor a hivatalos helyiségben jelenjenek meg.

Az élelmezési munkások szakszoporija szerdán d. u. órákor a Munkásokthonban, rendez negyedévi közgyűlést tart. Előzőleg d. u. órákor vezetőségi gyűlés. Pontos megjelölés kötelező. *A vezetőség.*

Sport.

(;) NTE.—VAC (6:1) (2:0) A Nagykanizsai Tornaegylet és Vasutas Athletikai Club vasárnapi rovanche mérkőzése a Tornaegylet főlényes győzelmével végződött. A goal differencia nem hű túrkre az erőviszonyoknak, mert ha a Tornaegylet nem játszik, — mint tenni szokta — elbizakodottan, úgy határozottan állíthatjuk, hogy 3-4 goalal többet is. A játékosok beosztásukat nem tartották be, minek következménye néhány kémikus jelenet lett, pl. a hátvédek szerepeltetése a csatársorban. VAC, néhány tartalékkal játszott, miért is nem mutatott szokott formát. Örömmel konstatáljuk azonban a figyelmet és fejlődésképeséget a vasutasok csapatánál. Dukász II durvaságaival sokat ronított a különben fair játékon. A mérkőzés rövid leírása ez: Dacára, hogy a NTE szál ellen kezd, főlényen azonnal kidömböörözik. Bálint a negyedik percben lerohan és goalt is. Ezután mezőnyjáték következik, míg a 30. percben Saller átadásából Dezső védhóttelen lövéssel másodszor juttatja a labdát a VAC hálójába. A második félidőben az NTE teljesen felülkerelkedik Dezső 20 méterről rug szép sarokgoal. Hirschler közel a kapuhoz lövi a negyediket. A 40. percben Bálint és Saller összejátekából utóbbi a hálóba juttatja a labdát. Középkzedeskor Gölles (VAC) megszerezzi a labdát, lerohan. Szaucseknek adja be a labdát, ki a hátvédet és a messze kirohanó kapust kidömböörözik és a hálóba juttatja a labdát, megszerezvén csapata egyetlen goalját. A mérkőzés utolsó és hatodik goalját. Bálint lövi szép hosszú sutijával. A mérkőzést szövetségi bíró vezette.

(;) Fővárosi futóballcsapatok szereplése Nagykanizsán. A közeli napokban nagy sporteseményok színhelye lesz a katonaréti sport pálya. Szerdán este az Ujpesti Tornaegylet futóballgárdájának első csapata érkezik városunkba, hogy csütörtökön a NTE-el mérkőzök. Az UTE az 1918-19 évi 1. osztályú bajnokság 6. fordulóiban a harmadik helyen volt és a TTC és MTK után következik. A bajnoki küzdelemben a következőkép szerepelt: 11 mérkőzést játszott, amelyekből 5-öt nyert, 4-szer eldöntetlenül mérkőzött, míg 2

mérkőzést elveszített. Adott 20, kapott 11 goalt, Pontszám 14. A mérkőzést Leiner Antal szövetségi bíró fogja vezetni. A Budapesti Egyetemi Athletikai Club futóballcsapata szombaton a NTE-el, vasárnap augusztus 3-án pedig a VAC-al mérkőzik. Kívánatos, hogy az emittelt 3 mérkőzés minél látogatottabb legyen, mert első ízben szerepelnek fővárosi futóball csapatok Nagykanizsán s így alkalma lesz a sportkedvelők közönségnek valóban szép játékokban gyönyörködni.

(;) Felhívjuk városunk sportolni kívánó nő-közönségét, hogy ma kedden délután 5 órákor a polgári iskola tornatermében tartandó sportértekezleten minél számosabban megjelenjen szíveskedjenek. *N. T. E. Vezetőség.*

(;) Nagykanizsal átletta győzelmé Székesfehérvárról. A székesfehérvári D. V. vasárnap országos atlétikai versenyt rendezett, amelyen az NTE-et négyen (Balogh, Berke, Ciholy és Füllöp) képviselték. A 100 méteres síkfutásban Balogh György futott be elsőnek 12-4 másodperc alatt. Ha tekintetbe vesszük, hogy Nagykanizsán futópálya hiányában trenirozni alig lehet, az eredményt fényesnek mondhatjuk.

Hirdetmény.

Az élelmezési diktatura 2 számú rendjelele értelmében az összes nemtermelő hatóságú állattartásban részesülők és ebből a célból névszerint kimutatható foglaltá pontosan összeírni. F. éti augusztus hó 15-16-ai csakis azok fognak listellatásban részesülni, akik ezen névszerint kimutatásba fel lesznek véve. Az összes nemtermelőknél, illetőleg nevelőkben a háztartás fejenként vagy más megbizottjának, tehát saját érlekkben áll, hogy az alábbiak szerint a közellatási hivatalban pontosan megjelöljenek és a szükséges adatokat magukkal hozzák. A jelentkezés a hatóságú élelmezési könyvecskén levő hatóságú szám jegyének sorrendjében történik oly módon, hogy a folyó hó 30-án szerdán délelőtti 8-9 óráig 1-60 hatóságú számig 9-20 " 61-120 " 10-30 " 121-180 " 11-40 " 181-240 " délután 2-3 " 241-300 " 4-5 " 301-360 " 6-7 " 361-420 " 8-9 " 421-480 " tartoznak megjelenni.

A jelenlegi tartozik magával hozni a hatóságú élelmezési könyvecskét, továbbá a házi bizalmi igazolását a háztartáshoz tartozó állattalanokról. Az az igazolás a következő tartalmu legyen: „Alulírt házbizalmi személyes meggyőződéseim alapján igazolom, hogy N. N. nemtermelő háztartásában a következő állattalanok vannak: X, Y, családtag (pl. 10) éves, N. N. háztartási alkalmazott (24) éves.” Vagyis ebben a bizonyítványban a családfevel együtt az összes állattalanok név, foglalkozás és kor szerint felümentendők, a háztartási alkalmazottak munkakönyve is elvendő. A valótlan adatokat igazoló házbizalmi — aki lelkiismeretlen vagy felületes eljárásával a helyi közellatás érdekeit veszélyezteti — a közellatásból való teljes kizárással büntetettül, azaz az állattalannal együtt, aki házbizalmi-igazolásával, vagy ennek felrevezetésé útján valótlan adatokat mond be.

Felkérjük a közönséget, hogy a jelentkezés sorrendjét a legpontosabban tartsa be, mert az amugy is erősen igénybeveitt közellatási hivatal személyzeté nem lesz képes feladatának megfelelően és a felesleges töltés és ácsorgás is csak úgy lesz elkerülhető, ha a közönség a fenti közzölt sorrendet a legpontosabban betartja. Ismételtlen figyelemre-terjük a közönséget arra, hogy aki az előirt időben személyesen vagy megbizott útján nem jelentkezik, augusztus 15-16-ai kezdve listellatásban nem részesül. *Intézközzöltség.*

A proletárdiktatura és a testi nyomorékok.

A társadalom legszánalomramlébb pártjának helyzetét teszi könnyebben elviselhetővé a dolgozó kormánya. A felnőt vakok teglalkoztató intézetei — amelyeket eddig a vakokat gyámulító egyesület tartott fenn — most a Népjóléti és Közegészségügyi Népbiztosság vette kezébe. A felnőt vakok továbbképzéséről a közoktatásügyi népbiztosság gondoskodik. A vakok a Weschelmann-féle intézetet a népbiztosság vak-, siketnéma, gyöngénitő siketnéma és gyöngé tehetségű vak gyermekek részére kívánja speciál gyógy-pedagógiai intézetét át szervezni. Hogy milyen értékes emberek megmentéséről lehet itt szó, arra nézve a világhírű vak, siketnéma író, Keller Helén szolgálhat példaul.

A nyomorék leányokról való gondoskodás céljára legközelebb megnyílik a Munkácsi-utca és az Andrassy-ut sarkán a volt Izraelita arvházban a nyomorék leányok állami nevelő-intézete. Testi nyomorékok, angolkórosok, benák tanítására és gyakorlati kiképzésére fog szolgálni az intézet. Egy új siketnéma intézet nyílt meg Veszprémben, ahol a Dunántúli siketnéma gyerekeket fogják elhelyezni. A felnőtt siketnémákról a közoktatásügyi népbiztosság keretében a siketnémák tanácsa gondoskodik. A volt budapesti Izraelita siketnéma intézetet a később megsiketült, beszélni siket iskolájává és tehetséges siketnémák középiskolájává alakítják át. Ugyanitt fogják megtanulni a felnőtt korukban megsiketült proletárok a beszédnek a sajról való loolvasását. A beszédhibák javítására szolgáló állami tanfolyam is itt fog megindulni. A beszélő siketek már zsonge korukban kerülnek be az intézetbe és így korai szakszerű tanítás folytán nem válnak némákká.

A szellemi fogyatékoságu gyermekek oktatására minden 20 ezer lakosu városban külön iskola nyílik meg. Kaposváron, Kiskunhalason, Veszprémben, Ujpesten és Miskolcon már biztosítva van az iskolák felállítása. Ezenkívül több szocializált kastélyt is fel fognak használni internátussal egybekötött gyógy-pedagógiai intézetek számára, ahol majd tanításra alkalmas, gyöngé elméjű gyermekeket fogják elhelyezni. Vas megyében és Borsodmogyében legközelebb fog megnyílni két ilyen intézet. Ideges leánygyermek oktatására most létesül egy intézet Budapesten. Az új intézetek számára rendelkezésre állnak a megszállott területekről idemenekült szakemberek is. Hogy az új intézmények fejlődési lehetősége biztosítsa és megfelelő szakemberek legyenek, az eddigi gyógy-pedagógiai tanítóképzőt speciálpedagógiai tanítóképző intézetet szervezik át, mely intézetnek egy külön siketnéma, egy külön gyógy-pedagógiai osztálya fog működni.

APRO HIRDETÉSEK

Egy teljesen új magasszárú 39-es női cipő eladó. Megtekinthető Nádor-u. 7. Ugyanott egy tapétajelző megvételre kereszteltik

Két intelligens német kisaszony keres augusztus 15-ére állást nagyobbi gyermekek mellet. Cim a kiadóhivatalban.

Nagykanizsai vörössér parancsnokságától.

6800. K. g. 919 sz.

Hirdetmény.

A nagykanizsai vármegyei vörössér parancsnokság 137/gh. 919 sz. parancs értelmében felhívom mindazon polgári egyéneket, akik csukaszürke, vagy a bori zöld katonai ruházati cikkek vagy általában katonai felszerelési tárgyak (evőcsészék, kulacsok, hátizsákok, kenyértárisznyák és sátorlapok) birtokában vannak, hogy ezeket f. h. 31-én déli 12 órájáig a vörössér, károsi parancsnoksághoz szolgáltatassák be.

Köpenyek és felszerelési tárgyak feltétlenül beszolgáltatandók, míg egyéb ruházati cikkek csak az esetben tarthatók meg, ha az illető egyének más ruházata nincs és a szerzés jogosságát igazolni tudja.

A fentírt határidő lefutásával házkutatások fognak tartatni és mindazok, akik ezen felhívásnak eleget nem tettek, forradalmi törvényezék alá állítanak. Nagykanizsa, 1919. júl. 27.

Kiss Lajos
városparancsnok.

CIRCUS

Novacsek

Ma
kedden
este
utolsó előtti
diszeloadás

Weisz Soma mint férj, valamint gyermekét: Ilonka férj, Örgács Vilmosné, Zsigmond, Ella és az összes rokonság nevében fájdalomtól megjört szívvel tudatják, hogy felejthetetlen felesége, édesanyjuk és félvé rokonuk

Weisz Sománé
szül. Handelsman Gizella

életének 47-k, boldog házasságának 20-ik évében, hossza szenvedés után folyó hó 28-án reggel 8 órakor történt gyásos elhunytát.

Drága halotunkat folyó hó 28-án d. u. 5 órakor kísérik Sugár-ut 19. számú gyászszobából az izr. sírkertbe örök nyugalom helyére. Nagykanizsa, 1919. július 28.

Áldás és béke langyos drága porai felett!

058—1919. szám.

Hirdetmény.

TÁRGY: **Toborzás.**

Az alsózálogmezei vörössérparancsnokság vörös ököket toboroz. Toborzásra jelentkezhet minden 20—42 éves egyén, ki a vörös hadsereg sorozó bizottságai által beigazoltan, alkalmatlannak osztályoztatott.

A belépő vörössér a következő illetékeket kapja:

Napi zsold ————— 15 kor
Étkezési pénz napl ————— 15
Ruhakoptástól pótdíj nap ————— 2
Ellátatlan családtagnak (kereset-
képtelen, szülők) családi pótdíj
havi ————— 100.

Nős vörössérek lakjere ————— 50

Jelentkezés ideje mindennap délelőtt 9—11 óráig a vármegyei parancsnokság toborzó osztályában (volt 20-as laktanya.)

Garab Gyula
vármegyei parancsnok.

F. hó 28. 29. 30 és 31-én

a Polgári-Egylet

nagytermében

Cseréy Irma

Ceglédi Gyula

Gonda Maca

László Ida

Péterfi Ivén

Bágyoni Szabó Dávid

FELLÉPTÉVEL

nagyszabásu

művész-esték

tartatnak.

Kezdeté este fél 9-órakor.

Jegyek előre válthatók vasárnaptól kezdve naponta délelőtt 9-11-ig és délután 3-5-ig a POLGÁRI-EGYLET előcsarnokában.

ZALAI NÉPAKARAT

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Nagykanizsa, Sugár-ut 4. szám
Telefonszám 78. Nyomda: 117.

A SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA MUNKÁSKOK PÁRTJÁNAK
ALSÓZALAMEGYEI REGGELI HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Fél évre 48— korona
Egy évre 88— korona
Egy hónapra 7-50 korona

Hirdetmény.

Nagykanizsa városa nagymérvű lakás-lányára való tekintettel elrendeljük, hogy akik a háború kitörése folytán 1914. augusztus 1-je óta a város belterületén telepedtek le és produktív munkát nem végeztek, 1. évi augusztus hó 15-éig legkésőbb városunkat hagyják el.

Dologtalansok, henyélők menhelye tovább nem leszünk!

Nem tőrjök azt sem, hogy akárki lakásfoglaló lakással bírjon, miért le a gazdaságokban, vagy a falun dolgozók la menének ki lakni rendeltetési helyükre. Nincs semmi szükség arra, hogy a tanyákon tres kastélyok legyenek.

Felhatalmazzuk a lakáshivatalt és a városörzség parancsnokodagát, hogy ezen rendelőinket a legnagyobb szigorral hajtsa végre.

Nagykanizsa, 1919. évi Julius hó 20.
VÁROSI INTÉZŐ BIZOTTSÁG.

szívesen megfizetett. Ennek a tarthatatlan helyzetnek a következménye volt az is, hogy **a termelők egészen leszoktak arról, hogy maguk keressék fel a piacokat.** Nem vitték be az élelmiszereket Budapestre, vagy a legközelebbi városokba, mint ahogy előbb szokás volt, hanem megvárták, hogy a vevők maguk jöjjenek azokért a falukba. Mindenki, aki tisztességgel dolgozott s nem tudott napokra kiszabadulni, csak azért, hogy végigjárja a falvakat, érezte ennek a tarthatatlan helyzetnek rettentő igazságtalanságát. Eppen ezért kérelhetetlenül végt kellett vetni minden jogtalan élelmiszerbeszerzésnek.

A batyuzás megszüntetésével a vidéki direktóriumokra fontos feladat vár. Az ő kötelességük megmagyarázni a termelőknek, hogy a batyuzás megszüntetése mennyire igazságos és minden dolgozó érdekében való cselekedet s az ő kötelességük az is, hogy a **Budapestre**

és általában a városokra való élelmiszerbővizet minden erejükkel előmozdítsák. Annak a rengeteg élelmiszernek, amely a balyuzási tilalom következtében a faluban maradt, Budapestre és a városokra kell kerülnie, de **nem a burzsoákhöz, hanem a dolgozókhoz** egyenletes igazságos elosztással. A vidéki direktóriumok kötelessége, hogy nyilvánítsák ezeket a készleteket s ne engedjék, hogy amikor Budapest proletariátusa a leghősiesebb harcot vívja minden dolgozóért, nyomorgjon akkor, midőn egyes vidékeken majdnem hátartalan bőség uralkodik. Magyarazzák meg a vidéki, falusi proletárságnak, hogy **általános proletárérdek az élelmiszerek egyenletes elosztása** s hogy aki nem alkalmazkodik szigorúan a tanácskormány rendelethez, az ellensége a proletárrállamnak. Aki pedig ellenségünk, az ne számítson kiméltre és kegyelemre.

Végleg megszűnt a batyuzás.

A tegnapi nappal végleg megszűnt a batyuzás. A tanácskormány rendelete szerint az utasok a vasuton nem vihetnek magukkal több élelmiszert, mint amennyi három napi élelmészükre elegendő. Ezzel a rendelettel végre-valahára végleg megszűnt az a visszaélés, hogy egyesek, akiknek pénzük volt, hasonlítatlanul jobban éltek, mint azok, akik sem idővel, sem pénzzel nem rendelkeztek annyira, hogy vidékre utazhattak volna élelmiszert. Tudjuk, hogy a batyuzási tilalom sok embert kellemetlenül érint, viszont **a tapasztalat azt mutatja, hogy a batyuzók túlnyomó része nem a dolgozók, hanem a burzsoázia sordból kerül ki.** Nevetséges volt tehát fenntartani egy gyakorlatot, amely a burzsoáziának kivételes helyzetet biztosított.

A batyuzó burzsoa volt az, aki a parasztot megtevésztette a kékpénzzel. A batyuzó burzsoa volt az, aki mindenfelé, amerre járt, rossz híret keltette a tanácskormány pénzének, szóval **valóságos ellenforradalmi agitációt szervezett,** amikor élelmiszert járt. A paraszt, aki a mai nehéz viszonyok között természetesen nehezebben tudott hozzájutni a városból származó árukhoz, sokszor nem is akarta eladni élelmiszert a batyuzó burzsoának, tehát olyan összeget kellett ajánlani neki, hogy annak nagysága **szabította a parasztot az élelmiszer eladására.** Mire vezetett ez? Semmi másra, mint arra, hogy az élelmiszerek **drauhetetlen módon felszokótt** s a paraszt mindenkitől ugyanazt az árat akarta, amelyet a burzsoa elrejtett pénzéből

Az antant nyilatkozata Magyarországról.

Párisban radszerződészet követelmek. — A tanácskormány felbírva a világ dolgozóit.

Páris, Julius 29 (Szikratávirat). A szövetséges és társult kormányok a következő nyilatkozatot tették közzé:

— A szövetséges és társult kormányok igen kívánatosnak tartanak, hogy a magyar néppel békét kössenek és ezzel véget vessenek azon állapotnak, mely Középeurópa gazdasági újjáépítését lehetetlenné teszi és a népek élelmészének leküzdhetetlen nehézségeket állít utjába. Az élelemszállításokat lehetőleg megkezdeni addig,

amíg Magyarországon nem áll fenn olyan kormány, amely a népakaratot képviseli.

és szövetséges és társult kormányokkal szemben vállalt kötelezettségeinek nem tud eleget tenni.

Kun Béla kormánya ezen feltételeknek nem felel meg.

Nemcsak félrevezette a magyar népet, de jelenleg egy barátságos hatalom ellen támadást indított.

A szövetséges és társult kormányok saját felelősségükre olyan rendezabályokhoz fognak fordulni, aminket ez a speciális kérdés szükségessé tesz.

Ha arról van szó, hogy élelem szállíttassék s a blokádnak megszüntessék, a gazdasági újjáépítés munkája megkezdődjék és a béke helyreálljon, akkor a magyar népet oly kormányoknak kell képviselni, amely valóban a népakaratot simbolizálja, vagy pedig olyanoknak, amelynek hatalma a terroron nyugszik. Természetes, hogy a magyar toráleteknek, amennyiben azokat a békekonferancia mint ilyeneket megjelölte, idegen csapatokkal való

megszállása nyomban megszűnik, amint a szövetséges csapatok parancsokra meggyőződést szerez, a fegyverszüneti feltételek teljes végrehajtásáról.

Budapest, Julius 29. A M. T. I, jelenti: Az antant ama jelentésére, hogy velünk nens tárgyal, a tanácskormány valamennyi ország proletárjához hosszabb felhívást intéz, amely többek közt ezeket mondja:

— Az antant-hatalmak burzsoá-kormányai fegyverek és a kiéheztelés erejével akarják ránkényszeríteni újból a kapitalizmus lerázott igáját.

A fegyveres blokádnak és a rágalom ereje megtört a proletárrállam ellenállásán, amely ellenállásunk az egész világ proletárjainak felszabadulását szolgálja. Vér és rágalom özőnébe akarnak bennünket fojtani, mert pusztá létünk veszedelme számukra.

Fegyvereket s rágalmakat csempésznek át határainkon, hogy megingathassák a kiéheztelt szándékolt proletárság bizalmát önmagában. Arra hivatkoznak, hogy nem tárgyalhatunk Tanácsmagyarországgal, miután a proletárrállam hatalma nem a népakaraton nyugszik. Azok mondják ezt, akiknek megbízatását nyolc év előtt választott parlamentek adták és akik szövetségeseiké tették exotikus országok bandafőnökeit. Minket ellenségünknek tekintettek, ellenben

barátságos hatalomnak tartják Romániát, Szerbiát és Csehszlovágot.

Terrorral beszélnek ök, akik fegyverrel fojtják el a munkásságnak jobblétéért folytatott harcát és támogatják a finnországi fehér terror rémuralmát és a lengyel programok protektorát.

Gyermekünket akarják kizsákmányolni a blokáddal, Balkán-hadakat uszítanak rájuk.

A háborús uszítás képviselőit igyekeznek talpraállítani országunk megzárt vidékein. A felhívás ezután megállapítja, hogy midtán Budapesten 500.000 dolgozó szavazott az első munkástanácsai választásnál, ami a lakoságnak csaknem a felét teszi. Majd felszólítja a világ dolgozó proletárait, hogy köldjék el követeléseiket hozzánk, hogy megállítsák a valóságot és lássák építő munkánkat.

Az amerikai békeidegalgató a Tisza-parti kiáltása mellett.

Bács, július 29. A „Neue Presse“ luganói jelentése szerint a „Corriere della Sera“ Párisból azt a hírt közli, hogy a békekonferencia legfőbb tanácsa tegnap egyetiek közli újra a magyarországi helyzettel foglalkozott. Azzal a követelménnyel szemben, hogy a román, jugoszláv, cseh-szlovák csapatok haladéktalan indítsanak erőes offenzívát Magyarországot ellen, az amerikai megbízottak kijelentették, hogy

Fontosabb lenne a legyverszűnet megkötésekor Magyarországnak ígért területet kiírítani.

Magyarország bízva abban az ígértben, hogy a románok a Clemenceau által megígért területeket kifogják őríteni, eléget tett annak a felhívásnak, hogy az általa megszállt cseh-szlovák területet őrítse ki. A románok ezt mégsem tették meg. Nem lehet a magyaroktól rósa neven venni, hogy most el letnak újra a megszálláshoz. Ha a Magyarország ellen való katonai beavatkozásról nem is tettek le egészen Párisban, azt legalább elhalasztották.

Hivatalos frontjelentés.

Budapest, július 29. A M. T. I. jelenti július 29-én hivatalosan:

A románok az egész Tisza mentén sehoh sem kísérelték meg az átkelést. Tuka környékén kisebb járőrök tulajdon próbáltak átkelni, ezeket azonban elfogtuk, részben visszavertük a túlsó partra. Egyébként a helyzet változatlan.

Hadseregőparancsnokság

Nyugalmagyarország sora.

Párisban nem bírják megoldani a báboru problémáját.

Páris, július 29. A Német-Ausztrálval kötendő békeszerződés pontjai között esetleg szerepelni fog a Nyugalmagyarország rovására történeti területi engedelmények tárgyalása. Az elvi álláspontja az antantnak ugyan az, hogy Nyugalmagyarország egy része Németország birtokába jut, de viszont cseh részről az a kívánság merült fel, hogy a területek lakosságát kérdezzék meg aziránt, hogy hová akarnak tartozni.

Páris, július 29. (A Magyar Távirati Iroda szikratávirata.) Az ötös tanács hétfőn ülést tartott, Tittoni indítványát vette fontolóra. Javaslata értelmében azok a szövetségesek közül gazdasági szervezetek, amelyek a háboru alatt a fontosabb termékek elosztását ellenőrizték továbbra is fenntartandók. A vitában több kérdés felmerült, amelyek további tanácskozást igényelnek. Az ötös tanács bizottságnak kijelölésével is foglalkozott, amely a győrorszag katonai határát megállapítja.

Budapest, július 20. A *Münchener Neue Nachrichten* londoni jelentése szerint a Szovjetország elleni blokádot rövid időn belül lényegesen enyhílik. Az antant kereskedőknek azonban saját rizikójukra kell az üzleteket megkötniök. A lap rámutat arra, hogy az antant politikájának megváltozása arra a félelemre vezetethet vissza, hogy a német kereskedők Oroszországban elsőbbséghez jutnak.

A pártszervezeti élet kiépítése Nagykanizsán.

Megalakultak a kerületi pártszervezetek.

A nagykanizsai szocialista-kommunista pártnak nagy napja volt tegnapi. A pártélet, amelynek hiányát sokszor tapasztalták a nagykanizsai dolgozók vezetői, úgy lehet, a tegnapi nappal új alapokon a virágzás korát kezdi meg. A pártszervezeti szabályzat értelmében Nagykanizsa város három kerületének pártszervezete alakult meg. Ez alkalomból csak azt kívánjuk, hogy mint annyi sok jó és üdvös dolog, ez ne maradjon meg papíron: a pártszervezetek hivatalos magaslátára emelkedve teljes odaadással végezzék az oktatás és felvilágosítás munkáját, hogy a dolgozók öntudatra ébresztésével azok uralmát végleg biztosítsák.

Nagykanizsa 1. kerületének proletariátusa a sétatéri pavilonban gyűlt össze, hogy kerületi pártszervezetét kiépítse. A központi végrehajtó bizottság nevében *Wellner* Zsigmond elvtárs nyitotta meg a gyűlést és üdvözölte a megjelenteket. A napirendet *Beck* Soma elvtárs ismertette. Rámutatott a központi végrehajtó bizottság órási munkakörére, amely nem képes minden egyes ember ügye-bajes dolgát megvizsgálni s orvosolni. Szükséges, hogy olyan szervek alakuljanak, amelyek kisebb területre kiterjedő hatáskörrel, minden politikai és gazdasági kérdésben rendelkezésre álljanak a proletárságnak. E cél szolgálatában fognak állni az egyes kerületi pártszervezetek, amelyek megalakítása képezi a mai gyűlés napirendjét. Kéri a megjelenteket, hogy olyan embereket állítsanak a kerületi pártszervezetek élére, akiknek elvhuságében a munkaképességében mindnyájan megbiznak.

A következő szólok: *Posner* Izidor elvtárs ólesen kikelt az 1. kerületi proletariátusának indolenciája ellen. Nem öntudatos munkához méltó eljárás: mindenkit és mindent kritizálni; most azonban, amikor egy szervezet felállításáról van szó, amely a bajok egy részét eloszlatni lenne hivatva, nem tartják érdemesnek még megjelenni sem.

Berger Aladár elvtárs felzárólatása után az elnök *Wellner* elvtárs egy 5 tagú kandidáló bizottság megválasztására hívta fel a megjelenteket, amely kandidáló bizottság azután az 1. kerület végrehajtó- és ellenőrző bizottságának tagjait fogja megválasztásra ajánlani. A kandidáló bizottság tagjaiul: *Dirty* Sándor, *Filipovics* Ferenc, *Kirchknopf* Károly, *Tóth* György elvtársakat és *Beck* Frida elvtársnőt küldötte ki a gyűlés.

Filipovics elvtárs közölte azután a megjelentekkel a kandidáló bizottság javaslatát, amely a végrehajtó bizottság tagjaiul: *Kirchknopf* Károly, *Dirty* Sándor, *Tóth* György, *Filipovics* Ferenc, *Megyesi* Ferenc, *Pacsahelyi* Árpád, *Krajcsics* László, *Varga* Kalmán és *Kallovits* Imre elvtársakat, az ellenőrző bizottság tagjaiul pedig *Jaberits* Gyza, *Kausics* Ignác, *Benke* Jánosné, *Koch* András és ifj. *Fabich* Tivadar elvtársakat ajánlja.

A gyűlés a kandidáló bizottság javaslatát egyhangúlag elfogadta.

Rauch Ferenc elvtárs szavai után az újonnan megválasztott kerületi pártvezetőség nevében *Tóth* György elvtárs köszöntö meg a megjelenteknek a belőlük helyezett bizalmat.

Az új pártvezetőség mindent elfogad, hogy a bizalmat meg is érdemlje.

Wellner elvtárs bejelentette meg az újonnan megválasztott pártvezetőség az este 8 órakor a *Krajcsics* féle vendéglő (Csengery-utca), ahol előreláthatólag az kerületi pártvezetőség helyisége lesz, érdekelteket tart. A gyűlés este 9 órakor ért véget.

A második kerület pártszervezete nyári színikörben tartotta alakuló gyűlését, ahol nagyszámban gyűltek össze a párttagok. *Jaberits* Lajos elvtárs nyitotta meg az ülést, aki után *Snell* József elvtárs mondott meghatározó beszédet. Behatóan mutatott rá a politikai helyzetre és a szocializmus szerepére a dolgozók jövőjének kiépítésében. Sokan vannak olyanok — mondotta — akiket kétféleképpen és a szocializmus jövőjében, de mi, akik belelátunk a világ mozgásai köze, tudjuk, hogy ha a pártszervezetek becsülettel elvégzik felvilágosító munkájukat, soha nem jöhet olyan hatalom, amely a dolgozók kezéből a hatalmat kivegyne. A hatalmat csak akkor tudjuk végleg kezünkbe magtartani, ha felvilágosítjuk és öntudatra ébresztjük ennek az országnak minden dolgozó férfiat és asszonyát.

A népgyűlés ezután a II. kerületi pártszervezet végrehajtó bizottságába *Halmi* József, *Lukovich* József, *Rosenthal* Adolf, *Kösa* István, *Zsuhár* Gyula, *Szenes* Dezső, *Földes* Miklósné, *Nikics* József és *Ofenbör* Károly elvtársakat, az ellenőrző bizottság tagjaiul pedig *Halmi* Gyuláné, *Kálmán* Anna, *Róna* Gyula, *Lőrinc* Ferenc és *Simon* László elvtársakat választotta be.

Itt említhetjük meg, hogy a II. kerületi pártszervezet vezetősége osztrótkörben este 8 órakor tartja alakuló gyűlést a Szocialista Klubban (volt Kaszinó).

A III. kerületi pártszervezet megalakulását, minthogy a földmunkások legnagyobb része a mező munkálataival volt elfoglalva — vasárnap délután 4 órára halasztották.

Uj rendelet a felállítás biztosságról. Az ország felállításának biztosítása érdekében a Belügyi Népbizottság ma a következő rendeletet bocsátotta ki:

Valamennyi intézőbizottságnak és kormányzótanácsai megbízottainak.

Az ország ültéje, valamint a vasutak bányák faszükségletének biztosítása valamennyiünk vállvetett lelkülmereles együttműködésével követeli meg. Ezért a Tanácsköztársaság Fahivatala részletes tervet állapított meg a szükséglet fedezésére, amelynek végrehajtásában a munkásigazgatás közegei kötelesek a maguk részéről a legmesszebbmenők közreműködni. Utasítom ennél fogva a kerületi intézőbizottságokat, az összes járási, valamint a városi és falusi munkástanácsokat, hogy a fatermelés előmozdítása, ugyszintén a kitermelésnek beszállítása és fuvarozása körében a Fahivatal kiküldött termelőbiztosait és megbízottait proletárszolidaritással mindenben támogatassák. Gondoskodjanak arról, hogy a termeléshez szükséges megfelelő munkások fuvarát, élelmiszert és takarmányt a helyszínen beszerezhetőek. A legnagyobb ügybizalommal kövessenek el mindent, hogy fatermelésben kifogástalan munkafegyelm és produktivitás érvényesüljön. Az esetleges surlósaságok a városi és falu proletariátusok kölcsönös megkeire való hivatkozás mellett tapintatosan simítsák el. Nyomatékosan figyelmeztetem a munkásigazgatásban működő összes elvtársakat, hogy az egész ország ellátására elengedhetetlenül fontos feladatok fedezésére kötelek elkövetni mindennemű hivatali mulasztásokat és hanyagságot a munkástanácsok és intézőbizottságok tagjait saját személyükben. Legszükségletének a legszigorubbán felelőssé teszem.

HIREK.

1919.
Július
30
Szerda

NAP T A R.

A nap kél 4 óra 33 perckor, nyugszik 7 óra 39 perckor.

A hold kél este 7 óra 14 perckor, nyugszik este 8 óra 23 perckor.

— A nagykanizsai szociálista-kommunista párt végrehajtó bizottsága elhatározta, hogy a volt Kaszinó helyiségeit pértklubbá avatja. A pértklubbba csak azok léphetnek be, akiket a párt végrehajtó bizottsága tagokul felvesz. Évi tagdíj: 25 korona. — Jelentkezni mártól kezdve minden délután 3—8 óráig lehet a párttitkárság helyiségében Vugrino, Horváth, Beck és Jaberits elvtársaknál. Augusztus 1-től kezdve csak a pártklub tagjai látogathatják a volt Kaszinó újonnan átalakított szórakozó helyiségeit. A párt végrehajtó bizottsága.

— Za'amegye kettéválasztása. A vármegyei munkástanács legutóbbi ülésén — mint megírtuk — bizottságot küldött ki Za'vármegye likvidálásának befejezésére. A bizottság: Sneff, Sabján, Kráky, Hemmert és Gyömörey elvtársak ma hajnalban indultak utba Zalaegerszegrre, hogy a vármegyei hivatalok kettéválasztásánál jelen legyenek.

— A kapukat este 10 órakor be kell zárni. Nagykanizsa város intéző bizottsága lapunk útján a következő felhívást bocsátja ki: „Felhívjuk az összes háztulajdonosokat, hogy a kapukat este 10 órakor mindenütt feltétlenül zárassák be. Ahol ennek technikai akadályja volna, 8 nap alatt a kapu megfelelőleg kijavítandó. Nyolc nap elmúltával a háztulajdonosok és a városi őrség fogják ellenőrizni a kapuk bezárását. Mindazon háztulajdonosok, akik ezen felhívásnak nem tesznek eleget, szigorú büntetésben részesülnek. Nagykanizsa 1919. július hó 29. A városi intéző bizottság.”

— A nagykanizsai szociálista-kommunista párt új titkára. A nagykanizsai szociálista-kommunista párt végrehajtó bizottsága tegnapi esti ülésén párttitkára *Vajda Bertalan* elvtársat választotta meg. Vajda elvtársal, aki ezelőtt a nagykarolyi szociálista párt titkára volt, megválasztását táviratilag tudatták és valószínű, hogy az új párttitkár már a napokban el is foglaltja hivatalát. Elhatározta még tegnapi este a végrehajtó bizottság, hogy ezután minden szerdán pártnapot rendez. Az egyes kerületi párt szervezetek helyiségeiben — az első kerületben a Krajcsics-féle Ujvilág vendéglő, a második kerületben a nyáriszinkór, Kiszelezsán pedig a földmunkások helyisége — előadásokat fognak tartani. Felhívja a végrehajtó bizottság az egyes szakszervezetek vezetőseit, hogy tagjaikat szomatikusan figyelmeztessék a szerdai pártnapokon való megjelenésre. Elrendelte a végrehajtó bizottság, hogy szerdán este semmiféle szakszervezeti gyűlés nem tartható.

— Az idel cséplés lebonyolítása. A népgazdasági tanács földművelésügyi főosztálya tudvalevően hadiérdekből a benzin kiutalását kénytelen volt beszüntetni. A cséplés zavartalan lebonyolítása érdekében, most más irányban tesznek lépéseket. Ott ahol a szénbeszerzés legyőzhetetlen nehézségekbe ütközik, de fát lehet beszerezni, ott a fahivatal fog a csépléshez szükséges fáról gondoskodni. Ezen kívül utasítások mentek... széjjel a gőzcéplőgépeknek szalmatűzeléssel való

átalakítása iránt. A céplőgépekhez szükséges szíjakról teljes mértékben gondoskodtak. Mindenki, aki idejében jelentkezett, megkapta a gépszíjat a gépszíjelosztó bizottságtól. Kenőanyag mindenütt rendelkezésre áll. Akinek még szüksége van kenőanyagra, a munkás tanács által igazolt kérvénnyel forduljon közvetlen az Ásványolaj Hivatalhoz (Budapest, József-tér. 1.) Az idai nagy erővel megindult fűzőkitermelés a Dunántúl több járásában lehetővé teszi a cséplésnek tőzsegel való elvégzését.

— A marhahas ára. Az Országos Állat és Husfurgalmi Központ nagykanizsai kirendeltsége közli: Ezután figyelmezteljük a közönséget, hogy a húst bármelyik mézárónál husjegy ellenében és szigorúan *csakis fehér pénz ellenében* vásárolhat. Együttal közöljük, hogy a husnak egységára kilogrammonként 40 korona. Ez az ár a sertéshusra nem vonatkozik.

— Művész-estély a Polgári Egyletben. Csak két napja játszanak a Polgári Egyletben a pesti színészek, és már megállapítható, hogy Nagykanizsa közönsége megszerette a sikerült egytelést. Az a sok és szűnni nem akaró taps, amelyet mindnyájan, de különösen *Onda Maca* és *László Ida* kapnak estéről-estére, mind annak a szeretetnek a külső jele, amellyel Kanizsa közönsége a művészeket fogadta. A mai egészén új műsor, amelynek keretében az „Éjjeli zene” kerül bemutatóra, bizonyára szintén osztatlan tetszést fog aratni.

— Magánítélviselőök a bevándorlók ellen. A Magánítélviselőök szakszervezetének nagykanizsai csoportja a következő határozatot hozta: A Magánítélviselőök szakszervezetének 1919. július 27-én tartott taggyűlése egyhangúlag a legerélyesebben tiltakozik az ellen, hogy a Nagykanizsán most megalakuló és megalakuló hivatalok és szervek idegen, főleg budapesti irodái, ipari és földmunkásokat alkalmaznak. Százakra rug a nagykanizsai munkanélküliek száma, kik megélhetésüket a legnagyobb mértékben veszélyeztetve látják. — Felhívja a szakszervezet taggyűlése az összes szakszervezeteket, a Szakszervezeti Tanácsot és a Nagykanizsai Szociálista-kommunista Munkások Pártját, hogy hasonló szellemben tiltakozzék az idegen munkások alkalmaztatása ellen és mondia ki, hogy Nagykanizsán irodai, ipari és földmunkások csak a nagykanizsai szakszervezetek tagjai sorából alkalmazhatók. Idegen munkások alkalmazása csak akkor engedhető meg, ha a nagykanizsai szakszervezetek megfelelő munkaelet rendelkezésre bocsátani nem tudnak.

— A munkástanácsok propaganda munkája. A Közoktatásügyi Népbizottság megbizta Somló Dezso elvtársat, a fővárosi és v-déki munkástanácsok propaganda munkájának szervezésével. Megkeresések és értesítések a Közoktatásügyi Népbizottság VII. ügyosztályának (Budapest V. Balthory-utca 12. l. em. 10.) küldendők.

— Felhívítések NTE—VAC, mérkőzésén. 15—15 koronát Lasky Ferenc és Potuirek a Közoktatásügyi Népbizottság VII. ügyosztályának (Budapest V. Balthory-utca 12. l. em. 10.) küldendők.

— Az Ált. Fogy. Szövetkezet értesíti a közönséget, hogy husszékeiben, tekintet nélkül arra, hogy szövetségi tag-e vagy sem ki fogják szolgáltatni. Azonkívül tudatja a kö-

zönséggel, hogy 31-én, azaz csütörtök délután 2 óral kezdettel mind a három husszékben zairaalonna kiosztják lesz az augusztusi jegyre.

A batyuzás eltöltése.

A Népgazdasági Tanács közellátási főosztálya rendeletet adott ki a batyuzás eltöltése ügyében. A rendelet a következők:

— 1919. július 29-ának éjjeli 12 órájától kezdődőleg élelmiszerek kézi podgyászban való szállítására (batyuzás) vonatkozó összes eddigi rendeleteket hatályon kívül helyeztük. E határidőn túl minden rendelkezésre álló eszközzel a legszigorubbban megfogjuk akadályozni a batyuzást és azt, hogy egyesek az élelmiszerkészletek elhártaoalásával a dolgozók összessége rovására maguknak kivételes ellátást szerezzenek.

Tilos tehát fenti határidőn túl bárkinek bármipemű élelmiszert vasuton, hajón, vagy egyéb járművön kézipodgyásként, batyuban vagy bármint más módon engedély nélkül szállítani. Egyedüli kivétel képez három napl utra való szolgáló élelmiszerkészlet, mely eltöltő rendelkezés alá nem esik. Figyelmeztetünk mindenkit, saját érdekében, tartózkodjék a batyuzástól. Né utazzék senki batyuzási szándékkal, ily célra élelmiszert senki ne vásároljon és ne szállítson, mert a vásárolt, illetve szállított élelmiszerkészleteket a vonatokon működő mozgóőrség, a közbeség és a fővárosi állomáson pedig az ellenőrzést teljesítő és e célra gyári és üzemi munkásszakszolgáljakból külön szervezett karhatalmi kirendeltségek feltétlenül elkobozzák. Az elkobzott élelmiszerkészleteket senkinek vissza nem adják, mert azok a közellátás céljaira lesznek felhasználva.

Utasítottuk egyidejűleg az összes vidéki direktóriumokat, hogy a legszigorubbban tilták meg és kíméletlenül akadályozzák meg, hogy idegenek jársák, illetve községük területéről ázabályszerű irásos engedély nélkül bármiképen, tehát kézipodgyászban is, kiszállíthassanak. Élelmiszer szállítási igazolványokat csak a Népgazdasági Tanács közellátási főosztálya állíthat ki. Magánégyeknek ily igazolványt semmi körülmények között ki nem adnak. Csak azok a szállítási igazolványok érvényesek, amelyeken a közellátási főosztály vezetőjének vagy helyettesének aláírása és hivatalos pecsétje van. Ervénytelen tehát minden ily szállítási igazolvány, melyet bármint más polgári vagy katonai hatóság, gyári és egyéb beszerzési csoportok ellátási intézménye és szerve állítottak ki.

Pártügyek.

A husipari munkások holnap este fél 8 órakor okvetlen jelenjenek meg havi tagagyi járulékaik befizetése végett. *Vezetőség.*

Felhívás. Felhívjuk azon tanító és tanár elvtársakat, kik jövő hónap 4-én Budapesten pártiskolai tanfolyamra magukat kiképezni óhajják, augusztus hó 1-ig bővübb felvilágosításért a párttitkárságnál, Holmik elvtársnál jelenkezzenek. *Párti kérség.*

A népszerűség szövettség f. hó 31-én délután 3-tól belezetéseket tart Utánna taggyűlést. Megjelentetés *kötetéről Vezetőség.*

Felhívás. Felhívhatunk azon vörös katonai elvtársakat, kik még a májusi munkabérüket nem kapták meg. Borcsányi hadügyi megbízottnál (Centrál szálloda) evégből jelentkezzenek. *Párti kérség.*

Hirdetmény.

Az élelmezési diktatura 2. számú rendelkezése értelmében az összes nemtermelő hatósági lisztellátásban részesülnek és ebből a célból névszerint kimutatásba foglalva pontosan összeírandók. E. évi augusztus hó 15-16-án csak azok fognak lisztellátásban részesülni, akik ezen névszerinti kimutatásba fel vannak tüntetve. Az összes nemtermelőknél, illetőleg nevükben a háztartás fejének vagy más megbízottjának, tehát saját érdekükben áll, hogy az alábbiak szerint a közellátási hivatalban pontosan megjelenjenek és a szükséges adatokat magukkal hozzák. A jelentkezés a hatósági élelmezési könyvecskén legközelebbi számjegyének sorrendjében történik oly módon, hogy folyó hó 31-én csütörtökön

délelőtt 8-9 óráig	481-540	hátsági szám
9-10	541-600	
10-11	601-660	
11-12	661-720	
délután 2-3	721-780	
3-4	781-840	
4-5	841-900	
5-6	901-960	

tartoznak megjelenni.

A jelentkező tartozik magával hozni a hatósági élelmezési könyvecskét, továbbá a házi bizalmi igazolását a háztartáshoz tartozó ellátatlanokról. Ez az igazolás a következő tartalmu legyen: „Alulírt házi bizalmi személyes meggyőződésem alapján igazolom, hogy N. N. nemtermelő háztartásában a következő ellátatlanok vannak: X. Y. családtag (pl. 10) éves, N. N. háztartási alkalmazói (24) éves.” Vagyis ebben a bizonyítványban a családfővel együtt az összes ellátatlanok n. n. foglalkozás és kor szerint feltüntetendők, a háztartási alkalmazottak munkakönyve is megvívandó. A valótlan adatokat igazoló házbizalmi — aki lelkiismeretlen vagy felületes eljárásával a helyi közellátás érdekeit veszélyezteti — a közellátásból való teljes kiközösítéssel büntetettik azzal az ellátatlannal együtt, aki házbizalmival összejárás, vagy ennek félrevezetése útján valótlan adatokat mond be.

Felkérjük a közönséget, hogy a jelentkezés sorrendjét a legpontosabban tartsa be, mert az amúgy is erősen igénybevett közellátási hivatal személyzete nem lesz képes feladatának megfelelni és a felesleges tolongás és ácsorgás is csak úgy lesz elkerülhető, ha a közönség a fent közölt sorrendet a legpontosabban betartja. Ismételtlen figyelmeztetjük a közönséget arra, hogy aki az előírt időben személyesen vagy megbízott útján nem jelentkezik, augusztus 15-től kezdve lisztellátásban nem részesül.

Intézőbizottság.

Nagykanizsai vörösrégi városi parancsnokságától.

5873/Kzg. 1919.

Hirdetmény.

A 121143/914. F. M. sz. rendelet és az 1888. VII. tc. valamint az ennek végrehajtása tárgyában kiadott 40.000 F. M. sz. utasítás 188 §-a és a 2843/916. F. M. sz. rendelet értelmében Nagykanizsa város területére az összes ebekre újabb 90 napi tartatásra a zárlatot elrendelem azzal, hogy az összes ebek 90 napig láncra tevé, szúrva tartassanak, vagy pedig szájkosárral ellátva pórázon vezettetessenek. Szabadon járó ebek elfoghatnak és kiirtatnak.

Újból figyelmeztetem az ebtulajdonosokat, hogy az ebvédelmeiket a v. adóhivatalnál haladéktalanul váltásuk meg az ebekre azonnal tegyék rá, mert a védlőny nélkül járó, bár pórázon vezetett ebeket a gyepmester befogdosza és kiirtja, tulajdonosaik ellen pedig kibégási eljárás indíthatik.

Ezen rendelet megszegői ellen a legszigorúbban fogok eljárni.

Nagykanizsa 1919. július 28.

Kiss Lajos
városparancsnok.

058-1919. szám.

Hirdetmény.

TÁRGY: Toborzás.

Az alsózálamegyei vörösrégi parancsnokság vörös örököt toboroz. Toborzásra jelentkezhet minden 20-42 éves egyén, aki a vörös hadsereg sorozó bizottságai által beigazoltan alkalmatlannak osztályozott.

A belépő vörösör a következő illeteket kapja:

Napi zsold	15 kor.
Étkezési pénz napi	15
Ruhakoptatási pótdíj/napi	2
Ellátatlan családtagok után (keresésképtelen szülők is) családi pótdíj havi	100
Nős vörösörök lakbérére	50

Jelentkezés ideje mindennap délelőtt 9-11 óráig a Kármegyei parancsnokság toborzó osztályában (volt 20-as laktanya).

Garabb Gyula
vármegyei parancsnok.

7275/1919.

Hirdetmény.

A népjóléti és közegészségügyi felügyelőség 68. N. K. N. számú rendelkezés értelmében a hadifogságban levő selymi magyar honos egyének hozzátartozóinak hadisegélyre felemltetett.

Hogy a kifizetést megadó számfeljés eszközölhető legyen felhívjuk az összes hadisegélyeseket, hogy fizetési könyvecskéiket saját jól felirgott érdeklődés azonnal adják le Horváth Imván adóügyi számvivőnél város-háza földszinti adóhivatalban, ahol a kifizetési napról is értesítést érnek.

Nagykanizsa 1919. július 29-én.

Városi Intéző Bizottság.

CIRCUS

Novacsek

Ma szerdán este utolsó búcsu estély

Íróasztal és íródal berendezéseket valamint írógépeket keresünk megvételre. Ajánlatokat lehetőleg személyesen kérünk a termelő szövetkezetek központjához (Igazságügyi palota, földszin, balra.)

Egy jókarban levő cserépkályha belyszűke miatt eladó. Megtekintés Nádor-utca 8 sz. alatt, délután 2-4 óráig.

Két intelligens német tanácsadó keres augusztus 15-ére állást, nagyvonalú gyermekek mellé. Cim a kiadóhivatalban.

F. hó 28. 29. 30 és 31-én

a Polgári-Egylet

nagytermében

Cserey Irma

Ceglédi Gyula

Gonda Maca

László Ida

Péterfi Ivan

Bágyoni Szabó Dávid

RELEPTÉVEL

nagyszabású

művész-esték

tartatnak.

Kezdetre este fél 9-órakor.

Jegyek előre válthatók vasárnaptól kezdve naponta délelőtt 9-11-ig és délután 3-5-ig a POLGÁRI-EGYLET előcsarnokában.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Nagykanizsai Fiókja hely megilletődéssel tudatja, miszerint volt pénztárosa

Wallenstein Frigyes

felváltva 1919. évi elhunyt.

Az elkölözött a páratlan szorgalmu és közeledő tudó tisztviselő miniképe volt, kinek emlékeit kártaírsai miniképek szintje kegyelettel fogják megörizni.

Nagykanizsa, 1919. július hó 29.

ZALAI NÉPAKARAT

A szociálisták és kommunisták munkások pártjának alsó-zalamegyei reggeli hivatalos lapja

A SZOCIÁLISTA-KOMMUNISTA MUNKÁSOK PÁRTJÁNAK
ALSÓZALAMEGYEI REGGELI HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Egész évre 200 korona
Fél évre 100 korona
Havonta 15 korona
Egy hónapra 5 korona

A beteg bankó.

Az Osztrák Magyar Bank tegóta teljesen beteg, bar két bankóinak a germánai békefeltételek közlése adta meg a kegyelemdőfést. Az osztrákoknak a békefeltételek nyilvánosságára július 14-én a svájci piacon tizennégyre emelkedett a korona kurzusa. Ez annyit jelent, hogy 100 koronáért legfeljebb tizennégy svájci frankot adnak, hogy a korona, amelyért a háború előtt 105 frankot lehetett kapni, *nem ér többet 14 centimesnél.* Azaz még ennyit sem, mert már a tizennégyes szörnyű hanyatlás is a bécsi hivatalos devizaközvetítő jegyzése. Tehát hivatalosan Bécsben 14 frankot adnának száz koronáért, *adnának, ha egyáltalában tudnának frankot szerezni.* Csak hogy frankot más külföldi valuta a bécsi pénzpiacra epugy nincs, *mint ahogyan nincs az élelmiszer-piacon zsír, hus és liszt.* *Így ahogyan az amerikai húst és zsírt, a maximális áron nem is, de a bécsi kereskedelelem útján annál biztosabban meg lehet kapni, csak hogy horribilis, a dolgozók által meg nem fizethető áron.* *Egy franknak is a tizennégyes kurzus és a maximális ára, amelyért nem kapnák a kereskedők Bécsben is, a pénzben is jó, ha tíz, nyolc, sőt öt frankot adnak száz koronáért.*

A legújabb hírek szerint ugyanis a világhíres bécsi kékbankót a minden oldalról megkent bankárok épp úgy *visszavontatják*, mint a szegény tudatlan, vagy tevénytelen magyar parasztok a lefűtött, nem kell nekik semmi áron. Nem adnak érte idegen pénzben, jöpinzben egy fillért sem. *A bécsi bankó értéke a semmivel egyenlő.*

Schmid Frigyes, az Osztrák Magyar Bank vezérigazgatója egy bécsi interjúban kérésre el, hogy milyen lehetetlen módon akar elbánni az entente az Osztrák Magyar Bankkal, a régi monarchia épp próbált bankgyárával. Az egész intézet minden kötelezettségét Ausztria és Magyarország nyakába akarja varni s a semmivel egyenlő értékű bankók között különböző kategóriákat teremt a békefeltétel, *Másként bánik el a régi bankókkal s másként az újakkal, azokkal a bankókat a múlt év október 27-ike, azaz a békefeltétel óta bocsátottak ki. A külföldön levő bankók csak Ausztriát és Magyarországot terhelik, de ami bankó június 15-ike után került külföldre, az egyáltalában érvénytelen: nem fizetik.* Képzelték, hogy ezek után milyen megkönnyebbülés van odakinn a kékpénz után, elylet nálunk sokan olyan nagyon respektálnak. Már most azok az új bankókat, melyeket 1918. október 27-ike

után bocsátott ki a bank, mint Schmid ur elárulja, a tizezer koronás, a 200 és 25 koronás bankó, (a két utóbbi fehér, a tizezer koronás gyönyörű szép kék) az antant mégse szerelmes bele: összekeveri, egy sorba helyezi a fehér pénzzel.

A beteg bank a párisi fináncbölcséseknek ezt az ataktját nem bírja ki, belehal. A volt monarchia területén alakult összes államok kénytelenek lesznek ugyanahhoz az eljáráshoz folyamodni, melyet a magyar tanácsköztársaság már megkezdett és amelyre különben az entente is kényszeríti őket: *érvénytelenítik a kékpénzt és helyettesítik saját állami pénzjegyeikkel.* Hogy ezeknek a pénzjegyeknek lesz-e hitelük, értékük, az attól függ, *milyen lesz az állam,* amely kibocsátja őket. Egy aláaknázott kapitalista társadalom, amilyen az osztrák, a román, a jugoszláv, sőt a cseh is, nem keltet bizalmat, nem hitheteti el papirosairól, hogy aranyat, hogy munkát érnek. Nemcsak az Osztrák-Magyar Bank kékpénze haldoklik: *az egész világon nagyon beteg a pénz s a penzbetegség csak tünet, mely az egész gazdasági struktúra nyavalyáját jegyzi.*

„Nem ijedünk meg az antant fenyegetéseitől”

Alpárt elvtára a külpolitikai helyzetéről. — Csak egy né van számunkra a kifartás.

Budapest, július 30. A M. T. I. jelenti: A német országos tanácsma elélelti folytatva tárgyalását a volt képviselőház delegációs termében. Kalmár és Moaer elvtársak felezőjelése után Alpárt elvtára Kun Béla nevében, aki fontos politikai ügyek miatt nem jelenhetett meg a német tanácsülésen, — üdvözölte a tanácsot és többek között ezeket mondotta:

— Kun Béla megbízásából nyilatkozni fogok a külpolitikai helyzetéről. Már azon a napon, amikor Magyarország proletariátusa felszabadította magát a kapitalizmus uralma alól — március 23-ára két fronton folytattuk a harcot: az ellenforradalmat, a burzsoa osztály ellen — és az imperialista hatalmak ellen, amelyek nem akarják megtűrni, hogy olyan állam legyen itt, amelynek proletársága maga intézi ügyeit, amelyben nincs gazdasági kizsákmányolás. Az antant a legkülönbözőbb eszközökkel igyekezett bennünket legyőzni. A belső ellenforradalmárokat élelmiszerrel, nyersanyagokkal és pénzzel támogatja és ezt az ügyet az antantnak különböző országokban, de különösen Bécsben lévő missziói intézik. Az antant második eszköze a blokádnak, amelynek szigorú fenntartásával nem enged hozzánk nyersanyagot, élelmiszert és textilárut behozni. Azt hiszi, hogy kiegészítéssel legyőzhet bennünket.

Mi azonban nem adjuk meg magunkat az antant zsoldosainak és nem ijedünk meg sem a fenyegetéstől sem a blokádtól.

A győztes országok kapitalistái azt hiszik, hogy csak legyőzött országban törhet ki a forradalom. Nagy tévedés ez. Tiszára gazdasági lehetőségek, hogy a nyugati államokban megmaradjon a kapitalizmus. Valamennyien tudjuk, milyen nagy terheket rótt a háború a győztes és legyőzött országokra egyaránt. Ezért jelenkezik a győztes országokban mindenütt olyan nagyfokú elégedetlenség.

A kapitalizmus maghalt és a szocializmusnak kell helyébe lépnie.

Miután sikerült az antant közvetlen beavatkozását elhárítanunk, minden törekvésünk arra irányul, hogy a külföldi proletariátust felvilágosítsuk és rábírujuk arra, hogy

ez ellenünk fennálló blokádnak felfüggesztése érdekében megfelelő nyomást gyakoroljanak kormányaikra.

A szocializmus az egyetlen kivétel utat az inségből és a nyomorúságból. E tekintetben mi előbbre vagyunk, mint a többi országok, mert amikor a többi országok proletárai még a dezorganizációnál és a demoralizációnál tartanak, mi már ismét az organizálás és a proletár-morál felépítésének munkájához láthatunk. Nincs tehát számunkra más út, mint hogy

kitartsunk, dolgozzunk és tovább lépesszünk magunkat, míg egész Európa munkássága lerázza a kapitalizmus jármát. Az öt éves háború után csak így lehetnek Európa államai újból egészségesek.

Az élénk tevével fogadott beszéd után Schwartz elvtára indítványára a tanács kiáltványt intézett a világ proletariátusához, amelyben felszólítja a nemzetközi proletariátust: emeljen óvat a békekonferenciára, amely eljárása ellen, amely egy nyelvtelen egységes és összefüggő területet Német-Nyugat-Magyarországot a dolgozó tömegek akarata ellenére egyéni áruba bocsát és az osztrák kapitalizmusnak minf védtelen zsákmányt akar odadobni.

Kormányzótanácsi rendelet.

Budapest július 30. A M. T. I. jelenti: A forradalmi kormányzótanács a következő 184. számú rendeletet adta ki: A rokkantügyi és minden ezzel kapcsolatos ügy a kormányzótanács rendelete értelmében a népjóléti népbizottság hatáskörébe tartozik. Ehhez

képe a forradalmi kormányzatának 1. évi április 10-én kelt azon határozata amely a rokkantügyek felhatalmát intézkedésével Sauerly Tibor népbiztost bízta meg, hatályát veszti. Ez a rendelet kihirdetése napján lép életbe.

A kormányzótanács

Mi történt a Tiszántulton?

Vágo Béla hadtestparancsnok nyilatkozata.

Budapest, július 30. A Vörös Újság munkatársa felvilágosítást kért a tiszántúli harcokról Vágo Béla elvtárs, hadtestparancsnoktól, aki a következőket mondotta:

— A vörös hadsereg tiszántúli harcai örökké dicsőséges fejezete lesz a vörös hadsereg egyébként is dicsőséges harcainak. A románok, mint ha örökre akartak volna be rendezkedni, olyan erős és tüzeséggel bőven ellátott támaszpontokat építettek. Nehéz harcok árán nyomulhattunk csak előre folytonos kényszerrel és rohamozással, bár ezt a küzdelmet nagyon megkönnyítette harci repülőink és tűzsergéink minden dicsőretek felülmunkássága. Mindamellett előnyomulásunk gyors és precíz volt. Első támadásunk teljesen megsemmisítette a magyarországi románokból és századokból álló ellenséges hadsereget. Egyik ezredünkkel szemben, amely fegyvereket tartott, 4 román ezred állott. Reggelről délután 3 óráig 7, több hullámból álló rohamot vert vissza ez a viltöz ezred és fegyvereket a nap folyamán kétszer foglalta el a tulajdoni területét. Két ezred a Mezőtúr körül félkörben felálló 4 román ezredet vert szét és vonult be Mezőtúrra. Sokáig folytatnám a felsorolást. — mondotta — minden vörös katona oroszánbátorsággal küzdött.

Mikor azonban megállapítottuk, hogy majdnem az egész román hadsereg felvonult ellenünk, visszavonultunk. A legnagyobb rendben zárt kötelékekben vonultunk vissza csapataink a tüzéséggel és trénnel együtt. Egyetlen kápcsozogat sem hagytunk ott. Behoztuk a szákmányolt géppuskákat, a 18 román ágyút és a szintén szákmányolt körülbelül 60 waggon muníciót és élelmicikket. Ez az igazság, ami remélhetőleg a lehető legrövidebb időn belül máris hiteles forrásból is be fog igazolódni. A forgalomban lévő rémhírek legtöbbszörre a harcokról meglógott csirkefogóktól származnak. Minden fogalmat felülmúl, amit a románok által megszállott vidékeken láttunk. A lábasszázad 80—90 zászlókat elrekriváltak. A vasúti állomásokon zsúfolta egymás hegye-hágya hever rengeteg gazdasági gép, amit már nem volt idejük a románoknak elrabolni. Minden fahérméit elrekriváltak: a gazdagoknak 3, a szegényeknek egy inget hagytak meg. Ha valakin jó ruhát, vagy cipőt láttak, egyszerűen lehúzták róla. A Tiszántúl gazdasági katasztrófa előtt áll. A keresztetbe rakott búzát nincs mivel elcsépeini. A kispárt a szerszámok elrablásával teljesen tönkretették Magyarország megmentése — egy a Tiszántúl felszabadításával. Minden proletárnak, minden dolgozóknak össze kell szedni minden erejét a proletárhaza védelmére és felszabadítására.

Budapestben olbannak a rémhírterjesztőkkel.

Budapest, július 30. A Vörös Újság közli: A fővárosban a legkéntelenebb, hazug rémhíreket terjesztik a riadó-rendeletéről és a kivételes hadiállapotról. Közelgő ellenforradalmi mesélnek, amit összefüggésbe hoznak a vörös hadsereg fántaszökésű kihalás szándékával és visszavonulásával. Ilyen szel-

hámosságoknál célszerű ismeretesebben minden öntudatos proletár előtt, akik tudják, hogy az esetleges riadó meg akarja kímélni a lakosságot az esetleges ellenforradalommal járó utcai harcok veszélyétől. A riadót csak a proletárium és Budapest közrendjének és biztonságának érdekében rendelte el a negyedik hadtest parancsnoksága. A negyedik hadtest ki próbált derek csapatát, a vasasok, garancia Budapesti proletáriumának, hogy niúcsen mit tartania a rend felbomlásától és anarchiztikus állapotok bekövetkezéséig. A rémhírek terjesztői forradalmi törvénszék elé kerülnek.

Győzelmesen nyomul elő az orosz vörös hadsereg.

Kiev, július 30. Az ukrán vörös hadsereg vezérének közli: A vörös hadsereg ismét megkezdte aktív tevékenységét Besszarábia ellen és Jampel mögött a helységek egész sorát foglalta el.

Bukarest, július 30. A Dacia újság jelent a hadi helyzetéről hivatalosan, hogy orosz vörös csapatok a Dnyeszternél meglindították offenzívájukat és 5 helyen megkíséreltek az átkelést a Dnyeszteren.

Pétervár, július 30. (Hivatalos frontjelentés.) A nyugati fronton folytatjuk előnyomulásunkat Alomoc felé, Morva és Vilnjó irányában. A déli fronton heves harc után elfoglaltuk Neve-Chepisket és közlekednünk a Severin-balasevi vasúthoz. A déli fronton Jekaterinburgtól északra lovasságunk bevonult Kjez állomásra és több mint ezer foglyot ejtett.

Leszerel az angol hadsereg.

Amsterdam, július 30. Mint a Telegraph Londonból jelenti, Churchill tegnap az alsóház ülésén kijelentette, hogy eddig már több, mint három millió tisztelet és legényegyi állományú katonát demobilizáltak. Naponta átlag 8000 katona szerel le. Az angol hadsereg rövidesen ismét önkéntesekből fog állni. Hetenkint 4—5 ezer önkéntes jelentkezik, ami a katonai szolgáltatási kötelezettség megszüntetését gyorsítja.

Hivatalos frontjelentés.

Budapest, július 30. A M. T. I. jelenti július 30-án hivatalosan:

Szólnék először, északra, továbbá Póroszló és Tokaj között a Tiszán átkelt román erők részben már visszavertek, részben az ellenintézkedések még folyamatban vannak. A Tisza-fronton sok helyen élénk csatározás. Szónok környékán az ellenséges tűzsergő tevékeny. A többi harcfronton semmi változás.

Hadseregparancsnokság

Hirdetmény.

Nagykanizsa város nagymérvű lakóhálójára való tekintettel elrendeljük, hogy akik a háború kitörése folytán 1914. augusztus 1-je óta a város belfelületén telepedtek le és produktív munkát nem végeznek, 1. évi augusztus hó 15-éig tegyék el a városunkat hagyják el.

Dofogatalanok, leuyciök menhelye tovább nem lesznek!

Nem túrjuk azt sem, hogy akárki is kettő lakással bírjon, miért is a gazdaságokban, vagy a felül dolgozók is menjenek ki lakni rendelkezési helyükre. Nincs semmi szükség arra, hogy a lanykón dras kastélyok legyenek.

Felhalalmaztuk a lakáshivatalt és a vörösbát parancsnokságát, hogy ezen rendeletünket a legnagyobb szigorral hajtsa végre.

Nagykanizsa, 1919. évi július hó 20.

VÁROSI INTÉZŐ BIZOTTSÁG.

A horvát forradalom részletei.

Nagy szerb csapatok állították meg érkeznek Horvátországba. — Rendelték a népszavazást. — Hogyan folyt le a varadi katonai kommunista felkelés?

(Saját tudósítónktól.)

Azokról a harcokról, amelyek Horvátországban még ma is dúlnak, a horvát posta és távirtna szünetelése miatt a tisztá helyzetképet még mindig nem lehet megalkotni. A menekülők elbeszéléseiből azonban kiviláglik, hogy a horvát forradalom gyökerei oly mélyre hatolnak a megingott Jugoszlávia föléjébe, hogy azt sem letiprás, sem a pillanatnyi balsiker a természetes fejlődés útján megállítani már nem tudja. A győzelmes kibontakozó horvát kommunista forradalomról a következő tudósításunk számol be.

Horvátországból tegnap érkezett Nagykanizsára egy szavahírhő közismeri zarábi kereskedő Mann Stevo, aki a horvát helyzeti munkatársunk előtt a következőben jellemezte:

— A horvát forradalom, most él a krízisében. A horvát forradalom, amely a szlovén forradalommal párhuzamosan halad meg van szervezve. Egy időben kettő forradalmi mozgalommal állunk Horvátországban szemben, amelyek ezidőszerten együtt működnek. A gazdasági társadalmi forradalom párhuzamosan alakul ki a nacionalista forradalommal s ma még annál is inkább kénytelen egyből haladni, mivel az erő megosztva nem biztosíthatóknak úgy a nacionalista forradalom, mint a nacionalista forradalom első lépését sem a függetlenség kivívásáig.

— A falvak népe a horvát forradalom eldönésében nem jön számításba. Ez egyáltalán nem áll, amelyet a horvát párt vezérek csak egymás ellen játszatnak ki csak akkor, amikor az első forradalom sikeresen befejeződik s a kommunista és a nacionalista utal ketté válnak. Hogy kiknek fog kedvezni a szerencse, illetve melyik párt fogja magának a többséget, a parasztságot megnyerni, az ma még kérdéses. Mindenesetre megállapítható, hogy az a korrupció, amely ma Horvátországban lobog a korrupció, ami annak az eredménye, hogy kétes elemek és börtönvelet figurák jutottak az első általános elválasztott vezető helyekre egy általános tapasztalható nagy erkölcsi meglepődés után óhajti vonni maga után, amelynek megvalósulását sem gazdag ember, sem szegény, sem hivatalnok, sem katonatiszt nem tud másképp elképzelni, mint a szocializmus útján.

— A szocialista mozgalmakat minden társadalmi réteg meleg szimpátiával kíséri s így a mozgalmaknak biztos jövője van. Annál inkább számíthatni a szocialista forradalom győzelmére, mivel Horvátországban — s ez alatt mindig Szlovénország is értendő, amely felett a zágrábi központi pártnak rendelkezési joga van már — csupán nagy bírtok van és a nép annak ellenére, hogy a blokkad megszűnik, rongyos, mesterkételesen előidézett korlátozásokból ébredőben van és nyomorog.

— Úgy látszik ezidőszerten a forradalom krízis elé került. Nagy szerb csapat-

szállítmányok érkeznek naponta Horvátországba, amelyekkel ideig-óráig a forradalom kibontakozását és sikerét el lehet halasztani. Ez azonban a nyugalmat többé már nem állítja helyre. A lavina megindult, ha terrorral dolgoznak a szerbek, terror lesz a válasza is. Ezzel mindenki tisztában van. Horvátország meg akar szabadulni a szerb önkénytől és hatalmi tébolytól, a szerb erők atettől ezt, úgyünk sikere lehál biztos. Az első szerb csepszállítmányok beérkezése után a nyugalom és a rend helyreállítása céljából a szerb királyi kormány azt a proklamációt bocsátotta ki, hogy Horvátország hovatartozandóságát illetően népszavazást fognak elrendelni, amelynek végrehajtását a jövő hó elsejére tervezik. A plebiszcium elrendelése állítólag az annál való megállapodás eredménye.

Mann Stevo munkatársunk kérdésére a horvátországi forradalom lefolyásáról a következőket mondta el:

Több jelentéktelen esettől elfekintve a szerb és horvát katonák között komoly összejelölések csak Varasdon és Marburgban voltak. A horvát sajtó ezekről a harcokról csak hivatalosan értesítették s így az egyoldalú megvilágítás a tendenciózus beállítás látszatát kelti. A hivatalos jelentés a varasdi ütközetben elesettek számát 18 embernek állítja fel, ami valószínűvé teszi, hogy 180-200 ember esett az összejelölések áldozatává. Magán értesülések szerint Varasdon horvát és szerb kommunista katonák ütköztek össze a szerb csapatokkal, amelynek lefolyását a horvátok nem zavarták. A lázadás a kaszárnyákban kezdődött, amelyekre az engedelmesség megtagadásának első perceiben felvonták a vörös lobogókat. A lázadók elzárták a kapukat, az ablakokba gépfegyvereket helyeztek és telefonon felszólították a tüzérseget, hogy csatlakozzon a forradalomhoz. A tüzérsek közül, akik szerbek voltak, többen jelentkeztek is a kapuk előtt, úgyjukat azonban nem tudták felvonulítani, mert a várost alarmlították és a kaszárnyák ostromát a királyi szerb katonák megkezdtek. A város lakóival két napon át sürlő fegyverropogás között éjjel-nappal a legnagyobb izgalomban talpon voltak. Harmadnapra a lázadó szerbek erősitéseket kaptak, mire a kommunista katonák kivonultak az utcákra, ahol a leghevesebb utcai harcok fejlődtek ki. A további részletek hiányoznak.

Zágrábban látszólagos rend és nyugalom van. 21-én minden üzlet és nyilvános helyiség be volt zárva, sztrájkoll minden munkás és az összes hivatalnokok. Zágrábban oly kisszámú francia helyőrség van, amely szót sem érdemel. Horvátország kidegen nézi az eseményeket, mert tudja mit akar, ismeri erejét és számít szilkség esetén Magyarország esetleges segítségére. Úgyünk biztos.

Kormányválságok.

Belgrád, július 30. A Leibachi távirati iroda jelentése szerint a minisztertanács tegnap esti ülésén elhatározták, hogy az egész kabinetet lemond.

Berlin, július 30. A Deutsche Allgemeine Zeitung jelenti Hágából: A Times szerint Balfour visszalépett külügyminiszteri állásától. Utódául Coursonlordot emlegetik.

HIREK.

1919. július 31. Csütörtök

N A P T A R.

A nap kől 4 óra 33 perckor, nyugszik 7 óra 39 perckor.

A hold kél este 7 óra 14 perckor, nyugszik este 8 óra 23 perckor.

A nagykanizsai szocialista-kommunista párt végrehajtó bizottsága elhatározta, hogy a volt Kaszinó helyiségeit pártklubba avatja. A pártklubba csak azok léphetnek be, akiket a párt végrehajtó bizottsága tagokul felvev. Évi tagdíj: 25 korona. — Jelentkezni mátlól kezdve minden délután 3-6 óráig lehet a párttitkárság helyiségeiben Vuigrneo, Horváth, Beck és Jaberits elvtársaknál. Augusztus 1-től kezdve oszák a pártklub tagjai látogathatják a volt Kaszinó ujonan átalakított szórakozó helyiségeit. A párt végrehajtó bizottsága.

A forradalmi törvényszék ülése. Negy-ugyben ültek a forradalmi törvényszék tegnapi ülésén, Friskó Rozália nagykanizsai Kovács Máté és Lukács Jánosné gelsei lakókat tyuklopásért 1-1 havi fogházbüntetésre ítélte. Varga Szenec Ferenc kiskanisai, fuvaros fehérpénc el nem fogadása miatt 200 korona pénzbüntetést kapott. — Módszi Jánosné nagykanizsai asszonyt becsületsértés miatt négy hapi fogházra átváltoztatható 200 korona pénzbüntetésre ítélte a forradalmi törvényszék — Bánfi Ádám és Glavák István nagykanizsai lakókat a falopás vádja alól felmentette a forradalmi törvényszék, amely tegnap Szenes Dezső elvtárs elnöklele alatt Halmik és Maisz elvtársakból alakult. Az ítéletek jogerősek.

Szocializálják a kanizsai téglyárákat Tegnap Nagykanizsára érkezett Kovács mérnök elvtárs, a Népgazdasági Tanács tégly- és agyagipari szakosztályának megbízásából, hogy a Kerületi Ipari Termelési Tanács Intéző Bizottságával együttműködve a helybeli 4 téglyár szocializálását megéjtse. A téglyárák — bár a kormányzótanácsai rendelet értelmében megkívánt munkáltszámmal nem rendelkeznek — műszaki és gazdasági berendezésük folytán predestinálna vannak a szocializálásra. Kovács mérnök elvtárs a szocializálásra vonatkozó tárgyalásait még a mai nap folyamán megkezdi.

A Novacsek cirkusz változatos és mindig szórakoztató műsora napról-napra telt házat vonz a Szabadság-téri arénába. A kanizsai közönségnek estéről-estére a magyar artiatavilág legkiválóbbjainak produkcióiban van alkalma gyönyörködni. A cirkusz szemelket gyönyörködtető produkciói olyan kedveltek még ma is, hogy a cirkusz igazgató-sága kénytelen volt elköltözködésének terminusát újból elhalasztani. Az újabb és utolsó terv szerint a Novacsek cirkusz augusztus 4-án, hatóna tartja utolsó előadását. Így még öt alkalma lesz a publikumnak a cirkusz szenzációs mutatványaiban gyönyörködni.

Eljegyzés. Brüll Margitkal Körmendről eljegyeztő Strasser Ernő Korona szállodás Alsóoldva.

Heti 6 waggon szén Nagykanizsa villáglítására. A Kerületi Ipari Termelési Tanács felterjesztésére az országos szénbizottságtól tegnap leirat érkezett, amely szerint az országos szénbizottság Nagykanizsának világlítási célokra heti 6 waggon szén kiutalását helyezi kiállításba. Utasítja egyben

ismétlten az országos szénbizottság a Déli Vasutat, hogy amennyiben a kiutalt szénmennyiség, előre nem látható nehézségek miatt időben nem érkezhetne meg, a Déli Vasut a várost a lehetőséghez képest segítsé ki. Reméljük, hogy városunk világlításának kérdése e lépéssel egy időre legalább, megoldottnak tekinthető.

Az egészséges fürdőzőket ellátvöllják. Keszthelyről jelentik: A karhatalmi parancsnokság rendelete folytán minden Keszthelyen tartózkodó fürdővendég 48 órán belül orvosi bizonyítvánnyal igazolni tartozik, hogy egészsége helyreállítás-céljából további fürdőhasználatra van szüksége. Aki az igazolásnak a karhatalmi kirendeltség parancsnoka előtt eleget nem tesz, a városból haladéktalanul ki fog utasítani. Ezen intézkedés a város közellátásának tehermentesítését szolgálja.

Iskolai hír. A Nagykanizsai Állami Üzemszervezeti Szakiskola vezetősége értesíti mindazokat a flu- és leánytanulókat, akik az iskolát mint rendszeres tanulókat látogatni akarják, hogy a Közkutatásügyi Népbizottság 32. sz. rendelete értelmében f. évi augusztus hó 15-től augusztus hó 21-ig a magyar helyesírásból és számtanból felvételi vizsgálatot tenni tartoznak. Akik felvételi vizsgát tenni óhajtanak, jelentkezzenek f. évi augusztus 1-től egész 14-ig bármely napon délelőtt 10-11-ig az intézet vezetőségénél, Csengoy-ut 10 sz. a. A jelentkezés alkalmával az anyakönyvi kiívat és valamely középfoku iskola negyedik osztályának tanulmányi bizonyítványa bemutatandó. Kelt Nagykanizsán, 1919 július 31. Az üzemszervezeti szakiskola vezetősége

Kanizsai vöröskatonák májusi munkabér megtérítése. Mindazon vöröskatonák elvtársak, akik május havi munkabérmegtérítésüket még nem kapták meg, jelentkezzenek haladéktalanul Borsányi hadügyi megbízottnál a Központ-szállóházban. — A párttitkárság.

Sporthírlap kapható Garamvölgyi és Szemeréni.

Pártügyek.

A szabómunkások és munkásnők szakszervezetének felhívja az összes férfi és női tagjait, hogy ma este 8 órakor taggyűlést tart. Napirend: Fizetésrendezés. Megjelenés kötelező. A vezetőség.

Felhívás. Felhívom a szervezetek vezetőit és az érdekelteket, hogy a pártbiztat hivatalos órái délután 3 órától 6 óráig tartanak a Szocialista-Kommunista Párt Klub helyiségében. Pártbiztatás.

Intelligens lehetőleg németül tudó gyermekuevelő kerestetik két gyermek mellé magas fizetéssel. Az élelmiszeri viszonyok javultával állandó tartózkodás Bp-on. A gyermekekkel való foglalkozáson kívüli munkákat egyéb cseledeés végez. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Balatonbogláron,

közvetlenül a Balaton mellett

3 szobás nyári lakás

összes inellékkel augusztus 1-től szeptember 30-ig jutányos áron kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Parancs a vörös katonák fegyverviseléséről.

A győri kerületi parancsnokság 70. számú parancsában a vörös hadsereg tagjainak fegyverviseléséről a következő rendeletet adta ki:

Meg mindig azt lehet tapasztalni, hogy katonák a hadügyi népbiztosság rendeleteivel ellentétben, oly alkalmakkor viselnek oldal-lőfegyvert, amikor ennek viselése nemcsak tiltott, de felesleges is, mint például kávéházban, sétatereken, stb. Főleg a fiatalabb elemek tetszelegnek ily helyeken fegyveresen, azaz többnyire minél nagyobb méretű ismétlődő, vagy forgópisztollyal oldalukon és a nélkülözhetetlenek látszó lovalövessző-, vagy pálcával kazútkban. Ily viselkedéssel a fegyver, illetőleg a katonaság komoly voltát veszélyeztetik, sőt sokszor nevetségessé teszik magukat a közönség előtt. Ezen és egyéb felzavargások beszüntetéséről és a szocialista szellemnek megfelelően szabályozandó hadügyi népbiztosság a fegyverviselést. Újból és nyomatékosan elrendelem tehát:

1.) Fegyvert, (oldal-, vagy lőfegyver) csakis kivonulásoknál, gyakorlatozásoknál stb. szabad viselni, ha a kivonulás célja ezt megkívánja. 2.) A katonák fegyverei kizárólag a lakományban biztos és őrizet alatt álló helyen tartandók. Magánlakásokon fegyvert tartani csak kivételes esetekben szabad és pedig: ha az illető katonának magánlakásban lakik, mely lakás annyira biztosítva van, hogy fegyverei illetéktelen kezekbe ne kerüljen. Ily esetben a fegyvert kizárólag a lakományból, vagy lakományba való uton és időben viselheti. Ezen engedélyt az illető csapatparancsnok adhatja és pedig az előírt fegyverviselési engedély hátulján feltüntetendő következő szöveggel zárandó: "Itt... utca... számú házban lakik. Fegyverét magánlakásán tarthatja. Aláírás." 3.) Egyes katonák szolgálattal csak akkor viselhetik fegyvert, ha a szolgálat sajátossága ezt megkívánja. Azon esetleges ürügy, hogy hadművelési területen vagyunk, el nem fogadható. Igazolás céljából ily-alkalmakkor az atosztályparancsnok az illető katonára számára igazolványt állít ki, melyből kitűnik, hogy mily szolgálattal áll és hogy fegyvert viselhet a szolgálat tartalmára. Ezen engedély az esetleg meglévő okmányon (menet-level, nyit-parancs stb.) feltüntetendő. A jelenlegi rendelet a vörös-örséget nem érinti, mely részére külön rendelet áll fenn.

A vörösőrs kerületi parancsnoksággal egyetértőleg fenti rendelet ellenőrzése céljából következő megállapodás jött létre: A fegyverviselés ellenőrzését a vörös hadsereg alakulatainál az osztály (atosztály) parancsnok által időnkint vezénylendő katonák (idősebb volt altisztek) végessék, kik a célra következő igazolvánnyal látandók el:

Igazolvány. N. N. jogosult minden katonai egyenruhában, oldal-, vagy lőfegyverrel az utcán látható egyén fegyverviselési jogáról meggyőződni. Utasításai haladéktalanul követendőek. Ellenőrzőülők, kik a vörös hadsereg tagjai, esetleg letartóztatottak és a forradalmi törvényszék elé kerülnek. Vörös-örök, kik karszalagjuk által igazolva vannak, nem igazoltatandók. Esetleg szükségessé váló letartóztatásoknál minden vörös-ör köteles segítséget nyújtani. Aláírás.

Ezenkívül az állomásparancsnokságok is vezényljenek ki időnkint ellenőrzőközegeket. Ily katonáktól, kik jogtalanul viselnek fegyvert, a fegyver és tiltány a helyszínen elkobzandó,

ellenőrzés esetén az illető letartóztatandó. Szükség esetén a legközelebbi vörös-ör ezen ügyküldésnél igénybe vehető. Az elkobzott fegyver tulajdonosa feyelemleg, vagy forradalmi törvényszék által büntetendő. Megjegyzem, hogy a bizalmiférfi-rendszert megszüntetése óta az akkor kiküldött fegyverviselési engedélyek bizalmiférfi részére természetesen érvénytelenek. Hadügyi megbízottak, kik vörös-hadseregbeli katonák, fegyvert bármikor viselhetnek, ha annak szükségességét jónak látják. Lőszerartásra a fenti rendelet értelmesszerűen szintén vonatkozik. Ily katonáknak, kik ezen rendeletek dacára mégis annyira ragaszkodnak a fegyverviseléséhez, soronkívül alkalom adandó, hogy fegyverüket a harc-téren használhassák, ilyen egyének ugyanis nem a legközelebbi menetszázába osztandók be, hanem — kísérlet mellett — közvetlenül az arcvonalra küldendőek. Neveik és csapattestük, jelen rendeletre való hivatkozással, ide jelentendőek.

Győr, 1918. július 22.

Ujlassy László s. k. Erdélyi Ernő
hadügyi megbízott.

Hirdetmény.

Az élelmezési diktatura 2. számú rendelete értelmében az összes nemtermelők hatósági lisztellátásban részesülnek és ebből a célból névszerint kimutatásba foglalva pontosan összeírandók. E. évi augusztus hó 15-től csakis azok fognak lisztellátásban részesülni, akik ezen névszerinti kimutatásba fel lesznek véve. Az összes nemtermelőeknek, illetőleg nevükben a háztartás fejének vagy más megbízottjának, tehát saját érdekében áll, hogy az alábbiak szerint a közellátási hivatalban pontosan megjelenjenek és a szükséges adatokat magukkal hozzák. A jelentkezés a hatósági élelmezési könyvecskén levő hatósági szám jegyének sorrendjében történik oly módon, hogy augusztus hó 1-én pénteken

délelőlt	8-9 óráig	981-1020	hatósági szám
	9-10	1021-1080	
	10-11	1081-1140	
	11-12	1141-1200	
Jélután	2-3	1201-1260	
	3-4	1261-1320	
	4-5	1321-1380	
	5-6	1381-1440	

tartoznak megjelenni.

A jelentkező tartozik magával hozni a hatósági élelmezési könyvecskét, továbbá a házi bizalmi igazolását a háztartáshoz tartozó ellátatlanokról. Ez az igazolás a következő tartalom legyen: „Alulírt házbizalmi személyes meggyőződés alapján igazolom, hogy N. N. nemtermelő háztartásában a következő ellátatlanok vannak: X. Y. családtag (pl. 10) éves, N. N. háztartási alkalmazott (24) éves.” Vagyis ebben a bizonyítványban a családfővel együtt az összes ellátatlanok név, foglalkozás és kor szerint feltüntetendőek, a háztartási alkalmazottak munkakönyve is elviendő. A valótlannak igazoló házbizalmi — aki lelkiismeretlen vagy felületes eljárásával a helyi közellátás érdekeit veszélyezteti — a közellátásból való teljes kizárással büntetettik azzal az ellátatlannal együtt, aki házbizalmi- val összejártság, vagy ennek félrevezetése útján valótlann adatokat mond be.

Felkérjük a közönséget, hogy a jelentkezés sorrendjét a legpontosabban tartsa be, mert az amugy is erősen igénybevelt közellátási hivatal személyzete nem lesz képes feladatának megfelelni és a felesleges tolongás és ácsorgás is csak úgy lesz elkerülhető, ha a közönség a fent közölt sorrendet a legpontosabban betartja. Ismételtlen figyelmeztetjük a közönséget arra, hogy aki az előírt időben személyesen vagy megbízott útján nem jelentkezik, augusztus 15-től kezdve lisztellátásban nem részesül.

Intézőbizottság.

CIRCUS Novacsek

Közkívánatra
hétfőtől, augusztus 4-ig
új változatos műsor
keretében
naponta előadásokat tart.

Íróasztal és Irodai berendezések valamint lőgépeket keresünk megvételre. Ajánlatokat lehetőleg személyesen kérünk a termelő szövetkezetek központjához (Igazságügyi palota, földszint balra.)

Kitűntő film vagy leány szabályszerű fizetéssel felvétetik: Pfeifer fűszer-üzletében (Király-utca 34.)

A gőzfürdő

egész napon át nyitva!

Borbély, tyukszemvágó és manikűr

Zalai-Népakarat

AKORAREGGELEI
ÓRÁKBAN JELENIK
MEG, EREDETI TELER-
FONÉS TÁVIRAT
JELENTÉSEKKEL.

Egyes szám ára 30 fillér.

Kapható a dohányárudákban
és az utcai rikkancsoknál.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban!